

ANNE ȘI SERGE GOLON

9

ANGELICA

ȘI

DEMONUL

EDITURA ELIT

GOULDSBORO SAU ÎNCEPUTURILE

I

În fața Angelicăi stătea un biet pisoî, rătăcit acolo nu se știe cum, un biet pisoî abandonat de pe un vas, slab și murdar. În ochii săi aurii, cerând ajutor, se citea disperarea, dar și încrederea.

Angelica nu-l privea. Așezată la căpătâiul ducesei de Maudribourg, în înalta cameră a fortului, era adâncită în gânduri melancolice.

Pisoîul o privea fix. Cum ajunsese oare până acolo? Bolnav, acoperit de răni, abia înțărcat, aruncat pe mal, cine știe, de mâna vreunui mus grăbit, rătăcise îndelung, minusculă ființă fără adăpost, părăsit într-o lume indiferentă la fragilitatea existenței sale, amenințat de mare, nisip, locuințele oamenilor, pasul trecătorilor, prea slab pentru a găsi și a lupta pentru hrană cu câinii și pisicile din Gouldsboro. Pas cu pas, el reușise să se strecoare în fort, apoi în această cameră tăcută, căutând poate doar întunericul și liniștea pentru a muri în pace.

Acum privea femeia așezată și părea că se întreabă ce ajutor suprem îi putea veni de la ea. Adunându-și ultimele forțe, mieună. Sunetul pe care-l scoase era răgușit, aproape neauzit. Totuși acest mieunat plângător o smulse pe Angelica din visare. Ridicând capul, ea privi un moment pisoîul. Acesta era atât de lipsit de viață, încât crezu că e vorba de vreo fantasmă a spiritului ei obosit, ca acele viziuni de animale diabolice pe care le avusese în ultimele zile.

O dată în plus, pisoîul încercă să miaune și un fel de disperare traversă privirea sa de aur. Atunci, ea se aplecă spre el.

— De unde-ai ieșit, amărâture? exclamă ea, luându-l în mână.

Pisoiiul se agăță imediat de catifeaua rochiei cu gheruțele sale fragile și începu să toarcă cu o forță neașteptat pentru un corp atât de slab.

Ah! M-ai văzut, în sfârșit, părea să spună. Nu mă arunca și tu, te rog.

Poate l-a abandonat vreo navă, gândi ea. Cea a lui Vaneireick sau cea a englezilor... sârmanul, moare de foame și de slăbiciune.

Se ridică și merse până la masă. Puțin lapte de pasăre adus pentru a o reconforta pe ducesa, rămăsese pe fundul unui bol. Psoiiul bău, dar fără poftă, căci era lipsit de puteri.

— Tremură. Ți este frig.

Întorcându-se, Angelica se așeză pe marginea patului ținând psoiiul pe genunchi, pentru a-l încălzi. Se gândea la fiica ei, Honorine, care iubea animalele și care ar fi îngrijit psoiiul cu multă pasiune.

Aceste amintiri o întristară și mai mult. Revedea fortul de lemn de la Wapassou, unde o lăsase pe micuța Honorine, pe mâinile devotate ale servitorilor și i se părea că evocă un paradis pierdut pentru totdeauna.

Cunoscuse zile atât de fericite acolo, cu iubitul ei soț Joffrey de Peyrac. Astăzi totul se sfărâmasese în bucăți și i se părea că niciodată nu va mai reuși să reconstruiască ceea ce avusese.

Cine uneltise în timpul ultimelor oribile săptămâni de ajunseseră să se urască atât unul pe celălalt, despărțiți de o groaznică neînțelegere? O îndoială sfâșietoare o măcina: Joffrey nu o mai iubea.

Și totuși, a fost și iarna aceea între noi, își amintea ea disperată. Iarna de la Wapassou¹, și primejdiile sale nenumărate pe care le-am înfruntat împreună, fără frică, foametea, triumful primăverii. Nu știu dacă am trăit toate acestea ca doi soți sau ca doi amanți, legați de o luptă comună. Dar ce bine era, cât de apropiat îl simțeam... deși era tot cam imprevizibil, cam primejdios. Îmi scapă totuși o bună parte din ființa lui...

Agitată, se ridică. Unele lucruri o supărau grozav la soțul ei: de exemplu, atunci când plecase în urmărirea de la Pont-Briand, lăsând-o mai multe zile pradă unei neliniști mortale, și apoi când, la Gouldsboro, îi ascunsese că fiii săi, fiii lor, erau în viață, și mai recent, acel spionaj nedrept din insula Vechii Corăbii. Nu o cunoștea deci, și se îndoia de dragostea ei! O lua drept o femeie fără suflet, preocupată doar de ambițiile ei.

Și totuși, cât farmec are, își spuse ea, aproape că nu pot trăi și respira fără să simt căldura dragostei sale asupra mea. Nu seamănă

¹ A se citi în aceeași colecție, *Angelica și Lumea Nouă*.

cu nimeni altul, și poate acest fel de a fi al lui nu m-a legat de el cu atâta putere. Și eu am păcătuit împotriva lui și nu l-am apreciat.

Plimbându-se înapoi și încolo prin cameră, ținea pisoii lipiți de ea, acesta abandonându-se într-o ciudată atitudine de iubire, cu ochii închiși. Părea că mâinile Angelicăi îi dădeau viață.

— Ah! Ce fericit ești tu, șopti ea, animal inocent și curajos care nu cere decât să trăiască! Nu te teme, o să te îngrijesc și o să te vindec.

Pisoiul torcea și ea-i mângâie cu un deget capul plâpând și pufos. În acel moment, prezența aceea afectuoasă și vie îi aducea consolare.

Era oare posibil ca ea și Joffrey să fi devenit atât de străini unul față de celălalt?¹

Nici eu n-am avut încredere în el. Ar fi trebuit să-i vorbesc imediat despre Colin, când m-am întors ieri. Oare de ce m-am temut? Ar fi fost mai simplu să-i explic că fusesem surprinsă de Colin pe când dormeam. Dar nici conștiința mea nu era poate prea curată... și există în mine acea frică de a-l pierde, de a-l pierde pentru a doua oară, acest refuz de a crede în miracole...

Ea reușise să definească neliniștea care o stăpânea și-i paraliza elanurile și să descopere că venea de mai departe decât tensiunea ultimelor zile. Era ceva vechi, o frică ascunsă, ghemuită în străfundurile ființei sale și gata să iasă la suprafață și să strige cu disperare: Gata, s-a terminat! S-a terminat! Dragostea mea! Dragostea mea, nu te voi mai vedea niciodată. "Ei" l-au luat, l-au dus... și *niciodată nu-l voi mai revedea*.

Și ceva în ea se indigna subit și renunța la luptă.

Da, asta este, își mărturisi ea. *Asta* nu merge. Eram prea tânără când s-a întâmplat. O copilă răsfățată, de fapt, care primise totul de la viață... și apoi, brusc, nimic.

Acel soare imens la cei optsprezece ani ai ei, acel soare de iubire, descoperit, împărțit în strălucirea sărbătorilor de la Toulouse, acea auroră a vieții scâldându-i întreaga ființă, în fiecare zi, fiecare moment aducându-i ceva ce părea o promisiune. Pasul său inegal, vocea, privirea lui spre mine... Încespușem să cred în farmecul vieții; și apoi, brusc, răceala, singurătatea. De fapt, n-am acceptat asta. Mi-am păstrat frica... și puțină ranchiună față de el. "Ei" îl vor lua, îl vor învinge și se va îndepărta de mine fără să-i pese de durerea mea. Ne-am regăsit, dar încrederea mea nu mai este deplină, încrederea mea în el, în viață, în bucurie.

¹ A se citi în aceeași colecție, *Angelica, marchiza îngerilor*.

*

*

*

Poate între ei rămăsese ceva din acel întuneric al absenței, urme de răni prea adânci. La Wapassou, lupta aproape supraomenească de a supraviețui împreună cu ai lor îi ajutase să reînnoade între ei legăturile vieții. O complicitate cum nu mai cunoscuseră vreodată. Dar această unire calduroasă le ascunsese aspectele diferite ale personalității lor născute din lunga despărțire, ca și teama de necunoscutul celor cincisprezece ani de absență, făcându-i vulnerabili față de dezvăluiri subite.

Își aminti teribila mânie a lui Joffrey, dar și gestul său din dimineața aceasta când îi oferise magnificul cadou, pistoletele spaniole, care erau încă pe masă în cutia deschisă, și o îmbrățișase cu pasiune.

Dar binefăcătoarea Fetelor regelui, ducesa de Maudribourg, salvată de la înec, fusese anunțată.

Trebuise să meargă s-o întâmpine și să o îngrijească, pentru că leșinase pe mal. Întreaga după-amiază Angelica încercase să o facă să-și revină. Acum se simțea mai bine și se odihnea de o oră, liniștită, în patul cel mare. Angelica îndepărtase doamnele de companie a căror disperare față de starea stăpânei lor risca să compromită această odihnă binefăcătoare. Dar acum Angelica regreta faptul că nu putea pleca de lângă ducesă. Joffrey nu venise să vadă ce face, nu-i trimisese nici un mesaj. Ar fi dorit să plece să-l caute.

Ea regretă de asemenea că într-un impuls de milă, o instalase pe ducesă în apartamentul lor din fort.

Ar fi trebuit să-i cer doamnei Manigault s-o spitalizeze. Sau doamnei Carrere. Cred că s-au construit câteva camere pentru seniorii ofițeri în trecere, deasupra hanului. E adevărat că sunt destul de lipsite de confort și zgomotoase. Această nefericită are nevoie însă de îngrijiri atente. Credeam că nu va mai ieși niciodată din ciudata ei stare de prostrație.

*

*

*

Se întoarse spre pat dar, nu știa de ce, ochii săi evitau să se oprească pe figura femeii ce dormea acolo, sprijinită pe perna de dantelă.

O față atât de tânără, de o frumusețe atât de fragilă, învinețită, provoca o stare de indispoziție.

De ce oare mi-o închipuisem pe această ducesă de Maudribourg ca pe o bătrână grasă în genul însoțitoarei sale, Petronille Damour? se întreabă Angelica. Ce glumă proastă!

Doamna Carrere, care o ajutase s-o dezbrace pe ducesa de Moudribourg, simțise aceeași perplexitate în fața corpului de zeiță al binefăcătoarei, căci Angelica o auzise murmurând lucruri de neînțeles clătinând din cap.

Dar ea și doamna de Peyrac, ca niște femei din Lumea Nouă, obișnuite să facă față oricăror situații neașteptate, tăcuseră. Câte nu văzuseră de câteva zile! Nu puteau pierde timpul mirându-se și ridicându-și brațele spre cer. Doamna Carrere murmurase doar privind veșmintele naufragiatei, fusta de satin galben, mantia albastră a rochiei, plastronul roșu și corsajul azuriu:

— Ia uite ce de zorzoane! Asta nu-i femeie, e papagal.

— Poate asta-i moda nouă la Paris? sugerase Angelica. Doamna de Montespan, care domnea acolo când am plecat de la curte, iubea strălucirea.

— Posibil, dar nu pentru o doamnă ce se ocupă de operele de caritate. Cum se spune că este aceasta!...

Fustele și mantia rochiei erau rupte și murdare. Doamna Carrere le luase pentru a le curăța și cârpi.

Ciorapii roșii, cu baghetă de aur, aruncați pe jos, făceau lângă pat o pată stacojie. Atras de aceasta, pisoii sări din brațele Angelicăi și după ce examinează cu circumspecție, se culcă pe ei cu un aer de proprietar.

— Nu, pușor, nu poți să te culci acolo, protestă Angelica.

Și din nou îngenunche lângă el și-l convinse cu greu că această delicată țesătură de mătase nu era făcută pentru blănița lui gri de pisoii bolnav și abia când îl instalează ea însăși pe o bucată de pătură moale într-un colț, acesta consimți să facă schimbul, privind-o cu ochii săi oblici pe jumătate închiși care păreau că spun:

Pentru că te ocupi de mine și-mi înțelegi importanța, dându-ți osteneala pentru mine, voi renunța la acei ciorapi roșii.

Ea luă ciorapii și-i mângâie, visătoare...

— I-am cumpărat la Paris, spuse o voce, la domnul Bermin. Știți, Bermin, merceria de la Galeria Palatului.

2

Ducesa de Maudribourg se trezise și, sprijinită în cot, o privea pe Angelica de câteva momente. Întorcându-se spre ea, când îi auzi vocea, Angelica primi, ca odinioară pe plajă, șocul privirii magnifice a binefăcătoarei.

Oare ce farmec este în această privire? se întrebă ea, apropiindu-se.

Pupilele întunecate păreau că devoră fața cu ten alb și juvenil și-i conferă un fel de maturitate tragică, ca privirea unor copii prea serioși, maturizați de suferință.

Dar totul trecu foarte repede.

Când Angelica se aplecă spre ducesa de Maudribourg, expresia acesteia era deja diferită. Din ochii săi emana o lumină blândă, liniștită iar ea părea că o examinează cu simpatie pe contesa de Peyrac, în timp ce pe buzele sale apăru un surâs monden de bun venit.

— Cum vă simțiți, doamnă? întrebă Angelica, așezându-se la căpătâiul naufragiatei.

Și luându-i mâna care se odihnea pe cearceaf, constată că era rece, fără urmă de febră. Dar pulsul, la încheietura fragilă, rămânea agitat.

— Îmi admirați ciorapii? întrebă doamna de Maudribourg. Nu-i așa că sunt frumoși?

Vocea sa armonioasă părea puțin afectată.

— Mătasea lor este împletită cu lână de capră afgană și cu fire de aur, explică ea. De aceea sunt atât de moi și de strălucitori.

— Într-adevăr, sunt foarte frumoși și foarte eleganți, conveni Angelica. Domnul Bermin pe care l-am cunoscut odinioară, și-a păstrat reputația.

— Am și mănuși de Grenoble, completă repede ducesa, parfumate cu ambră. Unde sunt oare? Mi-ar plăcea să vi le arăt...

Vorbind, privirea îi rătăcea în jur și nu părea că-și dă prea bine seama unde se află, nici cine este femeia așezată lângă ea cu o pereche de ciorapi roșii în mână.

— Mănușile dumneavoastră s-or fi pierdut poate cu restul bagajelor? întrebă cu precauție Angelica, dorind s-o ajute să-și dea seama de adevăr.

Bolnava o privi, apoi o expresie de neliniște îi traversă privirea expresivă, dar se stinse imediat sub pleoapele închise. Ea se lăsă pe spate cu ochii închiși. Foarte palidă, respira agitat și, ducându-și mâna la frunte, spuse:

— Oh! Da, adevărat. Naufragiul acela îngrozitor! Acum îmi amintesc. Iertați-mă, doamnă, sunt proastă...

Și după un moment de tăcere, continuă:

— ...De ce acel căpitan ne-a spus că sosim în Quebec. Nu suntem în Quebec, nu-i așa?

— Nici pe departe!... Cu un vânt bun, v-ar trebui trei săptămâni ca să ajungeți acolo.

— Atunci, unde suntem?

— La Gouldsboro, pe coastele din Maine, într-o colonie de pe malul nordic al Golfului Francez.

Angelica se pregătea să-i dea explicații mai precise pentru a situa Gouldsboro față de Quebec, dar interlocutoarea sa scoase un țipăt de spaimă.

— Ce spuneți? În Maine, Golful Francez. Atunci s-ar părea că dincolo de Terra Nova ne-am rătăcit, ocolind întreaga peninsulă Acadia prin sud în loc să ajungem la nord în golful Saint-Laurent?...

Ea, cel puțin, cunoștea geografia, sau avusese grijă să consulte hărțile înainte de a se lansa în aventura americană. Părea totuși copleșită.

— Atât de departe, murmură ea. Ce-o să se întâmple cu noi acum? Și bietele fete pe care le duceam să se mărite în Noua Franță?...

— Ele trăiesc, doamnă, și asta este deja mult. Nici una n-a pierit, unele au fost însă serios rănite, dar își vor reveni din această încercare, vă garantez.

— Slavă Domnului! murmură doamna de Maudribourg cu ferveare.

Împreunându-și mâinile și închizând ochii, ea păru că se adâncește în rugăciune.

O rază a soarelui ce cobora spre orizont îi luminează fața, conferindu-i o uimitoare frumusețe. O dată în plus, Angelica avu impresia că soarta îi juca feste. Unde era greoaia și bătrâna binefăcătoare a Fetelor regelui pe care și-o imaginase? În locul ei, această tânără femeie rugându-se, care nu părea câtuși de puțin reală.

— Cum să vă mulțumesc, doamnă? zise ducesa, revenindu-și. Înțeleg că sunteți castelana locurilor și, fără îndoială, vă datorăm viața, dumneavoastră și domnului, soțul dumneavoastră.

— Este o datorie sfântă pe aceste țărături pierdute să ne ajutăm unii pe alții.

— Iată-mă deci în America! Ah, ce descoperire groaznică! Să mă ajute Dumnezeu!

Apoi, revenindu-și:

— Totuși, aici mi-a apărut fecioara și mi-a spus să mă predau. Va trebui atunci să mă supun Sfintei sale Voințe! Nu credeți că este deja un semn al protecției cerului că nici una dintre fete n-a pierit?

— Da, desigur.

*
*   *
*

Soarele în asfințit devenea mai roz și inunda încăperea cu o lumină purpurie. Acest reflex de foc alunecă pe părul brun al ducese. Din acest păr foarte frumos și bogat emana un parfum subtil pe care Angelica nu reușea să-l definească. Acest parfum, din clipa în care se aplecase asupra ducese, îi provocase Angelicăi aceeași neliniște surdă de nedefinit. Certitudinea că exista în toate acestea un semn și că ea ar fi trebuit să înțeleagă care.

— Parfumul părului meu vă intrigă? întrebă ducesa, ghicindu-i gândurile cu o preștiință foarte feminină. Nu-i așa că nu seamănă cu nici un altul? Este făcut special pentru mine. Vă voi da câteva picături ca să puteți vedea dacă vă convine.

Apoi, amintindu-și de nenorocirile care i se întâmplaseră și că flaconul cu prețiosul său parfum era probabil pe fundul mării acum, se întrerupse și suspină profund.

— Doriți să trimit după doamna dumneavoastră de companie, Petronille Damourt? sugeră Angelica, dorind să plece în căutarea soțului său.

— Nu, nu, zise repede doamna de Maudribourg. Oh, vă rog, nu ea! Ar fi peste puterile mele. Biata femeie... este foarte devotată, dar atât de obositoare!... Și eu sunt atât de obosită. Cred că o să dorm... puțin.

Și întinzându-se sub cearceafuri într-o poză hieratică, cu brațele de-a lungul corpului, capul aruncat spre spate, păru că adoarme de îndată.

Angelica se ridică să închidă oblonul de lemn pentru a feri bolnava de lumina prea puternică. Rămase un moment să privească țărnul purpuriu în lumina crepusculului, percepând animația de la sfârșitul zilei venind atât din fort cât și din sat. Era ora la care, în căldura apusului, se ridica fumul vetrelor din casele în care se încălzea masa de seară, în care se aprindeau focurile marinarilor și indienilor de-a lungul plajelor și pe faleze.

I se păru că în acea zi se făcuse pâine la Gouldsboro, pâine care se făcea odată pe lună în cuptoare săpate în pământ și încălzite cu jar și pietre înroșite în foc.

Mirosul de pâine caldă, delicioasă, urca spre ea ca un parfum de tămâie subtil și familiar și văzu niște copii ce se îndreptau spre case ducând pe tăvi pâini mari și aurii.

În ciuda luptelor recente care zguduiseră mica colonie, viața continua.

Joffrey a vrut-o, își spuse ea. Câtă forță în voința lui de a supraviețui, de a menține viața! Fiecare este ca și posedat în contact cu el. Este teribil... teribil de plin de energie...

3

Brusc, Angelica își prinse fața în mâini și un suspin o zgudui ca un val venit de foarte departe.

Din nou, doar amintirea soțului ei, contele de Peyrac, care ținea în mâini cu atâta forță și îndrăzneală destinul tuturor și catastrofa care venise peste ei în aceste ultime zile, asupra cuplului lor atât de pasional unit, îi umplea inima de tristețe.

Calmul serii o făcea și mai sensibilă la acest dezastru, ca după un cataclism din care abia scăpase și ale cărui ruine le privea... Se sfârșise!

Desigur, aparențele erau salvate, dar ceva fusese distrus...

O amară decepție o sfâșia.

De ce n-o chemase?

De ce nu venise să se intereseze de ea?

De-a lungul întregii zile pe care o petrecuse în camera fortului, la căpătâiul ducesei de Maudribourg, nu încetase să sperie că va veni, că-i va da un semn...

Nimic! Era deci supărat pe ea. Desigur, dimineată putuse să-l abordeze un prea scurt moment, să-i vorbească, să-și strige

dragostea pentru el!... Și brusc, el o îmbrățișase cu o violență care, atunci când și-o amintea, o lăsa încă tulburată. Îi simțea brațele în jurul ei ca de oțel, încătușând-o cu o forță atât de sălbatică încât toată ființa sa se pătrunsese de un sentiment carnal profund, indescritibil. Sentimentul că-i aparține numai lui și doar lui până la moarte... O moarte blândă, așa, în brațele lui, fără alt gând decât fericirea, fericirea fără margini de a fi sigură de dragostea lui pentru ea.

Dar iată că după acest moment de fericire, teama revenea.

Tot în cursul acestei drame recente, multe din reacțiile intime ale lui Joffrey de Peyrac îi scăpaseră. Ea credea că-l cunoaște, că-l ghicește, dar acum nu mai știa!... Avusese atâtea cuvinte, gesturi, strigăte de om furios, de amant gelos pe care nu i le-ar fi atribuit înainte.

Dar nu asta o rănise cel mai mult, căci ea simțise în mod confuz că acest aspect necunoscut al caracterului său fusese provocat doar de ea, că se arătase de fapt doar pentru că ea era în joc și că dovedise astfel, fără să vrea, prin aceste izbucniri teribile, el, care arăta o stăpânire deosebită, cât îi era de scumpă, unică între toate femeile. Ea nu mai era foarte sigură de asta. Ar fi dorit să-l audă spunându-i-o. Dar, în orice caz, preferase această violență, această brutalitate, unora dintre viclesugurile sale, unor capcane care se părea că-i fuseseră întinse pentru a o face să cadă. De exemplu, să fie atrasă pe insula Vechii Corăbii împreună cu Colin, ca să poată să-i surprindă unul în brațele celuiilalt... Nu e oare nedrept, nedemn de el?... Ea întorcea întrebarea pe toate fețele și de fiecare dată suferea cumplit. Lovitura pe care i-o dăduse în obraz nu era nimic față de aceasta. Ar trebui să înțeleagă, să poată să treacă peste acest lucru, căci frica de a-l fi pierdut pentru totdeauna o tortura îngrozitor.

Cum se putuse întâmpla una ca asta atât de repede între ei, ca un ciclon devastator, abătându-se fără ca să-l poată prevedea și pustiind totul? Ea se întreba, încercând să găsească calea, să discernă când toate acestea începuseră, cum de, în așa de puține zile, atâtea întâmplări funeste putuseră să se acumuleze pentru a-i face pe ei, tandri complici, prieteni devotați, îndrăgostiți nebunește unul de celălalt, să tremure unul în fața celuiilalt. Asta ținea de magie sau de coșmar!

Se părea că totul începuse la Houssnock, atunci când Joffrey o trimisese s-o ducă pe micuța englezoaică, Rose-Ann, la bunicii săi, coloni din Noua Anglie la frontierele statului Maine. El fusese chemat pentru un tratat de un șef indian care-i transmisese directivele prin Cantor, dându-i întâlnire la vărsarea râului Kennebec.

Apoi, evenimentele se declanșaseră ca o avalanșă dramatică.

Atacarea satului englez de către canadieni și aliații lor, indienii abenakezi, părea premeditat pentru a o captura pe ea, soția contelui de Peyrac.

Angelica scăpase datorită lui Piksarett, șeful patsuikett, ajungând în golful Casco și regăsind sub chipul piratului Barbă de Aur care bântuia pe acolo pe amantul său de odinioară, Colin Paturel, regele sclavilor din Miquenez, cel ce o salvase din haremul lui Moulay Ismaël, poate singurul dintre toți bărbații care o iubiseră altădată ce lăsase în amintirea și în carnea sa un regret, o vagă nostalgie, o tandrețe deosebită.

Evident, nici o comparație cu marea flacără mistuitoare, chinul, pasiunea, dorința imperioasă, atașamentul nebunesc, imposibil de judecat, de analizat pe care-l simțea pentru Joffrey, o tunică a lui Nessus uneori, dar și fericiri orbitoare ca soarele strălucind în străfundurile ființei sale, încălzindu-i, copleșindu-i viața, răspunzând aspirațiilor, exigențelor secrete ale sufletului său, ale visurilor sale, ale întregii sale ființe.

Nimic nu se putea compara cu asta. Dar îl iubise pe Colin, odinioară, fusese fericită în brațele lui și, regăsindu-l într-o clipă de singurătate, de zăpăceală și oboseală, ceva tresărise în ea, ceva ca o fericire, ca o dulceață senzuală, mai ales ceva senzual. Nu voia să se mintă, nici să-și caute scuze. Fusese cât pe ce să se lase purtată de vârtej, de fulgerul dorinței abătându-se asupra ei în semisomnolența în care era cufundată când Colin o strânsese în brațe, acoperind-o cu sărutări și mângâieri. Greșise. Iubea prea mult dragostea și extazurile ei secrete și paradisiace.

Afară de o scurtă perioadă din viața ei, după ce fusese victima unui viol al mușchetarilor regelui, în timpul Revoltei din Poitou, perioadă în care nu putea suporta să fie atinsă de vreun bărbat – și pe care o uitase astăzi – ea găsisese întotdeauna în jocurile dragostei o savoare, o plăcere constantă care-i păreau de fiecare dată că o copleșeau cu noi revelații.

Îi plăcea prea mult dragostea! Iată unde era răul, slăbiciunea și vraja ei. Joffrey – mereu Joffrey Magicianul – îi deschisese porțile domeniului vrăjit, arătându-i primul, în tinerețea sa, plăcerea. Tot el era acela care, regăsind-o după cincisprezece ani de despărțire în care ea îl crezuse mort, tot el o vindecase de rănilor intime provocate feminității sale, readucându-i viața simțurilor, înviind-o pentru Dragoste cu o delicatețe, o grijă, o răbdare infinite...

Cum s-ar putea uita toate astea? Ea îi datora totul în acest domeniu. Inițierea și înflorirea, vindecarea și o doua naștere pentru viața amoroasă care, surprinzând-o la maturitate, atunci când totul în ea, prin experiență și suferință, se îmbogățise, o umplea cu sentimentul exaltant că putea să-i savureze pe deplin miraculoasa realitate.

Prea ușor fericită, această slăbiciune era cea care o făcuse să tremure de dorință o clipă, în brațele viguroase ale lui Colin, când acesta venise la ea noaptea, pe vasul său, *Coeur de Marie*. Cu un efort, se smulsese din brațele lui, fugise de el...

De ce a trebuit oare ca soldatul Kurt Ritz, fugind de pe vas, să-i vadă în acel moment, pe fereastra din spate, atunci când era goală în brațele lui Barbă de Aur?

De ce trebuise ca acest om, mercenar al lui Joffrey de Peyrac, dar neștiind cine era femeia pe care o zărise astfel, să relateze faptul chiar în fața contelui însuși și nu doar în fața lui ci în fața tuturor notabililor coloniei Gouldsboro?

Ce oroare! Ce moment teribil pentru fiecare! Și pentru EL! Batjocorit astfel de ea în fața tuturor.

Îi înțelegea violența în privința ei când se găsisse în fața lui. Dar acum, ce să facă pentru a-i domoli mânia? Cum să-l facă să înțeleagă că nu iubise niciodată cu adevărat, că n-ar putea niciodată iubi alt bărbat în afară de el?... Că dacă el n-ar mai iubi-o, ea ar muri, da, ar muri?

Brusc, se hotărî. Nu va sta așteptând proteste. Va merge din nou la el în această seară, îl va implora, va încerca să-i explice.

Ce dacă-i va spune din nou lucruri ce rănesc? Orice, numai să nu se despartă de el!

Să o ia din nou în brațe, chiar dacă o va sufoca, o va zdrobi, în ranchiuna lui.

Se grăbi spre toaletă și văzând în oglindă că avea lacrimi pe obraji, se pudră puțin.

Își desfăcu cocul, își împleti coada grea și, luându-și peria din carapace de broască țestoasă încrustată cu aur – încă un cadou de la el – își descurcă rapid părul. Se dorea frumoasă, nu hăituită și încordată cum fusese în ultimele zile.

Pisoiul nu mișcase de când îl instalase pe cuvertură, strâns ghem, în beatitudinea unui confort pe care nu-l gustase niciodată poate în viața lui. Nemîșcat, blând și răbdător, aproape înaterial în micimea și fragilitatea sa bolnăvicioasă, părea că abia mai exista.

Dar când ea îi vorbea, începu să toarcă cu forță, exprimându-și cum se pricepea mai bine recunoștința și fericirea. O alesese, după o dură rătăcire și întâlnind-o, ea îi devenise cer, orizont, certitudine. Aștepta totul de la ea, creatura umană care avusese milă de el și știa că nu va fi dezamăgit.

— Plec, îi mărturisii ea, să fii cuminte. O să mă întorc.

Aruncă o ultimă privire spre pat.

Ducesa se odihnea la fel de dreaptă în pat. Angelica, cu peria în mână, evoca o amintire pe care nu reușea să o precizeze.

— De ce mă privești așa? Am ceva ce vă neliniștește? întrebă bolnava fără să deschidă ochii.

— Scuzați-mă, doamnă... Nu-i nimic, cred că felul în care vă odihniți mi-a atras atenția. N-ați fost oare crescută la mănăstire din cea mai fragedă copilărie?... Când eram eu însămi internă, îmi amintesc că ne era interzis să dormim altfel decât foarte drepte, pe spate, cu brațele și mâinile pe cuvertură... chiar și iarna. Este inutil să vă spun că eu nu făceam așa. Eram foarte indisciplinată.

— Ați bănuț bine, zise doamna de Maudribourg cu un surâs. Mi-am petrecut toată tinerețea la mănăstire și, mărturisesc, n-aș putea nici astăzi să dorm într-o altă atitudine decât în cea pe care mi-o reproșați.

— Nu este un reproș. Unde ați fost internă?

— La Ursulinele din Poitiers.

— La mănăstirea de pe strada Montées.

— Nu erau decât Ursulinele de pe strada Montées la Poitiers.

— Și eu am fost crescută acolo, exclamă Angelica.

Ce coincidență! Sunteți din Poitou?

— M-am născut la Mallénay.

— Aproape de pădurea Mervan.

— La ieșirea din valea Janot. Știți, acolo curge râul Roué, zise ducesa de Maudribourg însuflețindu-se brusc. Castelul nostru era la marginea pădurii! Castani enormi. Parfumul castanelor și a ghindelor căzute acolo este ca o hrană. Toamna, aș fi mers ore întregi, numai să le aud trosnind sub pașii mei.

Ochii îi străluceau și o undă roz îi urcase în obraji.

— De cealaltă parte a râului, este castelul Machecoul, zise Angelica.

— Da, spuse tânăra ducesă. (și șopti) Gilles de Retz?

— Blestematul.

— Omul Diavolului.

— Cel ce ucidea băieței pentru că Satan să-i dea piatra filozofală!

— Și care a fost spânzurat pentru crimele sale la spânzurătoarea de la Nantes.

— El însuși! Gilles de Retz.

Și începură să râdă împreună. S-ar fi zis că evocaseră tocmai un prieten comun.

Angelica se duse să se așeze ca căpătâiul ducesei.

— Așa deci, suntem din aceeași provincie. Eu m-am născut la Sancé, lângă Monteloup, deasupra Mlaștinilor.

— Sunt încântată. Continuați totuși să vă pieptănați, vă rog, zise Ambroisine luând peria pe care Angelica o aruncase pe pat. Continuați, vă rog. Aveți un păr extraordinar. S-ar spune că-i un păr de zână.

— În Poitou, când eram copil, oamenilor din regiune le plăcea să spună că eram o zână.

— Și pun pariu că vă bănuiau că mergeți să dansați în jurul unei pietre druidice din pădure în nopțile cu lună plină?

— Chiar așa. Cum de ghiciți atât de bine?

— Mai este încă o oarecare piatră-a-zânelor în vecinătate, pe la noi, zise doamna de Maudribourg pe un ton visător.

Și, în privirea pe care o îndreptă spre Angelica se citea căldură și blândețe.

— Ce ciudat, murmură ea. Fusesem prevenită despre dumneavoastră. Și brusc, descopăr că sunteți atât de apropiată, aproape o soră. Sunteți din Poitou, doamnă de Peyrac! Ce fericire!

— Cine v-a vorbit despre mine? Întrebă Angelica.

Interlocutoarea sa întoarse privirea. Avu un fel de frison ușor și spuse:

— Oh! Știți, acum când la Paris se vorbește despre afacerile din Canada, numele soțului dumneavoastră este menționat adesea. Să spunem... cu titlul de vecin prea apropiat... de posesiunile regelui Franței. Și pariez că se vorbește despre el și la Londra.

Ea-și îmbrățișă genunchii pe care și-i ridicase sub cuvertură, așezându-se. În această atitudine, părea foarte tânără, o femeie fără ifose, lipsită de titlu, de greua povară a prerogativelor sale. Angelica remarcă faptul că-și strângea mâinile una de alta, gest care trăda poate controlul unei emoții intense, dar continua să o privească pe Angelica în față cu seninătate.

Ai zice că are aur în fundul ochilor, gândi aceasta. De departe par foarte negri, de un negru de cărbune. Dar de aproape, se vede

că sunt cum e chihlimbarul, cu o lumină aurie în fundul lor, care strălucește.

Ele se observau în liniște. Ducea ridică puțin bărbia și surâse. Îndrăzneala și dezinvoltura ei modernă aveau ceva căpătat, volutar. Ca și cum și-ar fi impus să țină capul sus ca să nu cedeze reflexului de a-l pleca și de a-și ascunde privirile.

— Ei bine, eu vă găsesc foarte simpatică, spuse ea, ca și cum ar fi răspuns unui rechizitoriu interior.

— Și de ce n-aș fi așa? făcu Angelica, reacționând cu vioiciune. Cine a putut oare să mă descrie în culori sumbre? Și cine mă poate cunoaște la Paris și să știe cine sunt? Am debarcat aici toamna trecută și am petrecut toată iarna în fundul pădurilor.

— Nu vă supărați, spuse Ambroisine punând cu blândețe mâna pe mâna sa. Ascultați, draga mea, în ceea ce mă privește, găsesc că este minunat să intru în Lumea Nouă întâlnindu-vă pe dumneavoastră și pe soțul dumneavoastră. Nu sunt sensibilă la bârfe și la calomnii. Aștept, în general, să-mi fac o părere prin mine înșami, asupra persoanelor împotriva cărora se încearcă să fiu prevenită și poate, din spirit de independență sau mai simplu de contradicție, — sunt puțin încăpățănată ca orice nativă din Poitou — le-aș acorda dinainte o oarecare preferință.

Vă voi mărturisi ceva. De la Paris, America mi se părea imensă fără de sfârșit, așa cum este de fapt. Și totuși eram încredințată că într-o bună zi vă voi întâlni... Un fel de premoniție, da... Acum, îmi amintesc. O certitudine... Ziua în care s-a rostit numele dumneavoastră în fața mea. Era puțin înaintea îmbarcării noastre și o voce mi-a șoptit: O vei cunoaște!. Și iată... Poate că a fost voia lui Dumnezeu în toate astea.

Ezităările ei aveau farmec. Timbrul vocii îi era blând, ușor voalat, uneori cu o anume slăbiciune, ca și cum i-ar fi lipsit suflul. Angelica se surprinse ascultând-o cu atenție. Ar fi vrut să descopere în spatele aparențelor personalitatea ascunsă.

Afectarea ducesei, puțin manierată, puțin teatrală, nu venea oare dintr-un anumit efort pe care-l făcea pentru a se apropia de semenii săi?

O femeie aparte, o femeie solitară, se surprinse ea gândind.

Un asemenea diagnostic nu se potrivea tinereții strălucitoare și frumuseții Ambroisinei de Maudribourg. În plus, mai păstra un aer copilăresc, o anume puerilitate, sau, își spuse Angelica, este poate din cauza dinților. Dinții de pe maxilarul superior, mărunți,

frumoși și foarte regulați ieșeau ușor în afară, ridicând buza roz, bine conturat, care îi dădea în anumite momente o expresie de fetiță care a plâns. De asemenea, când surâdea, avea un fel de inocență încrezătoare și înduioșătoare. Dar privirea îi era pătrunzătoare, matură și severă. Ce vârstă poate avea în realitate? Treizeci de ani? Mai puțin? Mai mult?

— Nu mă ascultați, spuse brusc ducesa.

Și surâse tocmai dezarmant, în timp ce-și arunca spre spate grelele plete negre, care-i alunecaseră de-a lungul obrazului.

— Doamnă, întrebă misterios ducesa, fiindcă sunteți din Poitou, ați auzit vreodată țipând mătrăguna dezgropată într-o noapte de Crăciun?

Angelica simți născându-se în ea un sentiment de complicitate la auzul acestei întrebări ciudate. Privirea sa căută ochii Ambroisinei de Maudribourg în care străluceau, ca în întunericul unui lac înconjurat de păduri, sclipiri de stele.

— Da, zise și ea cu jumătate de voce, dar era în septembrie. La noi, în septembrie, aducem un câine negru pentru a smulge rădăcina magică din pământ.

— Și câinele trebuie jertfit imediat divinității subterane..., continuă Ambroisine.

— Trebuie îmbrăcat în roșu pentru a îndepărta puterile demonice care l-ar putea lua cu ele, întări Angelica.

Amândouă izbucniră în râs.

— Cât sunteți de frumoasă! spuse brusc doamna de Maudribourg. Da, bărbații trebuie într-adevăr să fie nebuni după dumneavoastră.

— Ah! Nu-mi vorbiți despre bărbați, zise Angelica. Tocmai m-am certat grozav cu soțul meu...

— Asta e ceva sănătos, aprobă ducesa. Cred că dacă soții se ceartă din când în când e bine. E un semn că personalitatea fiecăruia a rămas întreagă.

Comentariul său dovedea un caracter matur. Angelica începea să înțeleagă influența pe care o avea asupra oamenilor. Brusc, simți nevoia să se încreadă în această femeie, străină cu câțva timp înainte, dar pe care o simțea atât de apropiată acum. Poate sfaturile ei o vor ajuta să vadă mai bine în ea însăși. În privirile ducesei de Maudribourg era tandrețe și blândețe, un fel de înțelepciune fără vârstă. Angelica se reculese și schimbă vorba.

— Purtați o bucată de mătrăgună în medalion? întrebă ea punând un deget pe lăntișorul de aur pe care ducesa îl avea la gât.

Aceasta tresări.

— Oh! Nu, mi-ar fi prea teamă. Nu e bine! Nu! Acestea sunt medalioanele mele protectoare.

Și scoase din gulerul cămășii de dantelă trei medalioane de aur pe care le puse în mână Angelicăi.

— Sfântul Mihail, arhanghelul, Sfânta Lucia și Sfânta Caterina, îi enumeră ea.

Medalioanele erau calde din contactul cu pielea femeii și Angelica avu o senzație ambiguă.

— Le port de când m-am apropiat pentru prima oară de Sfânta Masă, continuă ducesa pe un ton de confidentă. Când nu pot dormi noaptea, le simt acolo și asta-mi domolește frica.

— De ce vă e frică?

Ducesa nu răspunse. Ea închise ochii și o expresie de suferință îi apărui pe față. Cu un suspin se lăsă pe perne, mâna acoperind medalioanele.

— În legătură cu mătrăguna, reluă Angelica, ați vrut să mă puneți la încercare, nu-i așa? Poate doreați să știți dacă nu sunt vrăjitoare cum se vorbește prostește în Quebec și chiar la Paris? Ei bine, aflați, draga mea, că folosesc rădăcina de mătrăgună pentru a face un medicament, de origine arabă, care se numește burete soporific. Amestecată cu puțină cucută și suc de mure, calmează durerea. Dar nu m-am străduit niciodată s-o caut sau s-o dezgrop. Cele câteva bucăți pe care le am mi-au fost procurate de un spițer englez.

Ambroisine de Maudribourg o ascultase privind-o pe sub genele lungi. Ea remarcă repede:

— Este adevărat deci? Îi frecvențați pe englezi?...

Angelica ridică din umeri.

— Sunt englezi peste tot în Golful Francez. Nu suntem în Canada aici, ci în Acadia, adică în vecinătatea Noii Anglii. Tratatelor au fost așa de bine făcute încât posesiunile regelui Franței și agențiile comerciale engleze se înlănțuie într-o rețea foarte strânsă.

— Dar domeniul al cărui castelană sunteți este independent între aceste două influențe?

— Sunteți bine informată.

Angelica surâse, puțin dezamăgită. Când debarcase pentru prima dată la Gouldsboro, i se păruse că e coasta cea mai pierdută, cea mai necunoscută din lume.

Dar mâna oamenilor și a regilor modela deja aceste teritorii semi-virgine. Joffrey de Peyrac devenea un pion important, un

obstacol sau un aliat. Brusc, tresări. Ce făcea ea acolo? Nu hotărâse adineauri să plece în căutarea lui? O vrajă subită o imobilizase, parcă... Se repezi din nou la fereastră.

Se lăsa seara. În întunericul ce începea să coboare, un vas intra în port.

Încă o vizită, un străin, oricine ar fi, francez, englez, sau olandez, sau pirat, sau nu știu ce, care-l va convinge pe Joffrey să-l urmeze nu știu unde și pentru nu știu ce expediție polițienească sau justițiară. Ah! nu, nu va pleca de această dată fără să mă anunțe, lăsându-mă să-l aștept...

Luându-și mantia de lup de mare, și-o aruncă pe umeri.

— Binevoiți să mă scuzați, doamnă, spuse ea ducesei, trebuie să vă părăsesc. Orice ați spune, vă voi trimite pe una din însoțitoare. Ea va aprinde lumânările și vă veți simți mai bine. Vi se va aduce și cina. Cereți tot ce aveți nevoie.

— Plecați? Întrebă ducesa cu o voce slabă. Oh! Vă rog, nu mă părăsiți!

— Dar sunteți în siguranță aici, afirmă Angelica, simțind teama care vibra în vocea femeii întinse.

Sub acea aparență curajoasă, ea era fragilă și-și revenea greu din spaima naufragiului. Nu spunea oare că avusese halucinații?...

— Vă trimit imediat pe cineva, insistă Angelica, liniștind-o ca pe un copil. Nu vă agitați!

Brusc în alertă, ciuli urechea la zgomotul unui pas de bărbat ce urca scările. Enrico Maltezul apăru în cadrul ușii:

— Doamnă contesă, monseniorul Rescator vă așteaptă!

4

Când era la țarm, Enrico își numea stăpânul cu titlul de Rescator.

Angelica îl urmă, cu inima bătând, oscilând între teamă și ușurare. Deci El trimisese totuși, după ea.

Ieșind din fort, urcau în direcția copacilor. La capătul satului a cărui ultimă casă se găsea puțin mai retrasă, Angelica auzi zgomotul valurilor izbindu-se de recif și-și aminti că mai fusese atrasă într-o capcană asemănătoare. Cu câteva seri înainte, un marinar necunoscut cu fața palidă și ochi ciudați, venise la ea spunându-i domnul de Peyrac vă așteaptă și o dusesse în insula Vechii Corăbii.

Din instinct își duse mâinile la centură. Uitase pistoalele. Ce prostie! Întorcându-se spre Maltez, exclamă aproape instincitiv:

— Ești sigur că domnul de Peyrac te trimite? Mă trădezi și tu?

— Ce se întâmplă?

Contele stătea pe pragul ultimei case de lemn. Silueta lui înaltă se detașa în lumina unui foc arzând în rusticul șemineu din pietre.

Angelica scoase un suspin de ușurare.

— Ah! M-am temut să nu mai cad din nou într-o capcană.

Data trecută a fost un demon alb venit de pe mare.

— Un demon alb?

Peyrac o privi, intrigat.

Coborând în întâmpinarea ei, o luă de braț pentru a o ajuta să treacă pragul de piatră.

Doar zgomotul focului umplea încăperea. Angelica se apropie de vatră și întinse mâinile spre flacăra. De emoție, tremura. Contele o privea.

— Cât sunteți de nervoasă! zise el cu blândețe.

Ea întoarse spre el frumoasa sa privire pe care teama și suferința o înnegurau, dând pupilelor sale o tentă de apă de mare zbuciumată de furtună.

— Voi fi mai puțin după aceste zile teribile. Mă temeam că n-ați uitat ce ne-am spus în această dimineață.

— Cum aș putea să uit, mai ales când mă priviți cu niște ochi atât de frumoși!

Vocea sa familiară, cu inflexiuni tandre îi traversă întreaga ființă, și-l privi pierdută, neputând crede într-o totală revenire.

El surâse.

— Acum, sufletul meu, să ne explicăm! făcu el cu blândețe. Este timpul, căci am amânat prea mult. Așezați-vă!

Și-i arătă unul dintre cele două taburete care, împreună cu o masă grosolană, un raft și obiecte de pescuit, constituiau mobila cabanei.

El se așază de cealaltă parte a mesei. Examinând-o cu atenție, pasiunea îi strălucea în privirea întunecată, în timp ce-i observa pe fața încadrată de somptuoasa coroană de păr de aur pal, urmele pe care suferința și lovitura pe care o primise le lăsaseră. Amintirea propriei sale violențe îl copleșea.

— Oh! Iubita mea! murmură el cu o voce surdă. Da, aveți dreptate, să nu lăsăm dușmanii să ne dezbine. Nici o jignire nu merită să distrugă ceea ce ne leagă.

— Dar nu v-am jignit, murmură ea... sau, n-am vrut...

— Îmi place această rezervă, zise Peyrac, și izbucni în râs.

— Scumpa mea, sunteți minunată. M-ați înveselit întotdeauna, m-ați încântat cu spontaneitatea dumneavoastră. Așezați-vă, totuși.

Angelica nu știa dacă el glumea, dar căldura vocii sale liniști tensiunea ce o făcea să sufere.

Se așază, așa cum îi cerea el. Deja sub privirea sa iubitoare frica i se ștergea, odată cu oribila impresie de a-l fi pierdut și de a fi din nou singură pe lume.

— Poate am fost prea mult timp singuri? zise el, răspunzând unei impresii ascunse. Poate, odinioară, când exilul regelui ne-a despărțit, n-am măsurat îndeajuns puterea iubirii noastre și poate, regăsindu-ne, nu ne-am măsurat îndeajuns profunzimea rănilor? Ați fost obișnuită timp îndelungat să vă apărați singură, să nu aveți încredere în nimeni, să vă temeți de loviturile destinului care v-au copleșit deja odată atât de profund.

— Oh! da, zise ea cu un suspin. Aveam optsprezece ani. Erați cerul meu, viața mea și vă pierdusem pentru totdeauna. Cum de-am putut supraviețui după așa ceva?...

— Da, biata copilă! Am subestimat puterea sentimentelor pe care mi le-ați inspirat și mai ales valoarea celor pe care mi le purtați. Voiam să cred că, odată dispărut, mă veți uita.

— V-ar fi fost mai ușor să vă întoarceți astfel la prima iubire, știința... Oh! Vă cunoșteam... Erați capabil să muriți pentru a ști dacă Pământul se învâрте și, despărțit de mine, ați fi putut supraviețui, v-ați fi putut înfrupta din toate plăcerile unei vieți aventuroase...

— Da, aveți dreptate... Totuși, ascultați, iată ce am descoperit în cursul acestor ultime zile, în cursul acestei furtuni care tocmai ne-a zdruncinat pe amândoi. Desigur, m-ați sedus odinioară, când eram nebun după dumneavoastră, totuși, cum ați spus, am putut supraviețui. Dar astăzi, *n-aș mai putea*. Iată ce ați făcut din mine, doamnă, și desigur, o asemenea mărturisire nu este ușor de făcut.

Surâse, dar pe fața brăzdată, pe care viața o marcase cu cruzime cu mari cicatrice, ea vedea transpărând forța unui sentiment autentic. Privirea sa arzătoare o învăluia cu un fel de uimire.

— Ciudat lucru dragostea, reluă el, vorbind parcă pentru sine, o floare uimitoare. Tinerețea crede că o culege atunci când înflorește și că destinul ei va fi să se ofilească după aceasta. De fapt nu e vorba decât de începuturile unui fruct mai savuros. De multe ori, în timpul acestor ultime zile, v-am văzut sosind ca atunci la Toulouse,

frumoasă și mândră, copilăroasă și înțeleaptă, în același timp. Poate atunci am vrut să ignor faptul că eram fascinat mai mult de proaspăta voastră personalitate decât de frumusețe. Oare ce ne place în prima privire prin care se leagă două ființe una de cealaltă? Adesea fără să știm, bogățiile ascunse, forțele reținute și pe care doar viitorul le va dezvălui... ceea ce puternicii acestei lumi nu mi-au lăsat timpul să descopăr în dumneavoastră... În acea vreme mă îndoiam de totul. Mă gândeam: ea se va schimba, va deveni ca toate celelalte, își va pierde acea intransigență fină, acea pasiune de a trăi, acea inteligență distinsă... și apoi, din contra. V-am regăsit, aceeași și totodată alta... Nu mă priviți așa, dragostea mea. Nu știu de unde vine dorința, dar mă pătrunde până-n măduva oaselor.

Ochii dumneavoastră, această nouă privire, necunoscută, pe care mi-ați aruncat-o la La Rochelle, când ați apărut din noapte și din furtună pentru a-mi cere să vă salvez prietenii hughenoti¹ – de acolo vine tot răul; privirea aceasta m-a transformat într-un om pe care nu-l mai recunosc. Ah! mă tem că m-am atașat prea mult. Am devenit slab, diferit de mine însumi. Da, de aici vine răul. Ochii aceștia cu privire tainică, al căror secret nu reușesc să-l deslușesc. Știți ce s-a întâmplat, iubirea mea, când m-ați găsit în noaptea aceea la La Rochelle, știți ce s-a întâmplat?... Ei bine, m-am îndrăgostit de dumneavoastră, m-am îndrăgostit nebunește. Îndrăgostit pătimaș, cu atât mai mult cu cât nu voiam să înțeleg, știind cine sunteți, ce se întâmplă. A fost o confuzie și adesea o tortură.

Ciudat sentiment, într-adevăr! Când vă vedeam pe nava Goulsboro, cu fetița roșcată în brațe, printre prietenii dumneavoastră hughenoti, uitam că erați acea soție pe care o luasem odinioară în căsătorie. Nu mai erați decât o străină, întâlnită din întâmplare, care mă fascina, mă seducea și care mă chinuia cu frumusețea, tristețea, farmecul rarelor sale zâmbete. O femeie misterioasă, care-mi scăpa și pe care trebuia s-o cuceresc cu orice preț.

Astfel, în situația mea ambiguă de soț îndrăgostit nebunește de propria sa soție, am încercat să mă agăț de ceea ce cunoscusem din dumneavoastră în trecut, pentru a vă aduce până la mine, de a vă apropia și dacă uneori m-am simțit neîndemânatic ca soț, încercând să vă înlănțui de mine, este pentru că doream să vă am la dispoziție, lângă mine ca amantă, pe dumneavoastră, soția mea care pentru a doua oară, dar prin noi artificii neașteptate, mă înlănțuia sub jugul său. Atunci am început să mă tem de descoperirea amară a lipsei

¹ A se citi în aceeași colecție, *Angelica se revoltă*.

dumneavoastră de sentimente pentru mine, de indiferența și uitarea față de un soț exilat de prea multă vreme. Începeam să înțeleg că luasem prea ușor viața în privința femeilor și în special în privința dumneavoastră, soția mea. Și ce bun prețios neglijașem!

Angelica asculta, ținându-și răsuflarea; ea-l asculta avidă și fiecare cuvânt îi dădea viață. Stătea în fața lui ca o pasăre prinsă în fața prinzătorului de păsări care-și folosește puterea pentru a ține lângă el prin fascinație sau sentiment o ființă fragilă gata să-i scape. Nu, ea nu voia să scape. Mângâierea vocii sale surde, privirii sale arzătoare, prezenței sale, merita, pentru ea, sacrificarea oricăror libertăți. Ce însemna zborul solitar în pericolul spațiului pustiu față de calda certitudine de a fi ajuns la adăpost, lângă el. Ea știusese dintotdeauna asta, dar trebuia să o conștientizeze, iar acest monolog, această confesiune pe care îndrăznea să i-o facă din dragoste, îi arăta, prin analiza subtilă și sinceră pe care o făcuse, cât de mult domnea în inima lui. El nu încetase niciodată să se gândească la ea, încercând să o înțeleagă pentru a se apropia mai bine de ea.

— Independența dumneavoastră fantezistă îmi cauza mii de chinuri, căci neștiind ce v-ar putea trece prin cap, frica de a vă pierde iarăși mă stăpânea și nu vedeam în asta decât semnul egoismului. Înțelepciunea îmi spunea că nu te vindeci ușor de răni atât de profunde ca acelea pe care le-ați suferit departe de mine, că trebuia să am răbdare, dar teama rămânea în mine, opresivă și ea a izbucnit când brusc... Angelica, dragostea mea, spune-mi, de ce ați plecat de la Houssnock în satul englez fără să mă anunțați?

— Dar, dumneavoastră îmi ceruserăți asta! strigă ea.

El încruntă sprâncenele.

— Cum așa?

Angelica își trecu mâna peste frunte.

— Nu-mi mai amintesc exact cum s-au petrecut lucrurile, dar sunt sigură că la ordinul vostru precis am plecat s-o conduc pe Rose-Ann la bunicii săi. Am fost chiar destul de supărată că nu puteam face această călătorie în compania dumneavoastră.

El reflectă, strângând pumnii și șoptind printre dinți:

— Deci, tot ei au urzit asta?

— Ce vreți să spuneți?...

— Nimic... Sau mai degrabă, da, încep să înțeleg multe lucruri. Mi-ați deschis ochii în această dimineață când mi-ați spus: Dușmanii noștri vor să ne despartă. O să-i lăsăm să învingă?... Iată încă una din noile voastre puteri care mă leagă atât de exclusiv de dumneavoastră. Modul în care îmi veniți în ajutor în capcanele care

ni se întind și în greutățile care ne copleșesc, cu o abilitate, o diversitate care vă aparțin — ca bucățița aceea de zahăr pe care i-ați dat-o micului canadian la Katarunck și care ne-a salvat pe toți de la măcel!... — dar și o preștiință exactă care mă încântă. M-am obișnuit cu acest nou sentiment: o femeie alături de mine, cu care să împart totul în viață.

Aveți însă în vedere, dragostea mea, starea în care pasiunea pe care mi-o inspirați m-a adus. Aproape mi-am pierdut acel simț al echilibrului pe care încerc să mi-l mențin în vicisitudinile îndatoririlor mele. M-ați împins spre mânie, spre nedreptate, chiar și în ceea ce vă privește, din dorința de a vă răni și de a vă face să pătimiți, pe dumneavoastră, singura mea dragoste, soția mea... Sigur, nu este ușor să descoperi un adevăr pe care contele de Peyrac nu l-ar fi suportat cu ușurință odinioară: chinurile dragostei. Dar nu l-ați impus prin puterea farmecului dumneavoastră asupra întregii mele ființe. Iată ceea ce Angelica de altă dată, oricât de delicioasă și inconștientă seducătoare era, nu trezise în mine. Ei bine, cea pe care am regăsit-o la La Rochelle, cu noul ei suflet, experiența ei de viață, contrastele ei — acest amestec de blândețe și violență, de care nu te poți feri — această Angelică aproape străină, care a venit la mine să-mi ceară ajutor pentru niște ființe în pericol, a reușit.

El se întoarce o clipă și rămase pe gânduri. Revedea oare scena care se jucase în acea noapte furtunoasă când corabia sa pirat, *Gouldsboro*, era ancorată în golfuluțel ascuns, din apropiere de La Rochelle¹.

— Vă amintiți? Totul era straniu, neașteptat, misterios în acea noapte. Destinul ne împingea unul spre celălalt fără să bănuim.

Eram singur în cabină și mă gândeam la dumneavoastră. Faceam planuri și-mi spuneam: "Sunt în apropiere de La Rochelle, dar cum să o găesc acum?". Nu aveam drept pistă decât cele câteva cuvinte pe care mi le aruncase Rochet într-un port spaniol: "Franțuzaica... știți... cea pe care ați cumpărat-o la Candia și care a fugit, ei bine, am întâlnit-o la La Rochelle!". Și brusc, Jason, secundul meu, a intrat și mi-a spus cu aerul acela care care-l caracteriza — bietul Jason — "franțuzaica pe care ați cumpărat-o la Candia este aici și vă caută!". Am crezut că înnebunesc. Eram nebun de fericire, de încântare, dar și de... spaimă.

Bărbatul este prost! Se teme de fericire mai mult decât de durere și de luptă. Oare crede că această capcană a dragostei îl va învinge mai ușor decât vitregia sorții?... Nu știu!

¹ A se citi în aceeași colecție, *Angelica se revoltă*.

Angelica surâse.

— E adevărat că nu mai eram femeia seducătoare de altădată, recunosc eu. Aveați alte amintiri. În ce stare eram în acea noapte? Uda, murdară de noroi, ciufulită...

— Erați... ah, ce să spun! murmură el. Inima mea era frântă... Era ca și cum aș fi văzut apărând în fața mea imaginea a ceea ce vă făcuse să suferiți nedreptatea sorții, a ceea ce cruzimea oamenilor — și a mea, la fel de inconștientă, poate — făcuse din dumneavoastră... M-am simțit de gheață, incapabil să reînnod, prin cuvinte, legătura care, dincolo de o asemenea catastrofă, ne unea. La Candia, ar fi fost mai ușor... Dar la La Rochelle, am simțit că nu mai aparțineți trecutului nostru comun, erați altcineva și, în același timp, se întâmpla ce v-am explicat adineauri. De această femeie atât de diferită, atât de înduioșătoare, care-mi explica fără să ia seama la starea în care se găsea, la sângele care-i curgea, la apa înghețată care o uda, că trebuie să-i salvez prietenii, de această femeie care nu vă mai semăna și totuși vă mai semăna încă, eram gata să mă îndrăgostesc nebunește. O dragoste la prima vedere în care totul se amesteca: admirația, gustul, farmecul inexplicabil, mila, tandrețea, dorința de a proteja, teama de a pierde, de a lăsa să scape o asemenea comoară, incertitudinea clipei...

— Vă pot oare crede? Nu mi-ați declarat cinic oare: "Prin ce fenomen o prizonieră, plătită de mine cu o avere, a devenit o femeie pentru care n-aș da astăzi nici o sută de piaștri!..."

— Încercam să ascund sub ironie emoții neobișnuite. Da! Bărbatul este prost! Adevărul?... În seara aceea mi-ați aprins inima. Dar eu pierdusem, într-o oarecare măsură, obișnuința sentimentului, posibilitatea de a-l exprima. Trebuia să fac ordine în toate acestea și pe moment, recunoașteți, ce voiăți de la mine cu atâta fervoare, nu-mi lăsa deloc timp.

Puțin câte puțin am reflectat și am văzut mai clar lucrurile, v-am spus-o deja: rămăsese în mine o amintire, sfâșietoare desigur, dar ca o imagine ce se încețoșă, căci pe micuța contesă încântătoare care-mi fusese soție, nu o vedeam stându-mi alături în această viață de aventurier, răspândită pe toate oceanele, cum devenise viața mea.

Erați și cea a cărei amintire încercasem s-o alung atunci când am aflat de căsătoria cu marchizul de Plessis-Belliere, cea pe care o acuza, de abandon față de fii mei, de inconsecvență în peregrinările sale nebunești în Mediterana.

Și, deși vă căutam, neputând rupe legătura care ne unea, în mintea mea imaginea devenise neclară. Erați o altă femeie și totuși,

îmi emoționați inima amorțită, o smulgeați din letargia ei. Începea să trăiască, regăsind odată cu o nouă dragoste, deliciile zbuciumului și ale speranței. N-a fost ușor să vă recuceresc în întâmplările care ne opuneau unul altuia pe *Gouldsboro*. Am putut să vă țin, gelos, lângă mine la Wapassou, dar uneori, chiar în timpul acestei ierni, teama să nu fiți depășită de această încercare, ca și faptul că nu vă mai cunoșteam, mă împingea să vă rănesc, îmi creă îndoieli în ceea ce vă privește. Căci puterea dumneavoastră de a accepta totul în liniște mă înspăimânta, nu știam cum să alung acest obicei de a tăcea atunci când era greu sau sufereați, știind că poate acolo s-ar putea situa obstacolul în calea înțelegerii noastre, că atâta vreme cât vă fereți cu înverșunare să-mi cereți ajutorul, îmi veți scăpa. Iată de ce tremuram uneori... negăsind alt remediu decât răbdarea și verdictul timpului...

Iată, cred, care era situația acum câteva săptămâni când ajunseseam la Hussnock pe Kennebec... și când, brusc, ați dispărut...

Făcând o pauză, schiță o grimasă, apoi îi zâmbi caustic, lucru ce nu ascundea însă caldă pasiune ce strălucea în ochii săi întunecați.

— Sigur, nu este o situație plăcută să te trezești deodată încornorat în fața lumii, dar nu pentru asta am suferit cel mai mult... Deși, nu trebuia ca evenimentul să ne descumpănească oamenii... Dar și în această privință m-ați ajutat... Da, în această privință, nu m-ați dezamăgit... Ați fost într-adevăr... ceea ce trebuia să fiți și chiar în mânia mea eram silit să vă admir, să vă iubesc... ah! ce sentiment teribil! Căci am suferit ca un bărbat gelos. Gelos, oare acesta este cuvântul? Mai degrabă ca un bărbat îndrăgostit care nu și-a sfârșit cucerirea și care o vede scăpându-i înaintea să fi putut atinge acel punct al întâlnirii cu Dragostea: certitudinea. Certitudinea mutuală. Câtă vreme tremuri, durerea este gata să se manifeste, apare îndoiala și teama că totul se va sfârși înaintea... înainte să se fi ajuns la această întâlnire fără nume care îți oferă bucurie și forță.

De cealaltă parte a mesei grosolane de lemn, Angelica nu încetase să-l fixeze cu ardoare. Nu mai vedea nimic în jur. Nu mai exista nimic pe pământ, în afară de el și viața lor, a amândurora, evocată de cuvintele rostite, de imagini și amintiri, chiar din vremea când erau despărțiți.

Tăcerea ei îl înșelă.

— Sunteți încă supărată pe mine! zise el. Pentru ce s-a întâmplat zilele trecute... V-am lovit!... Haide, spuneți-mi ce v-a rănit. Plângeți-vă puțin, scumpa mea, să vă cunosc mai bine...

— Să mă plâng, murmură ea, de dumneavoastră căruia-i datorez totul?... Nu, deloc... Să spunem că mai sunt lucruri pe care nu le-am înțeles pentru că nici eu nu vă cunosc îndeajuns...

— De pildă?

Ea nu mai știa. Brusc, supărarea ei se topea la soarele unei iubiri atât de tandre și profunde.

— Ei bine... I-ați numit pe Colin guvernator.

— Ați fi vrut să-l spânzur?

— Nu, dar...

El îi zâmbi cu indulgență.

— Da, înțeleg!... Această alianță între doi bărbați care ar fi trebuit să fie dușmani din pricina frumuseții Elenei din Troia, este ceva mizerabil!... V-a părut rău, nu-i așa?

— Puțin... Oare, nu-i ceva feminin?

— Sunt de acord... și sunteți adorabilă, replică el. Și acum, ce mai e?

— M-ați obligat să-l iau la braț când ne-am dus în sala ospățului...

— Recunosc că am fost odios. Iertați-mă! Există clipe în care, atunci când lupti pe viață și pe moarte pentru ceva, mai faci și stângăcii. Voiam prea mult, poate, să uit...

— Și atunci flirtați cu acea Ines?

— Care Ines? întrebă el.

— Amanta spaniolă a lui Vaneireick... în timpul ospățului...

— Ah! da, îmi amintesc... Îndatorire de gazdă! Nu trebuia oare să consolez acea fermecătoare tânără pentru atenția pe care v-o acorda însoțitorul ei? Când ești otrăvit tu însuși de gelozie, ți-e milă și de cei care suferă aceleași chinuri...

Angelica plecă fruntea. Odată cu amintirea, îi revenea și durerea.

— Este ceva și mai grav, murmură ea.

— Ce mai este?

— Capcana din insula Vechii Corăbii! Nu dumneavoastră ne-ați atras în ea pe Colin și pe mine!

— Într-adevăr... Nu eu.

Și scoțând din vestă o hârtie mototolită, i-o întinse. Ea citi aceste cuvinte scrise grosolan:

“Soția dumneavoastră este pe insula Vechii Corăbii cu Barbă de Aur. Debarcați pe coasta de nord ca să nu vă vadă sosind. Veți putea astfel să-i surprindeți unul în brațele celuilalt.”

Un fior o scutură pe Angelica. Teroarea necondiționată care o cuprinsese uneori în cursul ultimelor zile o invadea din nou, înghețând-o.

— Dar cine... cine a putut scrie asta?... bâigui ea. De la cine aveți acest bilet?

— Un matelot din echipajul lui Vaneireick, care nu era decât un intermediar, mi-a dat-o. Cu el, am încercat să găesc individul care i-a dat acest mesaj pentru mine, dar în zadar. Ei acționează așa. Ei profită de debarcarea echipajelor și de mișcarea creată în port pentru a se strecura printre noi și a acționa, după care dispar ca niște fantome.

— Ei, care Ei?

Peyrac rămase pe gânduri.

— Există necunoscuți în Golf, zise el, în sfârșit, care dau târcoale și care, am certitudinea, se ocupă de noi în mod excesiv.

— Francezi, englezi?

— Nu știu. Mai degrabă francezi, dar care nu țin de nici un pavilion și al căror scop ar fi să creeze dezordine printre noi.

— Omul cu fața palidă, care a venit să mă anunțe că mă chemați în insulă, poate fi dintre ei?

— Fără îndoială. Și de asemenea omul care, pe drumul spre Houssnock, m-a anunțat că ați fugit și vă îndreptați pe *Le Rochelais* spre Gouldsboro.

Și-i povesti cum, liniștit asupra soartei ei de această întâlnire, hotărâse să-l însoțească pe Saint-Castine până la Pentagoët, pe drumul spre Gouldsboro, după ce-l răsplătise pe omul care-l anunțase.

— I-am dat niște mărgele.

— Dar cine pot fi ei? Cine-i trimite?

— Imposibil să știm acum. Ceea ce este sigur, este că ei nu se dau îndărăt de la nimic, căci a transmite vești false în lumea marinarilor este o infamie mai gravă decât crima. Chiar și între dușmani există o solidaritate a oamenilor mării pe care doar ființele abjecte sau adevărații bandiți își pot permite să o trădeze. Aceștia sunt de cea mai joasă speță, simt asta.

— Deci, aveam dreptate, murmură ea, să mă tem de nu știu ce acțiune... diabolică pornită împotriva noastră...

— Atunci v-am văzut pe insulă cu Barbă de Aur. Și iată că se întâmpla ceva necunoscut dușmanilor noștri, ceva ce ei nu puteau ști: faptul că Barbă de Aur era Colin. Și asta schimba totul. Colin Paturel, regele sclavilor din Miquenez, aproape un prieten și pentru mine, sau măcar un om pe care-l stimam mult căci reputația sa era

binecunoscută în Mediterana. Da, asta schimba multe lucruri pentru mine. Colin!... un om căruia nu era dezonorant să-i acorzi, să zicem... prietenia voastră... Dar trebuia să mă asigur de persoana lui Barbă de Aur. L-am trimis pe Yann să aducă întăriri cu ordinul de a nu se întoarce pe canal decât la ora când va începe refluxul.

— Și ai rămas.

— Am rămas.

— Voiati să știți cine eram? întrebă ea, privindu-l în față.

— Am aflat.

— Ai fi putut descoperi lucruri urâte.

— Dar am descoperit lucruri minunate, care mi-au întărit inima.

— Tot pasiunile voastre nesăbuite!

— Dar nu-i numai asta. În hotărârea mea de a rămâne în insulă și de a sta ascuns până la venirea oamenilor mei n-a fost decât dorința de a ști mai multe despre frumoasa mea soție necunoscută. Sigur, asta era cea mai bună ocazie; un soț poate afla multe despre o femeie frumoasă care se întâlnește cu un bărbat care nu i-a fost indiferent odinioară și despre care știe că o iubește încă. Însă numai curiozitatea mea n-ar fi fost de ajuns să mă provoace, dacă n-aș fi fost constrâns de situația însăși. Aveți în vedere că era delicată, dacă nu chiar spinoasă. Dacă m-aș fi prezentat singur, credeți că Colin s-ar fi lăsat ușor convins de intențiile mele pașnice în calitate de soț? Și că în calitate de pirat meritând să fie spânzurat, s-ar fi lăsat ușor prins de stăpânul de la Gouldsboro? Mă acuzați de a mă hazarda în porniri nesăbuite, dar a-l provoca la luptă pe acea plajă, fără alt martor decât dumneavoastră și lupii de mare și cu un final sigur: moartea lui sau a mea, nu mi s-a părut sănătos și profitabil nimănui. Colin al dumneavoastră n-a avut niciodată reputația unui personaj ușor de manevrat. Întrebați-l pe Moulay Ismaël care vorbea despre el cu respect și aproape cu spaimă; și totuși, nu era decât un sclav cu mâinile goale în fața unui rege inflexibil și crud.

— Ai reușit totuși să-l convingeți pe acest rege inflexibil să vă ajute, ai reușit să-l faceți să cadă în puterea dumneavoastră.

— Pentru că mi l-au adus înălțuit, între patru oameni înarmați. Nu era același lucru pe insula Vechii Corăbii.

Acestea fiind faptele, nu puteam face altceva decât să rămân martorul invizibil al întâlnirii voastre. La început, întâmplătoare și involuntară, cum am putut afla mai târziu. Și aici, dușmanii noștri erau câștigători, reunindu-ne pe toți trei pe aceeași insulă. Toate elementele erau la locul lor pentru a făuri noi înșine propria noastră nenorocire. Singura apărare față de asemenea combinații diabolice

este de a le opune un comportament contrar celui prevăzut. Mulțumesc lui Dumnezeu, am avut, toți trei, forța morală de a rezista.

— Diabolic! repetă Angelica.

— Nu vă fie teamă. Voi ști să le stric planurile și, indiferent cine sunt, să-i îndepărtez. Atâta vreme cât nu le bănuiam prezența, am căzut în capcanele lor și se pare că ați fost prima victimă, la Houssnock și Brunswick-Falls, unde a fost cât pe ce să vă pierdeți libertatea și, poate, viața. Atacarea satului englez de către indienii abenachezi și care era menit să vă captureze, intra și el, oare, în planurile oculte?... Nu știu. Dar când am primit acest bilet, în seara bătăliei navale împotriva lui Barbă de Aur, o bănuială s-a trezit în mine. Știam că, mai devreme sau mai târziu, ei mă vor contacta. Am crezut o clipă că era Barbă de Aur, dar în această situație aveam proba că nu era așa. M-am dus pe insulă, pe canal, cu o barcă și un singur om, dar eram de acum în defensivă față de necunoscut și... de mine însumi, căci putea fi un fals denunț pentru a mă atrage și pe mine într-o capcană, sau putea fi adevărat și ei contau pe mânia mea pentru a mă face să comit gesturi ireparabile, mai ales împotriva *Voastră*. Această voință de a vă face rău, îndeosebi dumneavoastră, devenise clară.

Ia seama! Îmi spuneam, ia seama. Amintește-ți că, orice s-ar întâmpla, nimic nu trebuie s-o atingă pe *Ea*. Și mai ales prin tine. Mânia mea se întorcea spre mizerabilii care căutau să facă din mine instrumentul nenorocirii dumneavoastră, în planurile lor machiavelice. "N-o să-i lași!" îmi spuneam. De această dată, cel puțin, trebuia să vă apăre de atacurile lor, indiferent de prețul ce trebuia plătit.

Nu v-am cucerit oare la Toulouse, luptându-mă în duel cu nepotul arhiepiscopului?

— Nu era același lucru, strigă Angelica cu foc, nu va mai fi niciodată același lucru. Drept cine mă luați? Acum, vă iubesc!... Oh! da, vă iubesc... Prea mult! Prea mult, într-adevăr pentru ce meritați. Îndepărtarea voastră de toți a fost atât de mare încât nici măcar nu concepeați atașamentul pe care-l am pentru dumneavoastră? N-am luptat noi oare împreună împotriva irochezilor, împotriva francezilor și sălbaticilor, împotriva iernii, bolii, morții? Nu v-am meritat oare? Vă rog, dacă nu vreți să mă faceți să sufăr, păziți-vă, păziți-vă pentru mine! Încetați să vă mai puneți viața în pericol, căci dacă vă pierde, de această dată, voi muri, voi muri!

El se ridicase și, venind spre ea cu brațele deschise, ea-i căzu la piept, cu fruntea pe umărul său, pierzându-se în acest refugiu minunat, în care întreaga sa viață părea că se topește pentru a gusta,

în contactul regăsit în sfârșit al prezenței sale, în căldura și parfumul lui familiar, o clipă de intensă fericire.

— Și eu am fost vinovată, murmură ea, m-am îndoit de dragostea voastră pentru mine și de valoarea sentimentelor voastre. Ar fi trebuit să vă spun imediat: Iată, l-am întâlnit pe Colin... Dar mi-a fost frică. Nici nu știu ce teamă m-a oprit. Obişnuită să lupt împotriva capcanelor meschine, împotriva josniciei, mârşăviei care guvernează acţiunile oamenilor, m-am obişnuit mai degrabă cu tăcerea decât cu adevărul. Iertați-mă! Între noi, n-ar trebui să existe așa ceva.

El îi luă frumoasa față în mâini și cufundându-și privirea în ochii ei, îi sărută cu delicatețe buzele.

— Nu ne puteam regăsi fără răni, după atâtea întâmplări, una caldă, una rece, care ne-au transformat sufletul și ne-au marcat spiritul. N-ar trebui să ne fie frică, în pragul acestei noi și minunate descoperiri a dragostei, decât de a mai fi încă frustrați. Când nu eram încă vindecați, ne întrebam: viața ne va învăța, oare, prin regretele și dorurile care ne sfâșie și prin elanurile care ne tulbură, că suntem într-adevăr meniți unul altuia? Odinioară, la Toulouse, a fost o sărbătoare, o uluire. Departamentul de altul, am sângerat împreună din tot felul de răni, fără a înceta totuși să ne știm, în adâncul sufletelor noastre, uniți pentru totdeauna. Iubita mea, pe care n-am știut încă s-o împlânzesc pe deplin, iertați-mă, iertați-mă...

El sărută cu o infinită blândețe vânătaia de la tâmpla ei.

— Iubirea mea nouă, iubita mea din totdeauna, tăcuta mea...

Ea își trecu degetele într-o mângâiere prin părul său bogat, apoi pe tâmplesle argintii...

— Întotdeauna ați știut să vorbiți de dragoste. Aventurierul mărilor și cuceritorul Lumii Noi n-au ucis Trubadurul din Longuedoc.

— Acela e departe. Nu mai sunt contele de Toulouse.

— Ce-mi pasă de contele de Toulouse? Cel pe care-l iubesc este piratul care s-a îndurat de mine la La Rochelle și care mi-a dat o ceașcă de cafea turcească când muream de frig, cel care a tras în dragonii regelui pentru a-i apăra pe prietenii mei, hughenoții urmăriți, și cel care, în ciuda ingratitudinii mele, a știut să-mi îndeplinească rugăciunile, cel cu care am dormit în fundul pădurii într-o atât de profundă siguranță încât nu poți cunoaște una mai mare pe pământ decât în copilărie, cel care i-a spus fetiței mele: Domnișoară, eu sunt tatăl dumneavoastră... Îmi sunteți atât de drag. N-aș fi vrut să fi fost indiferent la acest... acest incident. Am nevoie să simt neîncetat că vă aparțin... cu adevărat!

Legătura carnală, care fusese întotdeauna atât de puternică între ei, își adăuga vertijul acestui moment de fericire fără umbre și buzele lor se împreunară îndelung, pasionat, întrerupând cu tăceri îmbătătoare murmurul mărturisirilor lor.

— Vrajitoare! Vrajitoare! Cu să mă apăr de dumneata? Voi putea oare vreodată să te câștig pentru totdeauna?...

Joffrey de Peyrac privi în jur:

— Și acum ce să facem, comoara inimii mele? Populația asta ne înghite. Tot găzduind pirați și naufragiați, nu mai avem nici un colțor al nostru. Ați cedat până și apartamentul nostru ducesei de Maudribourg, nu-i așa?

— Oh! da, ce păcat! Dar nu știam unde s-o găzduiesc și mă părăsiserăți acolo...

— Să mergem pe *Gouldsboro*, hotărî el. În ultimele nopți m-am dus acolo să mă odihnesc puțin, departe de tentația de a veni în fort și a te ierta prea ușor.

— Ce fals orgoliu au bărbații! Dacă ai fi venit, m-ai fi înnebunit de fericire. Am plâns atât de mult... Nu mai eram eu însumi.

El o îmbrățișă. Angelica își luă mantia.

— Mă bucur să mă întorc pe *Gouldsboro*, frumoasa corabie credincioasă, și cabina noastră plină de obiecte de preț, în care Rescatorul mă primea măscat și mă tulbura atât de puternic fără să pot ghici de ce.

— Și unde diavolița de Honorine a venit să-mi fure diamantele pentru a-și afirma drepturile asupra voastră.

— Ce de amintiri avem împreună!

*

*   *

Ieșind din cabină, coborau încet în noapte spre sat, având grijă să vorbească în șoaptă pentru a nu atrage atenția.

Se temeau, ca niște îndrăgostiți, să nu fie recunoscuți. Brusc, dându-și seama de reacțiile lor temătoare, izbucniră în râs.

— Nimic nu-i mai greu decât să conduci oamenii, remarcă el, iată-ne constrânși să căutăm umbra deasă pentru a ne bucura de câteva momente de intimitate.

Spaniolii îi urmau la câțiva pași, fantomatici.

— Să ne rugăm să ne escorteze doar ei și să puteam ajunge cu bine până la plajă, șopti Angelica.

5

În ciuda rugăciunilor sale, când treceau pe lângă fort, o siluetă feminină ce părea că-i pândește se desprinsese din poartă și alerga spre ei.

Era Marie la Douce, tânăra însoțitoare a ducesei de Maudribourg.

— Ah! doamnă, iată-vă, în sfârșit! strigă ea neliniștită. V-am căutat peste tot. Stăpâna mea moare.

— Ce spuneți? N-am lăsat-o, oare, cu puțin timp în urmă pe ducesa de Maudribourg în perfectă stare de sănătate?

— S-a întâmplat brusc. Și-a pierdut cunoștința, apoi a fost cuprinsă de o febră puternică și acum delirează și ne sperie cât este de agitată. Oh! veniți doamnă, vă implor.

Angelica se întoarse spre soțul ei. Era cuprinsă de panică, rezultat al acestor zile de oboseală și tensiune inumană. Orice incident capătă pentru ea proporții uriașe și avea impresia că lumea întreagă se unea pentru a-l despărți de ea. Acum când se lămuriseră în sfârșit, după acea îngrozitoare ceartă, nu mai voia să se îndepărteze de el, nici măcar câteva clipe înainte să se odihnească și să-și liniștească chinurile unul în brațele celuilalt. Sub cutele mantiei, ea se cramponă de mâna lui caldă.

— Dar ce se întâmplă? Ah! Nu mai pot. Aș vrea să fiu în sfârșit singură cu tine, adăugă ea încet, întorcându-se către conte.

El răspunse calm:

— Haide să vedem care este starea ducesei. Mă îndoiesc că este atât de gravă. Dacă trebuie, o să-i dai vreo poțiune calmantă și ne vom putea retrace liniștiți.

*
*   *

În camera fortului domnea agitația. Petronille Damourt se văicărea zgomotos, Delphine de Rosoy și Antoinette, o altă Fiică a regelui, destul de harnică, se străduia să o reanimeze pe ducasă. Jeanne Michaud se ruga într-un colț, în timp ce copilul ei, așezat lângă ea, își suga degetul cu înțelepciune.

Doamna Carrère, chemată în ajutor, mormăia pregătind o infuzie.

Printre toate aceste femei, prezența secretarului cu ochelari părea nepotrivită. El se învârtea cu o expresie de bufniță descumpănită și se lovea de toți.

În schimb, în mijlocul încăperii, soldatul Adhémар stătea țeapăn într-o baltă de apă, căci fusese trimis rând pe rând să aducă apă caldă, apoi rece pentru comprese. Pisoiul slab se refugiase pe o consolă, și, zbârlindu-și părul, scuipa cu furie.

Pe el îl remarcă prima Angelica.

Bietul de el, gândi ea contrariată, nebunele astea o să-l îmbolnăvească de-a binelea.

Și, ducându-se spre pat, se aplecă spre silueta inertă a ducesei. Aceasta, pe care o lăsase înainte calmă și odihnită, era într-adevăr înfierbântată. Cu ochii închiși, murmură cuvinte fără șir.

Angelica îi ridică pleoapele, îi văzu pupilele, îi pipăi pulsul care era insesizabil, observă rigiditatea brațelor și a degetelor și, pentru a se asigura odată în plus că nici o leziune internă nu putea fi cauza acestei stări neliniștitoare, trase cuvertura, studiind reacțiile Ambroisinei de Maudribourg la atingerea degetelor sale. Dar aceasta continua să fie cufundată în inconștiență, cu o lumină slabă filtrându-se printre pleoapele sale pe jumătate închise. Ea nu tresări și nici nu păru să sufere în timpul examinării. Angelica încercă să-i miște picioarele care erau la fel de înțepenite. Degetele de la picioare erau crispate și înghețate. Angelica le frecă încet și percepu o destindere a musculaturii.

— Pregătiți cărămizi calde, ceru ea femeilor.

Încercând să o încălzească, Angelica gândi că picioarele ducesei de Maudribourg erau de o frumusețe rară. Probabil că avea mare grijă de ele, căci pielea era suplă și mătăsoasă.

Preocupată de această stare alarmantă, Angelica nu observase că tânăra femeie, în timpul consultației, arăta tuturor, sub o foarte subțire cămașă de pânză, semi-goliciunea unui corp admirabil.

Vocea lui Adhémар se auzi deodată în liniștea din încăpere.

— Asta da, femeie frumoasă, zise el, clătinând capul de mai multe ori cu un aer de cunoscător. Se poate spune pe drept cuvânt că-i o femeie bine făcută, nu-i așa, domnule conte?

— Adhémар, ce cauți aici? întrebă Angelica. Credeam că ești de santinelă în seara asta.

— Dar m-au trimis să aduc apă, zise Adhémар, au sărit pe mine ca un cârd de găște... Cum să rezist? Cu toate că nu-i o treabă pentru un soldat cu demnitate... Dar trebuie totuși să faci servicii

doamnelor... mai ales într-un ținut blestemat ca ăsta... Sărmanele!... dacă n-aș fi fost aici...

Angelica înveli cu grijă bolnava care părea că se simte mai bine, deși era încă inconștientă.

— Cred că ai dreptate, spuse ea adresându-se soțului său. Este un fel de criză nervoasă, ca urmare, fără îndoială, a spaimelor prea mari îndurate în naufragiu. O să-i dau ceva calmant.

— Ceaiul e gata, anunță doamna Carrere înaintând cu bolul în mâini.

Angelica pregăti rapid mixtura necesară.

Deodată, vocea ducesei se auzi în cameră, clară și bine timbrată. Ea spunea:

— Debitul q este egal cu K , constantă, înmulțită cu rădăcina pătrată din $2gH$, în care g este accelerația greutății iar H înălțimea căderii de apă... Dar greșește, sunt sigură... K depinde și de frecare.

Restul vorbelor se pierdu într-un murmur neclar.

— Ce-i păsăreasca asta? exclamă Adhémar înspăimântat. Or fi formule cabalistice să ne farmece?

— Doamne, iar începe să delireze! se văită Delphine, frângându-și mâinile.

Un surâs enigmatic apăru brusc pe buzele contelui de Peyrac.

— Tocmai a recitat teorema unui savant hidrolog italian, și cred că ea corectează pe buna dreptate formula, zise el, n-aveți de ce să vă temeți, domnișoară. Nu știați că binefăcătoria dumneavoastră este una dintre cele mai mari savante din lume ce discută mereu formule matematice la Paris cu doctorii de la Sorbona?

Angelica ascultă fără să înțeleagă prea bine asemenea cuvinte uimitoare.

Ea se aplecase asupra Ambroisinei și-i trecuse o mână sub cap pentru a încerca s-o facă să bea... O dată în plus, parfumul delicat, dar captivant al grelelor plete negre ale ducesei îi produse o tulburare ciudată. Un fel de avertisment.

— Ce înseamnă parfumul ăsta? se întrebă ea.

Văzu atunci că ochii Ambroisinei de Maudribourg se deschiseră și o fixau. Angelica înțelese că bolnava își recăpătase cunoștința. Ea îi surâse.

— Beți, insistă ea, haideți, beți, asta vă va face bine.

Ducesa se ridică cu greutate. Părea istovită de criza care o doborâse. Bău cu înghițituri mici, iar Angelica trebui să o încurajeze de mai multe ori pentru a putea ajunge să înghită totul. Apoi se lăsă pe spate și închise ochii. Dar era mai bine.

— Febra îi scade! constată Angelica după ce-i puse mâna pe fruntea. Nu vă mai fie teamă.

Ea merse să-și spele mâinile și să strângă doctoriile.

Însoțitoarele doamnei de Maudribourg o înconjură agitate.

— Oh! Doamnă, nu ne părăsiți, imploră ele. Rămâneți cu noi în această noapte s-o veghem. Ne e atât de teamă pentru ea.

— Nu trebuie. Vă neliniștiți degeaba, vă spun.

Această teamă pe care toate aceste femei o manifestau pentru binefăcătoarea lor începea să i se pară excesivă.

— O să doarmă, vă garantez. Dormiți și voi, le recomandă. Adhém, adună-ți gălețile și prezintă-ți omagiile acestor doamne! Vino, ne vei duce lanterna până în port.

Ce-aveau toți oamenii aceștia de se agățau de ea și de Joffrey ca niște liane, pentru a-i paraliza? Toate astea păreau un coșmar.

Ea se apropie de el, care o privea fix pe ducesa de Maudribourg inertă. În cadrul somptuos al părului negru ce se odihnea pe perna de dantelă, prea greu și opulent, fața adormită părea a unui copil.

Angelica zise cu jumătate de voce:

— Veniți?

Dar Joffrey de Peyrac păru că n-o aude. Totul începea să se învârtă în capul Angelicăi, și migrena o cuprinse. Dorea mai mult decât orice pe lume să se retragă, să fugă cu el. Era, cum se părea, o nevoie vitală, o chestiune de viață și de moarte. Nu trebuia să-l mai piardă în seara aceasta, sau...

Ea își simțea nervii întinși la maxim.

— Doamnă, rămâneți, repetau femeile într-un cor de gemete.

— Poate o să moară, strigă Delphine du Rosoy pe un ton tragic.

— Dar nu, nici vorbă!

— Ele se apropie și mai mult.

— Rămâneți! Rămâneți! îngăimau ele. Oh! Aveți milă, dragă doamnă!

În ochii lor era un fel de frică stranie. Angelica gândi un moment: Sunt nebune!... Și cu un gest instinctiv, apucă brațul contelui, cerându-i ajutor.

El păru că-și revine în fire și privind-o, îi văzu fața palidă și crispată. Atunci, în fața tuturor, îi trecu un braț în jurul taliei.

— Doamnelor, fiți rezonabile, zise el. Doamna de Peyrac are nevoie de odihnă și ea, așa că o iau, nu vă fie cu supărare! Dacă

ceva vă mai îngrijorează în legătură cu stăpâna dumneavoastră, chemați-l pe doctorul Parcy. Este un bun sfătuitor.

Cu aceste cuvinte, a căror ironie ele n-o puteau aprecia, le salută cu multă galanterie și ieși, luând-o cu el pe Angelica.

6

— Ducea asta de Maudribourg și oamenii ei mă obosesc, remarcă Angelica, odată ieșiți și coborând spre țarm. Ai zice că i-a făcut să-și piardă capul. N-am simțit niciodată o asemenea surpriză văzând-o. De ce mi-am imaginat că este o femeie bătrână și grasă?... Din cauza titlului său de ducesă, și de binefăcătoare, fără îndoială...

— Și apoi pentru că știați că este văduva ducelui de Maudribourg, decedat acum câțiva ani la o vârstă înaintată. Dacă socotesc bine, ar fi avut astăzi mai mult de optzeci de ani... și n-ar fi mai puțin din această cauză soțul acestei foarte drăguțe femei, cu vreo patruzeci de ani mai tânără decât el.

— Ah! încep să înțeleg, exclamă Angelica, asta e! O căsătorie cum trebuie să suporte multe fete, pentru a fi pe placul familiilor lor. Și înfiorată, își sprijini obrazul de umărul contelui.

— Și eu îmi amintesc, când mă duceam la Toulouse, credeam că mă voi căsători cu un bătrân, un monstru, un Gilles de Retz...

— Ducele de Maudribourg era puțin din toate acestea la un loc. Desfrânat, lubric, fără scrupule. Se spunea că crește în mănăstiri fetițe drăguțe, orfane, pentru ca la pubertate, fie să și le facă amante, fie chiar, dacă erau de origine nobilă, să se căsătorească cu ele. Se pare că se plictisea repede și, la moartea primelor trei, nu, patru soții, s-a bârfit mult în privința lui, spunându-se că le-a otrăvit. Tânărul rege l-a exilat chiar pentru o vreme de la curte. Maudribourg a participat totuși la căsătoria sa la Saint-Jean-de-Luz. Dar eu am refuzat să-l întâlnesc... tocmai din cauza frumuseții tale înfloritoare. El mă vizitase înainte la Toulouse, căci îi trebuiau secrete ale magiei pentru a-l convoca pe Diavol.

— Ce poveste oribilă, Doamne! Era deja căsătorit cu actuala ducesă la căsătoria regelui? Nu, nu se poate, ea era prea tânără atunci, biata copilă!...

— Nu este chiar așa de tânără, zise Peyrac cu o anume ironie, nu o cred chiar atât de copilăroasă. Este o persoană de o mare inteligență și de o cultură extraordinară.

— Dar... s-ar părea că o cunoașteți și pe ea? exclamă Angelica.

— Numai după reputație. A susținut o teză la Sorbona despre calculul infinitesimal inventat de domnul Descartes. În acel context, dorind să rămân la curent cu evoluția științelor în Europa, am auzit vorbindu-se despre ea. Am citit chiar o cărțuie scrisă de mână ei în care punea la îndoială nu numai pe Descartes, ci și legile gravitației Lunii... Când însoțitoarea Fetelor regelui a rostit numele binefăcătoarei lor, nu eram sigur că într-adevăr este vorba de aceeași femeie. Și mie mi se părea de necrezut, dar se dovedește că Gouldsboro adăpostește pe unul dintre primii doctori *honoris causa* ai timpului nostru.

— Nu-mi vine să cred, murmură Angelica. Ce de evenimente în câteva zile!

*
*   *

Ajunseră la malul apei. Pe vremea fluxului, un mic pod de lemn, înaintând destul de departe, permitea coborârea fără probleme într-o șalupă. Jacques Vignot îi întâmpină, ridicând felinarul pentru a-i orienta. Noaptea era cețoasă, dar nu prea întunecată. O lună ascunsă lăsa să se întrevadă prin ceață dăre de lumină livide care sclipeau ca niște licurici misterioși în voia mișcării valurilor. Era ceva puțin îngrijorător în aceste jocuri de lumină fugară. Valurile de ceață ce rățăceau păreau prezențe monstruoase la pândă.

Tocmai se îndreptau spre dig când, venit nu se știe de unde, îndepărtat și totuși, perceptibil, sfâșietor, se auzi un țipăt, un țipăt de femeie.

Vibră îndelung, teribil, interminabil, ca născut dintr-o suferință inumană, dintr-o tortură de nespus care nu se mai sfârșea. Părea că țâșnește din noaptea însăși, din cel mai adânc punct de funingine neagră al norilor agitați de deasupra lor.

Vibra prin întuneric, fără sfârșit și vântul părea că poartă și sporește la infinit ecoul ascutit al acestui urlet în care vibra o durere fără nume, dar și ceva din horcăitul unei noi furii demonice.

Cei care-l auziră își simțiră sângele înghețându-le în vine, rămânând ca de piatră.

Adhémair lăsa să-i scape felinarul pe care i-l dăduse Angelica. Tremura atât de tare încât nu reuși să se închine.

— Diavolița... Diavolița..., bâlbâi el. De data asta, ea e! Ați auzit-o, nu-i așa?

Oricât de duri erau, ceilalți mateloți erau și ei tulburați.

— Ce s-o întâmpla rău pe acolo? spuse unul dintre ei privind în noapte. Ce credeți, monseniore? O femeie în primejdie?...

— Nu, este vocea unui spirit, spuse altul. Poa' să mă înșel. Am mai auzit și alte de-astea pe lângă arhipelagul Diavolilor, în golful Saint-Laurent... Dar asta n-a venit dinspre mare...

— Nu, mai degrabă din sat, remarcă Peyrac, ba chiar din fort. Angelica se gândi la ducesa de Maudribourg.

Un asemenea țipăt nu putea ieși decât din pieptul unei ființe dându-și ultima suflare. Încredințată brusc că bolnava se afârșise, Angelica alergă spre case, reproșându-și că a părăsit acea nefericită femeie în ultima ei clipă.

Ea sosi gâfâind și zări două siluete aplecându-se în pătratul luminos al unei ferestre deschise.

— Ce s-a întâmplat? strigă ea.

— Nu știu, răspunse vocea Delphinei de Rosoy. Cineva a țipat afară. A fost groaznic! Tremurăm toate.

— Părea că vine din pădure, întări Marie-la-Douce care stătea lângă ea.

Angelica era perplexă.

— Nu, a venit de pe aici. Ciudat că n-ați avut aceeași impresie... Doamna de Maudribourg n-a fost deranjată de acest țipăt?

— Nu, din fericire!

Marie-la-Douce aruncă o privire în spatele ei, în interiorul camerei.

— Se odihnește liniștită, Domnul fie laudat!

— Ei bine! Închideți obloanele acum și odihniți-vă și voi. Poate un animal a fost prins într-o cursă în pădure. În orice caz, Marie, n-ar trebui să fiți în picioare. Ai avut destule emoții astăzi! Du-te repede în pat, că mă supăr.

— Da, doamnă. Sunteți atât de bună, doamnă, răspunse fata a cărei voce răguși brusc.

— Noapte bună, doamnă, zise Delphine, politicos.

Și se retraseră trăgând greul oblon de lemn.

*
*   *

Un moment, în picioare în întuneric, Angelica căută din nou ecoul aceluiași tipăt oribil. I se părea că vibrează încă în jurul ei.

“Cine suferă așa în nopțe? o întreba o voce interioară. Ce demon, ce iazmă rătăcită?... Ah! Îmi pierd mințile. “Ei” mă vor înnebuni cu născocelile lor... Joffrey!...”

Simți că era din nou singură și spaima o cuprinsese.

— Joffrey, strigă din nou, Joffrey, Joffrey! Unde ești?

— Aici, răspunse vocea contelui care urca în întâmpinarea ei. Haide, ce s-a mai întâmplat, sufletul meu? Ce-i cu panica asta?

Ea se aruncă în brațele lui și-l strânse tremurând.

— Ah! Ce frică mi-a fost deodată! Te rog, nu mă părăsi în seara asta, să nu ne mai despărțim, altfel voi muri!

7

Și acum era dimineată, o dimineată albă, încețoșată, în care nu se vedea nimic. Dar destul de clară și luminoasă totuși pentru ca farmecele nopții să pară că s-au șters odată cu ivirea zorilor.

Angelica și Joffrey, sprijiniți în coate pe balustrada lui *Gouldsboro*, așteptau barca ce trebuia să-i ducă la țarm.

Nu erau prea grăbiți s-o vadă sosind. Se simțeau bine așa, unul lângă altul, înconjurați încă de singurătatea și misterul create de ceață în jurul lor.

De pe pământul invizibil, ajungeau până la ei zgomotele activității de la țarm. Urmau să debarce acolo în curând și să reia pe umerii lor îndatoririle pe care și le impuseseră. Dar, în această dimineată, lehamitea li se risipise. Se simțeau fericiți și plini de putere, sensibili la această viață intensă ale cărei ecouri le parveneau prin pătura moale și palidă a ceței. Chemările pescarilor revenind spre mal, dulgherii bătând cu zgomot mare cuie în scânduri, grinzi și șindrile, femeile vorbind în timp ce-și vedeau de treburile lor...

Strigătele păsărilor de mare și gunguritul de turturele în codri, planau peste aceste fonduri sonore, iar mirosurile vieții străpungeau ceața, cele de foc, de afumători, de tutun, de rom, de lemn proaspăt

tăiat, aromă tipică a unui fort de pe aceste coaste, între miresmele amărui ale mării și suflul îmbătător al pădurii de rășinoase.

— Voi merge să mă împac cu doamnele de la Gouldsboro, zise Angelica. Nu sunt comode... dar nici eu. Sigur, o să ne mai certăm dar, până la urmă, ne simpatizăm și conflictele ne stimulează. Ele sunt deștepte și apreciază că le aduc un nu știu ce element străin care le permite să se perfecționeze. Ce am apreciat întotdeauna la hughenote, este că ele nu au, ca destule femei catolice, mai ales neveste de țărani și burghezi, acest sentiment de umilință al condiției lor feminine, această docilitate fără rațiune față de soțul lor sau de preot.

— Hmm, zise Peyrac, se vede că ai știut să te debarasezi de tutela papistașă.

— M-am debarasat de toate tutelele, zise Angelica, în afară de cea a dragostei.

Și-i aruncă privirea sa cea mai arzătoare.

Toate orele care se scurseseră, noaptea minunată, vor avea totdeauna pentru ea o valoare neprețuită. Toate cuvintele pe care le schimbaseră ieri în tensiunea unei prime încercări de împăcare, și mai târziu în elanurile orbești ale îmbrățișării lor amoroase, în blândețea unei semi-trezii, în bunăstarea acelor ore nocturne în care corpul liniștit, dar încă emoționat și fermecat de bucuriile resimțite, toate acele cuvinte vor rămâne în ea ca o comoară pe care nu se va mai satura s-o contemple, amintindu-și fiecare dintre ele pentru a-i gusta dulceața. Și se va putea adăpa din ele, într-o zi apropiată, pentru a traversa o nouă încercare înspăimântătoare.

Ea nu știa încă nimic în acea dimineată liniștită, luminoasă. Singur, în depărtare, cântecul vrăjit al Turnului Pierdut îi producea o mică neliniște zvâcnitoare pe care dorea s-o ignore. Se simțea reînnoită, chiar diferită și privea bărbatul pe care-l iubea în față, surâzând. Totul în el o emoționa și o făcea fericită.

Un zgomot cadentat îi avertiză că șalupa se apropia. Înaintară până în dreptul scării, în timp ce un matelot ridică canatul. Omul, în genunchi derula scara de sfoară.

— Am uitat de pisoi, își aminti Angelica. Sper că i-a dat cineva apă... Și că ducesa de Maudribourg n-a murit. Ar trebui să mă duc de asemenea s-o vizitez pe Abigaël, acum că ne-am mai liniștit puțin. Nașterea copilului ei se apropie...

Se instalară în barcă, iar marinarii apucară grelele vâsle pentru a străbate cei câțiva metri ce-i despărțeau de mal.

— O să mă duc să-i spun doamnei Carrère să găsească o locuință decentă pentru ducesă ca să ne putem reinstala în

apartamentul nostru din fort. Nu mai pleci, nu-i așa? Nu te mai pot simți neîncetat "în altă parte" nici cu sufletul, nici cu trupul... Orele îmi par atât de lungi și de amare când nu știu unde ești. Doresc din tot sufletul să mă dedic Gouldsboro-ului, dar lângă tine... Ce navă a intrat ieri seară în port?

Peyrac clătină din cap.

— Tare mă tem să nu fie iar niște oameni care vin să mă smulgă de lângă tine, obligându-mă să alerg din nou să fac pe polițistul în Golful Francez.

— Englezi?

— Nu, francezi. Guvernatorul Acadiei în persoană, domnul de Villedavray. S-a anunțat ieri seara, dar i-am însărcinat pe Colin și pe d'Urville să-l primească pentru că voiam să fiu numai cu tine.

Șalupa acosta. Angelica, înaintând pe plajă, văzu ceva ce se zbătea între alge.

— Ce-o fi? Un crab? Oh! Doamne, e pisoiul meu! exclamă ea. Ce-i cu el aici? Era atât de bolnav!

Ea îl luă și, acoperit de spuma și nisipul ce se lipise de blănița și osișoarele sale fragile, pisoiul părea iar gata să-și dea sufletul. Dar ca și în ajun, privirea sa de aur o recunoștea.

— Parcă a venit pe plajă să mă aștepte, parcă știa că voi veni pe aici.

— Și eu vă așteptam cu lighioana asta, spuse vocea plângăcioasă a lui Adhémar ieșind din ceață, iată altă poveste... Guvernatorul Acadiei, care a venit ieri seara, spune că suntem dezertori, eu și ceilalți soldați care erau aici la Fort Sainte-Marie. Și a vrut să-l bată pe grasul care ne-a adus,

— Ah! Dufour este și el aici, zise Peyrac. Se anunță furtună căci frații Dufour nu-i plac pe oficialii din Quebec. Dar cine vine de acolo?

Trei sau patru siluete ieșeau din ceață: Colin, caporalul său, Vanneau d'Urville, Gabriel Berne. Ei doreau să prezinte domnului și doamnei de Peyrac câteva chestiuni urgente înainte ca guvernatorul francez, care le era musafir din seara din ajun și care părea foarte agitat, să-l acapareze pe conte cu revendicările și exigențele sale.

Colin era deja la curent cu multe lucruri. Competența cu care se ocupa de interesele localității îi câștiga puțin câte puțin respectul hughenoților.

El spuse că avea două proiecte, asupra cărora populația, atât hughenotă cât și catolică, se pronunțase deja. Mai întâi, construcția unui mic fort cu patru turnuri de colț, în locul numit râul Cayugas și

care se găsea la jumătatea distanței între tabăra Champlain și portul Gouldsboro. pe acest râu, indienii ostili se puteau strecura cu ușurință pentru a-i ataca pe albi din împrejurimi.

În acest loc, contele Peyrac fusese atacat anul trecut, tocmai de irochezii Cayugas. Puțin mai târziu, toamna, o femeie fusese răpită acolo de un alt trib de jefuitori și un bărbat fusese rănit grav. Indienii din micul sat vecin fuseseră masacrați iar supraviețuitorii își pierduseră casele.

Era nevoie să se construiască acolo un fort de pază și apărare, care i-ar proteja pe locuitorii pașnici dintre tabăra Champlain și port, mai ales în acest anotimp în care triburile războinice irocheze urmau să înceapă raidurile.

Celălalt proiect privea construirea unei capele pentru catolici, care va fi înălțată de cealaltă parte a promontoriului, acolo unde noii coloniști, proveniți de pe corabia *Coeur de Marie*, urmau să se instaleze.

— Bine, zise contele, să ne pregătim să dezbatem aceste spinoase chestiuni și pentru început să mergem să mâncăm la doamna Carrere supa ei de scoici și să bem vin fierț cu scorțișoară.

O duse pe Angelica spre han de unde se înălța un miros bun de foc de lemn, iar ceilalți îi însoțiră, ca și soldații spanioli, urmați de Adhémair care avea aerul că însoțește un sicriu.

Angelica băgase pisoiful sub mantie și se îngrijora să-l simtă tremurând.

Gabriel Berne o ajunse și o trase puțin deoparte.

— Doar un cuvânt, permiteți-mi, doamnă, presimt că domnul de Peyrac va fi constrâns să plece câteva zile în expediție pe râul Saint-Jean și bănuiesc că ați dori să-l însoțesc... Atunci aș vrea să vă cer... Nașterea dragii mele soții se apropie... Sunt extrem de îngrijorat. Doar prezența voastră aici poate să ne liniștească că va fi bine...

— Nu vă fie teamă, dragă Berne, răspunse ea, pentru asta am venit și nu voi părăsi Gouldsboro înainte ca Abigaël să nască și să se refacă după aceasta.

Dar adăugă, cu inima strânsă:

— Credeți într-adevăr, că soțul meu va fi obligat să părăsească Gouldsboro? Ce-ar avea de făcut pe râul Saint-Jean?...

— Situația este extrem de complicată acolo. Acel englez din Boston, Philipps, care s-a prezentat cu amiralul Sherrilgham, a găsit mijlocul de a bloca pe râu personaje importante din Quebec.

Guvernatorul Acadiei abia a scăpat, cu preotul și câțiva tineri zăpăciți din suita sa și a venit să ceară ajutor aici căci, odată în plus, este o afacere ce poate declanșa războiul între cele două coroane și doar el, soțul dumneavoastră, poate împiedica asta.

El îl arată cu bărbia pe contele de Peyrac trecând pragul hanului.

Soldații se așezară de santinelă la ușă, Don Juan Alvarez îl urmă pe conte în interior. El nu-l părăsea de cum pășea pe țărnișă, exercitând o discretă dar insistentă supraveghere.

8

Erau deja multe femei în interiorul mării săli.

Devenise un obicei printre doamnele din Gouldsboro, îndată ce locuințele fuseseră construite, să se întâlnească dimineața la primele ore, după ce copiii se sculau și soții plecau la lucru. Ele se sfătuiau și-și permiteau câteva gustări, așezate liniștit în fața farfuriei lor, lipsite de grija de a servi la masa familială. Fiecare se întorcea apoi la ocupațiile sale casnice.

Angelica o zări imediat pe doamna Manigault care se ridică și veni să le facă o mică reverență.

Copiii și adolescenții curățau peștii de solzi, deasupra unei covate de lemn. Și ei salutară veselii. Doamna Manigault zâmbea atât cât îi permitea fața sa de obicei îmbufnată. Peyrac îi întoarse zâmbetul.

— Văd că s-au deschis lăzile cu porțelanuri, zise el. Sunt o marfă destul de delicată de adus din Europa, aceste faianțe, dar Erickson nu s-a zgârcit la paie și se pare că nu sunt pierderi grave.

— Nu, doar toarta unui vas de Limoges și câteva piese ale unui cuptor olandez. Dar domnul Mercelot ne-a promis că le va lipi.

Câteva doamne aduseră pe masă unele piese de faianță, care în acea dimineață făceau subiectul conversației, subiect mult mai vesel și mai pasionant decât pirateria, luptele și spânzurătoarea, trădarea și naufragiații, răniții, morții de care avuseseră parte în ultimele zile.

Prezența contelui de Peyrac și a Angelicai, așezați unul lângă altul și în aparență împăcați, întăreau liniștea generală.

Fiecare dintre familiile din Gouldsboro primise un cadou de agățat sau de pus în dulapul de vase, care o supieră, care câteva

farfurii sau o cană, un coș de pâine, un platou, un obiect de calitate care dădeau rusticelor lor locuințe un aer nou.

— Parcă am fi niște prinți, spuse doamna Manigault, ar fi trebuit, să începem cu asta. Să deschidem lăzile, în loc să ne certăm.

— Și tu, iubito, ai avut timp să numeri cadourile? Întrebă încet Joffrey de Peyrac, aplecat spre Angelica.

— Oh! nu! Nu-mi era gândul la asta.

Ea era preocupată de vorbele lui Berne și mânca distrată. Peyrac o observă.

— Ce s-a mai întâmplat?

— Mă gândeam la acest guvernator francez. Trebuie să te duci la capătul Golfului Francez?

— Vom vedea. Pentru un moment, chiar dacă domnii aceștia din Canada sunt în pericol să fie scalpați sau puși în lanțuri în ora care vine, nu te voi părăsi mai mult de două zile. Nu sunt la dispoziția tuturor națiunilor care ajung la ananghie.

Această promisiune o însenină pe Angelica. Două zile... Era fără sfârșit. Ea-i dădu pisoifului să bea și să mănânce sub privirile interesate a câtorva copilași, apoi se întreținu cu doamna Carrere despre posibilitatea de a o găzdui pe ducesa. Există o casă la ieșirea din sat, al cărei locuitor plecase să cumpere blănuri în interiorul țării. Ducea și suita sa vor fi poate puțin înghesuite, dar la război, ca la război, când pleci în Canada trebuie să te aștepti la orice... Angelica se informă de asemenea dacă hainele Ambroisinei de Maudribourg putuseră fi aranjate.

— Nu încă. A trebuit să găsesc aște de toate culorile curcubeului ca să cârlesc asemenea țoale! Știi, ceva nu-i în regulă cu hainele astea...

— Ce vreți să spuneți?

— Petele, rupturile...

— După un naufragiu, cum ați vrea să fie?

— Nu-i asta! În sfârșit, nu pot să spun...

Angelica părăsi hanul după ce-l făcu pe soțul ei să-i promită că va veni în fort cel puțin pe la sfârșitul dimineții ca să se poată odihni împreună și, de asemenea, să nu părăsească locurile pentru expediții războinice fără să o anunțe. El răsă, își reînnoi promisiunile și-i sărută vârfurile degetelor.

Dar, cu toate acestea, nu era liniștită. Frica de a-l pierde din nou se deschisese în fața ei ca un abis și nu reușea de fel să alunge această imagine.

Totuși, când văzu soarele risipind ceața și Gouldsboro strălucind cu casele sale din lemn deschis la culoare, falezele înverzite de mulțimea copacilor, plajele sale, promontoriile de roci surpate, albastre, mov, roz, bucuria o copleși și-și spuse că era cea mai fericită dintre femei. Orice s-ar întâmpla, obstacolele vor fi trecute. Nimic nu se poate construi fără luptă.

Apropiindu-se de fort, ea se ruga ca ducesa să se simtă mai bine pentru a se muta, ca ea să poată rămâne singură acasă, cu fericirea ei, cu sufletul său reînnoit. Avea chef acum să vadă conținutul cutiilor aduse de pe vasul Gouldsboro. Căutase în grabă o rochie ca să asiste, cine știe, la spânzurătoarea lui Colin. Ce amintire oribilă și câtă seninătate îi aducea această nouă zi care căpăta astfel o valoare și mai mare. Își va instala pisoiul care se va vindeca repede, găsind un adăpost, o prezență, puțină mâncare.

Îndreptându-se spre scara interioară a fortului, auzi voci ce păreau că se ceartă, apoi căpitanul Job Simon ieși din apartament aplecându-și înalta siluetă pentru a nu se lovi cu fruntea de pragul de sus al ușii. Cu capul între umeri, parcă copleșit de o greutate uriașă, părea aproape cocoșat. El îi aruncă Angelicăi o privire încruntată.

— Ca să vezi! zise el. Nu numai că mi-am pierdut nava, dar mai sunt și certat. Credeți că e drept?

În ciuda feței sale urâte și care, în plus, se prezenta în această dimineață plină de țepi cărunți, bunătatea privirii sale cenușii cufundată sub enorme sprâncene îi dădea înfățișarea unui câine trist care cerșește puțină afecțiune.

— Ați salvat însă inorogul, îi spuse ea pentru a-l consola, oare nu-i ăsta un semn bun, o prevestire pentru viitor?

— Da, poate! Dar ar trebui aurit. Unde să găsec aici foiță de aur? Chestiile astea sunt ușoare ca o suflare și costă scump. Până să-l pun la prova vasului mai durează... Sunt lefter și pe deasupra mi se mai fac și reproșuri.

— Fie vorba între noi, căpitane, nu sunteți și dumneavoastră puțin vinovat? Dacă trebuia să mergeți în Quebec, cum de v-ați rătăcit prin părțile noastre?

El păru șocat de vorbele ei și o privi gânditor, apoi oftă din rărunchi.

— Fie! Dar naufragiul nu-i din vina mea.

— Din vina cui, atunci?

— A ticăloșilor care au aprins felinare pe faleză ca să ne atragă în porcăriile de recifuri.

Brusc, păru că-și schimbă părerea.

— ...Ce-ai spus în legătură cu inorogul? Că l-aș putea auri? Asta-i o idee bună!... Tatăl meu era aurar. Și eu știu puțin meseria... Dar mi-ar trebui aur. Unde să găsec aur în ținutul ăsta blestemat, plin de diavoli și pirați?...

— Cine știe? Poate o să găsim! Știți doar că aurul este treaba demonilor!...

— Nu glumiți cu asta, doamnă, exclamă Adhémair care o urmase.

Căpitanul își făcu semnul crucii, dar adăugă, totuși:

— Cu atât mai rău! Cu atât mai rău pentru diavol. Dacă-mi găsiți foiță de aur pentru inorog, sunt omul dumneavoastră. Vă mulțumesc, doamnă. Dumneavoastră, cel puțin, sunteți bună.

Și plecă, aparent înviorat.

Pisoiiul sări din brațul Angelicăi și se duse să adulmece ușa.

— Iar fuge!... Prinde-l Adhémair! Ce te tot ții după mine, băiete?

— Credeți că mi-e poftă să fiu spânzurat cum zice guvernatorul ăla al Acadiei? Și trebuie să vă mai povestesc și ce vis am avut. Mi s-a arătat un înger, dar era roșu, complet roșu, din cap până în picioare. Nu-i normal pentru un înger...

Angelica intră în cameră. Pisioul intră și el cu un aer de proprietar. Cu coada în sus se duse imediat la pătratul de lână care-i fusese dat în ajun și instalându-se, începu să se spele cu grijă.

9

Ambrosine de Maudribourg ședea în fața ferestrei, îmbrăcată într-o rochie de catifea neagră cu guler de dantelă. Rochia închisă la culoare îi accentua paloarea feței. Avea aerul unei infante orfane. Cu mâinile împreunate pe genunchi, părea cufundată într-o meditație profundă. Însoțitoarele sale îi respectau tăcerea.

La intrarea Angelicăi, ducesa își ridică cu vioiciune capul. Mișcările sale aveau multă distincție, dar ascundeau cu greu o impulsivitate nativă care nu era lipsită de farmec și o întinerea și mai mult.

— Ah! Ați venit, în sfârșit, doamnă, zise ea. Vă așteptam. Doamne, cât vă așteptam! Iată-vă, în sfârșit!...

Ochii ei străluceau de o bucurie ascunsă.

— V-ați sculat, zise Angelica și sper că vă este mai bine. Ați dormit bine? Vă găsesc încă prea palidă.

— Nu-i nimic. Mă gândeam că v-am deranjat destul, pe dumneavoastră și pe domnul, soțul dumneavoastră, ocupându-vă apartamentul privat. De-acum mă pot deplasa, deși mă simt încă, într-adevăr, destul de slăbită. Căpitanul Simon tocmai mi-a spus că vasul nostru a fost pierdut definitiv. Nici o speranță în privința aceasta. Dar semnând niște hârtii, cred că m-aș putea îmbarca cu fetele mele pe un vas care să ne ducă în sfârșit în Quebec.

— Nu vorbiți de plecare așa degrabă, doamnă, zise Angelica gândindu-se la proiectele făcute pentru Fetele regelui. Nu v-ați însănătoșit încă.

— Atunci, cel puțin, să nu vă mai incomodez în casa dumneavoastră. Orice baracă ar fi potrivită. Plecând spre Noua Franță, am pus și lipsa de confort pe lista sacrificiilor făcute pentru Domnul Dumnezeu nostru. Nu mă tem de austeritate.

— Vă vom instala cu fetele dumneavoastră, zise Angelica, și în ciuda dorinței dumneavoastră de sacrificii, voi veghea să nu vă lipsească nimic.

Era ușurată că ducesa de Maudribourg avusese ea însăși tactul de a elibera apartamentul din fort. Această tânără femeie cu o personalitate destul de ciudată, asimilase la perfecție excelența educație pe care orice tânără nobilă o primea la mănăstire și, în plus, părea în mod firesc înclinată să se preocupe de sentimentele și bunăstarea celuiilalt.

Ea zâmbise ușor la vorbele Angelicăi. Cu un gest, arătă rochia pe care o purta:

— Vă cer încă o dată scuze. Iată cât de indiscretă m-am arătat. Neștiind cum să mă îmbrac, am luat această rochie.

— Ați fi putut alege una în culori mai vii, zise Angelica în mod spontan. Aceasta nu merge cu tenul dumneavoastră. Aveți aerul unei persoane de mănăstire și a unei orfane.

— Dar sunt o pensionară de mănăstire, zise ducesa răsând, ca distrată de această remarcă. Nu v-am spus deja? Și sunt și orfană, adăugă ea, mai încet, dar cu simplitate.

Angelica își aminti de informațiile pe care i le dăduse Joffrey de Peyrac în legătură cu căsătoria acestei tinere cu un bătrân și simți o vagă remușcare amestecată cu milă. Sub aparența de extremă siguranță a ducese de Maudribourg, care era, conform reputației ei, atât savantă cât și femeie de afaceri experimentată, era poate singura care distingea o slăbiciune, ceva copilăros și înduioșător.

Simți brusc dorința de a o proteja și de a o ajuta, abătând-o astfel de la o viață care-i părea că a fost foarte austeră.

— O să vă găsec o ținută mai veselă.

— Nu, vă rog, zise ducesa dând din cap, lăsați-mă, nu vă fie cu supărare, să port doliu după bieții oameni morți acum două nopți, fără împărtășanie. Ce nenorocire îngrozitoare! Mă tot gândesc la asta.

Și-și luă fața în mâini.

Angelica nu insistă. Oamenii ăștia, veniți din Europa, nu trăiau încă în același ritm cu ei toți. Ea gândi că aici viața clocotind cu atâta intensitate și primejdia de moarte apărând la tot pasul, ești obligat să treci mai repede peste necazuri.

*

*

*

Tinerele și Petronille Damourt erau gata să părăsească încăperea la un ordin al stăpânei lor. Ele aranjaseră și curățaseră totul perfect și păreau calme și refăcute după emoțiile din ajun. Secretarul cu ochelari termina de scris ceva, așezat la masa care era de obicei masa de lucru a lui Joffrey. Luase pana din aripă de albatros imaculată de care se servea stăpânul locurilor și aceasta îi dispăcu în mod instinctiv Angelicăi, deși, gândind mai bine, bietul secretar al ducesei, lipsit de toate, n-ar fi avut vreo altă soluție. Armand Docaux, secretarul ducesei de Maudribourg, era un om fără vârstă. Ușoara sa corpolență și solemnitatea puțin pedantă îi atrăgeau considerația oamenilor. Pentru un motiv neclar, nu-i era simpatic Angelicăi. În ciuda manierelor sale plăcute și prietenoase, ea avea impresia că este un om neîmpăcat cu sine și cu situația sa. Dar, la urma urmei, poate nu era decât o impresie. Și, în orice caz, postul de secretar al unor persoane sus-puse, care necesită atât servilism cât și îndrăzneală, nu poate făuri caractere prea deschise.

— Domnul Armand face bilanțul pierderilor noastre, explică doamna Maudribourg.

Deși își anunțase mutarea, ea continua să stea așezată, cu mâinile împreunate pe genunchi iar Angelica observă că ținea un rozariu de lemn între degete.

— Nu m-a căutat vreun prelat de rang înalt? Întrebă ea brusc.

— Aici? exclamă Angelica. Dar, doamnă, suntem departe de toate orașele, nu v-am mai spus? Sigur, sunt câțiva ieziți rătăciți în Acadia, preoți ai unor concesiuni sau posturi militare...

Ea se opri, o idee neașteptată trecându-i prin cap. Ambroisine de Maudribourg zise repede:

— Confesorul meu a scris și a anunțat venirea mea tuturor autorităților religioase din Noua Franță. Precis unul dintre acești domni din Compania lui Isus trebuie să fi fost deja anunțat că am naufragiat pe coastele din Maine și să se fi prezentat să ne aducă sprijinul Sfintei noastre religii.

— Dar sunt atât de puțini și distanțele atât de mari, remarcă vag Angelica.

Ducesa părea că ciulește urechile.

— Nu se aud clopotele bătând... murmură ea. Cum să știi cât este ceasul?... Aș fi vrut să asist la Sfânta Liturghie, dar am aflat că n-aveți nici biserică aici.

— O să avem curând o capelă.

Angelica îi era recunoscătoare lui Colin că i-a permis, *in extremis*, să spună asta.

— Cum puteți trăi așa, fără să asistați vreodată la divină Jertfă? întrebă tânăra binefăcătoare, fixând-o cu un fel de mirare candidă. N-aveți nici măcar un preot, am aflat. Deci, toți oamenii aceștia trăiesc și mor ca niște animale, fără ajutorul împărtaşaniei.

— Există un pastor...

— Un reformat! exclamă ducesa indignată. Un eretic!... Este și mai grav. Nu e oare scris în Biblie: *Fugiți de eretic după ce l-ați certat o dată și apoi încă o dată... Aflați că cel ce stă cu el este și el pervertit*.

— Fie, zise Angelica, puțin enervată, dar nu uitați că perversiunea noastră, a oamenilor din Gouldsboro, ne face miloși cu aproapele nostru, ceea ce, la urma urmei, este prima poruncă a Noului Testament. Orice ar spune faimosul vostru căpitan Job Simon, nu suntem niște pirați și am făcut pentru domniile voastre tot ce ne-a stat în putință.

Schimbând aceste vorbe cu Ambroisine de Maudribourg, mergea prin încăpere, punând la locul lor câteva mobile. Ce idee ciudată îi trecuse oare prin cap adineauri, când ducesa îi vorbise de un prelat de rang înalt? O traversase ca un fulger. Era ceva important... Nu-și mai amintea...

Deschise cutia cu pistoale și examinează obiectele care completau panoplia casei. Amintirea atenției lui Joffrey îi încălzea inima și o făcea să uite îngrijorarea produsă de cuvintele ducese. Era conștientă că aceasta o observa cu o curiozitate atentă.

— Purtați arme, remarcă ea. Se spune chiar că sunteți un trăgător de elită.

Doamna de Peyrac se întoarse repede spre ea.

— Desigur, știți mult prea multe lucruri despre mine, strigă ea. Uneori mi se pare că nu întâmplarea v-a adus până aici...

Doamna de Maudribourg gemu ca și cum ar fi fost rănită în inimă și-și acoperi fața cu mâinile.

— Ce spuneți? Nu-i întâmplarea? Atunci, dacă nu-i întâmplarea, ce este? zise ea cu o voce întretăiată. Nu pot să cred că ar fi Providența, cum încă mai speram ieri. Dar am realizat oroarea destinului care ne copleșește. Toți bieții oameni morți, înecați, sfârtecați atât de departe de țara lor. Mi se pare că blestemul lor va apăsa pentru totdeauna asupra mea. Ah! Dacă nu întâmplarea ne-a adus pe aceste țărmuri, atunci cine? Poate Satan însuși, mă tem... Satan! Oh, Doamne! Unde să găsești forță să i te opui...

Ea păru că face un efort să se abțină.

— Iertați-mă, doamnă, zise ea încet. Simt că v-am rănit adineauri cu întrebările și părerile mele despre viața dumneavoastră comună cu ereticii. Sunt prea impulsivă și mi se reproșează adesea că-mi exprim prea direct părerile. Așa sunt eu. Judec logic și știu că nu las loc suficient instinctului. Ori, dumneavoastră sunteți cea care aveți dreptate, știu, Ce contează dacă este sau nu o capelă aici? Ce înseamnă ritul fără bunătate? *Când voi vorbi toate limbile oamenilor și îngerilor, dacă nu voi avea milă, nu voi fi nimic... Și când voi avea darul profeției, cunoștință de toate misterele și întreaga știință, când voi avea chiar atâta credință încât voi putea să mut până și munții, dacă nu voi avea milă, nu voi fi nimic...*

Sfântul Pavel este cel ce a spus asta... sfântul Pavel, învățătorul nostru al tuturor... Dragă prietenă, vrei să mă ierți?

O umbră de suferință îi înnegura privirea minunată în care strălucea o lumină emoționantă. Angelica o asculta, punându-și întrebări asupra personalității ambigue a acestei femei atât de dotate și atât de dezarmată, totuși. O rigidă educația religioasă amestecată cu studii științifice abstracte o făcuseră să trăiască într-o atmosferă mistică, exaltată. Ar fi fost desigur mai la locul ei în Quebec, primită de episcop, iezuiți și măicuțe, decât aruncată pe țărmurile independente de la Gouldsboro.

Aspra Americă nu se va îndura de această fragilitate. Angelicăi îi fu milă.

— Nu m-am supărat, zise ea. Vă iert. Aveți tot dreptul să vă informați despre locurile în care vă găsiți și despre modul în care trăiesc cei care v-au primit. Și eu, sigur, sunt impulsivă și spun tam-nesam ce gândesc. O să vă îmbolnăviți din nou.

— Ah! Ce obosită sunt, murmură ducesa trecându-și o mână peste frunte. Aici nu mă mai simt eu însămi. Căldura, vântul neconținut, mirosul de sare și sulf ce vine dinspre mare, țipetele sfâșietoare ale păsărilor care nu încetează să străbată cerul, ca niște suflete pierdute... Aș vrea să vă mărturisesc ceva ce mi s-a întâmplat în această dimineață, dar să nu râdeți de mine.

— Nu, nici vorbă. Spuneți!

— Mi s-a arătat Satan, zise ducesa, pe un ton grav, în timp ce femeile se închinau cu spaimă. Sigur, nu este pentru prima dată, dar astăzi mi s-a arătat într-un mod cu totul nou: era în întregime roșu...

— Ca și îngerul meu! strigă Adhémair, avid de astfel de confidențe și care părea că aproape le provoacă.

— Roșu și hidos, continuă ducesa, rânjind, țepos peste tot, ca un animal lăptos și puturos. Abia am avut timp să fac semnul crucii... Că a fugit pe coș.

— Pe coș?

— Ca îngerul meu! strigă imediat Adhémair încântat.

— Știi că Satan poate lua toate formele și că-i place și roșul și negrul, continuă ducesa. Dar de această dată am fost deosebit de speriată. Mă întreb ce anunță această nouă înfățișare? Altă nenorocire, alte suferințe, alte ispite... Înțelegeți de ce doream să primesc ajutor de la un preot, dacă s-ar fi aflat prin împrejurimi, încheie ea cu o voce tremurătoare.

— Preotul de pe *Sans-Peur* a plecat, dar poate că părintele Baure mai este încă aici. Un reformat, preot al domnului de Saint-Castine din fortul Pentagoët.

— Un reformat, protestă ducesa, nu, este prea puțin...

*

*   *

În acest timp, Angelica examina vatra prin care doamna de Maudribourg pretindea că l-a văzut pe Prințul Tenebrelor luându-și zborul. Era încă cenușă acolo pentru că, în ciuda călduroasei nopți de iulie, se făcuse focul pentru bolnavă, și Angelica însăși, în ajun, aruncase un braț de surcele pentru foc ca să-i dea naufragiatei impresia unei primiri liniștitoare.

Aplecându-se, observă amprenta unui picior gol. Venea un miros ciudat, dar pentru Angelica era familiar: "Un sălbatic, gândi ea, care a intrat aici cu nerușinare!... Poate pe mine mă căuta. Cine poate fi?"

Incidentul îi amintea apariția lui Tahoutaguet, trimisul irochezilor, care pătrunsese în tabăra de la Katarunk printre dușmanii săi abenachezi pentru a ajunge la Peyrac. În ciuda acestei evocări a irochezilor, ale căror incursiuni războinice începeau să amenințe regiunea, Angelica se simțea mai degrabă liniștită și chiar mulțumită.

— Cred că tu ești cel ce are dreptate, îi zise ea râzând lui Adhémair, e vorba mai curând de un înger.

— Văd că nu luați în serios viziunea mea, se plânse doamna de Maudribourg.

— Ba da, doamnă, sunt încredințată că ați văzut ceva... sau pe cineva, dar nu cred că este un demon. Vedeți? Adhémair este un spirit simplu, dar în această calitate, instinctul său în privința lucrurilor supranaturale este destul de just!

În acest timp câteva ciocănituri brutale se făcuseră auzite la ușă. Fiii doamnei Carrere se prezentară, trimiși de mama lor pentru a o ajuta pe doamna de Maudribourg la mutare și a o conduce la noua sa locuință.

Cu pielea tăbăcită de aerul marin și viața liberă de vânători, pescari și salahori la care erau supuși, acești băieți și adolescenți făceau impresie bună. Ei afișau hotărârea celor care și-au luat viața în propriile mâini, departe de o societate complicată și sufocată de secole de civilizație și reguli de politețe pe cât de plictisitoare, pe atât de inutile.

— Unde sunt bagajele? întrebă ei.

— Nu avem, răspunse ducesa. Domnule Armand, ați terminat de scris?

Secretarul pudră foile pentru a usca cerneala, le rulă și, scoțând un suspin adânc, se ridică.

Toată lumea coborî scara de lemn a fortului.

Angelica, în ciuda asigurărilor ducesei că se simțea perfect sănătoasă, o luă de braț pentru a o sprijini. Și bine făcu, căci ajunsă în josul scării, Ambroisine de Maudribourg leșină din nou.

Dar avea și de ce.

Barând poarta de la intrare, în fața lor se înălța, mândru, Piksarett, șeful indienilor Patsuikett, Piksarett, marele Botezat, cel mai înalt războinic din Acadia.

Chiar el, fără îndoială, se prezentase în acea dimineață, fără ocolișuri, ochilor încă proaspeți și candizi ai noilor imigranți. Și nu e de mirare că-l luaseră drept un demon.

În acea zi, arăta înspăimântător. Purtând o simplă fâșie în jurul șoldurilor, era tatuat din cap până în picioare cu roșu închis, stacojiu și violet, culori care serpuiau în vârtejuri și volute în jurul fiecăruia dintre pectoralii săi, ai ombilicului, mușchilor puternic reliefați ai coapselor, genunchilor și gleznelor, ca și în jurul brațelor și mâinilor. Nasul, fruntea, bărbia, pomeții obrajilor aveau aceeași ornamentație, ceea ce îl făcea să pară jupuit de viu, dar pe față îi străluceau ochii săi pătrunzători și batjocoritori.

Angelica se grăbi să-l recunoască.

— Piksarett, strigă ea, ce plăcere să te văd! Vino, intră, ia loc în sala vecină. Jérôme și Michel te-au însoțit?

— Sunt aici, anunță Piksarett ridicând lancea pentru a-i lăsa să treacă pe cei doi nedespărțiți¹.

Această nouă avalanșă de pene și desene barbare sfârși prin a tulbura pe Fetele regelui și pe binefăcătoarea lor. Dar doamna de Maudribourg se reculese prima. Ea se controla mai bine și era clar că nici Satan însuși n-ar putea-o face să-și piardă demnitatea în fața unor femei simple cărora le purta de grijă.

Chiar și când Piksarett se apropie de ele, gata să le atingă și puse o mână hotărâtă și unsuroasă pe umărul Angelicăi, ducesa reuși să nu se clinească.

— Ai așteptat să vin și n-ai fugit, e bine, constată Piksarett adresându-se prizonierei sale, Angelica. N-ai uitat că sunt stăpânul tău căci am pus mâna pe tine în luptă.

— Cum aş putea uita asta? Și unde vrei să fug? Așează-te! Să vorbim amândoi.

Ea îi introdusese în sala centrală a fortului unde erau mese și taburete. Apoi reveni spre franțuzoaicele care căscau ochii mari dar se linișteau puțin câte puțin.

— Vă prezint un mare șef indian, zise ea veselă. Vedeți că nu e vorba de Satan. Din contră, el este catolic și chiar foarte credincios. Un mare apărător al Sfintei Cruci și a Iezuiților. Cei ce-l însoțesc sunt doi dintre războinicii săi, botezați și ei.

— Sălbatici! șopti Ambrosine. Sunt primii pe care-i vedem, ce emoție!

Ele continuau să privească de departe cu un amestec de

¹ A se citi în aceeași colecție, *Angelica și ispita*.

repulsie pe cei trei care luau loc zgomotos în sală, privind în jurul lor cu curiozitate.

— Dar... sunt înspăimântători și îngrozitori. Și apoi, miros teribil de urât.

— Nu-i nimic, te obișnuiești cu asta. Nu e decât grăsime de urs sau de lup-de-mare cu care se ung pe corp pentru a se proteja de frigul iernii și de țăntări vara. Te obișnuiești. Cred că pe el ai crezut că-l vedeți în această dimineață, în semisomn, ca pe o apariție.

— Da... cred... Dar cum îndrăznește să intre așa în apartamentele dumneavoastră fără să se anunțe?

— Totul este posibil cu ei. Sălbaticii nu au rușine și sunt atât de mândri de ei înșiși, încât nu înțeleg nimic din politețurile albilor. În schimb, acum trebuie să vă pășesc pentru a-i primi, căci s-ar supăra. Teribil...

— Voia dumneavoastră, draga mea. Înțeleg că indigenii aceștia, pentru mântuirea căroră rostim atâtea rugăciuni în mănăstirile noastre, trebuie menajați. Deși sunt înspăimântători. Cum puteți fi atât de binevoitoare cu ei și suporta să vă atingă?

Reticențele ducesei o amuzau pe Angelica.

— Sunt mari glumeți, zise ea. Trebuie să-i cinstești și să râzi cu ei. Nu cer mai mult.

10

Piksarett acceptă tutunul de Virginia, refuză berea și cu încă și mai mare indignare rachiul.

— Demonul beției este cel mai rău dintre toți; ne ia viața; provoacă crime, ne face să ne pierdem mințile.

— Vorbești ca Mopontook, șeful indienilor Metallaks, de pe Kennebec-ul de Sus. El m-a învățat cu apa de izvor.

— Apa de izvor ne transmite forța strămoșilor noștri îngropați în pământul pe care-l traversează.

Angelica trimise după apa cea mai proaspătă ce se putea găsi. Brusc, Piksarett rămase pe gânduri.

Domeniul Gouldsboro îl intimidă oare pe marele abenachez, aliatul francezilor și al ghizilor lor spirituali, iezuiții? În ciuda independenței sale personale, se simțea el oare vinovat că se strecoară într-un domeniu aproape englez pentru a cere

răscumpărarea unei prizoniere pe care nici măcar n-ar putea-o boteza în religia catolică pentru că era deja botezată?

Angelica crezu că-i face pe plac asigurându-l că va găsi aici fier de cea mai bună calitate pentru securea sa și cele ale războinicilor și că, dacă dorea mărgelile, pentru el, marele șef, domnul de Peyrac avea mărgelile albastre și verzi pe care le aducea din Persia. Iar scoicile, pe care le-ar oferi pentru tratate, n-ar fi, pentru un personaj atât de important, din cele vulgare, adunate de pe plajă, ci cochiliile din oceanul Indian. Deși foarte rară în America, această monedă de schimb fusese adusă, cu secole în urmă, de caravelele Companiei Indiilor. Cochiliile alcătuiau cele mai frumoase bijuterii și până dincolo de mările de apă dulce se vorbea despre unele podoabe ale șefilor Sioux care, fără să fi avut vreodată vreun contact cu omul alb, se mândreau să arboreze șiraguri din aceste cochilii venite din mări a căror existență nici măcar n-o bănuiau. Jérôme și Michel erau pasionați de subiect. Ochii le străluceau de lăcomie, dar Piksarett puse punct, spunând că nu era frumos ca o prizonieră să-și discute propria răscumpărare și că va trata asta el însuși cu Tekonderoga, Omul-Tunetului.

— Vrei să te conduc la el? îi propuse Angelica, respectându-i toanele.

— Nu, voi ști să-l găsesc, afirmă Piksarett cu mândrie.

Ce avea oare? Era puțin spus că Piksarett cel vesel, glumețul, se arăta brusc îngrijorat. Gravitatea și expresia de intensă gândire care-i făcea privirea să strălucească, îi făceau masca colorată, brusc împietrită sub rețeaua de împletituri stacojii, încă și mai puțin liniștitoare. El începu să privească în jur, dar de această dată fără curiozitate, cu un aer bănuitor, părând că adulmecă ceva. Apoi, atinse cu vârful degetelor fruntea Angelicăi.

— Un pericol te pândește, murmură el, o știu, îl simt.

Această declarație îi provocă Angelicăi neliniște.

— Ce primejdie, Piksarett, spune-mi? întrebă ea.

— Nu știu.

Își scutură cozile împletite cu labe de vulpe.

— Ești botezată? întrebă el, ținând asupra ei o privire de confesor iezuit, nepotrivită cu grotesca sa înfățișare.

— Sigur că sunt. Ți-am mai spus-o!

— Atunci roagă-te Sfintei Fecioare și Sfinților. Este tot ce poți face. Roagă-te! Roagă-te! Roagă-te! o conjură el solemn.

El își duse mâinile la cocul dat cu ulei, căutând ceva și scoase una din multele podoabe, un șirag de mătânii capucine cu bobul

mare, terminat cu o cruce de lemn pe care îl puse la gâtul Angelicăi. O binecuvântă apoi de trei ori, rostind formula consacrată:

In nomine Pater, Filius et Spiritus Sanctus....

Și sărind în picioare, își luă lancea.

— Să plecăm repede, le spuse el celor doi tovarăși. Trebuie să pornesc înainte ca irochezii să se răspândească în pădurile noastre. Vara, acești coioți ies din vizuinele lor puturoase.

Acum, că am terminat cu englezii, să încheiem treaba pentru a-i mulțumi pe frații noștri întru Domnul, francezii, și să-i satisfacem și pe părinții noștri iubiți, Robele Negre. Altfel, demonii care dau târcoale ne-o vor lua înainte.

Surioară, fă-ți curaj, trebuie să plec! Dar amintește-ți: Roagă-te! Roagă-te! Roagă-te!

După aceste cuvinte solemne, dispăru. Cei doi tovarăși ai săi fugiră pe urmele lui. Mirosul de fiară al prezenței lor pluti încă o vreme în fort.

Angelica rămase gânditoare, întrebându-se cu neliniște în legătură cu seriozitatea lui Piksarett.

Ce nu-i plăcuse la Gouldsboro?

Brusc își reafirmase prietenia pentru francezi și Robele Negre. Iar aluzia sa la englezi trezise în Angelica amintirea dureroasă a masacrelor cărora le fusese martoră atât de recent.

*
*   *
*

Furtuna care-i zguduise, pe ea și pe Joffrey, lupta împotriva piraiților și deznodământul ei, venirea unui contingent din Fetele regelui și a unei mari doamne franceze cu toate inconvenientele pe care le prezenta aceasta, nu puteau s-o facă să uite că la câteva mile spre vest, dincolo de orizontul albastru violet al mării și vârfurile domoale ale muntelui Desert, se juca încă o tragedie sângeroasă. Valuri de triburi indiene năvălind din pădure se abăteau asupra coloniilor de albi, ucigând, jefuind, incendiind, scalpând.

Ea se gândi la fugarii coloniilor engleze de pe coastă pe care-i întâlnise, refugiați în numeroasele insule din golful Casco, care-și organizau în grabă apărarea, în timp ce copiii se scăldau în mare, printre foci, sub paza celor mai mari.

Canoele indiene ajunseră, oare, și acolo? Mai trăiau ei, oare?

În contrast cu grozăviile care se întâmplau poate acolo, libertatea și relativa liniște în care se găsea Gouldsboro și regiunea înconjurătoare păreau oarecum miraculoase.

Acest miracol era datorat autorității contelui de Peyrac, care se aliase cu baronul de Saint-Castine și triburile indiene vecine și se înțelesese cu colonii acadieni francezi sau cu comercianții asociaților engleze.

Ajuns la Gouldsboro, treceai dintr-o lume în alta. Aici te simțeai, în ciuda hărțuielilor interioare între locuitori sau cu piraiții în trecere, într-un fel de siguranță, în afara conflictelor, protejat de invizibile frontiere, ridicate de-acum pe multe mii de mile în jur, doar de renumele contelui francez, Peyrac, necunoscut ieri, dar în prezent bogat, independent față de regi, liber. La Gouldsboro, în ciuda amenințătorului război din apropiere, se putea încă alege un guvernator, se putea face comerț, puteau primi într-o zi teologii din Boston, iar în ziua următoare reprezentanții Quebecului.

Efervescența ce domnea în fort era efervescența vieții. Se aranjau mărfurile nou sosite, prada de pe *Coeur de Marie*, se vorbea de căsătorii apropiate, de construirea unei biserici, de noi legi comunale și municipale.

Prin voința și inteligența unui singur om, servit fidel până la urmă de o întreagă comunitate de oameni diferiți, dar hotărâți, se construia aici inima unui mic stat liber, detașat de toate constrângerile îndepărtatelor și tiranicelor regate ale Franței și Angliei, preocupate doar să creeze, să facă pământul să rodească, să semene într-un pământ virgin semințele generațiilor viitoare.

Pentru a te convinge de asta, n-aveai decât să constăți modul în care veneau în acest port liber, pentru a cere ajutor sau dreptate, toți cei ce-și simțeau amenințate viața sau drepturile.

Dar tocmai din această situație putea veni slăbiciunea. Această realitate, construită cu efort și tenacitate, rămânea precară.

Angelica urcă în apartamente.

Se simțea golită, ca înaintea unei bătălii, când fiecare detaliu este pus la punct. Nu mai trebuia decât să aștepte. Ce urma să se întâmple, oare?

II

Angelica luă cele două pistoale. Păreau ușor de mânuit, de două ori mai rapide decât oricare din armele cunoscute.

Ea-și puse brâul din piele, brodat în filigram argintat. Armele erau aproape ascunse sub cutele fustei. Paturile lor din lemn prețios, încrustate cu flori de sedef și emailuri păreau mai degrabă niște bijuterii,

ca și săculețul cu praf de pușcă și punguța de gloanțe, având aerul unei elegante feminine. Angelica exersa să apuce rapid când unu când altul dintre pistoale, să le armeze cu îndemânare. Încerca să se obișnuiască cu utilizarea plăcii banditului* care, deși infinit mai practică decât oricare alt sistem, era nouă pentru ea.

Acum, când era înarmată, se simțea mai liniștită. PISOIUL sărise pe masă și o studia cu mult interes. El urmărea cu pasiune mișcările degetelor sale pe armă, apoi schiță o lovitură de lăbuță furișă ca și cum ar fi vrut să prindă în agilitatea lor acele mici ființe mișcătoare și neobosite: degetele femeii. Dintr-o săritură, luă un glonț și-l rostogoli prin cameră, rămânând îndelung la pândă, cu coada dreaptă, în fața mobilei sub care părea că se ascunsese proiectilul.

Când Angelica, ocupându-se de altceva, se îndreptă spre cuferele depozitate într-un colț al încăperii, veni repede să se învârtă în jurul ei și de îndată ce deschise capacul unuia, sări în interior, cufundându-se în mătăsurii și tot felul de fleacuri. Ici și colo, capul său micuț apărea triumfal, acoperit de vreo panglică sau de vreo manșetă. Angelica privea amuzată toată această joacă.

— Ce caraghios ești! Parcă-ai fi un băiețel nebunatic, slăbuț și vioi, cum era Florimond odinioară... Hai, lasă-mă în pace... Du-te de aici!... Și-l scoase din cufăr, dar el găsea mereu posibilitatea să se întoarcă acolo, fără ca ea să-și dea seama uneori. Nu putea să nu se joace cu el, atât era de plin de viață și personalitate. Prezența lui de spiriduș făcea atmosfera mai destinsă. Angelica nu se mai gândea decât la momentul prezent, plin de descoperiri plăcute.

În acea dimineață, Joffrey remarcase, când ea făcuse aluzie la eleganța ducesei de Maudribourg și îndeosebi la originalitatea ciorapilor ei roșii:

— Avem și noi mai multe perechi de ciorapi din aceștia în mărfurile venite din Europa pe care le-am trimis acasă. Nu i-ați găsit?

E adevărat că erau tot felul de minunății în cufere, care ar fi încântat-o și pe cea mai pariziană dintre femei, dar ea nu le luase în seamă când scotocise duminică pentru a-și căuta o rochie cu care să se prezinte demn în fața spânzurătorii lui Colin Pature. Alesese atunci acea rochie neagră cu guler de dantelă de Malines pe care tocmai o îmbrăcase în această dimineață ducesa de Maudribourg, și care, în severitatea ei, nu era mai puțin elegantă prin frumusețea catifelei. Restul toaletelor era pe măsură, toate din materiale alese,

* *platine à miquelet* - placă metalică unind toate piesele ce concură la declanșarea împușcăturii într-o armă de foc portabilă, utilizată de bandiții spanioli. (n.tr.)

seducătoare prin noutate și accesorii de preț. Ea descoperi cu emoție hăinuțe de fetiță și două costumase de băiat țesute din lână în culori vii.

— S-ar părea că Joffrey însuși le-a ales. Nu-l văd, totuși, pe Erickson în stare de altceva decât de a îmbarca mărfurile. Joffrey a păstrat, probabil, atât la Paris cât și la Londra și în toate capitalele, oameni care-i cunosc gusturile și-l servesc cu atenție. Orice s-ar spune, deși pare pierdut la capătul lumii civilizate, a rămas, totuși, contele de Toulouse. Ah! Ce bărbat!

El reușea să facă să pătrundă până la ei, civilizația Vechii Lumi, rafinamentul ei, ceea ce rămânea cu adevărat bun în ciuda barbarilor, războaielor și nedreptăților...

Nu se vorbea oare de faianțele de Delft sau Gand, distribuite ca daruri în această dimineață doamnelor din Gouldsboro și care, pentru aceste femei exilate care-și reîncepeau existența între câteva scânduri grosolane, pe un țărm pierdut și sălbatic, aduceau o promisiune de confort și de bunăstare viitoare?

Gândindu-se la soțul său și la ideile sale minunate, Angelica sărută hăinuța pe care o ținea în mâini și care era micul veston de băiețel. Honorine, care regreta atât că nu este băiat, și-l va adjudeca de îndată...

Un zgomot de pași se făcu auzit pe scară.

Cu inima bătând, Angelica se repezi la ușă.

El...

Contele de Peyrac apărură însoțit de un spaniol care ducea o lădiță de lemn ușor pe care o puse pe masă în fața Angelicăi, înainte de a se retrage.

— Vino să vezi ce ți-am adus, zise Peyrac. Este un sipet de medicamente în care să pui fiolele, alifiile, săculeții cu plante și instrumentele chirurgicale. Compartimentarea poate fi modificată după voie. Am făcut-o la Lyon. Meșterul a considerat că-i bine să adauge, în miniaturile care-l decorează, pe sfântul Cosma și pe sfântul Damian, protectorii vindecătorilor, ca să te ajute și cred că a avut dreptate: când e vorba de salvarea vieții, nici un fel de mijlocire nu-i de disprețuit, nu-i așa?

— Sigur, zise Angelica, îi iubesc mult pe Cosma și Damian și-i voi lua bucuros ca tovarăși în îndeplinirea sarcinilor mele.

— Dar hainele pe care le despachetai, îți plac?

— Grozav de mult. S-ar părea că un anume conte de Toulouse, având darul ubicuității, s-ar fi găsit acolo, la fața locului în Europa, pentru a le alege.

— Podoabele femeiești și ineputizabila lor fantezie mi s-au părut un domeniu extrem de plăcut de încurajat și de cunoscut. În Mediterana, în timpul aceluși episod oriental din existența mea, deplângeam lipsa acestei plăcute nebunii a modei, uneori incomodă, dar care poate spune atâtea despre personalitatea celor care se preocupă de ea. Ce plăcere simt acum să te pot împodobi din nou!

— Sunt încântată. Dar ce să fac cu atâtea rochii în fundul pădurilor noastre de la Wapassou?

— Wapassou este un regat. Și tu îi ești regină. Cine știe ce festivități vor avea loc aici într-o zi. Nici aici nu suntem lipsiți de vizitatori de rang înalt. Și apoi, vreau să uluiești Quebecul.

Angelica tresări. Ea luase în brațe pisoii ca să păzească mătăsurile prețioase de gheruțele sale și-l mângâia mașinal.

— Quebec! murmură ea. O să mergem în Quebec? În capcana regelui Franței? În cuibul celor mai înverșunați dușmani ai noștri dintotdeauna, bigoții, oamenii bisericii, iezuiții?...

— De ce nu? Acolo se urzește totul. Atunci, să mergem acolo. Da, știu că voi fi încolțit, mai devreme sau mai târziu. Sigur, nu vreau să risc nimic. Mă voi prezenta cu nave și tunuri. Dar mai știu și că sensibilitatea franceză se înclină mai bucuros în fața frumuseții unei femei împodobită de toată grația podoabelor și frumuseții decât în fața amenințării războiului. Și apoi, avem și prieteni acolo, și nu dintre cei mai neînsemnați: ducele de Arreboust, cavalerul de Loménie-Chambord și chiar Frontenac, guvernatorul. Ajutorul pe care l-am dat Cavalerului de la Salle a creat, vrând-nevrând, un fel de alianță între Noua Franță și mine. Domnul de Villedāvray mi-a confirmat-o adineauri.

— Guvernatorul Acadiei? Ce fel de om este?

Peyrac zâmbi.

— O să-l vezi. Un fel de Péguilin de Lauzun, corcit cu Fouquet în privința simțului afacerilor și diletantismului, și cu puțin Moliere în observarea critică a concetățenilor săi. Pare inițiat în tot felul de științe.

Dar mi-a spus că pe tine vrea să te vadă în Quebec și consideră că prezența ta, mult mai mult decât a mea, va fi hotărâtoare.

— Fără îndoială, poate din cauza acelei legende despre Diavolița din Acadia?

Joffrey de Peyrac ridică din umeri.

— Să luăm lucrurile așa cum sunt. Opoziția Bisericii este fondată de-acum pe elemente mistice mult mai importante decât

toate anexiunile pe care le-aș putea face eu la teritoriile, pretins franceze. Trebuie să distrugem aceste temeri dintr-o cu totul altă epocă.

Angelica suspină. Lumea era bolnavă, dar cine o va vindeca? Față de această concepție a unei vieți bazată doar pe mântuirea veșnică și forțele supranaturale, ce putea face, oare, moralitatea rece a oamenilor?

Nu prin forță va fi supus sufletul Quebecului, intolerant, un demn nou născut al Bisericii catolice, apostolice și romane.

Veniți să aducă mântuirea sălbaticilor și să alunge spiritul Întinericului din pădurile păgâne ale Noii Lumi, locuitorii păstrau în suflet puțin din spiritul cavalerilor cuceritori de altădată.

— Quebec?... Să înfruntăm orașul?... (Angelica era neliniștită) Ne vom putea întoarce la Wapassou pentru iarnă? Am pierdut obișnuința de a fi în societate și mi-e dor de Honorine.

— Vara este scurtă, într-adevăr. Trebuie să facem ordine mai întâi în Golful Francez dar... În legătură cu Honorine, o vezi mergând la vânatoare în acest veston de gentilom?

— Hainele astea sunt deci pentru ea?

— Da, este vioaie și îndrăzneată ca un tinerel. Iarna, pe zăpadă, fustele ei de fetiță o împiedică și e furioasă că nu este la fel de curajoasă ca Barthélemy și Thomas. Aceste costume îi vor împlini visurile.

— Oh! Da! Ai ghicit-o și o înțelegi.

— Îmi este dragă și foarte apropiată, zise Peyrac având unul dintre zâmbetele sale fermecătoare când voia s-o liniștească.

Și faptul că se îngrijea astfel de Honorine, într-adevăr, îi aducea o bucurie pe care ea nu știa cum s-o exprime.

Pisoii sări din brațele Angelicăi și de acolo, pe colțul mesei, unde-și spălă boticul cu detașare, părând că nu vede nimic.

Angelica își înnodase brațele în jurul gâtului lui Peyrac. Amintirea Honorinei întărea puterea dragostei lor. Ea ar fi putut fi un obstacol, dar devenise un motiv mai mult ca ei să se simtă strâns legați. Când Angelica se îngrijora pentru ea, sărmana micuță bastardă, gândul că Joffrey de Peyrac o luase sub oblăduirea sa și o iubea, îi liniștea panica. "Pentru că sunt tatăl dumneavoastră, domnișoară!". Ce clipă de neuitat! Niciodată nu avusese, până în acel moment, conștiința bunătății profunde care sălășluia în inima acestui om, pe care viața, totuși, și chiar inteligența sa superioară altora, l-ar fi putut face intolerant, indiferent și chiar crud.

I-ar fi fost ușor să domine prin forța, știința și spiritul său îndrăzneț, inventiv, în continuă căutare și doritor de dezvoltare. Cu toate aceste păstrase dorința de a acorda vieții și plăcerilor sale atenția necesară, rezervând celor simpli, celor slabi, partea ce le era datorată, copiilor și femeilor acordându-le interes spontan, ca și tuturor lucrurilor vii care merită cinstită și dragoste.

Din această cauză, toți se simțeau bine în preajma lui. Iar Angelica era fericită, că, dintre toate ființele, ea era cea care putuse captiva și reține personalitatea acestei om deosebit, fiind, în același timp, neînduplecată și tandră, demnă și modestă, căci nu se exterioriza ușor, dar sigură de ea și cu intenții bune. Drama recentă le dovedise, că trebuiau să fie pe deplin sinceri și deschiși unul față de altul.

Angelica avea un sentiment de siguranță în ceea ce-l privea. Teamă și neliniștea veneau din altă parte.

Ea își lăsă mâna să alunece pe umerii soțului ei. Să-l atingă, să-l simtă, reprezenta pentru ea o îmbărbătare, o fericire fără de care, se întreba cu teamă, cum ar putea să supraviețuiască.

Plecând capul, îl întrebă, în sfârșit, ezitând:

— Trebuie să să plecica să le dai ajutor oficialităților din Quebec blocate pe râul Saint-Jean de nava lui Phipps?

El îi ridică bărbia, ca un copil trist pe care-l privești în ochi ca să încerci să-l consolezi, să-l convingi.

— Trebuie! Este o ocazie să le fac un serviciu.

— Dar, în fine, zise ea cu nervozitate, explică-mi de ce sunt atât de supărați pe noi canadienii. De ce văd în mine o diavoliță și în tine un primejdios ocupant de teritorii franceze. Acest teritoriu aparține prin tratate statului Massachusetts și l-ai obținut în mod legal... Canadienii nu pot totuși pretinde întreg teritoriul american.

— Ba da, draga mea! Exact asta este ambiția lor, atât națională cât și catolică... Să-l servească pe Dumnezeu și pe rege este prima datorie a unui bun francez și ei sunt gata să moară pentru asta, chiar dacă nu sunt decât șase mii de suflete față de cele două sute de mii de englezi din sud. Nimic nu poate înfrânge o inimă de viteaz! În ciuda tratatelor, ei continuă să considere franceze toate teritoriile din împrejurimile Golfului Francez. Dovadă stau numeroasele domenii seniorale care se mențin aproape pretutindeni: Pentagoët cu Saint-Castine, Port-Royale, etc., și în fiecare an guvernatorul Acadiei vine să încaseze taxele pe domeniile sale. Intrușii nu le plac prea mult acestor îndepărtați supuși ai regelui Franței. Cu timpul, acadienii au sfârșit prin a se considera independenți, oarecum ca

Gouldsboro, de aceea Castine a venit să-mi ceară să grupez sub flamura mea diferiți coloni care populează golful, atât francezi, cât și scoțieni sau englezi și care se consideră aici, fiecare, ca fiind acasă la el și deplin îndreptățit.

Evident, dacă lucrul a fost comentat în Quebec, nu pot să merg acolo ca un sfânt și încă și mai puțin la guvernatorul Acadiei, mai ales în momentul în care vine să adune impozitele de la supușii săi recalcitranți. De aceea mi se pare o politică bună să-l scot dintr-o încurcătură.

— Ce i s-a întâmplat?

— Ca represalii la masacrele pe care indienii abenachezi, conduși de francezi, le-au săvârșit în Vest, în Noua Anglie, statul Massachusetts a trimis un amiral și câteva corăbii care să-i pedepsească pe toți francezii care ar putea să le cadă în mână. Deși justificat, un asemenea proiect nu ar putea decât să agraveze situația noastră deja precară și n-ar duce la nimic bun. Ar trebui asediat Quebecul și nu atacați câțiva mici proprietari acadieni care se agată cum pot de pământurile pe care le-au primit de la strămoșii lor și pe care le fac să rodească an de an. Am reușit să-l întorc pe amiralul Sherrilgham, dar Phipps n-a vrut să priceapă; el și-a continuat singur drumul și aflând că oficialii din Quebec, printre care guvernatorul Acadiei, Villedavray, ca și intendentul Noii-Franțe, Carlon și diverși gentilomi importanți se găseau la Jemseg, s-a dus să blocheze intrarea râului Saint-Jean. Astfel, îi împiedică să coboare fluviul și să ajungă la mare. Domnul de Villedavray, care nu poate sta locului, a preferat să scape pe jos prin pădure. Mulțumită ceței, a putut urca la bordul unui vas de pescuit fără să atragă atenția englezilor și să ajungă până aici să-mi ceară ajutor. Cu toate că mă consideră rival și mare dușman, vrea să-și salveze îndeosebi vasul care presupun că este plin de prețioase blănuri strânse în cursul turneului său de guvernator. N-ar fi politicos să-i refuz acest serviciu.

Dacă Phipps reușește să captureze acești oameni și vasul lor și să-i ducă prizonieri la Boston sau la Salem, vestea va ajunge la Versailles, iar regele poate găsi în asta tocmai pretextul pe care-l caută pentru a declara război Angliei. Noi preferăm cu toții, aici, o pace schioapă unui nou conflict.

Ea-l asculta, în stare de alertă. Din gura lui și cu toate că nuanța faptele ca să n-o sperie, ea înțelegea mai bine subrezenția situației lor ca și sarcina pe care și-o asuma.

Ce singur era, Doamne! Pentru ce, pentru cine voia el să lupte?... Pentru ea, pentru copila Honorine, pentru fiii săi, pentru

toți sărmanii din lume care veniseră sub steagul său, la umbra puterii sale. Pentru a crea, pentru a înainta, pentru a construi și nu pentru a distruge...

— Este unul din incidentele clasice din Golful Francez, cu reprezentanții lui de toate naționalitățile, încheie el. Nici un tratat nu-i va pune capăt, atâta vreme cât vor fi asemenea cețuri, asemenea marea, asemenea meandre de râu unde să te streкори și să te ascunzi de toți... Este un ținut de refugiu și de hărțuieți, dar ce contează, voi construi aici un regat...

— Este vreun pericol în expediția pe care o faci?

— Nu-i decât o plimbare. Trebuie doar să-i ajutăm pe francezi, să evităm ca indienii locului să intre în conflict și, de fapt, să-i furăm lui Phipps prada la care avea dreptul. Va fi furios, dar nu se pune problema să ne batem.

Strângând-o în brațe, spuse:

— Aș fi vrut să te iau cu mine.

— Nu. Este imposibil, n-o pot lăsa singură pe Abigaël. Am promis că o voi asista la naștere și... nu știu de ce, mă tem pentru ea și simt că și ea, în ciuda curajului ei, este neliniștită. Prezența mea o liniștește. Trebuie să rămân.

Ea dădu din cap de mai multe ori ca pentru a alunga tentația de a se crampona de el, de a-l urma cu orice preț.

— Să nu mai vorbim, zise ea cu curaj.

Și merse să se așeze într-un fotoliu. Pisoii, parcă hotărând că se jucaseră și discutaseră destul, îi sări pe genunchi și se încolăci. Părea atât de prietenos și de mulțumit de viață, încât îi comunică puțin din liniștea lui. Honorine o să fie nebună după el, gândi ea. Honorine! Neliniștea o cuprinse din nou. Inima îi bătea. El urma să plece și va rămâne singură să lupte. Dar ce o amenința?

Nava necunoscută va intra oare în joc, ca și oamenii de pe ea care păreau să fi primit misiunea de a le încurca viața? Cine-i trimitea? Canadienii? Englezii?... Nu era posibil. Situația cu vecinii era clară. Canadienii aruncau anatema, atacau. Englezii aveau altceva de făcut decât să deranjeze un om care le era util și cu care făcuseră acorduri profitabile.

Atunci? Un dușman personal al lui Joffrey? Un rival din negoț care umbla după loc și voia în mod viclean să descurajeze primii ocupanți? Nu fusese oare deja vândut pe sub mână lui Barbă de Aur? Ea se simțea vizată atât de precis încât era îngrozită. Avea impresia că dacă n-ar fi existat, Joffrey ar fi putut sta liniștit.

Nu se putu împiedica să nu-i spună:

— Dacă nu m-ai avea lângă tine, situația ar fi mai simplă, o simt.

— Dacă nu te-aș avea lângă mine, n-aș fi un om fericit.

El privi în jur.

— Am construit acest fort singur. Dispăruserăți din viața mea. Totuși, ceva în adâncul meu nu accepta ideea morții voastre. Faptul că i-am regăsit pe Florimond și Cantor era ca o promisiune. “O să vină, îmi spuneam în sinea mea, o să se întoarcă iubita mea...” Era o nebunie, dar din instinct adăugam unele amănunte... pentru tine. Era chiar înainte să mă întorc în Europa, pentru călătoria în care, din întâmplare, îl voi întâlni pe un chei spaniol pe Rochat, care-mi va spune: “Franțuzaica cu ochii verzi, știți, cea pe care ați cumpărat-o la Candia... este în viață. Este la La Rochelle. Am văzut-o acolo de curând...”

Cum aş putea exprima bucuria unui asemenea moment! Cerul care se luminează!... Bunul Rochat! L-am copleșit cu întrebări. L-am umplut cu daruri ca pe cel mai drag prieten... Da! soarta a fost îndurătoare cu noi, chiar dacă uneori drumurile ei au fost ocolite. Și veni să-i sărute amândouă mâinile.

— Să continuăm să avem încredere în ea, dragostea mea.

12

Angelica și Abigaël stăteau amândouă în mijlocul grădiniței printre înaltele tufe de flori și ierburi. Eră o grădiniță ce înconjura casa familie Berne, închisă cu o barieră ca în Noua Anglie, căci fiecare soție de colonist trebuia să aibă una, pentru a apăra sănătatea familie sale cu leacuri, în aceste locuri unde farmacia era adesea foarte departe, și de asemenea pentru a condimenta și îmbunătăți mâncărurile de pește și vânat. Se sădeau acolo câteva legume, salată, praz, ridichi, morcovi și multe flori pentru bucuria sufletului.

Primăvara fusese blândă. Primele semințe răsăriseră deja. Cu piciorul, Abigaël îndepărtă o frunză rotundă și pufoasă care ieșea dincolo de rond.

— La toamnă o să am dovleci. O să-i păstrez pentru iarnă. Dar o să culeg câțiva când nu vor fi decât de mărimea unui pepene galben. Se coc în cenușă și se mănâncă la fel ca merele, la cuptor.

— Mamei mele îi plăceau grădinile, zise Angelica brusc. Parcă o văd, trebăluia fără încetare în grădină... parcă o văd...

Brusc își amintise de mama ei. Înaltă și dreaptă, ea trecea, cu pălăria ei de paie, ținând în brațe coșuri și uneori un buchet de flori pe care-l strângea la piept ca pe un copil.

— Mama mea!...

Era o viziune ștearsă, care o traversase brusc, fără motiv.

Mamă, apără-mă! gândi ea.

Și luând mâna lui Abigaël o strânse ușor într-a sa. Abigaël, înaltă, liniștită, curajoasă, semăna ea, oare, cu mama uitată?

În acea după-amiază, Berne venise să-i invite pe domnul și doamna de Peyrac să-i facă onoarea să împartă cu ei masa de seară. Această invitație neașteptată părea să dovedească faptul că onorabilul și inflexibilul protestant dorea, ca și coreligionarii lui, săi ceară iertare stăpânului de la Gouldsboro și să-i arate dorința lor de a face uitate vorbele mai mult decât tari schimbate în momentul întronării lui Barbă de Aur. Conștient de această dorință de împăcare, contele de Peyrac acceptase invitația și, în amurg, se dusesese cu Angelica în casa familiei Berne.

Dar personalitățile celor doi erau atât de puternice, iar amintirile încă încărcate de patimă și violență, încât această întâlnire nu fusese lipsită de o anumită tensiune emoțională.

Lăsându-i pe cei doi bărbați, Abigaël o luase pe Angelica afară să-i arate grădina.

Prietenia celor două femei trecea peste toate certurile. Din instinct, ele se izolau, refuzând să ia seama îndeaproape la ceea ce, în acțiunile bărbaților, putea răni mai grav, ferindu-se să judece cu intransigență, ca să poată păstra între ele această alianță a sensibilității lor feminine. Cât de diferite ar fi fost, aveau nevoie să se iubească. Era un refugiu, o certitudine, ceva viu și plăcut pe care nici absența nu ar putea-o rupe și pe care fiecare încercare o fortificase în loc să o distrugă.

Luciri sidefii, topindu-se la orizontul insulelor, aduceau pe fața fină a lui Abigaël un reflex ce-i accentua frumusețea. Oboseala și starea sa nu-i alteraseră trăsăturile și nici nu-i întunecaseră tenul foarte pur. Ea purta tot severa bonetă de la La Rochelle, care nu era totuși la modă în oraș, dar care-i rămăsese de la mama sa decedată care era din Angoulême, unde nu se purtau dantelele și panglicele. Această bonetă austeră îi stătea mai bine decât oricui.

— Sunteți, deci, fericită?... întrebă Angelica.

Abigaël tresări și, de n-ar fi fost întunericul, s-ar fi văzut că roșește. Dar își stăpâni emoția. Angelica îi putu ghici surâsul în întuneric.

— Pot s-o spun cu tărie. Mulțumesc lui Dumnezeu! În fiecare zi descopăr comorile inimii soțului meu, bogăția minții sale, cunoștințele, înțelepciunea și calitățile sale profunde de om puternic, dur uneori, dar plin de sensibilitate. Cred că, de fapt, ... este foarte bun. Asta-i o calitate primejdioasă în vremea noastră și el o știe.

Și adăugă visătoare:

— Învăț să iubesc un bărbat. Ce aventură ciudată! Un bărbat, e ceva grav, diferit, necunoscut, dar atât de important. Mă întreb dacă noi, femeile, nu suntem puțin neglijente în această privință, refuzând să acceptăm mentalitatea lor specială. Dacă nu ne înțeleg întotdeauna, să încercăm să facem noi efortul de a-i înțelege, ceea ce este uneori o sarcină destul de grea.

— Noi suntem moștenitoarele sclaviei, iar ei, ai stăpânirii. Iată de ce uneori ies scânteii. Dar, uneori este chiar o aventură pasionantă să cauți înțelegerea prin dragoste.

Întinericul era aproape total. Luminile caselor și ale portului începeau să strălucească, albe ca opalul în acest albastru profund, iar în insulele risipite, luminițe palide, roșiatice, indicau focuri și felinare. Angelica zise deodată:

— Parcă ne pândește cineva... S-a mișcat ceva în tufișuri.

Amândouă ascultară și una și cealaltă aveau impresia că cineva le observa, nu departe, ascuns în tufișuri și amândouă simțeau această pândă ca pe o amenințare.

Abigaël își trecu un braț în jurul umerilor Angelicăi și o strânse lângă ea. Ea va povesti mai târziu că avusese în acea clipă certitudinea că o mare primejdie o amenința pe Angelica de Peyrac.

Li se păru că aud un fel de suspin profund, sfâșietor, dar nu era poate decât șuieratul vântului în pinii falezei.

— Să ne întoarcem, zise Abigaël îndemnându-și prietena spre casă și făcând câțiva pași spre ea. Dar, de această dată, trosnete de ramuri, apoi un grohăit, le sperie din nou.

— Oh! exclamă Abigaël întorcându-se, asta este! E porcul familiei Mercelot care a intrat iar în grădina noastră. Spre casa lor nu e decât un gard viu și nu vor să-l țină în coteț, găsind că-i mai simplu să-l lase să-și caute hrana pe ulițele satului sau în grădinile altora.

Ea merse spre liziera care-i separa de cealaltă proprietate, o casă asemănătoare de scânduri grosolane și acoperiș de șindrilă, înălțată în mijlocul unui teren ce părea prost întreținut.

Ușa casei era deschisă și o femeie tânără, ținând un copil de câteva luni în brațe, se profila în lumină. Abigaël o strigă:

— Bertille! Porcul vostru a venit iar să-mi strice grădina!

Femeia coborî pragul și înaintă spre ele. Mersul ei era grațios și ea părea tânără și drăguță. Când se apropie, Angelica o recunoscă într-adevăr pe Bertille Mercelot, fiica librarului de la La Rochelle. Pruncul pe care-l avea în brațe era rotofei și cu părul creț. El stătea drept și se simțea cu urmărirea totul cu gravitate. Dar trăsăturile i se distingeau cu greu din cauza întunericului.

— Am vorbit deja cu soțul meu, zise Bertille cu o voce plângătoare. Este în sfârșit de acord să facem un gard, împărțind plata dulgherului cu voi. Dar cu toate întâmplările din zilele astea, cu bătaile, străinii, noul guvernator, n-a avut timp să se ocupe de asta.

— Recunosc că au fost lucruri mai urgente decât punerea unui gard. Dar ar trebui să aveți grijă ca porcul să stea închis. Ne-a făcut deja multe stricăciuni.

Angelica, îndemnând animalul cu piciorul și cu vocea, reușise să-l facă să treacă pe proprietatea stăpânilor săi, de unde fugi în altă direcție. Bertille, după un "rămas bun" vag politicos, se îndepărtă la rândul ei.

— Bertille Mercelot este deci măritată? se miră Angelica. Nu știam. Și are și un copil. Acum aproape un an când am sosit aici, nu era vorba de nimic!

— Nu-i copilul ei, explică Abigaël. Este micuțul Charles-Henri! Știți, copilul lui Jenny Manigault, cel ce s-a născut aproape în ziua debarcării noastre! Va împlini curând un an, bietul îngeraș! E adevărat, nu sunteți poate la curent cu ce i s-a întâmplat nefericitei de Jenny.

— Nu! Ce?

— A fost răpită de indieni. Pe la sfârșitul toamnei. Abia la două luni după naștere. Unii dintre noi se duceau în ziua aceea, care pe jos, care pe cal, pe câmpul Champlain, la Gouldsboro, când în același loc în care mai avusese loc un atac, au năvălit indienii scoțând strigăte de luptă. Bărbații noștri erau înarmați și au ripostat. Indienii s-au retras, dar au luat-o pe Jenny care întârziase la marginea pădurii la cules de boabe, cu sora ei Sarah. Sarah a putu să scape și să ni se alăture.

Doamna Manigault era călare pe unul din cai și ținea copilul. Ea a văzut-o pe Sarah alergând spre noi, urmărită de acei diavoli roșii. Gabriel, soțul meu, a tras în ei. Unul dintre ei a căzut, dar altul a aruncat toporul și unul dintre ai noștri a fost lovit în cap. A fost o mare nenorocire pentru comunitatea noastră, căci era un bun tâmplar. Și noi, am pierdut-o pe Jenny.

Angelica era încremenită.

— Despre ce indieni e vorba? Irochezii? Am putea...

Ea se și vedea alergând cu colierul ei de Wampum, dat de Outtake, să ceară eliberarea lui Jenny Manigault. Abigaël clătină din cap.

— Nu! Timp de câteva zile domnul d'Urville a organizat căutări. Nu s-a găsit nici o pistă. Domnul de Saint-Castine ne-a ajutat și el, foarte îndatoritor. El a sfârșit prin a determina că era vorba de un mic trib din Kennebec-ul de Sus, care ar fi venit cu bărcile. Ei au plecat pe aceeași cale cu prizoniera lor. Domnul de Saint-Castine zicea că sunt indienii abenakezi, dar nealiați cu celelalte triburi. Fiind nomazi, nu se știe unde pot fi găsiți. Ei trăiau acolo sus, mai curând spre partea englezilor decât a Canadei.

— Ce lucru groaznic! murmură Angelica. Deodată, i se făcuse frig, iar răcoarea nopții îi dădu frisoane.

— Domnul Manigault era nebun. Voia să fugă din locul acesta pe care-l considera blestemat și să plece la Boston. Dar au venit zăpada și furtunile. Trebuiau să iermeze. Le era teamă că, fiind lipsit de laptele mamei sale, copilul să nu moară. Doamna Manigault este însă o femeie pricepută. L-a hrănit cu laptele câtorva capre pe care le aveau pe aici. Copilul a supraviețuit și este viguros. Acum mănâncă legume și pește ca un om mare. Nu ne mai temem pentru el. Tatăl său s-a recăsătorit acum cinci luni cu Bertille, care fusese întotdeauna îndrăgostită nebunește de el și care a profitat de această ocazie ca să-l cucerească.

— S-a recăsătorit!... Dar... Jenny poate nu este moartă!

— Asta m-a întristat și pe mine. Dar s-a spus că erau puține șanse să fi scăpat de moarte în mâinile acelor sălbatici. Tatăl meu și-a dat acordul pentru această căsătorie. Bietul tânăr disperat nu putea continua să trăiască singur cu un copil orfan iar Bertille ar fi sfârșit prin a-l împinge să trăiască în păcat. Era lucrul cel mai bun care se putea face, nu-i așa? Ea se ocupă de copil...

Angelica făcu un efort să accepte cu înțelepciune istoria acestei întâmplări și finalul ei. Ea înțelegea că pentru acești calvini, izolați cu propriile lor legi, nefericita Jenny, ajunsă în lumea indienilor, ajunsese într-adevăr pe lumea cealaltă.

Bietul micuț Charles-Henri, căruia ea dorise să-i dea numele fiului său mort, înjunghiat de mușchetarii regelui! Poate ea îi purtase ghinion!

— Să ne întoarcem! zise Abigaël. V-ați întristat și nu e bine.

Aici trebuie să încerci să nu gândești prea mult la primejdiile care ne înconjoară, la morți sau la greșelile pe care nu le-am putut evita, altfel îți pierzi curajul. Trebuie să ne păstrăm toate forțele pentru a ne duce sarcina mai departe, pentru viață, pentru mai bine.

— Da, aveți dreptate.

13

Doi băieți jucau table pe colțul unei mese.

Erau total absorbiți de joc și, aplecându-se, părul lor aspru, blond și brun, le acoperea obrazii. Un bătrân negru, cu părul alb ca o căciulă de câlți, urmărea atent partida, aplecat și el, cu bărbia în mâinile negre cu unghii mov.

Lucirea lumânării din sfeșnicul de cositor lumina slab scena și aprindea mici scânteii pe inelele de aur ce atâneau în urechile bătrânului negru, pe pomeții și pe nasul său de abanos și în emailul alb al pupilelor sale.

La intrarea Angelicăi și a lui Abigaël, tabloul se însufleți de îndată. Cei doi băieți săriră de gâtul Angelicăi, bătrânul negru se repezi de asemenea cu tot felul de urări pe care le rostea într-o franceză destul de stricăță, dar cu accentul dulce și ușor peltic al africanilor. Era Siriki, servitorul familiei Manigault. Aceștia îl luaseră odinioară, bolnav, dintre sclavii de la La Rochelle, pe vremea când Manigault număra traficul cu lemn de abanos printre multele sale activități comerciale.

El mai purta încă, în această seară, deși uzată și peticită, frumoasa livrea de culoare roșie brodată cu aur de care fusese întotdeauna atât de mândru, iar Angelica și-l aminti, alergând ca o flacăra în landă, în spatele fugarilor hughenoti strigând: Stăpâne! Stăpână, ia-mă și pe mine!...

Mușchetarii regelui galopau în spatele lui¹. Momentul a fost teribil, dar astăzi erau cu toții teferi și nevătămați în această casă săracăcioasă în America.

Mândru, Siriki i-l arătă Angelicăi pe Jérémie Manigault, copilul blond pe care-l îngrijise când era mic.

— Nu-i așa că a crescut, doamnă? E aproape bărbat. Și n-are încă unsprezece ani.

¹ A se citi, în aceeași colecție, *Angelica se revoltă*.

Jérémie era plinuț cu ochii albaștri și părul blond.

Laurier Berne, partenerul său la table din această seară, părea mult mai slăbuț pe lângă el, cu toate că și el crescuse mult.

— Care dintre voi câștigă? întrebă Angelica.

— El, zise Jérémie arătându-l pe Laurier, supărat, el câștigă întotdeauna.

Laurier se umflă în pene și-i dădu cu tifla. Jérémie se bosumflă. “Ultimul venit”, după mai multe fete în familia bogatului burghez rochelez Manigault, acest unic fiu fusese foarte răsfățat de ai săi. Răpirea sa de către persoane devotate iezuiților, pentru că, într-o zi, când se ducea la școală, făcuse imprudența să se oprească să privească o procesiune catolică, îl determinase pe Manigault să plece în exil. După ce, în urma numeroaselor demersuri în care Angelica îl ajutase, își putuse regăsi fiul, marele negustor rochelez înțelese marile amenințări care planau de acum asupra tuturor protestanților din Franța, indiferent de rang sau situație.

Abigaël îl consolă pe Jérémie cu o mângâiere și o felie de prăjitură.

— O să continuiți partida mâine, zise ea. Pun jocul pe etajeră fără să deranjez piesele.

Jérémie, cu gura plină, salută de jur împrejur și-l apucă pe Siriki de mână.

Casa familiei Berne era construită la jumătatea pantei care cobora spre piața centrală a satului. Ea avea ferestre foarte mici ca să lase cât mai puțin frigul să intre și pentru că sticla nu se găsea ușor. Cu toate acestea, Gouldsboro era și el unul din puținele locuri unde nu fuseseră obligați, în prima iarnă, să se resemneze cu ferestre de pergament sau din piei de pește.

Construite în grabă toamna, casele hughenotilor erau destul de strâmte. Cea a familiei Berne cuprindea două încăperi, una pentru stat toată ziua și mâncat, cealaltă cu patul părinților și un dulap. Mai exista o polată pentru adăpostirea buștenilor și alta pentru spălat. Un pod sub acoperiș, în care se ajungea printr-o trapă și o scară scurtă, completa locuința. Marțial, fiul cel mare, simțindu-se înghesuit, își construise o colibă din scoarță de copac în grădină.

— Ca bătrânul nostru canadian Eloi Macollet, zise Angelica.

În încăperea comună dormea Laurier. Severine era instalată în pod.

Severine era și ea acolo și arsese pelin ca să alunge țânțarii. Intra în adolescență dar rămăsese slabă, cu aceeași mică față

înflăcărată, cu gură mare. Dar și ea înflorise lângă răbdătoarea Abigaël. Sărutând-o pe Angelica, declară fără reținere:

— Ce fericire că toate poveștile ce mi s-au spus despre dumneavoastră nu sunt decât minciuni, doamnă Angelica! Îmi venea să mă omor. Nu-mi place viața când sunt prea multe complicații și decepții.

— Ești prea sinceră, Severine. Nu te-ai schimbat deloc.

*

*

*

Așezați de o parte și de alta a mesei pe care trona o butelcă de rom vechi, din sticlă neagră și cu gât lung, Joffrey de Peyrac și Gabriel Berne stăteau de vorbă. Părea că înțelegerea lor era bazată pe o afecțiune comună: Honorine. Joffrey de Peyrac îi povestea ce mai făcuse Honorine la Wapassou, iar Berne îi întârea completa, povestind ce făcuse Honorine la La Rochelle. Amândoi erau de acord că era o copilă fermecătoare, cu multă personalitate și că era imposibil să nu te atașezi de ea de îndată ce o vedeai.

— Când era doar un prunc, tot așa era, zicea Berne. Îmi amintesc când am găsit-o în pădure, la poalele copacului unde era legată...

Dar se opri. Privirea sa se încrucișă cu cea a Angelicăi, apoi reveni la Joffrey de Peyrac care-i observa cu atenție.

— Asta-i o poveste veche, zise el. Face parte din lumea pe care am lăsat-o în urmă. O să v-o povestesc într-o zi, domnule, dacă doamna Angelica îmi dă voie, sau mai bine să o povestească ea însăși. Până atunci, să bem în sănătatea noastră și a urmașilor noștri prezenți, absenți sau viitori, încheie Berne Rochelezu, ridicând paharul.

Pe la începutul mesei, un mic oaspete se prezentă pe neașteptate.

— Oh! ia uite cine vine!

— Pisiul meu! exclamă Angelica.

Acesta îi sări pe genunchi, cu lăbuțele pe marginea mesei și se prezentă celor din jur cu un mieunat subțire și răgușit, dar prietenos. Apoi își ceru partea din ospăț.

— Cred că seamănă cu Honorine când a venit la noi, zise Severine. Se vedea că se crede persoana cea mai importantă din univers...

Angelica povesti istoria pisiului.

— În general, pisicile nu se atașează de oameni, ci de casă, observă atotștiutoarea mătușă Ana.

Și începură să vorbească despre pisici, în timp ce eroul conversației se delecta cu doradă prăjită, încredințat, într-adevăr, că el era persoana cea mai importantă din univers. Încă slab, acum, când își găsisse forța să se spele, se dovedea a fi de un frumos alb pur, și câteva pete de culoarea scorțișoarei. O pată mai închisă, aproape neagră îi înconjura un ochi, puncta o ureche și se regăsea la capătul cozii și pe o lăbuță. Avea blănița lungă și stufoasă. Favoriți pufoși și tufe de blăniță ce-i ieșeau drept din urechi îi dădeau un aer de mic linx. Era încântător și o știa.

14

Angelica o găsi pe ducesa de Maudribourg recitând, Rozariul, cu toate oițele sale, inclusiv Julienne și secretarul Armand Dacaux, îngenunchat cu curaj în colțul său.

Era foarte cald, dar nimeni nu părea incomodat de poziția neplăcută, în genunchi pe pământul bătut al modestei case în care se mutase binefăcătoarea. Mai târziu, Angelica va constata că asemenea adunări pioase erau frecvente la Fetele regelui. Delicata și încântătoarea ducesă era cea mai constantă și-și ținea bine în mână însoțitoarele. Rugăciunea părea a fi climatul pe care-l alesese. Se cufunda în ea cu plăcere. Privirea sa înălțată spre cer, strălucea de o bucurie extatică, iar tenul îi devenea și mai alb și translucid, ca înseninat de o lumină interioară. Era foarte frumoasă așa, dar dacă fervoarea sa n-ar fi fost sinceră, probabil că n-ar fi putut face efortul fizic pe care-l cereau lungile adunări de rugăciune.

Dintre cei ce scăpasera din naufragiul lui *La Licorne*, numai Job Simon, marele căpitan, nu participa la acest exercițiu de pietate. El stătea așezat melancolic pe nisip, afară, lângă inorogul său de lemn sculptat și părea că veghează, ca un paznic mitic, asupra tuturor vestalelor adunate.

— Bucurați-vă! îi spuse Angelica trecând, veți avea foițele de aur. Am vorbit pentru dumneavoastră cu domnul de Peyrac.

Ajungând în plină zumzăială de Ave Maria, Angelica fu un moment descumpănită. Dar zărind-o, doamna de Maudribourg se închină repede, sărută crucea mătaniilor și le puse în buzunar. Apoi, ridicându-se, veni în întâmpinarea vizitatoarei.

— Abia așteptam să vă văd, dragă prietenă. Cum vedeți, deși modest, ne simțim deja acasă. Un loc unde să putem să ne strângem și să ne rugăm cu toții, este lucrul cel mai important ca să ne putem aduna forțele și înfrunta evenimentele cu curaj.

— Perfect! zise Angelica, mă bucur că sunteți gata să faceți față celui pe care vi-l voi anunța.

— Sunt gata, zise ducesa ridicându-se și privind-o fix.

— Pe plajă este o întrunire în onoarea domnului guvernator de Acadia, marchizul de Villedavray care este oaspetele nostru astăzi și vin să vă invit împreună cu fetele dumneavoastră.

Angelica își debitase invitați pe un ton grav, dar zâmbise la ultimele cuvinte. Ducea înțelese intenția, pâli, apoi o undă roz îi urcă spre frunte.

— Cred că vă bateți joc de mine, murmură ea pe un ton de scuză. Trebuie că vă par bigotă, nu-i așa? Iertați-mă dacă vă șochez. Dar vedeți dumneavoastră, rugăciunea este un lucru care-mi este teribil de necesar!

— Nu-i nici un rău în asta. Iertați-mă și dumneavoastră, zise Angelica regretându-și gluma în fața expresiei de panică copilărească ce traversase privirea ducese. Rugăciunea este un lucru bun.

— Dar și plăcerea, adăugă ducesa cu veselie. O întrunire pe plajă, ce fericire! Ca la Versailles, pe malul canalului... Marchizul de Villedavray, spuneți? Acest nume nu-mi este necunoscut. Are cumva un pavilion de vânatoare exact între Versailles și Paris unde-i place regelui să meargă?...

— Nu știu. Puteți să-l întrebați. Soțul meu dorește de asemenea să vă prezinte câteva personalități din colonia noastră.

— Villedavray! Dacă înțeleg bine, este reprezentantul Noii-Franțe și al regelui în această regiune. Și vă vizitează?

— Suntem prieteni buni. Această ocazie îi va permite să examineze situația dumneavoastră și posibilitățile care vi se oferă.

Angelica tatona terenul cu prudență. Nici una dintre Fetele regelui nu părea să-i fi vorbit binefăcătoarei despre propunerile care li se făcuseră de către guvernatorul locului de a se stabili aici. Domnișoara de Maudribourg va fi oare de acord să-și încalce misiunea sacră de a le duce în Quebec în scopul de a popula Noua Franță?

Pe moment, ea nu părea preocupată de asta. Aranjându-se în grabă și lăsând pletele negre să-i cadă pe umeri, o urmă pe Angelica cu curtenie.

După obiceiul care se stabilise de la sine de a se întruni în fața Hanului, sub fort, pentru aceste adunări care semănau puțin cu un sfat, puțin cu o chermeză, se întinseseră mai multe mese încărcate cu răcoritoare diverse, băuturi, fructe, mâncăruri pe bază de pește și vânat, și fiecare se putea servi în voie.

Grupurile se formau deja, fiecare apropiindu-se de ceilalți după complicități instinctive. Cei mai vechi erau stânși în jurul lui Joffrey de Peyrac, a contelui d'Urville și a lui Colin Paturel, a lui Manigault și a lui Berne, englezii refugiați, din contra, nou veniți, stăteau timid la o parte dar în apropierea hughenoților din La Rochelle, atrași instinctiv de religia comună, în ciuda diferenței de naționalitate.

Alături, matoșii de pe *Coeur de Marie*, coloni de dată recentă, pe care compatrioții lor francezi din La Rochelle aveau unele motive să nu-i iubească, se adunau, relativ tăcuți și corecți, sub ochiul sever al lui Colin Paturel care, întâmpinându-i și pe unii și pe alții în calitate de guvernator de Gouldsboro, nu-și pierdea din vedere echipajul de până mai ieri. Locotenentul său, François de Barsempuy îl asista în această îndatorire.

Câțiva sălbatici se amestecau printre oficialități, mari șefi ai indienilor, dar Angelica căută în zadar silueta mândră și stacojie a lui Piksarett. În schimb, îi zări pe Jérôme și Michel care se plimbau victorioși schimbând glume pe seama caraibeanului măsliniu și a omului cu mirodenii.

Această rasă din insulele calde, trăind sub semnul ananasului și bumbacului, le era mai străină lor, fii ai grăsimii de urs și ai porumbului, decât unui francez de la Paris sau a unui rus din stepele Siberiei.

El se găsea la Gouldsboro din cauză că stăpânul său, un pirat din Antile, dorise să mai rămână aici după plecarea vasului său, *Sans Peur*, fără vreo intenție anume, ci din plictiseala călătoriilor, din prietenie pentru Aristide care rămânea și el și din dorința de a-și înnoi cu produse locale provizia de ierburi și mirodenii de negociat.

Cum Angelica și ducesa de Maudribourg se apropiau de mulțime, un personaj împopoțonat se desprinsese și se avântă spre ele, îndeosebi spre Ambroisine care mergea puțin mai în față. Cu vii mișcări de întâmpinare și cu saluturi, măturând de mai multe ori solul

cu pana pălăriei sale, se înclină adânc în fața ducesei. Era de statură mică, puțin corpulent, dar părea foarte amabil și entuziast.

— În sfârșit! exclamă el. În sfârșit, iată că apare cea de a cărei frumusețe fără seamăn vorbește toată Noua Franță înaintea chiar de a o cunoaște. Permiteți-mi să mă prezint. Sunt marchizul de Villedavray, reprezentantul maiestății Sale Regele Franței în Acadia.

Ambroisine de Maudribourg, puțin surprinsă, răspunse cu o înclinare a capului.

Marchizul continuă cu volubilitate.

— Deci dumneavoastră sunteți cea care i-a sucit capul seriosului d'Arreboust și sfântului de Loménie-Chambord. Știți că sunteți acuzată că i-ați pricinuit moartea lui Pont-Briand?

— Domnule, vă înșelați, se grăbi să protesteze ducesa. Nu am fericirea să-i cunosc pe acești domni, nici de-a avea pe conștiință moartea cuiva.

— Atunci, sunteți o ingrată.

— Nu. Vă înșelați, credeți-mă. Nu sunt...

— Nu sunteți dumneavoastră cea mai frumoasă femeie de pe pământ?

La care, ducesa începu să râdă.

— Mii de mulțumiri, domnule. Dar, încă odată, nu sunt... cea căreia trebuie să i se adreseze vorbele dumneavoastră. Pariez că e vorba mai curând de contesa de Peyrac, stăpâna acestor locuri și care, într-adevăr, ar putea fi responsabilă prin farmecul său de calamitățile pe care le evocați... Să sucească capul oamenilor serioși și sfinților... este de competența ei. Iat-o...

Marchizul se întoarse spre Angelica spre care arăta Ambroisine. El păli, se înroși, bâlbâi:

— Ce confuzie! Iertați-mă! Sunt foarte miop...

Scotocind în buzunarele jiletcii sale, brodate cu mici flori roz și verzi, foarte lungă după moda de la Versailles, căzând sub pulpanele redingotei, zise:

— Unde-mi sunt ochelarii? Mi-ai văzut ochelarii, Alexandre?

Și se întoarse spre un adolescent care îl însoțea și care, în ciuda vârstei fragede, părea cu atât mai îmbufnat cu cât marchizul se arăta mai jovial și exuberant.

— Ochelari! răspunse adolescentul cu un aer arogant. Ce să faceți cu ochelarii?

— Dar, să văd, Doamne! Știi bine că sunt aproape orb fără sticle. Tocmai am comis o impolitețe ireparabilă. Ah! Doamnelor, mii de scuze! Da, într-adevăr, dragă contesă, sunteți blondă!

Descrierea mi se pare mai exactă. Așadar, dumneavoastră sunteți doamna Lacului de Argint, a cărei legendă o povestește tot Quebecul.

El se reculese, regăsindu-și limbuția, surâsul spontan, în timp ce privirea i se plimba cu o plăcere evidentă de la una la cealaltă.

— Ce contează? decretă el, blondă sau brună sunt tot una. Aș greși dacă aș regreta. Cu cât sunt mai multe femei frumoase, cu atât suntem mai fericiți! Cu siguranță, viața e frumoasă!

Și le luă pe amândouă, hotărât, de braț.

— Nu v-ați supărat pe mine? o întreabă el pe Angelica.

— Nici vorbă, reuși ea să spună în timp ce el continuă imediat, întorcându-se spre Ambroisine.

— Și nici dumneavoastră, sper. Așa sunt eu... Deschis, direct, spun ce gândesc și când cineva îmi inspiră admirație, sunt absolut incapabil să mă controlez. Am pentru frumusețe, pentru toate formele de frumusețe, o pasiune, un cult și trebuie să-l exprim.

— Este un defect care, presupun, vă este ușor iertat.

Ducesa de Maudribourg părea că se înveselește. Frumosul său chip, de obicei trist, se transformase. Ea râdea cu indulgență și-l privea pe marchiz cu o îndrăzneală care nu-i părea obișnuită.

— Domnule, zise ea, îmi este permis să vă pun o întrebare?

— Desigur. Unei așa grațioase femei, totul îi este permis!...

— De ce aveți fața mânjită cu negru?

— Ce spuneți? strigă el foarte agitat. Ah! Știu, am adus eșantioane de cărbune de pământ ce provin din golful Chignecto domnului de Peyrac.

Și își căută cu febrilitate batista.

— Știu că-i place acest gen de cadou. Am examinat și apreciat împreună adineauri frumusețea și calitatea acestui mineral care înlocuiește atât de avantajos lemnul în grelele zile de iarnă. Duc o încărcătură și în Quebec. Dar este destul de murdar.

Ștergându-se și scuturându-se de praf, își regăsi repede elanul.

— În schimb, mi-a oferit o sobă de Olanda de toată frumusețea. Ce spuneți de o atenție așa de delicată? Ce om încântător! Casa mea din Quebec va fi cea mai frumoasă de pe întreg Noul Continent.

— Conte, zise el lui Joffrey de Peyrac care se apropia, hotărât, este intolerabil! Ascundeți minunile cele mai rare în blestematul dumneavoastră de Gouldsboro. Iată-vă înzestrat cu două dintre cele mai frumoase femei din lume.

— Ați cunoscut-o pe ducesa de Maudribourg? întreabă Peyrac arătând-o.

— Tocmai am făcut cunoștință.

Și sărută de mai multe ori vârful degetelor Ambroisinei.

— Este încântătoare.

— Doamna de Maudribourg este oaspetele nostru de câteva zile. Vasul său a naufragiat în împrejurimi.

— Naufragiu! Ce oroare! Mă faceți să cred că acest minunat ținut, această mare atât de frumoasă sunt primejdioase!

— Nu faceți pe inocentul, zise Peyrac râzând. Știți doar după fapta fără seamăn pe care tocmai ați îndeplinit-o, traversând estuarul Saint-Jean cu nava voastră cu trei catarge.

— Nu eu am îndeplinit-o, ci Alexandre, zise marchizul, împăunându-se.

Joffrey de Peyrac îi prezentă ducesei pe Colin Paturel, guvernator de Goultsboro, pe locotenentul acestuia, Barssempuy, pe șeful flotei Roland d'Urville, pe don Juan Alvarez, căpitanul gărzilor spaniole și pe hughenotii din La Rochelle, în sfârșit, pe baronul de Saint-Castine a cărui prezentă o descoperi și Angelica, apoi pe viitorul socru al acestuia, Mateconando, șeful indienilor surichezi din Penobscot care se purta pe cap, pe lungile sale plete împletite, o beretă neagră florentină dată de Yerruzano.

Ducesa le zâmbi tuturor cu grație.

— Hotărât, conte, aveți dreptate. Mi se pare că pe aceste plaje sunt mai mulți gentilomi de familie bună decât în anticamera regelui.

Ea își aminti ce i se spusese la sosire.

— Suntem cu toții gentilomi ai aventurii, exclamă locotenentul de Barssempuy. Purtăm cu mândrie stindardul părinților noștri, în timp ce în anticamera regelui nu sunt decât burghezi sau lași.

El încerca să se facă cunoscut căci o plăcea pe Marie-la-Douce și se temea că ducesa ar putea să se opună. Pentru mai multă siguranță, își repetă numele, pe care contele îl spusese deja și cită titlurile familiei sale din regiunea Nantes de unde era originar.

Ducesa privi cu interes acest chip tăbăcit de tânăr corsar, pe care se citea sinceritatea războinicului obișnuit cu luptele. Într-adevăr, nici în anticamera regelui, nici în vorbitoarele mănăstirilor, nu se putea întâlni acest tip de gentilom. Era cu totul nou pentru ea. O anume curiozitate reținută strălucea în ochii Ambroisinei, iar privirile sale se plimbau, de la una la alta, pe fețele celor ce o înconjurau. Ea se controla perfect și era greu de știut ce gândește, dar Angelica intuia că-i făcea plăcere să se găsească în această societate neobișnuită.

Barssempuy încerca să atragă atenția Mariei-la-Douce prin semne, imitat cu mult mai puțină discreție de Aristide Beaumarchand, care voia să-i atragă atenția Juliennei.

Fetele regelui stăteau însă cuminiți, grupate în jurul binefăcătoarei lor și a Petronillei Damourt, supravegheate de secretarul Armand Dacaux.

— Dar, iată altele! exclamă el. Oh! Ce loc admirabil! Pofțiți, doamnelor, pofțiți să vă răcoriți.

Și rupând cercul, îi antrenă pe toți spre mese. Angelica îl auzi spunându-i Ambroisinei de Maudribourg:

— Un naufragiu! Îngrozitor! Povestiți-mi ce s-a întâmplat, sărmana mea doamnă.

Angelica se duse să-l salute pe baronul de Saint-Castine care i-o prezentă pe logodnica sa, Mathilde, tânăra prințesă indiană pe care o iubea.

Aceasta era frumoasă și fină, având ovalul auriu al feței încadrat de două grele cozi negre.

— Îmi puteți da vreo veste despre marinarul nostru englez, Jack Merwin? îl întreabă ea pe baron.

— Preotul din Vermont? A plecat. Cred că a încercat să-l întâlnească pe părintele Orgeval, să-i raporteze despre misiunea sa.

— Ce se mai întâmplă în războiul cu indienii?

— Populația este liniștită, dar veștile care ajung la noi sunt îngrijorătoare și-mi este tot mai greu să-i stăpânesc. Indienii Abenakis de la vest de Kennebec continuă să ia scalpuri și prizonieri. Se spune că și-au lansat flota împotriva insulelor din golful Casco și că-i urmăresc pe englezi până-n ascunzătorile lor. Dacă insulele cad, Noua-Anglie va avea de suferit.

— Bună treabă! strigă Villedavray care, nu departe, gustând dintr-un crab, surprinsese aceste vorbe.

— Treaba nu va mai fi așa de bună dacă corsarul Phipps îl va captura pe intendentul vostru din Noua-Franță, răspunse Saint-Castine, și dacă, drept represalii, toate navele engleze ce pescuiesc acum în Golf vor veni să-mi asedieze fortul de la Pentagoet.

— Nu vă temeți, bunul meu domn, căci domnul de Peyrac o să se ocupe de englezi, îl consolă guvernatorul Acadiei, cu gura plină. Ați gustat din crabul acesta, baroane? Ce să fie?... Ah, nușoară, pariez!... Nu-i așa? zise el, îndreptând un deget spre Angelica, ca și cum ar fi descoperit un secret de o extremă importanță.

Aceasta îi dădu dreptate. “Nu există crab bun fără nucșoară!” spune un vechi dicton gastronomic de pe coastele din Saint-Tonge. Iată de ce rămăseseră la Gouldsboro, după plecarea vasului Sans-Peur, omul cu mirodenii și sclavul său.

În acest timp, două noi apariții atraseră atenția asistenței în două direcții diferite. Jumătate din capetele adunării se întoarseră spre liziera pădurii, de unde tocmai se ivise un călugăr în rasă de postav brun, ducând o canoe indiană pe cap, cealaltă jumătate, spre radă, în care intra o șalupă grea, încărcată cu butoaie.

— Iată-l pe fratele Marc, călugărul capucin din Saint-Aubin, strigă Villedavray, și acela e Grand Fontaine, încheie el, arătând cu degetul spre mare.

Grand Fontaine era poreclit și Grand Bois, datorită splendidei păduri de stejar, aparent fără margini, care-i înconjura domeniul și în care își petrecea cea mai mare parte a timpului. Era un uriaș care trăia din comerțul cu blănuri, dar care era îndeosebi vânător și pescar neobosit, ceea ce nu-i ușura de fel existența.

Dând din coate și împingând fără milă pe cei ce coborau de pe șalupă, el ajunsese la tărâm și, recunoscându-l pe Peyrac, îi strigă de departe:

— Francezii, domnii ăia din Quebec, au trecut estuarul Saint-Jean. Dar, proștii, s-au lăsat prinși de englezi, care blochează acum intrarea pe râu și nu mă mai pot întoarce acasă. Am venit să vă cer o mână de ajutor!

El înainta, urmat de trupa amestecată a celor ce debarcaseră de pe șalupă: câțiva acadieni zdraveni, un grup de femei și copii, vădit olandezi sau englezi, indieni maleciți sau micmac, purtând căciuli țuguiate brodate și, dominându-i pe toți, kiltul și tartanul scoțianului Cromley, pe care contele îl trimisese să ducă mesajul de avertisment așezărilor străine din Golful Francez.

— Da, repetă Grand Bois, apropiindu-se, prostul de guvernator a reușit o ispravă de toată lauda, dar ne-a băgat pe toți în necaz...

— De cine vorbiți, domnule? întrebă marchizul de Villedavray, înălțându-se pe vârfuri ca să se facă văzut.

— Ah, erați aici! zise Grand Bois, zărindu-l. Ați reușit să treceți... de Jemseg? Ați mers pe jos prin pădure?

— Întotdeauna reușesc să trec pe unde vreau să trec, strigă guvernatorul cu vocea pițigăiată de furie, și află că reușesc întotdeauna să-i prind pe obraznicii de teapa dumitale.

— Nu vă supărați, zise Grand Bois, plictisit, am spus doar că meritați toate laudele că ați trecut peste stâncile estuarului.

Și-și trase nasul, ștergându-se cu mâneca.

— La urma urmei, este adevărat că suntem cu toții în necaz din cauza dumneavoastră, cu toți engleziiăștia care se învârt pe aici ca niște viespi. Ați fi făcut mai bine să scăpați de ei ocolind Golful, decât să intrați așa pe râu.

— Numai așa puteam să salvez întreagă o încărcătură așa de prețioasă.

— Da, da! ricană unul dintre noii sosiți. Nici nu ne îndoiim! Prețioasă, cu toate blănurile de care ne-ați jupuit, lăsându-ne goi-goluți...

— Nu v-am jupuit, cum spuneți, domnule Defour, urlă guvernatorul, pentru simplul fapt că atunci când m-am prezentat la conacul vostru n-am găsit nici măcar o pisică...

— Nu se poate, pisica era acasă!

— Dar numai ea! urlă Villedavray, spumegând. Cei patru domni Defour se făcuseră nevăzuți, în loc să se poarte ca niște supuși loiali ai Majestății sale și să-i primească cum se cuvine reprezentantul, adică PE MINE! În plus, unul dintre ei, fugind, mai găsește și mijlocul să-i corupă pe cei șase soldați ai fortului Saint-Marie, ca să se pună la dispoziția domnului de Peyrac.*

— Atunci, sunteți mulțumit, deci, căci domnul de Peyrac vă va servi. Aducându-i aici, am mers exact în întâmpinarea dorințelor voastre. Și în loc să-mi mulțumiți...

Cei doi frați Defour semănau unul cu altul, doar că cel mai mic era mai înalt și avea umerii mai lați decât fratele său. Villedavray îi privi cu un aer întunecat.

— Bine! Să sperăm că peste puțin timp cei patru ticăloși vor fi prinși și-i voi duce în lanțuri, sub pază, în Quebec.

Cei doi frați și Grand Bois izbucniră în râs, zgomotos și obraznic, imitați de toți indienii micmac și de rudele sau frații lor de sânge.

Grand Bois scoase din buzunar o enormă batistă țărănească și-și șterse ochii înlăcrimați de râs.

— Aici nu sunteți pe teritoriu francez, domnule guvernator. Gouldsboro este neutru, ca și noi.

— Neutru! repetă guvernatorul, cu ochii ieșiți din orbite. Ce-mi aud urechile? Asta e rebeliune!... Revoltă împotriva coroanei!...

* A se citi, în aceeași colecție, Ispitirea Angelicăi.

Cearta nu-l interesa pe Joffrey de Peyrac. Răfuielile guvernatorului Acadiei cu cei administrați de el erau celebre și se repetau aproape în aceiași termeni la fiecare din vizitele sale anuale.

Contele merse să discute cu cei câțiva refugiați, sosiți din așezările engleze și olandeze mai degrabă ca măsură de prevedere decât ca în fața unei amenințări precise de război cu indienii. Era clar că, până la urmă, străinii din Golful Francez erau mai îngrijorați de acțiunile compatriotului lor Phipps decât de cele ale francezilor și că profitaseră de ocazie pentru a veni în vizită la Gouldsboro, așteptând ca lucrurile să se liniștească la intrarea pe râul Saint-Jean. Un vas al acadienilor care trecuse pe acolo îi luase și pe ei la bord.

— Serviți-vă, le spuse Peyrac, după ce-i prezentă reverendului Patridge, d-rei Pidgeon și naufragiaților englezi din golful Massachusetts. Peste câteva zile vă veți putea întoarce la casele voastre. Bătrânul Skoudoun își stăpânește bine indienii și o să-i fac și eu o vizită să-l liniștesc.

— În numele lui vin și eu să vă aduc acest fir cu scoici! zise călugărul în rasă de postav cafeniu, care se apropiase și-i întinse lui Peyrac o curelușă de piele pe care erau înșirate câteva scoici.

— Skoudoun m-a chemat special în satul lui, Metudic, ca să mă trimită la voi. De la Jemseg, domnii din Quebec îi cer să-și trimită războinicii împotriva englezilor. N-a luat încă nici o hotărâre și vă trimite aceasta.

— Un singur fir!...

Peyrac își trecu firul de scoici prin mâini, reflectând. Mesajul era neclar. Putea la fel de bine să însemne: "Ce trebuie să fac? Stau în așteptare.", cât și "Este un gest de respect pe care vi-l datorez înainte de a intra în campanie, dar voi acționa cum cred de cuviință."

— Ce credeți, părinte, fiindcă l-ați văzut? întrebă Peyrac, întorcându-se spre călugărul capucin.

— Nu va acționa înainte de a vă ști părerea. Pregătește totuși câteva grupuri de războinici, ca să le facă pe plac domnilor ale căror nave se află sub amenințare engleză.

Capucinel se exprima cu indiferență. Se simțea că nu-i păsa de rezultatul negocierilor. Tânăr, cu o figură energică și plăcută, puternic bronzat, fără barbă și cu părul șaten zburlit de vânt, cu rasa suflecăță și încălțat cu mocasini, era în el ceva care – cu toate că fusese primit în ordin și putea celebra slujbe – făcea să fie numit fratele Marc, ca și cum ar fi fost un novice sau simplu convers*

* călugăr în a cărui îndatorire sunt treburile domestice dintr-o mănăstire.n.t.

— Mare pomană v-a făcut Skoudoun trimițându-vă să bateți pădurile, îi aruncă Villedavray pe un ton ironic, vă place mai mult decât să faceți slujbe! Și ați putut să faceți pe viteazul pe toate torențele de pe Saint-Jean, Sainte-Croix și chiar pe Meduxnaeag. De câte ori v-ați dat cu canoa peste cap? De câte ori era să vă înecați în vâltori și pe sub stânci?... Tinerețea nu se gândește decât să învingă apele, și ținutul ăsta îi înnebunește, comentă el, întorcându-se spre Angelica. Uitați-vă la acest călugăr! Îi uimește chiar și pe indieni cu curajul lui de a coborî toate cursurile de apă considerate de netrecut și primejdioase. Credeți că se gândește să-l servească pe Dumnezeu? Să-și îndeplinească misiunea pentru care a fost trimis aici? Nici vorbă!... Dar Alexandre al meu?... Părinții mi l-au încredințat să fac din el un gentilom desăvârșit și nu un sălbatec care nu visează decât cum să coboare pe un râu cu viteza unui cal în galop, cum a făcut anul trecut la Petit Condiac. Anul acesta avea nevoie de stâncile din estuarul Saint-Jean...

— Recunoașteți, deci, că doar pentru a-i face pe plac micuțului ne-ați pus pe toți în pericol, strigă Bertrand Defour.

— Nu eu l-am adus pe Phipps, urlă Villedavray, furios.

— Nu contează, faptele rămân, zise fratele Marc, împăciuitor. Să vedem și părțile bune. Skoudoun este atât de uimit de cum ați urcat râul anul trecut, dar și în ultimele zile, încât se întreabă dacă n-ar trebui să-i ajute pe francezi și să devină, până la urmă, un aliat sincer.

Figura marchizului se luminează cu unul din acele zâmbete juvenile care-l ținutau cu douăzeci de ani.

— Vă spuneam eu !... Nu în zadar și-a riscat Alexandre viața lui... și pe a mea. E un tânăr excepțional. Vedeți, conte, fără Alexandre al meu am fi cu toții pierduți.

— Atenție, încă n-am scăpat, rectifică Peyrac, râzând. Și chiar n-aș vrea ca Skoudoun să se arate prea credincios francezilor. În această situație, prefer mândria sa. Va trebui și eu, la rândul meu, să găsesc ceva care să-l impresioneze.

Și, privind în jur, merse spre grupul englezilor care, așezați în majoritate pe nisip, mâncau cu modestie și beau bere.

— Mr. Kempton, negustorul, este printre pe aici? întrebă el.

Acesta se afla într-adevăr acolo, luând măsura tuturor picioarelor care se ofereau și promițând pentru a doua zi, cel mult până săptămâna următoare, perechi de încălțăminte de o eleganță londoneză și de o soliditate fără cusur. Dacă avea piele pentru toate

comenzile? Desigur că avea, și de cea mai bună calitate. La nevoie, putea să o procure în două zile. Cunoștea o insulă în care...

La întrebarea lui Peyrac, micul negustor, având în jurul gâtului mai mulți coți de panglică, ca un îmblânzitor de șerpi, se prezentă, ridicându-și nasul ascuțit.

— Mr. Kempton, îi spuse contele, aș avea nevoie de ursul dumitale.

— De ursul meu? Ce vreți să faceți cu el? întrebă Elie Kempton, neîncrezător.

— Să mi-l fac aliat. Sau, mai degrebă, să-i încredințez o misiune de cea mai mare importanță. Un urs atât de inteligent ar trebui să intre în diplomatie, în serviciul englezilor. Vreau să-l iau cu mine la Metoudic, să-l uimesc pe șeful indienilor, Skoudoun, de la care aștept servicii importante, între care acela de a nu se alia cu francezii în război.

Elie Kempton dădu din cap.

— Imposibil, Mr. Willoagby nu poate fi amestecat în lucruri atât de primejdioase. Și, în orice caz, nu mă pot despărți de ursul meu.

— Dar puteți să-l însoțiți.

— Oh! *Yes*. Sunt și femei europene acolo? întrebă negustorul, bănuitor.

— Sigur! Și încă din cele părăsite... Vă vor primi cu bucurie.

— Oh! *I see*! Asta schimbă totul, zise încântat Elie Kempton, cu ochii strălucind.

— Englezii ăștia sunt de-o lăcomie!... remarcă cu dezgust Villedavray, care mânca o tartă cu afine și care știa destulă engleză pentru a putea urmări dialogul.

— Nu, nu-i ce credeți, rectifică Angelica râzând, acest om cumsecade este un negustor ambulant din Noua-Anglie care-și caută clienți. Are tot ce vrei în traistă. Mereu are ceva de vândut. Cu el, asistăm pe aceste țărături la minunea înmulțirii manșetelor de dantelă și a panglicuțelor de satin. Și, firește, toate femeile sunt fericite de venirea lui.

Kempton se hotărâse.

— Bine! Îl voi informa pe Mr. Willoagby și vă voi de răspunsul lui mâine, conchise el, grăbit să se întoarcă la afacerile lui, și plecă strigând:

— La încălțăminte frumoasă!... La încălțăminte nouă!...

— Ce personaj extraordinar, zise ducesa de Maudribourg, și cât de vii și de nostimi sunt toți oamenii aceștia... Nu m-am distrat

niciodată atât de bine, exclamă ea, privind-o pe Angelica cu entuziasmul unei copile ce asistă la primul ei bal.

Ducesa părea fascinată, uitându-și responsabilitățile de "binefăcătoare". În această situație, cei care, dintre noii coloniști, se considerau "aleșii" Fetelor regelui, profitau, încercându-și norocul pe lângă domnișoare, trăgându-le spre mese, sub pretext că se servesc băuturi și mâncăruri, pentru a mai câștiga un moment între patru ochi cu frumoasa inimii lor. Barssempuy se străduia, cu amabilitate, să dezarmeze modestia Mariei-la-Douce, iar caporalul Vanneau îi povestea Delphinei Barbier de Rosoy campaniile sale prin lume. Firește, Aristide Beaumarchand se agita pe lângă Julienne care, din vreme în vreme, nu-și putea stăpâni un zgomotos hohot de râs, pe care-l înăbușea de îndată cu mâna le gură, aruncând o privire neliniștită spre ducesă și spre Petronille Damourt. Dar până și corpolenta însoțitoare se mai înmuiase. Sosirea lui Cromley răsturnase cu totul principiile ei de femeie cinstită în privința speciei masculine. Acest personaj, ce purta fustă și favoriți roșcați și zburliti ca niște mături pe obraji, o intriga vizibil. Văzând interesul pe care i-l inspira, scoțianul începuse, cu siguranța lui obișnuită, să-i povestească tot felul de istorii înspăimântătoare despre aparițiile din Golf, vase fantomă și monștri marini.

Angelica observă că, dintre toate fetele, doar maura, totuși foarte plăcută și frumoasă, era oarecum nebăgată în seamă. Mategoții lui Colin Paturel, în căutare de onorabilitate, nu voiau ca făcând curte unei metise să-și dea în vileag preferința, poate prea pronunțată, pe care o avuseseră în cursul călătoriilor, pentru fetele din insule.

Dar chiar în momentul în care se îndrepta spre ea, pentru a o încredința fetelor din Gouldsboro, Yann Le Couennec, observând că este singură, i-o luă înainte și o abordă:

— Vorbiți franțuzește, domnișoară?

— Și încă cum!... exclamă ea. Am fost crescută la mănăstirea Ursulinelor de la Neuilly, lângă Paris și știu să citesc și să vorbesc în societate.

— Sunt încântat, afirmă băiatul. Vreți puțină bere de brad, răcoritoare din soc sau un strop de vin de Spania, să vă meargă la suflet?

— Vin de Spania, zise tânăra, regăsindu-și surâsul.

Alături de Angelica, ducesa urmărise și ea scena.

— Tânărul acesta este foarte bun că are grijă de biata copilă, remarcă ea cu un suspin. Sărăcuța! Nu voiam să mă ocup de ea, dar prietena mea, marchiza de Roquencourt a insistat mult, și nu

regret, căci m-am atașat de ea. Nu știu dacă-și va găsi pe cineva în Quebec, dar, în sfârșit, va putea oricum să se călugărească. Este perfectă!...

Angelica se gândi o clipă la copiii bastarzi pe care marile doamne depravate îi concepeau cu maurul lor și pe care-i ascundeau apoi în fundul vreunei mănăstiri sau pe care vaeții lor îi vindeau într-un coș la Curtea Miracolelor.

— La ce vă gândiți? întrebă ducesa, prinzând-o de mână.

— La nimic precis, răspunse Angelica clătînând din cap pentru a alunga aceste gânduri.

Parisul și perversiunile lui erau departe. Ambroisine o privea cu atenție, cu imenșii ei ochi de culoarea chihlimbarului.

— Uneori, o umbră trece peste chipul dumneavoastră, zise ea, ceva ce vă face de o frumusețe uimitoare. Aveți probabil o viață interioară intensă!...

Angelica se întrebă dacă n-ar fi bine să-i vorbească acum ducesei despre proiectul de stabilire a Fetelor regelui la Gouldsboro, căci momentul părea favorabil.

Însă Joffrey de Peyrac se apropie de ele.

— Nu m-ați informat că sagamorul Piksarett a fost în această dimineață la Gouldsboro...

— A venit, într-adevăr, să ceară răscumpărarea mea, după câte mi-a spus, dar dorea deasemenea să vă întâlnească urgent. Nu-l văd pe aici.

— Despre ce răscumpărare este vorba? întrebă ducesa, deschizând ochii mari. Ați mai făcut aluzie la asta și în această dimineață.

Angelica îi explică repede că într-o luptă în Noua-Anglie fusese capturată de faimosul Piksarett. Fusese eliberată, desigur, dar, după legile războiului indian, domnul de Peyrac îi datora o răscumpărare atât lui, cât și celorlalți doi războinici abenakis, pentru englezii capturați de ei și a căror eliberare o obținuse.

— Extraordinar! zise doamna de Maudribourg, privind-o cu mirare. De ce nu scăpați de obraznicii ăștia de indieni?

— Trebuie să le respectăm obiceiurile.

Cei doi războinici, Jérôme și Michel, care mâncau pulpă de căprioară lângă un foc, fură chemați. Ștergându-și mâinile pe mocasini și în păr, aceștia se prezentară.

— Unde este Piksarett? îi întrebă Angelica, în limba abenakis.

Cei doi se priviră unul pe altul și părură că ezită.

— A fugit, răspunse Jérôme.

Era ceva neobișnuit, mai ales în ceea ce-l privea pe Piksarett cel neînfricat. Peyrac îi puse să repete, apoi îi ceru părerea lui Castine. Nu exista totuși o altă traducere pentru fraza din abenakis. Piksarett "fugise". De ce?... În fața cărei primejdii?... Nimeni nu părea să știe. Angelica și contele se priviră unul pe altul.

— Îmi pare rău că lipsește, zise Peyrac. Aș fi vrut să-i cer să mă însoțească în expediție. Skoudoun este foarte atent la alianțele sale cu celelalte triburi abenakis și vizita Marelui Botezat, care este atât de vestit, l-ar fi încântat grozav. Ar fi putut discuta amândoi despre religie, ar fi fumat din cel mai bun tutun al meu de Virginia și aș fi avut timp, în acest fel, să liniștesc lucrurile.

— Luați-l pe Mateconando, viitorul meu socru, propuse tânărul baron gascon. Și el știe multe despre religie.

La aceste vorbe, Jérôme și Michel începură să vocifereze în legătură cu prizonierii lor englezi, pe care-i capturaseră la Brunswick-Falls și după care alergau de multă vreme. Venise momentul să știe dacă puteau să-i ia cu ei sau dacă li se va da o răscumpărare. Problema trebuia rezolvată, căci ei avuseseră până acum destul de multă răbdare.

— Sălbatecii aceștia sunt splendizi, nu-i așa? zise marchizul de Villedavray, în timp ce erau aduși cei pe care indienii pretindeau că-i capturaseră, tânărul Samuel Carwin și cei doi angajați, reverendul Patridge și Miss Pidgeon.

— Priviți ce musculatură! Nici un gram de grăsime. La fiecare mișcare, pielea le strălucește ca aurul. Păcat că miros foarte urât! Știți că pot alerga cu viteza unui cerb? Am văzut asta în Bois de Boulogne, după ce am dus câteva specimene în Franța, cu domnul De Romagny, ca să-l distrăm pe rege. Tânărul acela irochez, Outtake, a fost pus să alerge după un cerb și el l-a prins și l-a apucat de coarne. Regele nu-și putea crede ochilor. Outtake este acum șeful celor Cinci Națiuni și cel mai mare dușman al Noii-Franțe. Degeaba l-am dus într-o călătorie atât de frumoasă. Pas de mai înțelege și animalele astea!...

— Am primit de la el un colier wampum, zise Angelica, foarte mândră de darul șefului irochez.

— Draga mea, sunteți în stare de orice, hotărî marchizul, atacând o farfurie cu dulciuri. Dar, încheie el cu gura plină, irochezii sunt niște monștri, iar Noua-Franță nu va avea liniște până ce nu vor fi exterminați cu toții. Oh, că mi-am amintit, zise el, sărind de la una la alta, Peyrac, dragul meu, dacă vreți să-l impresionați pe șeful

maleciților, luați-l pe Alexandre al meu. Ați auzit ce spunea adineauri fratele Marc?

— Nu trebuie să pierdem ocazia de a-l onora pe acest tânăr, după câte a făcut.

— Chiar dacă a fost o porcărie, zise apăsător Grand Bois. Cel puțin, dacă ar fi fost vorba doar de torentul de la Petit Condiac, asta ar fi de înțeles, asta-și are rostul său, cu condiția să nu-ți lași pielea pe acolo. Într-o oră poți străbate distanța pe care ai parcurge-o într-o zi, urcând pe cursul obișnuit al unui râu. Dar cascadele nebune ale estuarului râului Saint-Jean...

— Oamenii needucați de soiul dumitale nu pot înțelege onoarea curajului...

Și începură cu toții să discute cu aprindere, fratele Marc fiind cel mai însuflețit. Era ascultat cu atenție, căci era foarte experimentat și se spunea că nici sălbăteciile nu cunoșteau ca el chiar și cel mai mic "prag" al numeroaselor râuri și pârâuri, de la râul Loup din Saint-Laurent, până la fluviul Kennebec.

— Subiectul ăsta îi pasionează cu adevărat, remarcă Angelica, adresându-se contelui d'Urville, care se găsea lângă ea.

— Dacă ați cunoaște locul, ați înțelege, zise tânărul senior normand. Întreaga viață pare condiționată acolo de mișcarea apelor, care te înconjoară și izvorăsc de peste tot. Pădurea nu este decât zgomot de cascade...

— Măcar de n-ar fi marea de unsprezece toise*...

— Dar marea de unsprezece toise *există*, replică Villedavray triumfător, chiar și de douăsprezece toise, după cum mi s-a spus. În timp ce în Mediterana, marea nu atinge nici măcar o toisă. Ce se poate deduce altceva, decât că ne aflăm într-o regiune cu fenomene surprinzătoare, ceea ce obligă la un comportament, în ansamblu, ieșit din comun.

— Bretania, la punctul său occidental, cunoaște marea de opt toise, și totuși bretonii nu sunt nebuni din această cauză.

— Sunt mai rău... Toată lumea știe că nu sunt ca toți ceilalți, oricum, sunt o rasă aparte. Dar să revenim la Golful Francez. Ce poate cauza, oare, aici, marea atât de ample?

— Eu știu, zise unul dintre mateloții de pe *Coeur-de-Marie*, care era chiar breton. Mi-au explicat malouinii care pescuiesc în aceste ape de când se știu și strămoșii lor veneau aici de secole, cu mult înainte de sosirea lui Columb. Adică, ei cunosc cu toții secretele acestei coaste.

* toise: veche măsură de lungime de 1,949m. n.t.

— Deci...

— Ei spun că înainte nu erau marea ca acestea, dar a venit un monstru marin, enorm, lung de mai multe mile, care s-a înțepenit pe fundul mării, rămânând acolo. De fiecare dată când acesta se întoarce, marea crește.

— Taci, mincinosule, strigă Colin, în timp ce din toate părțile se auzeau râsete. În zilele noastre, nimeni nu mai crede asemenea lucruri.

— Și de ce, mă rog?... protestă matelotul, jignit. Malouinii mi-au spus că, uneori, lângă cele cinci insule, se pot vedea ochii monstrului sclipind sub ape. Se pare că are botul jumătate în golful Chignecto, jumătate în golful Verte, chiar la intrarea în Petit Condiac. Asta ar explica tot zbuciumul de acolo, când încearcă să închidă gura.

— Taci! Taci, omule, insistă Villedavray cu indulgență, dacă te-aude domnul de Peyrac, care este un savant, o s-o pățești!...

Marinarii, însă, erau impresionați de explicația bretonului.

— Și de ce n-ar fi adevărat, chiar dacă nu este atât de științific, așa cum spuneți, domnule marchiz? Întrebă un alt breton, sărind în apărarea compatriotului său. La urma urmei, la noi în Bretania, când pământul s-a mișcat pe la Pont-Briec, vrăjitorul Merlin a pus să se sape și s-au găsit doi dragoni uriași, unul alb și altul roșu... Ținutul acesta seamănă cu al nostru. Iar malouinii care vin dintotdeauna în Golful Francez, știu, fără îndoială, multe lucruri despre acest loc. Nu-i normal, până la urmă, ca marea să înceapă să crească brusc așa, apoi să se retragă, ca și cum ceva ar împinge-o din interior, și, după aceea, ar aduce-o imediat îndărăt? Noi, oamenii mării, care ne-am născut pe țărmuri, suntem obișnuiți cu asta, nu ne mai mirăm, însă trebuie să existe un motiv

Villedavray trebui să mărturisească că nici el nu-și putea explica.

— N-o fi oare din cauza bancurilor de pești ce se deplasează și se adună la un loc atunci când se împerechează? se întrebă fratele Marc. Pentru Golful Francez, asta ar explica diferența față de altele, căci sunt atât de mulți, și, în plus, mai sunt și lupii de mare și balenele...

Colin clătină din cap, neîncrezător, iar marchizul se strâmbă.

— Nu prea-mi vine să cred... Ah! Dar iată că se întoarce contele... Cine știe, poate el ne va da o explicație.

Afacerea prizonierilor englezi părea să se fi rezolvat destul de rapid sau, cel puțin, bazele rezolvării fuseseră puse, spre marea satisfacție a indienilor lezați. Nu se aflau în discuție copii albi, ceea

ce simplifica problema, iar Ouauenouroué-Jérôme nu mai insistase să-l ia cu el pe reverendul Patridge, irascibilul său prizonier, mulțumindu-se, la propunerea lui Peyrac, cu un set de de cuverturi de Limbourg albastre și stacojii care, împăturite și puse una peste cealaltă, formau un teanc de înălțimea prizonierului, ceea ce reprezenta o afacere destul de bună.

Toate aceste târguieli îl enervaseră pe pastor, care putea fi auzit tunând și fulgerând, blestemând indienii cu versete biblice, în timp ce aceștia pufneau în râs.

Tenouienant-Michel regreta că n-o poate duce pe Miss Pidgeon la misiunea Saint-François, în Quebec. Aceasta era destul de bătrână, dar bună, activă și curajoasă. Francezii ar fi cumpărat-o de îndată ca s-o boteze. Însă el o lăsa bucuros coreligionarilor săi pentru un pumn de scoici din mările Sudului.

— Conte, lămuriri-ne, zise Villedavray foarte agitat. Bănuiesc că, poate, ne puteți răspunde la întrebarea, sau, mai degrabă, la întrebările pe care ni le punem. În ordine, *primo*, ce fenomen crează mișcarea mareelor în general? *Secundo*, de ce tocmai în Golful Francez sunt aceste marea uriase care transformă în câteva ore peisajul, făcându-l de nerecunoscut? Dacă ajungi la tărâm la liziera unei păduri, după șase ore, în același loc, te găsești la poalele unei faleze.

Joffrey de Peyrac privi adunarea cu un aer prietenos și zâmbi. În ziua aceea purta o simplă vestă de catifea verde închis care-i plăcea Angelicăi, căci fusese îmbrăcat cu ea când îl regăsise la La Rochelle. O purta mai ales când era destins, când nu era constrâns să rezolve o situație dificilă și să se impună. Astăzi, Angelica îl simțea liniștit și gustând din plin interesul acestei adunări cu oameni atât de diferiți, dar care-i erau fie devotați, fie favorabili, recunoscând implicit necesitatea prezenței sale printre ei. Era altă atmosferă, și Angelica, privindu-l, se simțea și ea liniștită.

I se păru că la tâmpilele soțului său umbra argintie se accentuase, și inima i se strânse de tandrețe. Între ei se născuse ceva de neșters în aceste zile zbuciumate. Erau încă răniți. Dar ce contează, mai târziu vor gusta mai bine dulceața regăsirii depline. Acum, erau obligați să fie tari, purtând responsabilități prea mari pentru a-și putea permite pauza de care ar fi avut nevoie. Trebuia doar să mai reziste puțin timp și se vor întoarce la Wapassou, “acasă”, își spuse ea, pentru a-și face curaj. Numai să renunțe la ideea de-a merge în Quebec, care i se părea primejdioasă.

— Vă voi răspunde bucuros la prima întrebare, zise Peyrac, dar m-ar interesa ca unul dintre voi s-o facă în locul meu. Îi voi face un dar celui care va descoperi adevărul prin rațiune și observațiile sale. Haideți, domnilor, sunteți oameni ai mării și ați cules destule informații în cursul călătoriilor. Amintiți-vă. Nu veți întârzia, sunt sigur, să vă apropiați foarte mult de răspunsul științific și matematic demonstrat privind mișcarea mareelor pe globul nostru terestru.

Și unii și ceilalți începură să se privească, să șușotească, să încrunte sprâncenele, să se cufunde în meditații profunde.

— Îi văd pe Yann ridicând ochii spre cer, zise contele. Ai ghicit, dragă băiete.

— Oare n-ar trebui să căutăm secretul mareelor în stele? întrebă Yann.

— Sigur că da. Cel puțin în astre, afirmă o voce. Fiindcă mareele se datorează atracției Lunii...

15

Era o voce de femeie. Toate privirile se îndreptară în direcția din care se auzise.

Ducesa de Maudribourg, care se afla lângă Angelica înfruntă cu curaj privirile în care se citea mirare, dar și ironie și dezaprobare. Ea își înălță grațios capul și zâmbi provocator bărbaților care o fixau.

Stupefacția și chiar indignarea cuprinse o clipă întreaga adunare. Se aștepta verdictul.

Peyrac făcu câțiva pași în direcția ducesei.

— Ați câștigat, doamnă, spuse el, salutând-o. Și aflați că Gouldsboro este onorat să aibe ca oaspete, dacă mă pot exprima astfel, pe una dintre elevele marelui astronom Gassendi, francezul care a măsurat, primul în lume, în Guyana franceză, lungimea meridianului terestru.

— Luna? Ce legătură are Luna cu asta? exclamă guvernatorul Acadiei, cu aerul unui Pierrot uluit, și adăugă:

— Mai întâi că mareele sunt atât ziua cât și noaptea.

— Mă uimiți, dragul meu, îi spuse Peyrac. Gândiți-vă că, pentru pământul nostru, o planetă ca toate celelalte, luna este mereu prezentă, atât ziua cât și noaptea, ca și soarele, de altfel.

— Dar atracția, ce înseamnă atracția? întrebă caporalul Vanneau.

— Ați văzut vreodată un magnet care atrage acele? zise doamna de Maudribourg. La anumite ore, luna face același lucru cu noi.

Imaginea era simplă și fiecare o înțelege, și iar se așternu liniștea, dar deja mai puțin neîncrezătoare.

Mulți priveau în sus, iar Villedavray descoperi cornul pal al lunii pe sideful cerului care începea încet să devină auriu odată cu apropierea serii.

— Ah, uite ce ne faci, șmechero! strigă el. Este adevărat, Bergerac, savantul care făcea versuri și străpungea cu sabia pe toți cei care își băteau joc de lungul său nas, a spus și el ceva în genul ăsta în secolul trecut, dar credeam că era nebun ca toți gasconii, zise el jovial luându-i de braț pe Saint-Castine și pe Peyrac. Și acum, aș vrea să știu de ce la anumite ore, care de altfel variază, poznașa asta încearcă să ne aspire și la altele ne lasă în pace.

Joffrey de Peyrac făcu un gest spre Ambroisine de Maudribourg.

— Aveți onoarea, doamnă.

— Puteți să explicați la fel de bine ca și mine, conte, zise ea cu o urmă de cochetărie. Este oare un examen?

Peyrac clătină din cap. Privirea sa sumbră și atentă întârzia pe fața Ambroisinei.

În acel moment, Angelica simți o suferință inexplicabilă și aproape fizică, ca și cum inima i se strângea brusc, zdrobită de un pumn brutal.

Era o durere profundă care o speria. Venea dintr-o sursă invizibilă, și Angelica realiză într-o clipă de unde îi venise această lovitură. Privirea pe care el o avusese în acel moment *nu-i era destinată decât ei*, Angelicăi, dragostea lui, soția lui.

Ori, iată că el o îndrepta spre fața acestei femei care, în lumina perlată a zilei pe cale de a se întuneca, căpăta o transparentă de alabastru, o față pe care străluceau de focul viu al inteligenței imensii ochi întunecați. El surâdea, dar nimeni n-ar fi putut ghici natura exactă a gândului său.

— Un examen, nu, doamnă! protestă el. Dar prea adesea sunt eu cel de la catedră. Mi-ar plăcea să fiu pentru câteva clipe elevul vostru.

Ea izbucni în râs, ca un copil, cu un gest de protest care făcu să-i fluture bogatul păr negru pe umeri.

— Prostii! Sunt sigură că nu vă pot învăța nimic.

— Eu sunt sigur de contrariu.

Dar... flirtează! gândi Angelica, înspăimântată. Un soi de panică o ținuta pe loc, în timp ce în fața ei se schimbau cuvinte și percepea ca într-un coșmar vocea surdă a soțului său și râsul Ambroisinei.

— Conte, vreți să mă prindeți în capcană!... Un savant cu faima voastră! Pretindeți că nu știți într-adevăr motivul pentru care marea nu se produce exact când luna este la zenit, ci cu un decalaj orar?...

— Din nefericire este adevărat. N-am putut încă să determin cauza matematică a acestui fenomen.

— Vă bateți joc de mine.

— Nu! Dumneavoastră aveți mai de grabă dreptul să râdeți de mine... Dar umiliția este ușoară... E scuzabil să fii ignorant când ai privilegiul ca o atât de frumoasă femeie să te poată învăța... Deci, să ascultăm un maestru în științe...

— Așteptați! Așteptați! strigă Villedavray, vreau să înțeleg și eu! Să începem cu începutul. Prin ce atracția lunii, dacă se admite că există, provoacă marea?... Ascultă bine, Alexandre!

— Știu toate astea, făcu tânărul, țăfnos.

Ambroisine se întoarse brusc spre adolescent cu o expresie interogativă și imperativă. Acesta avu înțelepciunea să bată în retragere.

— Vreau să zic că părintele de Maubeuge, în Quebec, mi-a vorbit deja de asta, dar nu l-am luat în seamă.

— Părintele de Maubeuge?

Ambroisine păru brusc foarte interesată.

— A fost în China, nu-i așa? Și a contribuit la crearea Observatorului de la Pechin? Cât aș vrea să discut cu el!

— Și cu luna, cum rămâne? zise nerăbdător Villedavray.

— Imediat, marchize. Puneți-mi întrebări dacă doriți, răspunse ea, adresându-se de această dată guvernatorului Acadiei.

— Ei bine! începu el pe un ton doct, cum spuneți, dacă Luna își exercită influența asupra întregului glob într-o proporție cvasi egală, cum se face că în anumite locuri marea este foarte slabă și enormă în altele?

— Obiecție abilă. S-a discutat îndelung despre asta, într-adevăr. În zilele noastre, s-a stabilit că această diferență de proporție a fenomenului este datorată densității apei care nu este aceeași în toate mările. Astfel, Mediterana este o mare închisă și, din această cauză, foarte sărată, așa că atracția lunii nu poate constitui o curbă suficientă pentru a echilibra vâscozitatea suprafeței, din contră...

— Ce vrei să spunei prin vâscozitatea suprafeței? întrebă cineva.

— Grosimea a ceea ce constituie “pielea” mării.

— “Pielea” mării! pufni Villedavray.

— Ei bine, da, dragul meu!

Angelica începea să-și revină. De când intrase marchizul în scenă și dialogul nu se mai desfășura numai între contele de Peyrac și ducesă, ea începuse să se simtă mai bine și să scape de amețeala ce o cuprinsese brusc.

După căldura bruscă pe care o simți la tâmpole, înțelese că timp de câteva secunde fusese palidă ca un mort. Cuvintele continuau să-i bâzâie în urechi, dar se feri să le asculte și să le priceapă sensul, întrebându-se în sinea ei:

“Ce s-a întâmplat? Ce-a fost asta? Nimic! Dar ce m-a apucat așa deodată?... Nu s-a întâmplat nimic... Totul este foarte normal, foarte firesc...”

Ea asculta vocea Ambroisinei de Maudribourg explicând cu multă claritate că dacă s-ar trage un glonț de pușcă pe suprafața mării, acesta ar ricoșa, ceea ce dovedește că marea opune rezistență la pătrunderea în “pielea” sa. În mările închise, ca Mediterana, această “piele” pare că se contractă în mod obligatoriu, deci devine mai groasă, ceea ce opune rezistență la atracția astrului nopții. Din contra, cu cât suprafața este mai mare cu atât se subțiază, ca aici, în Golful Francez sau în fundătura bretonă de la Mont-Saint-Michel, unde ajung extremitățile unui imens ocean, și unde marea se supune mai ușor atracției Lunii.

— în plus, în aceste două locuri, geografi au putut determina prezența acelei platforme glaciare, despre care se vorbea adineauri, aceasta fiind o cauză suplimentară, datorită adâncimii reduse a mării, a subțierii extreme a acestei suprafețe rezistente a apei. De aceea, prin părțile noastre, Luna se poate juca cu marea ca și cu un voal ușor, supus capriciilor sale. Conte, explicația mea nu se îndepărtează oare prea mult de rigoarea științifică?

— Este justă și accesibilă tuturor, conveni Peyrac.

Și în semn de aprobare, clătină din cap de mai multe ori.

Ea îi aruncă o privire înflăcărată. Buzele-i erau întredeschise și lăsa să se întrevadă marginea dinților perfecți și strălucitori.

— Toate astea par logice, conveni guvernatorul, dar s-a putut stabili în ce moment dulcea Phebe își exercită influența asupra noastră altfel decât în vise?

— Ea exercită cea mai mare influență când se găsește între Pământ și Soare...

— Dar cele două marea? interveni cu vioiciune caporalul.

Ducesa explică, cu acea voce bine timbrată și puternică pe care și-o lua când vorbea de știință, că Luna nu se găsea peste tot în același raport cu soarele. Când se găsea în cvadratură, adică în unghi drept cu soarele, cele două influențe se opuneau, iar atracția era mai slabă, urcarea apelor fiind mai mică. Aceasta era apa-moartă sau marea mică, de o amplitudine pe jumătate ce nu trebuia confundată, cum fac adesea persoanele neobișnuite cu termenii marinărești, cu refluxul.

— Ce se întâmplă cu refluxul?

— Luna se îndepărtează, atracția încetează, apele ridicate cad, pur și simplu.

— Ce ameteală! comentă Villedavray. Te-ai crede într-un leagăn!

El pândeă cu coada ochiului reacțiile lui Peyrac, dar acesta nu părea să pună de fel la îndoială afirmațiile frumoasei femei. Din contra. O anumită satisfacție se ghicea în spatele trăsăturilor sale, voluntar impasibile.

— Astfel, legile lui Keppler se văd confirmate? întrebă el.

— Desigur. De altfel am și corespondat cu el.

Contele ridică ușor o sprânceană.

— Cu Keppler? făcu el, cu o nuanță de îndoială în glas.

— De ce nu?

Ea îl privi din nou cu îndrăzneală.

— Oare o femeie, după părerea dumneavoastră, nu poate înțelege legile pe care le-a descoperit el din observarea fazelor planetei Marte? Adică faptul că orbitele planetare sunt niște elipse, soarele ocupând unul dintre cele două centre, și, deasemenea, că ariile baleiate de razele vectori mergând din centrul soarelui spre centrul planetei sunt proporționale cu timpul parcurgerii lor, și deasemenea legile care afirmă că pătratele timpului revoluțiilor planetare sunt proporționale cu cubul marilor axe de prelungire ale orbitelor.

— Legi din care Newton, savantul englez, a dedus legile atracției universale, deci și ale atracției lunare, încheie Peyrac, care o ascultase pe ducesă cu o atenție extremă.

Angelica simți în ecoul vocii sale un fel de mesaj secret. De această dată nu mai era nici o îndoială. Fusesse profund impresionat de vorbele pe care le schimbaseră cu ducesa de Maudribourg și care rămâneau de neînțeles pentru toți ceilalți.

Spre marea ei ușurare, marchizul de Villedavray, căruia nu-i plăcea să joace un rol secundar, rupse din nou tăcerea, spunând:

— Să revenim la Lună! Ea este mai aproape de noi decât blestematele voastre de centre imateriale. Încă o întrebare, ducesă, în legătură cu mareele, ca să înțeleg și eu. Dacă admitem că suprafața pământului se umflă în emisfera care se află de partea lunii în momentul atracției, cum se face că același fenomen se produce și la antipodi, de cealaltă parte a pământului?

Ea îi zâmbi, compătimitor.

— Dar ce este pământul, domnule, zise ea cu blândețe, în imensul sistem de planete care ne înconjoară: un simplu punct infim. Influența Lunii, ca și cea a soarelui, de altfel, nu se mulțumește să ne atingă într-un singur punct, adică acolo unde vă aflați. Ea ne învăluie literalmente, ne traversează dintr-o parte în alta, și când te gândești, nimic nu poate fi mai minunat decât această comuniune cu sistemele vizibile sau invizibile care ne înconjoară la infinit. Nu putem face altceva decât să recunoaștem în ea măreția Creatorului, Dumnezeu, Tatăl nostru care este în ceruri, încheie ea cu fervoare, ridicând ochii spre cer.

O stea clipea în aurul fluid al serii. În acel moment, un stol de păsări trecu în zbor, bătând greoi din aripi, pe deasupra adunării.

Angelica realizează atunci că se petrecea un fenomen neobișnuit pe care nimeni, în afară de ea, nu-l sesiza. Nici ea nu-l percepu decât fugitiv, ca și cum s-ar fi petrecut în altă parte și nu o privea. Dar viziunea i se întipări pe retină într-un mod fulgerător. *Toți bărbații prezenți o priveau pe Ambrosine de Maudribourg.*

Ducesa era de o frumusețe surprinzătoare, cu fața ei tânără și albă, extatică și luminată de o pasiune sfântă. Angelica n-ar fi putut spune câte secunde se scurseseră, dar poate că nu fusese decât o clipă. Și poate chiar, nu fusese de fapt nici un moment de liniște.

“Binefăcătoarea” se întoarse către contele de Peyrac:

— Sunteți mulțumit, magistre? Pot lăsa toga?

— Desigur, doamnă. Ați răspuns scilicitor la aceste întrebări arzătoare. Vă mulțumim cu toții.

Ea îl privi fix, apoi, zâmbind, zise:

— Dar cadoul meu? N-ați spus că veți oferi un cadou celui ce va putea explica motivul mareelor și al amplitudinii lor în Golful Francez?

— Just, făcu el, dar...

— Nu bănuiați că o femeie va fi aceea care va da răspunsul? exclamă ea, izbucnind în râs.

— Sigur, conveni el surâzând, mă gândeam la câteva păpuși de tutun de pipă pentru acești domni și ...

— N-ați prevăzut nimic pentru mine ... o femeie.

Ea mai râdea încă, dar cu un râs mai dulce, mai încet și parcă indulgent.

— Nu contează! Nu sunt dificilă. Am pierdut tot în acest naufragiu... Orice mi-ar face plăcere. Doar am dreptul la recompensă... Nu-i așa?...

El întoarse privirea, ca și cum s-ar fi temut să înfrunte privirea îndrăzneată și în același timp candidă a Ambroisinei de Maudribourg. Păru pe punctul de a-și scoate de pe deget un inel pentru a-l oferi ducesei, apoi, răzgândindu-se, căută în punga de piele pe care o avea la brâu și scoase o pepită de aur brut de mărimea unei nuci.

— Ce-i asta? exclamă ducesa.

— Una dintre cele mai frumoase pepite găsite în mina noastră de la Wapassou.

— Ce lucru extraordinar! N-am mai văzut niciodată așa ceva.

Și întinse mâna. Dar el îi opri gestul.

— Nu mi-ați răspuns la întrebarea despre întârzierea orară a fenomenului de atracție în raport cu momentul în care luna este la zenit.

— Oh! altă dată, vă rog! protestă ea cu o cochetărie de fetiță.

El îi dădu pepita cu un zâmbet și ea o apucă cu vârful degetelor, făcând-o să sclipască în lumina apusului.

Și din nou teama o cuprinse pe Angelica, o neliniște care nu se putea exprima nici prin strigăte, nici prin gesturi sau prin vreo reacție din partea ei, prudența cerându-i să rămână nemișcată și impasibilă, altfel prăpastia întrevăzută s-ar fi deschis și mai largă, și mai înspăimântătoare, sub picioarele ei.

16

Brusc, liniștea fu întreruptă de strigăte, un zgomot de cădere, apoi se auziră râsete. Jderul Wolverines coborând panta ca o ghiulea neagră, își croia drum prin mulțime, doborându-i pe toți ce-i stăteau în cale, înainte de a se opri în fața Angelicăi, cu superba-i coadă stufoasă ridicată și fețișoara-i de rozător la nivelul solului, în timp ce-și ațintea spre ea imenșii ochi în care se reflectau lucirile roșii ale cerului.

Ducesa de Maudribourg se retrase cu un pas, scoțând un mic strigăt. Tremura toată.

— Ce-i cu monstrul ăsta? strigă ea, înspăimântată. Doamnă Angelica, vă rog, salvați-mă!

— Nu-i decât un jder. Nu e periculos, căci e îmblânzit.

Angelica îngenunchie pentru a mângâia animalul. Era fericită brusc de apariția lui Wolverines, care-i aducea un fel de mângâiere.

— Îl caută pe Cantor. Parcă-i nebun de când a plecat.

— Fiul dumneavoastră ar fi făcut mai bine să-l ia cu el, strigă doamna Manigault, care se trezise trântită la pământ, din fericire fără mari pagube.

— L-a căutat, explică Martial Brene. L-am căutat amândoi când a plecat. Însă Wolverines hoinărea prin pădure cu ursul. Cantor a trebuit să plece și nu l-a găsit.

— E foarte prieten cu ursul, remarcă micuța englezoaică Rose-Ann.

— Ah! Iată și ursul, zise cineva.

Elie Kempton intră în cerc urmat de enormul său tovarăș.

— Vi-l aduc pe Mr. Willoagby, declară el solemn domnului de Peyrac. L-am pus la curent cu ceea ce așteptați de la el și nu are nimic împotrivă să vă însoțească în expediție, deși se simte mai bine la Gouldsboro și nu prea-i place să navigheze. Dar este o chestiune de prestigiu pentru Anglia și el înțelege asta.

— Îi mulțumesc acestui loial supus al regelui Angliei, zise Peyrac, adresându-i ursului câteva cuvinte în engleză.

Acesta chiar o ducea bine la Gouldsboro, unde se îndopă cu afine, alune și miere. Părea de două ori mai mare decât atunci când debarcase. El începu să adulmece în toate direcțiile, ca și cum căuta printre persoanele prezente o figură cunoscută, apoi ridicându-se pe labele din spate, se îndreptă legănându-se și mormăind spre Angelica. O depășea cu un cap și era destul de impresionant.

Ducesa scoase un nou țipăt înăbușit, și fu cât pe ce să leșine. Cei din apropiere se retraseră în grabă. Joffrey de Peyrac și Colin Paturel se repeziră, instinctiv spre animal. Dar cu câteva cuvinte în engleză, Angelica făcu ursul să se așeze din nou în patru labe, și-l mângâie la rândul ei vorbindu-i prietenește.

— Frumoasa și Bestia, zise marchizul de Villedavray, încântat. Ce spectacol extraordinar!...

17

— Da, comentă el puțin mai târziu, ce spectacol ieșit din comun! Părul blond și grația, alături de monstrul ăsta păros! Chiar că nu vă temeți de nimic! Meritați faima pe care o aveți în Quebec... Nu, nu strângeți încă, buna mea doamnă, se grăbi el să spună doamnei Carrere care începuse să adune tăvile de pe mese, mai este puțin din crabul acesta delicios în farfurie, vă rog să mi-o dați! Hmm! E absolut divin... Și ce spuneam? Da, dragă Angelica, meritați portretul pe care vi-l fac entuziaștii voștri partizani din Quebec. Când mă gândesc că seriosul Arreboust a făcut scandal, luându-vă apărarea la întoarcerea din călătoria sa pe Kennebec... Înainte nu ne înțelegeam, mă considera prea libertin. Dar curajul său în ceea ce vă privește mi-a plăcut și asta ne-a apropiat. Este, fără îndoială, îndrăgostit de dumneavoastră. La Montreal, soția îi face deja rugăciuni pentru mântuirea sufletului. Dar nici nu se mai culcă cu el, așa că nu are decât ceea ce merită!

Angelica nu-l mai asculta. Oamenii începeau să se împrăștie. Străchinile, bolurile și halbele erau strânse. Umbra tufelor de liliac invada plaja, iar vântul se potolise.

Angelica își căută din ochi soțul, dar nu-l descoperi.

— În Quebec, în timpul foametei, când se spunea că sunteți cu toții morți în fundul pădurii, cavalerul de Malta, Loménie-Chambord a comandat o slujbă pentru dumneavoastră. A părut ceva excesiv, dar eu m-am dus. Mi-a plăcut întotdeauna să fac ceva pentru femeile drăguțe, chiar să mă și rog pentru ele. A fost și o revoltă din această cauză. Janine Gonfarel asmuțea femeile împotriva dumneavoastră, pentru a le face pe plac iezuiților, ca s-o lase în pace cu bordelul ei din Basse-Ville. Sunt tot felul de oameni interesați în Quebec, o să vedeți. Eu ador acest oraș. Tot timpul se petrec evenimente ieșite din comun. Eram deja acolo, în 1662, când a trecut o cometă, semn de război și bărci în flăcări ducându-i pe toți cei ce muriseră ca niște martiri la irochezi... Se spune că l-ați omorât pe Pont-Briand!

— Eu? N-am omorât pe nimeni...

— În sfârșit, a murit din cauza dumneavoastră. A fost bun prieten cu mine, dar iubea prea mult sexul frumos. Se credea irezistibil. A fost o pradă ușoară pentru acel iezuit abil.

— De cine vorbiți? întrebă Angelica cu voce slabă.

Brusc îl zărise pe Joffrey. Acesta era în picioare lângă poarta hanului fortului și vorbea cu ducesa de Maudribourg care stătea pe una din băncile de lemn ce încadrau poarta.

— De Sebastien d'Orgeval, drace, exclamă Villedavray. Un mare om! Eu îl plac mult. La început ne cam ciocneam, dar nu mi-e frică de ieșuiți. Au și ei farmecul lor. Da, caleașca mea l-a lovit pe strada mare. După asta, a pretins să-mi interzică folosirea ei pretinzând că străzile din Quebec nu sunt făcute pentru calești. Are și el dreptate... Dar am adus această caleașcă cu mari cheltuieli din Europa și trebuie s-o folosesc...

Ambroisine de Maudribourg, cu mâinile împreunate pe genunchi, înălța spre contele de Peyrac fața ei albă. Silueta contelui se detașa în lumina amurgului, înaltă, impozantă, pe fondul înflăcărat al Golfului.

— Luați asta, prietene, zise Villedavray, întinzând farfuria goală unuia din tinerii Carrere care trecea pe acolo. Mai aveți prăjiturile din acelea delicioase cu nuci, cred?

— Nu, monseniore, copiii au mâncat tot.

— Păcat!

Stergându-și gura cu batista din dantelă, se întinse cu satisfacție.

— Angelica, viața este frumoasă! Nu-i așa?... Nu răspundeți? De ce? Vremea este delicioasă și oare n-am petrecut un moment excepțional ascultând-o pe frumoasa ducesă dându-ne lecții?... Ah! bine am făcut să plec câțva timp din Quebec. După iarnă, toți sunt nervoși acolo. Chiar și servitoarea mea căuta ceartă. Voia să meargă să-și viziteze familia în insula Orléans, doar să se miște puțin, ca toți canadienii la sfârșitul iernii. "Bine, i-am spus, du-te, nu sunt un nou născut să nu mă pot lipsi de tine!" Dar numai ea știe să-mi prepare șocolata de dimineață. Îmi place foarte aromată, ca spaniolilor. Pe micul Maudreuil îl apucase și pe el dorul de ducă. Voia să plece să strângă blănuri în Țara de Sus, ca toți înfierbântațiiăștia de tineri. "Bine, i-am spus, pleacă, Eliacin!" Dar și el se va întoarce. Îi era frică să nu-l însurăm cu forța, noile decrete sunt severe. Eu aș fi intervenit, totuși. Dar nu are încredere în mine. A fost crescut de irochezi, știți? Cât despre Alexandre, el nu vrea altceva decât fapte de vitejie nautice.

Noaptea se lăsase peste tărîm. Totuși nimeni nu aprinsese felinarele și lămpile. Temperatura era așa de plăcută încât oamenii

nu se grăbeau să se despartă și să se întoarcă acasă. Ei întârziiau, tăifăsuind leneș în grupuri.

— Da! Viața este frumoasă, repetă marchizul de Villedavray. Îmi place atmosfera din Golful Francez. Simțiți curenții care trec prin aer? De asta toată lumea de pe aici este la un pas de nebunie. În afară de soțul dumneavoastră, care-și urmărește metodic scopurile și se mulțumește să înfăptuiască fără nebunie lucruri bune.

— Ce lucruri bune? întrebă Angelica, întorcându-se nervoasă spre el.

— Ei bine, de exemplu crearea acestei așezări. Catolici și calvini la un loc... Nu poate fi viabil! Când copiii vor crește, se vor iubi și vor vrea să se căsătorească... Dar pastorii și preoții vor refuza să-i unească, tații vor blestema, mamele vor plânge...

— Ah! Mai tăceți odată, mă demoralizați, strigă Angelica enervată.

— Ce-am zis? N-am vrut să vă supăr! Din contra, oare nu vă spuneam cât de mult îmi plac aceste locuri pe care le însuflețiți cu prezența voastră? Câtă originalitate, ce varietate de tipuri umane venite din toate colțurile lumii!

Pe deasupra lor trecu un stol de păsări scoțând țipete ascuțite.

— Ce animație! Câtă agitație!

— Da, este ca la bălci, zise ea.

— Nu, este vară, replică el. Vara este scurtă. În aceste ținuturi din nord trebuie să trăiești repede, intens, febril, să termini totul în câteva luni. Și după aceea... Veniți deci în Quebec la toamnă... Este atât de frumos. Navele pleacă, înălțimile Laurentide sunt trandafirii, fluviul Saint-Laurent este ca un mare lac la poalele Stâncii, și se lasă ușor cuprins de îngheț. Veniți, deci.

— Dar ați spus singur că nu se mai poate pleca după aceea.

— Ei bine, veți petrece iarna acolo! Vă pun casa la dispoziție, dumneavoastră și domnului de Peyrac. Este una din cele mai confortabile din oraș... Vă veți simți foarte bine. Nu, nu mă veți deranja, am un mic apartament în Basse-Ville și...

— Iertați-mă! îi aruncă Angelica părăsindu-l brusc.

Ea văzuse silueta Ambroisinei de Maudribourg, desprinzându-se din umbra hanului și urcând spre sat.

Cu o mișcare impulsivă îi merse în întâmpinare. Ducesa mergea repede, aproape alergând. Fură gata să se ciocnească și, recunoscând-o pe Angelica în semi întunericul crepusculului, Ambroisine avu o expresie speriată.

— Ce s-a întâmplat ? întrebă Angelica. Păreți tulburată.

— La fel și dumneavoastră.

Se lăsa un moment de liniște. Ochii ducesei erau ca două găuri de umbră pe fața marmoreeană. Pupilele ei fixau figura Angelicăi cu o intensitate dureroasă.

— Cât sunteți de frumoasă! murmură ea aproape mașinal.

— Vorbeați cu soțul meu. Ce a putut să vă spună de sunteți atât de emoționată?

— Mai nimic... Vorbeam...(și aproape bâlbâindu-se) vorbeam... despre matematică...

— Discutați deci despre matematică cu doamna de Maudribourg? îl întrebă Angelica pe Peyrac. Este desigur foarte învățată!

— Cum prea mult pentru o femeie drăguță. Dar nu, în această seară am învățat destule din expunerea magistrală pe care a făcut-o despre marea și care a fost foarte interesantă, recunosc. M-am mulțumit doar să-i prezint posibilitățile pentru ca unele dintre protejatele ei să se stabilească aici.

— Și ce a spus?

— Că se va gândi la asta.

18

Trecură două zile, cu alaiul lor de incidente, sarcini de îndeplinit, probleme de rezolvat, oaspeți mai mult sau mai puțin bine veniți, dar care păreau să se îndrepte spre Gouldsboro ca spre singurul loc unde erau siguri că vor găsi pământ ferm sub picioare, având refugiul și siguranța garantate în această perioadă încordată din Golful Francez.

Angelica încercase să "facă pace" cu ea însăși, să înțeleagă ce i se întâmplase pe plajă, când îl văzuse pe Joffrey privind-o pe Ambrosine. Dar toate păreau acum fără importanță. Cum să creadă așa ceva când Joffrey era lângă ea, atât ziua cât și noaptea, și-i arăta mai mult ca niciodată atâta fervoare?

Totul era clar în privința dragostei lor și dacă vreunul dintre ei ascundea poate vreo grijă secretă, aceasta marea intensitatea sentimentelor care-i făceau să se îmbrățișeze, găsind unul în celălalt forța necesară, fiecare în singurătatea lui știind că nu avea un alt refugiu mai bun decât în această dragoste reciprocă.

— Sunt atât de fericit! îi spunea el încetișor. Prezența ta mă copleșește.

Nu mai vorbea de plecare, dar ea știa că dintr-o clipă într-alta ar putea fi obligat să ia hotărârea să ridice ancora. Acest lucru făcea și mai exaltante orele rămase. Ea binecuvânta noaptea, refugiul amantilor. Noaptea! Atunci se țese toată fericirea sau nefericirea oamenilor.

În ziua ce a urmat conferinței de pe plajă, un mic vas de pescari malouini acostă în port, debarcând cu această ocazie un cleric distins, care-și ridica plictisit sutana pentru a evita bălțile de pe țărm.

— Asta-i sulpicianul* meu! exclamă Villedavray, văzându-l de departe. Deci și dumneata, dragul meu, i-ai părăsit pe amărății de nobili acadieni și pe plicticosul de Carlton! Bine ai făcut! Cel puțin aici ne distrăm și mâncăm bine. Doamna asta, Carrere, este o artistă. Aș angaja-o bucuros ca bucătăreasă dacă n-ar fi hughenotă, dar vă dați seama! ... aici, în Quebec, cu excentricitățile mele... Dacă le-aș mai aduce și o bucătăreasă hughenotă... Vasul meu mai este acolo, n-a fost jefuit? Ah! Nu-mi spuneți că au pus englezii mâna pe el!

Domnul Dagenet, sulpicianul, nu confirmă. Într-adevăr, englezii erau încă masați la intrarea în estuar, așteptând ca vânatul, plictisit, să încerce să iasă din vizuină. Sulpicianul se săturase și o luase prin pădure, apoi pe calea mării pentru a se alătura guvernatorului, al cărui confesor privat era.

— Ați fi făcut totuși mai bine să rămâneți să-mi păziți bagajele, îi reproșă Villedavray. Dar, în fond, vă înțeleg. E mult mai bine la Gouldsboro decât la Jemseg, unde se mănâncă doar porumb fiert și vânat. Nu vă speriați. Aici este plin de hughenoți și de englezi, dar e foarte plăcut. O să vedeți. Și femeile sunt admirabile...

Apoi se prezentă părintele Tournel, confesorul de la Port-Royal, pe vasul de 140 tone pe care Compania Asociaților Acadiei îl punea la dispoziția proprietarului de la Port-Royal. El venea după vești, trimis de castelană, care era îngrijorată că soțul ei întârzia. Hubert d'Arpentigny, tânărul senior acadian de la capul Sable, îl însoțea pe mesagerul doamnei de La Roche-Posay.

Peyrac îi spuse:

— Veniți să mă ajutați să-i sperii pe englezi în estuarul râului Saint-Jean.

— Și ce-aș câștiga din asta?

* membru al Companiei preoților de la Saint-Sulpice, societate religioasă fondată în 1641 n.t.

— Indulgența intendentului Carlton, care este pe cale să cadă în mâinile lor.

Hubert d'Arpentigny se duse să se sfătuiască cu intendentul său, Pol Renart și cu indienii micmac. De altfel, venise până aici atras de pregătirile de luptă care nu se puteau concentra decât la Gouldsboro, singurul loc ce oferea posibilitatea de a porni campania pe calea mării. Un război, în favoarea cui și în ce scop? Nu era prea ușor de răspuns în aceste locuri. Exista totuși speranța de a captura niște vase sau de a prăda vreun fort, fapt ce ar ajuta la supraviețuirea, pentru o vreme, a bietelor seniorii pierdute pe țărmurile Acadiei franceze.

Viața se desfășura, în aceste ore de grabă și activitate, cu o intensitate febrilă și fremătătoare, în acord cu voioșia și forța culorilor înconjurătoare. Timpul frumos, neschimbat în aceste două zile, dădea mării un albastru de o bogăție aproape de nesuportat. Vântul părea că trece fără încetare peste azurul fără defect al cerului pentru a-l înviora și a-l face să strălucească.

Era și vremea epilobilor... Lungii lor ciorchini mov, roz sau roșii apăreau la toate denivelările terenului. Cea mai mică vâgăună părea vopsită în violet episcopal, cea mai mică falie a falezelor, brusc devenită purpurie, lăsa să fluture pletele lor înflăcărâte. Este o floare cu ciorchini, pe o tijă lungă și flexibilă, cu frunze înguste, ca o lamă de sabie, de un verde albăstriu. Răsar la marginea pietroasă și caldă a pădurilor, coborând în valuri în toate văile și prăpăstiile care le apar în cale.

Înflorirea lor sublinia punctul cel mai intens al verii. Marea totuși rămânea violetă, improșcând malurile cu jerbe de spumă ca neaua, iar neconținutul vuiet al loviturilor sale de berbec izbînd falezele și stâncile roz sau albăstrii părea că se repercutează ca un fel de tremur surd în atmosferă, strecurând în inimile oamenilor o tensiune nedeslușită, o dorință de a trăi și de a participa la tot ce se întâmplă cu o pasiune înzecită.

Da, în aer plutea războiul și iubirea, ca și graba de a săpa, de a construi, de a doborî copaci, de a deșteleni, de a mări fără încetare suprafața vitală, de a face să fructifice totul, de a întemeia noi perechi, de a le adăposti sub un acoperiș, de a le înconjura cu grădini și de a închide aceste grădini cu garduri, de a deschide noi poteci, noi străzi, de a construi biserici pentru noii veniți care să se înrădăcineze pentru totdeauna cu legături de suflet, de a înălța forturi în cele patru colțuri ale orizontului, pentru a-i apăra în veci de distrugere.

Nu se știe ce elan nebănuit îi însuflețea pe oamenii de la Gouldsboro, hughenoti și noi imigranți, de a-și dovedi lor înșile, sub impulsul lui Peyrac și Colin Paturel, posibilitatea supraviețuirii, în ciuda izolării, sau poate din cauza ei, și din nevoia noii Americi de prezența lor.

Modul în care, în acea vară, veneau la ei puritani și catolici, oameni ai pădurii și pirăți, indieni și acadieni, le definea rolul și se simțea că, oricare ar fi fost părerile, simpatiile sau ambițiile unora sau altora, acest port independent, bogat, bine apărat, aprovizionat din belșug cu mărfuri, reprezenta deja pentru toți un centru comercial activ de care toată regiunea de vest din nordul Americii avea o nevoie imperioasă.

Luată de acest curent ce era cu atât mai puternic cu cât etapa fusese mai greu de traversat Angelica amăna... nici ea nu știa ce... să-și analizeze neliniștea. Nu era timp "de despicat firul în patru".

O voce îi șoptea că trebuia să trăiască "ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic". Și știa că Joffrey de Peyrac proceda la fel.

Acesta, părând preocupat doar de pregătirile pentru expediție, acordând toată atenția reparațiilor navelor, armamentului, apărării postului, construcțiilor, întâlnindu-se în frecvente consilii cu Colin, d'Urville și ceilalți notabili, se gândea oare la cei pe care jurase să-i găsească și să-i demaște, misterioșii necunoscuți din Golf? Urzea oare planuri împotriva lor? El nu spunea nimic, iar Angelica, după exemplul lui, tăcea și ea, refuzând chiar să se și gândească la asta. Dar demonii s-or lăsa oare păcăliți?...

Seara, oamenii se adunau la han, lângă port, împreună cu oaspeții lor. Trebuiau cinstiți cum se cuvine guvernatorul și confesorul, ducesa și secretarul, domnul de Randon și fratele său de sânge, marele sagamor micmac, baronul de Saint-Castine și viitorul său socru, șeful Mateconando, pastorul Thomas Patridge și diverși preoți.

În cursul acestor mese, ducesa de Maudribourg, spre marea ușurare a Angelicăi, nu încercă să aducă conversația generală pe teren științific. Villedavray, foarte vorbăreț, făcea toate paralele, iar Peyrac, ce părea brusc destins și foarte vesel, îi dădea replica, în stilul său de odinioară, puțin caustic, dar plin de butade neașteptate. Discuțiile se învâneau în jurul vechilor filozofi, teren neutru și relativ fără primejdie pentru oaspeți de credințe atât de diferite.

Chiar și reverendul Patridge, om extrem de cultivat, binevoia să zâmbească. Papistașiiăștia meritau iadul, dar erau distractivi. Era uimitor să vezi cu câtă finețe participau șefii indieni la acest gen de discuții. Ei mâncau cu mâinile, râgâiau, își ștergeau degetele în

păr sau pe mocasini, dar filozofia lor o egala pe cea a lui Socrate sau Epicur.

Alexandre de Rosny, și eterna și inexplicabila sa îmbufnare, servea deasemenea ca țință și cal de bătaie. Villedavray și Peyrac încercau să explice de ce un tânăr așa de frumos era atât de morocănos prin metempsihoză, reîncarnare, posesie a diavolului, ereditate, influența astrelor, etc. Totul, însă, fără răutate, și cu multă vervă, propuneri pe care tânărul le asculta fără a-și modifica în vreun fel trăsăturile întunecate.

Atâta imposibilitate sfârșea prin a provoca ilaritate generală. Angelica remarcă totuși că ducesa nu participa la veselia adunării. Ea surâdea din vârful buzelor, iar ochii ei mari aveau uneori o expresie tragică. Preocuparea ei principală era, de altfel, cunoscută. Dilema izbucnise chiar a doua zi după ce expusese atât de strălucit teoriile lui Galileo și Newton despre maree.

În cursul dimineții, doamna Carrere îi adusese Angelicăi hainele cârpite ale ducesei, în afară de mantia rochiei care, se pare, cerea mai mult timp pentru a fi reparată.

— Am făcut ce-am putut, zise ea cu obișnuitul său aer reticent pe care și-l lua când era vorba despre hainele ducesei, dar ce vreți, zdrențe atât de rupte n-am văzut în viața mea!

Ducând pe brațe fusta din saten galben pal, corsajul albastru, și plastronul roșu, Angelica se îndrepta spre locuința ducesei, când fu oprită de Aristide Beaumarchand care părea că o așteaptă la cotitura unei cărări.

Nu se putea spune că-și recăpătase aerul cumsecade și nu mai avea nimic din groaznicul pirat căruia ea îi deschisese și apoi îi cususe burta la capul Maquoit. Dar, bine ras, cu părul prins la spate cu o mică legătură de piele, cu hainele curate, deși fluturând pe corpul său slab și ținându-și pălăria cu amândouă mâinile la piept, părea aproape decent. Gândindu-se la greaua încercare prin care trecuse nu demult, Angelica îl compară cu o pisică, a cărei rezistență incredibilă la boli sau foame, al cărei refuz de a muri îi obligă uneori pe oameni să o admire fără rezerve. Semăna într-adevăr cu o bătrână pisică ologă, dar care nu vrea să moară, iar voința sa de a trăi, de a sta în picioare, tremurător și livid, continuând să facă scandal și să insulte, cu riscul "să arunce totul în aer", sfârșea prin a inspira stimă.

— Vă așteptam, doamnă, zise el surâzând cu toată gura sa știrbă.

— Adevărat? făcu Angelica, în defensivă. Sper că ai intenții bune.

Aristide păru jicnit.

— Păi da! Ce credeai, doar mă cunoașteți, nu-i așa?

— Tocmai de-aia!...

— Știți că sunt un băiat de treabă, în fond...

— Da, în fond...

Aristide își sucea și-și răsucea pălăria în mâini stânjenit.

— Iată! se hotărî el. Doamnă contesă, aș vrea să mă însor.

— Să te însori, tu? exclamă ea.

— Și de ce să nu mă însor și eu ca toată lumea? făcu el, sumețindu-se cu toată demnitatea sa de pirat pocăit.

— Pe Julianne o iubești? îl întrebă ea.

Părea oarecum insolit să folosești cuvântul dragoste în legătură cu aceste două personaje, dar, la urma urmei, de ce nu, cum spunea și el! Totuși, despre dragoste era vorba, de n-ar fi decât să vezi tenul livid al lui Aristide Beaumarchand roșindu-se aproape, în timp ce-și pleca pudic ochii urduroși.

— Da, ați ghicit imediat. Sigur. Este cea mai valabilă dintre toate. Mă pricep! Mai ales la don'șoare!... Dar asta, e cineva!

— Ai dreptate. Julianne e o fată foarte bună. Am scuturat-o puțin la început ca s-o oblig să se îngrijească. Sper că nu-i supărată pe mine.

— Cum credeți așa ceva! Și aveți dreptate s-o certați. E încăpățânată ca un măgar, făcu el cu admirație. Și spune și ea singură: "Doamna contesă a avut dreptate să mă articuleze. Sunt o jigodie!" Vă iubește mai mult ca pe Madona!

— Bine! Așa să fie! Ai vorbit cu căpitanul tău, domnul Paturel?

— Sigur! Nu mi-aș permite să fac cererea fără să pot să-i ofer Juliannei un viitor sigur. I-am explicat lui Barbă de Aur intențiile mele. Cu partea mea din pradă, pe care am îngropat-o undeva și cu veniturile pe care le primesc aici aș putea cumpăra o șalupă pentru a face negoț de-a lungul coastelor, mergând din post în post ca să-mi vând rachiul de melasă.

— Ce să vinzi?

— E o idee de-a mea. Mă pricep la rom, știți!... Oh! Acu', când zic rachi, nu poate fi vorba decât de rachi adevărat, din rom adevărat de distilerie, pentru că, oricum, pe aici nu există trestie de zahăr. Dar o să fabric un "coco-marlo" de primă mână din deșeurile de melasă de la fabricarea zahărului. Asta nu costă nimic. Din contra, în insule te și plătesc să-i scapi de ele. Nu-ți rămâne decât să le îmbarci în coșuri, iar Hyacinthe se va ocupa de ele. M-am și

înțeles cu el pentru asta. După aceea, adaug puțină apă ca să fermenteze, îi pun puțin "sos" ca să-l coloreze și să-i dea gust. Aici sunt mai multe rețete: ori puțină piele rasă sau stejar ars, ori rășină sau gudron. Îl pun apoi la învechit într-un butoi cu o bucată de carne și după asta pot să-l vând cu ocaua. Un rom bun, nu prea scump! Oamenilor din coloniile de pe aici, mai ales englezilor, o să le placă, și o să pot face troc cu indienii. Ei nu se uită la calitate, de vreme ce este tare. Am vorbit și cu domnul conte. El poa' să mă înțeleagă, că-i și sistemul lui: să aduci marfă ieftină, ca să fabrici lucruri pe care le poți vinde scump. Asta se cheamă industrie, numai că trebuie să te și pricepi și să ai idei...

— Și el ce spune?

— Nu zice nu.

Angelica nu era prea convinsă că Peyrac aproba această inițiativă de a fabrica pe teritoriul său un alcool de proastă calitate, merit să fie vândut drept rom adevărat colonilor din Golful Francez, dar dorința lui Aristide Beaumarchand de a deveni om cumsecade și muncitor merita să fie încurajată.

— Ei bine! Îți urez noroc, prietene. Nu mai ai chef să te întorci în insule?

— Nu! Vreau să mă stabilesc aici. În Caraibe nu este o viață pentru o căsnicie serioasă, cu o fată frumoasă ca Julianne. Hyacinthe mi-ar sufla-o. Acum, afacerea nu-i pe bune, până nu avem acordul Otrăvii. De aceea voiam să vă rog, doamnă, să pledați pentru noi.

— Otrava? repetă Angelica, neînțelegând.

— Binefăcătoarea! "Dusesa"! Ea nu prea vrea să le lase pe Fetele regelui. Și ar trebui să se hotărăască. Și nu vorbesc doar de mine. Mai e și Vanneau, care se ține de Delphine și...

— Am înțeles! O s-o întreb pe doamna de Maudribourg dacă a reflectat în această privință, și-i voi vorbi și de tine.

— Mulțumesc mult, doamnă contesă, făcu unul Aristide, dacă vă luați această sarcină, mă simt mai bine. Cu dumneavoastră știm c-o să meargă strună, pe onoarea mea!

Și-i făcu complice cu ochiul. Dezinvoltura sa față de ducesa de Maudribourg o șoca pe Angelica, dar trebuia luat așa cum era: un băiat de joasă factură, fără lege, nici credință, nici Dumnezeu, nici stăpân, iar nuanțele tactului îi vor fi întotdeauna străine.

Marie-la-Douce îi spuse că doamna de Maudribourg era la rugăciune. Însă îndată ce ducesa auzi vocea Angelicăi, ieși din cămăruța în care se ruga.

— V-am adus hainele, îi spuse Angelica, toate în afară de mantie...

Ambroisine aruncă spre fusta galbenă și corsajul roșu o privire fixă, apoi se cutremură și făcu un gest de respingere.

— Nu, nu, nu se poate!... Aș vrea să păstrez această rochie neagră. Vă rog să mi-o lăsați, vreți? Sunt în doliu după vas și după nenorocirii ce au murit atât de mizerabil și fără împărtășanie!... Amintirea acelei nopți oribile mă urmărește fără încetare. Mă întreb ce semnificație a avut și care a fost planul lui Dumnezeu cu noi în acel naufragiu... Astăzi, în ziua Mariei, ar trebui să fim deja în Quebec. Și m-aș putea ruga în sfârșit în pacea unei chilii. Aveam mult respect pentru maicile Feuillantines, la care m-am retras când am rămas văduvă, din cauza mării lor austerități. Ursulinele seamănă cu ele. O să fiu liniștită acolo, o simt. Acest ordin mi-e mai apropiat decât oricare altul, discuția cu aproapele fiind mai conformă cu cea pe care Domnul Nostru a avut-o aici, pe pământ. De ce... oh! De ce, în loc să mă ducă în acel blând lăcaș, m-a aruncat pe aceste țărături sălbătice și pustii?...

Părea dezorientată ca un copil, iar imenșii săi ochi se plimbau, cu o expresie întrebătoare și neliniștită, de la fața Angelicăi la orizontul albastru crud împestrițat cu alb al mării care se zărea prin ușa întredeschisă.

În interiorul casei țărănești, mobilată grosolan, era cald. Podeaua era din pământ bătut în care se îmbucau pietre rotunde. Această austeritate, cu care coloniștii din America se obișnuiseră în dorința lor de a-și reface viața pe un pământ nou, părea nepotrivită dacă îți imagineai aceste două femei, în frumusețea lor aristocratică care le îndreptăța și pe una și pe cealaltă, moștenitoare a unui vechi trecut de noblețe, să strălucească în cele mai frumoase toalete la Curtea regelui, copleșite de onoruri și bijuterii, înconjurare de omagii...

Orice observator s-ar fi putut întreba despre capriciile unui destin marcat de nebunie, care se amuzase să le reunească aici, în acest colț pierdut, unde fiecare clipă de viață reprezenta din partea fiecăruia un efort supraomenesc.

Sensibilitatea Ambroisinei de Maudribourg era pătrunsă de această stare, și atât de mari erau neliniștea și descurajarea ei, încât reuși o clipă să i le comunice și Angelicăi.

Dar aceasta avea casa ei, masa ei, prezența bărbatului de care-și legase viața, și aceasta îi ținea loc de refugiu și de certitudine.

Ea nu trebuia să se întrebe dacă n-ar fi mai bine să se afle aici decât dincolo. Totuși, putea înțelege zăpăceala unei tinere femei copleșită de responsabilități, căreia-i lipseau aici sprijinul sigur și modul de viață religios cu care era obișnuită.

Punând hainele pe una din saltelele de iarbă de mare, aliniate de-a lungul pereților pentru Fetele regelui, Angelice zise:

— Nu vă mai agitați și nu vă gândiți prea mult la ce vă lipsește aici. Veți pleca în curând în Quebec și veți ajunge la Ursuline.

— Măcar de-aș putea auzi Sfânta Slujbă...

— O veți auzi chiar mâine dimineață! Marea ne-a adus câțiva preoți printre noi.

— Este atât de mult, de când n-am mai putut asista la sfânta slujbă. Întotdeauna îmi dă putere.

— Nu aveți un preot la bord? o întreabă Angelica.

Vorbele ducesei despre oamenii morți fără împărtășanie îi aminteau că nu fusese găsit printre cadavrele aruncate de mare nici unul îmbrăcat în sutană sau în rasă de călugăr.

La drept vorbind, acest lucru părea destul de ciudat pentru o navă închiriată în scopul unei misiuni religioase și sub o conducere atât de pioasă ca aceea a doamnei de Maudribourg.

— De fapt, zise aceasta cu o voce fără intonație, îl aveam pe R.P. Quentin, care mi-a fost recomandat de confesorul meu. Un suflet foarte credincios, dornic să se dedice mântuirii sălbaticilor. Dar, ca să vedeți ce blestemată a fost această călătorie, s-a înecat în largul Terei-Nova! Era ceață deasă și ne-am atins de un ghețar. Tot echipajul striga: Doamne, iartă-ne, pierim! Am văzut cu ochii mei oribilul ghețar. Îl auzai trecând, așa era de aproape. Ceața nu împiedica să-i vedem vârful...

Ducesa părea gata să leșine. Angelica trase un taburet și se așeză, făcându-i semn ducesei să se așeze și ea.

— Și părintele Quentin? Întreabă ea.

— A dispărut în ziua aceea. Nimeni nu știe ce s-a întâmplat. Revăd mereu acel ghețar monstruos care se freca de vas și-i simt suflul înghețat. Îmi pare că demonii care-l bântuiau îl îndreptau spre noi...

Angelica gândi că "binefăcătoarea", oricât de savantă, pioasă și bogată ar fi, era totuși prea impresionabilă pentru a se hazarda în asemenea călătorii îndrăznețe și grele. Confesorul ei o sfătuisese prost sau se înșelase, considerând-o un fel de Jeanne Mance sau o Marguerite Bourgeoys, acele femei deja celebre ale Canadei franceze, care nici nu-și mai numărau peregrinările de-a lungul

Oceanului. Sau mai degrabă acel iezuit – căci trebuie să fi fost un iezuit – nu voise oare să exploateze în favoarea misiunilor din Noua-Franță, de care Ordinul era responsabil, exaltarea mistică a acestei biete tinere văduve prea bogate?

Un soi de milă se strecură în inima Angelicăi și ea-și reproșă iritarea pe care o resimțise față de ducesă când aceasta făcuse expunerea despre marea și atracția lunii. Șezând îmbrăcată în rochia neagră, cu mâinile încrucișate pe genunchi și cu ochii ei adânci privind în depărtare nu știu ce viziune tristă, avea, mai mult ca niciodată, cu tenul ei de porțelan fragil și opulentul păr negru, aerul unei prințese orfane.

Angelica își dădu seama de singurătatea adevărată ce o înconjură pe această femeie. Dar nu era ușor să o ajute, căci ea părea că trăiește într-o lume aparte pe care și-o crease.

— Unde v-ați ambarcat?

— La Dieppe. Ieșind din Marea Mânecii, am fost în pericol să fim prinși de spanioli și de dunkerezi. Nu știam că aceste mări sunt atât de nesigure...

Ea își reveni și scuturând capul, fața ei albă se luminează de un surâs.

— Cred că mă considerați ridicolă... Mă sperii de toate ca un copil... Dumneavoastră ați traversat atâtea pericole și totuși sunteți atât de senină și veselă, atât de puternică, în ciuda morții pe lângă care ați trecut de atâtea ori.

— De unde știți?...

— O simt... Sigur, am auzit vorbindu-se de dumneavoastră la Paris, în această iarnă, înainte să mă imbarc. Se vorbea de domnul de Peyrac ca despre un gentilom aventurier ale cărui acțiuni pun în pericol așezările din Noua-Franță. Se spunea că adusesese în toamnă un recrut hughenot și o femeie foarte frumoasă, dar nimeni nu știa cu siguranță că-i erați soție. Poate nici nu-i sunteți?... Dar puțin îmi pasă!... Nu voi uita niciodată impresia pe care mi-ați făcut-o când v-am zărit pe mal, așa de frumoasă și liniștitoare printre atâtea figuri de bărbați necunoscuți și sălbatici.

— ... Ca și sentimentul pe care l-am avut și eu că sunteți o femeie diferită de toate celelalte.

Ducesa adăugă, visătoare:

— Și el este diferit...

— El?...

— Soțul dumneavoastră, contele de Peyrac.

— Desigur, este diferit, zise Angelica cu un surâs. Și de aceea îl iubesc!

Ea căuta o cale să aducă vorba despre măritișul Fetelor regelui.

— Deci, doamnă, în ciuda circumstanțelor în care ați sosit aici, Gouldsboro nu v-a plăcut prea mult?

Ducesa tresări și o privi pe Angelica, întrebând-o cu vocea tremurândă:

— Nu vreți să-mi spuneți pe nume?

Angelica rămase surprinsă de o asemenea rugămintă.

— Dacă doriți...

— Dumneavoastră nu?

— Ne cunoaștem oare destul de bine?

— Te poți simți apropiat încă de la prima întâlnire.

Ducesa de Maudribourg fremăta toată și părea profund afectată. Ea întoarse ochii și privi din nou prin ușa deschisă orizontul mării ca și cum acolo s-ar fi aflat ultima ei speranță.

— Gouldsboro? murmură ea în sfârșit. Nu! Nu-mi plac aceste locuri. Simt aici pasiuni care-mi sunt străine și, fără voia mea, mă încercă de când sunt aici ispite tulburătoare, disperare și îndoială, și teama de a afla că înainte de a sosi aici viața mea s-a rătăcit.

Intuiția sa era poate justă. Ieșită din atmosfera convențională și azvârlită în vântul aspru de la Gouldsboro, tână văduvă începea oare să-și dea seama că mai exista și o altă viață pe care ar putea-o cunoaște, mai plină de căldură, mai fericită?

Angelica nu voia să se gândească la asta. Și pentru ea personalitatea ducesei de Maudribourg se dovedea prea ciudată, deși ar fi putut înțelege pe deplin ce o tulbura și chiar ce o deformată făcând-o oarecum bizară.

Chiar dacă îi era milă, nu se simțea în stare să sfătuiască acest suflet în pericol care ar fi făcut mai bine să rămână în umbră, în parfumul de tămâie al confesionalurilor de la Saint-Sulpice, decât să hoinărească pe aceste coclauri atât de aspre și primitive ale Americii.

Ziua părea totuși prost aleasă pentru a-i vorbi de subiecte atât de banale ca stabilirea Fetelor regelui, dar trebuia s-o facă, căci oamenii lui Colin, temându-se să nu-și piardă "alesele", nu mai aveau răbdare.

— Ați reflectat la propunerile pe care soțul meu vi le-a înfățișat ieri seară? întrebă ea.

De această dată, Ambroisine de Maudribourg o privi cu groază. Fața ei se făcu ca ceara.

— Ce vreți să spuneți? bâigui ea.

Angelica se înarmă cu răbdare.

— V-a vorbit, nu-i așa, de proiectele pe care unele dintre fete le au de a se fixa aici, printr-o căsătorie cu unii dintre coloniștii noștri?

— Ah! De asta e deci vorba? (Vocea Ambroisinei era lipsită de intonație.) Scuzați-mă. M-am temut... am înțeles altceva...

Ea-și trecu o mână peste frunte, apoi și-o puse pe piept, ca pentru a-și controla bătăile inimii. În sfârșit, cu degetele împreunate, închise ochii și se rugă o clipă.

Când o privi din nou pe Angelica, își regăsise toată siguranța și-i vorbi cu o voce fermă:

— Unele dintre fete mi-au vorbit de sentimentele pe care li le inspirau câțiva dintre bărbații care le-au ajutat în momentul naufragiului. Nu le-am dat atenție. Ce-i cu nebunia asta? Să întemeiezi o familie într-o așezare de eretici?

— Sunt mulți catolici... printre noi.

Ducesa îi replică sec:

— Catolici care acceptă să trăiască pe lângă hughenoti notorii și chiar asociindu-se cu ei? În ochii mei nu sunt decât niște eretici în devenire. Nu pot încredința sufletul fetelor mele unor asemenea indivizi.

Angelica își aminti reflexia lui Villedavray, care-i spusese. "Nu-i viabil." El nu era nici prost, nici atât de ușuratic, pe cât voia să pară. Reacțiile ducesei confirmau o dată în plus barierele mistice care separau ființele umane, aruncându-le, în numele Domnului, în conflicte și războaie nesfârșite. Nu venise oare vremea împăcării? Ea pledă totuși pentru rațiune și înțelepciune.

— Toate statele, inclusiv Franța, nu ne oferă oare în secolul nostru o imagine asemănătoare? Catolicii și protestanții stau alături în interiorul acelorași frontiere, asociindu-se de fapt pentru prosperitatea țării.

— Imagine deplorabilă a unui compromis nefast. Când mă gândesc la asta, parcă văd rănile Mântuitorului sângerând pe cruce și sunt îndurerată. El, care a murit pentru a-I fi respectat cuvântul fără abatere!... Și astăzi, erezia este peste tot!... Oare asta nu vă face să suferiți? zise ea privind-o pe Angelica cu un aer nedumerit.

Angelica schimbă vorba.

— Nu trebuie aduse mereu pe tapet probleme pe care personaje mult mai importante decât noi s-au însărcinat deja să le rezolve cu toată competența. De exemplu, pentru Franța, regele Henric IV n-a hotărât o dată pentru totdeauna că protestanții și

catolicii francezi sunt egali în fața națiunii? El și-a ratificat hotărârile prin Edictul de la Nantes, iar afacerile regatului n-au avut nimic de suferit.

— Precise, zise ducesa cu un zâmbet, nu sunteți la curent, draga mea. Esta vorba ca regele să revoce Edictul de la Nantes.

Angelica primi un veritabil șoc.

— Dar este imposibil! strigă ea. Regele nu poate revoca acest acord pe care înaintașul său l-a făcut solemn în fața tuturor francezilor și în numele moștenitorilor săi succesivi. În toată istoria popoarelor nu se mai găsește o asemenea infamie!...

Ea vedea Franța îndreptându-se spre o catastrofă interioară. Dacă Edictul de la Nantes era revocat, hughenotișii francezi și-ar pierde toată libertatea și drepturile cetățenești. Ei nu se vor mai putea căsători legitim, copiii lor vor fi considerați bastarzi, semnăturile lor ilegale, și nu vor mai avea altă cale decât să se convertească sau să fugă din regat...

Dar, de fapt, nu era oare Edictul perimat și nerespectat? Toată lumea o știe!

În libertatea noii sale vieți, în America, începuse să uite persecuția pe care o suferise împreună cu ei la La Rochelle. Totuși, întreaga ei ființă se revolta de o asemenea lovitură necinstită aplicată destinului popoarelor.

— Nu, este imposibil, repetă ea, ridicându-se cu violență, ar însemna ca toate eforturile oamenilor să fie sacrificate în folosul arbitrarului domniilor...

— Vorbiți ca un tribun antic, remarcă doamna de Maudribourg cu ironie.

— Iar dumneavoastră ca o bigotă, îi aruncă Angelica îndreptându-se spre ușă.

Ducesa sări după ea.

— Oh! Iertați-mă, scumpa mea, o rugă ea cu vocea înăbușită, nu știu ce m-a apucat să vă vorbesc pe acest ton... Iertați-mă! Ați zdruncinat într-un mod atât de profund siguranța ce mă ajuta să trăiesc până acum, încât, uneori... aproape vă urăsc! Vă și invidiez... Sunteți atât de vie, atât de adevărată... Ah! cât aș vrea să greșiți... Și totuși mă tem să nu aveți dreptate. Dar iertați-mă... Aici mă simt slabă și nestatornică și sunt umilită de asta...

Mâinile ei se agățau de brațele Angelicăi, încercând să o rețină, iar ochii săi îi căutau privirea.

— Îmi vedeți căința... murmură ea. Iertați-mă... sunt... o femeie obișnuită să fiu ascultată și să fiu... cel puțin auzită, dacă nu

înțeleasă. Știu că trebuie să mă schimb într-un singur punct, orgoliul, și n-aș vrea să existe umbre între noi, cu toate că atâtea ne despart... Nu știu cum, în aceste zile ați căpătat o mare putere asupra mea, și eu nu mă las ușor cucerită...

S-ar fi spus că îndărătul acestor ochi frumoși o ființă înspăimântată cerea ajutor. Această impresie fugitivă o liniști pe Angelica. Nu se putea supăra pe Ambroisine de Maudribourg că are o concepție despre viață croită după îngusta etică religioasă care-i fusese inculcată din copilărie. Adică faptul că tot ce nu este cu Dumnezeu și Biserica sa este împotriva lui Dumnezeu.

Totuși, bănuia, cunoștințele științifice ale ducesei, atât de rare la o femeie în acea vreme, o făceau aptă să ofere un sens mai larg vieții. Măinile ducesei alunecară de-a lungul brațelor Angelicăi și-i strânsă degetele cu căldură.

— Să facem pace, vreți? Și să încercăm să ne expunem de-acum înainte punctele de vedere diferite fără să ne enervăm. Cred că suntem amândouă puțin "iute la mână", ca francezii în general și poitevinii în special, nu-i așa?

Surâsul său căuta iertarea. Era aproape de aceeași înălțime ca Angelica, dar aparenta ei fragilitate care se accentua uneori de credeai că va leșina, o făcea să pară mai mică. În aceste clipe, emana din ea un farmec căruia Angelica nu-i putu rezista.

— Fie, zise ea consimțind să suradă, recunosc că vorbind despre Edictul din Nantes ne-am avântat pe un teren alunecos și care, la urma urmei, nu ne mai privește. Fiindcă, amândouă trăim acum în America.

— Da, și aceasta ne face să găsim alte forme de existență, și poate să ne schimbăm concepțiile de viață. Voi încerca!...

Așezându-se din nou, doamna de Maudribourg ceru detalii în legătură cu căsătoriile.

Angelica se strădui, cu măsură, să situeze Gouldsboro și ramificațiile sale în delicatul "pas de deux" în care se angajaseră Noua-Franță și Noua-Anglie în această parte nordică a continentului american. Și de câteva decenii spaniolii nu se mai amestecau în treburile lor. Englezul Drake îi pusese la punct, căci fuseseră prea siguri că puteau împărți întregul continent american cu portughezii doar după deciziile Papei.

Ea descrie poziția Golfului Francez, mai apropiat de englezi decât de francezi, cărora le erau supuși prin tratatul de la Breda, dar rămânând sub influență franceză doar prin locuitori, prin posturile și așezările pe care le poseda, de fapt fiind o regiune prea izolată și

abandonată și de unii și de alții pentru a fi administrată de guverne atât de îndepărtate. În plus, deschisă la o mare de o bogăție excepțională, care nu îngheța niciodată, independența sa naturală îi asigură un viitor comercial deosebit, dacă putea să se organizeze după propriile sale legi.

De îndată ce se discuta despre afaceri, ducesa de Maudribourg devenea foarte atentă și înceta să-și modifice conduita după precepte mistice.

Acesta era unul din punctele lor comune. De aceea puteau să se înțeleagă fără prea multe cuvinte și să joace cu cărțile pe masă.

Tânăra văduvă era foarte informată despre comerțul colonial, atât cel francez, cât și cel englez. Ea știa ce însemnau cifrele și ce trebuie să faci de la început pentru ca o afacere să nu devină păguboasă.

Ca toți francezii care-și întorceau privirile spre colonie, ea se interesa mult de comerțul cu blănuri. Angelica îi confirmă ceea ce ea părea că știe deja: sălbaticii de pe râurile Pentagoet și Saint-Jean erau cei cu care se trata cel mai mult, fiind primii furnizori de piei de elan și urs, și cei de-ai doilea pentru castor și lutru. Pieile de elan de pe râul Saint-Jean se ridicau, într-un an obișnuit, la trei mii, cele de pe râul Pentagoet la dublul acestei cifre.

— Iată de ce baronul de Saint-Castine este atât de bogat, zise ducesa pe un ton visător. De fapt, Gouldsboro ar putea deveni un porto franco?

Angelica nu spuse că era deja. Trebuia să-i lase ducesei timpul să aleagă între fidelitatea ei față de regele Franței, care antrena automat și mântuirea sufletului ei, și interesele financiare. Se părea că ea știuse întotdeauna să se descurce în această privință, dar acum se găsea în fața unei dileme.

— Îmi dau seama din cuvintele dumneavoastră și după ce-am văzut aici, că viitorul Americii stă fără îndoială în independența celor ce vor să o facă să prospere. Fetele mele ar avea cu siguranță un mare avantaj material stabilindu-se aici. Dar bogăția nu e totul pe pământ...

Ea scoase un suspin adânc.

— Ah! Cât aș fi vrut să pot discuta cu unul dintre acei domni din Compania lui Iisus! Ei au darul de a lumina spiritele, și au idei mai largi decât credeți. Astfel, pentru ei, singurul lucru care contează este sfințenia, dar dacă aceasta se poate combina și cu o bună stare materială, e perfect!. Un iezuit ar vedea poate în această afacere posibilitatea de a compensa influența hughenotă și engleză din aceste

locuri. Credința fetelor mele este solidă. Ele vor ști să o comunice soților lor și să mențină pe aceste țărmuri prezența adevăratei religii. Ce credeți de asta?

— Este un punct de vedere, zise Angelica, reținându-și un zâmbet. E mai bun decât acela de a vrea să stârpești erezia doar prin violență.

Ea gândea că iezuiții înșiși aveau uneori “de furcă” cu aparent inofensiva și docila lor pocăită, ducesa de Maudribourg. Ea știa să-i bată pe propriul lor teren în privința raționamentelor speciale. Aceasta explica, fără îndoială, influența și reputația ei în mediile teologice. Dar “binefăcătoarea” era reticentă față de abaterea fetelor sale de la misiunea pentru care le angajase.

— Am promis Sfintei Fecioare să ajut la edificarea Noii-Franțe, spuse ea cu încăpățănare, și mă tem că lăsându-mă influențată de interesele pe care mi le prezentați, nu-mi îndeplinesc această promisiune sacră.

— Nu vă împiedică nimic să le duceți în Quebec pe acelea care nu vor dori să rămână aici. Iar cele ce-și vor fi găsit fericirea pe care au venit s-o caute în Lumea Nouă, vor fi un motiv de alianță cu compatrioții noștri din nord. Noi nu dorim decât înțelegere...

Ele mai vorbiră până ce umbra învălui casa. Țânțarii începură să bâzâie, iar Ambrosine se plânse, însoțind-o pe Angelica până în prag, de chinurile pe care aceste insecte o făceau să le îndure odată cu căderea serii.

— Vă voi căuta puțină melisă în grădina lui Abigail, îi spuse Angelica. Arzând, aceste frunzuște degajă un parfum delicios, care are proprietatea de a alunga insectele de seară.

— Este foarte adevărat, cum spun misionarii, că țânțarii sunt aici singura dintre plăgile Egiptului împotriva căreia doar fumul acționează puțin. Vă mulțumesc anticipat pentru melisă.

Și ca împinsă de un impuls subit, întrebă:

— Prietenei voastre nu i se apropie sorocul?

— Ba da. Cred că de-acum într-o săptămână colonia noastră va număra un mic personaj în plus.

Ducesa de Maudribourg privi înspre golful presărat de insule care se înflăcăra de miile de scipiri ale apusului. Reflexele lor îi înviorau paloarea, iar ochii păreau să-i strălucească cu o mai mare intensitate.

— Nu știu de ce, dar am impresia că această femeie va muri la naștere, zise ea cu o voce albă.

— Ce spuneiți? strigă Angelica. Ați înnebunit!

Brusc, cuvintele ducesei vorbeau despre una dintre temerile care o chinuiau. Da! Nu voise să recunoască, dar și ea se temea pentru Abigael.

— Nu trebuia să spun asta, se sperie Ambroisine, văzând-o palidă ca moartea; hotărât lucru, vă rănesc fără încetare. Nu mă mai ascultați! Unele vorbe îmi ies din gură fără să vreau. Colegele mele de la mănăstire mă acuzau că sunt ghicitoare și prezic viitorul. Dar nu-i doar asta. Vedeți, mă gândeam la starea fetelor mele în acest ținut, departe de orice ajutor, atunci când se vor găsi la rândul lor în situația grea de a aduce un copil pe lume și mi-a fost groază.

Angelica făcea eforturi să se liniștească.

— Nu vă temeți. Până atunci, vor fi la Gouldsboro doctori mai pricepuți decât în Quebec. Cât despre Abigael...

Angelica ridică capul și păru că se înalță în voința ei de a înfrunta soarta. Soarele făcea să-i strălucească pletele aurii.

— Eu, prietena ei, voi fi acolo. O voi asista și, vă promit, *nu va muri!*

19

Iată că rada se umplea din nou de vase. Era a treia zi și Joffrey de Peyrac nu dădea semnalul plecare, deși totul părea gata.

— Ce faceți? se agita Villedavray. Nu începeți campania?

— Este încă prea devreme. Nu vă temeți pentru prietenii dumneavoastră. Dacă vor cădea în mâinile englezilor...

— Puțin îmi pasă de prietenii mei! strigă marchizul. Mă tem pentru nava mea. Am obiecte neprețuite, fără să mai vorbim de blănurile de mii de livre.

Contele de Peyrac zâmbi și privi cerul tot albastru, străbătut de câțiva mari nori albi. Nu dădea semnalul de plecare și nici nu explica motivele întârzierii expediției de pedeapsă în Golful Francez.

Pentru a merge în Golful Francez și a înfrunta acolo mitologia redutabilă a indienilor micmac și surichezi, dominată de lupta dintre zeul Glossecap și castor, care se manifestă prin mânia apelor, Mateconando voia să fie însoțit de fiica și ginerele său. Dar baronul refuză.

— Trebuie să rămân aici. Comerțul este în toi cu vasele, iar indienii mei cumpără rachiu de pe la toți. Peste puțin, se vor îmbăta

criță și, dacă nu sunt acolo, o să fie crime în wigwamuri. Fără să mai spun că dacă plec, se vor lăsa o dată în plus ademeniți de misionari și târâți în războiul împotriva englezilor.

Se hotărî ca Mathilde să-și însoțească tatăl, împreună cu doi sau trei războinici siguri. Seniorul gascon nu se despărțea fără regret de fermecătoarea sa logodnică indiană. Dar Mathilde, inteligentă, era prețioasă pe lângă șeful etchemin.

O dată în plus, Elie Kempton, dresorul de urși, bătea pădurile în căutarea lui Mr. Willoagby care, disprețuind importanța rolului său diplomatic, părea să fi plecat într-o expediție forestieră cu prietenul său, jderul.

Totuși, pentru a-i da satisfacție domnului de Villedavray care se impacienta, se vorbi de o primă îmbarcare. Indienii urmau să plece cu doamna de Randon și cu d'Arpentigny. Populația începea să se îndrepte spre port, și cu toate că nimeni nu-i anunțase încă, participanților li se încredințau deja mesaje pentru cei din fundul Golfului Francez.

Părintele Tourel voia să se ajungă la părintele Jean Rousse, iezuitul responsabil al regiunii, de la care aștepta instrucțiuni. Villedavray insista pe lângă sulpician să se întoarcă pe râul Saint-Jean ca să vegheze asupra vasului său. Sulpicianul nu se lăsa convins. În acest timp, un stol de copii hughenoti, alergând și piuind ca niște vrăbii, se năpusti pe plajă.

— Doamna Angelica, veniți repede! strigă cu voce ascutită micuțul Laurier Berne. *Vine un iezuit!*

Imediat emoția fu generală, chiar și printre preoții prezenți. Așa de mare era ascendentul Companiei lui Iisus, încât preoții din ordinele mai puțin vestite nu se simțeau niciodată în largul lor în fața unuia dintre reprezentanții săi. Sulpicieni, reformați, capucini se adunară, întrebându-se despre cel ce sosea.

— Sunt sigură că e Jack Merwin, zise Angelica veselă. Adică, părintele Maraicher de Vernon.

Într-adevăr, el era. Mergând în întâmpinarea sa, condusă de copii, Angelica zări în vârful coastei înalta siluetă întunecată a lui Jack Merwin, iezuitul, cu copilul suedez lângă el. Un grup de rochelezi îl înconjura și, apropiindu-se, ea auzi voci certându-se aprig. Întâmplarea făcuse ca în clipa în care iezuitul ieșea din pădure cu mica sa escortă, pe drumul ce venea pe coastă să-și facă apariția englezii din tabăra Champlain, cu reverendul Thomas Patridge în frunte. Acesta își recunoscuse imediat dușmanul de trei ori urât de

el, ca papistaș, ca iezuit și ca pilot pe *White Bird*, a cărui insolență disprețuitoare fusese nevoit s-o suporte timp de trei zile. De aceea șocul întâlnirii neprevăzute fusese violent. Scoțând un răcnet, pastorul puritan începuse imediat să-l împrăste cu anateme, în cea mai bună tradiție biblică. El dăduse astfel tonul hughenotilor francezi, ei înșiși neliniștiți și încordați de această apariție. Sosirea unuia dintre iezuiți atât de blestemați trezea temeri și ură. Ea îl auzi pe Manigault întrebând într-un mod cam neprietenos:

— Ce căutați aici? Noi suntem hughenoti din La Rochelle izgoniți din țara lor de acel rege pe care îl serviți și care vă apără. N-am venit de atât de departe ca să avem din nou de-a face cu oameni de felul vostru.

Părintele Vernon se întoarse spre el, mândru.

— Sunteți șeful acestui post?

— Acesta nu este un post. Este o așezare franceză liberă.

— O așezare de oameni liberi, întări Berne.

— Și în care orice om poate, deci, intra liber? Întrebă iezuitul fixându-i cu privirea sa pătrunzătoare.

— Dacă nu se poartă ca un dușman, desigur, zise Berne după un moment de ezitare.

Angelica sosi tocmai atunci gâfâind. Ea se grăbise, temându-se să nu izbucnească încă de la început un scandal ireparabil între aceste personaje care păreau să fie cu toții, din naștere, "iuți la mânie". Copiii hughenoti îi strigau:

— Doamna Angelica, grăbiți-vă, iezuitul o să ne omoare tații.

Recunoscând-o, fața părintelui Vernon se luminează. Cel puțin aceasta era impresia ei, dacă cumva se putea citi expresia vreunui sentiment pe această fizionomie mândră, de obicei rece și indiferentă. Dar când ea îi întinse mâna, el i-o strânse simplu, cu căldură. Ea îi spuse în mod spontan:

— În sfârșit, iată-vă! Mă temeam că nu veți sosi decât după plecarea soțului meu.

El păru surprins.

— Mă așteptați, deci, doamnă?

— Sigur că da!

Ea fusese sigură că va veni. Aruncând o privire spre indienii care-l însoțeau, zise:

— Piksarett este cu dumneavoastră?

— Nu! Nu este aici? ... M-a anunțat că vine la Gouldsboro ca să ceară răscumpărarea.

— L-am văzut, într-adevăr. Apoi... a dispărut.

— Este capricios, zise preotul, cunoscător al indienilor.

El purta aceeași sutană înverzită, cam scurtă, sutană pe care o dezgropase de sub un copac, la intrarea pe Penobscot, dar al cărei înalt guler negru, cu revere albe, ca și ampla mantie, îi dădeau un aer de prinț spaniol pe care orice iezuit îl datorează fondatorului Ordinului, Ignățiu de Loyola. Îl schimba doar faptul că zâmbea uneori și nu mesteca încontinuu bucata de tutun. Ținea în mână, pentru mers, un lung baston de pelerin, terminat cu o simplă cruce de fier. Această cruce îi tulbura mult pe reformați, care se temeau să o vadă pătrunzând în Gouldsboro. Dar trebuiau să se obișnuiască cu această biserică, care începuse să fie construită de cealaltă parte a portului. Ei îi urmară fără să comenteze prea mult pe Angelica și pe iezuit care coborau pe strada principală a satului. În spatele lor, Miss Pidgeon îl liniștea cu jumătate de voce pe reverendul Patridge, furios.

La jumătatea drumului, îl zăriră pe contele de Peyrac venindu-le în întâmpinare.

— Iată-l și pe soțul meu, zise Angelica, cu o inflexiune de bucurie și de mândrie în glas.

20

Ce seducător și plin de tinerețe era stăpânul de la Gouldsboro, cu pasul său îndrăzneț, puțin inegal, dar plin de vioiciune, și cu mantia-i elegantă, pe care știa s-o poarte ca nimeni altul, fluturând în vânt!

De departe, ea-l văzu zâmbind și ridicând mâinile în semn de bun venit.

— Bine ați venit, părinte, spuse el cu amabilitate, de îndată ce se apropie.

— Asta-i bună! murmură părintele Vernon, aproape fără voia lui.

Căci ironia sorții făcea ca Joffrey de Peyrac să înainteze, încadrat strâns de toți preoții ce erau atunci oaspeți la Gouldsboro și care, dorind fiecare să se prezinte primul iezuitului anunțat, îl urmaseră în grabă.

— Ei da! făcu el, abordându-l cordial pe noul venit, cum vedeți, părinte, încă puțin și pot să-mi deschid mănăstire. Nu vă așteptam decât pe dumneavoastră, pentru a reprezenta în aceste locuri toate Ordinele care se devotează cu atât curaj mântuirii spirituale a Noii-Franțe.

— *I see! I see!* mormăi marinarul Jack Merwin, plimbându-și privirea asupra adunării de rase și sutane; sulpician, oratorian, reformat și capucin, nu lipsește nimic. Într-adevăr! E aproape un conciliu. Dar cum faceți, domnule de Peyrac? exclamă el, hotărându-se să ia faptul cu umor.

— Cum fac... pentru ce? Pentru a atrage cele mai sfinte personaje din țară în vizuina mea?... Nu știu, pe cuvânt! Întrebați-vă despre motivele care v-au împins să veniți să ne vizitați și, poate, veți găsi răspunsul...

Și adăugă mai grav, încet, dorind să fie auzit doar de iezuit:

— Oricare ar fi ele, mă bucur, căci știu că vă datorez viața unei persoane care-mi este foarte dragă, și sunt fericit să-mi pot exprima prin viu grai recunoștința!

Cu un semn din cap, Vernon arată că a auzit ce-i spusese.

— Doream să mă informez dacă doamna de Peyrac a ajuns cu bine, zise el. Având plăcerea s-o escortez câteva zile prin mari primejdii, am aflat de chinul prin care trecea de a fi despărțită de dumneavoastră, domnule, și de nerăbdarea pe care o avea să vă întâlnească. Este deci și pentru mine o mare satisfacție să vă văd pe amândoi fericiți împreună.

Angelica binecuvântă tactul iezuitului. El spusese exact ce trebuia pentru a șterge ultimii nori între ea și Joffrey și îl privi cu afecțiune. Continând să coboare spre piața centrală, erau urmăriți cu curiozitate de către localnici.

Colin Paturel se prezintă la rândul lui, înconjurat de pirații săi pocăiți.

— Pun pariu că veți avea penitenți în această seară, părinte, dacă țineți confesional.

Părintele Vernon îl zări pe guvernatorul Acadiei franceze.

— Dumneavoastră aici, domnule de Villedavray?

— Și de ce n-aș fi și eu ca toată lumea... ca și dumneavoastră? răspunse marchizul, ridicând nasul cu un aer fanfaron.

Angelica se retrase o clipă și fugi până la casa Fetelor regelui, unde o găsi pe ducesa de Maudribourg care, de această dată, nu era în rugăciune.

— Veniți repede, îi strigă ea, de această dată îl avem aici pe preotul de rang înalt pentru spovedanie. Un iezuit autentic, de familie nobilă, părintele Louis-Paul Maraicher de Vernon.

Ducesa era înconjurată de însoțitoare care-i periau părul. Ea părea adâncită într-o reverie melancolică. Dar când înțelese, izbucni în râs.

— Sunteți adorabilă, exclamă ea, și atât de bună! Căutați întotdeauna să dați tuturor ceea ce poate să le facă bine. Totuși știu că m-ați considerat ridicolă, cu exigențele mele!

— Nici vorbă! Știu că viața este dură pentru emigranți. Trebuie să-l ajuti pe fiecare.

— Sunteți adorabilă, repetă ducesa înduioșată. Un ieziuit adevărat! Ce minune!

Ambroisine de Maudribourg se ridică. Din părul ei periat cu grijă emana acel parfum special care o frapase pe Angelica în prima zi când o îngrijise. Era un parfum de o delicatețe captivantă, care părea că se adaptează așa de bine personalității ducesei încât era imposibil să nu fii atras și fermecat de fragilitatea și de frumusețea ei.

— Cum se face că? ..., începu Angelica. Dar urmarea întrebării îi scăpă, fără să știe de ce.

Ducesa îi luă brațul și amândouă porniră la drum. În cale, o mică umbră care părea că înaintează poticnindu-se din piatră în piatră, le atrase atenția.

— Oh! pisoii dumneavoastră! exclamă ducesa.

— Dar ce face aici, strengarul? strigă Angelica, descoperindu-și protejatul care o privea cu imenșii săi ochi, cu coada ridicată drept. L-am închis cu cheia. Nu știu cum face să scape.

Îndrăzneala cu care micul pisoii se avânta în această înfricoșătoare lume vastă, doar pentru a o urma și a o regăsi, o obliga să-l admire și să-l iubească.

— Până la urmă o să i se întâmple ceva, monologă ea, luându-l într-o mână. Este atât de mic! Și totuși, mi se pare că n-am văzut niciodată vreo ființă umană atât de plină de viață și de iubire. Ascultați cum începe să toarcă de cum îl iau în brațe...

21

Ajungând în port, privirea părintelui Vernon fusese atrasă de flota care se găsea la ancoră în radă.

— Știu că sunteți marinar! îi spuse Peyrac. Răcoriți-vă, și apoi mergem să vedeți navele!

Angelica și Ambroisine de Maudribourg li se alăturară pe dig, unde contele de Peyrac îi explică noului său oaspete particularitățile fiecăreia dintre vasele și ambarcațiunile sale.

— Ce vesel este pe aici, zise ducesa cu jumătate de voce, mereu se întâmplă câte ceva! ... Acest ieziuit pare de o distincție remarcabilă. Nu știu de ce, dar îi găsesc o asemănare cu soțul dumneavoastră.

— Da, poate... într-adevăr.

Părerea Ambroisinei era adevărată. Înălți, bine făcuți, viguroși, cei doi bărbați, ieziuitul și aventurierul, erau apropiați mai ales prin forța interioară care emana din ei, o impetuoasă stăpânire, o atenție deosebită spre lumea exterioară, o voință care nu se abate ușor de la scopul ei. În sfârșit, ei împărtășeau acea facultate de a aprecia în viață aspectele diverse, ca și faptul de a gusta toate nuanțele unei frumoase construcții navale.

Ochii întunecați ai lui Jack Merwin străluceau în timp ce-l asculta pe Peyrac prezentându-i diversele unități ale flotei sale, concepute și executate în scopuri foarte precise de transport, pescuit sau de cabotaj, chiar de simplă cursă.

— Uneori trebuie să te poți deplasa pe mare mai repede ca oricine, ca un cal pur-sânge bine odihnit și antrenat care depășește fără osteneală cei șase cai ai unui atelaj. În acest scop, iată această mică corabie, foarte ușoară și cu bordajul scund.

— Nu văd decât opt membri ai echipajului și nimic pentru a se adăposti. Totuși nu este o barcă.

— Este un sambur din Yemen, de pe Marea Roșie, din lemn de Java care nu putrezește niciodată. O corabie fină, putând naviga cu douăsprezece noduri, cu două pânze, pe vânt bun.

— Calcă apa foarte puțin.

— Și se poate fofila cu mare ușurință în toate golfulețele de care nu ducem lipsă pe aici.

Navele de pescuit erau de tipul balenierelor basce. Erau două dintre acestea. A treia era plecată să pescuiască în golful Laurentian. Urma să se întoarcă toamna, când sardinele, numite de bostonieni *shad* coborau cu milioanele fluviile de coastă în care-și depuseseră icrele. Câteva mici iahturi olandeze, mai lente dar ușor de manevrat și putând încărca multe mărfuri, serveau la cabotaj, iar, la nevoie, la transportul oamenilor înarmați.

Gouldsboro rămânea giuvaerul acestei mici flote independente, acum mai puternică și mai activă decât oricare alta aflată în porturile regiunii.

— M-am asociat cu Rieder de la Boston pentru desenul planurilor.

— Este originar din Rotterdam, nu-i așa?

— Într-adevăr. Suntem destul de mândri de rezultate, căci am putut reuni într-o cotă destul de bine gândită exigențe contradictorii: armament ca pentru corsari și mare capacitate de încărcare de mărfuri.

— Dar această caravelă? întrebă Villedavray. Pare solidă, dar nu e demnă de noutățile flotei dumneavoastră, abia ar fi bună pentru Christofor Evreul*. În schimb, ce tablou admirabil pe bord: Fecioara printre Îngeri. Fecioara asta este frumusețe!... Nu știu dacă este o impresie, dar, pe cinstea mea, da, vă seamănă, dragă Angelica!... Nu găsiți, conte?...

Se lăsă o tăcere înghețată. Dacă Angelica se putuse felicita pentru tactul iezuitului, în schimb, nu putea face același lucru în privința guvernatorului Acadiei. Acesta spunea întotdeauna ceea ce ar fi trebuit să fie trecut sub tăcere. Și nu era pentru prima dată când îi surprindea.

“O să mi-o plătești”, gândi ea.

— Este vasul meu, interveni Colin Paturel, *Coeur-de-Marie*...

— Oh! într-adevăr! se extazie marchizul privindu-l cu candoare pe uriașul blond. Ei bine, să mă recomandați zugravului dumneavoastră, dragul meu! Vreau să-l pun să mângălească ceva de genul ăsta pe propria mea corabie: este o capodoperă!

— Poate corabia este deja în mâinile englezilor sau scufundată în râul Saint-Jean, îi strecură Angelica.

Figura deschisă și fericită a marchizului de Villedavray se boți brusc într-o expresie îndurerată.

— Oh! Sunteți răutăcioasă că-mi amintiți asta, făcu el cu reproș, eram așa de fericit, mă destindeam puțin în această interesantă companie și iată-mă din nou îngrijorat. Chiar că nu e amuzant de loc, Angelica!... Dar ce mai așteptați? Nu plecați să-i goniți pe englezi? zise el nerăbdător, întorcându-se spre Peyrac și lovind digul cu vârful bastonului său cu mâner de argint. Este de-a dreptul intolerabil! Dacă mai continuați, o să mă plâng de dumneavoastră în Quebec... Vă previn. Ah! Încetați cu râsul! Nu e nostim. Ce mai așteptați, deci?

— Poate asta! zise contele arătând ceva la orizont.

El își luă de la centură ocheanul și îl desfăcu înaintea de a-l duce la ochi.

— El este! murmură el.

* Acest patronim era atribuit uneori lui Christofor Columb.

De mai bine de o oră, o pânză se vedea plutind în zigzag ca în așteptarea momentului favorabil pentru a pătrunde în port.

Chiar în acel moment, vasul, un mic iaht îndesat și bine așezat pe valuri, își făcea intrarea în port.

— *Rochelezul!* strigă Angelica bucuroasă.

Ambroisine o privi mirată. La rândul său, marchizul scoase dintr-un buzunar al jiletcii sale un mic ochean din aur. Expresia sa îmbufnată se schimbă.

— Dar cine-i acel admirabil flăcău pe care-l zăresc la provă? exclamă el cu entuziasm.

— Este căpitanul, răspunse Peyrac, fiul nostru, Cantor.

— Ce vârstă are?

— Șaisprezece ani.

— Este la fel de bun navigator ca Alexandre?

— Rămâne de văzut!

Angelica nu se aștepta la o întoarcere atât de promptă a *Rochelezului*, dar se simți ușurată. Răspândirea copiilor săi — Honorine la Wapassou, Cantor pe mare, Florimond în fundul pădurilor din Lumea Nouă — îi provoca o neliniște surdă. Ea ar fi vrut să-i adune din nou sub aripa sa, ca toate mamele în vreme de primejdie. În sfârșit, Cantor era acolo.

Marea scăzând, el nu putea acosta, de aceea ancoră între *Gouldsboro* și șebec, coborî șalupa, și toată adunarea se deplasă pentru a-l întâmpina la mal.

— Ce copil frumos! zise ducesa de Maudribourg Angelicăi, trebuie că sunteți mândră de el, doamnă.

— Sigur, conveni ea.

Îi plăcea să recunoască pe această figură încă copilăroasă, aerul îndrăzneț și oarecum distant al lui Cantor al său, tânăr prinț născut pentru un alt destin, dar care sosea pe plajă cu siguranța politicoasă pe care ar fi avut-o și în fața regelui. Își salută tatăl cu o mișcare din cap respectoasă și, sărută mâna mamei sale.

— Este fermecător! repetă Villedavray.

— Parcă-i un arhanghel, făcu ducesa de Maudribourg.

Contele îl prezentă celor care sosiseră la *Gouldsboro* în absența sa. Dar aceste prezentări fură întrerupte de sosirea năvalnică a lui Wolverines care țâșni în felul său obișnuit, ca o bilă traversând un joc de popice.

Cantor redeveni copilul fericit să-și întâlnească favoritul.

— Credeam că l-am pierdut și s-a întors în pădure.

— N-a încetat se te pândească la liziera pădurii unde se juca cu ursul, îi explică Angelica.

— Iată și ursul, zise cineva.

22

Joffrey de Peyrac hotărî imediat:

— Dacă ursul este prezent, trebuie să-l îmbarcăm de îndată, acum sau niciodată. Mister Kempton, sunteți gata de plecare în seara asta?

— *Yes, sir!* Am pus să mi se aducă bagajele în port în această dimineață, cum mi-ați recomandat. Mă dor picioarele de cât am alergat după banditul ăsta care își bătea joc de mine, ascuns după vreun copac.

Mr. Willoagby înainta fără grabă, oprindu-se când și când pentru a întoarce o piatră, ridicându-se pe labela din spate pentru a adulmeca și aruncând în jur o privire olimpiacă.

— O să-mi plătești tu, Mister, toate ștrengăriile, mormăi negustorul pregătind o lesă pentru a-l prinde pe infidel.

Atmosfera se schimbase brusc și toată lumea forfotea, după un plan dinainte stabilit. Fusese hotărât ca de îndată ce ursul, membru important al expediției, va fi găsit, un prim contingent de ambarcațiuni mai lente va ieși în larg, între altele, marea șalupă care-i adusese pe acadieni și sălbaticii lor și care-i va duce înapoi, de această dată cu tot calabalâcul, plus negustorul și ursul său, Mateconando cu războinicii și fiica sa, cei doi indieni patsuikett, d'Urville și socrul său indian, de Randon, etc. Această flotilă putea atrage bănuielele englezilor. Peyrac și vasele sale, mai rapide, li se vor alătura când acestea vor fi în împrejurimile estuarului râului Saint-Jean.

Indienii se adunară și ei, iar flecăreala lor obișnuită începu brusc să urce diapazonul. Castine era tulburat. O ținea ușor pe tânăra Mathilde pe după umeri și-i murmură în abenakis cuvinte de dragoste. Ea îl privea surâzând grav, liniștindu-l cu câteva vorbe. Nu era o expediție războinică, spunea ea, doar o plimbare și se vor întoarce din ținutul nebun al zeului Gloosecap cu tot felul de povești noi, cu comori necunoscute, cu alianțe liniștitoare, cu daruri neașteptate.

Totuși, cel ce provocase această zarvă prin venirea sa, ursul Willoagby, nu părea să fi înțeles gravitatea momentului. Cu multă

agilitate și cu o atitudine de-a dreptul britanică, el se sustrăgea invitațiilor stăpânului său de a se lăsa înălțuit, apoi târât pe o barcă, lucru pe care nu-l apreciasе niciodată prea mult. După câteva încercări nereușite, Elie Kempton începu să se enerveze.

— Gata! Ajunge! strigă el întorcându-și brusc pălăria cu fața în spate, semn de mare mânie. Willoagby, n-o să-ți mai bați joc mult de oameni respectabili! La urma urmei, nu ești decât un urs!...

Drept răspuns, ursul galopă greoi printre grupurile de indieni care se veseleau cu strigăte și râsete zgomotoase, apoi, trezindu-se în fața părintelui Maraicher de Vernon, se ridică în două labe și-i puse pe umeri periculoasele sale labe cu gheare ascuțite.

Iezuitul nici nu clipi și rămase ferm. Îl cunoștea pe acest tovarăș insolit pe care-l îmbarcase odinioară ca pasager la Nouvelle-York și îl salută politicos în engleză. Totuși, cu toate că era înalt, ursul dresat îl depășea puțin, iar botul său roșu cu colți ascuțiți se legăna la câteva degete de fața preotului.

Râsetele încetară, iar Angelica se apropie, temătoare.

Îndopat cu fructe, trăit libertate, ursul părea să se fi sălbăticit. Îndepărtându-se deodată, se pironi în fața iezuitului, legănându-se și mormăind, cu labele depărtate, ca și cum s-ar fi pregătit să-l prindă între ele.

— Vrea să se bată, exclamă Kempton. Ah! Ați mai văzut vreodată un urs așa de vioi și jucăuș? Ce actor! Vrea să se lupte cu tine, Merwin.

— Nu! strigă nervoasă Angelica, nu e prudent. Nu vedeți că animalul este foarte agitat?

Dar părintele Vernon nu părea speriat. Își privea redutabilul interlocutor cu bonomie, surâzând. Nu era pentru prima dată că ursul îl provoca la luptă.

— Bate-te cu el, Merwin, insistă negustorul. Altfel n-o să-i venim de hac.

În acest timp, ursul își pierdea răbdarea și părea decepționat. Nu mai aveau, oare, nici un pic de prietenie pentru el, mai ales omul acesta care-i fusese, cum își amintea, un adversar bun și cinstit?

— *All right!* hotărî iezuitul.

El își scoase haina pe care i-o încredințase micului suedez, își aruncă mocasinii cu care era încălțat pentru a rămâne cu picioarele goale, își prinse sutana în centură, decoperindu-și pulpele puternice. Apoi luă poziție în fața ursului.

Acesta scoase un mormăit de satisfacție, care făcu să treacă un fior de spaimă printre spectatori.

— În iulie ursul este în călduri, zise cineva. Iezuitul este nebun.

— Ce contează! Diavolul, stăpânul lui, îl va apăra, lansă reverendul Patridge cu un râs sardonice.

Mulțimea se adunase într-un cerc strâns.

Toate privirile erau fixate asupra acestui spectacol neașteptat. O fiară în deplinătatea forței sale sălbatice și un om cu mâinile goale, gata să o înfrunte. O singură lovitură a redutabilelor sale gheare putea deschide un pânțec, desfigura pentru totdeauna. Mr. Willoagby, în hârjonelile sale obișnuite, nu se folosea de ele. Kempton i le tăia. Dar astăzi se vedea că erau deosebit de ascuțite, poate pentru că ursul părea mai puțin blând ca de obicei. El mormăia legănându-se, iar ochii săi aveau reflexe roșiatice.

Brusc, el se repezi. Adversarul său se feri de acest prim atac și profită pentru a-i aplica într-o coastă o lovitură puternică. Ursul nu păru incomodat și se întoarse. Dar deja Vernon-Merwin îl lovi violent în burtă cu genunchiul. Mr. Willoagby primi lovitura cu impasibilitatea unui trunchi de copac. Totuși, se opri puțin. Merwin îl înconjură rapid și din spate începu să-i dea pumni și lovituri de picioare ca să-l dezechilibreze și să-l facă să cadă în patru labe. Ursul rezistă, apoi, la rândul său, încercă să-și respingă adversarul din spate. Dacă reușea și cădea peste el, îl strivea.

Omul rezista, cu picioarele încordate, în nisip. Un timp au stat așa, luptându-se să se dezechilibreze unul pe altul.

Elia Kempton bătea din picioare, jubila, își freca mâinile.

— Începe bine. *Wonderfull!* Sunt grozavi ăștia doi!

Oamenii începeau să se foiască:

— Pariez pe iezuit!

— Nu, e imposibil. Celălalt este prea mare...

Brusc, părintele Vernon se smulse din poziția sa incomodă cu o rapidă alunecare într-o parte, iar ursul, datorită propriei sale greutate, căzu pe spate. Se ridică imediat, rostogolindu-se pe o parte, și se așeză în patru labe. Părea uluit.

Iezuitul îl aștepta la câțiva metri. Mr. Willoagby privi în jur cu un aer nemulțumit. Deodată, o luă la galop, ca o ghiulea, spre omul pe care-l aruncă în aer, făcându-l să se rostogolească.

— Și ursul știe să umble cu șiretlicuri, remarcă unul dintre spectatori cu jumătate de voce.

Merwin stătea pe jumătate întins, cu fața în nisip, amețit fără îndoială de șoc.

— L-a lăsat lat!

— Te dai bătut, Merwin? întrebă Kempton.

Willoagby, mulțumit de el, începu să dea semne de victorie. Apropiindu-se legănat de corpul imobil, îl adulmecă. Dar, ghemuindu-se brusc, Merwin îi lansă ambele picioare în bot și, sub efectul detentei, ursul se dădu înapoi, apoi fugi literalmente în cealaltă parte a cercului ce forma arena, mormăind de durere.

— N-ar fi trebuit să faceți asta, Merwin, spuse Kempton, nemulțumit. Animalele astea au botul foarte sensibil. . .

— Ne batem, da sau nu? mormăi iezuitul care se ridica, gâfâind. Nici el nu m-a cruțat.

— Atenție, strigă cineva.

Ursul se năpustea din nou, iar părintele de Vernon abia evită ciocnirea. Urmă de serie de pase și trănțe în care iuțeala iezuitului se dovedi salvatoare, dar ținea din ce în ce mai greu piept forței enormului său adversar.

Rând pe rând, ridicat în două labe pentru a-și domina mai bine inamicul, sau revenind în patru labe ca să se deplaseze mai rapid, ursul dovedea o inteligență omenească în tactica sa. Vitejia omului, îndrăzneala sa, cunoașterea animalului, forța și agilitatea sa ieșite din comun trezeau admirația. Era o luptă frumoasă.

Dar tensiunea urca. O anumită neliniște îi cuprindea pe toți.

— Dă-te bătut, Merwin, îl sfătui negustorul. E mai bine pentru dumneata!

Lungul păr negru al iezuitului atârna pe fața sa udă de sudoare. El păru că nu aude. Lumina amurgului începea să împrăstie luciri de șofran. Tenul lui Jack Merwin avea o transparență de fildeș, dar s-ar fi spus că zâmbește, în timp ce ochii săi cu reflexe minerale aruncau sclipiri bruște ale unui soi de veselie care îl transforma.

Chiar în acea clipă, ursul îl prinse în brațe. Un strigăt se ridică din mulțime.

— Atenție, o să-l sufoce!

Înalta siluetă în sutană neagră aproape că dispărea între enormele labe. Din fericire, Willoagby, considerând că a învins, își lăsa adversarul. Acesta alunecă la pământ și nu mai mișcă. Ursul începu să privească în jur cu mândrie pentru a culege aplauzele, dar aproape imediat se clătină și se prăbuși la rândul său, ridicând un nor de praf.

Preotul se degaja cu greutate de sub masa păroasă care aproape îl strivise în cădere. Se ridică și se scutură de praf cu un aer liniștit.

— Continuăm, Mister Willoagby? întrebă el în engleză.

Dar ursul nu mai mișca. Părea o enormă stâncă acoperită de mușchi, eșuată acolo pentru eternitate. Ochiul său rămăneau închisi.

Oamenii erau stupefiați de această bruscă răsturnare de situație.

— Hei, ce se întâmplă? întrebă negustorul, uluit, apropiindu-se cu îngrijorare. Willoagby, prietene!... Cum te simți?...

Ursul nu mișca, era perfect inert. Era greu de crezut că doar cu câteva minute înainte evolua mormăind în admirația atentă a spectatorilor.

Elie Kempton, zdrobit, îl înconjură, neputând să-și creadă ochilor. Apoi izbucni în imprecății.

— L-ai omorât, papistaș blestemat, urlă el, smulgându-și câteva smocuri de păr grizonat. Prietene, fratele meu!... Ce nenorocire îngrozitoare! Ești un monstru, o brută sângeroasă, ca toți blestemații voștri de papă.

— Exagerezi, *old boy*, protestă Merwin. Privește în ce stare mă aflu și eu. Știi prea bine că toate loviturile pe care i le puteam da n-au asupra lui un efect mai mare decât o pișcătură de insectă. N-am făcut decât să-l apuc de labă ca să-l fac să cadă.

— Cu toate astea e mort, suspină Kempton, disperat. Ești o brută, Jack Merwin, un băutor de sânge, ca toți ai tăi. N-ar fi trebuit să-i dau voie să înfrunte un iezuit! Ai omorât acest animal nevinovat cu vrăjile tale satanice.

— Gata cu prostiile! Își pierdu răbdarea iezuitul. Nu i s-a întâmplat mare lucru, garantez. Nu înțeleg de ce nu mișcă.

— Pentru că e mort, vă spun, sau pe moarte... Milady! Milady! imploră negustorul întorcându-se spre Angelica, vă pricepeți la leacuri, faceți ceva pentru bietul animal.

Angelica nu se putea eschiva de la rugămintea negustorului englez, cu toate că era destul de stingherită. Nu mai avusese ocazia să îngrijească un urs de această mărime. Nici ea nu înțelegea ce-l putuse doborâi atât de brusc pe Mister Willoagby. Părintele de Vernon avea dreptate când spusese că loviturile pe care i le dăduse, deși era un boxer și un luptător de temut pentru o ființă umană, nu puteau deranja o asemenea masă enormă, căptușită cu grăsime și blană.

Ea își aminti lovitura pe care o primise în bot și care păruse că-l face să sufere. Îngenunchind în nisip lângă animalul întins și inert, al cărui cap părea foarte mic și fin în comparație cu gâtul gros și spinarea monstruoasă, îi pipăi cu delicatețe nasul care i se păru călduț și moale. Nu existau urme de sânge. Ea îl mângâie de mai

multe ori, urcând spre frunte, cum dezmierzi un câine. Aplecată, îi observa pleoapele închise în încâlceala de peri. Una dintre ele păru că freamătă, apoi se întredeschise, îndreptând spre Angelica o privire atât de umană și tristă, încât ea fu tulburată.

— Ce ți se întâmplă, Mister Willoagby? îl întrebă cu blândețe. Te rog, spune-mi...

El clipi ușor, și ar fi jurat că o lacrimă îi aluneca de-a lungul botului. Apoi, un profund suspin ridică pieptul ursului, care închise ochii ca și când ar fi refuzat să mai privească de-acum înainte o lume atât de rea.

Angelica se ridică și merse spre Kempton și părintele de Vernon, care așteptau, îngrijorați, unul lângă altul.

— Ascultați, zise ea în engleză cu jumătate de voce, poate mă înșel, dar vă voi spune părerea mea. Cred că nu are nimic, doar că e teribil de rușinat. Această cădere, această înfrângere, când se credea învingător...

— Oh! desigur, fără îndoială că aveți dreptate, exclamă Elie Kempton luminat, uitasem: asta i s-a mai întâmplat odată!... nu l-am putut mișca trei zile!

— Trei zile! Asta ne mai lipsea, zise Peyrac, izbucnind în râs.

— Râdeți, se indignă negustorul, dar nu e de loc de râs. Vă atrag atenția că expediția voastră pe râul Saint-Jean rămâne baltă!... E și greșeala ta, Merwin. L-ai pus în mai multe rânduri într-o postură ridicolă, mai ales când l-ai lovit în nas. Îl înțeleg că îi e rușine.

Domnul de Villedavray, care nu înțelegea engleza, întrebă despre ce este vorba. I se spuse și el explodă:

— Cum! Nu putem pleca fără urs? Soarta înalților funcționare din Quebec depinde acum de bunul plac al unui urs?... Este intolerabil! Domnule de Peyrac, vă somez să dați acestui urs ordinul să se ridice imediat sau... MĂ SUPĂR!...

— Credeți-mă că mi-ar plăcea să vă fac pe plac, domnule, zise Peyrac cu sânge rece, dar nu e simplu.

El privi la Mr. Willoagby, care părea adormit pentru eternitate.

— Poate am putea să-i gădilăm amorul propriu în vreun fel, propuse Angelica. Dacă ați face pe mortul, Merwin? adăugă ea, întorcându-se spre preotul iezuit. S-ar crede învingător și...

— Bună idee, aprobă Elie Kempton, entuziasmat. Îl cunosc! Are o inimă de aur, dar nu poate admite să fie mai slab decât un om. Și, într-adevăr, este illogic. Ar trebui să fii mort acum, Merwin prefă-te că ești...

— *All right!* acceptă iezuitul și se lăasă să cadă cât era de lung, cu fața în jos în fața ursului și nu mai mișcă.

Negustorul își îndemna prietenul să deschidă ochii ca să contemple tristul spectacol.

— Uite ce-ai făcut, Mister Willoagby! Nu-i grozav? Ești ursul cel mai puternic din lume... I-ai dat o lecție încrezutului ăsta. Uită-te! Nu mai mișcă. N-o să-și revină curând. Să-i fie învățătură de minte să se bată cu Mister Willoagby... Ursul cel mai minunat, cel mai puternic, cel mai de ne-nfrânt din lume...

Între timp, pisoiiu apăru și el pe neașteptate în arenă și înainte ca cineva să-l poată împiedica, începu să dea impertinent cu lăbuța în nasul ursului. Angelica îl îndepărtă, dar zăpăcitul se repezea din nou, foarte interesat de blana în jurul căreia se adunase toată lumea. Kempton își continua rugămințile.

— Privește ce i-ai făcut diavolului în sutană neagră. Asta și merita ca papistaș, dar adu-ți aminte că te-a luat pe vas.

Acest asalt de cuvinte convingătoare, adăugate gâdilăturilor pisoiiului, părău, în sfârșit, să clatine fortăreasa de amor propriu rănit a lui Mister Willoagby. El consimți să deschidă un ochi, apoi pe amândoi, interesându-se de starea lui Merwin. Încet și parcă cu regret, suspină și începu să se ridice cu greu pe labe.

Se apropie cu circumspecție de corpul întins, îl adulmecă, îl răsturnă și-l examinează din nou. Spectatorii își țineau răsuflarea.

— Da! vezi bine că l-ai învins încă odată, Willoagby! îl grăbi Kempton. Ridică-te, prietene, să te apleade lumea! Hai, aplaudați-l, nătăfletilor! șopti el mulțimii.

— Trăiască Mister Willoagby! strigară ei. Ura! Trăiască!...

Toată această zarvă plăcută ajungându-i la urechi, ursul se însenină definitiv. Ridicându-se pe labele din spate, făcu turul adunării, primind aplauzele și omagiile, mângâierile, felicitările și încurajările.

Între timp, negrul Timothy îi întinse sacul negustorului, care luă de acolo o bucată de prăjitură cu miere. Aceasta era recompensa obișnuită a ursului când ieșea învingător. În vreme ce se delecta cu ea, stăpânul său îi puse lanțul pe gât, după care își scoase din buzunare o batistă de pânză mare cât o față de masă și-și șterse îndelung fața.

— Suntem gata! zise el. Bine, îl duc. Domnule de Peyrac, ne întâlnim la Skoudoun. Vedeți că puteți conta pe ursul meu!... Este de o inteligență superioară. Voi, șerpi roșii, luați-mi bagajul și baloturile de mărfuri, le șopti el indienilor micmac, care se grăbiră să-i dea ascultare, abătându-se de la principiile lor, căci erau încântați

să se imbarce într-o companie atât de distractivă. Vino cu mine, Mister Willoagby! Ajunge cu toate astea. Să-i lăsăm pe papistași cu prostiile lor...

Bietul Mr. Willoagby! Poate se lăsase păcălit de comedie, dar onoarea era salvată. El își urmă stăpânul, docil.

Abia după ce fu urcat pe barcă și când aceasta, încărcată cu negustorul, indieni și acadieni precum și ții, se îndepărtă de mal urmărită de urale și cuvinte de rămas bun, părintele de Vernon fu lăsat să se ridice. Era acoperit de nisip, zgârieturi și vânătași, iar sutana îi era ruptă.

Angelica căută din ochi pe cineva care să-i ducă ceva de băut. Tânărul Martial Berne se prezintă imediat cu o găleată de apă.

Iezuitul își spală îndelung fața. Englezii, departe de a se indigna, râdeau în hohote de pățania pastorului.

— Ce veselie! remarcă Ambroisine de Maudribourg, cu ochii strălucind.

— Da, nu suntem în Quebec, întâri marchizul de Villedavray. N-am mai văzut în viața mea un iezuit să facă așa pe saltimbancul! Când o să-i povestesc asta Monseniorului Laval...

— V-aș rămâne recunoscător, domnule, dacă n-ați vorbi despre acest... incident în Quebec, îl rugă cu răceală preotul.

— Da?... Doar nu credeți că o să mă abțin! pufni micul marchiz privindu-l cu insolență. O poveste așa de bună! Ar fi păcat... Fie! O să tac, dar, de-acum înainte, să-mi acordați indulgențe pentru păcatele mele... Dacă-mi dai, îți dau... Pentru prima dată am și eu un iezuit la mână.

23

Angelica îl auzise pe soțul ei întrebându-l pe Cantor când acesta debarca:

— Îl iei pe Clovis?

— Nu.

— De ce?

— A dispărut.

Era nerăbdătoare să-l întâlnească, departe de toată această agitație permanentă a sosirilor și plecărilor pe plaja de la Gouldsboro.

În sfârșit, sosise, iar ea închise ușa camerei fortului, ușurată. Angelica binecuvântă noaptea, încărcată de stele și vuind de zgomotul

mării, care-i va izola pentru câteva scurte ore. El se îndreptă spre ea, râzând.

— Erai atât de încântătoare adineauri, cu ursul acela, dragostea mea. Muream de poftă să te iau în brațe.

Ea-i văzu veselia. Tot acest amalgam neconținut de hotărâri de luat, de amănunte de pus la punct, nu păreau să-l doboare.

— Nu există alta pe lume!...

Și ea era cuprinsă de pacea care cobora asupra ei. "Doar el, gândi și ea, simțind forța prezenței sale. Tot ce atinge, totul este marcat cu o pecete extraordinară... Iar acest om mă iubește... Sunt soția lui..."

Doar zgomotul făcut pisei jucându-se cu glonțul de plumb, găsit sub o mobilă, tulbura liniștea. Părea un spiriduș, un mic duh protector, veghiind asupra fericirii oamenilor.

— Ești neliniștită, reluă Peyrac, am văzut de când ai intrat. De ce?

— Uit de ce, când sunt aici, zise Angelica lăsându-i-se pe umăr. Aș vrea să stau aici toată viața și mai ales... să nu pleci! Nu știu de ce simă o așa de mare neliniște la gândul acesta. *Nu pleca!*

— Trebuie.

— De ce?

— Domnul de Villedavray SE SUPĂRĂ! zise Joffrey, mimând spaima.

— Oh! ce contează dacă se supără! E ocazia să ne lase în pace cu mania sa de a otrăvi conversația. Ai remarcat? De îndată ce marchizul tace, începe să vorbească Alexandre. L-am văzut vorbind cu Cantor. Marchizul și protejatul său parcă s-au înțeles să ne supere pe rând...

Cu toate că izbucnise în răs, Angelica era îngrijorată.

— Pe Cantor îl așteptai pentru a pleca?

— În parte... da.

— Îl iei și pe el?

— Nu, te las în grija lui... și a acestuia, adăugă el arătând piseiul.

Ea se duse să ia micul animal cu ochi imenși.

— Și de ce primejdii trebuie să mă ferească aceștia doi?

Și imediat îi trecu prin cap Colin. Lăsând-o singură la Gouldsboro, unde Colin era de-acum guvernator, Joffrey de Peyrac sfida iarăși soarta?

Dar nu. Brusc, fiecare dintre ei, ea, el, Colin, își ocupaseră locul potrivit. Nu mai erau întrebări de pus nici în ceea ce o privea

pe ea, nici pe el, nici chiar pe Colin. Ridicând ochii spre fața soțului ei, Angelica nu putea citi pe ea vreun gând ascuns. Și gândi: ce bărbat mai poate exista pentru mine în afară de el?

Era un lucru atât de sigur, atât de simplu de înțeles, ca un adevăr indiscutabil, încât simțea că și pentru el frontiera îngrijorărilor și îndoielilor nesănătoase fusese trecută.

Iar Colin, dreptul, puternicul, Colin cel sincer, o știa deasemenea. Dacă rămânea la Gouldsboro, acceptând sarcini ce se potriveau cu înclinațiile sale, înseamnă că-și găsisese locul, un echilibru, în care seninătatea sacrificiului consimțit îi mărea dorința de viață și de acțiune.

Din contra, prezența sa aici, susținând-o pe cea a lui Peyrac, trezea în inima Angelicăi o caldă senzație de bine. Spuse cu jumătate de voce:

— E un lucru bun că, nu-i așa, Colin este aici?

— Da. Dacă n-ar ține lucrurile în mâini, nu m-aș îndepărta.

Aceste cuvinte umplură inima Angelicăi de o bucurie care-i străluci fără voie pe față. Privind-o, el schiță un surâs.

— Totul este încă foarte instabil în situația noastră, continuă el, și prea multe necazuri ne pândesc. Ori, Paturel este atent. El are intuiție, un pumn de fier și nimeni nu-l poate îmbrobodi ușor. L-am informat despre tot ce ne poate amenința. Are... intuiția a ceea ce suntem noi aici, a ceea ce putem obține de pe aceste pământuri, de la acești oameni. Se va ocupa de tot, nu va lăsa să-i scape nimic. În sfârșit... este stăpân pe situație. A primit de la Dumnezeu darul, puterea asupra oamenilor.

— Ca și tine.

— Cu mine e altceva, zise Peyrac, gânditor. Eu îi fascinez, el îi convinge. Eu pot să-i distrez, să-i atrag distrându-i sau recompensându-i, dar rămân departe. El este apropiat, din aceeași plămădă. Este uimitor! Da, mulțumesc lui Dumnezeu, Colin este aici și pot să mă ocup de altceva.

Ea bănuia că nu se gândea doar la expediția menită să-i elibereze pe funcționarii din Quebec. Scopul său, părăsind Gouldsboro, era mai ales să le ia urma și să-i descopere pe misterioșii dușmani care, de mai multe ori, îi prinseseră deja în capcanele lor.

— Ce i s-a întâmplat lui Clovis?

— Îl însărcinasem pe Cantor să-l aducă de la mina dintre Kennebec și Penobscot, unde l-am lăsat. Voiam să-l întreb despre neînțelegerea de la Houssnock, când ați plecat în satul englez, crezând că o faceți la ordinul meu. Cantor te-a anunțat, dar el însuși fusese informat, cum mi-a spus, de Maupertuis. A fost imposibil să-l

anchetez pe acesta, fiindcă l-au răpit canadienii. Totuși, Cantor își amintea că Maupertuis a făcut aluzie la Clovis ca fiind cel ce-i transmisese ordinul. Prin Clovis, sunt sigur că aș fi putut avea informații mai precise despre cei ce încearcă să încurce ițele. Ori, iată că și Clovis a dispărut.

— Să fie oare și asta datorită lor?

— Eu presimt că da!...

— Și cine pot fi "ei"?

— Viitorul ne-o va spune. Un viitor apropiat, aș vrea, căci îi voi urmări fără răgaz. A fost văzută flamura navelor lor în insulele din Golf. Poate au vreo legătură cu compania care i-a vândut lui Colin pământurile din Gouldsboro.

Ea încercă să-și amintească de ceva ce-i spusese Lopez, un om de-al lui Colin. Era ca o urmă al cărei sens nu reușea să-l prindă.

— Dar părintele de Vernon? Care poate fi rolul său în toate acestea?

— Iezuitul vostru, marinar și luptător de bălci? ... Mi se pare că ne este favorabil în măsura în care l-ai prins în mreje.

— Ce vorbești? E o stâncă, un monument de răceală. Dacă ai ști ce liniștit mă privea înecându-mă la capul Monégan!

— Și totuși a sărit în apă să te salveze.

— Este adevărat.

Angelica mângâie visătoare pisoii.

— Mărturisesc că simt multă prietenie pentru el. Întotdeauna mi-au plăcut preoții, mărturisi ea râzând. Să mă ierte Dumnezeu! Cred că găsesc ușor cu ei un teren comun, nu știu care exact.

— Le oferi o imagine necunoscută a femeii, nici păcătoasă, nici bigotă, care le adoarme vigilența...

— Cum de știa că Barbă de Aur mă capturase și cine l-a trimis să mă ia de la bordul vasului Coeur-de-Marie?

— Fă-l să vă mărturisească.

— Pe un iezuit! Multe lucruri considerate imposibile am făcut în viață, ca atunci când am evadat din haremul lui Moulay Ismael, dar să fac un iezuit să mărturisească! ... Niciodată! Dar nu contează, o să încerc!...

24

— Adio, zise doamna de Maudribourg, luând mâinile Angelicăi, adio, nu vă voi uita niciodată!

Minunata ei privire cuprindea fața Angelicăi cu o intensitate disperată, ca și cum ar fi vrut să și-o graveze pentru totdeauna în memorie. Era de o paloare nespūsă, și Angelica simți că mâinile "binefăcătoarei" erau înghețate.

— Mă disprețuieți, nu-i așa? șopti Ambroisine. Dar trebuie să mă supun voinței lui Dumnezeu. Ah! Mi se rupe inima că părăsesc aceste locuri. Ce farmec domnește aici! Niciodată ascultarea nu mi s-a părut atât de nemiloasă. Dar părintele de Vernon a fost categoric. Nu trebuie să rămân aici. Trebuie să merg în Noua-Franță...

— Mi-ați explicat deja, zise Angelica. Fiți convinsă că și noi regretăm, și din multe motive, hotărârea pe care ați luat-o. Văd mai mulți care plâng astăzi.

— Trebuie să mă supun, șopti Ambroisine

— Ei bine! Supuneți-vă. Orice s-ar spune, noi nu suntem oamenii care să folosim constrângerea într-o situație ca aceasta, pentru a-i reține între zidurile noastre pe cei sau cele ce nu doresc să rămână aici.

— Sunteți dură, zise Ambroisine cu reproș în voce, gata să izbucnească în suspine.

— Și ce vreți de la mine? protestă Angelica, iritată.

— Să nu mă uitați! spuse Ambroisine, părând pe punctul să leșine.

Ea își ascunse fața în mâini, apoi, întorcându-se, se depărtă cu pași înceți. Cu hainele în culori vii pe care le îmbrăcase din nou, părea mai mult ca niciodată o pasăre fragilă.

Scurta sa ședere la Gouldsboro îi deschisese o rană misterioasă. Cu o seară înainte, după ce părintele de Vernon, refăcut după lupta cu ursul, pusese să se ridice o colibă din ramuri de copaci pentru a-și primi penitenții, ea se prezentase imediat să i se confeseze. Puțin după aceasta, Angelica o văzu sosind tulburată.

— Refuză categoric, strigase ea, nu mă sfătuiește în nici un caz să las fetele aici. Spune că trebuie să părăsesc aceste locuri în care Dumnezeu și regele Franței nu sunt onorați, că datoria mea este să-mi conduc fetele în Noua-Franță, în Quebec sau la Montreal, și că m-am lăsat dusă în ispită de liberalismul vostru primejdios. "O atmosferă seducătoare, desigur, mi-a spus el, dar în care aceste tinere femei se vor abate curând de la preocuparea pentru mântuirea lor veșnică, căutând numai bunuri materiale... aici, unde bogăția lumii abundă."

— Bogăție?... La Gouldsboro?... Un loc pierdut unde suntem fără încetare în primejdie de a ne pierde și cele câteva biete lucruri pe care le avem, inclusiv viețile... Cam exagerează acest Merwin! Dar așa e el.

Angelica era profund decepționată și chiar întristată de reacția iezuitului. Contase prea mult pe simpatia pe care crezuseră că i-o inspirase. Era gata să-l caute ca să-i spună ce părere are, dar Ambroisine o avertiză că părintele își petrecea noaptea într-un sat vecin al cărui șef îl invitase și că plecase deja.

— Flota domnului de Peyrac l-a impresionat. Spune că așezările private sau militare din Noua-Franță nu au toate împreună o asemenea putere comercială și de apărare.

— Așezările franceze din colonii sunt toate sărace ca Iov doar din neglijența regatului și cea a propriei guvernări. Nu este un motiv să le imităm...

Angelica îi spuse lui Peyrac noile hotărâri ale doamnei de Maudribourg...

— Ei bine! Lasă-le să plece! spusese contele cu o grabă care o uimise. Chiar ieri, părintele Tourel, preotul de la Port-Royal, îmi propunea să le duc pe aceste femei acolo, unde doamna de la Roche-Posay le-ar putea primi pe pământ francez.

— Dar nu vor fi oare decepții puternice printre bărbați?... S-a vorbit de căsătorii.

— Împreună cu Colin o să le explicăm ce s-a întâmplat. Port-Royal nu este departe, o să le spunem. Proba absenței poate fi bună înainte să se lege pe viață.

— Or să se lase păcăliți?

— Se vor lăsa, căci trebuie, zise el, dar ea nu-i înțelese răspunsul.

De fapt, viitorii parteneri ai Fetelor regelui asistau la plecarea aleselor fără a-și manifesta prea mult neliniștea sau disperarea. Domnea însă o ciudată tăcere și un fel de stinghereală. Părea că se petrece, altceva decât ceea ce se vedea. Angelica o simțea atât de profund, încât trebuia să facă eforturi ca să rămână calmă.

Tristețea manifestată de "binefăcătoare" nu o ajuta de loc. Mila și îngrijorarea pentru această tânără femeie dezarmată și abandonată de toți se opuneau iritării cauzate de prea marea docilitate a Ambroisinei față de ordinele iezuiților. Ea regreta că părintele de Vernon nu era acolo să-i spună ce crede.

Aristide Beaumarchand era marele câștigător din toată afacerea. El o păstra pe Julienne. "Binefăcătoarea" se folosise deocazie pentru a scăpa de oaia neagră.

Angelica remarcă că aceasta din urmă nu era prezentă la plecarea fostelor ei tovarăse. Se temea poate că ducea de Maudribourg, nestatornică și autoritară, își va schimba părerea în ultimul moment.

Ambroisine luase hotărârea să părăsească Gouldsboro atât de rapid încât mulți dintre locuitori nici nu aflaseră. Doamna Carrere sosi *in extremis*, protestând.

— Mie nimeni nu-mi spune niciodată nimic. Oamenii vin și pleacă fără să anunțe. Doamnă ducesă, vă rog să mă iertați, dar n-am reușit să astup găurile din mantia dumneavoastră...

— Nu contează, vi-o las, draga mea, răspunse Ambroisine cu o voce inexpressivă.

Ea privea în jur ca pentru a căuta ajutor.

— Domnule de Villedavray, strigă ea brusc, întorcându-se spre guvernatorul francez care asista de departe la plecare cu un aer mâhnit și pătruns, de ce nu ne însoțiți? Fermecătoarea voastră prezență ne-ar distra iar Port-Royal se află sub jurisdicția dumneavoastră?

— Foarte bună idee, aprobă marchizul cu surâsul său juvenil. Am o poftă teribilă să ronțai niște cireșe la Port-Royal. Randon, s-au copt cireșele acolo?

— Nu, nu încă, răspunse seniorul acadian.

— Atunci, îmi pare rău. (Marchizul avu o expresie mâhnită.) Sunt obligat să aștept anotimpul cireșelor. Zău că-mi pare rău. Dar aveți răbdare, fac doar un mic tur prin Golful Francez ca să gust scoicile gratinate ale Marcelinei-la-Belle și vă ajung din urmă, frumoasă doamnă.

Aceste replici despre cireșe și scoici erau caraghioase, dar nimeni nu râse și nici măcar nu zâmbi.

Joffrey de Peyrac nu părea de fel tulburat de plecarea ducesei, era chiar nerăbdător să o vadă imbarcându-se. Aceasta, însă, era preocupată doar de Angelica.

— Am fi putut clădi o minunată prietenie, zise ea, ne asemănăm în multe, în ciuda diferențelor dintre noi.

Era adevărat. Cu toată rigiditatea unei educații pioase, ea avea uneori scipiri instinctuale în judecățile sale, care se întâlneau cu propriile intuiții ale Angelicai. Ea îi spusese într-o zi: "Bântuie o

primejdie care vă amenință.” Iar acum nu părea că se poate hotărî să o părăsească, privind-o cu disperare.

Ambroisine acceptă ajutorul lui Armand Dacaux și al căpitanului Job Simon pentru a urca pe șalupe. Fetele regelui fuseseră deja transportate pe navă. Acest ultim transport o ducea pe ducesa pe mica navă de treizeci de tone, comandată de domnul de Randon. După oprirea de la Port-Royal, nava urma să-l întâlnească pe Peyrac pe râul Saint-Jean.

În spatele lui Job Simon, doi muși duceau o brancardă pe care se afla inorogul de lemn pe care acesta îl lua cu el. Nu reușise să-l aurească în întregime și făcuse o scenă copilărească atunci când i se vorbise de plecare.

Morocănos și mormăind, el se îmbarcă ultimul, după ce instalase, în partea din spate a șalupei, inorogul strălucitor.

Văzându-l înalt, puternic și păros, pe cerul purpuriu al serii, Angelica își aminti brusc fraza pe care i-o spusese Lopez, omul lui Colin: “Cînd îl vei vedea pe marele căpitan cu pată violetă, necazurile nu sunt departe!...” Ce semnificație puteau avea aceste cuvinte? În ciuda petei violete care-i marca tâmpla, aceste cuvinte nu i se puteau aplica bietului Job Simon, pilot neîndemânatec și lipsit de noroc în Golful Francez. Cu un braț în jurul gâtului inorogului, el se îndepărta melancolic de Gouldsboro, ridicând brațul în semn de adio. Copiii îi răspundeau agitând și ei mâinile, dar fără strigăte.

Job Simon și inorogul său îi ascundeau pe ceilalți ocupanți ai șalupei. Totuși, când ambarcațiunea înaintă, Angelica o zări pe Ambroisine de Maudribourg care își întoarse ochii spre ea. “Nu suntem încă chit”, părea să spună această privire arzătoare acum.

Abigael era lângă Angelica. Cu o mișcare impulsivă, Angelica luă mâna prietenei ei și fu surprinsă să-i simtă degetele strângându-le puternic pe ale ei, ca și cum tânăra ar fi împărtășit senzația neobișnuită care se degaja din această scenă.

Soarele roșu începea să coboare repede printre norii îngrămădiți la orizont. Vântul începea să sufle, iar pânzele de un alb pur și fosforescent se umflau pe albastrul întunecat al cerului, în zona de unde venea noaptea.

Puțin mai târziu, umbra crepusculului înghiți corabia.

Copiii se însuflețiră și începură să sară pe nisip, apoi, luându-se de mâini, începură să joace în horă și să alerge scoțând strigăte vesele.

Abigael și Angelica se priviră, fără să schimbe nici un cuvânt, căci n-ar fi știut ce să spună în acel moment, dar simțeau amândouă aceeași senzație de ușurare.

Atmosfera se schimbase. Doar câțiva bărbați, care-și văzuseră plecând tinerele pe care le iubeau, rămâneau îngrijorați și triști. Ei stăteau retrași, discutând între ei. Colin li se alătură și le vorbi.

Se părea totuși, că nimeni nu regreta prea mult absența pasagerelor de pe *Inorog*, naufragiate cu două săptămâni în urmă în apropiere de Gouldsboro. Această plecare îi scutea de noi îndatoriri pe locuitori, fericiți să rămână între ei.

— E rândul nostru, zise Peyrac, aruncându-și pe umăr mantia umflată de vântul serii.

— Plecați?... întrebă Villedavray vesel.

— La următoarea maree.

— În sfârșit! Angelica, îngerul meu, viața e frumoasă. Soțul dumitale este un om încântător. Trebuie neapărat să veniți amândoi în Quebec. Prezența voastră va face din următorul sezon de iarnă o încântare... Da! veniți neapărat, insist...

GOULDSBORO SAU MINCIUNILE

I

— Iubitule, zise ea, abia dacă am avut timp să ne vedem puțin, și iată că pleci. Ah! Urăsc marea și precizia ei. Marea nu întârzie!... Și mi te ia.

Joffrey de Peyrac o luă în brațe și-i mângâie fruntea înnegurată. Tunetul se auzi brusc. Norii se adunaseră în cursul serii în mari grămezi negre, gata să umple cerul de fulgere și tunete. Căldura apăsătoare era împrăștiată de bruște rafale de vânt. Oblonul de lemn se izbi de perete.

— Cred că n-o să plecați pe furtună! zise Angelica cu speranță.

— Furtună! Nu-i decât o briză. Iubita mea, ce copil ești în această seară.

— Da, sunt un copil, zise ea cu încăpățănare, petrecându-și brațele în jurul gâtului său, un copil pierdut, copilul care rămâne singur în palat. N-o să-mi revin niciodată.

— Nici eu. Știi e violența mea din seara trecută, asta era. Teamă de a nu te pierde încă o dată. Dar toate astea sunt prostii. Să ne maturizăm, să îmbătrânim, e timpul, zise el râzând și acoperind-o cu sărutări. Să privim totuși adevărul în față: nu plec decât pentru șase sau zece zile, bine înarmat, bine echipat. Nu-i decât o plimbare prin Golful Francez.

— Mi-e teamă de plimbarea asta. Se vorbește fără încetare despre Golf și-l văd ca pe o gaură neagră, umplută de fumurile iadului, plin de balauri, monștri și duhuri...

— Poate așa este. Dar eu cunosc iadul, i-am trecut adesea pragul, iar de această dată, liniștește-te, iubita mea, nu de mine are nevoie. Mă voi întoarce poate chiar înainte ca Abigael să nască.

Angelica îi ascunse îngrijorarea pe care o simțea în legătură cu prietena ei. Se temea să nu-l decepționeze cu aceste văicăreli de femeie.

— Nu uitați să cereți ajutorul bătrânei indience din sat, recomandă el, e vestită pentru leacurile ei în caz de naștere.

— O s-o fac! Totul o să meargă bine, zise Angelica.

Ea știa că trebuie să plece. Nu era vorba doar de Phipps. Mai erau și "ceilalți", cei pe care începuse să-i numească în sinea ei "demoni". Nu putea să-l împiedice să plece într-o acțiune ale cărei șanse de reușită le cântărise îndelung. Îi bănuia forța ascunsă, gata să acționeze și nu se îndoia că va lovi repede și dur, după care totul va fi bine. Dar se temea de absența sa și nu se putea hotărî să se îndepărteze de el, să consimtă la această absență. Mângâindu-i umerii, îi aranjă epoletul și jaboul de dantelă. Aceste gesturi îi făceau bine, încredințând-o că nu-i aparținea decât ei și că era încă acolo, lângă ea. El purta magnificul costum englezesc din satin stacojiu cu alb de fildeș, brodat cu mici perle și cizme roșii din piele suplă, urcând până la jumătatea pulpei.

— Am mai văzut o dată acest costum, zise ea. Nu-l aveai în seara când m-am întors la Gouldsboro?

— Ba da! Trebuia să arăt puțină trufie, ca atunci când pleci la luptă. Nu-i un rol ușor acela de bărbat înșelat... sau să pari că ești, încheie el, râzând.

Și trăgând-o spre el, o îmbrățișă cu o pasiune înzecită, acoperind-o cu brațele și strângând-o la piept.

— Ai grijă de tine, dragostea mea! murmură el cu buzele în părul ei, ah! ai grijă, te rog!...

Ea își dădu seama că nu fusese niciodată atât de îngrijorat să o părăsească. Îndepărtând-o, el o privi lung. Degetul său urmărirea cu gingășie curba unei sprâncene, apoi linia ovalului feței. Apoi se îndreptă spre masă de unde luă pistoletele pe care și le fixă la centură.

— Acum nu mai pot da îndărăt, făcu el ca și cum și-ar fi vorbit lui însuși. Trebuie să mergem înainte, să dăm piept cu dușmanul, să-l forțăm să-și arate fața... Gouldsboro există, Wapassou există, posturile noastre, minele noastre de-a lungul Kennebecului și Penobscotului, flota noastră... Trebuie să păstrăm toate acestea.

— Ce trebuie să facem?

El o luă din nou în brațe. Avea pe buze obișnuitul său surâs, parcă vrând să atenueze gravitatea cuvintelor.

— Nu trebuie să-ți fie frică, zise el, nici să te îndoiești. Vezi... Mi-a fost frică, frică să nu te pierd, m-am îndoit, dar știu astăzi că

fără avertismentele tale aș fi căzut în capcana întinsă... Lecții de felul acesta te fac umil. Și prudent. Deci, amintește-ți, iubita mea, să nu-ți fie FRICĂ... DE NIMIC, să nu te îndoiești, să fii vigilentă... și forțele iadului nu ne vor putea învinge.

2

Trecuse o zi ploioasă și furtunoasă de la plecarea lui și seara se lăsa din nou. Camera fortului părea să-și fi pierdut căldura. Singură, bărbatul pe care-l iubea, Angelicăi îi venea greu să-și înăbușe un sentiment de teamă, care încerca să i se insinueze în suflet. L-ar fi reținut bucuroasă pe Cantor să mai vorbească puțin cu el până la o oră înaintată din noapte, ca să-i pară timpul mai scurt, dar băiatul dispăruse după-amiază cu Martial Berne, Alistair Mac Gregor și alți doi sau trei adolescenți, pentru cine știe ce activitate secretă.

În timpul zilei, Angelica o vizitase pe Abigail.

— Vă cer un mare sacrificiu, nu-i așa? spusese soția lui Gabriel. Dacă nu eram eu, ați fi putut pleca cu domnul de Peyrac.

— Dacă nu erai, dar iată-te, există, draga mea Abigail, răspunsese veselă Angelica, și împreună cu tine această mică viață prețioasă care va veni curând să ne aducă bucurie.

— Sunt puțin îngrijorată, se hotărî să mărturisească Abigail cu tonul cu care ar fi mărturisit o greșeală ireparabilă, mă tem să înfrunt încercarea ce se apropie. Prima soție a lui Gabriel a murit la naștere. Îmi amintesc, eram prezentă. A fost oribil, eram neputincioase!... Și simt că și el, pe măsură ce mi se apropie sorocul, este bântuit de aceeași amintire...

— Ah! nu te mai gândești, strigă Angelica, prefăcându-se supărată.

Ea se așeză lângă Abigail pe marginea patului și-i povesti toate istoriile de nașteri fericite de care-și putea aminti.

— Simt ca un bulgăre care se plimbă pe aici, zise Abigail punându-și mâna pe stomac. Să fie capul copilului? Asta ar însemna că va veni cu șezutul înainte?

— Ei bine! N-ai de ce să te sperii. Uneori nașterile în această poziție se desfășoară mai ușor decât celelalte...

O lăsa pe Abigail liniștită. Dar luase asupra ei tot zburcumul de care se descărcase prietena ei. Se duse s-o caute pe doamna Carrere:

— O să mă asistați, nu-i așa, doamnă Carrere, la nașterea lui Abigael?

Sotia avocatului strâmbă din nas. Vioiciunea, cunoștințele, cei unsprezece copii ai ei pe care-i cstrunea cu mână de fier, îi dădeau un loc de prim plan la Gouldsboro.

— Abigael nu este prea tânără, zise ea preocupată. La treizeci și cinci de ani este târziu să ai primul copil.

— Fără îndoială, dar Abigael este curajoasă și răbdătoare. Asta contează la o naștere care riscă să se prelungească.

— Mă întreb dacă copilul este bine plasat.

— Nu este.

— Dacă se prelungește prea mult nașterea, va muri.

— Nu va muri, afirmă Angelica, sigură de ea. Pot conta pe dumneata?

Se duse apoi la tabăra indiană pentru a o găsi, în fundul colibeii sale unde fuma pipă, pe bătrâna indiană care-i fusese recomandată. În schimbul serviciilor, sfaturilor și remediilor pe care li le putea da la sorocul potrivit, se înțelesesă să primească o măsură de alcool, doi cozonaci și o pătură stacojie. Ea era foarte experimentată și avea secretul unor leacuri a căror compoziție Angelica ar fi vrut mult s-o afle. Între altele, un extract de rădăcini, care putea alina suferințele fără să întârzie sau să oprească travaliul, ca și o pomadă care făcea nedureros momentul ieșirii fătului.

Jenny Manigault făcuse experiența, anul trecut, în momentul nașterii micuțului Charles-Henri.

Biata Jenny Manigault! Marea Americă o înghițise, pierdută pentru totdeauna în adâncul pădurilor sale.

Revenind spre sat, sub o ploaie fină și repede, Angelica tremura. Închis între păduri întunecoase, Gouldsboro se agăța de țărm, punct infim între cele două pustiuri mișcătoare și nemiloase: pădurea și oceanul.

Lipsa navelor în radă, plecarea majorității oaspeților care-l invadaseră în cursul ultimelor zile, acadienii și pieile lor roșii, Fetele regelui și "binefăcătoarea" lor, agitatul marchiz de Villedavray și suita sa de preoți, cenușiul care se topea pe acoperișurile de stuf sau de șindrilă atenuând culorile, făceau și mai vizibile fragilitatea acestor câteva case.

Puțin mai departe, englezii rămași teferi, cantonați în tabăra Champlain, își păstrau speranța de a reconstrui ceea ce distruseseră indienii. Sub protecția acestor francezi generoși, așteptau cu răbdare,

cântând psalmi și rugându-se, sfârșitul furtunii. Prezența unui iezuit, cel mai înverșunat dușman al lor, nu-i tulbura.

Gouldsboro însemna armistițiul, dreptul la odihnă pentru oamenii de bună credință urmăriți. Evocându-l pe tânărul reformat Martial Berne, întinzându-i în mod spontan un ulcior cu apă rece iezuitului epuizat, Angelica se întreba dacă, la urma urmei, nu era pe cale să se schimbe ceva în acest colț de lume.

Ea ezitase să-i facă o vizită lui Colin. Ar fi vrut să știe cum suportau oamenii lui, nou veniți în colonie, decepția cauzată de plecarea Fetelor regelui.

Mersul în ploaie însă îi schimbase dispoziția; picioarele îi erau ude. Ea merse până la hanul din port care, după animația din ultimele zile, părea gol și, negăsindu-l pe Cantor, bău un bol de supă de pește și se întoarse acasă. Se simțea cu adevărat nervoasă.

Găsi doar pisoii, ca un spiriduș luminos, a cărui bucurie de a trăi nu putea fi alterată de nimic. El se așeza uneori pe coadă, aplecând capul într-o parte pentru a o privi pe Angelica și părea că o întreabă:

— Ce ai? Te supără ceva?...

Apoi își relua jocul cu o pasiune înzecită. Prezența lui o bucura pe Angelica. Noaptea ce se lăsa și zilele care urmau îi păreau interminabile. În acea seară era destulă umezeală în cameră și se gândi să facă focul, dar negăsind lemn uscat, renunță. Zgomotul ploii și vântului se amplificau în încăpere, amestecat cu vuietul valurilor din apropiere, căci fortul era construit în capătul unui mic promontoriu.

Brusc, pe la ora zece, se lăsă tăcere. Când Angelica merse spre fereastră să fixeze oblonul, totul se liniștise: ploaia, vântul, bubuitul valurilor. În schimb, ceața deasă începea să invadeze locurile, venind dinspre mare în noapte ca un înalt zid alburii. Rostogolindu-și vobletele pe plajă unde ardeau focurile câtorva marinari, învăluia cu repeziciune totul ca un fum gros fără altă mireasmă decât cea a mării și a pământului umed. Suflarea ei rece invadă camera. Toate luminile din jur dispăruseră, atât cele ale focurilor de pe plajă, cât și cele ce străluceau la ferestrele caselor, înghițite și ele de ceață.

Angelica fixă oblonul. Joffrey! Unde era? Ceața e primejdioasă.

Gânditoare, se mai învârti prin cameră înainte să se ducă la culcare. Nu-i era somn, dar simțea nevoia să se odihnească. N-ar fi putut totuși s-o facă, în această seară, fără să fi aranjat camera, fără să fi inventariat fiecare detaliu și reținut locul fiecărui lucru. Își împături hainele, le puse cu grijă în cufere, își repertorie fiolele, săculeții, remediile împrăștiate pe o consolă, aruncă ce era inutil, puse deoparte

ce-i trebuia pentru nașterea lui Abigael. Cufărul de lemn cu miniaturi cu sfinții Cosma și Damian era încăpător. Îi făcea plăcere să așeze totul în ordine. Își aminti atenția lui Joffrey pentru ea, în timp ce sentimentul de incertitudine și de neliniște se accentua. De ce să se teamă pentru el? Această expediție nu era diferită de multe altele pe care le făcuse și le dusesese la bun sfârșit. Ce primejdie necunoscută putea să mai înfrunte acum, după o viață în care a evitat loviturile sorții și răutatea oamenilor?

El se va întoarce curând, după ce va fi adus pacea în regiune, asigurând liniștea cel puțin pentru o vreme – vreme în care locuitorii din Gouldsboro vor înfrunta, într-o relativă siguranță, dificultățile unei ierni grele.

Liniștiți, Angelica și soțul său vor putea urca spre Wapassou și chiar dacă acolo îi aștepta o existență poate mai lipsită de orice ajutor, mai amenințată decât cea a pionierilor de pe țărmuri, era un loc în care se simțea cu adevărat le adăpost.

Ea nu-și făcea griji pentru Wapassou în absența lor de scurtă durată, de altfel. Antine și Ritz erau oameni siguri, iar lucrările intensive de vară n-ar permite mercenarilor nou veniți și nici primilor locuitori ai locului să-și pună întrebări. Peyrac le încredințase planurile de mărire a fortului și a incintei sale, lucru care îi va preocupa fără întrerupere pe mercenari. Minerii deasemenea nu aveau o clipă de răgaz: extrăgeau aur și argint, săpau noi galerii, instalau noi mori; și participau cu toții la întreținerea culturilor, la vânătoare, la pescuit, la aprovizionare. Nici chiar copiii nu stăteau degeaba. Angelica și-o putea imagina pe Honorine mergând la cules de boabe și alune în compania ursulețului Lancelot.

În timp ce ea făcea ordine în marea geantă de piele de care nu se despărțea decât rar, găsi colierul de Wampum pe care i-l trimisese Outtaké, șeful celor cinci națiuni irocheze. Contemplând simbolurile din mărgelile violete și albe, realizează că acesta le asigură liniștea la Wapassou. De această dată nu vor mai fi nevoiți să-și sacrifice rezervele de alimente zeilor irochezi. Înconjurați de gardul din înalți stâlpi de cedru, cu turnulețe în colțuri, cu mica lor garnizoană bine înarmată, care va putea intimida, dacă s-ar prezenta, chiar și pe cei mai îndrăzneți canadieni, cu suficiente lemne de foc și cu șemineuri din piatră, vor fi în largul lor acolo de-a lungul zilelor de iarnă. Dar, în ciuda cruzimii recente ierni, ea o evoca cu nostalgie.

“Ce fericire, totuși!, își spuse ea. Suntem acolo atât de ascunși, în fundul văii sacre a Lacului de Argint, încât se pare că nici demonii nu ne pot ajunge...”

Amintirea demonilor o tulbură din nou. Poate era din cauza ceții, care stăpânea noaptea și marea?

— O să-“i” găsească el oare?... Și ce ascund aceste viclesuguri cărora le-am căzut victime?

Își aminti din nou de marea întunecată și agitată pe care naviga Joffrey de Peyrac în căutarea misterioșilor dușmani și-i veni greu să respire.

Înainte de a merge în pat, armă unul dintre pistolete și-l strecură sub pernă.

Liniștea de afară, atât de neobișnuită, îi dădea impresia că este părăsită într-un loc izolat.

Acest sentiment fu atât de puternic, încât nu rezistă impulsului de a deschide ușa care dădea spre scară și auzind vocile santinelor care beau în sala comună cu oamenii lui Colin și câțiva indieni, se liniști. Hotărându-se să meargă în pat, rămase totuși, în ciuda eforturilor ei, într-un fel de așteptare. Până la urmă căzu într-un somn tulbure, aproape o stare de veghe, în care vedea trecând prin fantasmagoricele cețuri ale Golfului Francez forme nelămurite: Marceline-la-Belle și cei doisprezece copii ai săi printre cochilii care zburau cu o iuțeală nebună, monstrul marin scufundat în golful Parsborro, întorcându-se, în timp ce apele se umflau ca un aluat, zeul Gloosecap care se ridica, uriaș. Și, masca demonului apărea brusc printre norii tuciiurii, lividă, cu ochi de agat transparent.

Se trezi cu o senzație de teamă groaznică și toate ființele stranii care-i traversaseră somnul păreau să stea încă în jurul ei, populând umbra deasă, înconjurând-o, pândind-o.

Nu se vedea nimic. Noaptea era adâncă. Totuși, ea “îi” simțea. Liniștea avea ceva ciudat. Afară ceața ascundea formele vreunui meterez, înconjurând fortul de lemn, izolându-l de orice contact, de orice ajutor.

Clipele se scurseră cu o încetineală apăsătoare. Treceau ca împinse de bătăile repezi ale inimii, fără ca ea să reușească să găsească în această liniște și în acest întuneric elementele care-i provocau groaza.

În sfârșit, își dădu seama ce o trezise: era un zgomot ușor și ciudat, foarte aproape de ea, chiar lângă urechea ei. Era ca un zgrepțănat scurt, urmat parcă de fâșăitul unui mic jet de aburi, oprindu-se și apoi pornind din nou. Imposibil de spus de ce putea fi produs... Dar era atât de aproape încât, brusc, înțelese: *un animal!*...

Imediat, cuprinsă de panică, fu gata să sară din pat, apoi se răzgândi: un animal?... desigur: pisoii ei! Fără îndoială reușise să

se fofileze lângă ea ca să doarmă. Dar de ce făcea zgomotul acesta ciudat? Se sufoca? Voma? Era bolnav? Ea pândi și îl simți brusc ridicându-se pe lăbuțele-i gingașe, cu spatele arcuit și blănița zburlită. Și zgomotul pe care-l auzea... sigur... supunându-se reflexelor străvechi când sunt amenințați de o primejdie, el scuipa și pufăia.

Pisoii vedea în noapte ceva ce ea nu vedea și care-l umplea de spaimă. Și simți ea însăși un fior trecându-i de-a lungul spinării, până la rădăcina părului. Un moment care i se păru imterminabil rămase paralizată, incapabilă să se miște. Ce era oare în întuneric, ce lucru a cărui prezență o ghicea puțin câte puțin? Un lucru prezent, monstruos, invizibil, dar pe care pisioul îl vedea.

Putu în sfârșit să întindă mâna, să o strecoare sub pernă și să ia pistolul. Senzația mânerului de lemn lustruit în palmă îi făcu bine. Ea respiră mai calm.

Să facă lumină?... Întinse mâna în direcția noptierei. Degetele-i întâlniră blănița caldă a pisioului zburlit ca un suport de ace. Când îl mângâie, mici scântei pârâiră. Pisioul scoase un mieunat ascuțit și sări din pat. Se ascundea fără îndoială sub vreo mobilă, unde se făcuse ghem, îngrozit. Angelica pipăia, căutând lumânarea și amnarul, dar nu le găsea. Inima continua să-i bată puternic, accentuându-i neîndemânarea. Era cineva în cameră, era sigură de asta, dar cine? Ea lăsă să cadă un obiect și-și spuse, clănțănind din dinți: "Chiar dacă e Diavolul, nu contează! Trebuie să-l văd..."

Brusc, simți... simți... ceva venind spre ea, învăluind-o, amintindu-i ceva. O întrebare pe care trebuia să o pună... pentru că uitase, cheia va fi pierdută...

Degetele-i băteau amnarul. Trebuia să se grăbească căci valul o sufoca. În sfârșit, o scânteie țâșni, dar nu reuși să aprindă iasca. Dar, în lucirea de moment, văzuse, putuse vedea ceea ce știa că se află acolo. *Pe cineva!*

O siluetă umană. În fundul încăperii, lângă colțul din stânga ușii. O siluetă neagră, nemișcată, drapată parcă în lungi voaluri de doliu.

Dar ce însemna această greață? Acest parfum de nesuportat? În acest parfum stătea întreaga explicație, stătea primejdia.

Angelica își adună toată voința, în timp ce simți o bruscă sudoare de groază țâșnind din toți porii pielii sale. Când tija de iască începu să ardă, ea se strădui să nu se întoarcă, o apropie încet de fitil, așteptă ca flama să fie bine aprinsă și să urce dreaptă și luminoasă, risipind umbrele și respingându-le până la limita pereților.

Atunci, luând sfeșnicul, ea îndreptă lumina spre colțul încăperii unde crezuse că zărește o siluetă imobilă. Străduindu-se să fie calmă, scrută penumbra: nu era nici o îndoială! Cineva stătea acolo, în picioare. O formă întunecată, ca o fantomă drapată în negru, o ființă ce părea învăluită într-o mantie neagră, cu gluga acoperind în întregime fața plecată, semănând cu statuile călugărilor "plângători" care sunt plasate în cele patru colțuri ale mormintelor regilor.

O clipă, ea încercă să se convingă că era o iluzie, efectul fantasmagoric al vreunei mobile acoperite cu haine și care îi înșela spiritul speriat. Dar, în acel moment, umbra se mișcă și făcu un pas înainte. Angelicăi îi sări inima. Reuși totuși să țină sfeșnicul cu o mână care nu tremura.

— Cine e acolo? întrebă ea cu o voce cât mai fermă cu putință.

Nimeni nu răspunse și Angelica fu cuprinsă de mânie. Ea puse sfeșnicul pe masă și, dând deoparte cuverturile, se așeză pe marginea patului. Cu piciorul își găsi papucii din piele brodată și se ridică, fără să slăbească din ochi umbra mută.

O clipă, rămase așa, apoi, luând sfeșnicul, începu să înainteze în direcția fantomei negre.

Atunci, din nou mirosul de parfum care o indispusese o învălui și, recunoscându-l brusc, groaza îi fu atât de mare, încât crezu că leșină. Ambroisine!

În același timp, se calmă, spunându-și:

"Dacă într-adevăr ea este, de ce să mă sperii?" și merse cu un pas mai sigur. Parfumul îi amintea prezența devenită aproape familiară a celei care fusese câteva zile invitată lor, pasăre cu pene strălucitoare, cu melancolii insolite, cu farmece incomparabile: devoțiune, știință și naivitate, tinerețe și putere a vârstei mature, personalitate ambiguă și misterioasă.

Lângă ea, Angelica o "simți" fără nici o îndoială și când, punând mâna pe fruntea "fantomii" îi îndepărtă gluga de pânză neagră, nu se mai miră să descopere ochii strălucitori ai ducesei, arzând cu văpăi întunecate pe fața de cretă.

— Ambroisine, zise ea, recăpătându-și sângele rece cu greutate, Ambroisine, ce căutați aici?

Buzele ducesei de Maudribourg tremurară, dar nu reuși să scoată nici un sunet. Ca și cum și-ar fi pierdut forțele, ea se lăsă în genunchi și, aruncându-și brațele în jurul taliei Angelicăi, își puse fruntea pe sânul ei.

— Nu puteam, strigă ea în sfârșit, cu disperare, nu puteam...

— Ce nu puteați?

— Să mă îndepărtez de aceste locuri... să mă îndepărtez de dumneavoastră... Pe măsură ce țărnul dispărea credeam că mor de durere. Mi se părea că speranța de a-mi împlini visul unei vieți senine și bune mi-era răpită pentru totdeauna... că *acolo! acolo!* ar fi trebuit să rămân... Nu puteam.

Suspine convulsive o zguduiau. Prin cămașa fină, Angelica simți brațele ducesei strângând-o ca o liană suplă, dar irezistibilă și arzătoare. Greutatea acestei frunți care se sprijinea de ea iradia o nedefinită senzație de neliniște și de tandrețe.

Reuși să pună sfeșnicul pe o consolă din apropiere și, luând mâinile Ambroisinei care se încleștau de ea, reuși să-i desfacă degetele crispate și să o îndepărteze.

În acest moment, sunetul cornului de ceață se înalță și pluti îndelung prin grosimea vătuită a ceții. Acest lung geamăt lugubru o făcu pe Angelica să tresară și, o clipă, se întrebă dacă forma îngenunchiată acolo, în fața ei, nu se înrudea cumva cu femeia care se îmbarcase odinioară la Port-Royal. Era oare o apariție, un miraj, un coșmar pe care-l trăia trează, fără să poată distinge veghea de somn?

Ochii Ambroisinei de Maudribourg, ridicați spre ea, erau de o frumusețe uimitoare. Lumina care emana de-acolo părea că vine din străfundurile ei ca o chemare tăcută și fascinantă.

Sirena de ceață urlă din nou, avertizând marinarii de pericol.

— Ceața, zise Angelica, cum ați putut trece prin ceață? Unde sunt fetele? Când ați debarcat?

— Fetele mele sunt la Port-Royal fără îndoială, la această oră, explică ducesa. A trecut pe lângă noi o barcă de pescuit care mergea spre Gouldsboro. Nu m-am putut abține. Le-am spus alor mei să continue fără mine și am cerut pescarilor să mă ia la bord. Ei m-au lăsat nu departe de aici. Cu toate că era ceață, am găsit ușor drumul. M-am îndreptat spre fort, unde știam că vă odihniți. Sentinelele m-au recunoscut.

— Sentinelele ar fi trebuit să mă anunțe, o întrerupse Angelica.

— Ce contează! Știam unde este camera și am urcat... Ușa nu era încuiată.

Angelica își aminti că ieșise pe palier să asculte zgomotele fortului ca să se liniștească. Din cauza neliniștii trăsesese o spaimă grozavă. Era udă de sudoare să slăbită ca după o căldură epuizantă. În același timp, îi era frig și abia se abținea să nu clănțanească din

dinți. Să-i fie învățătură de minte să nu se mai lase stăpânită de temeri vagi!

Ar fi zgâlțâit-o bucuros pe Ambroisine să-i arate ea că nu e bine să intri așa în apartamentele persoanelor adormite și să se comporte ca un spirit întors din morți, dar își dădea seama că ducesa de Maudribourg nu era în apele ei. Părea că se întorsese la Gouldsboro, mergând spre fort prin ceață, până la camera Angelicăi, sub impulsul unei forțe iraționale.

Măinile pe care Angelica i le ținea încă deveneau reci și începeau să tremure. Stătea tot îngenuchiată, dar părea că se trezește.

— Iertați-mă, murmură ea. Oh! iertați-mă! Ce-am făcut?... Dar am ajuns până aici!... N-o să mă părăsiți, nu-i așa?... Altfel, sunt pierdută.

Ea începea să aiureze.

— Ridicați-vă și veniți să vă întindeți, zise Angelica. Sunteți la capătul puterilor.

Ea o conduse pe ducesa ce mergea cu pași șovăitori spre pat. Ajutând-o să-și scoată mantia neagră, un soi de fulger roșu țâșni și păru că le învăluie pe amândouă. Mantia era în întregime căptușită cu satin stacojiu care sclipise în lumină. Aruncată pe pat, părea o baltă de sânge întunecat și somptuos.

“De unde are mantia asta?” se întrebă Angelica. Dar această nedumerire o părăsi iute.

O ajută pe Ambroisine de Maudribourg so se întindă între cearșafurile calde încă.

— Mi-e frig, gemu tânăra femeie, cu ochii închiși.

Era zguduită de un tremur convulsiv.

“De unde are mantia asta?” gândi din nou Angelica.

Chiar și în acest moment, când o învelea pe Ambroisine, rigidă și inconștientă, cu cuvertura patului, se îndoia de prezența ei reală. Pisoii apăru, cu ochii mari, apoi, după o scurtă oprire, traversă patul ca un fulger, apoi camera și alergă să se ascundă din nou sub o mobilă.

“De ce-i este frică?”

Ceața, strecurându-se prin toate crăpăturile, scalda camera într-o boare înghețată. Angelica se înfioră și răul care o doborâse pe ducesa păru să o cuprindă și pe ea.

Ea aprinse focul în șemineu apoi, rapid, pe o mică lampă cu cărbuni, își pregăti o cafea turcească foarte tare, după care se simți mai bine și gândurile i se limpeziră.

“Ce nebulie! Să vină singură pe vremea asta. Fetele ei, acolo, la Port-Royal și ea aici! Nu toți misionarii ăștia au picioarele pe pământ... America este prea dură pentru aceste femei exaltate...”

Ei îi era milă de soarta Ambroisinei de Maudribourg, cu un trecut încărcat de umbre, de dureri, de disperări nemărturisite, pe care le presimțea aplecându-se odată în plus asupra acestui corp fragil și nemișcat. Ce venise să caute la ea? Ceva ce nici averea, nici poziția, nici servitorii nu-i puteau asigura?

— Beți, zise Angelica, susținând cu brațul capul inert și apropiind ceașca de buzele Ambroisinei.

— Nu-i bun, făcu aceasta strâmbându-se.

— Este cafea, cel mai bun leac din lume. În câteva clipe vă veți simți mai bine. Și acum, spuneți-mi, continuă ea când văzu puțin roșu urcând în obraji ducesei, ați ajuns singură aici, vă însoțește vreuna dintre servitoare? Secretarul? Job Simon?

— Nu, nu, nimeni, vă spun! Am hotărât asta singură, când am văzut acea barcă acadiană trecând pe lângă noi și spunând că merge la Gouldsboro. Gouldsboro!.. Dumneavoastră, prietena dumneavoastră Abigail cea fermecătoare, toți acești oameni amabili și curajoși, libertatea, aerul pe care-l respira aici... nu știu ce m-a apucat... Voiam să vă revăd, să mă asigur că existenți, că sunteți reală...

— Și ei v-au lăsat să plecați așa?...

— Strigau cu toții. Dar puțin îmi păsa. Au trebuit să mă lase să fac cum mi-a fost voia și să-și continue drumul cum le-am ordonat.

“Trebuie să fi fost mare scandal!” își spuse Angelica.

— Știu să mă fac ascultată, adăugă brusc Ambroisine, cu o sclipire de orgoliu în ochii săi imenși.

— Da, știu. Dar ați acționat totuși nebunește.

— Ah! nu mă certăți. Nu mai pot să văd clar în mine. Oare nu cumva, abia azi, acționez normal și nu sub veșnice constrângeri care mă distrug?...

Ea vorbea gemând, iar ochii i se umpleau de lacrimi.

— Liniștiți-vă. O să vorbim mâine. Pentru moment, trebuie să vă refaceți forțele. Suntem în miezul nopții. Trebuie să dormiți.

— Mâine o să mă instalez iar în căsuța de acolo... îmi plăcea să privesc marea din prag. N-o să vă deranjez, veți vedea. O să trăiesc singură, făcând rugăciuni. E tot ce doresc...

— Vom vedea. Acum, dormiți.

Ea se strecură de cealaltă parte a patului, în locul ei rămas călduț, și se bucură că se poate încălzi. Noaptea era rece. Ezită,

însă, să stingă lumina, încă zguduită de frica pe care o încercase mai înainte. Se gândi să aprindă un opaiț cu ulei în colțul încăperii, dar nu avea curajul să se ridice. Unde era pisioul? O să vină să se strecoare lângă ea, liniștit? Înainte să sufle în lumânare, o privi pe Ambroisine. Aceasta părea căzută într-un somn adânc.

Stinse lumânarea, nu fără să-și fi pus cu grijă la îndemână amnarul și tija de iască. Pentru câteva clipe, mintea îi rătăci nehotărâtă și neliniștită, apoi se cufundă în somn, luând în vis parfumul ușor și pătrunzător al părului Ambroisinei de Maudribourg de lângă ea.

Visă iar și retrăi acel oribil vis pe care-l mai avusese o dată. Făcea dragoste cu un monstru. O senzație de apăsare o înăbușea și se zbatu să scape din îmbrățișarea groaznică.

Se trezi din nou, cu inima bătând să-i spargă pieptul și, în întunericul adânc, doi ochi, pe care ea-i privi cu groază, străluceau la nivelul podelei. Își dădu seama că erau ochii pisioului, ascuns în cealaltă parte a camerei. El nu dormea, ci continua să pândească, într-o ciudată agitație.

Puțin câte puțin, inima Angelicăi se liniști, încetând să-i mai răsunе în urechi zgomotul de tobă nebună. Era tot noapte și liniște, iar afară domnea aceeași ceață groasă. Angelica se gândi la căsuțele din Gouldsboro, încercând să le treacă în revistă pe fiecare, izolate, învăluite în aburul opac. Într-una din ele moțâia Abigail, căci de-acum nopțile sale erau tulburate de povara pe care o purta. Micuțul Laurier, în ceea ce-l privea, dormea liniștit, cu părul răvășit. Într-o altă colibă era Bertille și copilul blond, născut pe pământul Americii, care purta numele de Charles-Henri; într-o alta, un alt copil blond, Jérémie, cu sclavul negru culcat la picioare, în timp ce în încăperea vecină sforăia Manigault, lângă grasa lui soție. În sfârșit, într-un alt adăpost, era Colin. Ea putea să și-l imagineze lucrând încă la această oră, lângă lumânarea aprinsă. El rămânea de neclintit, în ciuda farmecelor care bântuiau în această noapte la Gouldsboro.

Brusc, își aminti de Ambroisine și duse mâna spre partea ei. Locul era gol. De această dată, Angelica zise cu glas tare:

— Am înnebunit, sau ce se întâmplă!

Și aprinse lumânarea. Ambroisine era acolo, îngenunchiată la câțiva pași de pat, rugându-se cu mâinile împreunate și ochii ridicați spre cer cu fervoare.

— Ce faceți acolo? strigă Angelica aproape cu mânie. Nu-i ora de rugăciune!

— Ba da, este timpul, răspunse ducesa cu încet cu vocea răgușită și ca speriată, trebuie să ne rugăm. *Diavolul dă târcoale!*...

— Încetați cu prostiile! Veniți să vă culcați.

Angelica ridică vocea de teamă să nu cedeze panicii. Simțea un fior trecându-i pe șira spinării. Asta îi amintea de noaptea pe care o petrecuse, copil fiind, la mănăstirea Nieul, când un tânăr călugăr își ridică mânecile pentru a-i arăta urmele loviturilor lui Satan. "Uite ce mi-a făcut Necuratul, privește!"

Ea strânse din dinți pentru a-și stăpâni tremurul care o cuprinsese. Ar fi dat orice ca Joffrey să apară în acea clipă și să se poată arunca în brațele lui sigure, sau să poată îndrăzni să fugă până la casa lui Colin. Dar ar muri de frică înainte să ajungă acolo! Nu-i venea nici măcar să se dea jos din pat, de care se agăța ca de o plută. I se părea că dacă ar pune picioarele pe pământ, mâini fierbinți și păroase ar apuca-o de glezne...

De ce oare până și pisoiul tremura sub consolă, terorizat de frică?

— Lăsați-mă să mă mai rog puțin, imploră Ambroisine de Maudribourg. În curând va fi slujba de dimineață. Când cocoșul va cânta, Necuratul se va îndepărta...

— Nu există cocoși pe aici, zise Angelica aspru, puteți aștepta mult și bine...

— Ah! auziți-l, strigă ducesa, în timp ce o expresie de ușurare îi lumină fața torturată.

Într-adevăr, oricât de surprinzător era, Angelica auzi cântecul unui cocoș în curtea fortului, înfundat din cauza ceții, dar foarte real și care se repetă de mai multe ori. Acest cântec familiar tuturor dimineților de la țară micșoră și pentru ea încordarea.

— Se îndepărtează, murmură Ambroisine, Satan se îndepărtează. Îi este frică de ziuă, de lumină.

— Există deci cocoși la Goultsboro, comentă Angelica. Nici nu mi-am dat seama. Dar dacă e așa, vă rog, Ambroisine, pentru că nu mai avem decât câteva ore de somn, veniți să vă întindeți. Eu nu mai pot...

Ascultătoare, tânăra femeie se târî spre pat și se strecură în el, la capătul puterilor și ea.

— Ce zbucium! murmură ea, adunându-și cuvertura în jur și cufundându-și cu un fel de voluptate fața palidă în pernă. Ah! Ce bine este lângă dumneavoastră, Angelica! Sunteți liniștită, puternică. Forța aceasta mă atrage mai mult ca orice. Nu vă e frică de nimic. De unde vă vine acest curaj? L-ați moștenit, nu-i așa? Ah! De ce nu l-am moștenit și eu? De ce Necuratul e pe urmele mele încă de la naștere?

De această dată, Angelica lăsă lumina aprinsă. Nu dorea să mai adoarmă, în ciuda oboselii. Vocea plângătoare de lângă ea îi trezea o milă care-și trăgea rădăcinile din îndepărtate amintiri. Ea știa ce înseamnă singurătatea unei femei, neînțeleasă, neacceptată de nimeni, respinsă printr-un fel de complot inconștient, și această amărăciune o simțea vibrând în vocea ducesei, ca un copil care cere ajutor.

Aproape fără voia ei, Angelica întinse mâna și-i mângâie părul greu cu reflexe de noapte și foc. Ochiul Ambroisinei o fixară cu un fel de mirare copilărească.

— Sunteți bună, murmură ea pe un ton nesigur. De ce sunteți așa bună cu mine?

— Și de ce n-aș fi? Aveți nevoie de ajutor și sunteți departe de casă. Aș vrea să vă liniștiți și să căpătați curaj.

— Ce minunat este să vă privesc și să vă ascult, șușoti Ambroisine ca în vis, sunteți așa de frumoasă! Și sufletul vă este viu. Darul dragostei, asta este, îl aveți. Sunteți în stare să-i iubiți pe ceilalți și să simțiți că sunteți iubită. Eu nu simt niciodată nimic... doar frică sau teama pe care o inspir.

Ea întinse mâna și, timid, uimită, atinse părul Angelicăi, obrazul, buzele.

— Sunteți atât de frumoasă și totuși...

— Prostii, zise Angelica ascultând atent și încercând să ghicească în spatele acestor vorbe fără șir, secretul acestei inimi rănite, ce tot spuneți acolo? Și dumneavoastră sunteți frumoasă, și o știți! Cât despre faptul că nu sunteți iubită, devotamentul însoțitoarelor, al celor ce vă însoțesc, dovedesc suficient dragostea pe care vi-o poartă...

Brusc, întrebarea pe care voise deja să i-o pună de mai multe ori îi reveni în minte și exclamă:

— Ambroisine, parfumul părului este la fel de îmbătător! Nu mi-ați spus că ați pierdut ultimul flacon în naufragiu?

Ambroisine se strâmbă și zâmbi ușor.

— Ei bine, vedeți, aceasta ilustrează ideea dumneavoastră că sunt înconjurată de oameni care mă iubesc mult. Imaginați-vă că știind cât țin la acest parfum și că mă temeam că-mi va lipsi în Noua-Franță, secretarul meu, Armand Dacaux, a luat un flacon în plus. Ca un om grijuliu și meticulos, l-a învelit în pânză impermeabilă căptușită cu stofă și a cusut pachetul într-unul din buzunarele hainei sale. A putut deci, văzând că sunt disperată de pierderea genții, să-mi încredințeze acest suprem nectar.

— Cum am auzit, tot el v-a ajutat să coborâți din șalupă cu copilul Jeannei Michaud... Vedeți ce devotament puteți inspira chiar și unui conțopist care nu pare să-i placă să facă pe eroul...

Ambroisine zâmbi, dar surâsul ei crispat îi săpa de ambele părți ale gurii cute amare.

— Grăsanul ăla!... murmură ea.

Privirea i se întoarse spre Angelica și spuse cu înflăcărare:

— Toți bărbații vă iubesc? Un bărbat ca soțul dumneavoastră, de exemplu... deosebit, talentat, seducător, un adevărat vrăjitor, un bărbat pe care toate femeile ar vrea să-l poată avea... și este suficient să apăreți, că l-ați și vrăjit. Vă urmărește din ochi, privirea i se îmblânzește când vă vede, nu pare să zâmbească decât la glumele pe care le spuneți... Și cu celălalt, blondul înalt și tăcut, ce este? Se simte imediat... Și chiar iezuitul chipeș. Și la el simțeam această "aură" de intimitate, de complicitate pe care știți s-o creați chiar la cei mai simpli: cu acel soldat prost, cu piratul crapulos și chiar cu acel indian înspăimântător... Și indianul vă iubește, este evident. Ar uide pe oricine v-ar atinge un fir de păr, am simțit asta... De îndată ce apăreți, imediat se schimbă ceva, s-ar zice că oamenii se simt mai fericiți... Chiar și ursul, chiar și ursul vă adoră, strigă ea frângându-și mâinile.

Angelica izbucni în râs.

— Dar ce-i cu discursul ăsta? Exagerați, draga mea!

— Nu, zise Ambroisine cu încăpățănare. Aveți darul dragostei, poate pentru că știți să primiți dragostea, să o simțiți. Ce n-aș da să-l am și eu!

— E așa de greu să-ți placă viața? Întrebă Angelica privind-o cu gravitate.

În adâncul acestei personalități pline de farmec și talente, ea începea să înțeleagă că există o disperare adâncă.

— Oare doar la asta se rezumă darul dragostei? repetă Ambroisine gânditoare. Nu, nu este așa de simplu...

Ea întinse mâna și mângâie umărul și brațul Angelicăi pe care vântul și soarele mării le bronzase.

— Aveți un trup fericit, făcu ea, iată secretul. Vă bucurați de tot, de fericire și de nefericire, de soare, de păsările ce trec, de culoarea mării, de ce se va întâmpla poate mâine... de iubirea pe care o inspirați, de cea pe care o dăruiti.

— Și ce vă împiedică să faceți la fel?

— Ce mă împiedică?...

Ea strigase aceste cuvinte. Ochiul mărișor de groază ai ducesei contemplau parcă un coșmar. Amărăciunea gurii ei se spori, făcând-o să pară bătrână.

— Lăsați-mă, zise ea brusc, respingând brațul protector al Angelicăi care-i înconjură umerii. Lăsați-mă, vreau să termin cu viața, cum ar fi trebuit să termin în noaptea aceea...

— Ce noapte, Ambroisine?...

— Nu, nu, zise ducesa, negând cu disperare, nu vorbiți de asta. O să mă omor, asta-i tot.

— Dumnezeu pedepsește această faptă. Dumneavoastră, atât de pioasă...

— Pioasă!... Da, sunt, trebuie să fiu într-un fel, fiindcă sunt moartă pe dinăuntru. N-am găsit altceva pentru a supraviețui. Să mă rog, să fiu pioasă, să mă ocup de religie. Râdeți de mine, nu-i așa, de cucernicia mea... Nu puteți înțelege...

— Ce, Ambroisine?

— Nu! Nu! N-o să pot spune niciodată. Nu puteți înțelege.

— De unde știți?

Angelica o ținea îmbrățișată pe Ambroisine de Maudribourg care tremura. În delirul ei nu-și mai dădea seama că se zbătea pe jumătate goală. Avea un corp de o ciudată tinerețe, perfect. Părea corpul unei fecioare neatinsă.

— Să fii un copil de cincisprezece ani pe mâna unui bătrân lubric, strigă ea ca și cum ar fi vomat o otravă care-i sfărteca măruntaiele.

Ea stătea adusă de spate, gâfâind.

— Am țipat, șopti ea, am țipat... Nimeni n-a venit în ajutorul meu... M-am luptat toată noaptea... La sfârșit, a chemat valeții să mă țină!... Și preoții binecuvântează asta...

Ea se aruncă pe spate, palidă, pe pernă. Sudoarea-i curgea de-a lungul tâmpelor. Cearcăne violete apăruseră sub pleoapele închise. O clipă, păru moartă. Angelica îi șterse fața.

— N-o să spuneți nimănui, nu-i așa? șopti ducesa cu o voce aproape de neauzit... N-o să spuneți... că am țipat... Eram foarte orgolioasă. O copilă nevinovată, entuziastă, dar orgolioasă... La mănăstire, îmi dominam colegele. Eram cea mai frumoasă, cea mai instruită, cea mai iubită. Încă din copilărie, uimeam teologii, matematicienii veniți doar pentru a mă asculta. Le priveam de sus pe maici, ignorantele alea... Și brusc, umilinta... Să descoperi că toate calitățile nu reprezintă nimic, că nu te apără de soarta comună,

că nu eram decât o pradă pe care bărbații și legile lor aveau dreptul s-o vândă celui care dă mai mult, cu binecuvântarea unui cler complice... fără milă pentru inocența mea... unui bărbat secătuit de vicii care era cu cincizeci și cinci de ani mai mare decât mine.

Ea se întrerupse, cu răsuflarea tăiată, și păru din nou pe punctul de a voma. Angelica tăcea. Ce să mai spună? Își amintea că și pentru ea, măritată prin procură, totul ar fi putut fi la fel de îngrozitor. Dar Joffrey de Peyrac o găsisese la Toulouse și începuse aventura insolită a unei iubiri pasionate ce se născuse între tână fecioară vânduță și marele senior care o cumpăraseră.

Într-o vreme, ducele de Maudribourg venise la Toulouse pentru a afla secretul transmutării aurului, dar contele refuzase să-l primească din cauza reputației sale de desfrânat. Ori, tocmai pe mâna acestui om demn de dispreț fusese dată Ambroisine.

Zorii se apropiau. O lumină turbure înlocuia noaptea, făcând să pălească lumina lumânării. Pisoii se strecură afară din adăpost și se duse la ușă mieunând. Angelica se sculă să-i deschidă.

Ea scoase panoul de lemn din fața ferestrelor; ceața era tot acolo, albă ca zăpada. Dar se făcea simțit mireasma unui foc de lemne. Jos, în sala de gardă, se auzeau zgomote de voci, de oameni care veneau și plecau. Ea își dori să vină Piksarett, pictat în roșu, să-i spună cu zâmbetul său de nevăstuică: "Ești prizoniera mea." Asta era viața, viața lor pe pământ american, departe de mârșăviile Lumii Vechi.

Simțea încă o senzație de greață. Reveni la Ambroisine și-i dădu să bea un pahar de apă proaspătă. Ducea părea lipsită de puteri și ținea ochii închiși. Totuși, zise, cu o voce mai clară și mai sigură:

— N-am iertat încă. Toate astea mă ard ca un fire înroșit. Iată de ce sunt moartă pe dinăuntru.

— Linișteți-vă, zise Angelica cu bunăvoință, mângâindu-i ca unui copil fruntea umedă, ați reușit să vorbiți și asta face întotdeauna bine. Acum, încercați să nu vă mai gândiți și să vă odihniți. Aici, sunteți în siguranță, departe de toate. Dacă doriți să-mi mai spuneți și altele, vă ascult, dar puțin mai târziu. Acum, dormiți.

Și-i puse mâna pe ochii obosiți, răcorindu-i și liniștindu-i.

— Ce binefacere că v-am întâlnit! suspină Ambroisine, și căzu imediat într-un somn adânc.

3

Angelica trebui să-l anunțe pe Colin Paturel de sosirea ducesei. Guvernatorul din Gouldsboro nu comentă faptul. El clătină de câteva ori din cap și se mulțumi să le invite pe cele două femei la masă, seara.

Absența lui Joffrey de Peyrac, a marchizului d'Urville, a gărzii spaniole și a suitei contelui și chiar a marchizului de Villedavray, creau o atmosferă neobișnuită. La Gouldsboro, învăluit în ceață, domnea liniștea aproape ca iarna, de n-ar fi fost dogoarea grea care părea că izvorăște uneori din pădurea invizibilă, îmbălsămând țărmurile cu sălbatiche arome atât de intense încât le alungau pe cele amare ale algelor și mareei.

Nimic nu părea să unească cele două grupuri de oameni adunați acolo. Oamenii lui Colin lucrau din greu la construcția satului și bisericii lor, dar erau tăcuți. Barsempuy, cu o figură de aventurier întunecată de tristețe, îi dirija cu ordine scurte. Protestanții își vedeau de treburile obișnuite și nu schimbau o vorbă cu celălalt grup.

Însă notabililor rochelezi le plăcea să discute cu Colin. Angelica îi găsi alături de el pe Manigault, Berne și pastorul Beaucaire, discutând. Ea întrebă despre Abigail. Gabriel Berne părea vesel.

— S-a simțit mai bine în dimineața aceasta, zise el, așa că s-a apucat să spele rufe. Cred că mai avem câteva zile, adăugă el, mulțumit să vadă amânat sorocul de care se temea mai mult decât Abigail.

Angelica se duse la prietena sa. Aceasta arăta mai bine și trebăluia cu coșurile de rufe la râu, unde, împreună cu Severine, Bertille, Laurier și alte câteva vecine, săpuneau și băteau cu putere rufe.

— Mă temeam că nu va fi ordine când voi naște. Mulțumesc lui Dumnezeu, mă simt mai bine, fără îndoială din cauza acestui val de frig brusc, și toate cearșafurile vor fi întinse în această seară pe sfoară. Măine soarele va străluci. Voi avea timp, seara, să le împăturesc și să le pun în dulapuri. Severine mă va ajuta să le calc. Și așa, mă voi putea odihni cu inima împăcată.

Angelica îi promise că va veni să o ajute.

Întorcându-se în fort, o găsi pe Ambrosine de Maudribourg trezită, așezată în fața platoului cu micul dejun pe care i-l trimisese.

Fața îi era trasă. Își regreta oare confidențele? Stătea nemișcată, privind în gol și luând din când în când câte o bucatică de pâine, cufundată în gânduri. Angelica îi spusese că nu dorise să o exileze în casa retrasă în care locuise cu Fetele regelui. Se înțelesese cu mătușa Anna, bătrâna domnișoară care în timpul iernii îi învăța pe copii. Ea avea pe lângă modesta sa căsuță, o încăpere cu dependențe și ieșire separată care servea drept sală de clasă. Fiind dezafectată vara, doamna de Maudribourg se putea instala acolo încă de astăzi.

— Mătușa Anna e foarte discretă și serviabilă. Nu vă va deranja cu nimic. Iar dacă vă veți simți singură, veți avea pe cineva cu care să vorbiți. Ea este cu siguranță mai în măsură să discute despre matematică sau teologie decât mine, încheie Angelica, râzând.

— Oh! sunteți un înger, murmură Ambroisine. Ce să fac să vă dovedesc recunoștința mea?

— Să vă reveniți, zise Angelica trecând o mână ușoară pe fruntea bieteii femeii, nu vă mai gândiți la lucrurile care vă fac rău...

Angelica o părăsi după ce o sfătui din nou să se odihnească. O parte din zi o ajută pe Abigael. Pălăvrăgea vesel ducând coșurile cu rufe albe de la râu la uscătorie. Abigael socotea că, după ce-și va aranja dulapurile, va mai avea timp să-și frece mobilele.

Angelica nu îndrăznea să-i spună că programul i se părea foarte încărcat pentru săptămâna următoare. Din experiență, recunoștea în activitatea lui Abigael pe cea a oricărei femei căreia i se apropie sorocul și care, febrilă, pune totul în ordine, în scopul de a se consacra, cu sufletul împăcat, misiunii de a da viață.

Pe la sfârșitul zilei, ceața se risipi și soarele străluci din nou.

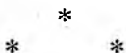
— Vedeți că aveam dreptate? Rufe mele vor fi uscate mâine, zise Abigael. Nu-mi mai simt brațele. Păcat că Martial n-a putut să ne ajute!

— El unde este?

— S-a dus să patruleze în Golf cu Cantor și alți câțiva băieți. Se pare că domnul de Peyrac le-a dat o misiune.

Grija pentru Abigael și pentru Cantor înlocuise preocuparea Angelicăi pentru problemele ducesei de Maudribourg.

— De ce Cantor nu-mi spune niciodată nimic și dispare fără să-mi dea vreo explicație? Mi-ar fi plăcut să-l am lângă mine în aceste zile. Cu ce misiune l-a însărcinat Joffrey? Trebuie să caute în Golf vasul cu flamură portocalie? Sigur, băieții ăștia care scormonesc peste tot știu toate ascunzișurile din insule. Ah! dracul ăsta de băiat. Abia aștept să-l văd întors acasă...

Ambroisine de Maudribourg se simțea mai bine. Încă slăbită însă, nu era în stare să participe la masa la care le invitasese Colin. Angelica îi trimise acestuia un mesaj cu scuze. Și ea prefera să stea acasă în această seară, după munca de peste zi și noaptea agitată. Putea să se culce mai devreme. Abigaël va avea curând nevoie de toată atenția ei.

— Ce bine e aici, zise Ambroisine privind în jur. Mi-am petrecut întreaga zi în această încăpere examinându-i fiecare detaliu. Mă simt mai bine.

— E minunat ce spunei.

— Se pare că acolo unde locuiți, blestemele dispar. Un fel de zăgaz al răului care dă târcoale.

Angelica umplea cu cărbuni lampa de pământ ars ca să pregătească, atât ei cât și invitatei ei, puțină cafea turcească. La vorbele Ambroisinei, o privi, intrigată.

— Ce vreți să spunei?

— Nu simțiți că o primejdie ne dă târcoale? Întrebă ducesa privind-o cu ochii măriți. Nu știu cum să spun, dar mi se pare că această primejdie vă amenință în mod deosebit...

Angelica suflă în jar pentru a-l înviora, înainte de a pune pe lampă ibricul. Înțelegea acum ce o intrigase și chiar o deranjase, se putea spune, la ducesa de Maudribourg: erau anumite calități de ghicitoare, ca ale "egiptencelor", care nu se potriveau cu titlurile ei de mare doamnă binefăcătoare.

— Vorbiți ca Piksarett, zise ea.

— Marele șef indian care a venit aici, considerându-vă prizoniera lui?

— Da... Și el mi-a spus: "O primejdie te pândește..." și a fugit.

— Vedeți? zise Ambroisine, alarmată. Și mă întreb dacă această primejdie este în afară... sau... chiar în dumneavoastră...

— În mine?...

— Da! Angelica, nu-mi luați în nume de rău ce vă voi spune, dar am o oarecare experiență a ființei umane, mai ales a femeilor, căci am întâlnit multe caractere... Al dumneavoastră este unul din cele mai extraordinare pe care le-am întâlnit vreodată, unul dintre cele mai captivante, și de aceea aș vrea să vă semnaliez primejdiile

pe care le văd. Sunteți atât de ieșită din comun încât credeți că toată lumea vă seamănă, că sinceritatea sentimentelor dumneavoastră poate fi înțeleasă de oricine... Ar fi ușor să fiți înșelată... căci, în definitiv, sunteți lipsită de prudență.

— De prudență, repetă Angelica care o ascultase cu atenție.

— Da... sau cel puțin, viziunea dumneavoastră asupra lucrurilor și a ființelor nu vă lasă să vedeți îndeajuns primejdii care pot apărea... și asta mă îngrijorează. De exemplu, să vorbim de acest... Piksarett. A intrat în această cameră ca și cum ar fi avut acest drept, ar fi fost stăpân, s-a aplecat asupra acestui pat în care vă odihneți ca și cum ar fi fost normal să vă privească, a pus chiar pe umărul meu o mână murdară și împuțită și râdea. Nu mi-a mai fost așa de frică în viața mea. Am crezut chiar că este Diavolul. Eu și fetele mele am urlat ca niște nebune.

— V-am spus că trebuie să respectăm obiceiurile sălbaticilor, zise Angelica care se abținea să nu râdă la amintirea acestei scene.

— Dar puteați fi în pat cu soțul! remarcă ducesa pe un ton înțepat.

— În acest caz, și dacă n-am fi avut grijă să tragem zăvorul în seara din ajun, căci știm la ce să ne așteptăm de la populația care bântuie pe țărmurile noastre, ei bine! am fi râs. Sălbaticii sunt pudici, chiar austeri, dar nu au o jenă excesivă în fața necesităților naturale ale vieții.

— Sunteți indulgentă cu ei. Vă place acest bărbat?

— Ce bărbat? întrebă Angelica, neînțelegând insistența Ambroisinei pe acest subiect.

— Acest... Piksarett! Știți că în Quebec se bârfește că vă culcați cu sălbaticii.

Angelica reacționează cu repeziciune.

— În Quebec!... Nu mă miră! Îmi vor moartea. Ar spune orice. Ajung să spună chiar că sunt o diavoliță. Pentru că sunt influențată de un om care a văzut în noi complicități lui Satan, coborând pe teritoriile sale pentru a-i perverti: părintele d'Orgeval.

— Am auzit vorbindu-se despre el, zise Ambroisine, gânditoare.

— Nu putem face nimic împotriva părerii sale. Ea vine dintr-o idee fixă și nu se va da înapoi de la nimic pentru a-și atinge scopurile.

— Ați putea cel puțin să nu-i mai dați ocazia. La asta voiam să ajung când vă reproșam — oh! doar din afecțiunea pe care v-o

port — că nu ții destul seama de mârșăvia lumii. A te culca cu sălbaticii, e groaznic pentru o femeie albă și, acum că vă cunosc, mă rănește și pe mine ideea. Cum poate soțul dumneavoastră să tolereze așa ceva? Să fie oare un soț lipsit de interes?

— Nici vorbă! replică Angelica, gândindu-se la incidentele recente.

— Atunci, nu înțeleg cum el...

— Nu puteți înțelege chiar totul din viața altora, i-o tăie sec Angelica, mai ales într-un ținut în care trebuie să înveți să-ți reconsideri multe dintre principii. Aici toleranța este necesară.

— Da... dar prudența este o virtute.

De această dată, Angelica se abținu să răspundă. Ambroisine începea s-o exaspera. Hotărât lucru, acest amestec de doamnă binefăcătoare a Sfântului Legământ, de copilării și instincte profunde era enervant. Da, de fapt, Angelica era rănită, dar, în sinea ei, nu putea nega că în vorbele ducesei era ceva adevărat, ceva ce traducea, poate, primejdia care îi amenința, care-i va amenința mereu. Primejdia unei lumi care nu va putea niciodată să-i accepte așa cum erau. Acest lucru era greu de suportat.

Piksarett... Outtake... Cum ar putea lămuri ce o lega de acești fii ai pădurilor americane? Lui Piksarett îi dăduse o mantie de culoarea aurului pentru a înveli osemintele strămoșilor săi, iar el îi dăruise în schimb viața lui Outtake, irochezul rănit. Iar Outtake, zeul norilor, îi trimisese un colier de Wampum, să pecetluiască alianța precum și fasole și orez pentru a-i salva de foamete, la sfârșitul iernii.

Ea trase cafetiera de pe foc, lăsând băutura să se decanteze. Apoi, se duse la fereastră. Noaptea i se păru neagră ca smoala. Sentimentul de singurătate care-i învăluia pe ea și pe Joffrey pe acest pământ i se păru de nesuportat. Se gândi iar la amenințările pe care le simțiseră fără să la poată preciza și frica o cuprinsese. Cine urmărea să-i piardă? Erau așa de abili! Așa de inteligenți! Depășeau în subtilitate ființa umană. "Crezi în Satan?", îi spuse o voce interioară. Nu știu!... Dar în Dumnezeu?... Da, cred. Doamne, apără-ne!...

Ea se întoarse spre Ambroisine care nu o slăbea din ochi.

— V-am întristat! Iertați-mă... sunt adesea neîndemânatică... poate pentru că doresc atât să vă cunosc ca să pot să vă ajut la rândul meu. Mi-ați făcut atât bine.

— Nu vă faceți griji pentru mine, zise Angelica, pe un ton ironic.

— Dar atunci, cine să-și facă griji pentru dumneavoastră? exclamă Ambroisine, frângându-și mâinile. Sunteți atât de singură

aici! De ce soțul nu v-a luat cu el? Dacă v-ar iubi, ar simți că vă pândesc primejdii și nu v-ar părăsi așa...

— Dorea să mă ia, dar nu puteam pleca din Gouldsboro. Trebuie să aștept ca Abigael să nască...

— E adevărat, mi-ați spus-o... Sunteți prea bună cu cei ce vă înconjoară, chiar dacă nu aparțin religiei dumneavoastră. Ea e hughenotă, nu-i așa? A venit la mine într-o zi. Era prima dată că vorbeam cu o protestantă. Mi s-a părut... încântătoare.

— Da, este încântătoare, zise Angelica cu un zâmbet. Ce voia?

— Voia să știe dacă mi-aș lăsa fetele să se mărite cu pirații care se găsesc aici ca să creeze noi cupluri de coloniști la Gouldsboro. Am impresia că, personal, chestiunea n-o preocupa, dar că era mai degrabă însărcinată cu o misiune, ca de la femeie la femeie, de soțul său sau de principalii șefi și pastori din comunitatea lor. Cred că acești hughenoți se consideră aici ca și la ei acasă, stăpâni ai unei colonii protestante, și că nu văd cu ochi buni instalarea unor cupluri catolice. Cum luasem deja hotărârea pentru fetele mele, la sfatul părintelui de Vernon, am putut să o liniștesc.

Acest demers al lui Abigael o uimi pe Angelica.

— De ce Abigael nu mi-a vorbit oare direct despre preocuparea lor în această privință?

— I-am pus și eu această întrebare. Mi-a mărturisit că le era greu să se opună în mod direct soțului vostru care este proprietarul pământurilor și căruia, după cum am înțeles, îi datorează mult, și chiar și dumneavoastră, care sunteți partizana acestei idei de colonizare prin căsătorie.

— Nu sunt în mod special *partizana* acestei idei, protestă Angelica, care se enervă din nou, dar în nebunia în care ne găseam cu aceste lupte și naufragii, era o idee bună.

— Într-adevăr, Abigael mi-a explicat asta. Cred că în ceea ce o privește și pentru a vă face pe plac, ar fi acceptat cu bucurie această soluție. Dar se pare că bărbații din comunitatea lor sunt de altă părere... S-ar spune că sunt mai degrabă ostili guvernatorului actual. Este catolic, nu-i așa?

Angelica nu răspunse. Cuvintele Ambroisinei îi produceau noi griji. Hughenoții ăștia! Nu vor ajunge niciodată să aibă încredere! Erau într-adevăr prea deosebiți, prea inflexibili.

Turnă cafeaua în două cești și le puse pe masă. Merse să ia dintr-un ulcior un pahar de apă proaspătă și reveni. Ducea, care-i observa figura îngrijorată, oftă.

— Da, înțeleg. E greu ce încercați să faceți aici. Să împăcați extremele!

— Nu încercăm nimic, făcu Angelica, obosită, totul s-a făcut la întâmplare! Hazardul! Ființe care cer ajutor, care n-au unde să-și pună capul... ce poți face altceva... decât să le salvezi și să le primești pe un petec de pământ...

Ea merse să se așeze în fața Ambroisinei, când cineva bătu la ușă.

Doamna Carrère intra, cu mantia de satin galben a ducesei pe braț.

— V-am văzut trecând, doamnă, zise ea, adresându-i-se acesteia din urmă. Mi-am zis. "Iată că s-a întors!" Și-i un noroc, căci am terminat în sfârșit treaba.

— E minunat! exclamă Ambroisine, nu se mai vede nimic. Sunteți de o îndemânare uluitoare, dragă doamnă.

— M-au ajutat fiicele mele, zise Carrère, modesta. Sunt îndemânatică și e bine pentru ele să facă din când în când lucruri delicate. Aveți cafea turcească? continuă ea adulmecând cu poftă aroma care se degaja din cele două cești de porțelan.

— Da, vă place această băutură, doamna Carrère?

— Dacă-mi place! Sunt nebună după ea!

— Ei bine! Beți această ceașcă cât mai e caldă. Pregătesc alta pentru mine..

Doamna Carrère se ațeza bucuroasă și bău până la ultima picătură. Privi în fundul ceștii la zațul negru și îl scurse în farfurioară.

— Am cunoscut o egipteană care ghicea în zaț de cafea. Am învățat și eu puțin. Înceți de toate în porturi. Vreți să vă ghicesc? întrebă ea.

— Oh! nu, vă rog! Toate aceste vrăjitorii sunt păcate! strigă ducesa, smulgându-i farfurioara.

Angelica îi făcu semn doamnei Carrère să nu insiste.

— Bine! Vă las, zise ea, ridicându-se.

— Măine va fi vreme frumoasă? întrebă Angelica, gândindu-se la rufele lui Abigail.

Doamna Carrère merse la fereastra și adulmecă aerul.

— Nu, zise ea, vântul s-a întetit iar. S-ar zice că ne aduce nori, ploaie și chiar furtună.

Prezicerile ei se dovediră juste. Puțin după aceea, în depărtare se auzi tunetul. Marea se întunecă, și apoi albi de spumă.

— Vă voi conduce acasă, până nu începe ploaia, propuse Angelica. Luați-vă mantia.

Ea o ajută pe Ambroisine să-și pună mantia neagră căptușită cu stacojiu cu care venise cu o seară înainte.

— De unde ați luat această mantie? o întrebă ea. Tot Armand Dacaux o ascundea într-unul din buzunare?

Ambroisine păru că se trezește visare.

— Oh! O altă poveste uimitoare, un fel de miracol cum se întâmplă fără încetare în acest ținut. Imaginați-vă... Mi-a dat-o căpitanul vasului.

— Ce căpitan? Și ce vas?

— Șalupa care m-a adus ieri seară la Gouldsboro. Spuneau că au jefuit recent un vas spaniol și că aveau la bord un cufăr plin cu haine femeiești cu care nu aveau ce face.

— Mi-ați spus că erau acadieni...

— Așa s-au prezentat. De ce nu? Acadienii francezi nu sunt și ei puțin pirăți când e nevoie, din cauza sărăciei și pentru că au fost abandonați de companii și de guvern?

Cum Angelica rămase perplexă, ducesa adăugă:

— Insista să accept darul său. Nu știu ce voia de la mine, mi-era puțin frică. E adevărat că tremuram, căci tocmai se lăsase ceața, iar mantia era binevenită.

— Cum era acest căpitan? Cu fața albă și ochii reci?...

— Nu știu... n-am îndrăznit să-l privesc. Eram tulburată, cum vă spuneam, după îndrăzneala plecării mele, să mă găsesc singură, fără bagaje, printre acei mateloți necunoscuți. Surăse slab. Vedeti unde m-a dus dorința de a mă întoarce la Gouldsboro pentru a vă întâlni?

— Dar vasul, n-avea o flamură portocalie la prova?

— Nu-mi amintesc. Nu era decât o barcă mare, vă spun... Dar dacă mă gândesc mai bine... Da, în momentul în care coboram în respectiva șalupă, am remarcat o navă care trecea la câteva lungimi de cablu.*

Și aceasta... aceasta avea o flamură portocalie la prova!

4

— Doamna Angelica! Doamna Angelica!

Recunoscând vocea Severinei, Angelica sări din pat, însoțită de pisoi, trezită și el. De afară venea un zgomot nedefinit. Furtuna...

* 1/10 dintr-o milă. n.t.

Severine era în prag, cu fustă pusă pe cap, ca o glugă peste părul șiroind de apă.

— Doamna Angelica, veniți repede!... Abigael...

— Vin...

Ea se întoarse în cameră pentru a se îmbrăca și a-și lua geanta, gata pregătită.

— Intră o clipă. Usucă-te puțin. Plouă tare?...

Ușa se trânti în spatele Severinei cu violență.

— E furtună. Am crezut că n-o să pot să cobor până aici... sunt torente pe deal.

— De ce nu l-au trimis pe Martial?

— Nu s-a întors. Nici taică-său. Face de pază la noul fort și de-a lungul râului. S-a semnalat un grup de irochezi.

— Asta mai lipsea!

Și Joffrey care era pe mare... Și Martial în vreo insuliță cu Cantor și ceilalți. Furtuna putea să-i împiedice să se întoarcă mai multe zile și, așteptându-i, mamelor le vor mai ieși câțiva peri albi. În sfârșit, colac peste pupăză, mai veneau și irochezii...

Abigael, pradă primelor dureri, era singură cu micul Laurier.

— Să ne grăbim... Parcă ploaia s-a mai liniștit...

Pisoiul, cu coada ridicată și capul plecat, urmărise cu interes acest schimb de replici.

— Să fii cuminte, îi spuse Angelica închizând ușa, și mai ales, nu încerca să vii după mine că te îneci.

La fort nu era decât o santinelă. Ceilalți oameni de gardă fuseseră chemați pentru apărarea împotriva irochezilor, deși nu se prevedea un atac de noapte. Dar era mai bine să aștepte zorile pe picior de război.

Din fericire, ploaia se liniștea.

— Du-te s-o trezești pe doamna Carrère, îi spuse Angelica Severinei. Unul dintre băieții ei să alerge în satul indian s-o aducă pe bătrâna Vaire.

Și se avântă în noapte spre locuința lui Abigael.

Un vânt umed și rece gonea norii enormi, umflați, de un negru ca funinginea, pe cerul cenușiu. Din când în când, erau străbătuți de sclipiri de fulger și zgomotul tunetului se împletea cu cel al mării furioase.

Alergând, cu inima strânsă de o neliniște de nesuportat, Angelica ridică ochii spre cer. Nu știa de ce noaptea i se părea atât de înspăimântătoare la Gouldsboro, în această vară.

— Doamne, zise ea, Doamne, te rog... Ai milă de Abigael!...

De îndată ce ajunsese la colibă, cerul își deschise iar barierele. Ea se repezi înăuntru.

— Iată-mă, strigă ea din prag, ca s-o liniștească pe biata însingurată din încăperea vecină.

Vatra era stinsă. Micuțul Laurier, în cămașă așezat pe pat, părea speriat și tremura.

— Urcă în pod la Severine și bagă-te la căldură în patul ei, îi spuse ea. Dormi liniștit. Măine o să ai treabă să alergi în toate casele să duci vestea cea bună.

Intrând la Abigael, o văzu descumpănită.

— Ah! iată-vă, iată-vă, zise tânăra cu o voce întretăiată. Ce-o să se întâmple cu mine?... Gabriel nu-i aici!... Și mi-e așa de rău că mi se pare că n-o să mai pot suporta.

— Ba nu, ba nu, să-ți iasă asta din minte!

Ea-și lăsă geanta și o luă de mână. Abigael se agăță de ea ca de un colac de salvare, pe care se hotărâse să nu-l mai lase de frică să nu se înece. Simțind durerea revenind, se crispă.

— Nu-i nimic, o liniști Angelica. Nu-i decât o durere care vine și trece. Păstrează-ți curajul, câteva secunde. Nu-ți cer decât câteva secunde, Abigael... Așa, e bine. Vezi, se îndepărtează deja... ca furtuna...

Abigael surâse slab. Se destinse și figura îi deveni mai calmă.

— M-a durut mai puțin de data asta, făcu ea, fără îndoială din cauza prezenței și mâinii voastre liniștitoare.

— Nu. Mai ales pentru că nu te-ai speriat și te-ai zbătut mai puțin. Vezi, totul este simplu. E suficient să nu-ți fie frică.

Ea încercă să se îndepărteze pentru a aprinde focul, căci era frig, dar Abigael o opri:

— Nu, nu, vă rog, nu mă părăsiți!

Ea părea gata să se înspăimânte din nou. Angelica înțelese că tânăra avea nevoie de prezența ei și o asigură iarăși că nu o va părăsi.

— Oare pe viteaza mea Abigael o văd în starea asta? o certă ea cu blândețe. Nu te recunosc. Ai încercări mai mari de înfruntat. Ce înseamnă frica asta care te apucă brusc?

— Sunt vinovată, zise biata femeie, tremurând, am avut... bucurii prea mari. Am fost prea fericită în brațele lui Gabriel. Acum a venit vremea, o simt, să plătesc aceste bucurii vinovate. Dumnezeu mă pedepsește...

— Draga mea, Dumnezeu nu-i un protestant rău...

Gluma îi mai alină teama și, deși o nouă contracție începuse, nu se putu abține să nu râdă.

— Oh! Angelica, numai dumneata puteai găsi asemenea răspunsuri.

— Ce? Ce-am spus? Întrebă Angelica, care, îngrijorată, nu luase seama la ce spune. Oh! Abigael, să vezi că totul va merge de la sine acum.

— E adevărat că mă simt mult mai bine... Dar nu este un semn că travaliul merge prost și se oprește?... Întrebă ea, speriată din nou.

— Nu, contracțiile sunt mai ample și mai profunde pentru că nu te mai opui. Frica noastră mărește greutatea. De ce să încerci să interpretezi dreptatea lui Dumnezeu, creatorul nostru? A concepe viața este ceva sfânt, ca și nașterea unui copil. Deci, ascultă-mă și crede ce-ți spun. L-ai slujit pe Domnul concepând un copil în bucurie. Acum, slujește-L din nou, îndeplinind cu curaj și fericire ce-ți cere EL astăzi: să aduci pe lume o nouă ființă, pentru a-L slăvi...

Abigael ascultase cu aviditate. Ochii săi străluceau acum blând și figura i se transformase, regăsindu-și seninătatea obișnuită.

— Sunteți minunată, șopti ea. Îmi spuneți exact ce-mi doream să aud. Dar nu mă părăsiți, adăugă ea copilărește, ținând încă mâna Angelicăi.

— Trebuie să aprind focul...

“Dar ce face doamna Carrère? gânde ea. Nu este femeia care sa se teamă să scoată nasul din casă când plouă. Ce se petrece? Nu este normal...”

Minutele treceau greu. Ea nu îndrăznea să plece de la căpătâiul lui Abigael. Deși liniștită și plină de curaj intra într-o fază critică. Durerile durau mai mult și erau mai dese.

În sfârșit, Angelica auzi, ușurată, un zgomot de ușă. Severine apără udă din cap până-n picioare.

— Unde este doamna Carrère? întreba Angelica. N-a venit. De ce?

— Nu reușesc s-o trezească.

Severine părea complet descumpănită.

— Cum nu pot s-o trezească? Ce înseamnă asta?

— Doarme! Doarme! zise Severine, speriată. Au zgâlțâit-o, au încercat tot. Doarme și sforăie, nu-i nimic de făcut.

— Și bătrâna Vatiere?

— Unul dintre băieți a plecat în sat.

— Ce se întâmplă? întrebă Abigael, deschizând ochii și agitându-se din nou. E totul bine?

— Sigur că da. N-am mai văzut altă naștere să decurgă așa de ușor.

— Totuși, copilul este cu șezutul înainte.

— Este și mai ușor, dacă ești curajoasă. Când va veni momentul, fă un efort mare și nu te opri.

Încet, îi șopti Severinei:

— Du-te s-o iei pe vecina cea mai apropiată. Bertille...

Biata Severine se cufundă din nou în întuneric, renunțând să-și mai pună fusta pe cap ca să se apere de șuvoaiele de apă care cădeau. Ea se întoarse puțin mai târziu.

— Bertille nu vrea să vină. Spune că-i e frică de furtună și că n-a văzut niciodată vreo naștere... și apoi că nu-l poate lăsa pe Charles-Henri singur. Soțul ei e la gardă.

— Atunci du-te s-o iei pe Rebecca, pe doamna Manigault, pe oricine, trebuie să mă ajute cineva.

— Pot eu să vă ajut, doamnă Angelica.

— La urma urmei... Nu mai avem timp acum. Aprinde focul, pune apa să fiarbă. Și, să-ți schimbi hainele.

— E o copilă bună, spuse încet Abigael, privind în direcția fetei.

Severine făcu focul, agăță un ceaun și se duse să-și pună o rochie uscată, după care îi aduse Angelicăi un scaunel ca să se așeze. Aduse apoi un altul pentru a pune pe el instrumentele. Angelica îi dădu un săculeț de plante pentru infuzie.

“Măcar dacă Vătare va ajunge la timp” gândi ea.

— Simt o forță care mă copleșește, zise Abigael ridicându-se brusc, sprijinită pe coate.

— Acum e momentul. Curaj! Nu te opri...

Angelica se pomeni, fără să știe cum, ținând de picioare ceva roșiatic și lucios.

— Oh! Abigael, făcu ea, oh! draga mea! copilul tău!... Uite! Privește-l...

Tipătul noului născut izbucni ascuțit. Angelica, tremurând, nu-și dădea seama că lacrimile-i curgeau pe obraji.

— E fată, zise Abigael pe un ton de nespusă bucurie.

— Ce frumoasă este! exclamă Severine, și începu să râdă, încântată.

“Ce idioată sunt! gândi Angelica. Sunt aici amândouă, fericite, și eu sunt cea care plânge”...

Repede, tăie cordonul și înfășă copilul într-un șal.

— Ține-o, zise ea Severinei. Ia-o în brațe.

— Ce lucru minunat, nașterea unui copil! zise Severine, în extaz. De ce nu ne lasă să ne uităm?...

Ea se așează pe taburet, strângând în brațe prețioasa povară.

— Ce frumoasă este, scumpa de ea! S-a liniștit de cum am luat-o în brațe.

Nașterea fusese fără greutate. Copilul era micuț, iar mama nu avusese de suferit.

Felul în care avusese loc această naștere de care se temuseră atâta, le copleșise.

— Tremur toată, zise Abigael, nu mă pot opri.

— Nu-i nimic. O să-ți pun pietre calde la picioare și o să te simți mai bine.

Ea alergă la vatră.

— Și acum, admiră-ți fiica, zise Angelica, când își văzu prietena încălzită, bine învelită, sprijinită de perne. Ea luă copilul din brațele Severinei și-l puse în cele ale lui Abigael. Pare cuminte și frumoasă ca mama ei. Cum o să-i pui numele?

— Elisabeth! În ebraică, asta înseamnă Casa bucuriei.

— Pot și eu s-o văd? întrebă cu voce înceată Laurier din pod.

— Da, băiete, hai să instalăm leagănul.

Ploaia continua să cadă pe acoperiș, dar în căsuța de lemn zgomotul ei nu ajungea la urechile celor care se înghesuiau în jurul noului născut.

— Mor de foame, strigă deodată Severine.

— Și eu, recunosc Angelica. O să vă fac o fiertură, și o să mâncăm împreună înainte de a ne întoarce în pat.

Când se întoarse meșterul Berne, găsi masa pusă cu cea mai frumoasă față de masă, sfeșnicele de argint cu lumânări albe de ceară de albine, și vesela de zile mari în jurul unei supiere fumegânde. Toată casa era luminată și focul scânteia în vatră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el, punându-și muscheta lângă ușă. Ai zice că-i o masă de Bobotează!...

— Copilul Iisus este aici, strigă Laurier. Vino să vezi, tată!

Bietul om nu-și revenea. Nu reușea să înțeleagă că totul se petrecuse fără probleme, că noul născut era acolo, că Abigael era teafără și nevătămată. Fericirea sa era atât de mare încât nici nu putea să vorbească.

— Și irochezii? Întrebă Abigael.

— Nici urmă de irochezi, nici măcar de vreun grup de războinici oarecare, abenakis sau alții. Tare aș vrea să știu cine s-a distrat făcându-ne să alergăm așa într-o noapte de infern ca asta!...

Puțin mai târziu, Angelica părăsi familia fericită și luă drumul fortului. Zorile nu erau departe, dar noaptea era încă adâncă din cauza norilor care se îngrămădeau pe cer. Ploaia încetase. Natura, epuizată, părea că gâfâie, iar peste zgomotul miilor de pârâiașe, cântecul greierilor se înalță brusc, ca o orchestră celebrând sfârșitul furtunii cu țărâituri triumfătoare.

La jumătatea drumului, Angelica întâlni un băiat, ud din cap până-n picioare, care legăna un felinar. Era fiul cel mare al doamnei Carrere.

— Vin din satul indian, zise el.

— Nu ai luat-o pe bătrâna Vătire.

— Nici în spate n-aș fi putut să vi-o aduc. A luat alcool de la marinari în ultima vreme și am găsit-o beată moartă...

5

Ce s-ar fi întâmplat dacă...

Mintea Angelicai se lovea de acest dacă... și ce vedea atunci îi producea o asemenea spaimă încât nici bucuria și ușurarea provocate de nașterea ușoară a lui Abigael nu reușeau să o liniștească. Ea n-ar fi vrut să rețină din aceste ultime ore decât ieșirea dintr-o încercare de care se temuse, dar umbra rămânea și o împiedica să se bucure pe deplin.

Ce s-ar fi întâmplat *dacă* nașterea n-ar fi fost ușoară? Absența meșterului Berne, chiar în acea seară, complicase lucrurile. Abigael se temea de singurătate. Angelica sosise la timp. Și apoi, indispoziția doamnei Carrere, absența bătrânei indience, furtuna... !...

Meșterul Berne spusese: "Cine s-a putut distra făcându-ne să alergăm după irochezi în această noapte de infern?"

Și întrebarea se întâlnea în mod ciudat în mintea Angelicai cu amintirea informațiilor false care le fuseseră date, ei și lui Joffrey, ca să-i înșele, să-i despartă, să-i împiedice să se întâlnească sau să se ajute. Ori, cum spusese contele de Peyrac, veștile false, ca și falsele alarme erau rare. Asemenea încălcări, trădând toate legile mării și ale Lumii Noi, nu puteau veni decât cu intenții dușmănoase, hotărâte

și premeditate. Va trebui să vorbească cu Berne; cine le dăduse vestea apropierei unui grup irochez, obligându-i să se înarmeze și să se îndepărteze de sat, el, Berne, fiind obligat să plece de acasă, unde Abigael era pe punctul să nască?...

Dar bătrâna Vaire? Alcoolul putea să o fi tentat pe bătrâna indiană. Ea nu mai alerga după nave ca să schimbe câteva blănuri pentru una sau două ocale de apă de foc. Probabil i se aduseseră... Dar cine?... Și de ce, în mod criminal, exact în acea seară, în acea noapte?...

Și furtuna! Furtuna adăugându-se la toate astea...

"Dar *cine* poate provoca o furtună doar pentru a ne face rău?... Ah! Îmi ies din minți! Toate astea nu sunt decât coincidențe pe care am fost cât pe ce să le plătim scump! E o prostie să văd în asta planul unei minți rău intenționate. Cine ar dori moartea lui Abigael?... Nu-i posibil..."

Ea privi cerul roz care ieșea din noaptea întunecoasă ca un nufăr strălucitor dintr-o baltă noroioasă. Norii cenușii fugeau la orizont lăsând loc unei dimineți sidefii. Doar un vânt tăios amintea violențele nopții.

Angelica nu putuse închide ochii. Rămăsese sprijinită în coate la fereastră, pândind primele luciri, și vorbind cu pisoii care o asculta cu capul plecat, așezat pe coadă, liniștit.

De îndată ce văzu că Gouldsboro se trezește, nu mai avu răbdare și se duse la Hanul de sub port, cu micul său însoțitor pe urme, sărind cu veselie peste pârâiașele care coborau panta plajei.

— Ce-i cu povestea asta, că n-ai putut s-o treziți pe mama voastră în noaptea aceasta? Întrebă ea pe una din fetele Carrere care, singură la bucătărie, pune a oalele la fiert în vatra monumentală.

— E adevărul adevărat, încă mai doarme, afirmă adolescenta, îngrijorată. Nu pare bolnavă, dar totuși, nu este normal să doarmă așa, mai ales după tot zgomotul de azi-noapte.

— Ați zgâlțâit-o? Ați țipat la ea?

— Da!

— Atunci, într-adevăr, este îngrijorător. Chiar o persoană foarte obosită se trezește când e zgâlțâită. I s-a întâmplat ceva. Du-mă repede la ea!...

Carrere sforăia zgomotos, culcată pe spate, cu cerșaful până la bărbie, cu gura întredeschisă și nasul în sus. Părea hotărâtă să doarmă așa, liniștită, până la sfârșitul lumii.

În afară de asta, tenul îi era normal, bățile inimii puternice.

Angelica o scutură și ea, o strigă, fără să obțină alt rezultat decât câteva mormăituri. În disperare de cauză, îi făcu o ceai de plante foarte tare pentru a-i susține inima. Buna femeie avu reflexul de a înghite băutura, dar nu se trezi. Totuși, o oră mai târziu păru cufundată într-un somn mai ușor. Angelica, după ce o vizită pe Abigael, reveni la căpătâiul ei, supraveghind cu îngrijorare acest somn ciudat din care femeia nu ieși decât pe la ora unu după-amiază.

Părea ameteită, și-i trebui un oarecare timp ca să înțeleagă de ce familia, vecinii și Angelica erau adunați cu îngrijoare la căpătâiul ei.

— E de la cafea, zise ea acesteia, m-am simțit rău aproape imediat după ce am băut-o. Mi-amintesc că nu mă mai țineau picioarele. Am crezut că n-o să pot ajunge până la Han și mi-a fost greu să mă dezbrac și să-mi pun cămașa de noapte. Aveam un gust de fier în gură.

— Cafeaua mea? Dar am băut și eu, protestă Angelica. Nu, se răzgândi ea, îmi amintesc acum, mi-am făcut alta, după ce v-am oferit ceașca mea, dar n-am băut-o. Totuși, doamna de Maudribourg a băut și ea și...

Ea se întrerupse, căutând să-și amintească. O întâlnise cineva pe Ambrosine în dimineața aceasta? Nu... O văzuse cineva pe ducesa de Maudribourg în timpul zilei? Toți clătinară din cap. În mod normal, ar fi trebuit să vină să ia masa la Han sau să caute s-o întâlnească pe Angelica. Afară numai dacă mătușa Anna n-ar fi reținut-o la masă și ar fi rămas să mai discute cu ea...

Angelica alergă până la casa bătrânei domnișoare. PISOIUL, foarte agitat, topăia pe urmele ei. O găsi pe mătușa Anna în prag, discutând cu un vecin despre nașterea fericită a micuței Elisabeth.

— Ați văzut-o pe doamna de Maudribourg? îi zise ea, gâfâind. Mătușa Anna dădu din cap.

— Nu, n-am auzit-o mișcând. Credeam chiar că nu-i acasă; poate că, sculându-se înaintea mea, s-a dus la slujba iezuitului.

Angelica înconjură casa și se duse să bată la ușa hangarului, unde se pusese un pat pentru ducesă. Nu răspunse nimeni. Ea ridică zăvorul, dar ușa era blocată din interior.

— Trebuie să spargem ușa, zise ea vecinului.

— De ce? se miră el.

— Mai bateți, propuse mătușa Anna, desigur că doarme.

— Tocmai asta nu este normal, zise Angelica disperată.

— Hei, doamnă ducesă, treziți-vă, strigă vecinul, bătând cu pumnii în ușă.

— E inutil, vă spun, trebuie să spargem broasca.

— Așteptați, parcă mișcă ceva înăuntru.

Se auzea într-adevăr o ușoară mișcare, apoi un pas ezitant îndreptându-se spre ușă.

Zăvoarele fură trase și în ușă apăru Ambroisine în cămașă, clătinându-se, adormită.

— Ce faceți aici? se miră ea. Abia m-am sculat.

Și privind spre soare, întrebă:

— Cât e ceasul?

— Foarte târziu, zise Angelica. Ambroisine, cum vă simțiți?

— Foarte bine... Am doar capul greu și un gust de fier în gură.

Aceleași cuvinte ca doamna Carrère. Nu mai era nici o îndoială. Cafeaua era de vină. Cu siguranță conținea un drog și cele două persoane care băuseră căzuseră într-un somn greu pentru mai multe ore. Și brusc, înțelese. O transpirație rece începu să-i curgă pe spate.

O revedea pe doamna Carrère intrând și spunându-i: "Oh! Ce frumos miroase cafeaua dumneavoastră!" "Luați ceașca mea", răspunsese ea.

Dacă n-ar fi venit doamna Carrère, ea ar fi trebuit deci să bea cafeaua, și ea ar fi dormit la ora la care Abigael ar fi avut nevoie de ajutorul ei. În zadar ar fi zgâlțâit-o sau ar fi strigat-o... Abigael ar fi trebuit să facă singură față încercării și, în starea de culpabilitate și tensiune în care se găsea, n-ar fi rezistat. Chinuită de dureri, ar fi suferit ore întregi, între vecinii nepricepuți și zgomotul furtunii. Copilul ar fi murit, poate și mama!...

Era, deci, adevărat! "Se" dorise moartea lui Abigael! Dar de ce?

— Ce aveți? bâigui Ambroisine, abia ținându-se pe picioare, în cămașă în fața lor, păreți bolnavă? Ce se întâmplă? A fost vreo nenorocire?

— Nu! Nu! Slavă cerului. Culcați-vă, Ambroisine, abia mai stați în picioare.

— Mi-e foarte foame, se plânse copilărește ducesa, ducându-și mâna la stomac.

— Mătușă Anna, aveți niște supă să-i dați, ceva cald?

— Am supă de măcriș!

Angelica avea nevoie să se convingă că micuța Elisabeth, rotundă și roză ca un bebeluș de zahăr de Crăciun, se odihnea liniștită în brațele mamei sale, ca să nu leșine. Totul mersese bine. Ea fusese la căpătâiul lui Abigael, îi dăduse tot ajutorul de care avea nevoie, copilul și mama erau teferi, le făcuse o vizită și bucuria care domnea

acolo era nespusă. Orice vizitator care le trecea pragul se simțea pătruns de fericire.

Dar, gândindu-se la ce ar fi putut fi dacă... Angelica nu-și putea reveni. Până și acea furtună care izbucnise ca pentru a încununa catastrofa...

“Dar cine poate provoca o furtună pentru a ne face rău?” își repeta ea. Atunci îi reveni în minte cuvintele părintelui de Vernon: “Când lucrurile diabolice se pornesc, soarta, destinul, natura însăși par a fi de partea celui care dorește răul.”

Furtuna! Furtuna era în plus! Mâna de ajutor dată de Necuratul.

— Dar ce aveți? insistă Ambroisine. Sunteți lividă... Vă rog, spuneți-mi... De ce m-am trezit așa de târziu? S-a întâmplat o nenorocire, nu-i așa?

— Nu! Nu!... Din contra!... O mare fericire. S-a născut micuța Elisabeth... Copilul lui Abigael.

Și adăugă, privind-o cu un fel de sfidare pe gingașa femeie din fața ei:

— *N-a murit! Vedeți?*

— Domnul fie lăudat!

Ambroisine de Maudribourg își împreună mâinile și, aplecând capul, murmură cu fervoare o rugăciune de recunoștință. În cămașa ei fină, semăna cu un înger.

— De ce, atunci, păreați atât de tulburată?

— Nu-i nimic! Emoția, oboseala nopții... Și m-ați speriat cu somnul acesta prelungit...

“O să arunc cafeaua aia”, gândi ea.

Întorcându-se, văzu pisoii în spatele ei. Era zburliu, cu spatele încovoiat, suflând și scuipând, privind împrejur nu se știe ce.

Ea îl luă, ridicându-l la înălțimea feței sale. Ar fi vrut să afle secretul și, cufundându-și privirea în pupilele de agat, îi șopti:

— Ce vezi? Ce vezi? Spune-mi, *pe cine vezi?*...

6

Un preot... O sutană neagră care s-o povățuiască. Angelica simți această nevoie în timp ce urca colina în căutarea părintelui Maraicher de Vernon. I se părea că slujitorul lui Dumnezeu ar fi mai capabil decât ea să descurce izele ultimelor întâmplări. Dorea să-i

povestească totul, dar nu știa dacă o va face. Până la urmă, ce sentiment o îndemna să meargă spre el? Părintele de Vernon venise, apoi plecase, dar ea nu încetase să-l simtă prezent la Gouldsboro. De fapt, nu se îndepărtase de loc. Și dacă se cufunda uneori în pădure pentru a boteza din sat în sat, sediul său părea să rămână pe țărni.

Se spunea că își construise pe faleză, între port și golful anemonelor, un confesional, o cabană de scoarță și un altar din trunchiuri de lemn unde celebra în fiecare dimineață Sfânta Liturghie. De altfel, putea să nu fie acolo la acea oră din zi. Și oare ce voia ea să știe sau să obțină de la el?...

De fapt, își dădu seama că nu dorea decât să-l vadă. Un preot! Nu-i va spune poate nimic, dar vechiul reflex, născut din copilăria religioasă, cu rugăciuni și procesiuni, funcționa și o conducea spre el. El era "Preotul". Căpătase cu prețul ascetismului, al castității, al îndepărtării de lume, dreptul de a vedea misterele obscure care dirijează acțiunile umane.

De ce oare părintele de Vernon pusese crucea tocmai în acest loc, ca și cum plănuia să rămână aici mult timp? Ca un deget prins între scoarță și trunchi, mica sa tabără era înghesuită între Gouldsboro-ul catolic și Gouldsboro-ul protestant, cu ieșire spre tabăra Champlain și spre satul indian. Și marea cruce de lemn se înălța pe fundalul copacilor pădurii și al cerului. Cedri uriași și câțiva ulmi și stejari alcătuiau un decor verde închis, împeștriat de epilobi purpurii, un decor ca pentru o dramă shakespeareiană, între mare și pădure. Esplanada pe care se înălța crucea, cabana, confesionalul și altarul era presărată de ienuperi și plante cu parfum amar. Ieșind dintre arbori, se auzea imediat zgomotul valurilor, și, uneori, când acestea ajungeau mai departe, un norișor ca zăpada de păsea marginea falezei. Părea un mare animal curios, căutând să arunce o privire furișă într-o lume ce-i era necunoscută.

Băiețelul suedez ședea în fața cabanei, ciopind un fluier. Angelica îl zări pe părintele de Vernon la extremitatea promontoriului de stânci enorme. Sutana sa neagră se detașa pe orizontul redevenit de un albastru închis, pătat cu alb. Stătea înfipt bine pe picioarele goale, fără să ia seama la stropii pe care valurile îi aruncau în jur. Avea fața întoarsă într-o direcție anume. Apropiindu-se, Angelica știu că privea spre Gouldsboro. De acolo, Gouldsboro se vedea bine, cu rada, plaja, portul la stânga și "casele sale de lemn deschis la culoare".

O atenție susținută îl ținea nemișcat pe iezuit. Părea că dorește intens să perceapă secretul acestei imagini, fixată acolo, în curba malului. Nu o auzi pe Angelica apropiindu-se, și ea știu, printr-un fel de magie, că evoca viziunea călugăriței din Quebec. Când se întoarse spre ea, ea-i spuse cu un zâmbet, puțin dezamăgit:

— Gouldsboro este, nu-i așa? Vă gândiți la sora Magdalena care a văzut Gouldsboro în viziunea ei!... Gouldsboro pe care nu l-a putut vedea niciodată altfel decât în vis?

El o fixă cu privirea sa voit.

— De ce Gouldsboro? suspină ea.

— Și de ce nu Gouldsboro? replică el, sarcastic

Venind spre ea, se întâlniră la jumătatea drumului și în fața figurii mândre, a ținutei sale și a răcelii expresiei, o îndoială o străbătu. Nu demult ea gândise: "Tot acest complot, care se urzește împotriva noastră, este atât de abil! Atât de inteligent!... După chipul acestui om, al acestor oameni în sutană neagră, dresați să-l slujească pe Dumnezeu cu toate resursele cunoașterii și puterii lor asupra spiritului uman, folosindu-se de dorințe și temeri, pentru a duce oamenii la mântuire cu orice preț, neprecupețind nimic pentru a-și îndeplini scopul sacru: salvarea și apărarea Bisericii catolice apostolice și romane, și, dacă se poate, răspândirea ei în întreaga lume."

Dar dacă el era dușmanul ascuns, sau, mai degrabă, dacă în spatele lui se afla figura fanatică a părintelui d'Orgeval? Ea nu putea uita că părintele de Vernon venise s-o ia de pe vasul lui Barbă de Aur. Cine-l trimisese? La ordinele cui?

Amintindu-și asta, îl revăzu pe Jack Merwin mestecându-și tutunul și manevrând pânza și teama îi dispăru. Acest om care o scăpase de la înec și o dusesse în brațe, care-i oferise o supă caldă pentru a o întări, nu putea fi dușmanul său. Chiar dacă primise ordine severe în ce o privea, ea-l simțea destul de independent pentru a le interpreta în felul lui. Trebuia să ai curajul să-l înfrunți și de a-i cunoaște mai bine intențiile.

Ea ridică ochii spre el:

— Atunci, ce presentiment aveți? întrebă, cu îndrăzneală. Diavolița poate apărea din Gouldsboro?

— Da! Cred asta, răspunse el, privind-o în ochi.

Angelica simți că pălește.

— Deci, sunteți dușmanul nostru?

— Cine spune asta?

— Sunteți la ordinele părintelui d'Orgeval, nu-i așa? A jurat că ne va distruge. V-a trimis să ne spionați, să ne reduceți la tăcere,

să ne distrugeți, să ne ucideți dacă se prezintă ocazia... Îmi amintesc...

Ea se trase înapoi și-i strigă cu un fel de disperare:

— ... Mă priveați murind acolo! Da! Când mă înecam la capul Monegan, mă priveați murind... Am știut. Am citit-o în ochii dumneavoastră când refuzați să-mi întindeți mâna ca să mă ajutați... Așteptați cu brațele încrucișate ca marea să-și îndeplinească nelegiuirea. Dar una este să hotărâști conform unui ordin: "Această finnță trebuie să moară..." și alta să o privești zbatându-se și agonizând. N-ați putut.

El o asculta examinând-o cu atenție, dar rămânea impasibil. Când ea tăcu, gâfâind, o întrebă pe un ton calm:

— Pot să te întreb, doamnă, care este obiectul vizitei dumitale în tabăra mea astăzi?

— Mi-e frică, zise ea într-un elan.

Și cum întinsese amândouă mâinile în față spunând aceste cuvinte, fu surprinsă să-l vadă – pe el, un iezuit – luându-i-le și ținându-i-le o clipă cu fermitate într-ale sale.

— E bine! zise el. Sunt fericit că ai venit la mine în ciuda scopurilor ascunse pe care mi le-ai atribuit adineauri. Sunt la dispoziția dumitale pentru a încerca să-ți dau curaj. Ce se întâmplă?

Ea nu mai știa ce să spună. Gestul lui Merwin era atât de neașteptat...

Un val imens se sparse în adâncurile promontoriului și o jerbă de spumă albă ca zăpada țâșni la o înălțime incredibilă. Purtată de vânt, o ploaie de picături sărate și sclipitoare îi învăluia. Făcură câțiva pași să se îndepărteze, dar Angelica ezita să vorbească.

Dezvăluindu-i teama de a vedea urzindu-se o acțiune primejdioasă la Gouldsboro, nu urma ea oare să arunce așezarea, deja considerată eretică, posedată de diavol, copleșită de toate păcatele Israelului, și mai adânc în disgrație?

Ea clătină din cap.

— Nu știu ce se întâmplă aici, dar simt că ni se dorește distrugerea într-un mod atât de puternic și atât de profund încât nu mă pot opune. Cine ne dorește pieirea? Dacă aș ști-o, m-aș putea apăra. Este părintele d'Orgeval, Merwin? Dacă știți, vă implor, spuneți-mi. El v-a anunțat că eram pe vasul lui Barbă de Aur, la ordinul său ați venit să mă luați? Era o legătură, nu-i așa, între captura mea și ce ați venit să faceți în Golful Francez?

El nu negă, dar nici nu aprobă. Angelica simțea că încearcă să lege între ele diferitele fapte pe care le cunoștea, că știa mai mult

decât ea despre misterele care o înconjurau, dar că nu era hotărât să-i comunice gândurile sale. Se temea, oare? Lucra oare pentru dușmanii lor? Era el oare unul dintre dușmani?

— Englezi puritani, francezi eretici, reluă el brusc, pirați fără credință și lege, aventurieri gata de orice, iată populația de la Gouldsboro. Cum ar putea trăi în pace un asemenea viespar, fără să atragă suspiciunea Canadei care, prin Acadia, îi este vecină?

— E o judecată pripită, protestă Angelica, v-ați putut da seama singur că populația noastră este compusă mai ales din familii muncitoare cu moravuri patriarhale și, în ciuda sosirii recente a acelor pirați care sunt de altfel hotărâți să se cumintească, aici domnește o atmosferă decentă. Desigur, ne distrăm uneori. Cât despre englezii puritani, știți foarte bine că sunt refugiați din Noua-Anglie, fugind de masacrele de acolo și care așteaptă să se calmeze furtuna pentru a se întoarce acasă. Femeile și copiii aceștia de sub protecția noastră, de ce n-ar avea și ei dreptul la viață? Lăsați-i să trăiască! N-au murit oare destui de cealaltă parte a Golfului... Oh! Merwin, spuse ea cu durere, vă amintiți de copilașii englezi din insula Longue care veniseră să ne cânte despre scoici?... Acum sunt morți... A umblat zvonul că insulele din golful Casco au căzut în mâinile indienilor abenakis...

— Ei bine, aici te înșeli, zise el brusc. N-au murit. Insulele așteaptă încă asaltul bărcilor indiene, iar acei copii englezi pe care-i plângi, continuă să caute scoici cântând. Peste puțin timp, se vor întoarce liniștiți în fermele lor din Noua-Anglie. Și toate acestea datorită ție, sau din vina ta, cum vrei s-o iei!

— Ce vreți să spuneți? strigă ea privindu-l, uluită.

— Că plecarea, mai degrabă fuga lui Piksarett a dat peste cap toate planurile, a demoralizat trupele pornite să atace colonii din Noua-Anglie. Războiul indian s-a stins ca un foc de paie. Deja, după dispariția sa, triburile pe care le adusese din nord s-au risipit, urcând pe Quebec și ducându-și cu ei ostatecii. Cele care se porniseră spre sud așteptând venirea lui, nu l-au prea văzut, mai preocupat fiind să te urmeze, doamnă, decât să-și conducă trupele la luptă. Apoi, a pândit trecerea vasului *White Bird*. Când a văzut că te afli la bord, a urcat până pe Pentagoet, unde ne-a așteptat. Ori, nu e război indian în regiunea noastră fără marele războinic din Acadia. După câteva hărțuiri, indienii, aliați cu francezii, au renunțat să mai continue. Asta-i!... Ești mulțumită de isprava dumitale?... Da, după cum văd!...

El văzuse chipul Angelicăi luminându-se.

Într-adevăr, vestea că fuseseră cruțați copiii din insula Longue îi adusese o asemenea ușurare și o asemenea bucurie încât simți o căldură răspândindu-se și urcându-i până pe frunte.

— Ce fericire! zise ea, cu ochii strălucitori. Deci, sunt în viață. Domnul fie laudat!

Iezuitul își scărpină bărbia privind-o, în timp ce o lucire veselă îi sclipa în ochi.

— Recunoaște, doamnă, că părintele d'Orgeval ar avea câteva motive să fie supărat. O campanie care cade pe mâna femeilor, Marele său Botezat, fiul său preferat, sustrăgându-se fără remușcări datoriei sale de șef al unui război sfânt, și toate acestea fiindcă a întâlnit-o pe doamna Lacului de Argint. Așa ești numită în Quebec, unde orașul este de partea dumitale. Când știm cât e de greu să-i influențăm pe acești indieni schimbători și capricioși, puterea dumitale asupra unei personalități așa de dificile ca cea a lui Piksarett, pentru cine nu te cunoaște, poate părea vrăjitorie. Și au mai fost deja unele situații destul de greu de înghițit pentru superiorul meu, cum ar fi cea a domnului Lomenie-Chambord, care este, după cum știți, cel mai bun prieten al său, dar, arătându-se partizanul dumitale înflăcărat, l-a rănit adânc. Cum să nu vadă în dumneata o primejdioasă inamică, când instalarea lui Peyrac pe aceste țărmuri pare, deja, că sapă bazele întregii noastre opere în Acadia, iar prezența dumitale alături de el, l-a lipsit ca prin magie de cele mai bune alianțe.

— Dar de ce este convins că-i vrem răul? Căutăm și noi un colț pentru a supraviețui. Lumea e mare și America imensă și puțin populată încă. Nu vrem răul. Cu ce îl deranjăm?

— Oferiți un exemplu care nu sepotrivește cu ceea ce vrea să impună aici. Populația noastră canadiană este, desigur, credincioasă. Vrea să ajungă în lumea lui Dumnezeu, dar o face mai degrabă cutreierând pădurile și vânzând blănuri, decât cultivând câmpul la umbra bisericilor. Se lasă mai ușor influențată în necredință de cei care pot trăi luni întregi departe de orice cuminecătură. Exemplul vostru este deja pentru ei o ispită. Vin la voi căci găsesc aici marfă mai bună și posibilități de a face comerț la prețuri bune cu dușmanul, fără să-și păteze mâinile. Credeți că sunt orb și că n-am întâlnit numeroși francezi condamnați la spânzurătoare în wigwam-urile din împrejurimi? Omul este păcătos prin excelență. Își iubește propria plăcere mai presus de tot. Englezii vor să se roage în felul lor eretic și vor face orice pentru a-și cuceri acest drept, francezii vor să cutreiere pădurile și să se îmbogățească din comerțul cu piei...

— Dar pentru voi, preoții, care este plăcerea?

Întrerupt, iezuitul lăasă să treacă un timp până se hotărî să răspundă.

— Să câștigăm suflete pentru Biserică și să le păstrăm cu orice chip pe cele pe care le are deja.

Alt val se sparse la țarm și, de această, dată norul alb, care, cu un fel de mînie grandioasă, se înălța spre cer, căzu mai departe, dar următorul val alunecă iute până la ei și le acoperi picioarele până la glezne.

— Să nu mai stăm aici, zise părintele de Vernon, marea urcă, iar marea este înșelătoare pe coastele americane, cum știm amândoi. . .

El întinse mîna și, apucînd-o de braț, o ajută să se îndepărteze. Merseră o clipă în liniște, alături, pe o potecă. Miile de flori îi înconjurau cu tonuri de roz și mov. Angelica simți realitatea acestui braț de bărbat, strecurat sub al său, dintr-o pornire instinctivă de protecție. Desigur, nu se comporta ca un iezuit obișnuit.

Era cealaltă față a acestor suflete de bronz, dragostea pe care o purtau oamenilor, prin intermediul dragostei pe care le-o inspira Christos.

Ea nu se aștepta însă la lovitura pe care urma să o primească. El zise brusc:

— Nu veți supraviețui! Opera voastră este sortită eșecului, căci oriunde ai merge, o viață criminală poartă în sine condamnarea.

— De cine vorbiți?

— De dumneata, doamnă, în special de crimele tale trecute.

— Crimele mele trecute! repetă Angelica, căreia i se urcă sângele în cap. Depășiți limita, Merwin, strigă ea, smulgându-și brațul pe care el i-l ținea încă, și ochii îi sclipiră de furie. Ce știți despre trecutul meu ca să îndrăzniți să mă tratați astfel? Nu sunt o criminală.

— Așa? . . . făcu el, ironic. Nu mă mai mir de nimic! . . . Oare femeile cinstite sunt însemnate cu floarea de crin în regat? . . . Oricât de imperfectă ar fi justiția acolo, nu cred că a ajuns încă la un asemenea grad de inconsecvență. . .

Angelica simți că-i fuge sângele din obraji.

Cu câtă naivitate se aruncase în capcanele sale! . . . Cum putuse să creadă că el uitase *acel lucru*? În afară de contele de Peyrac, doar doi oameni mai știau că era însemnată cu floarea de crin. Berne, care asistasese la torturarea ei în camera de tortură de la Marennes¹, și el, acest iezuit, care o salvase de la înec la Monegan. Ea își amintea de aceste mîini goale pe carnea ei, când o frecționa pentru a o

¹ A se citi în aceeași colecție, *Angelica se revoltă*.

readuce la viață. Atunci *putuse vedea* pe spatele ei dezgolit semnul infam al florii de crin. Trebuia, deci, să dea explicații. Fusesse încolțită. Ori să-i dezvăluie totul despre ea, ori să riște ca el să-și formeze părerea după presupuneri greșite.

Da! era un iezuit ca toți ceilalți! Un adversar puternic! Trebuie să ții întotdeauna seama de forța lor.

În acel moment, avea probabil aerul uluit al lui Mr. Willoagby, lovit mișelește de același iezuit, și acest gând o făcu să zâmbească fără voie. Regăsindu-și aplombul, gândi că dacă ar vrea să-i spună adevărul, nu era decât o singură cale să o creadă fără reticență: să știe totul de la ea și să nu se mai îndoiască de ea.

— Părinte, zise ea, privindu-l în față, în ciuda puținei stime pe care mi-o purtați — recunosc că sunteți în posesia unui secret care vă dă dreptul să aveți această opinie — cu toate astea, mă credeți în stare să comit un sacrilegiu?... vreau să spun: să folosesc sfintele taine în scopuri păcătoase, răufăcătoare sau mincinoase?

— Nu, o asigură el, spontan, nu te cred capabilă de asta!

— Atunci... Vreți, părinte?... Vreți... să-mi ascultați spovedania?

7

Copilul suedez se îndepărtase de tabără. Căuta alune la poalele pădurii. Aici, vântul nu se simțea, căci locul era adăpostit.

Confesionalul rustic se compunea dintr-un perete cu ferestruică. Într-o parte, un jilț pentru preot, de cealaltă, pământul gol pentru genunchii penitentului. Acoperișul rotunjit și pereții erau din scoarță de ulm, destul de grosolan asamblați pe structuri de prăjini suple, dar nu existau nici uși, nici perdele. Preot și penitent, aproape ascunși unul față de altul de aravanul de trestie, puteau totuși, să privească marea.

Angelica îngenunchie. Părintele de Vernon luă de pe taburet un stihar alb pe care și-l trecu peste sutană și-și puse la gât etola brodată. Așezându-se, se aplecă.

— De cât timp nu te-ai mai spovedit?

Întrebarea o luă prin surprindere. De cât timp? Totul se pierdea în noaptea timpului, în haosul evenimentelor pe care le traversase. Brusc, revăzu mănăstirea Nieul, înaltul amvon la care se așeza

părintele stareț, fața sa palidă, încadrată de gluga albă și infinita prietenie a ochilor săi întunecați.

— De... patru sau cinci ani, cred, zise ea.

Iezuital tresări.

— Și mărturisești asta fără de rușine... Dar, fiica mea, ai pierdut orice noțiune a datoriei față de Dumnezeu, de Biserică și de sine!... Timp de patru sau cinci ani, poate și mai mult, la urma urmei, nu te-ai apropiat de tribunalul de penitență, nici de Sfânta Masă, evident. Deci, trăiești în păcat de moarte și asta nu pare să te tulbure. Totuși, dacă vei muri mâine, știi bine că vei fi aruncată în Iad și lui Satan pentru veșnicie!...

Angelica tăcea.

— Pocăiește-te pentru greșelile tale, făcu el, ca să poți cel puțin primi iertarea pentru această oribilă neglijență.

— Vreau să fac o confesiune generală, zise ea.

— Bine, te ascult.

Ea putea să mărturisească doar păcatele comise de la ultima sa spovedanie. O confesiune generală însemna toată viața ei. El va ști totul despre ea. Dar, deși se preda astfel în întregime, și poate unui reprezentant al celor mai mari dușmani ai lor, știa că îngenunchind aici, nu avea decât de câștigat. Căci pecetea confesiunii îl obliga și pe el la secretul absolut. Dacă i-ar mărturisi numai episoade din viața ei, putea să le comunice superiorilor lui, episcopului și chiar, dacă ar vrea, le-ar putea răspândi în tot Quebec-ul.

Dar ce urma să-i mărturisească acolo, în fața a ceea ce era considerat de la începutul creștinismului drept tribunalul lui Dumnezeu, trebuia să fie păstrat cu grijă.

Intransigentă lege, și nu exista nici o dovadă că vreun preot ar fi violat-o vreodată. În secolul al X-lea, sfântul Ioan Chrisotomul, numit sfântul Ioan Gură de Aur, murise sub tortură mai degrabă decât să dezvăluie Împăratului secretele spovedaniei Împărătesei.

După ce recită "Confiteor"-ul și afirmă, după formula consacrată, că lua "hotărârea să nu mai păcătuiască", Angelica nu știa cu ce să înceapă. Viața sa nu era simplă, dar, cu toate astea, dorea să o expună în așa fel încât să-l convingă pe preot că nu existase în ea nici un dram de ateism. Circumstanțele făcuseră din ea o revoltată, dar nu o criminală, iar dacă fusese însemnată cu floarea de crin, era pentru că fusese luată drept o reformată, lucru pe care i-l explică.

— De ce nu te-ai dezvinovăți, refuzând să te lași confundată cu o eretică? Măcar pentru a scăpa de această tortură infamă?

Angelica trebui să-i explice că se ascundea, că nu putea dezvălui cine era, că poliția regelui pusese un preț pe capul ei... Mai exista și copila ei, părăsită în pădure, legată de un copac... Era complicat. Fusese numită Revoltata din Poitou și condusese răscoala.

El o asculta fără să pară impresionat și primi cu răceală mărturisirea că omorâse de două ori cu propria ei mână. Îl înjunghiasse pe Marele Coerse care voia să-i ucidă copilul și pusese să i se taie capul lui Montadour... Preotul trecu peste toate acestea, dar insistă asupra moralității vieții ei: desfrâul, adulterul, căci își înșelase soțul de mai multe ori...

— Îl credeam mort, părinte!...

— Dar castitatea? Puțin îți pasă de ea, după cum văd, fiica mea!...

Ei îi veni să ridice din umeri și să zică: "N-are nici o importanță." Dar ce departe era totul. O altă viață, o altă lume!... Din toate acestea se degaja o senzație de oroare și neputință, dar, prin contrast, urca în ea un sentiment de ușurare la ideea că se găsea acum liberă, iubită și protejată pe pământul Americii.

Nu mai era singură în lupta contra opresiunii seculare. Era iubită de un bărbat care o pusese la adăpost de cruzimea oamenilor, care construise în jurul ei metereze pe care forțele prezente în Lumea Nouă nu mai erau în stare să le doboare și care se va întoarce peste câteva zile...

— Ah! înțelegeți, Merwin, putem în sfârșit trăi fericiți, eliberați de noi înșine!... Vă rog... Lăsați-ne să trăim!...

— Fiică mea, nu uita că ești aici pentru a-ți mărturisi păcatele și nu pentru a-ți căuta scuze... Toată viața ai vrut să ignori, din slăbiciune, zăpăceală sau descurajare, învățăturile Bisericii care îți cereau să fii virtuoasă și castă. Totuși, te voi ierta de păcate, căci Iisus a fost indulgent cu femeia adulteră, a fost indulgent și cu păcătoasa care a venit la El, din dragoste, să-i toarne parfum pe picioare. După exemplul sfintei Maria-Magdalena, învață să plângi la picioarele crucii pentru iertarea păcatelor lumii. În această privință, te rog să rostești legământul de căință.

După ce o ajută să rostească cuvintele pe care le uitase, o binecuvântă, absolvind-o de păcate. Ieșind din confesional, își scoase etola albă, dar își păstră stiharul. Picioarele sale albe în iarba cosită, îi aminteau Angelicăi că îl cunoscuse făcând lucrurile cotidiene ale oricărui om: fierbea supa, tăia pâinea, își spăla cămașa, priza tutunul. În ciuda culturii sale, mâinile sale bătătorite și picioarele goale îl făceau

să fie mai apropiat. Datorită luptei cu ursul, reușise să cucerească întreaga populație din Gouldsboro.

Dar care va fi hotărârea sa definitivă în ceea ce-i privea?

În ciuda imensei speranțe și bucurii care o invadau după această mărturisire — și fără să știe exact de ce — Angelica se dorea prudentă. După o lungă tăcere, el reluă pe un ton voit neutru:

— Să nu îți închipui că dacă am comis la Monegan un act de umanitate elementară în ceea ce te privește, trebuie să mă considerai aliatul vostru. Distanțele rămân aceleași.

— Nu, nici chiar așa, zise Angelica, râzând brusc. M-ați târât de păr pe plajă și eu v-am vomat pe haină. Vrei, nu vrei, asta apropie și crează legături, chiar de la păcătoasă la preot...

Umorul îl învinse pe iezuit, care începu și el să râdă, așa cum răsese la Saint-Castine...

— Fie! Să admitem, zise el, dar nu este mai puțin adevărat că dacă în independența voastră, în... neutralitatea voastră proclamată, afirmată, nu sunteți cu totul de partea dușmanilor Noii-Franțe, nu sunteți nici prietenii ei. Recunoașteți că nu este ușor să fiți considerați inofensivi. Să luăm exemplul guvernatorului vostru actual, domnul Colin Paturel. Iată un corsar care și-a primit aprobările la Paris, a cumpărat în regulă formă pământuri în regiune, s-a angajat să servească misiunile și Noua-Franță, dar îl găsesc aici, aliat cu voi, prieten și de partea voastră, de fapt. Cum l-ați îmbrobodit, pentru ca să vă fie atât de credincios? Ce i-ați promis?

— Mai întâi, de ce Versailles-ul și-a permis să vândă pământuri despre care se știa că aparțin englezilor prin tratatul de la Breda?...

Iezuitul făcu un gest agasat.

— S-ar putea discuta la infinit despre apartenența pământurilor Acadiei. Francezii au fost primii ocupanți, cu de Monts...

— Un hughenot, între paranteze fie spus... Poate Colin a înțeles că doreau să-l folosească trimițându-l să cucerească pământuri pe care le plătise totuși cu bani gheață celor care aveau tot atâtea drepturi ca și el să le posedă. A fost asigurat că va fi pentru el un joc de copil să-l expulzeze pe acel pirat și recruții săi protestanți care se instalaseră acolo pe nedrept. Înșelătoria era bine pusă la cale, recunosc. Dar iată că lucrurile au luat o altă întorsătură. Paturel este un om cinstit și am putut face un acord cu el.

— Cum? insistă iezuitul.

El mirosea, în jurul acestor fapte uimitoare, misterul.

— Are o mare pasiune pentru dumneata. Și pune această pasiune înaintea datoriei. Nu-mi place omul acesta.

— Fiți sigur că sentimentul este reciproc. El mi-a spus-o. Vă găsește prea violent pentru un preot. I-ar plăcea ca preoții să-și lumineze credincioșii și nu să-i chinuie fără să țină seama de personalitatea fiecăruia. Fără îndoială, în calitate de corsar, nu i-a convenit să veniți la bordul său să-i luați ostateca, contesa de Peyrac, pe care reușise s-o captureze... Îi era și așa destul de greu cu cucerirea Gouldsboro-ului. Veniseți să-i luați, din ordinul iezuiților, cel mai mare atu. Dar este un om foarte credincios și nu i-ar plăcea să se simtă considerat de dumneavoastră ca un dușman al lui Dumnezeu și al Bisericii.

După un suspin, ea adăugă:

— Iată! E oare posibil să împăcăm lucrurile ca pentru oameni de bună credință? Ce mă sfătuiți?...

— Du-te în Quebec, zise părintele de Vernon. Trebuie să te faci cunoscută acolo.

Soțul tău, considerat un trădător, un dușman al regatului, fiind gascon de origine, va găsi înțelegerea guvernatorului nostru Frontenac. Și mai ales tu trebuie să mergi acolo, ca să liniștești temerile și îndoielile în ceea ce te privește.

— Sunteți nebun! strigă ea speriată. Vom cădea în cursă... Quebec! Știți bine că aș fi primită cu pietre. Am risca să fim imediat arestați de Poliția regelui și întemnițați.

— Du-te repede acolo. Flota soțului tău este mai puternică decât cea a Noii-Franțe, care are doar o navă.

— Ciudat sfat din partea dumitale! făcu ea, neputând să-și stăpânească un zâmbet. În felul acesta, nu te mai poți, deci, numi dușmanul nostru, Merwin.

El nu răspunse și, scoțându-și stiharul, îl împături cu grijă și-l puse pe braț. Ea înțelese că nu mai vrea să continue.

— Mai rămâneți la Gouldsboro? întrebă ea.

— Nu știu. Du-te acum, fiica mea. Se face târziu. Este ora predicii și vor veni credincioșii pentru rugăciune.

Ea înclină capul, supusă, în chip de rămas bun și porni pe cărare, dar după câțiva pași se răzgândi.

— Părinte, zise ea, întorcându-se, nu mi-ați dat penitență.

Era obiceiul ca la sfârșitul oricărei spovedanii preotul să indice diferite rugăciuni sau acte de credință ce trebuiau îndeplinite ca ispășire pentru păcatele comise. Părintele de Vernon ezită. Încruntându-și sprâncenele, figura sa căpătă o expresie austeră.

— Ei bine, mergi în Quebec! repetă el. Da, asta vei face drept penitență. Mergi în Quebec cu soțul tău, dacă se prezintă ocazia.

Înfruntă orașul fără frică sau rușine. La urma urmelor, poate că pământul Americii va avea de câștigat din toate astea.

8

Angelica nu-și pierduse speranța, cu toate că părintele de Vernon tăcuse la afirmația ei: “În felul acesta, nu te mai poți numi dușmanul nostru.”. Ar fi vrut să-i împărtășească deîndată lui Joffrey sentimentul ei de încredere.

“Cred că iezuitul acesta este de partea noastră”, i-ar fi spus ea.

Părintele d’Orgeval le trimisese deja pe Masserat, iar Masserat îi ajutase să îngrijească bolnavii de variolă la Wapassou și să fabrice bere, apoi pe Gueroude pe Kennebec, apoi pe Merwin. Acesta era cel mai important, căci era un fel de dublură a părintelui d’Orgeval. Era într-un fel omul său de încredere, pentru că nu se temea să înfrunte doctrina reformatilor, nici nuri femeilor sau tavernele din Noul York, nici marea, piratii, naufragiile, indienii, urșii... El va raporta superiorului său cunoscând îndeaproape dușmanul. D’Orgeval se va lăsa oare convins?...

Văzându-l pe Cantor ce se întorcea din port împreună cu banda sa de prieteni, purtând pe umeri plase cu pești și coșuri cu homari și scoici, Angelica se grăbi să-i iasă în întâmpinare. Acesta își îmbrățișă mama. Era bronzat ca un pirat și nicidecum ochii săi limpezi, de culoarea smaraldului, nu străluciseră cu mai multă inocență. Angelica nu-l întrebă de ce lipsise și nici el nu-i dădu nici o explicație. Prezența sa îi împrăstia neliniștea și o făcea fericită. Cu siguranță, era o seară frumoasă, iar pericolele și grijile păreau nelalocul lor.

Un stol de păsări străbătu cerul. Angelica admiră elanul superb al zborului lor care dădea viață cerului, o lume a vânturilor și curenților invizibili ai migrațiilor dirijate de legile imperioase ale naturii, o lume armonioasă și activă care își avea și ea locul în existența lor. Păsările... Gouldsboro, misterul său, golful, insulele... Gouldsboro, unde prezicătoarea din Quebec pretindea că se va juca drama mistică a Diavoliței a cărei viziune o avusese.

“... eram pe țărmul mării. Insulule din golf păreau niște monștri adormiți... Se auzeau țipetele pescărușilor și cormoranilor. Deodată, o femeie de o mare frumusețe ieși din

ape și am știut că era o femeie demon... Corpul său nu se reflecta în ape... Călărea un inorog..."

Fantasmagorie!...

"Nu se va întâmpla nimic, hotărî Angelica pentru sine. Voi veghea! Dacă toate acestea sunt scrise în destinul Gouldsboro-ului, poate nu vor fi decât în mod simbolic. Vor trece fără să știm. Important este să le învingi!" Și întorcându-se, văzu la câțiva pași de ea o femeie privind-o. Părul ei întunecat se încolăcea ca șerpii în lumina roșiatică a asfințitului.

— Cred că ați uitat de mine, spuse vocea Ambroisinei de Maudribourg. Priveați păsările și ați uitat că mai exist, nu-i așa? Ascultați țipetele pescărușilor ce treceau și vi se păreau o muzică cerească. V-am văzut închizând ochii și zâmbind. Cum faceți să iubiți atâtea lucruri? Toate păsările astea care trec, mie nu-mi inspiră decât spaimă. Mi se pare că aud sufletele morților sau condamnaților și mor de frică. Pe dumneata, însă, te încântă... Ți plac mai mult decât mine...

— Te înșeli, Ambroisine. Îmi fac multe griji pentru dumneata.

Ambroisine se apropie. Binefăcătoarea era cuprinsă de spaima copilărești, dar în bănuielele ei, nu se înșela de loc. Timp de câteva minute, Angelica o uitase. Obsedată de absența lui Joffrey, nu înceta să privească spre orizont, încercând să zărească pânzele navelor întorcându-se din expediția războinică.

Între nașterea lui Abigail și convorbirea cu părintele de Vernon, sigur că problemele ducesei de Maudribourg trecuseră pe planul al doilea. Angelica îi spuse totuși cu amabilitate:

— Nimeni nu te-a părăsit, Ambroisine. Aici, la Gouldsboro, toți locuitorii au parte de interesul și afecțiunea mea. Când dorești, vom vedea împreună ce hotărâre să luăm. Fie că vei dori ca fetele tale să se întoarcă aici, fie că le vei reîntâlni la Port-Royal, noi vom rămâne prietene, iar dacă îți place Gouldsboro...

— Dar nu vreau să plec! strigă Ambroisine, frângându-și mâinile... Vreau să stau aici, singură, cu dumneata...

— Totuși, ești "binefăcătoarea" lor, protestă Angelica. Haide, Ambroisine!... nu mai ești un copil.

— Ba da, sunt un copil pierdut! strigă ducesa disperată.

Nu părea să poată fi convinsă. Femeia puternică, curajoasă, sigură de ea, care și-a trăit până acum viața de văduvă bogată, nobilă și pioasă, devotată operelor de binefacere și cunoscătoare a științelor, lipsită de slăbiciuni, părea că a dispărut. În ultimul timp,

ceva de pe aceste țărături o înfrânsese. Naufragiul, fără îndoială, ca și noul mod de viață. Ea se trezea după anii de viață mănăstirească și studioasă ca dintr-un vis, la treizeci și cinci de ani, ca un copil de cincisprezece, căutându-și sufletul pierdut în dezastru.

Angelica bănuia că sufletul Ambroisinei de Maudribourg răătăcea prin aceste spații pustii ca o tânără pasăre pierdută de stol, ce trebuie să-și adune singură forțele pentru a regăsi direcția de urmat. Angelica le observase de nenumărate ori, trecând, coborând, învârtindu-se pe cer, scoțând țipete și împărtășea neliniștea ființei despărțite de ai săi, fără scăpare, sortită morții dacă nu reușește prin ea însăși și prin instinct să supraviețuiască.

— „Cred întotdeauna că mama lor va veni să-i caute, spunea Cantor, căruia îi plăcea și lui să privească păsările, seara, așezat alături de ea; dar nu este adevărat, mama nu se întoarce niciodată.”

Angelica atinse părul Ambroisinei și o mângâie ca pe un copil.

— Bine, spuse ea pe un ton liniștitor, ai răbdare. Aici ești în siguranță și nimeni nu-ți va face nici un rău. Când îți vei recăpăta puterile, o să vorbim. Fii liniștită și așteaptă. Acum mă duc la Abigael să-i duc niște cadouri pe care soțul meu și cu mine le-am pregătit pentru ea. Vrei să vii cu mine? Îți va face bine să vezi copilul.

Cadoul pentru Abigael era o biblie îmbrăcată în aur și argint, având cizelate în metal Exodul din Egipt și pe Estera în fața regelui Artaxerxe, un scutec de mătase roșie brodat cu aur și o față de pernă asortată. Angelica adăugase pentru familie o cutie cu bomboane englezești și două vase, unul cu ghimber verde și celălalt cu flori de portocal. Cantor, Martial și ceilalți băieți erau și ei acolo.

Angelica se temea că atâtea vizite să n-o obosească pe tână mamă. Abigael era îngrijorată. Nu avea lapte și căpătase puțină febră. Angelica îi promise că-i va prepara un ceai pe care i-l va aduce dimineață și făcu recomandări Severinei, Rebecăi și mătușii Anna, care trebuiau să stea cu Abigael, ca și lui Gabriel Berne, care era foarte atent la tot ce privea mica sa familie.

Împreună cu Ambroisine, se mai ocupă de alte treburi, dar seara, rămasă singură, grijiile reapărură. Își reproșa că nu-i vorbise părintelui de Vernon despre temerile ei în legătură cu atmosfera diabolică ce părea că-i învăluie. Nu-i părea ostil, așa că, de ce să nu i se destăinuie lui cu mai multă încredere? Aproape imediat, însă, conștiința o readucea la prudență. Mai întâi, indienii. Tot ce-i provoca îngrijorarea erau fapte neînsemnate. De îndată ce încerca, numai pentru ea, să le pună într-o anumită ordine, după o anume logică, nu le mai găsea capătul. O navă necunoscută, încărcată cu necunoscuți,

care păreau că dau intenționat informații false, două femei care au dormit prea mult, desigur sub efectul unui drog... Dar să te spovedești unui duhovnic, care era el însuși reticent în ceea ce te privește, nu era ușor. Îi trebuiau mai multe date, înainte de a putea decide din ce parte vine primejdia.

Mintea ei rățăcea, căutând, și brusc, se opri la o idee neașteptată. Cineva care voia să se răzbune! Da, să se răzbune... Tenacitatea și acțiunile lipsite de logică semănau mai mult cu ideea fixă a unui maniac aflat pe urmele lor, căutând să-i epuizeze prin hărțuiri continue, decât cu desfășurarea unui plan de atac conceput de o minte luminată. Desigur, mai era și apariția lui Barbă de Aur, dar se putea considera la fel de bine că era o intenție ascunsă a responsabililor coloniali francezi care hotărâseră să-i atribuie drept recompensă unui corsar un teritoriu deja ocupat de un nedorit. Lucrul care nu se potrivea cu planurile urzite de acei domni de la Paris era răpirea lui Barbă de Aur, condus într-o insulă unde urma să o întâlnească pe ea și biletul strecurat lui Peyrac: "Soția ta este în insula Vieux Navire cu Barbă de Aur". O operație atât de machiavelică, cu detalii așa de precise, pentru a arunca trei persoane într-o tragedie iremediabilă, demonstra cunoașterea minuțioasă a existenței lor zilnice, a obiceiurilor lor și chiar a caracterelor personale, a reacțiilor lor, în scopul de a-i distruge. De fiecare dată când se gândea la asta, Angelica simțea că o trece un fior. Nu, nu putea să se înșele. Toate acestea nu erau fructul întâmplării sau coincidenței nefericite, așa cum voia ea să se convingă pe moment. Era cineva care urmărea o răzbunare. Dar cine putea oare să-i urască atât? Era cineva care-i dorea moartea lui Peyrac și mergea până acolo încât îi răpise soția și urmărea să-l împingă s-o omoare... sau era o răzbunare împotriva ei? Pe cine supăraseră ea într-atât, încât era capabil de asemenea vicisitudini? Se gândi la Clovis care, dispăruse. Joffrey trimisese după Cantor pentru că voia să-i pună întrebări despre falsul ordin care o adusese pe Angelica în satul englez, aruncând-o în capcana canadienilor. Se știa că fusese primit de la Maupertuis, dar acesta plecase în Canada și pentru a ști cine îl transmisese, contele trebuise să interogheze toți oamenii prezenți în acea zi la Houssnoch. Lipsea doar mărturia lui Clovis, care dispăruse.

Pentru câteva momente, Angelica avu impresia că deține capătul firului, dar, reflectând, acesta nu i se mai păru plauzibil. Nu-l vedea pe sârmanul negustor capabil de atâtea subtilități psihologice, deși nu poți ști niciodată de ce sunt în stare aceste ființe primitive și închise atunci când se atasează de cineva. În orice caz,

însă, Clovis n-ar fi putut da târcoale prin împrejurimi fără să fie imediat recunoscut și adus la contele de Peyrac.

Rămânea de lămurit afacerea cafelei drogate, căci, fără nici o îndoială, somniferul care le cufundase pe doamna de Maudribourg și pe doamna Carrere într-o toropeală atât de prelungită nu putea să se găsească decât în acea cafea pe care doar ele o băuseră.

Angelica examină cu atenție cafeaua măcinată care-i rămăsese. Părea normală și aroma ei era delicioasă. Dacă Joffrey ar fi fost acolo, ar fi putut să-i facă analiza și să descopere cu ce era amestecată. Se gândi să ceară și părerea băcanului. Nasul acestuia, obișnuit cu tot felul de miresme de coloniale, ar putea recunoaște ce nu era în ordine, dar renunță să amestece în această treabă un om care nici măcar nu era din Gouldsboro, pentru a evita să se mai întâmple vreun accident. Chiar și pisoii, dacă ar mirosi cafeaua, s-ar putea otrăvi. Hotărî atunci, nu fără regrete, să scape de ea și se duse să arunce conținutul cutiei în mare. Se întoarse, urmată de pisoi, care nu o părăsea nici un moment. Era puțin lucru, dar prezența lui vie îi calma neliniștea. Luându-l pe umăr, privi pe fereastră cerul nopții străbătut de fulgere îndepărtate.

9

A doua zi era o zi foarte caldă. Vântul se potolise, marea era liniștită, pădurea și pământul emanau o ceață alburie prin care soarele părea că strălucește ca printr-un porțelan translucid. În zori, profitând că Ambroisine de Maudribourg dormea încă, Angelica urcă până la casa Berne să ducă ceaiul promis. I-a dat o primă ceașcă prietenei ei, care urma să mai bea două, trei în cursul zilei. Micuța Elisabeth era ca o păpușică părând că surâde. De fapt, Severine era convinsă de asta.

Se duse apoi la ducesă, care, în picioare în pragul ușii, privea marea.

— Veniți să ne plimbăm. Se spune că pe plaje se găsesc ametiste și agate foarte frumoase și vreau să caut ca să le duc Honorinei.

Angelica ținea în mână un coș în care pusese o sticlă de limonadă și plăcinte de porumb. În plimbarea lor, găsiră câteva pietre și numeroase cochilii. Angelica gândea că Honorine va fi încântată

de aceste descoperiri. Puțin mai târziu, când se așezară, erau foarte însetate.

— Prepar această limonadă din sumac roșu, explică Angelica. Sumacul alb este otrăvitor. Omoară chiar și stejarul sau stuful care cresc în jurul lui. În schimb, boabele de sumac roșu, amestecate cu zahăr de sicomor, fermentează și dau o băutură delicioasă.

Ea puse sticla la rece într-o scobitură de stâncă. Ambroisine scoase un suspin de satisfacție copilărească și se întinse pe nisip, punându-și capul pe genunchii Angelicăi.

— Dar dacă era sumac alb?.. O să murim?

— Nu, nu-ți fie teamă!

— Otrava, spuse ducesa, visătoare, otrava... este un cuvânt care m-a obsedat de-a lungul anilor. Să-l otrăvești... pe el, pe monstru... înțelegi? Să-l otrăvești... Aș fi vrut să am puterea să o fac. Nu mă gândeam decât la asta... singura mea ușurare era să-mi imaginez cum ar fi fost să-l omor cu mâna mea... Dar niciodată nu reușeam să-mi pun proiectele în aplicare. Mi-era frică de iad. Până la urmă, el a murit... de bătrânețe, de desfrâu... și eu îmi primesc pedeapsa pentru acele gânduri vinovate purtându-mi nefericirea și negăsindu-mi nicăieri liniștea, nici măcar în rugăciune sau în acte de căință.

— De ce nu v-ați căsătorit? Cererile nu v-au lipsit, sunt sigură. Ambroisine se ridică brusc.

— Să mă recăsătoresc!... Cum puteți să-mi puneți această întrebare? Câtă cruzime, în seninătatea duminică de femeie fericită... Să mă recăsătoresc? Să fiu din nou pradă unui bărbat? Nu, n-o voi face niciodată! Numai gândul să suport atingerea unui bărbat mă îmbolnăvește...

Ea aplecă fruntea, iar părul îi acoperi pe jumătate profilul fin, pe care căldura și emoția îl împurpurase. Soarele îi mângâia ușor brațele aurii. Trecându-și melancolică mâna prin păr, spuse:

— Și totuși, sunt frumoasă... nu-i așa? Cine mă va putea vindeca de o această profundă infirmitate: oroarea de dragoste?...

Masca mondenă, ca și atitudinea construită cu măiestrie în vederea relațiilor de curte dispăruseră. Răul era greu de vindecat. Cum putea fi ajutată să-și întregească personalitatea sfărâmată brusc și fără scop, să-și liniștească feminitatea mutilată? Era nevoie de un preot, dar, desigur, în fața acestuia, Ambroisine ar fi jucat din obișnuință comedia cunoscută și nu s-ar fi arătat sinceră. Era clar că nu-i dezvăluise decât Angelicăi rănilor profunde, iar aceasta îi vorbi

îndelung, încercând să-i redea gustul și încrederea în viață, să-i trezească interesul pentru scopuri mai înalte, să-i amintească de mila Domnului și de dragostea sa pentru toate ființele pământului. Ambroisine o asculta tăcută, părând insensibilă, dar Angelica avu totuși impresia că se liniștise puțin.

— Ești bună, murmură ducesa, îmbrățișând-o cu un gest copilăresc, n-am întâlnit niciodată pe cineva mai bun.

Și închizând ochii, păru că adoarme. Angelica o lăsă să se odihnească. Confidențele primite o întristaseră. Privi spre orizont, sperând să descopere pânzele corăbiei care l-ar aduce pe Joffrey, și se gândi la el cu pasiune:

“Dragul meu, tu nu m-ai decepționat niciodată și nu mi-ai făcut nici un rău. Tu mi-ai dat de la început cheile împărăției.”

Amintirile din vremurile de demult de la Toulouse o asaltau. Nu avea decât șaptesprezece ani și cei treizeci de ani ai marelui senior toulousan i se păreau culmea bătrâneții și a experienței terifiante pe care le ghicea în spatele acelei figuri batjocoritoare, plină de cicatrice. Poate, pentru vechile sale iubite, arsesese într-un foc libertin, lipsit de sentiment, dar pentru ea, care-l iubise imediat cu o dragoste aleasă, avusese toate gingăsiile. Nu-i înșelase dragostea și nu putea decât să-i mulțumească cerului pentru un astfel de dar.

— La ce vă gândiți? întrebă brusc Ambroisine. La el, firește, la el... la omul pe care-l iubiți... sunteți fericită, dar eu nu am nimic.

Agitată brusc, își scutură părul în toate direcțiile, apoi, liniștindu-se, se scuza că este atât de nervoasă. Cum căldura începea să scadă, porniră spre casă. Nu începuse încă să bată vântul. Aerul era greu și umezeala se lipea de piele. Cineva veni să-i spună Angelicăi că părintele de Vernon o căuta și o aștepta lângă fort. Ducesa de Maudribourg îl salută de departe pe preot și se îndreptă spre casa mătușii Anne. Preotul iezuit păru surprins și se apropie contrariat:

— Credeam că doamna de Maudribourg a plecat din Gouldsboro...

Angelica îi dădu câteva explicații destul de confuze.

— Dar Fetele regelui, unde sunt?

— La Port-Royal.

— Și nu se mai întorc? Credeam că vor să se mărite cu niște cetățeni din Gouldsboro...

— Nu dumneavoastră ați condamnat cu tărie aceste căsătorii? întrebă Angelica, mirată.

— Eu? zise el încruntând sprâncenele și luându-și aerul superior. De ce să mă amestec în așa ceva?...

— Dar eu credeam... Doamna de Maudribourg mi-a spus... Poate că a înțeles greșit părerea sfinției voastre în această privință.

— Se prea poate!..

Privind-o pătrunzător, el păru pe punctul de a spune ceva, dar tăcu.

— De ce m-ați căutat? întrebă Angelica.

Marwin se scutură pentru a alunga gândurile care-l tulburau.

— Da... Voiam să vă prezint omagiile mele. Voi părăsi această regiune mâine în zori.

— Plecați? întrebă Angelica, mirată.

Teama, teama irațională își făcea din nou loc în sufletul ei.

— Vă duceți la părintele d'Orgeval?

— Peste câteva săptămâni, dar îi voi trimite mai întâi un mesaj.

— O să-i vorbiți și despre noi?

El surâse, ușor ironic.

— Deci, asta vă interesează?

Apoi, redeveni grav și chiar mohorât.

— Nu contați prea mult pe intervenția mea, zise el, deschis. Eu îi urâsc pe acești eretici pe care îi protejați. Detest pe cei care au îndrăznit să răstălmăcească cuvintele lui Christos, îndepărtând omul de mântuire și rătăcindu-l pe căi perverse.

— Dar pe noi, Merwin, pe noi nu ne urâți?

Ea-l privea cu ochi înflăcărați, căutându-i bunăvoința. "Pe mine..., nu mă urâști?" implora această privire. El surâse din nou, dar dădu din cap.

— Știți doar că nu-i pot susține cu adevărat pe cei ce protejează complicii lui Satan.

— Dar îi puteți sugera părintelui d'Orgeval să ne menajeze.

— Părintele este un om integru care nu are decât scopuri precise și bine definite.

— Veți încerca, totuși?...

Angelica ar fi vrut ca el să fie mai îngăduitor, să poată păstra măcar speranța de a fi atins această inimă de piatră. Dar el era de neclintit.

— Atunci, cel puțin, când îl veți vedea, cereți-i ceva din partea mea, hotărî ea. Nu mă va putea refuza, nici chiar dacă i-aș fi cea mai aprigă dușmancă.

— Ce?

— Secretul fabricării lumânărilor sale verzi! Nimeni n-a putut încă să mi-l spună.

Părintele de Vernon izbucni în râs.

— Sunteți dezarmantă! spuse el. Fie, îi voi prezenta cererea dumitale.

Și-i întinse mâna, ca pentru a pecetlui o alianță. Astfel, nu se comporta ca un iezuit obișnuit, ci ca un om al mării, ca un prieten deschis, care nu vrea să vorbească în vânt, dar care exprimase printr-un gest profundul său sentiment. Ea-i strânse cu fervoare mâna aristocratică, dar bătătorită și înnegrită de manevrarea pânzelor. Un gând îi trecu prin minte: “Nu trebuie să plece. Dacă pleacă, nu-l voi mai revedea niciodată...”

Un stol de păsări ce trecea pe cer răspândi o umbră pe plajă și inima Angelicăi se strânse, apăsată parcă de aceeași umbră. Avea sentimentul că se va petrece ceva îngrozitor. Destinul se pregătea să lovească. Destinul! I se părea că-l deslușește brusc, în spatele lui Jack Merwin. Spaima pe care i-o citi în ochi o făcu să-și revină. În spatele lui, la câțiva pași, reverendul Thomas Patridge stătea nemișcat. Părea un monument de piatră, doar ochii injectați i se mișcau, rotindu-se și aruncând fulgere. Părintele de Vernon făcu o mică grimasă.

— Bun venit, pastore, zise el în engleză.

Reverendul nu păru să-l audă. El depășise cu mult artagul cronic care forma baza caracterului său. Fața sa, plină de cicatrice de culoare purpuriu-vânăta, trăda o furie ce nu se putea exprima în cuvinte.

— Te-ai făcut frate cu diavolul! bombăni el, apropiindu-se de iezuit. Mai rău nu se poate... trădezi onoarea ospitalității...

— Ce tot mormăi acolo, bătrân nebun? Frate cu diavolul ești tu!

— Fățarnicule! Să nu crezi c-o să-ți fie ușor să ne vinzi Quebecului. Eu m-am bătut cu indienii pentru enoriașii mei și o să mă bat și cu tine! Și-l lovi cu pumnul în plină figură.

— Piei, Satană! urlă el.

Plastronul alb al preotului se umplu de sânge. Patridge îl lovi din nou în stomac și era gata să-l lovească și a treia oară, când iezuitul reacționează și, sărind înapoi, îl izbi cu piciorul în bărbie.

— Piei și tu, Satană! strigă el.

Și cu o furie dementă se încăierară, unul lovind cu pumnii, celălalt evitând și lovind la rândul lui cu putere. Într-o clipă, un cerc se formă în jurul lor. Spectatorii priveau cu gura căscată, împietriți, incapabili să intervină. Bătăia se dezlănțuise atât de repede încât Angelica abia înțelegea ce se petrece. Ciripitul asurzitor al păsărilor zburând deasupra lor, acoperea strigătele și insultele, gemetele și

gâfâitul celor doi, îi zăpăcea pe spectatorii apăsători ca din pământ, dând acestei lupte un aspect de coșmar.

Când căzură, unii se apropiară, dar, în fața furiei sălbatice a acestor două ființe de o forță ieșită din comun, se opriră. Doar Angelica se aruncă între ei, implorându-i să se liniștească și să se despartă. Dar fu și ea dezechilibrată de o bruscă smucitură a pastorului care, îl lovise puternic cu genunchiul pe adversarul său. Acesta primise lovitura în ficat, scoțând un geamăt răgușit. Brațul său ca un clește înconjură umerii englezului, căruia fața i se învinetise sub efectul strânsorii, lovindu-l cu celălalt pumn, ca un ciocan.

Angelica țipă din toate puterile, încercând să acopere zgomotul păsărilor:

— Aduceți-l pe Colin Paturel! Doar el poate să-i despartă. Repede! Repede! Se omoară!..

Colin Paturel venea în goană și ea îi fugi în întâmpinare.

— Repede, Colin, te implor! Se bat pe viață și pe moarte!

— Cine-s ăștia?

— Pastorul și iezuitul.

Colin rupse brutal cercul privitorilor și o liniște adâncă se lăsă brusc. Puțin mai departe, stolul de pescăruși și cormorani se așezase pe stânci. Se auzi doar zgomotul de mătase al unui val ce se sparse pe mal. Însăpăimântați, oamenii priveau tăcuți cele două corpuri prăbușite pe nisip.

— I-a sfârșit ceafa, spuse unul.

— I-a zdrobit măruntaiele, zise altul.

Pastorul era mort, cu ochii ieșiți din orbite. Adversarul lui mai mișca încă. Angelica se lăsă în genunchi lângă părintele de Vernon, care-și ridică cu greu pleoapele. O mai vedea oare? Pupilele îi căpătaseră un reflex metalic, de orb.

— Părinte, spuse ea, mă vezi, mă auzi?...

El o fixă cu o privire goală și spuse cu voce stinsă:

— Scrisoarea... pentru d'Orgeval... Nu trebuie să...

Un sughiț îl întrerupse și după ce horcăi câteva clipe, își dădu sufletul. Colin se aplecă asupra celor două trupuri întinse la pământ. Angelica încercă, cu vocea tremurândă, să explice ce se întâmplase:

— N-am înțeles nimic din ce s-a petrecut. Pastorul și-a ieșit dintr-odată din fire și l-a lovit pe preot. Sigur, ei au fost întotdeauna dușmani... Când călătoream spre Casco, erau în permanență pe punctul de a se lua la pumni...

— Ce nenorocire! spuse Colin.

El despărți cele două corpuri, întinzându-le unul lângă celălalt. Le închise ochii și ceru două batiste. Femeile și-au scos șalurile și le-au acoperit fețele însângerate.

— Cine-i poate spune rugăciunea pentru acesta? întrebă el arătându-l pe reverend.

Pastorul Beaucaire, foarte palid, înaintă. El spuse câteva rugăciuni din slujba pentru înmormântare, la care protestanții prezenți se alăturară cu jumătate de voce.

— Și pentru acesta?

— Eu, șopti tânărul călugăr capucin, fratele Marc, care mai era încă la Gouldsboro.

Foarte emoționat, se încurcă în formulele latine ale slujbei și în semnele crucii. Marele iezuit Merwin ar fi zâmbit, înduioșat.

— Să vină niște oameni să-i ducă!

Patru bărbați se apropiară.

— Mai mulți, mai mulți, că sunt grei!

A fost nevoie de opt bărbați cu umeri lați care să-i ducă spre ultimul lor lăcaș, pe culmea falezei.

— Să-i puneți în același mormânt, spuse Colin.

Mormântul mai este și azi acolo, sub pini, printre epilobi. Nu este cunoscut, nu se mai știe de el, dar dacă îndepărtezi puțin mușchiul, poți găsi o placă cenușie, pe jumătate spartă, pe care se mai pot citi, aproape șterse, cuvintele pe care guvernatorul locului din acea epocă îndepărtată pusese să fie gravate:

Aici zac doi oameni ai lui Dumnezeu care s-au omorât între ei cu vorbele "Piei, Satană!" Odihnească-se în pace!

10

— Unde este copilul? întrebă Angelica. Micul ucenic al părintelui de Vernon?... Abel Niels!

Ea alergă la tabăra părăsită de iezuit și negăsind "copilul", îl căută peste tot. Bagajul preotului de Vernon era probabil cu el. Ultimele cuvinte ale lui Jack Merwin o obsedau: "Scrisoarea pentru d'Orgeval... Nu trebuie să..." Această scrisoare era de o extremă importanță, o simțea. În starea de surescitare în care se găsea, avea certitudinea că totul era explicat în această scrisoare. Da! Acum era sigură. Iezuitul înțelesese totul, ridicase vălul tuturor misterele.

Dacă ar putea găsi scrisoarea, ar vedea cine îi sunt dușmanii, s-ar putea pune la adăpost pe ea și pe ai săi de toate capcanele. El dorise să-i spună ceva de felul acesta, pentru că-și adunase ultimele puteri ca să-i șoptească acele ultime cuvinte: "Scrisoarea pentru părintele d'Orgeval... Nu trebuie să..." Ce a vrut să spună oare? Nu trebuia ca ea să-i parvină sau, din contra, nu trebuia să se piardă? Ea-i ceru lui Colin să organizeze o căutare a copilului, dar cum noaptea se lăsa trebuia să renunțe.

Era inutil să încerci să deslușești cum se produsese această nenorocire. De la doi englezi din tabăra Champlain, aflară câte ceva. Se zvonise că iezuitul, de acord cu papistașii locului, doamna de Peyrac și Colin Paturel, urma să-i ia prizonieri în Quebec. Impulsivitatea pastorului puritan a făcut restul.

La apusul soarelui, Gouldsboro era stăpânit de o liniște adâncă. Doar greierii, stăpânii locului, debordau de bucurie, cu o exuberanță care părea că insultă tristețea oamenilor. Purtată de căldura verii, noaptea venea, încărcată de vrăji și de tristețe.

Angelica ajunsese în sfârșit în fort. Îi era frică să stea singură. Oare când se va întoarce Joffrey? Pe lângă necazurile și tristețea ei, apărură încă o grijă. Nu-și văzuse pisoii toată ziua și nu-l găsi nici în apartamentul său. Lipsită de acea prezență nebunatică, camera părea înghețată. Dispariția micului animal îi păru Angelicăi la fel de definitivă ca și cea a lui Merwin, iezuitul, șters pentru totdeauna dintre cei vii și această absență se adăugă la doliul care-i cuprinsese inima.

Trebuia să-l găsească cu orica preț și coborî, dar nu îndrăzni să-i întrebe pe paznici dacă au văzut animalul. După cele întâmplate astăzi, preocuparea ei pentru pisoii putea părea nelalocul ei. Totuși, pentru ea, lucrul acesta lua proporții neobișnuite. Dacă nu îl găsea, dacă se rătăcise, dispăruse sau murise, era un semn că nenorocirea îi copleșise și nu-i va mai părăsi. Trebuia deci să-l găsească. Așa cum a căutat "copilul" mai înainte, plecă pe ulițele cătunului, strigându-l încetișor: "Unde ești, spunea ea, vino, pis, pis!" Se oprea lângă gardurile vii ale grădinilor, scotocind în umbra tufișurilor. Coborând spre plajă, căută printre bărcuile eșuate, printre coșurile pescarilor și stâncile pe care refluxul le descoperise.

— Unde ești, pisoiiule? Vino, te rog...

Luna irizată, mărită de o aureolă de ceață aurie, lumina îndeajuns locurile pentru a-i conduce pașii. Trebuia neapărat să-l găsească. Nu se putea să fi dispărut pentru totdeauna, tocmai el, și mai ales în această seară.

În disperare de cauză, se întoarse în port, îl mai înconjură odată, scotocind în marginea de umbră de la piciorul zidului. Deodată, se opri. Erau licurici, oare?... Lângă palisadă, într-o tufă de iarbă, strălucea ceva, ca două pupile auri.

— Tu ești, pisoi? șopti ea.

Nimic nu se clinti, dar ea simți o mișcare imperceptibilă și inima-i tresări de speranță și bucurie. El era, cu siguranță. Dar de ce nu se mișca? Apropiindu-se, se aplecă. De data aceasta nu mai era nici o îndoială. Două pupile dilatate o priveau fix.

— Tu ești, făcu ea. Dar ce ai? Nu mă mai recunoști?

Întinzând mâna să mângâie corpul animalului, acesta scoase un țipăt sălbatic.

— Ce ai, ce ai? Ce ți s-a întâmplat?

Trăgându-și repede mâna, fugi până la postul de gardă.

— Dați-mi, vă rog, o lumină!

Un paznic scoase un felinar și-i propuse s-o însoțească, dar ea-l refuză. Se întoarse la locul respectiv, implorând cerul ca animalul să nu fi fugit, dar acesta era în același loc, încolăcit și nemișcat, cu capul aplecat. În lumina felinarului, îi văzu botișorul plin de sânge.

— Ce ai? Ce ți s-a întâmplat? Ce ți-au făcut?

Încercând să-l apuce, de fiecare dată când îl atinge, pisoiul miorlăia disperat. Reuși, în sfârșit, să-l învelească în șalul ei și-l luă în brațe. Acesta tremura și gemea surd. Ajunsă în cameră, îl puse pe masă să-l examineze, dar, cu o săritură bruscă, îi scăpă, fugind într-un colț, din instinctul animalelor care se ascund pentru a muri. Nu putu totuși ajunge departe. Se încolăci din nou pe pământ, cu căpșorul aplecat, ca să-și adune forțele. Angelica îngenunchie lângă el.

— Eu sunt, îi spuse ea, blând. Nu te teme, o să te fac bine.

Evitând să-l atingă, ea încerca să-i descopere rănila. Avea smocuri de păr smulse pe alocuri și sângele îi curgea. O lovitură, lovături... ea îi luă delicat lăbuța pe care nu și-o putea trage sub el și văzu urme de arsură.

— A umblat prin foc oare? Dar pisicile miros cărbunii.

O bănuială teribilă, ce creștea ca o hulă, ca un val negru, gata să se spargă, o cuprinse.

— A fost lovit! L-au lovit intenționat și l-au torturat!...

Inima i se strânse sub efectul spaimii.

— Cine a putut face asta? Cine?...

Privind în jurul ei cu groază, încerca să ghicească în penumbră o prezență, să deslușească figura monstrului care dădea târcoale, invizibil, semănând printre ei panica, disperarea și moartea.

11

Aproape pe furiș, Angelica ieși din fort. Strângând la piept mica creatură muribundă, se îndrepta spre casa Berne. Mergea repede în noapte, temându-se până și de lumina lunii care ar fi putut să o demaște. Noroc că ușa casei Berne era deschisă. Familia lua masa la lumina lumânărilor. Angelica își făcu apariția în prag. Avea probabil o figură decompusă și o expresie neobișnuită, căci Gabriel se ridică dintr-un salt și strigă:

— Ce aveți? Vă e rău?

— Au vrut să-mi omoare pisoiul, făcu Angelica, cu o voce care tremura. L-au lovit și l-au torturat.

— Dar cine sunt "ei"?

— Demonii!... Demonii care ne doresc pieirea.

Ei o priviră uluiți.

— Angelica, se auzi vocea lui Abigael, veniți lângă mine.

Din pat, ea putea vedea ce se petrecea în camera vecină.

— Angelica, veniți, insistă ea cu blândețe, puneți pisoiul pe pat. Copiii îl vor îngriji. Veniți să stați aici. Sunteți la capătul puterilor!

Angelica se supuse. Lăsând pisoiul, se așeză lângă pat și se lăsă, lipsită de putere, pe umărul lui Abigael.

— N-o să scăpăm, gemu ea. De data asta, o simt. Răul va fi mai puternic, "Ei" vor învinge până la urmă. El n-o să se mai întoarcă și eu o să mor...

— Nu vorbești așa!

Abigael o strânse în brațe. În seara asta ea era cea care o liniștea.

— Ba da, el o să se întoarcă. O știți prea bine. El revine întotdeauna. Singură mi-ați spus-o într-o zi. Cine-i poate cere lui socoteală? Nu există luptă din care să nu iasă învingător. Peste câteva zile, cine știe, poate mâine, va fi aici, și veți râde de spaimile astea.

— Dar ce i-au făcut pisoiului meu?...

— Un accident... o căruță care l-a lovit, un marinăr nervos care l-a alungat puțin mai brutal...

— A băut puțină apă, spuseră copiii, este semn bun.

— O să trăiască, sigur, afumă Abigael. Nu uitați că pisicile au șapte vieți. Și lumea nu zice oare că sunt mai puternice decât toți demonii?

În fața unor dovezi de prietenie așa de călduroase, Angelica își reveni.

— Iertați-mă! zise ea și, ridicându-se, își trecu mâinile peste frunte ca pentru a îndepărta atâtea gânduri negre.

— Sigur, sunt o proastă. Moartea părintelui m-a răscolit. Era un om aspru, dar îl iubeam așa cum era, și ar fi devenit aliatul nostru fără îndoială.

— Rămâneți cu noi în noaptea asta, decise Berne. V-ați gândit prea mult și noi suntem vinovați că v-am lăsat singură după spectacolul îngrozitor la care ați fost martoră. Doi oameni ai lui Dumnezeu, murmură el, plecând capul. Este oare posibil? Nu s-a mai văzut... Ședeți, doamnă și odihniți-vă lângă Abigael. Eu o să dorm în wig-vamul lui Martial.

Angelica îl îmbrățișă pe Laurier ca altădată în La Rochelle, merse s-o sărute pe Severine în pod, acoperi focul din vatră și aruncă frunze de melisă pe jar ca să îndepărteze țăntarii. Apoi, trase pe jumătate ușa dintre cele două încăperi, lăsând să ardă doar o lumânare în camera lui Abigael și se ocupă de prunc. Casa era plină de grijă, căldură umană și gingășie. Apăsarea care-i strângea inima se risipea. Aici, printre prieteni, era în siguranță.

— Pentru că am vorbit de Martial, mi-ați putea spune unde este Cantor al meu? Știu că puneau la cale nu știu ce lucrări misterioase.

— Tinerețea iubește misterele și-i place să-și dea importanță, răspunse Abigael, zâmbind. Martial m-a lăsat să înțeleg că au primit de la domnul de Peyrac o misiune pe care trebuie s-o îndeplinească în lipsa sa și care-i obligă să navigheze printre insule. Nu mi-a spus el, dar știu că dau raportul guvernatorului și primesc ordinele sale, de fiecare dată când se întorc în fort.

Angelica zise "Bine!" și suspină. Era mai bine să nu-și facă griji pentru Cantor. Bunătatea și seninătatea lui Abigael, afecțiunea sa și acea legătură de prietenie îi erau prețioase. În lipsa soțului ei, le aprecia și mai mult valoarea. În ciuda diferențelor de cultură și religie, pământul Americii le apropiase. Aveau amintiri comune, scopuri comune...

Sprijinită de perna de mătase roșie, Abigael era foarte frumoasă. Cozile lungi și blonde îi încadrau figura fină, ca de porțelan. Copilul părea cuminte și răbdător, dar își sugea pumnul cu frenezie.

— Oare n-a mâncat destul? se îngrijoră Abigael.

— Ai băut tot ceaiul pe care ți l-am preparat?

— Severine a uitat să mi-l dea, mărturisii tânăra mamă, încurcată. Doar l-am pus la vedere, ce păcat!

Angelica găsi cana pe colțul căminului, unde-o pusese. Micul Laurier o mascase însă cu coșul său de scoici, când se întorsese de la pescuit, ceea ce explica neatenția Severinei.

— Ceaiul mai este cald. O să-ți dau să bei o ceașcă, spuse Angelica întorcându-se spre prietena ei și începu să toarne băutura. Era însă nervoasă și mișcările ei erau nesigure. Câteva picături căzură pe perna roșie, ceea ce-i mări supărarea.

— Asta-i bună! Prefer să-ți pregătesc o fiertură proaspătă. Văd că acesta a prins o culoare mai închisă.

Merse la fereastră și aruncă conținutul cunii afară. Apoi, ținând canatul deschis, respiră cu plăcere aerul nopții. După ce clăti cana, îi pregăti fiertura într-un alt vas. Abigael bău liniștită. Angelica scoase fața de pernă murdărită și o înlocui cu una curată. Se duse apoi să arunce o privire la sârmanul pisei ascuns într-un colț și luptând cu o tenacitate mută împotriva durerii și morții. De bine de rău, îi unse rănilor cu o pomadă și încercă să-i dea să bea. El refuză, însă. Când ea îi vorbi, răspunse totuși, cu un mieunat ușor și dulce, ceea ce dovedea că e lucid și atent. Pregătindu-se pentru noapte, lăsă fereastra deschisă, căci era foarte cald. Stinse lumânarea și păstră doar într-un colț al camerei o mică lampă cu ulei într-un pahar colorat. Își scoase apoi bluza și prima fustă și merse să se culce lângă Abigael. Din pat puteau contempla cerul nocturn, împestrițat de stele tremurătoare. Un vânt ușor mișca frunzișul și de departe se auzea strigătul lupilor de mare în golf.

— Abigael, spuse brusc Angelica, nu vrei să se realizeze proiectul căsătoriilor dintre marinarii lui Colin și Fetele regelui, nu-i așa?

Abigael tresări ușor.

— Sigur, ar crea greutăți, dar la urma urmei, nu mă privește, spuse ea, ezitând.

— Dar și soțul tău, și Manigault și ceilalți sunt contra?

— Da, mărturisii deschis Abigael.

Angelica rămase un moment tăcută.

— De ce te-ai dus să vorbești cu ducesa de Maudribourg și nu ai venit la mine?

Tânăra femeie tresări din nou.

— Ducesa voia să-mi cunoască părerea, bolborosi ea.

Dar Angelicăi i se păru că roșește în întuneric. De ce dorea Abigael să ascundă că fusese însărcinată de protestanți să afle intențiile "binefăcătoarei"? Angelica suferea, considerând că era în zadar să spere că oamenii vor uita vechile lor certuri pentru a construi o viață nouă. Ieri, în timpul vizitei la familia Berne, avusese senzația că acest

miracol era totuși posibil pe pământul Americii, însă știa că acorda prea multă încredere ființei umane. Pentru o clipă, îi trecu prin minte că poate că instigatorul complotului care urmărea să-i despartă și să-i demoralizeze pe ea și pe soțul ei, să distrugă atmosfera de la Gouldsboro, trebuia căutat printre hughenoti. În ochii lor, portul era invadat de prea mulți nedoriți și poate unul dintre ei îl stârnise pe irascibilul Patridge împotriva iezuitului, a cărui prezență era la fel de intolerabilă ca și cea a lui Satan însuși. Dar capcana din insula Vieux Navire... și pisoiul? Nu, toate aceste fapte erau prea nefirești...

Sigur, se putea spune despre hughenoti că erau într-o anumită măsură răi cu ei înșiși și cu alții, însă doar în modul de a judeca lucrurile. Revolta lor de pe vâsul Gouldsboro în timpul călătoriei a dovedit că nu ezitau să treacă la acțiune și că simțul dreptății și recunoștința lor erau destul de ciudate.

Dar calitățile lor, cinstea, intransigența, onestitatea aproape copilărească, erau similare propriei ei concepții de viață... și nu putea să nu-i iubească. Da, să-i iubească! Și era să creadă că ei continuau să uneltească împotriva ei și mai ales a lui Joffrey, omul pe care ea îl iubea, întinzându-le aceste capcane. Viața îi păru deodată grea și copleșitoare. În acel moment, simți mâna lui Abigael atingând-o pe a ei.

— Draga mea, nu fiți tristă, totul se va aranja. Sunt aici și-mi sunteți atât de dragă... Astă iarnă, ascultând în noapte viscolul împreună cu Gabriel, ne-am gândit la voi, pierduți în mijlocul acestei păduri sălbatice, atât de singuri cu copiii voștri și câțiva credincioși. În acele clipe am înțeles ce reprezentați pentru noi... Când eram cuprinsă de tristețe, Gabriel îmi spunea: "Nu-ți fie frică, oamenii aceștia nu vor pieri! Poartă semnul destinului și vor învinge!", și avea dreptate. Voi sunteți aici, dându-ne tuturor puterea de a învinge greutățile. Gabriel mi-a povestit cum, la prima voastră întâlnire, în Poitou, te-a bătut și are încă remușcări... Mi-a povestit și despre celelalte întâlniri ale voastre din trecut...

— Știi deci totul... despre acel tânăr protestant care a ajutat o femeie nenorocită să-și salveze copilul.

— Da, îmi povestește adesea... este mâna destinului. Asemenea legături te fac să te înclini, să înțelegi că avem ceva de făcut împreună pe acest pământ.

Abigael râse ușor.

— Îl cunoști pe domnul Berne. Uneori, când este furios, uită ce a hotărât, dar își revine repede. Pot spune că are pentru domnul de Peyrac o deosebită considerație, mai mult chiar, o mare

admirație... Da, îngrijorarea pe care ne-ați provocat-o ne-a arătat profunzimea sentimentelor noastre. Astă toamnă, când am aflat cum i-ați înfruntat pe irochezi și ați sacrificat o parte din provizii fugind în adâncul pădurii pentru a scăpa, am tremurat pentru voi. Unii spuneau: "N-o să-i mai vedem niciodată!" Pot spune că ne-am făcut mai multe griji pentru voi decât pentru propria noastră soartă.

— Și pentru voi a fost o iarnă grea, sunt sigură.

— Grea, sigur, căci a nins mult. Țărnul era alb, marea neagră și furtunoasă, dar puteam totuși păstra legătura cu vecinii și negoțul nu s-a întrerupt, cu toate furtunile... Dar nu contează! Omul se simte slab și singur când suflă crivățul. În această vară însă, primim și noi rodul tuturor eforturilor și luptei voastre, gustăm din binefacerile acestei libertăți pe care ați cucerit-o cu atâtea sacrificii.

Fiecare vorbă a lui Abigael era un balsam pentru sufletul Angelicăi. Ea nu se îndoia de sinceritatea prieteniei acesteia și goni orice gând amar, pentru a nu păstra decât plăcerea orei prezente, căutând îmbărbătarea de care avea atâtea nevoie. Îi povesti lui Abigael despre Joffrey, despre curajul lui în fața irochezilor și mai târziu, la fortul Wapassou, când îi ajuta pe fiecare dintre ei să supraviețuiască.

— Un asemenea bărbat!... Cum să nu-l iubești!...

Adormiră, în sfârșit. Pe la miezul nopții, micuța Elisabeth începu să plângă. Angelica se sculă și o puse la sânul mamei. În timp ce copilul suga, stăpânindu-și teama, Angelica se duse să vadă dacă pisioul nu murise. Acesta nu mai era la locul lui. Îl descoperi pe un fotoliu, instalat pe perna groasă. Considerase, fiind bolnav, că avea dreptul la ceva mai confortabil decât un colț de podea. Angelica îi dădu puțin lapte pe care el îl lipi cu poftă.

— Cred că pisioul o să scape, îi șopti ea bucuroasă lui Abigael.

— Ce noroc! Mă bucur să te văd zâmbind din nou.

Înainte de a se culca, Angelica o luă în brața pe micuța Elisabeth, legănând-o și plimbând-o de colo colo prin cameră, cântând încetișor. Afară, luna aflată la orizont, răspândea o lumină albă, ireală, învăluind peisajul clar-obscur. Angelica contemplă, surâzând cu duioșie, micuța față a copilului adormit în brațele ei. Inocența acestei figuri se potrivea cu seninătatea nopții. Angelica visa: "Cât mi-ar plăcea să fiu din nou copil ca ea! Ce nebunie, dar asta e!" și sărută de mai multe ori fruntea pruncului.

Frunzișul stufos și întunecat foșnea, mișcându-se de sus în jos. În această pace nocturnă, se auzi deodată un fel de geamăt lugubru care se termină într-un țipăt teribil și prelungit. Țipătul, ca și data trecută, era foarte aproape. Angelica se trase îndărăt, strângând copilul în brațe. Un fior înghețat o străbătu.

— Ce este? întrebă Abigael, ridicându-se din pat. Cine a țipat așa?

— Nu știu.

— N-am mai auzit un asemenea țipăt.

— Eu da, o dată... Este poate un animal sălbatic.

— Închide fereastra! o rugă Abigael.

Angelica îi dădu copilul și se întoarse să tragă oblonul, temându-se să mai privească în întuneric, și puse bara de fier.

— Cine o fi țipat oare așa? repetă Abigael. Ai fi zis că e un suflet blestemat care se vaită.

Toate vechile superstiții din copilăria lor, de care provinciile franceze nu duc lipsă, le reveneau în minte: vârcolacii, diavolii cu copite, dragonii, himera, sufletele rătăcitoare, blestemate. Angelica hotărî că pământul Americii era nou și că trebuia să scape de toate aceste spaima ancestrale. Se putea, ca alte primejdii să se abată asupra lor. Nu dorea să-i împărtășească și prietenei ei temerile privind anumite fapte, fiind sigură că niște necunoscuți căutau să le facă rău într-un mod misterios.

A doua zi, când s-au trezit, soarele era deja sus. În încăperea închisă era foarte cald. Lângă oblon, foarte aproape, Angelică i se păru că aude voci certându-se. Parcă era o gloată de oameni în grădina lui Abigael, chiar sub fereastră. Ea se ridică clătînându-se, somnoroasă, și se duse să tragă oblonul. Se trezi nas în nas cu un bărbat purtând o tichie de bumbac, cu altul cu căciulă de blană și câteva femei, printre care și Bertille, vecina.

— Ce faceți toți aici, în grădina doamnei Berne? întrebă ea. De ce sunteți agitați?...

12

— Avem și de ce, strigă Bertille, acră. Mi-ați omorât porcul cu murdăriile voastre... un porc care ne-a costat o avere. Dar dacă sunteți aici, d-nă de Peyrac, nimeni nu va spune nimic! Nu avem decât să acceptăm pierderea...

— Nu fii așa de agresivă, Bertille și explică ce s-a întâmplat!

— Mi-ați omorât porcul, repetă tânăra femeie.

Toți se uitau în jos, la ceva ce părea să fie sub fereastră. Aplecându-se, Angelica distinse o masă roșiatică, zăcând la pământ. Era porcul vagabond al familiei Rambert, care părea încremenit în nemișcarea veșnică a morții.

— Ce s-a întâmplat?

— Cum porcul dumitale șterpelea tot, zise Hervé le Gal către Bertille, poate că a înghițit niște cuiе...

— Nu, făcu Bertille, arțăgoasă. Eu știu ce spun. Ieri seară, am văzut-o pe doamna de Peyrac aruncând ceva afară pe această fereastră și iată că porcul este mort chiar aici.

— Era un ceai, zise Angelica. N-a putut să-l bea.

— A putut însă mânca resturile peste care a căzut.

— Era doar un ceai inofensiv, îți spun!...

— Atunci, de ce l-ai aruncat?

— Pentru că era mai vechi, dar în nici un caz nu putea face rău cuiva.

— Ia spune, de ce porcul dumitale era mereu prin grădinile vecinilor? zise vecinul cu tichie de bumbac. Nu mai departe decât ieri a venit să cotrobăiască prin porumbul meu...

— Crezi că noi îl putem ține în lesă? i-o întoarse omul cu căciulă de blană.

Era fostul soț al bieteі Jenny Manigault, Germain Rambert, soțul lui Bertille. Angelica nici nu-l recunoscuse. Părea un vânător, cu fața asprită și nebărbierită.

Politicos, dar energic, ea îi rugă să meargă să se certe în altă parte și să părăsească grădina familiei Berne, după ce vor curăța locul. Germain Rambert le ceru celorlalți să-l ajute să facă o brancardă pentru a putea lua animalul care cântărea pe puțin două sute de livre.

— Ce nenorocire pentru ei! suspină Abigael, când află ce se întâmplase. Au cumpărat porcul de la acadienii din Port-Royal cu un lot de blănuri și câțiva ludovici de aur pe care Germain îi adusese de la La Rochelle. Însemna pentru ei hrana asigurată pentru iarnă, fără să fie obligați să ceară ajutorul comunității. Este o familie care trăiește singură și nu vrea să aibe deaface cu alții. El preferă să hoinărească cu sălbaticii decât să lucreze pentru așezare.

Pe la mijlocul dimineții, Bertille se prezintă din nou cu micuțul Charles-Henri în brațe. Se vedea că nu face acest demers de bunăvoie, ci fiindcă era obligată. Arțăgoasă, o întrebă pe Angelica dacă-i putea confirma că ceaiul nu era otrăvit, căci astfel, cu toate că porcul murise în condiții suspecte, puteau recupera jamboanele și să le afume. Era însă prea târziu să taie animalul cum trebuie și să facă caltaboși și cârnați.

Angelica se ocupa de bebeluș și de Abigael. Pisoiiu pareа să se refacă după răni. Casa era aranjată, vatra măturată și ea se

pregătea să se ducă în tabăra Champlain, când, brusc, se gândi cât de supărată putea fi Miss Pidgeon după moartea brutală a pastorului. Își reproșă că nu s-a gândit decât târziu la sărmana englezoaică, una din rarele supraviețuitoare ale masacrului de la Brunswick-Falls. Când Bertille pronunță cuvântul otravă, simți un șoc, ca și cum ochii i s-ar fi deschis brusc și ar fi văzut întreg adevărul înspăimântător. O transpirație rece o cuprinse.

— Otravă?...

— Deci era otravă! strigă Bertille, văzând-o pălind. Ah! ce ghinion să nu putem recupera nici o bucătică de slănină. Trebuie să ne despăgubiți, strigă ea zgâlțâind copilul, mânioasă.

— Ia nu te mai agita atât! îi porunci Angelica, totul s-a întâmplat din neglijența voastră. Îți repet și te asigur că nu era otravă în ceaiul pe care l-am aruncat aseară, dar, cu toate acestea, nu te sfătuiesc să folosești carnea unui animal care nu a fost tăiat și a cărui moarte nu poate fi explicată. Nu aveți decât să-l hrăniți din grădina voastră și nu să-l lăsați să mănânce din grădinile vecinilor.

Bertille plecă furioasă, strigând că se va plânge domnului de Peyrac când se va întoarce. El, cel puțin, se va arăta generos, era sigură...

Angelica nu reușea să alunge teribila bănuială. Încerca să-și amintească cum s-au petrecut lucrurile ieri cu ceaiul incriminat de Bertille. Ea preparase o anumită cantitate și-i dăduse o cană lui Abigael, care nu părea să fi avut vreo neplăcere. Apoi, cana rămăsese toată ziua lângă plită, Severine uitând recomandările Angelicăi. Când a vrut să-i dea încă o cană lui Abigael, ca să repare greșeala Severinei, vărsase câteva picături pe fața de pernă roșie. Supărată, văzând culoarea ciudată pe care o căpătase ceaiul, l-a aruncat pe fereastră și a spălat cana. Angelica examinează cana, dar nu găsi nici o urmă. Ieși să vadă ce era sub fereastră. Animalul fusese luat și locul curățat, așa cum ordonase. În afara urmelor de picioare nu mai rămăsese nimic ce-ar fi putut permite determinarea cauzei morții animalului. "Dar, de ce să dăm vina pe ceai? Bertille face întotdeauna caz din toate. Chiar alterat de căldură sau de stat, nu putea face mare lucru. L-am văzut folosit de nenumărate ori de doici."

Întorcându-se în cameră, zări într-un colț fața de pernă pe care o scosese și o aruncase acolo. Despăturind-o, constată că în locurile unde căzuseră picăturile de ceai, pe mătasea roșie se întindeau ciudate pete albicioase. Angelica păli. Asemenea pete nu puteau fi făcute decât de o otravă care schimbă culoarea și chiar găurește materialul. Rămase tăcută, ținând fața de pernă desfăcută în mână.

În ceaiul pregătit de ea pentru Abigael, o mână criminală vărsase oare o otravă mortală? Atunci, dacă Laurier n-ar fi pus coșul în fața câinii, ascunzând-o privirilor, dacă Severine n-ar fi uitat să i-l dea, Abigael ar fi fost acum moartă de o moarte înspăimântătoare și subită. Iar aseară, dacă nu s-ar fi răzgândit brusc, ar fi fost pe punctul de a-i fi dat cu mâna ei otrava celei mai bune prietene. Nu, era o nebunie! Cine-i putea dori moartea lui Abigael?

— Te-a vizitat cineva ieri? o întrebă ea pe Abigael, care o privea cu atenție, dar tăcea.

— Oh, a fost o adevărată defilare...

— Dă-mi și câteva nume.

— Nu pot să mi-i amintesc pe toți. Eram foarte obosită și moțăiam puțin. În orice caz, a fost Paturel și locotenentul lui, domnul de Bersempuy care mi-au adus un obiect din spumă de mare. Și apoi, da, îmi amintesc acum, musul, știi, marinarul naufragiat de pe "Înorog". A vrut și el să-mi ofere ceva: lingura lui de lemn sculptat. L-am refuzat căci era tot ce-i mai rămăsese, bietul băiat! Ah, uitasem, a venit și Julienne, una din Fetele regelui care s-a căsătorit cu un pirat. Ea a stat destul de mult. Voia să mă ajute și s-a oferit să toarcă și a făcut-o cu multă îndemânare. În fond, este o fată bună.

— Și cine a mai fost?

Angelica împături fața de pernă și o puse în buzunar.

— Nu mai știu, nu-mi mai amintesc acum, dar te voi anunța dacă-mi voi mai aminti vreun nume sau vreo figură. Dar, de ce atâtea întrebări? Și de ce Bertille striga așa? Te tulbură ceva.

— Nu. Bertille crede că porcul ei a murit fiindcă a mâncat ceva din grădina ta, și o cunoști, trebuie întotdeauna să provoace încurcături.

— Poate că are dreptate. La sfatul tatălui doamnei d'Urville, am plantat în grădină niște plante de la care se mănâncă doar rădăcinile, numite cartofi, dar se spune că fructele lor, care seamănă cu niște roșii mici, conțin otravă. Î-am avertizat deja pe copii să nu cumva să le culeagă.

"Ah! asta e, desigur!" își spuse Angelica, ușurată. Rămâneau totuși de explicat petele de pe fața de pernă. Dar în mintea ei persista imaginea unei mâini criminale vărsând otravă în ceaiul pentru Abigael. Oricât de nebunească și inexplicabilă părea această imagine, părea o certitudine. Un nebun le dădea, deci, târcoale, căutând să aducă nenorocirea, atacând după bunul său plac pe oricine, o femeie lehuza, un pisoi, un copil... Dar somniferul din cafea?... Și moartea iezuitului și a pastorului?... Cine putea fi acuzat de ea, dacă nu violența nativă a celor doi care-i aruncase unul împotriva celuilalt?

Angelica își luă capul în mâini. Ce se întâmplase oare cu copilul suedez și cu scrisoarea preotului? Piseiul stătea imobil pe perna fotoliului, răbdător și curajos, cu lăbuțele strânse sub el, gâtul drept, dar capul plecat și cu ochii deschiși. Părea că abia mai respiră. Angelica se aplecă spre el.

— Spune-mi, ce ai? îi șopti ea. Tu știi, tu știi totul! Ah, dacă ai putea vorbi!

Dacă Joffrey ar fi fost aici, ar fi putut analiza substanța care a fost atât de puternică încât a decolorat roșul feței de pernă și chiar a găurit-o pe alocuri. I se părea o eternitate de când soțul ei părăsise Gouldsboro, dar numărând pe degete, nu erau decât cinci zile. Nu putea spera totuși să se întoarcă mai repede de o săptămână, dacă totul mergea bine pe râul Saint-Jean cu englezii. Până atunci, ce atitudine să ia? Putea vorbi cu Colin? Și cine să-și dea o părere asupra acelor pete suspecte? Un produs netoxic ar putea produce asemenea stricăciuni?

Brusc, se gândi la omul cu mirosul din echipajul corsarului de la Dunkerque, care rămăsese la Gouldsboro împreună cu sclavul său caraibian după plecarea vasului "Sans-Peur" și porni în căutarea lui. El părăsise însă Gouldsboro de două sau trei zile și nu se știa dacă plecase pe mare sau luase drumul pădurii. Aici debarcau tot felul de oameni...

Angelica își aminti că la Consiliu, Colin vorbise despre instituirea unui registru în care vor fi înscrși toți cei rămân mai mult de două zile la Gouldsboro, fiecare vizitator fiind obligat să declare apoi la plecare în ce direcție apucă. O măsură foarte înțeleaptă! Trebuia să vorbească cu Colin...

Dar, deși instinctul ei de femeie o avertiza despre iminența unui pericol, dovezile pe care le avea erau foarte puțin convingătoare și chiar înșelătoare. Putea părea o femeie stărnită, căutând pretexte să-i înnebunească pe cei din jur, cine știe, pretexte ca să vorbească cu Colin, guvernatorul. Avea impresia, poate pentru prima dată în viața ei, că nu știe exact ce trebuie să facă, să gândească, să hotărască. Părerile ei se schimbau fără încetare: ori era încredințată de amenințarea care plana asupra lor, ori spaima dispărea și situația i se arăta sub o lumină mai blândă. Ce se petrecuse, de fapt, atât de anormal? Doi oameni se bătuseră și muriseră datorită loviturilor pe care le încasaseră, un pisei poznaș fusese lovit de un marinăr brutal, un porc lacom se otrăvise cu fructele cartofilor, o bătrână indiană se îmbătase cu alcool de contrabandă...

Căldura apăsătoare care aducea spre seară un vânt capricios îi irita nervii. Dacă Joffrey ar fi fost aici... niciodată nu realizase mai clar că el era siguranța ei. Din numeroasele lui experiențe, din capcanele pe care le-a ocolit și din toate mârșăviile pe care le-a suferit, își trăgea cunoașterea realității, o intuiție sigură și un instinct aproape animalic. Dacă el spunea: "Nu e nimic", puteai fi sigur de asta. Dacă spunea: "Să fim atenți", trebuia să fii precaut, dușmanul nu era departe. Nu se lăsa înșelat de aparențe neînsemnate. Dar acum era departe. Cu cine se lupta oare, acolo în est, în golful Francez? Unde era?... Cât dorea să-l vadă!...

Angelica plecă spre tabăra Champlain. O descoperi pe Miss Pidgeon mai departe, așezată pe un trunchi de copac, cu mâinile pe genunchi. Apropiindu-se, se așează lângă ea, îi puse un braț în jurul umerilor și-i spuse blând, în engleză:

— *My poor dear!*

Miss Pidgeon izbucni în plâns. Cîte vise, ce izvoare de tandrețe și devotament se ascundeau îndărătul figurii fine, ofilite a acestei fete bătrâne, crescută între pădurea sălbatică și mare, în corsetul dur al disciplinei puritane.

— De ce a fost așa de nervos? putu ea spune, în sfârșit. Era atât de sensibil!... Un nimic îl scotea din fire...

Angelica știa că vorbea despre reverendul Patridge care, de fapt era un om sensibil în felul lui și, ca toți oamenii instruiți, nu suporta obscurantismul celor ignoranți și prostia.

— Îi era teamă pentru noi, enoriașii săi. Nu îndemna fără încetare la rugăciune. De ce au venit să-i spună că vom fi duși în Quebec, sub escorta iezuitului și că vom fi constrânși să ne botezăm în religia catolică? Nu-i adevărat, nu-i așa?

— Sigur că nu! Nu v-am spus-o eu de nenumărate ori, englezi încăpățânați ce sunteți, că aici, sub protecția contelui de Peyrac, sunteți în siguranță? De ce Patridge n-a avut încredere în mine, în loc să se ambaleze în felul ăsta?

— E adevărat! Dar, știți, după acele lovituri la cap pe care le-a primit de la indieni, bietul de el, era de o sensibilitate extremă.

Bătrânei domnișoare îi făcea bine să vorbească despre irascibilul pastor, cu o tandrețe și o familiaritate pe care nu și-ar fi permis-o, altfel, în viața ei. Angelica o încuraja cu simpatia pe care i-o arăta. Aveau amintiri comune din călătoria de la Brunswick la Gouldsboro, după masacru.

— Recunosc că n-am văzut niciodată pe cineva să suporte cu atâta vitejie o rană atât de oribilă. Era de un curaj excepțional...

— Nu-i așa?

Au mai stat așa la taifas câțva timp și Miss Pidgeon se liniștea încetul cu încetul. Angelica, văzând că se simte mai bine, se gândi la întoarcere, dar auzi galopul unui cal. Îl recunoscuse de departe pe Colin. După ce a intrat în tabără, acesta le văzu și se opri, călare, în fața lor, salutându-le politicos. Înclinând capul îi spuse Angelicăi:

— Este târziu, doamnă. N-ar fi prudent să vă întoarceți fără escortă la Gouldsboro. Am venit să vă iau.

Adăugă apoi, către Miss Pidgeon în engleză:

— Măine, Miss, vă rog să fiți prezentă la Consiliu, dacă se poate. Vrem să vă propunem să dați lecții de engleză micuților hughenoti, pentru care veți primi alimente, ajutoare și salariu.

— Atunci este adevărat că nu vom fi predați canadienilor! exclamă Miss Pidgeon.

— Sigur că nu. Cine v-a spus asta? Vreau să-i asigur odată în plus pe compatrioții dumneavoastră că e un zvon lipsit de orice fundament. De îndată ce situația va fi favorabilă, vă veți putea întoarce fără grijă în Noua-Anglie. Până atunci, gândiți-vă la propunerea mea.

13

Angelica se întoarse la Gouldsboro pe crupa calului lui Colin. Se ținea cu amândouă mâinile de centura lui, dar trebuia să-i accepte protecția. Dacă venise să o ia, în ciuda dramei recente care era cât pe ce să distrugă dragostea care-o lega de contele de Peyrac, înseamnă că știa că pericolul care-i amenința nu era o amăgire și că era de datoria lui să o apere cu orice preț.

— Ce imprudentă! mormăi el. Înțeleg acum de ce soțul dumitale își pierde uneori răbdarea și se arată neînduplecat. Cum de v-a venit ideea să vă aventurați singură pe un drum așa de periculos?

Treceau prin fața noului fort, încă neterminat, în jurul căruia oamenii de gardă începeau să aprindă focurile.

— Dar de ce trebuie să mă tem? întrebă Angelica, surprinsă. Drumul între Gouldsboro și tabăra Champlain mi se pare sigur acum. Nu mai e ca anul trecut când puteau apărea irochezii.

— Nu doar irochezii sunt primejdioși.

— Te sperie ceva, Colin? Ce este?

— Parcă n-ai ști? Răul ne dă târcoale.

— Fără superstiții!... Vorbește!...

— Nu pot spune nimic mai mult decât ce am spus pe vas, când v-a luat iezuitul: “Atenție, vi se dorește răul”.

— Iezuitul s-a dovedit totuși prietenos. Ne-ar fi susținut cauza, sunt sigură, dar acum e mort, oh, Doamne! Și a dispărut și copilul. Da, sigur, ai dreptate. Răul ne dă târcoale.

Și începu să-i povestească ce o speriasse: somnul inexplicabil al doamnei Carrere și al doamnei de Maudribourg în momentul când naștea Abigael, somn provocat fără îndoială de cafeaua pe care o băuseră amândouă, moartea suspectă a porcului lui Bertille, falsele mesaje cărora le căzuseră victimă Joffrey, ea însăși și chiar el, Colin.

— Nimic nu se leagă și totuși, cineva conduce jocul.

Ajunși la Gouldsboro, Angelica se lăsă să alunece de pe cal. Colin coborî și el în piața centrală a așezării.

— Spune, Colin, insistă Angelica. Mi se pare că știi ceva și nu vrei să spui.

— Pentru că nu poate avea nici o legătură cu ce se întâmplă aici. Mi-a venit o idee când am aflat de naufragiul vasului “Inorog” și de toți morții cu capul zdrobit. Job Simon repeta într-una: “Naufragiatorul!” Asta m-a frapat și mi-am amintit... Era un om în port, poreclit “Omul cu măciuca de plumb”. Avea o întreagă bandă și când rățăceau prin oraș, nimeni nu era liniștit, mai ales celelalte echipaje. Își vindeau serviciile, atât pentru a jefui un vas prost păzit, cât și pentru diverse hoții de-a lungul coastelor. Era mai ușor poate decât să fii bandit la drumul mare. Un nenorocit!... Ar fi putut face altceva, dar lui îi plăcea crima, să lovească din umbră. Nu l-am întâlnit decât o dată, într-o tavernă din Honfleur.

— Cum arăta? întrebă Angelica, respirând greu.

— Greu de spus... era un demon în el. Un om palid și rece...

— El este, strigă Angelica. De data asta sunt sigură că el este. El bântuie prin insulele noastre. Și sunt sigură că sub pretextul că merge să-i elibereze pe oficialii din Quebec, Joffrey a pornit în urmărirea lui. De asta îmi este așa frică pentru el. Phipps, englezul, este mai puțin periculos decât acești “invizibili”. Dar, dacă el este omul de care vorbiți, de ce ar fi venit în America? De ce să ne atace? De ce să atragă “Inorogul” spre stânci și să masacreze echipajul?

— Poate ca să facă rău. Când un demon a găsit modul de a lovi, nu se mai lasă.

— Nu! Ne îndepărtăm de subiect. Ce legătură poate avea cu ceea ce tocmai povesteam? Drogul din cafea, porcul otrăvit... Totul este sub control, vasele, bărcile care intră în port, și nici un necunoscut

n-ar putea intra în casele noastre fără să fie remarcat. Colin, ce s-ar fi întâmplat dacă i-aș fi dat lui Abigail să bea otravă și ea ar fi murit în fața mea? Cred că aș fi înnebunit...

— Poate asta se dorește, spuse Colin.

Angelica îl privi fix. El simțise întotdeauna scopurile ascunse ale dușmanilor lui.

— Dacă este așa, nu te teme, n-o să înnebunesc, orice s-ar întâmpla.

Colin oftă adânc.

— Aș vrea să vă pot proteja, ca altădată.

— O faci deja. Faptul că ești aici îmi dă siguranță. Joffrey poate urmări dușmanul și eu... mă pregătesc să-l înfrunt. Dacă îmi vor pielea, își vor sparge dinții. Sunt încă puternică...

— Nu v-ați schimbat, spuse el.

— Principalul este că am fost prevenită. Mi-a făcut bine să vorbesc, să știu că ești aici. Până la urmă, dacă "ei" sunt puternici și noi suntem.

Colin își luă rămas bun. Ea știa că va veghea cu atenție toată noaptea asupra așezării, vizitând toate posturile de gardă, întrebând și verificând identitatea mateloților pe plajă, ducându-se din nou la bordul navelor ancorate în radă, apărându-i pe cei slabi. Era sigură că nu se va îndepărta de casa Berne.

14

Totuși, când puse mâna pe clanța ușii de la camera ei, Angelica știu din instinct că, la fel ca noaptea trecută, cineva o aștepta. De data aceasta, nu avu curajul să înfrunte singură primejdia și chemă pe unul din oamenii de la postul de gardă, de jos. Acesta intră în cameră înaintea ei, ținând felinarul sus. Descoperiră un copil speriat, strângând în brațe un sac. Lumina făcea să-i strălucească părul blond. Era Abel Niels, orfanul pe care părintele de Vernon îl găsisese pe cheiurile din Noul-York. Angelica tresări de bucurie, dar și, fără să știe de ce, de teamă.

— Poți să ne lași acum, spuse ea omului care-o însoțise. Mulțumesc!

Când ușa se închise, i se adresă în engleză băiatului, dar acesta nu răspunse, mulțumindu-se să-i întindă sacul, cu un gest brusc. Era un rucsac din piele de cerb, netăbăcită. Deschizându-l, văzu că

în el se afla tot bagajul iezuitului mort: un breviar, un stihar, mătănii de lemn, o ornantă (veșmânt liturgic la catolici) și, într-o învelitoare de catifea brodată cu aur și argint, obiecte de cult indispensabile liturghiei: patena (farfurioara pentru ostii), caliciul, doi bureți, totul din argint aurit, plus un crucifix cu piciorul din argint și un săculeț de satin conținând câteva ostii. Ne știind dacă erau sfințite, Angelica nu atinse din respect relicvele sfinte. Copilul, cu un gest brusc, luă breviarul și i-l întinse. Acesta se deschise singur și ea văzu o scrisoare neterminată: *“Dragul meu frate întru Iisus-Christos”*. De la primele cuvinte, înțelese. *“Scrisoarea pentru părintele d’Orgeval”*. Era scrisoarea pe care o ținea în mână, scrisoarea pe care adjunctul părintelui d’Orgeval începuse să o scrie superiorului său cu câteva ore înainte să moară. Pe Angelica o cuprinsese frica. Ce lucru teribil putea afla din ea? Avea oare dreptul să o citească, să violeze secretele unui mort... să afle ce-i ascunsese el în timpul vieții? Cu toate acestea, dorea din suflet să clarifice situația încordată și amenințătoare în care se afla și cu un gest brusc, desfăcu misiva și citi:

“Dragul meu frate întru Iisus-Christos,

Îți scriu din Gouldsboro, unde m-am întors ca să termin ancheta cu care m-ați însărcinat. Pentru că acordați încredere judecății mele și m-ați asigurat că cele constatate de mine vor fi primite ca o expresie a adevărului, vă voi vorbi fără echivoc, fără teamă că vă voi supăra. Urmărind un scop sfânt, deasupra susceptibilităților noastre, suntem adesea puși la încercare, dar avem obligația să nu luăm în seamă pasiunile sau dorințele noastre în căutarea adevărului, să protejăm numeroasele suflete amenințate care depind de funcția noastră. Mai întâi, v-aș spune fără ocol, dragul meu părinte, că viziunile pe care Dumnezeu, în bunătatea Sa S-a îndurat să vi le dea, coroborate cu cele ale măicuței din Quebec, nu v-au înșelat. Da, aveți dreptate, diavolița este la Gouldsboro...”

Angelica se opri, stupefiată. Nu-și putea crede ochilor. Oare părintele de Vernon era cel ce aducea asemenea acuzații? Atunci n-o crezuse, nu înțelesese nimic... Continua cu toată sinceritatea s-o considere în afara acestei legende stupide. Literele începură să-i joace în fața ochilor.

“Da, aveți dreptate, diavolița este la Gouldsboro și mă cutremur când scriu aceste rânduri. Oricât de pregătiți am fi să înfruntăm de-a lungul vieții ecleziastice ființe satanice, încercarea nu este mai ușor de traversat atunci când se prezintă în mod real. O spun cu umilința unuia care s-a simțit destul de slab în fața unei atât de teribile întâlniri pe care vreau să vi-o povestesc

în amănunt. Marele Albert ne învață că spiritul lui Lucifer are ceva înfricoșător reunind frumusețea îngerului cu seducția caracterului feminin, în fața căruia orice om din carne se simte în mod special vulnerabil, nu doar din cauza farmecului corpului fizic, ci îndeosebi din cauza tandreței și amintirii de neșters a mamelor noastre și a fericirii copilăriei. Datorită sfaturilor voastre și a învățăturii bisericii, mi-a fost ușor să demasc natura reală a aceleia pe care nu ezit de acum înainte să o numesc Diavoliță, Spiritul răului în corp de femeie, inteligentă, desfrânată, criminală, gata să mă seducă și să folosească împărtășania și penitența pentru a mă duce mai bine cu vorba ca să obțină de la mine o alianță în proiectele ei infame.”

— Oh! nu, nu, exclamă Angelica, aproape cu voce tare. Părinte, nu e adevărat! N-am încercat să vă seduc, nu este adevărat. Oh! Jack Merwin, cum e posibil?!... Credeam că erați prietenul meu...

Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Era un dezastru. Trebui să pună scrisoarea pe masă și să se sprijine ca să nu cadă. Băiatul blond o privea. Expresia de spaimă de pe fața ei se regăsea fără îndoială și pe chipul lui. El începu să spună cu voce slabă, în engleză:

— Doamnă, ei mă urmăresc, pentru numele lui Dumnezeu, ajutați-mă!

Dar Angelica nu-l auzea. Cineva bătu la ușă și neprimind răspuns, intra:

— Ce s-a întâmplat? Ce vrea băiatul ăsta? Te deranjez? se auzi vocea blândă a Ambroisinei.

Angelica își regăsi sângele rece.

— Nu-i nimic, bună seara, Ambroisine. Ce doriți?

— Să vă văd, exclamă ducesa pe un ton tragic. Nu v-am văzut toată ziua și vă mai mirați că la căderea nopții vin să văd ce mai faceți?

— E adevărat că v-am neglijat, iertați-mă, am avut o mulțime de griji. Și mai cu seamă am suferit o cumplită decepție din partea cuiva căruia îi acordasem încredere. E o încercare destul de amară. De-a lungul vieții credem că ne-am resemnat cu imperfecțiunea ființelor care ne înconjoară, dar ne dăm seama că inima rămâne mereu vulnerabilă.

Ambroisine puse mâna pe brațul Angelicăi și spuse grav:

— Cred că absența domnului de Peyrac vă apasă. M-am gândit la ceva: însoțiți-mă la Port-Royal. Așa așa avea curajul să plec și să-mi reiau îndatoririle, cel puțin să văd și să caut cea mai bună soluție pentru protejatele mele. Pentru asta am nevoie de sfaturile

dumneavoastră, iar această călătorie vă va permite să-l întâlniți pe domnul de Peyrac cu două sau trei zile mai devreme.

Și cum Angelica ezita, surprinsă, zise:

— Nu știți că trebuie să treacă prin Port-Royal înainte de a se întoarce?

— Nu, nu știam...

— În orice caz, mie mi-a spus, afirmă Ambrosine cu un aer contrariat, adică...

Ea păru că-și amintește ceva, dar se răzgândi, cu expresia confuză a cuiva care a comis o gafă.

— I-a spus-o și domnului guvernator. Eram de față când îi comunica acest lucru. Veniți, insistă ea, să plecăm mâine la Port-Royal! Este mai bine decât să așteptați aici, făcându-vă griji și m-ar ajuta și pe mine să-mi recapăt curajul.

— O să mă gândesc, spuse Angelica.

Ea continua să se simtă ca după un șoc violent. Descoperirea trădării preotului Maraicher de Vernon o lăsase într-o stare de uluire îngrozită. Ambrosine avea dreptate. Trebuia să se miște, să facă ceva și mai ales să-l vadă pe Joffrey cât mai curând posibil.

Îi veni în minte că trebuie să citească scrisoarea până la capăt. Deschise gura să-i ceară Ambrosinei, cu cât mai mult tact posibil, să o lase singură, dar, aruncându-și privirile spre masă, observă că scrisoarea pe care o lăsase acolo dispăruse. Ochii ei se rotiră prin cameră. Băiatul dispăruse și el.

— Unde e băiatul? strigă ea.

— A plecat, spuse Ambrosine. L-am văzut luându-și sacul, punând înăuntru o hârtie care era pe masă și fugind fără zgomot pe ușă. E ciudat copilul acesta. Parc-ar fi un spiriduș.

— Trebuie să-l găesc, și se repezi spre ușă, dar Ambrosine o reținu cu forța, cramponându-se de ea, palidă de frică.

— Nu vă duceți, Angelica, nu vă duceți! Are pe diavolul în el, copilul ăsta!

— Gata cu prostiile! țipă Angelica. Trebuie să-l prind.

— Nu în seara asta. Când se va face ziuă, o rugă Ambrosine. Angelica, te rog, vreau să fac ceva pentru dumneata. Vino cu mine la Port-Royal. Simt că dă târcoale pe aici un spirit funest. I-am vorbit despre asta și părintelui de Vernon. I-am spus că Gouldsboro este un loc care trebuie exorcizat și n-a râs de mine. Cred că împărtășea părerea mea.

— Părerile oamenilor de soiul lui caută mai ales să reducă faptele la idei preconcepute, spuse Angelica cu amărăciune.

Brusc, se simți oboșită. Să pună să fie căutat copilul! La ce bun? Să-și mai amărase sufletul cu alte nerozii care nu puteau decât s-o convingă imposibilitatea comunicării, de greutatea de se face înțeleasă?

— Angelica, repetă Ambroisine, veniți cu mine, vă rog! Oare nu simțiți ce apăsătoare e atmosfera aici? Parcă ne pândește pe toți o nenorocire... poate din această cauză m-am întors. Nu puteam să suport ideea că sunteți aici singură, înconjurată de oameni care vă doresc pieirea. Nu pot face mare lucru, dar cel puțin vă voi fi aproape. Iată de ce m-am grăbit să le îndepărtez pe fete de aceste influențe nefaste. Nu-mi pot da seama de unde vine tensiunea asta... Poate de la englezi. Răul este în ei, desigur, căci sunt eretici.

— Abia îi zărim... Nu părăsesc tabăra Champlain.

— N-ar putea oare să aibă o misiune, fiind atât de aproape? Dar pirații?!... Bețivii ăștia înspăimântători!... Am înțeles că prietenii voștri protestanți nu se simt în siguranță cu un asemenea guvernator. De ce soțul dumitale îi acordă o asemenea încredere? De ce, plecând, i-a lăsat lui întreaga responsabilitate a portului?

Ambroisine ezită.

— Nu știu dacă are importanță, dar am surprins o conversație între doi dintre oamenii săi care mi-a trezit bănueli. Unul dintre ei îi spunea celuilalt: "Așteaptă puțin, amice. Încă puțin și toată această așezare frumoasă va fi a noastră... Așa a spus Barbă de Aur." Au mai adăugat că atunci când ai pierdut bătălia, trebuie să știi să umbli cu șiretlicuri, iar Barbă de Aur se pricepe bine la asta și că ar avea complici în golf care l-ar ajuta la momentul oportun.

— Colin? spuse Angelica, clătînând din cap. Nu se poate!

— Ești sigură de asta? întrebă Ambroisine, cu asprime.

Da, era sigură. Apoi, brusc, își aminti. Trecuseră atâția ani... Un om se poate schimba profund, în totalitate, mai ales dacă se lasă dus de disperare și ranchiună, cum i-a mărturisit Colin. Colin!... Inima îi era cuprinsă după noua lovitură de o neliniște insuportabilă. Dacă era Colin, totul se explica... Dar nu, imposibil! Joffrey nu se putea înșela în asemenea mod în privința lui. Putea fi însă un calcul din partea lui. Dar ce calcul?!...

Angelica simți că-i plesnește capul. Orice-ar fi, trebuia să-l vadă cât mai curând pe Joffrey, să-l pună la curent cu noile pericole, cu noile bănueli, să vadă ce gândește. Acum, că Abigael născuse, putea pleca. Dacă se ducea la Port-Royal, câștiga câteva zile.

— Fie! spuse ea Ambroisinei, te voi însoți. Plecăm mâine!

PORT-ROYAL SAU DESFRÂUL

I

Se îmbarcă a doua zi cu câțiva oameni din echipaj, cele două femei și bagajele lor, Adhémar, care reapăruse după plecarea guvernatorului Villedavray și se pune sub protecția doamnei de Peyrac, fratele Marc, care se hotărâse brusc să pornească la drum pentru a cerceta câteva fluvii și torente ale peninsulei înainte de a ajunge la Sainte-Croix, tânărul Alistair Mac Gregor, care voia să-și viziteze la Port-Royal numeroasele rude, căci bunicul sa franțuzoică și bunicul lui scoțian erau amândoi din partea locului, pe care îl părăsiseră ca tineri căsătoriți pentru a se instala în insula Monegan, alți câțiva care aveau chef de o schimbare și câțiva indieni în trecere.

Irochezul părăsise Gouldsboro, îndreptându-se spre vest-sud-vest, spre așezarea franceză, poate așezarea europeană cea mai veche din America de Nord.

Teribilul Golf Francez nu-și dezmințise reputația. Deși scurtă, traversarea spre Port-Royal întâmpină o furtună cumplită. Trecerea strâmtorii care permitea intrarea în bazinul Port-Royal luă două ore. Două ore de luptă împotriva valurilor gigantice cu creste înspumate. Prin ceață se zăreau înalte faleze negre, acoperite cu arbori, periculos de aproape. Vanneau și acadianul care le servea de pilot erau culcați pe cârmă pentru a menține direcția. De două ori, Cantor, care comanda vasul, căzu și se rostogoli peste balustradă pentru că neglijase să se agațe sau măcar să se lege de ceva. Când ajunseră însă în apele mici ale bazinului, o ceață deasă îi aștepta ca o santinelă, barând intrarea și împiedicând orice înaintare.

Vasul intră totuși și făcu câteva mile într-o opacitate alburie și apăsătoare, după care pilotul propuse să arunce ancora.

— Ne aflăm probabil în fața așezării, dar pentru a coborî șalupa și a ajunge la mal trebuie să știi în ce direcție să mergi. Continuând, am risca să ne izbim de vreo navă ancorată în port. Doar când se va însera, vom putea distinge luminile caselor.

Așteptare le permise pasagerilor și celor două femei, Angelica și ducesa de Maudribourg, să se odihnească și să-și pună în ordine îmbrăcămintea și bagajele. În cabina din spate fuseseră scuturate puternic. Cufărul cu scalpuri al lui Saint-Castine, prost legat, alunecase și o lovise ușor pe Angelica. Puțin înainte de plecare, Saint-Castine venise să se informeze:

— Domnul de Peyrac mi-a luat cufărul ca să-l predea guvernatorului din Quebec?

— Nu, îi spusese Angelica. Nu se ducea în Quebec și e puțin probabil că l-a luat.

— Atunci, luați-l voi până la Port-Royal. Domnul de la Roche-Posay îl va trimite mai departe. Trebuie să-mi arăt bunăvoința față de domnul de Frontenac.

Cufărul greu de lemn, ghintuit în aramă, încurca foarte mult în toate privințele. Nu era prea indicat pentru Angelica să ducă asemenea încărcătură de capete de englezi în apele în care mișunau sute de vase bostoniene și virginiene. Dar nu-i putea refuza acest serviciu lui Castine care, cel puțin, era un aliat sigur datorită căruia masacrele abenakișilor, declanșate de iezuiți, fuseseră oprite pe malul de răsărit al fluviului Kennebec.

Angelica poruncise să fie îmbarcat cufărul, căci voia să plece cu orice preț. Lăsase pisioul copiilor Berne. Acum, când micul animal scăpase de la moarte, că Abigael și bebelușul erau sănătoși, nimic n-o mai putea reține la Gouldsboro. Doar Colin, când îl anunțase, primise vestea acestei călătorii cu o emoție neașteptată, arătându-i un chip furios și o privire plină de mânie.

— Nu! nu veți pleca! Doamna de Maudribourg poate foarte bine să călătorească singură!

În fața ei era alt om. Barbă de Aur! Barbă de Aur, necunoscutul! Amintindu-și de vorbele Ambroisinei, Angelica simți din nou acea îngrijorare. Simțise asta citind scrisoarea părintelui de Vernon și descoperind un dușman acolo unde inima ei crezuse în siguranța unei prietenii credincioase. Era oare posibil să fi fost Colin?... Nu, era imposibil! Îl văzuse pe Joffrey punând mâna pe umărul lui Colin și privirile celor doi bărbați întâlnindu-se. O asemenea privire între doi bărbați... Încredere, cinste, dreptate... „Și acum, păreau să spună privirile celor doi, ochii albaștri ai

normandului, ochii negri ai seniorului d'Aquitaine, acum între noi este viața și moartea". Angelica îi văzuse pe fereastră, fără ca ei să știe că sunt observați. Nu te poți înșela asupra unei asemenea priviri. Ar însemna că ea, Angelica era nebună... sau că totul nu era decât aparență, minciună... Că semnificația lumii vizibile îi scăpa... Cuvintele, privirile mute nu mai aveau același sens, totul devenea tulbure... Oare toate figurile care o înconjurau purtau o mască?...

Perplexitatea ei era atât de profundă încât i-a trebuit ceva timp să-i răspundă lui Colin, cu mai mult calm decât ar fi făcut-o în mod normal:

— Nu înțeleg de ce te opui! Copilul lui Abigail s-a născut; nimic nu mă mai reține aici.

Colin se lăsa cu greu convins. Îngrijorarea se citea pe fața lui, cu toate că făcea eforturi să vorbească mai liniștit.

— Domnul de Peyrac o să se supere dacă nu vă va găsi aici la întoarcere, spuse el.

— Dar mă duc la Port-Royal tocmai ca să-l întâlnesc mai curând. Trebuie să facă acolo o escală înainte să se întoarcă la Gouldsboro.

Guvernatorul păru deodată mai calm. O expresie șireată și controlată, pe care ea i-o cunoștea prea bine, înlocui mânia și îngrijorarea, în timp ce ochii i se închideau ușor. Semăna cu un animal mare care a auzit în fundul pădurii un zgomot neobișnuit și e atent să distingă despre ce fel de zgomot este vorba.

— Cine a spus că domnul de Peyrac va trece prin Port-Royal înainte de a se întoarce la Gouldsboro?

— Chiar el, înainte de plecare. V-a spus-o el însuși.

— Nu-mi amintesc, mormăi el.

Angelica, în picioare în fața lui, aștepta să vorbească din nou. Sufletul îi era chinuit de neîncredere. De ce voia să o rețină? O considera oare ostatică și nu o lăsa să scape? Oare de asta se prefăcea că nu-și amintește că Joffrey trebuia să treacă prin Port-Royal? Ura sa față de doamna de Maudribourg provenea oare din faptul că această femeie inteligentă și intuitivă îl demascase?

Ea își puna toate aceste întrebări care ar fi putut explica atitudinea lui Colin, dar refuza să le dea un răspuns. Nu avea destule elemente și dovezi pentru a hotărî. Și le puna doar pentru a-și stăvili frica, spunându-și că oricum va părăsi Gouldsboro și era încă posibil să scape. Cuvântul "să scape" îi venise spontan. De acum înainte, va îndepărta fără scrupule tot ce i se va părea că intervine între ea și Joffrey. Colin citise probabil în ochii ei hotărârea irevocabilă și încăpățanată și spuse scurt:

— Bine, vă voi lăsa să plecați, dar cu o condiție! Fiul vostru, Cantor, vă va însoți...

A fost rândul lui Cantor să se opună cu violență, când i s-a comunicat hotărârea.

— Nu părăsesc Gouldsboro! N-am primit nici un fel de ordin de la tatăl meu. Poți să pleci la Port-Royal cu doamna de Maudribourg, dacă vrei, dar eu nu mă mișc de aici!

— Mi-ai face un serviciu dacă ai accepta. Din multe motive... Colin nu vrea să mă lase să plec, dacă nu mă însoțești.

Cantor strânse din buze și ridică din umeri, nepoliticos.

— Ești liberă să te lași păcălită, reluă el, din ce în ce mai încăpățânat, eu îmi cunosc obligațiile...

— Și care ar fi obligațiile tale? întrebă Angelica, care începea să se enerveze. Explică înainte să-ți dai asemenea aere.

— Da, explică, interveni Ambrosine, care asista la discuție. Mama ta și cu mine acordăm toată încrederea judecății tale. Trebuie însă să ne explici și să ne ajuți în hotărârile pe care le luăm...

Cantor îi aruncă o privire întunecată și disprețuitoare și părăsi, foarte arogant, încăperea. Ostilitatea lui Cantor, cu care raporturile fuseseră întotdeauna dificile, sfârși prin a o demoraliza pe Angelica.

— Fiul vostru e neliniștit, murmură Ambrosine. Este încă un copil. Își iubește mama, ca orice adolescent și e foarte mândru de tatăl său. Asta îl face să sufere poate dintr-un motiv care ne scapă. Trebuie să ai încredere în presimțirile tinereții. Este o stare de grație... Zilele trecute, văzându-l întunecat, l-am tachinat întrebându-l de ce părea că nu se simte bine la Gouldsboro. Mi-a răspuns că nu era pe gustul lui să se complacă în compania bandiților. Am crezut că e o glumă, o ceartă cu banda lui de prieteni... Băiatul e tăcut, nu știe cum să se apere. Ar trebui să aibă încredere în dumneata, Angelica. Trebuie să-i vorbești.

— E greu să-l faci să vorbească pe Cantor, remarcă Angelica, îngrijorată. În ceea ce privește încrederea lui față de mine, știu că nu mi-o va acorda cu ușurință.

Ea bănuia că inima neîncrezătoare a lui Cantor nu putuse primi fără să fie rănită, bârfele care circulasera despre ea și Colin în vara aceasta, de unde și atitudinile intransigente ale adolescentului. Ambrosine îi observă fața gânditoare și-i spuse pe un ton ce nu era nici afirmativ, nici interogativ:

— Aveți totuși încredere în acest om, acest Colin?...

— Poate că nu, spuse Angelica, dar am încredere în soțul meu. El cunoaște atât de bine oamenii. Nu se poate să se fi înșelat...

— Poate că nu s-a înșelat... Poate că nu-i decât un vicleșug, știind cu ce dușman redutabil avea de-a face...

— Nu! spuse iarăși Angelica.

Ea respingea ideea că Colin ar fi fost un trădător, gândindu-se doar la acea privire pe care o surprinsese între el și Joffrey, o privire complice, de înțelegere și comunicare. Astăzi, în fața portului Port-Royal, scăpată în sfârșit de climatul apăsător de la Gouldsboro, toate îi reveneau în minte și teama o cuprindea din nou. Își aminti ce simțise în momentul în care contele de Peyrac și piratul Barbă de Aur schimbaseră acea privire de recunoștință mutuală, de complicitate, oribilul sentiment de a fi exclusă de la acea înțelegere, îndepărtată, suprimată, împinsă în naivitatea și singurătatea ei, slabă și oprimată, slabă și părăsită... Bărbații!... Suspiciunile ei, provocate de cunoașterea trădării, reveneau cu putere. Oare Joffrey o aștepta într-adevăr în spatele cortinei de ceață groasă, sau își urma drumul, departe de ea?... Și Colin, oare își bătea joc de ea?... Nu! nu Colin!... Doar Joffrey putea s-o lămurească. Era ca un copil pierdut, fără nici un punct de sprijin de care să se agațe și să judece calea de urmat. Ostilitatea protestanților, a englezilor, ostilitatea și acuzațiile părintelui de Vernon, ostilitatea lui Cantor, poate și a lui Colin, o copleșeau...

Cantor se hotărâse s-o însoțească. Când se pregătea de plecare îl văzuse discutând cu Vanneau pentru a verifica vasul care urma să le ducă la Port-Royal.

— Nu mă părăsești, deci, îi spuse ea cu un surâs.

— Am primit ordin de la domnul guvernator, îi explică el, sec.

Ce-i spusese oare Colin ca să-l convingă? Frica înnăbușită începu din nou să o chinuie. Când îi povestise despre temerile ei că cineva o pândea, încercând să o otrăvească, să o omoare, el reacționase destul de slab. Ar fi trebuit să întărească paza, iar povestea cu omul cu măciuca de plumb, nu era oare menită să-i îndrepte bănuielele spre altceva? Ambroisine îi auzise pe doi dintre oamenii săi spunând că are complici în golf. Dar înțelesese bine? Colin!... Când îi vorbise despre nava cu flamură oranj nu păruse să-i dea vreo importanță... Știa cine erau "ei". Complicii lui!... Colin!... Cât de rău îi făcea să gândească așa. Colin, dușmanul lor?! Nu!... Să-i trădeze, s-o trădeze pe ea, așa dintr-odată?! Nu, era imposibil!

Angelica respiră adânc, pe jumătate liniștită. Dar de ce atâta ostilitate la Cantor? Acesta privea și el spre pământul invizibil, sprijinit cu coatele de balustradă.

— Te-ai descurcat bine în această călătorie, îi spuse ea.

Cantor ridică din umeri, ca și cum ar fi disprețuit complimentul.

— Cantor, întrebă ea pe nepregătite, ce ți-a spus Colin ca să te convingă să mă însoțești?

El își întoarse ochii verzi spre mama sa și ea-i admiră frumusețea tinerească în acea irizare a ceții care părea să-i îndulcească trăsăturile și să-i aureoleze silueta viguroasă, părul buclat. Era încă un copil, nelipsit de grație, înduioșător prin curajul și severitatea cu care înfrunta o lume zbuciumată și aspră.

— Mi-a spus că trebuie să merg ca să am grijă de tine, făcu el din vârful buzelor.

— Nu pot deci să am grijă singură de mine? întrebă Angelica surâzând și punând mâna pe crosa pistolului pe care-l avea la centură.

— Nu contest că tragi bine, mamă, admise Cantor cu același ton superior, dar sunt alte pericole de care nu ești conștientă...

— Și care sunt acestea? Spune-mi, te ascult.

— Nu, spuse Cantor, scuturându-și părul bogat, dacă ți-ai spune pe cine bănuiesc, n-ai crede, te-ai supăra și m-ai considera gelos și neghiob. Deci, nu merită osteneala.

Și se îndepărtă, ca să-și arate și mai bine indiferența. Oare pe cine bănuia el? Pe cine nu voia el să acuze? Pe Berne, Manigault, Colin, chiar pe tatăl lui?... Angelica știa că nu-l va putea niciodată convinge și nici liniști. Ce stranie și zadarnică era existența...

Într-o zi, într-un moment de fericire nemaiîntâlnită, concepuse un copil și iată că acest copil, devenit bărbat, stătea în fața ei ca un străin, fără să-i pese de durerea mamei sale. Ceața se prelingea în jurul ei, pudrându-i părul cu perle irizate. Își strânse mantia, căci frigul o pătrundea. Simțea renăscând acea apăsătoare teamă de care scăpase puțin plecând din Gouldsboro. O umbră ușoară trecu și fu rândul Ambroisinei să vină să se rezeme de balustradă lângă ea. Purta mantia neagră, câptușită cu roșu care se armoniza cu buzele ei ușor fardate, cu ochii ei, iar paloarea de crin a feței, cu albul ceții înconjurătoare. Era frumoasă și părea mai puțin descumpănită și rătăcită ca în zilele precedente. Port-Royal, așezare catolică având cel puțin doi preoți de o mare credință, frecventat de numeroși călugări în trecere și unde se spunea că domnește o ambianță patriarhală între nobili, posesori de domenii și restul populației, părea că-i convine mai mult decât Gouldsboro, cu amestecul său de religii. Angelica făcu un efort să-i zâmbească.

— Pariez că Fetele se vor bucura să vă revadă. Probabil că au fost îngrijorate, sărmane!

Ducesa de Maudribourg nu răspunse. Ea o examina pe Angelica cu atenție.

— Semănați cu Regina Zăpezilor, spuse ea brusc, cu cețurile irizate ce plutesc în jurul părului vostru. Este blond sau alb? Pare de aur pal strălucitor. Da, Regina Zăpezilor!...

Pilotul acadian și Vanneau se apropiară de ele. Și ei priveau în direcția presupusă a Port-Royalului.

— Probabil că locuitorii au și început să se agite, spuse pilotul. Cred că au auzit zgomotul lanțului când am aruncat ancora. Își închipuie că sunt englezii și cei mai mulți sunt gata să fugă în pădure.

— Măcar să nu tragă în noi când se va risipi ceața, zise Cantor.

— M-ar mira să aibă muniție, spuse pilotul. Se spune că vasul Companiei Acadiei, care îi aprovizionează în fiecare vară, a fost prins de pirai.

Angelica încerca să-și închipuie viața oamenilor ascunși îndărătul acestor cețuri. Pe alocuri i se părea că distinge semne, trădând activitatea oamenilor, mirosuri de staul sau de foc în vatră, zgomote vagi, ecouri nesigure. Spre seară, când începea să se întunece, se auzi clopotul unei biserici și aproape imediat un vânt rece mătură suprafața mării, încrețind-o cu mici valuri scurte, împrăștiind pe jumătate negura. Brusc, luminițe neclare înfloriră deodată de-a lungul malului. O nouă rafală de vânt și Port-Royal le apără în întregime în fața ochilor, aliniindu-și pe o parte a coastei casele de lemn cu acoperișuri înalte, aplecate, având fiecare în mijloc un coș din care se înălțau leneșe dăre de fum. Așezarea franceză număra cam patru sute de suflete. Ansamblul era impozant, casele întinzându-se de-a lungul malului până la vastele preerii ale bălților secate de la extremitatea bazinului, unde pășteau vaci și oi. La un capăt și la celălalt al așezării erau două parohii care permiteau organizarea de procesiuni între cele două biserici în zilele de sărbătoare.

În afara luminilor din locuințe, orașelul părea puțin animat la această oră. O turmă de vaci umbla alene nu departe de malul apei. Mugetele lor răsunau, împletindu-se cu țipetele păsărilor. Cantor arboră pavilionul tatălui său, flamura de aur cu un taler de argint, care începea să fie cunoscut în împrejurimi. Nu aveau decât să spere că va fi văzut de pe mal, deși se înserase, și oamenii se vor liniști.

Șalupa fu coborâtă și pasagerii luară loc în ea. Pe mal se distingeau deja un grup mare de oameni, format mai ales din femei și copii. Bonete și eșarfe se agitău în penumbră ca un stol de pescăruși.

— Îl văd pe Armand, zise ducesa de Maudribourg. S-a mai îngrășat. Probabil că e mâncare foarte bună la Port-Royal.

Se puteau aștepta la mari scene de regăsire. Fetele regelui agitau batistele, dar oameni înarmați strigau:

— Sunteți englezi? Răspundeți!

Începură de îndată parlamentările de la distanță și când șalupa ajunsese la mal, lucrurile erau lămurite. În timp ce Marie-la Douce, Delphine, maura Henriette, Jeanne Michaud și celelalte, ca și nelipsitul Armand se aruncau la picioarele și de gâtul "binefăcătoarei" lor, o femeie distinsă, încă tânără, dar cu fața ofilită și marcată fără îndoială de prea multe nașteri, înaintă spre Angelica. După hainele burgheze, sobre, dar nu lipsite de eleganță și după coafura franțuzească, cu pătratul de dantelă, prins cu un ac ornamentat cu o camee în vârful capului, Angelica ghici că era doamna de la Roche-Posay.

— Sunt fericită să vă cunosc, în sfârșit, zise ea, amabilă, Angelicăi. Noi am avut întotdeauna relații bune cu Gouldsboro. Îmi aduceți vești de la soțul meu?

— Vai, nu! Și eu voiam să vă pun aceeași întrebare.

— O să se întoarcă ei, până la urmă, suspină doamnă de la Roche-Posay. Așa merg afacerile în golf, cu discuții multe și îndelungate. Soții noștri au învățat răbdarea de la indieni, dar noi, care îi așteptăm, găsim uneori că timpul este prea lung.

Ducesa de Maudribourg îi mulțumi călduros că a avut grijă de protejării ei cât timp ea lipsise. Angelica văzu pe fața gazdei lor surpriza pe care o încercase și ea la Gouldsboro, descoperind sub trăsăturile unei atât de tinere și frumoase femei pe "binefăcătoarea" Fetelor regelui. Ea le conduse până la conacul, jumătate din piatră, jumătate de lemn, construit pe amplasamentul vechii locuințe Champlain și unde locuia familia proprietarului. În holul cel mare, aștepta un șir de copii bine pieptănați și frumos îmbrăcați. Ei îi salutară pe noii veniți, fetele cu o reverență, băieții cu un salut impecabil.

— Parcă am fi la Curte, exclamă Angelica, ghicind că aveau în față pe urmașii marchizului de la Roche-Posay, bine struniți de guvernantă, domnișoara Radegonde de Ferjac, care reunea în persoana ei toate calitățile educatoarei familiilor nobile, ea însăși de familie nobilă, urcând până la Ludovic cel Sfânt, dar sărăcită. De o vârstă nedefinită, uscățivă, urâtă și severă, nu părea totuși atât de rea cum sugerase Castine.

— Vă felicit pentru elevii dumneavoastră, îi spuse Angelica. E un adevărat miracol în ținuturile noastre să întâlnești copii așa de bine educați.

— Oh! Eu nu-mi fac iluzii, suspină domnișoara de Ferjac. De îndată ce vor fi mari, băieții vor bate pădurile și vor alerga sălbăticiunile, iar fetele vor merge la mănăstire sau se vor mărita în Franța.

— Eu nu vreau să merg la mănăstire, spuse o fetiță drăgălașă de vreo opt ani, cu un aer dezghețat, eu vreau să bat pădurile.

— Ea nu dorește altceva decât să umble desculță, suspină guvernanta, mângâind părul frumos aranjat în bucle al elevei sale.

— Așa eram și eu când eram copil, zâmbi Angelica, și cred că s-ar înțelege bine cu Honorine.

— Cine este Honorine?

— Fiica mea.

— Ce vârstă are?

— Patru ani.

— De ce n-ați adus-o și pe ea?

— Pentru că a rămas la Wapassou.

A urmat un mare număr de întrebări despre Wapassou și Honorine. În acest timp, servitorii puneau pe lungă masă de lemn tot felul de mâncăruri frumos decorate și ulcioare cu băuturi. La extremitățile mesei fură aprinse sfeșnice de argint.

— Este perfect, Radegonde, spuse doamna de la Roche-Posay cu satisfacție

— Pentru noi v-ați ostenit atât? întrebă Angelica. Ne pare rău că v-ați deranjat!

— Trebuie, spuse guvernanta, fermă. Acești copii au foarte rar ocazia să iasă în lume. De îndată ce am auzit lanțul unei ancore în port, am îmbrăcat copiii și am pus la treabă bucătăriile.

— Dar dacă erau englezii?

— I-am fi primit cu ghiulele, strigă un băiețel neastâmpărat.

— Dar știi că nu avem muniție, îi reproșă une din surorile lui mai mari.

În acel moment, intră Adhemar.

— Oh! un soldat francez, strigară cu toții, alergând spre el. Ce noroc! Dacă vin englezii, are cine să ne apere.

— O să ne învățați să tragem cu tunul, nu-i așa? îl întrebă băieții.

— Cât timp mai stați la noi? întrebă domnișoara Radegonde, întorcându-se spre Angelica și Ambrosine. Peste două zile vom da o mică petrecere în cinstea aniversării debarcării lui Champlain în aceste locuri. Vom juca o piesă de teatru și va fi și un ospăț.

2

Joffrey nu era acolo. Știuse tot timpul că nu-l va găsi acolo! Joffrey!... Liniștea din Port-Royal o apăsă. Brusc, îi trecu prin minte. "O capcană, o nouă capcană... Colin avea dreptate să nu mă lase să plec." Totul i se părea acum suspect: liniștea serii, seninătatea biblică a locuitorilor, râsul copiilor, amabilitatea doamnei de la Roche-Posay. I se ascundea ceva, desigur! Se aruncase singură cu capul înainte într-o capcană bine pregătită, oare?

O auzi pe doamna de la Roche-Posay repetând că nu știa nimic despre soțul ei și plângându-se că bărbații aceștia și-o cam luaseră în cap, folosind ca pretext situația politică ca să-și părăsească soțiile... Ce-i dădea ea oare de înțeles? La cină, Angelica fusese foarte atentă la aceste plângeri, căutând să înțeleagă sensul ascuns al cuvintelor, amenințarea sau punerea în gardă... Castelana spunea că domnul de Peyrac vedea lucrurile altfel, că se temea ca soțul ei să nu-și facă iluzii și că toate acestea ar însemna pentru așezarea franceză confruntarea cu o nouă incursiune a englezilor care s-ar produce, desigur, când nu vor mai avea muniție să se apere. Aceasta ar însemna ruina lor.

— Domnul de la Roche-Posay nu v-a dat de înțeles cât timp va dura această expediție? întrebă Angelica, repetându-se ea însăși în dorința de a obține câteva fărâme de speranță.

— Nu mai mult decât soțul dumneavoastră! gemu marchiza. Domnii au altele pe cap, nu grijile noastre.

Angelica era sigură că în vorbele ei era un subînțeles sau un avertisment care îi scăpa. Ea remarcă în timpul mesei că Ambroisine de Maudribourg, contrar obiceiului ei, nu căuta să acapareze conversația pentru a o aduce la un subiect științific, ci dimpotrivă, nu rostea nici un cuvânt, mâncând puțin, cu o expresie de anxietate pe fața ei palidă. Dorise să o însoțească pe Angelica până în pragul căsuței unde fusese găzduită și unde se aflau valiza, sacul și cufărul cu scalpuri al lui Saint-Castine. Angelica o simtea tensionată, pradă unei grave îngrijorări. În momentul despărțirii, luă ambele mâini ale Angelicăi în mâinile sale înghețate.

— Iată că a venit momentul, spuse ea cu voce înceată. Am amânat acest moment, dar ar fi o lașitate din partea mea, Angelica. Nu meritați să fiți mințită și înșelată. Iată de ce voi vorbi, deși mă costă. Am prea multă afecțiune și respect pentru dumneata.

Angelica se obișnuise cu stilul oratoric și introducerile alambicate ale ducesei, dar, în mod curios, de această dată, fiecare cuvânt atingea în ea un punct sensibil. O frică îngrozitoare o cuprinsese. Simți că-i fuge pământul de sub picioare. Ce urma să i se mai întâmple? Ce avea să mai audă?

— Nu v-am spus totul când v-am cerut să mă însoțiți aici, la Port-Royal, continuă Ambroisine. În realitate, îmi era frică... Știam că va veni... și nu-mi găseam puterea de a rezista farmecului lui... atunci mi-am spus că dacă sunteți aici... va fi mai ușor... n-ar salva pe amândouă de teribila tentație... Acum, că sunteți aici, mă simt mai liniștită, mi-e mai puțin teamă... dar trebuie ca totul să fie clar, să fiți avertizată... Eu nu pot trăi în minciună... Am suferit destul că v-am ascuns avansurile pe care mi le-a făcut... Nu este în caracterul meu să ascund astfel de... Totuși, am fost constrânsă... El mi-a cerut.

— Despre cine vorbiți? reuși să o întrerupă Angelica.

— Despre el, strigă Ambroisine, cu disperare. Cine ați vrea să fie?

Ea lăsă mâinile Angelicăi și-și acoperi fața.

— Joffrey de Peyrac, rosti ea cu voce înăbușită. Soțul dumitale... Oh! ce rușine să mărturisesc asta... Deși eu n-am făcut nimic, vă jur, să-i provoc pasiunea. Dar, cum să rezisti farmecului unui asemenea bărbat... Să refuzi măcar să-l asculți... Când îmi spunea ce rară plăcere îi făcea să converseze cu mine, când insistă să-l aștept la Port-Royal, mi se părea că doar inflexiunile vocii lui îmi promiteau un paradis pe care nu-l întâlnisem niciodată. Ce încercare pentru mine și ce încurcătură, întâlnirea aceasta!... O tentație subtilă și plăcută, numai că mă temeam atât pentru sufletul meu și mântuirea lui cât și de dumneata, Angelica, care ai fost atât de bună cu mine, cu toate că el afirma că, în mod tacit, sunteți liberi și unul și celălalt în iubirile voastre. Eram cuprinsă de mii de remușcări și acesta este motivul pentru care m-am întors atât de descumpănită la Gouldsboro... Să fug... Să fug de el... să te regăsesc... Sunt prea puțin pregătită pentru astfel de situații sentimentale tulburătoare.

Ea lăsă să-i alunece mâinile de pe față și o privi pe Angelica cu un aer speriat. Angelica nu era în stare să rostească nici un cuvânt. Se sufoca într-un mod straniu, neștiind ce trebuie să accepte sau să respingă din aceste cuvinte care-i străpungeau inima.

— Într-o oarecare măsură, reluă blând Ambroisine, iartă-mă că o spun, dar recunoaște că nu e greu să fii sedusă și fascinată de un asemenea bărbat. La un moment dat, am avut chiar iluzia că aș

putea fi fericită cu el. Dar vezi, sunt cinstită. Nu vreau să par mai bună decât sunt... Am suferit prea mult din partea bărbaților. Cred că în mine s-a sfârșit ceva... iremediabil. Chiar cu el... n-aș fi putut... Atunci, de ce să te trădez? Ești cea mai încântătoare dintre femei. Prefer să-ți fiu prietenă loială.

Ambroisine dori să ia mâinile Angelicăi, dar ea și le retrase brusc.

— Te-am rănit? făcu Ambroisine. Ești deci mult mai legată de el decât aș fi crezut. Am înțeles că între voi era o oarecare răceală.

— Cine te-a putut face să înțelegeți aceasta?

— Dar... el... Când i-am spus că nu înțeleg aceste declarații din partea lui, soțul unei femei atât de frumoase și seducătoare, mi-a spus că te plectisești de frumusețe când nu este însoțită și de fidelitate și că s-a resemnat de multă vreme să nu mai dorească exclusivitatea frumuseții dumitale, că aveai dreptul la independență.

— Dar e o nebunie, strigă Angelica, ieșindu-și din fire. N-a putut spune el asta. Nu el, nu!... Minți!

Ambroisine o privi, consternată.

— Oh! Ce-am făcut?! Suferi...

— Nu! aruncă Angelica sălbatic. Ca să sufăr, voi aștepta să fiu pusă în fața faptelor.

— Ce numești fapte?

— Să-mi spună el însuși.

— Deci, nu mă crezi? insistă ducesa. Cât de rău îmi faci!

— Și mie îmi faci răul! strigă Angelica

Ea avea impresia că o să izbucnească în țipete și plânsete, sau că o să cadă acolo, țeapănă, moartă... Ambroisine păru să înțeleagă cât era de afectată.

— Ce-am făcut? Oh! ce-am făcut?! repeta ea. Nu credeam că ești atât de îndrăgostită! Dacă aș fi știut, n-aș fi vorbit. Am vrut să te avertizez din loialitate, ca să te poți apăra la timp... Dar m-am înșelat!

— Nu, făcu Angelica, așa cum spui, trebuie să fii avertizată la timp!...

3

Angelica era năucită de aceste descoperiri contradictorii. Timp îndelungat, retrasă în căsuța în care fusese găzduită, stătu pe scândura acoperită cu o saltea din iarbă de mare. Era descumpănită. Încercase să și-l imagineze pe Joffrey adresându-i Ambroisinei cuvintele

seducătoare a căror putere o cunoștea. Căldura privirii sale, inflexiunile tandre și mângâietoare ale vocii o învăluiau pe tânăra femeie cu un farmec greu de îndepărtat.

Totul părea plauzibil, dar și de neconceput... Plauzibil! Farmecul ambiguu, misterios, al acestei femei străine, răsarită din ape, strălucirea dinților ei pe rozul buzelor surâzând nesigur și timid, gravitatea ochilor ei mari și întunecați... destui bărbați s-ar lăsa prinși. Și apoi, fascinația unui spirit feminin format dintr-o mie de fațete surprinzătoare, știință și înțelepciune, veselie și disperare, candoare și șiretenie... frumusețea, grația... totul putea arunca un bărbat cu capul înainte în prăpastia deschisă sub pașii lui.

Era plauzibil... chiar și pentru Joffrey de Peyrac... și totodată, de neconceput. Pentru că erau legați pe viață amândoi și el nu putea părăsi orizontul său, ca soarele de pe cer. Cine era nebun? Colin, Joffrey, Cantor, protestanții, părintele de Vernon, ea însăși?... Ce-i înnebunise? De unde venea această dezordine care lovea orbește? Oare să creadă în Diavol, în puterea lui malefică, care-i duce la pieire, ca pe niște marionete incapabile să lupte?

Ea-și spusese că totul era pierdut, că totul avea un gust de cenușă și că nu se putea ști cum se întâmplaseră toate acestea. În același timp, rămânea fermă în hotărârea ei de a nu lua nimic în serios înainte de a se fi văzut cu Joffrey.

Cu precauțiuni nesfârșite, se întinse în pat. Adormi. Când se trezi, trecu destul de mult timp până să-și dea seama de locul unde se afla. Își amintea de Port-Royal, dar nu reușea să realizeze despre ce era vorba. Când memoria îi reveni, ca și amintirea catastrofei, își interzise să se mai gândească. Doar sosirea lui Joffrey va lămurii lucrurile și o va face să iasă din această stare de disperare.

"Dragostea mea! Dragostea mea! Nu mă părăsi! Nu te am decât pe tine!" Nu! Nu avea să se teamă de nimic. Trebuia să aștepte precum naufragiatul pe insula lui. Dar... Niciodată ziua nu i se păruse mai lungă decât aceasta, la Port-Royal, unde fiecare secundă îi cerea o răbdare supraomenească. Avea să cunoască și altele, mai neliniștitoare și sigur mai periculoase decât aceasta mai târziu, în golful Saint-Laurent.

În ziua aceea, blândă și senină, cu parfum de livezi și pâine caldă, golful Port-Royal reflecta în mii de nuanțe albastrul pur al cerului fără nori. Dimineata, Angelica merse să viziteze, însoțită de doamna de la Roche-Posay, câteva vechi familii care numărau mai multe generații în acest loc. Frumoase familii patriarhale, originare din Berri, Creuse sau Limousin, al căror sânge era astăzi amestecat

cu sânge indian. În majoritatea familiilor din Port-Royal, nora își arăta, sub boneta țărănească, marii ochi negri, ca ai unei mici sălbăticiuni. Fiul o adusesse într-o zi din hoinărelile sale prin păduri. Pioasă, activă, bună gospodină, naștea copii cu părul și ochi negrii care creșteau liniștiți în ritmul muncilor câmpului, cu slujba de duminică și oalele cu slănină și varză. Mulți indieni mic-mac, unși cu ulei de focă sau cu untură de urs, ieșind din pădure, își vizitau frecvent la Port-Royal familia franceză și, așezați în colțul vetrei, își admirau nepoții.

O asemenea atmosferă era specifică Port-Royalului, refugiu aproape de nebănuț, la adăpostul lungului promontoriu care închidea golful pe malurile căruia se înălțase. Agitația și furtunile mării și ale lumii nu păreau să ajungă până la ei. Când furtunile din Golful Francez puneau în pericol toate vasele, aici nu era un val. Iarna, zăpada cădea liniștită, fără să producă stricăciuni. Coloniștii acadieni secaseră bălțile și creaseră pogoane întregi de câmpie, unde pășteau de-acum oille și vacile și unde se întindeau minunate livezi. Cu toate că erau săraci, lipsindu-le o bună parte a anului fierul, stofa, muniția, mai ales când vasul Companiei întârzia să sosească din Franța, o anume bogăție părea că exista în această așezare franceză, unde laptele, untul, slăcina nu lipseau, unde fructele și legumele erau din abundență și pline de savoare, unde fiecare fată trebuia să-și toarcă și să-și țeară perechea ei de cearșafuri de în și fiecare băiat trebuia să știe să ferece roata unei căruțe, înainte de a fi considerat în stare să fondeze un cămin.

Doamna de Maudribourg încercă să se alăture celor două doamne în plimbarea lor, dar Angelica nu era dispusă să se arate amabilă cu ea, cu toate că Ambrosine căuta cu îngrijorare să-i prindă privirea. Grupul de pe vasul "Inorogul" se adunase strâns în jurul "binefăcătoarei". În ciuda naivităților și acțiunilor ei nebunești, ducesa avea, în mod real, un ascendent excepțional asupra anturajului său, autoritate căreia nu-i scăpa nici secretarul cu ochelari, nici bătrâna Petronille Damourt, nici chiar asprul Job Simon.

— Fetele regelui sunt cinstite, educate, amabile, remarcă doamna de la Roche-Posay, când grupul se îndepărtă. Eu le-aș opri pentru unii dintre tinerii noștri, dar protectoarea lor nu pare să consimtă. Totuși, nu a ezitat să mi le trimită, fără explicații. Eu a trebuit să le îmbrac, să le țin mai multe zile pe banii mei. Este cam ciudată, nu găsiți?

După masă, Angelica urcă cu micuții de la Roche-Posay coasta abruptă a promontoriului din spatele așezării. De pe creasta dealului se putea vedea, de o parte, marea verde și mereu furtunoasă a Golfului Francez și de cealaltă, calmul plat al bazinului, strălucind ca

un cositor lustruit între trunchiurile copacilor. Nu se zărea nici o pânză de corabie la orizont, doar câteva bărci de pescuit.

Coborând spre sat, Adhemar, care se înțelegea foarte bine cu copiii de la Roche-Posay, consimți să le arate tunul de pe una de pe platformele care apărau, chipurile, portul. El le explică manevrarea mașinăriei, cum se curăță, cum se încarcă și cum se trage. Căutând mai bine, el descoperi ici-colo mici piramide de ghiulele lângă tun. "Bine că ne-ai adus aici, soldat, ca să vedem și noi, spuseră copiii. Se zise că nu este muniție pentru respingerea dușmanului și apărarea noastră e lăsată la voia întâmplării..." Adhemar își umflă pieptul.

Ziua trecu astfel, liniștită, blândă. La căderea serii, cerul se înnoiră.

Masa de seară, din sala cea mare a conacului seniorial, la care erau invitați doamna de la Roche-Posay, Angelica, ducesa, câțiva notabili ai ținutului, preoții și secretarul Armand Decaux, a fost plăcută. Cantor era și el prezent.

Afară, norii negri, apăsători, încărcăți de ploaie, nu se hotărau să se descarce și anunțau furtuna doar prin bubuituri surde și fulgere. Un vânt slab făcea să se onduleze câmpurile de grâu și florile de mazărice roz, albastre și albe, care foșneau, dând locului un aer de sărbătoare.

La masă erau bucate fine: crab asezonat cu un strop de ghimbir și lichior, o pulpă de vânat la tavă, frumos rumenită, salate din abundență și, în coșulețe, faimoasele cireșe de Port-Royal, de un roșu viu. La desert, doamna de la Roche-Posay servi un vin de viță sălbatică, negru ca cerneala și destul de tare. Conversația se animă brusc. Ca o gazdă bună, castelana își încuraja oaspeții să strălucească. Cum auzise de reputația de savantă a doamnei de Maudribourg, îi puse câteva întrebări subtile.

Ambroisine se lansă de îndată într-un discurs înflăcărat, reținând atenția generală. Angelica revedea scena de pe plaja de la Gouldsboro, când Ambroisine vorbise despre atracția lunii asupra mării și privirea atentă a lui Joffrey fixată asupra ei. Era insuportabil și preferă să alunge această amintire. De fapt, chiar în acel moment, Cantor izbucni. Ambroisine evoca corespondența ei cu savantul Kepler. Cantor exclamă:

— Iar prostia asta! Kepler este mort de foarte mult timp, de prin 1630!

Înteruptă, Ambroisine îl privi cu mirare.

— Dacă eu nu sunt moartă, nu e nici el mort, spuse ea surâzând. Chiar recent, înainte de plecarea mea din Europa, am primit un plic de la el tratând despre orbitele planetelor.

Băiatul ridică furios din umeri.

— Imposibil! Este un savant din secolul trecut, ascultați-mă pe mine!

— Atunci, ești mai la curent cu savanții decât tatăl tău?

— De ce?

— Pentru că el însuși mi-a spus că a întreținut și el odinioară o corespondență cu Kepler.

Cantor deveni roșu și dori să replice violent, dar Angelica îl întrerupse cu fermitate.

— Cantor, destul! Este inutil să continui! La urma urmei, numele savanților germani se aseamănă. Poate faceți o confuzie. Să nu mai vorbim despre asta!

Doamna de la Roche-Posay schimbă subiectul, propunând un pahar de Rossoli. Erau ultimele picături din butoiul pe care îl primise din Franța anul trecut.

— Tinerii de aici au sângele fierbinte, zise ea după ce Cantor, luându-și politicos rămas bun, plecase din cameră. Viața pe care o duc îi face să nu se teamă de nici o autoritate și chiar să o disprețuiască, de oriunde ar veni...

Țânțarii începuseră să bâzâie în înserarea sfâșiată de fulgere tăcute. Oaspeții își luau rămas bun. Angelica se duse să-l caute pe Cantor, care era găzduit într-o cămăruță lângă o fermă și avu norocul să-l găsească.

— Ce te-a apucat, așa deodată, să fii obraznic cu doamna de Maudribourg? Oricât de mare și tare te consideri, nu trebuie să uiți că ai fost pajul regelui și că trebuie să fii cavaler. Cu doamnele trebuie să fii curtenitor.

— Nu pot să sufăr femeile savante, făcu Cantor, superior.

— Pentru că, desigur, ai văzut la Curte comediile domnului de Moliere.

— Oh! îmi amintesc ce caraghios era... Cantor se însufleți, dar imediat se întunecă din nou. Ar fi mai bine ca femeile să nu mai învețe să citească.

— Ah! chiar că ai devenit bărbat! strigă Angelica, zburbindu-i părul veselă. Ți-ar plăcea să mă vezi proastă?

— Nu e același lucru, spuse Cantor cu lipsa de logică a băieților care-și adoră mama. Totuși, femeile sunt incapabile să vrea să știe pentru ele însele. Nu se folosesc de cunoaștere decât ca să se umfle în pene și să seducă mai ușor cretinii de bărbați care se lasă înșelați.

— Doamna de Maudribourg are totuși, cu siguranță, o inteligență superioară... spuse Angelica, cu prudență.

Cantor strânse din buze și întoarse capul, încăpățânat. Angelica simțea că el ardea de nerăbdare să spună ceva, dar se abținea pentru că, "Firește, ea nu putea să-l înțeleagă". Amintindu-i iar ce calități trebuie să aibă un tânăr senior, printre care și aceea de a se arăta binevoitor în societate, Angelica îl părăsi. Cantor avea darul de a o enerva prin nemulțumirea pe care o arăta față de comportarea aproapelui său.

Noaptea era apăsătoare și casele slab luminate i se păreau ostile, amenințătoare, ascunzând dușmani care îi pregăteau noi capcane. Mergea repede să se refugieze și chiar să se baricadeze în mica locuință, lucru naiv, desigur. Înainte de a ajunge, trebuia să traverseze o curte în spatele clădirii principale, apoi, pentru a ieși din ea, un fel de pasaj boltit și destul de lung, care forma intrarea. Trecând prin el, Angelica simți că cineva o pândește, ascuns în întunericul des. Abia înregistrase avertismentul simțurilor ei, că două brațe – oroare! – o apucaseră de la spate, paralizându-i mișcările. Angelica le simți forța irezistibilă, ca doi șerpi arzători înlănțuind-o și încercând s-o sufocă. Întunericul era profund, nu se putea vedea nimic și datorită surprizei și spaimei, Angelica nu reușea să scoată nici un sunet. Strânsoarea acelor brațe îi provoca o senzație indescritibilă... căci nu erau brațe de bărbat! Era blândă, caldă și feminină, la fel ca vocea care-i vorbea la ureche, n-ar fi putut spune în ce limbă, dar care-i provoca aceeași senzație de groază și dezgust, aceeași impresie că alunecă vertiginos într-o capcană mortală, din care nici o putere omenească nu putea s-o mai salveze. Strânsoarea era atât de puternică și teribilă, c-ar fi leșinat de groază și repulsie, dacă un fulger neașteptat, traversând cerul la orizont, n-ar fi luminat întunericul pridvorului și la lumina sa n-ar fi recunoscut, lângă fața ei, fața Ambroisinei de Maudribourg privind-o cu mirare.

— Ah! dumneata erai! reuși ea să articuleze, simțind că sângele începe cu greu să-i circule în vene. De ce mi-ai provocat o asemenea spaimă stupidă?

— Spaimă?! Ce spaimă, scumpa mea? Vă așteptam să-mi iau rămas bun, asta-i tot, dar mergeați atât de repede, cufundată în gânduri, că a trebuit să vă opresc.

— Fie! Iartă-mă, spuse Angelica cu răceală, dar...! Pe viitor, fii mai atentă! M-am speriat așa de tare că încă mai tremur...

Ea încercă să facă câțiva pași, dar își dădu seama că picioarele-i erau ca de plumb și n-o mai puteau purta. Trebuia să se sprijine de intrarea pridvorului, respirând adânc pentru a-și potoli bătăile inimii.

Aerul era însă, în acea seară, greu și încărcat cu miros de furtună. Angelica se simțea slăbită, și când, din nou, privirea ei fixă

figura Ambroisinei ridicată spre ea, frica îi reveni. Lumina focului care ardea în vatra căsuței și care ajungea până la ele prin ușa deschisă, aruncând licăriri roșiatice, ca și lumina stelelor printre nori și reflexul lor în apa mării, năștea în jurul lor un clar-obscur întrerupt când și când de fulgere tăcute și strălucitoare ce țâșneau din orizontul întunecat. Puțin mai târziu, în depărtare se auziră rostogolindu-se zgomotele înăbușite ale furtunii. Dar chiar și în noapte, Angelica putea s-o vadă pe Ambroisine datorită fosforescenței. I se părea că albeața acestei fețe se intensifica până la strălucire și că focul întunecat al pupilelor stranii, în care clipea o licărire aurie, se accentua, încărcat cu o putere malefică care o făcea pe Angelica, prizoniera unui farmec nelămurit.

— Sunteți supărată pe mine și v-ați îndepărtat, spuse Ambroisine, cu vocea schimbată. Simt asta și-mi pare foarte rău. De ce? De ce? Cu ce v-am rănit? Fiți sigură că n-am vrut! Îmi sunt indiferente complimentele, care nu mă impresionează, în timp ce un singur surâs al vostru îmi este mai prețios, mai delicios decât orice pe lume. Minunata mea! Cât v-am așteptat! Cât am sperat... și acum, în sfârșit, sunteți în fața mea, dar împotriva mea... Nu mă judecați... Vă iubesc!

Ea își petrecuse brațele în jurul gâtului Angelicăi și îi surâdea. Dinții ei aveau strălucirea perlelor. Cuvintele ei păreau să vină de foarte departe, ca purtate de un vânt sumbru și străin. Angelica își simți carnea cutremurându-se. I se păru că vede dansând în jurul Ambroisinei limbi de flăcări care, adunându-se, scriau pe fondul fosforescent al nopții cuvinte... acele cuvinte care roiau în jurul ei din momentul în care pusese piciorul în America, acele cuvinte pe care le citise scrise de mână iezuitului, în scrisoarea către părintele d'Orgeval, acele cuvinte bune, care apăreau brusc în mintea ei și se impuneau cu o înspăimântătoare certitudine: *Diavolița! Spiritus Succube!*

— Văd că nu mă ascultați, făcu deodată Ambroisine. De ce mă priviți așa? Ce am spus de v-ați speriat așa?

— Ce ați spus?

— Am spus că vă iubesc. Îmi amintiți de maica stareță... Era foarte frumoasă, foarte rece, dar în spatele feței ei impasibile ardea un foc teribil. Avea un râs dulce și îmi plăcea când mă lua în brațe, murmură ea.

Expresia ei se schimbă din nou și acea aură, pe care doar ochii Angelicăi o vedea, păru să țâșnescă din tot trupul ei și mai ales din ochi, din surâs, strălucind de exaltare.

— Dar dumneata ești cu mult mai frumoasă, spuse ea cu tandrețe.

Un sentiment nedefinit o transfigura într-atât încât Angelica își spuse că nu mai întâlnise niciodată o ființă atât de frumoasă. "Frumusețea îngerilor", gândi ea și inima îi tresări, dar de această dată sub impulsul unei senzații necunoscute. I se părea că se înalță de la pământ pentru a comunica cu o lume ireală, invizibilă oamenilor. Printr-un elan interior, ca acela al înecatului care revine la suprafață de pe fundul mării, scăpă totuși de această tulburare. Frica îi dispăruse în fața unei curiozități intense.

— Ce aveți în această seară, Ambroisine? Parcă ați fi posedată...

Tânăra femeie izbucni într-un hohot de râs strident.

— Posedată! Ce cuvânt mare!... Ce emotivă ești, dragă prietenă și cum vă mai bate inima! spuse ea, punând mâna pe sânul Angelicai.

O tandrețe arzătoare vibra în vocea ei.

— Posedată, nu... dar sigur fascinată. Fascinată de tine! Da! sigur! Cum de n-ai înțeles imediat? De cum te-am văzut pe plajă, acolo la Gouldsboro, am căzut sub farmecul tău și viața mea a căpătat un cu totul alt sens. Îmi place râsul tău deschis și atât de vesel, violența ta, pasiunea de a trăi, blândețea gesturilor față de alții... Dar, mai mult ca orice, mă tulbură frumusețea ta...

Ea-și puse capul pe umărul Angelicai.

— Am visat atât gestul acesta, murmură ea. Când vorbeai despre Honorine, eram geloasă. Aș fi vrut să fiu în locul ei, să cunosc căldura corpului tău. Mi-e frig, zise ea tremurând. Lumea este plină de teroare. Doar tu ești refugiul și voluptatea...

— Îți pierzi mințile, spuse Angelica, luptând să scape de amețea care o cuprindea. I se părea că visează. Sub stofa corsajului, simțea unghiile Ambroisinei zgâriindu-i ușor pielea și trebui să facă un efort imens să-i smulgă mâinile care o îmbrățișau, forțând-o să se dea îndărăt.

— Ai băut prea mult în seara asta. Vinul acela sălbatic era prea tare.

— Ah! Nu începe să faci pe virtuoasa cu mine! Sigur, îți stă foarte bine, știi să-ți joci rolul și toți bărbații se lasă înșelați. Le place virtutea, cu condiția ca femeia să fie gata să greșescă. Dar între noi nu-i nevoie de asemenea trucuri, nu-i așa? Suntem frumoase amândouă și iubim plăcerea. Poți să-mi mai acorzi puțină prietenie, după tot ce ți-am spus aseară?

— Nu, nu pot!

— De ce? De ce nu, iubita mea?

Ambroisine râdea cu râsul ei dulce și profund, care avea ceva carnal, fascinant. Un fulger aruncă în colțul în care erau o lumină puternică, orbitoare, descoperindu-i din nou Angelicăi acea față transfigurată de o pasiune indescritibilă, de o frumusețe supranaturală. Da, într-adevăr, nu văzuse niciodată o ființă atât de frumoasă. Angelica o asculta, vrăjită.

— De ce nu? Bărbații au oare o importanță așa de mare? De ce pari atât de uimită de dorința mea? Știi că nu ești naivă. Ai trăit la Curte și te-ai ocupat de distracțiile regelui, după câte am aflat. Doamna de Montespan mi-a povestit despre tine nenumărate istorii libertine. Ai uitat-o pe doamna du Plessis-Belliere? Știind câte știu despre tine, nu pot crede că ai refuza un moment de plăcere, atunci când se prezintă ocazia...

Profitând de stupoarea Angelicăi, ducesa de Maudribourg își eliberă încheieturile și le frecă ușor, ca și cum strânsoarea Angelicăi ar fi rănit-o. Ochii ei arzători o urmăreau în penumbra brăzdată de fulgere și o neașteptată expresie de amărăciune îi strânse gura.

— De ce te arăți atât de rece? Dacă un bărbat te-ar fi mângâiat, ai fi vibrat deja altfel, sunt sigură. N-ai gustat niciodată plăcerile unei mâini de femeie? Păcat! Au farmecul lor...

Și din nou râse, cu râsul ei din gât, iritant și totodată încântător.

— De ce să le lăsăm doar bărbaților datoria de a ne face fericite? Ei sunt așa de puțin dotați, așa de neîndemânatici!..

Și râse iar, dar de data aceasta scrâșnit, metalic.

— Priceperea lor e atât de limitată, în timp ca a mea...

Ea se apropie de Angelica și brațele ei netede și parfumate o cuprinseseră din nou. Angelica era împietrită și nu se miră să vadă o limbă despicată alunecând subtil între buzele roșii ale Ambroisinei.

— Ai ști totul, șopti acea gură, lângă a ei. Ți-aș datora totul. Nu-mi refuza singura voluptate pe care o pot cunoaște pe pământ.

— Lasă-mă! spuse Angelica. Ești nebună!

Brațele care o înconjurau slăbiră strânsoarea și viziunea înfricoșătoare și paradisiacă păru să se șteargă în noaptea zdrențuită de fulgere. Angelica percepu din nou sunetele și mișcările din jur: cântecul strident al greierilor, zgomotul valurilor pe plajă. Auzi zgomotul pașilor care se îndepărtau, în timp ce silueta unei femei fugind se topea în noapte ca o fantomă albă.

4

Angelica, așezată pe patul ei de iarbă de mare din căsuța de șindrilă, era consternată. În același timp, incidentul, pe care nu era prea sigură că nu-l visase, împrăstia oarecum tensiunea apăsătoare a zilei. Adusă brutal cu picioarele pe pământ, încerca o oarecare ușurare. Întrebarea obsedantă: "Cine e nebun?... Colin, Joffrey, eu însămi, englezii, hughenotii, părintele de Vernon?..." primea brusc un răspuns de o limpezime evidentă. Ea este nebună. Ea, ducesa de Maudribourg... Și astfel, multe lucruri se lămurau: vorbele lui Colin și ale celor doi pirați pe care ea pretindea a-i fi surprins, ca și cele pe care i le atribuia lui Joffrey și chiar cele ale lui Abigail, pusă să se informeze de către protestanți dacă Fetele regelui rămâneau la Gouldsboro, care o răniseră atât. Figura arogantă a iezuitului îi reveni brusc în memorie, încruntând din sprâncene când Angelica spusese: "Dumneavoastră v-ați opus ca Fetele regelui să rămână la Gouldsboro?", iar el răspunsese: "Eu? N-am nici un amestec în această afacere."

Și totuși, Ambroisine îi spusese că părintele de Vernon se opune cu tărie. "Se teme pentru sufletul fetelor mele." Minciuni!... Abilă transformare a adevărului și aparențelor de o minte rătăcită. Era destul de neașteptat că acest aspect nebănuit al personalității ducesei, înclinația ei spre pasiuni vinovate pe care Angelica nu i le-ar fi oferit niciodată, se dovedea a fi sursa sigură de la care veneau toate minciunile. Dar, din aceste evenimente tulburi se putea trage o concluzie. Transformarea Ambroisinei nu era o transformare. Atitudinea inițială pe care o adoptase față de Angelica, aceea de tânără femeie savantă, pioasă, devotată, puțin exaltată de religie, dezvăluind apoi, puțin câte puțin, suferințele ascunse ale sufletului său, era cea mincinoasă. Adevărata Ambroisine era cea care tocmai rostise acele cuvinte uimitoare. "Dar ce cuvinte uimitoare?" se întrebă ea din nou, încurcată și îndoiindu-se că analizează bine situația. O ființă dezaxată, rătăcită, lansându-se în declarații amoroase, de care mâine îi va fi rușine... Nu, nu în asta consta rezolvarea misterului. Nebună, dezaxată, da! dar de aici la a o acuza de o întregă cabală sângeroasă, atât de bine pusă la punct, împotriva ei și a lui Joffrey... însemna să cazi în extrema cealaltă.

Își aminti de cuvintele Ambroisinei: "Suntem frumoase amândouă și iubim plăcerea..." Atunci, pe moment, crezuse că o

prinsese pe adevărata Ambroisine și nu pe cea cu ochii mari de ciută hăituită, care gemea: "Nu pot să suport să mă atingă un bărbat... Nu poți ști ce înseamnă să fii o copilă de cincisprezece ani dată pe mâna unui moșneag desfrânat.", cea care-i inspirase milă. Cum era ea, de fapt? Periculoasă, sau demnă de plâns? Cum să știi adevărul? Cine putea vorbi în cunoștință de cauză despre Ambroisine de Maudribourg? Protejații ei o iubeau, iar ea nu ceruse nimănui părerea despre ducesa de Maudribourg, nici lui Abigael, nici lui Joffrey.

Joffrey îi povestise despre ducele de Maudribourg, soțul ei, informație care corespundea cu ceea ce îi spusese apoi Ambroisine. Contele recunoscuse deasemeni că era o femeie instruită, dar ce gândea el despre "binefăcătoare" nu știa și aceasta fi crea o senzație neplăcută, ca de fiecare dată când asocia în mintea ei numele lui Joffrey aceleia al Ambroisinei.

Soțul ei nu-i spusese tot în privința acestei femei și chiar i se păruse că-i ascunsese anumite fapte. Oamenii nu vorbeau despre Ambroisine. Era o întâmplare sau un reflex al fricii? Își aminti scenele de pe plaja de la Gouldsboro, când văzuse cu ochii ei privirile bărbaților prezenți și chiar pe Joffrey, fixând-o pe Ambroisine. Oare o vedeau ei în acel moment cum o văzuse ea adineauri? Transfigurată de o flacără interioară, de bucurie supraomenească? "Doamne! Cât era de frumoasă!" își spuse ea cu spaimă. Ce bărbat ar putea rezista atracției acestei frumuseți? Acesta este farmecul cu care se împodobește o femeie când dorește cu adevărat? Așa arăt oare și eu când Joffrey mă ia în brațe?!... Da, poate!... Și totuși... Nu era doar asta! O femeie care să-și folosească farmecele pentru a atrage atenția... nu era îndeajuns. Brusc, Angelica strigă: "Ea este, Ea este nebuna! Minciunile, toate minciunile vin de la Ea..."

Și gândindu-se la scena recentă dintre ea și Ambroisine, înțelese ce era neobișnuit, anormal: spaima nespusă pe care o încercase când Ambroisine își încolăcise brațele în jurul ei. Faptul în sine nu stârnea atâta groază, dar ceea ce o surprinsese era că, până atunci, nici un moment nu-i trecuse prin minte că pioasa și încântătoarea văduvă s-ar putea închina cultului lui Sapho. Nu se temuse decât de puterea farmecului lui Joffrey asupra unei ființe dotată cu toate atributele seducției feminine: frumusețe, tinerețe, inteligență, grație, și care s-ar fi putut folosi la rândul ei de aceste atuuri pentru a cuceri acest excepțional personaj, acest mare senior de la capătul lumii pe care puține femei îl priveau cu indiferență.

Angelica se temuse pentru Joffrey și iată că Ambroisine îi făcea ei declarații. Avea de ce să se rușineze, dar nu să rămână împietrită

de spaimă, cum i se întâmplase! De-a lungul vieții ei și mai ales la Curte, scăpase din situații mult mai dificile decât acelea de a refuza avansurile amoroase ale unei femei. La Curte era domnia plăcerii. Era otrava cu care se îmbăta toată acea mulțime avidă, nebună să-și satisfacă simțurile cu toate plăcerile de pe pământ. Fiecare dorea să bea din cupa care i se părea mai savuroasă sau care promitea senzații noi, a zecea poruncă era încălcată cu orice preț, de îndată ce corpul era în joc. Ideea de păcat adăuga o picanterie suplimentară delicioasei dezlănțuirii a simțurilor, iar împotriva fricii de Infern, de care, firește, voiau să scape, aveau la îndemână preoții...

În acest balet, pe jumătate ceresc, pe jumătate infernal, de la Versailles, frumusețea Angelicăi îi crease de multe ori crude decepții, dar asta era regula jocului. Din experiență, dar și condusă de instinctul ei natural, din respectul ei înăscut pentru altul, era tolerantă față de pasiunile omenеști și dobândise știința de a-și apăra libertatea și sentimentele fără să-și facă dușmani. Atunci, de unde panica ce-o paralizase, ca pe-un iepure prost în fața unui șarpe?

Șarpele! Din nou această imagine!... "E din cauză că e nebună, fără îndoială... Adevărata nebunie inspiră frică... Nu mi-a fost frică în viața mea, și am întâlnit destui nebuni... Și totuși nu-i asta! Parcă toate spaimile s-ar fi amestecat... Mitul terifiant! Cel rău!... Cine este Ea?"

Angelica se ridică, cuprinsă de o inspirație subită. Era cineva la Port-Royal cu care putea, vorbi deschis despre ducesa de Maudribourg, cineva care o detesta și nu ascundea acest lucru. Dacă va cunoaște motivele acestei antipatii, va putea să-și facă o părere mai exactă despre strania ei persoană.

Ieșind din casă, furtuna îndepărtată continua să se facă auzită pe fundalul orizontului întunecat, dar o liniște ca de vată apăsa peste așezare. Se dormea zdravăn și cu conștiința împăcată la Port-Royal.

Ea coborî coasta până la primele case de la marginea plajei. Apropiindu-se de locuința lui Cantor, văzu lampa strălucind în spatele ferestrei întredeschise și se opri. Era singur? Nu știi niciodată cu tinerii aceștia! Dar aruncând o privire în interior, zâmbi. Cantor adormise cu mâna întinsă încă spre un coș enorm cu cireșе, pe care și-l pusese alături de pat pe un taburet. În ciuda puternicii musculaturi a frumosului corp de adolescent, acoperit de o pătură, în ochii ei era tot micuțul buclat, care adormea în fiecare seară ca un înger. Printre buclele de un blond auriu, fața lui tăbăcită, gura ușor îmbufnată, gura familiei de Monteloup, pleoapele cu gene mătăsoase, păstrau candoarea copilăriei. Pătrunzând încet în cameră, se așeză la căpătâiul lui.

— Cantor!

El tresări și deschise ochii.

— Nu-ți fie frică. Am venit doar să-ți cer părerea. Ce crezi despre ducesa de Maudribourg?

Luat pe neașteptate, Cantor nu avu timp să se închidă în el însuși, cum îi era obiceiul. Ridicându-se într-un cot, o privi bănuitor. Angelica luă coșul cu cireșe și-l puse între ei. Fructele înveseleau ochiul cu roșul lor scânteietor.

— Spune-mi părerea ta, insistă ea. Trebuie să-mi spui tot ce știi despre ea.

Cantor ronțai două cireșe și le aruncă sâmburele.

— Este o târfă, declară el, în sfârșit, cu solemnitate. Cea mai groaznică târfă pe care am întâlnit-o în viața mea.

Angelica nu se obosi să remarce că viața lui nu număra decât șaisprezece ani.

— Ce înțelegi prin asta? întrebă ea pe un ton neutru, luând un pumn de cireșe și contemplându-le în palmă rubiniul strălucitor.

— Că ea pervertește toți bărbații, spuse Cantor. Chiar și cu tatăl meu... chiar și cu mine...

— Ești nebun, zise Angelica, tresărind. Vrei să spui... Vrei să spui că ți-a făcut propuneri?

— Da, sigur! afirmă Cantor, cu un amestec de indignare și satisfacție naivă. De ce nu?

— Un băiat de șaisprezece ani... cu o femeie de această vârstă... și apoi... nu, este imposibil. Ți-ai pierdut mințile!...

Cine era nebun? Toți și fiecare în parte. Bine că în această seară era pregătită să audă orice. Imaginea pe care și-o făcuse despre Ambroisine de Maudribourg, pioasă, pudică și chiar frigidă, departe de dragoste și de bărbați, puțin copilăroasă, afectată, Ambroisine în genunchi recitând ore în șir rugăciuni cu toată trupa ei de credincioși, era răsturnată cu brutalitate.

— Fetele regelui au pentru ea un respect nemărginit... Dacă este "așa"... ele ar ști-o...

— Nu știu cum se descurcă ele cu ea, spuse Cantor, dar ceea ce știu este că a întors pe dos tot Gouldsboro. Îți spun că nu a fost bărbat caare să nu aibă parte de asalturile ei și cine știe câți nu i-au căzut pradă.

— Dar e o nebunie! repetă Angelica. Dacă s-ar fi petrecut asemenea lucruri la Gouldsboro, aș fi observat, în cele din urmă...

— Nu neapărat! și adăugă, cu o perspicacitate surprinzătoare: dacă toată lumea minte, înseamnă că-i e frică, rușine, că tace

dintr-un anume motiv. E greu să vezi clar. Chiar și pe tine a știut să te înbrobodească cum a vrut. Și te urăște cum nu cred că poate cineva să urască. "Maică-ta te vrea băiat cuminte? mi-a spus ea, când i-am respins avansurile. Și tu ascuți de ea ca un copil!... Ce prost ești! N-are decât să te țină pentru ea. Crede că toată lumea o iubește și că se lasă de bună voie în puterea ei, dar de fapt este foarte ușor s-o păcălești, înduioșându-i inima."

— Dacă ți-a spus asta... exclamă Angelica, sufocată, dacă ți-a vorbit astfel, ție, băiatul meu... înseamnă că e sigur diabolică!

— Da, așa este, spuse Cantor.

Și, aruncând cuvertura, își trase pantalonii.

— Vino cu mine, hotărî el, cred că la această oră din noapte poți avea în privința ei câteva dovezi interesante.

Traversând o parte din sat, mergeau fără zgomot, instinctiv, ca niște indieni. Noaptea era încă profundă. Cantor părea să vadă în întuneric ca pisicile. Își conducea cu siguranță mama. Ajunseră la o mică piațetă unde casele se răreau, la poalele colinei. Cantor îi arătă una dintre ele, destul de mare, după aparențe, cu o mică prispă de lemn în față, lângă panta care urca spre vârful promontoriului.

— Aceasta este casa "binefăcătoarei", șopti el, și pun prinsoare că nu e singură la această oră din noapte, ci în companie galantă.

Și arătându-i Angelicăi o stâncă în spatele căreia să se ascundă, continuă:

— Mă duc să bat la ușa din față. Dacă, după cum bănuiesc, se află în interior un bărbat care nu ține să fie recunoscut, el va ieși pe fereastra din spate. Nu poți să nu-l vezi și să-l recunoști, luna e destul de luminoasă.

Cantor se îndepărtă și Angelica așteptă cu ochii fixați spre spatele întunecat al casei. Se scurseră câteva minute, apoi, după o oarecare agitație în casă, așa cum prevăzuse Cantor, cineva încălecă fereastra, sări și o luă la fugă. Angelica crezu mai întâi că cel care fugea astfel era în cămașă, dar recunoscu fluturând rasa fratelui Marc, călugărul. În graba lui, nu avusese timp să-și lege șnurul de la cingătoare. Angelica rămase cu gura căscată.

— Ei bine?!... întrebă Cantor, care se întorsese puțin după aceea, atât de silențios încât Angelica nici nu-l auzise venind.

— Sunt fără grai, mărturisi ea.

— Cine era?

— O să-ți spun mai târziu.

— Acum mă crezi?

— Da, sigur!

— Ce-o să faci?

— Nimic, nimic pentru un moment. Trebuie să mă gândesc. Aveai dreptate și-ți mulțumesc pentru ajutor. Ești băiat bun! Îmi pare rău că nu ți-am cerut sfatul mai devreme.

Cantor ezita să plece, simțea că mama lui era umilită și aproape regreta succesul complet al vicleniei lui.

— Du-te, insistă Angelica, du-te să te culci acum! Du-te să dormi cu cireșele tale!

Cantor se îndepărta. Angelica era înduioșată de tinerețea și puritatea lui. Avea frumusețea și înțelepciunea unui arhanghel al dreptății. Când dispăru în noapte, ea coborî la rândul ei spre casă, urcă scările prispei și bătu la ușă. Vocea Ambroisinei se auzi, iritată, din interior:

— Cine este? Cine bate așa?

— Eu, Angelica!

— Dumneata?...

O auzi pe Ambroisine ridicându-se și, puțin după aceea, ducea trase zăvorul și întredeschise ușa. Primul lucru pe care-l văzu Angelica intrând în încăperea a fost șnurul uitat de călugăr, jos, lângă pat. Ostentativ, merse și-l ridică, privind-o pe Ambroisine.

— De ce mi-ați spus toate acele povești?

— Ce povești?

O mică lampă cu ulei de focă strălucea pe un taburet, luminând fața palidă a Ambroisinei, ochii dilatați, somptuosul păr în dezordine, de același negru ca al nopții.

— Că disprețuiți bărbații, că nu suportați ca vreunul să vă atingă?

Ambroisine o privi în liniște. Un licăr de speranță se aprinse în ochii ei, în timp ce un surâs întrebător i se ivi pe buze:

— Geloasă?

Angelica ridică din umeri.

— Nu, dar vreau să pricep. De ce trebuia să-mi faceți asemenea confidențe? Că sunteți o victimă, că brutalitatea bărbaților v-a făcut incapabilă pentru totdeauna să cunoașteți plăcerea, că sunteți rece, insensibilă...

— Dar sunt!... strigă Ambroisine, pe un ton tragic. Dumneata m-ai împins la această faptă fără sens, prin refuzul dumitale. În seara asta, am luat primul bărbat care insista să-l accept, ca să mă răzbun pe dumneata, ca să uit tulburarea pe care mi-o provocasei și... iată, e îngrozitor!... un preot!... Am comis păcatul să seduc un om al lui

Dumnezeu. El mă urmărea, însă, și mă implora încă de la Goultsboro. În zadar încercam să-l aduc pe calea cea bună, să-i amintesc de obligațiile lui. Pentru asta ne-a însoțit până la Port-Royal, acesta e adevăratul motiv! Nici nu mai știam ce să fac, sufeream atât... dorințele bărbaților, duritatea dumitale față de mine...

Ridicând brusc capul, zise:

— Dar cum de-ai știut că nu eram singură? M-ai urmărit? Voi ai să știi ce făceam? Deci nu mă urăști?! Te interesează soarta mea!

Era o atât de mare speranță în această întrebare, încât Angelica simți că i se face din nou milă, și sentimentul se vedea probabil în privirea ei, căci Ambrosine traversă încăperea și i se aruncă la picioare, îmbrățișând-o și implorând-o s-o ierte, să n-o mai respingă și s-o iubească. Dar contactul cu ea îi provocă din nou acel sentiment de repulsie, de frică, pe care-l mai încercase de curând. Vedea, cu o luciditate înspăimântătoare, adevărul. Femeia care stătea în fața ei nici nu o iubea și nici nu o dorea, cum afirmase cu frumoasa-i gură mincinoasă. Voia doar pieirea ei.

Împinsă de o ură sălbatică, de o gelozie neînduplecată și de nu știu ce voluptate distructivă, voia s-o vadă distrusă, moartă, învinsă pentru totdeauna. Pe ea, Angelica!...

— Destul! zise ea, respingând-o. Gata cu cu vorbele mari! Păstrează-le pentru alții! Pe mine m-ai păcălit, dar acum s-a terminat.

Întoarsă pe jumătate spre ea, Ambrosine de Maudribourg o privi un moment în tăcere.

— Te iubesc, șopti ea cu o voce înecată.

— Nu, replică Angelica. Mă urăști și-mi vrei moartea. Nu știu de ce, dar așa este, simt asta.

Privirile Ambrosinei, de această dată pătrunzătoare și reci, o examinau pe Angelica cu o atenție care o înfiora.

— Mi s-a spus că ești ușor de învins, murmură ea.

Angelica făcu un efort să se smulgă din frica vâscoasă care se prelingea din nou în suflet și se îndreptă spre ușă.

— Nu pleca, strigă Ambrosine, întinzând brațele spre ea cu degetele răsfirate ce păreau niște gheare. Dacă nu te cuceresc, mai bine mor...

Întinsă pe jumătate goală pe satinul roșu al mantiei, căruia lumina îi dădea reflexe sângerii, i se păru Angelicăi desprinsă dintr-un coșmar din Infernul lui Dante.

— Știu de ce mă disprețuiești, reluă Ambrosine. Vrei să-l păstrezi pe cel pe care-l iubești. Dar el nu te iubește. E prea liber ca

să se lase înlănțuit de o singură femeie. Ești proastă dacă-ți închipui că poți domni asupra sufletului și inimii sale.

— Nimeni nu domnește asupra lui, nici nu-l înlănțuie. El m-a ales când a vrut.

Angelica, cu mâna pe clantă, simțea că o lasă inima, de teamă și îndoială. Vulnerabilă, atunci când vorbea despre el, nu înțelegea că Ambroisine găsisese singurul mijloc de a o reține și de a o face să sufere și se folosea de asta cu delectare.

— Îți amintești când mi-a vorbit într-o seară pe plajă? Ți-a fost frică... și aveai dreptate să-ți fie frică. M-ai întrebat: "Despre ce vorbeai cu soțul meu?" și eu ți-am răspuns: "Despre matematică", pentru că-mi era milă de tine. Îmi făcuse propuneri nebunești și tulburătoare de dragoste. Tuerai îngrijorată și geloasă... sărmana!... Atunci, de ce atâta pasiune?!... Te înșeală fără scrupule! Nu știai că mi-a dat întâlnire la Port-Royal, nici că va veni acolo!

— Dar nici n-a venit! răspunse Angelica, revenindu-și.

Își aminti că orice vorbă a Ambroisinei era o minciună și înțelesese că-i căzuse din nou în capcană.

— Va veni, zise ducesa, va veni, o să vezi! Și doar pentru mine!...

5

Acum lucrurile erau clare. Ambroisine de Maudribourg era nebună sau, mai rău, perversă, mincinoasă, distrugătoare. O ura profund pe Angelica și nimeni nu putea susține contrariul. Dar de unde această ură?... Și în ce scop? Gelozie instinctivă, nevoie firească de a face rău, de a umili, de a perverti ceea ce părea nobil? De ce trebuise să apară și ea, când Gouldsboro era deja zguduit de pericole? Drama lui Barbă de Aur și a piratilor; ea însăși și cel pe care-l iubea, profund răniți în încrederea lor reciprocă, tremurând încă, disperați, neîndrăznind să și-o spună, să-și întindă brațele.

În asemenea stare de nesiguranță, amenințați din toate părțile și de propria lor slăbiciune, ce întâmplare funestă făcuse să apară din mare străina, femeia menită să semene discordia, neliniștea, îndoiala, ispita cărnii?... Naufragiul! Naufragiul unui vas numit "Inorogul", atras pe stâncile de la Gouldsboro de ticăloși invizibili. Victimele s-au arătat mai periculoase decât diavolii care le-au lovit, provocând o horă infernală de crime, minciuni și atentate. O conjunctură a răului, cu nenorociri unele mai neașteptate decât altele.. o avalanșă de morți suspecte, de calomnii, de greșeli

ireparabile comise în stare de inconștiență și părând, până la urmă, inexplicabile.

În această dezordine, în acest vis urât, în această colcăială de senzații neplăcute, imposibil de descris, Angelica se baza pe ceva sigur, cert, cel puțin pentru ea. Dragostea pe care i-o mărturisise Joffrey în acea seară în care o chemase: "Deci, să ne explicăm, iubita mea!" El fusese cel ce făcuse primul pas și se părea că dorește să împrăstie umbrele dintre ei, să ridice un scut al dragostei, care să-i apere de noul atac ce li se pregătea. Ambroisine de Maudribourg debarcase chiar în dimineața aceea. Oare intuiția îl avertizase pe Joffrey?

Angelica dorea din toată inima să-l revadă, chemându-l, asigurându-l de încrederea și dragostea ei în această lume înșelătoare. Ceea ce-i lega era solid, și-și repetă că nu va lăsa invidia acelei femei să învingă. Orice s-ar întâmpla, amintirea cuvintelor de dragoste rostite de el în acea seară, amintirea privirii lui ațintite asupra ei cu o expresie enigmatică și înflăcărată, ca și cum ar fi cântărit puterea ei de a ține piept înverșunării dușmanilor, această amintire va rămâne sprijinul ei în cursul încercărilor ce urmau.

Așezată sus, pe colină, aștepta zorile. De unde stătea, putea să vadă acoperișurile Port-Royalului apărând încetul cu încetul din ceața irizată ce venea din mare, puțin înaintea zorilor. Răsăritul soarelui împrăstie însă ceața ușoară. Angelica era așezată nu departe de locul unde lordul scoțian Alexander își ridicase fortul în 1625, aducându-și recruții cu tartane și berete cu ciucuri nu departe de amplasamentul primului Port-Royal francez, distrus și incendiat cu vreo zece ani înainte de corsarul virginian Argall, la ordinul puritanilor din Noua-Anglie. Fortul lordului Alexander fusese distrus la rândul lui, dar scoțienii rămăseseră acolo. Trecutul Port-Royalului o interesa prea puțin pe Angelica în acea dimineață. Era pentru ea un loc fără nume, mai curând un decor fantomatic, a cărui liniște aparentă nu făcea casă bună cu revelațiile pe care i le adusesese noaptea. Acest sat pașnic, înfloritor, trezindu-se în cântecul cocoșilor și în dangătul clopotelor chemând credincioșii la slujba de dimineață, nu era real pentru ea. Reală era doar Ambroisine, cu îndemânarea ei de a ului, de a abuza, de a paraliza mințile prin frica, orbirea și fascinația pe care le trezea.

Cantor avea dreptate. Când unii mint, când altora le este frică, totul se poate petrece lângă tine, în casa ta, fără să-ți dai seama de unde vine răul. Sufletul curat nu înțelegea nici semnele, nici aluziile, interpretându-le greșit. Asta pățise și Angelica cu Ambroisine. Știa acum că urmau și alte descoperiri cumplite.

Zorile se iveau, albastre, în partea unde bântuise furtuna, luminând treptat golful cu reflexe strălucitoare. Ceața umezise de rouă șindrila argintie și tufișurile de flori multicolore. Unul dintre preoți, Tournel, traversă în sutană neagră strada principală, urmat de un copil care-l ajuta la slujbă.

Angelica mai așteptă puțin și când soarele, alunecând spre răsărit deasupra creștelor împădurite ale munților, anunță ora matinală când se pleacă la câmp, păstorul deschide poarta staulelor, iar femeia credincioasă se îndreaptă spre biserică, ea se ridică. Merse pe coasta dealului până la un mic luminiș, traversat de un pârau care cobora în meandre spre sat. Acolo îl zări pe acela pe care venise să-l caute. Știa că-și avea tabăra aici. Cu șoldurile înfășurate într-o eșarfă, un bărbat se bărbiera în mijlocul pâraului. Era fratele Marc. Văzându-l pe Angelica, acesta se sperie și luându-și repede rasa pe care-o aruncase pe un tufiș, o îmbracă, încurcat că a fost surprins în acea stare. Angelica se îndreaptă spre el și scoțând din buzunar șnurul rasei de călugăr capucin, i-l întinse:

— Ați uitat asta noaptea trecută la doamna de Maudribourg, îi spuse ea.

Încurcătura călugărului schimbă situația. El privi șnurul ca pe un șarpe veninos și o roșeață violentă urcă pe fața lui tăbăcită. Luându-l, îl legă peste mijlocul sutanei, apoi, ținând tot timpul ochii plecați, începu să culegă de pe jos obiectele căzute în iarbă în jurul vetrei unde-și pregătise o oală cu mâncare. În sfârșit, se hotărî s-o privească pe Angelica.

— Mă judecați, nu-i așa? Am trădat legământul religios!

Angelica surâse trist.

— Nu eu sunt în măsură să vă judec, părinte. Sunteți un bărbat tânăr și viguros și este treaba dumneavoastră cum împăcați firea cu jurămintele făcute. Voiam doar să știu: de ce ea?

Fratele Marc respiră adânc și păru deodată pradă unei agitații interioare care-l împiedica să găsească cuvintele potrivite.

— Cum să vă explic, explodă el. Ea nu-mi dădea răgaz. Din primele zile de la Gouldsboro, mă urmărește. N-am fost supus niciodată unui asemenea asalt. Mă atrăgea cu tot felul de artificii a căror putere o recunosc, fără să-mi pot da seama în ce constă farmecul ei înșelător. (O melancolie profundă îi înlocui agitația și plecă capul.) Cred că dacă ți-ai da osteneala s-o iubești, i-ai pătrunde misterul. Altfel, nu găsești în ea decât vid. Nimic altceva decât vid. Un vid cu atât mai mortal cu cât este împodobit cu toate grațiile, cu atâtea miraje seducătoare... Nimic, și apoi, ca mușcătura unui șarpe,

o groaznică voință de a te distruge, de a-ți aduce pieirea, neantul. E, fără îndoială, singura voluptate pe care este capabilă s-o cunoască.

Fratele Marc tăcu, cu ochii în pământ.

— M-am spovedit părintelui Tournel, reluă el, și acum plec. Am tras totuși o învățătură din toate acestea, care îmi va folosi în viitor. Ființa umană nu e niciodată pregătită să asculte vocea înțelepciunii, dacă nu s-a ars la focul pasiunilor omenești. Atunci, cum să-i înveți pe sălbatici? Ei știu mai multe decât noi despre problemele inimii. Din fericire, îmi rămân pădurea și apele...

Fiind foarte tânăr, poate pentru prima dată în viață, ființa lui sângera pentru renunțarea la ceva esențial. Pleoapele i se înroșiră brusc, în timp ce ridica ochii spre frunzișul stufos unde zumzăiau insectele. Dar, își reveni.

— Pădurea e bună, murmură el. Natura își are misterul, frumusețea, capcanele ei, desigur, dar nu e perversă. La fel și animalele, în inocența lor plină de curaj și simplitate.

Își ridică traista și o puse pe umăr:

— Plec, repetă el. Mă întorc la sălbatici. Albii sunt prea complicați pentru mine.

După câțiva pași, ezită și se întoarse.

— Pot să vă cer să păstrați secretul, doamnă?

Ea dădu din cap, afirmativ. Fratele Marc continuă:

— Dumneavoastră doamnă, dumneavoastră, nu știu... dar poate sunteți mai puternică decât ea. Totuși aveți grijă! și apropiindu-se, îi șopti: Aveți grijă, este o diavoliță.

Apoi, se îndepărtă cu pași mari, afundându-se sub ramurile cu arome sălbatice.

6

La Gouldsboro, Ambroisine îi spusese Angelicăi:

— Nu ți se pare că te amenință un pericol?... Că un demon ne dă târcoale!

Demonul era ea. Cât de abil îndepărtase bănuielile de la persoana ei, luând-o înaintea și vorbind prima. Nu Colin sau Abigael o trădau, ci Ambroisine, care le atribuia afirmații mincinoase, în stare să o rănească și să o facă să se îndoiască de prietenii ei. Iar Angelica o crezuse, într-atât Ambroisine știa să le facă adevărate prin cunoașterea adâncă pe care o avea despre oameni și comportamentul lor.

Cu aluzii, cu mici fraze se pornise să o despartă de toți cei care puteau s-o apere, s-o lămurească sau s-o avertizeze: Piksarett, Abigael, Colin, preotul de Vernon, propriul ei fiu și chiar Joffrey, soțul ei. Despre Piksarett îi spusese: "Se spune că te culci cu sălbaticii...", despre Abigael: "Protestanții... sunt împotriva proiectului de a implanta catolici la Gouldsboro, dar nu vor să-ți spună, pentru că știu că ții la asta...", despre Colin: "Ai cu adevărat încredere în omul acesta?... Mi se pare de temut... De ce îl aperi?", iar despre Cantor: "Fiul tău este neliniștit...", despre preotul de Vernon: "El spune că Gouldsboro nu este un loc destul de sănătos pentru fetele mele"... și despre Joffrey: "Nu trebuia să te părăsească în felul acesta". Joffrey nu o părăsise, nu plecase decât după ce ducea se îmbarcase pentru Port-Royal. Nu avea oare încredere în ea? În acest caz, ea îl înșelase întorcându-se aproape imediat la Gouldsboro. Analizând toate aceste viclenii, Angelica simți un fior pe șira spinării și, în spaima ei, un fel de admirație pentru atât geniu răufăcător. Pentru a o converti, ce cuvinte bine alese, ce comedie ipocrită!... Prezentându-se ca o victimă ce trebuia apărată, se asigurase de interesul Angelicăi. Spunându-i că iubea Gouldsboro, îi mișcase inima. Și ca să arate că e din Poitiers ca și ea, o întrebase: "Ai fost să culegi mătrăgună pe o noapte cu lună?"

— Oh! Cantor, spuse Angelica fiului ei, la care se dusesse după plecarea fratelui Marc, e chiar monstruoasă.

Și deodată izbucni în râs.

— Niciodată n-am întâlnit vreo ființă dotată cu un asemenea instinct de a ghici slăbiciunile omenești. Este uimitoare!...

Cantor o privea întunecat, golind coșul cu cireșe.

— Râzi, spuse el, ca și tatăl meu... vicleniile Satanei îl amuză și geniul său machiavelic îl înveselește ca o curiozitate naturală. Dar, atenție, nu am terminat cu ea. Este mereu la câțiva pași de noi și ne ține în puterea ei.

Brusc, Angelica își aminti de scrisoarea părintelui de Vernon, de vorbele care o loviseră în inimă, în care văzuse o acuzație la adresa ei, cuvinte adresate de iezuist superiorului său: "Da, părinte, ai dreptate, Diavolița este la Gouldsboro..." De data aceasta, frisonul care pusese stăpânire pe ea îi îngheță inima. Părintele de Vernon era mort, scrisoarea dispăruse și băiatul la fel. Un singur lucru părea urgent: trebuia să scape de această femeie, să o împiedice să mai facă rău, să o îndepărteze pentru totdeauna; dar cum?...

Afară, Port-Royalul se trezea. Curând vor veni să o caute și la amiază o va întâlni din nou pe Ambrosine, așezată în fața ei, cu figura ei de înger rănit, cu frumoasa ei privire inteligentă și poate cu

un surâs încântător pe buze. Doar la acest gând o apuca amețeala și realiza că nu-l avea de partea ei decât pe Cantor, acest adolescent sălbatic și intransigent, care cunoștea secretul și o putea ajuta. În afară de el, nu avea nici un refugiu și tot ce ar fi încercat să spună despre ducesa de Maudribourg anturajului ei ar fi trecut drept calomnie. Ambroisine era imaginea virtuții.

Angelica observă că era periculos de singură și-și aminti, recunoscătoare, de insistența lui Colin să accepte să fie însoțită de Cantor. Acum, când văzuse clar, la rândul ei, trebuia s-o elimine pe Ambroisine din viața lor, a tuturor. Dar lucrurile nu erau simple. Pe ce vas să o îmbarce? Portul era gol! În afară de "Le Rochelais", doar câteva bărci mari de pescuit pluteau în depărtare în ceața caldă care învăluia celălalt mal.

Acadienii din Port-Royal erau săraci. Singurul lor vas important era acum în expediție pe râul Saint-Jean. Ei renunțaseră demult să concureze flotele din Noua-Anglie sau Europa care veneau vara în Golful Francez să cumpere cod pentru iarnă. Port-Royal nu se compara nici măcar cu Gouldsboro care era port comercial și de pescuit. Nici o navă străină nu venea aici. Erau deci izolați, la capătul lumii, pe cele câteva pogoane de pământ defrișat, între mare, cer și pădurea indiană. Elementele naturii îi apăsau ca pereții unei închisori din care nu puteau evada, iar Angelica se mira de ușurința cu care acest mic popor pierdut își vedea de ocupațiile și de plăcerile lui, pregătind cu bucurie, între altele, o sărbătoare prevăzută pentru a doua zi. Între timp, Angelica își bătea capul căutând un mijloc prin care s-o îndepărteze grabnic pe Ambroisine și trupa ei. Dar cum?... S-o îmbarce pe "Le Rochelais"? În ce direcție și în responsabilitatea cui? Să-l implice din nou pe Cantor?... Hotărât, nu!... Atunci?... N-o putea omorî, cum dorea Cantor, sau s-o înece, s-o rătăcească în pădurea indiană! Fugitiv, își aminti de acei "asasini în dantele" pe care-i cunoscuse odinioară la Curte și care, fără scrupule inutile, plăteau câțiva briganzi din fundăturile Parisului, ca să scape de persoanele indezirabile. Infernul contra Paradisului, noaptea contra luminii! O revedea pe Ambroisine goală și albă pe satinul roșu al mantiei întinse și auzea vocea fratelui Marc șoptindu-i:

— Aveți grijă, este o diavoliță!

De mai multe ori, ducesa încercase să se apropie de Angelica și să-i vorbească, dar aceasta o evitase. După toate aparențele, adevărul întrevăzut în cursul nopții fusese prea brutal. Ochiul ei se limpeziseră și nu mai vedea în jur decât desfrâu, nerușinare, ipocrizie și încerca să găsească un mijloc de a o face să plece, ca să scape de o situație atât de confuză.

Radegonde de Ferjac, agitându-se să organizeze reprezentația teatrală de a doua zi, indiferentă la chinurile secrete ale pasiunilor omenești, puneă toată lumea pe jar. Intransigentă, îi aduna pe micuții sălbatici micmac de pe străzi pentru dansuri, îi trimitea să adune flori, dirija tâmplarii care construiau o platformă menită să servească drept scenă pe plajă, desfăcea pânze, împletea ghirlande. Nu admitea ca să stea deoparte cineva. Job Simon fusese desemnat să joace rolul zeului Neptun, iar Petronille Damourt, datorită pomeților ei proeminenți, pe acela al lui Eol, zeul vânturilor. Ea le dăduse amândurora foi caligrafiate de mâna ei în timpul serilor de iarnă și le ordonase să-și repete rolurile ca să nu se încurce. Alerga de la un capăt la altul al așezării, repetând: "Să sperăm că mâine nu va fi ceață!" Ar fi dorit ca Angelica să fie Venus, iar Ambroisine Phebe, Vrăjitoarea. Era un adevărat delir!

De fapt, poate era mai bine așa! Nici o pânză nu apăruse încă la orizont. Toată lumea asistă la slujba cântată. Indienii veniseră în număr mare din pădure și din cealaltă parte a golfului în canoele lor din scoartă de copac, aducând pieile de animale. Radegonde era însă neînduplecată. Opri târguielile încă de la primele încercări și-i trimise pe toți șefii și căpeteniile micmac să-și picteze corpurile din cap și până-n picioare, însărcinându-i să formeze "o gardă de onoare", aranjând canoele în jurul platformei pe care se va juca piesa. De-a lungul anilor, ei învățaseră să nu-i reziste și se executară. După slujba care se termină foarte târziu, soarele continua să strălucească. Afară se întinse o masă mare, cu potârniche și prepelițe cu "o aromă admirabilă", cum ar fi spus guvernatorul Villedavray, garnisite cu varză mov și albăstruie de Port-Royal, vestită în tot Golful, cu napi de Acadia, unici în lume. Vinuri și brânzeturi, urmate de tarte cu fructe completau ospățul, lăsându-li-se actorilor timpul să se pregătească. Bărbații aduseseră pe plajă bănci de la cele două biserici. Femeile pregăteau în enorme cazane mâncare din pește fiert și porumb pentru sălbatici. Mâncărurile mai rafinate urmau să fie servite la mesele fermierilor de o armată de bucătari cu șorțuri albe care apăruseră ca prin minune din bucătăriile conacului.

Radegonde de Ferjac, asistată de Armand Dacaux care o urma pas cu pas, făcea în grabă ultimele retușuri. Nu-i era teamă decât de venirea ceței, dar, din fericire, orizontul rămânea fără nor. Platforma fusese adusă aproape de mal, iar canoele indiene o înconjurară în apă. Actorii se îndreptară spre locurile lor.

— Nu mă obligați să fac asta, se lamenta Petronille Damourt. De când am avut nafragiul, mi-e frică să mă mai apropiu de apă.

— Ce sunt mofturile astea? o certă Radegonde de Ferjac. Du-te, urcă! Nu vii în America dacă ți-e frică de mare și de naufragii.

Neptun era de nerecunoscut, într-o magnifică mantie albastruverzui, cu capul său cărunt și bărbos purtând o coroană din hârtie aurie și agitând tridentul unui pescuitor de crabi. Cantor era și el acolo cu ghitară sa, iar Delphine du Rosier, deghizată în nimfă, evolua printre îngeri, "amorași" și "demoni". Radegonde împrumutase de la indieni pasteles lor speciale albastre, albe, roșii sau negre, realizând măști înfricoșătoare, demne de vechea comedie greacă.

Spectatorii se așezară pe bănci, dar puteau să stea și pe jos. Ideea cu platforma fusese bună, căci malul, înălțându-se, fiecare putea vedea și auzi în voie. Angelica încerca, din politețe, să nu lase să se vadă că se gândește la altceva. Era efectul educației pe care o primise, iar în cursul vieții ei putuse aprecia de nenumărate ori știința de a-și disimula sentimentele, frica, mânia sau nerăbdarea sub un surâs natural și o politețe încântătoare care adormeau bănuielile dușmanului, oricare ar fi fost. Dar nu uita că Ambrosine era și ea nobilă și deci va proceda la fel, exagerând veselie și siguranță aparentă.

Între timp, Angelica îi privea pe Cantor, luptându-se cu ghitară la ordinele Radegondei de Ferjac. Biatul băiat își găsise nașul! Trebuise să-și pună pe cap o coroană de trandafiri și să urce pe platformă pentru a acompania actorii.

— Este divin! exclamă Ambrosine, întorcându-se spre doamna de la Roche-Posay și Angelica.

— A fost paj la Versailles, explică Angelica, și a învățat să se adapteze la toate ocaziile și capriciile. Acolo se face, dacă stăm și ne gândim, o școală aspră a vieții...

Job Simon își ratase vocația. Mai bine se făcea actor, decât să conducă nave. Vocea lui de stentor, bine timbrată, scanda versurile lui Lescarbot al căror ecou răsunase pe aceste țărmuri încă din timpul primei colonizări. Captivată, mulțimea se lăsa antrenată de poveștile mitologice și toți ochii locuitorilor din Port-Royal erau îndreptați spre platformă și spre orizontul mării ce servea de decor. Astfel n-au putut vedea ceața de care se temea Radegonde de Ferjac, venind din spate, dinspre Golful Francez, pe deasupra promontoriului, cu viteza unei avalanșe. Când suflul său rece îi atinse, nu se mai putea face nimic. În câteva clipe, toată mulțimea adunată fu învăluită. Râul, platforma și bărcile indienilor dispărură la rândul lor. Vocile răsunau înăbușit.

— În fiecare an se întâmplă la fel, gemu biata guvernantă, cețurile astea ne strică sărbătoarea...

Invizibilă, ea ceru cu voce tare ca fiecare să rămână la locul său și să aibă răbdare. Poate ceața urma să se risipească, și se vor aduce coșulețele cu prăjituri. Actorilor li se trimise deasemenea mesajul să aibe răbdare. Ceața groasă, împinsă de curent, se putea risipi rapid. După o jumătate de oră, situația părea să se amelioreze.

Deodată, cineva strigă că în golf era o navă. Se auzise lanțul ancorei căzând, iar ceața risipindu-se, descoperiră în larg silueta unui mic vas cu trei catarge. Imediat se produse o mare agitație. Platforma și ocupanții ei începea să se vadă și ea, dar serbarea nu putea continua înainte de identificarea noilor veniți. Deocamdată nu se vedea decât o umbră pe care ceața o ștergea în unele momente cu totul. Dar deja Angelica știa că nu era vorba de "Gouldsboro" și nici doamna de la Roche-Posay nu recunoscua vasul lor cu care soțul ei plecase să-l ajute pe Joffrey de Peyrac pe râul Saint-Jean.

— Poate este vasul Companiei care vine de la Honfleur. Suntem în august și e timpul să sosească.

Ca o perdea trasă brusc, ultimele valuri de ceață dispărură descoperind întreg golful. La mică distanță de mal, șalupe cu oameni înarmați vâsleau către plajă.

— "Englezul"!...

Într-o agitație generală, încălecând băncile de lemn, oamenii alergau spre casele lor să-și pună obiectele de preț la adăpost de bandiții înarmați. În lipsa domnului de la Roche-Posay, care luase cu el cea mai mare parte a bărbatilor, apărarea așezării era nulă. Indienii preferaseră să se îndepărteze de țărm în canoee lor. Nu veniseră să se lupte și, obișnuiți să facă comerț cu navele engleze, evitau să se amestece în certurile albilor. Totuși, câțiva care aveau rude printre acadieni rămaseră, iar unii locuitori mai curajoși meraseră să-și ia muschetele.

— Soldat, strigară copiii de la Roche-Posay, adresându-se lui Adhemar, hai repede la tun! E vremea să luptăm!

În șalupe, mateloții englezi scoteau strigăte asurzitoare. Prima ajunsese în dreptul platformei pe care se agitau, neputincioși, actorii mascați și travestiți.

— E Phipps! exclamă Angelica, recunoscându-l pe omul din Boston care-l însoțise pe amiralul englez la Gouldsboro cu câteva săptămâni înainte și se gândi imediat că i-ar putea da informații despre Joffrey. Situația nu i se părea tragică. Gouldsboro era în relații bune cu Noua-Anglie, iar prezența contesei de Peyrac putea reprezenta o punte de înțelegere cu noii sosiți. Ea o preveni pe doamna de la Roche-Posay, care privea evenimentul cu resemnare.

— Nu vă îngrijorați! Îl cunosc pe căpitanul acestui vas. I-am făcut câteva servicii. Nu va refuza să discute...

Și amândouă se îndreptară spre plajă pentru a încerca să se prezinte asediatorului. Angelica însă nu fusese atentă la manevrele copiilor de la Roche-Posay, care îl duceau pe Adhemar spre fort. Începuse să-i facă semne lui Phipps și să-l strige în engleză, când situația se deterioră iremediabil din cauza dispoziției belicoase a progeniturii marchizului de la Roche-Posay. Căpitanul englez tocmai aruncase o cange spre platformă, când Adhemar aprinse fitilul și răsună o detunătură puternică. Ghiuleaua trecu exact printre platformă și șalupă care, basculând, proiectă toată lumea în apă.

— Victorie! urlară acadienii, mai satisfăcuți să-i vadă pe englezi bălăcindu-se, decât îngrijorați de soarta lui Neptun și ai săi.

Șalupa engleză, lovită, se scufundă. În agitația creată, Angelica trebui să renunțe să se mai amestece căci lupta începuse, scurtă, dar violentă. Alte șalupe acostară puțin mai departe și mateloți înarmați luară cu asalt micul fort unde-l prinseră pe Adhemar înainte să poată repeta lovitura de tun. Câteva împușcături puseră capăt cuceririi Port-Royalului de către englezi. Văzând că totul este pierdut, o parte din locuitori alergau spre pădure, trăgându-și vacile după ei. Ceilalți, printre care și Angelica și în general toți cei ce se găseau pe plajă în momentul sosirii navei, doamna de la Roch-Posay, copiii ei și slujitorii, ducesa de Maudribourg și protejații ei, preoții, familiile notabililor și chiar... Angelica, fură încercuiți și somați să stea liniștiți sub amenințarea muschetelor.

În acest timp, naufragiații de pe șalupă și cei ce căzuseră de pe platformă se străduiau cum puteau să ajungă la mal. Phipps și Neptun au fost primii care au ieșit din apă, fulgerându-se din priviri. Unul își pierduse pălăria de puritan, celălalt coroana de hârtie aurită. Phipps spumega. Dacă primele lui intenții erau departe de a fi pacifiste, acum ele deveniseră de-a dreptul ucigașe. Nu mai vorbea decât de ștreang, spânzurătoare și cum o să transforme în cenușă până și ultima cabană a blestemaților de "mâncători de broaște". Îi cunoștea el prea bine, nu meritau nici cea mai mică indulgență.

Acest colonist din Noua-Anglie se născuse într-o mică așezare din Maine. Își petrecuse copilăria în atacurile neîncetate ale canadienilor și sălbaticilor și o bună parte dintre capetele familiei sale constituiau trofee în wigwamurile abenakis sau pe pereții forturilor franceze.

— Am să te învăț eu să mai faci pe eroul! urlă el când fu adus Adhemar legat. Haide, ridicăți repede un ștreang să-l spânzurăm!

La aceste cuvinte, Adhemar, care înțelegea destul de bine engleza, crezu că i-a sunat ceasul.

— Doamnă, salvați-mă! imploră el, căutând-o cu privirea pe Angelica prin mulțimea de capate.

Gălăgia era la culme. Gemetele celor scăpați de pe platformă, dintre care Petronille Damourt, salvată cu mare greutate din această nouă încercare, se amestecau cu strigătele și protestele locuitorilor ce încercau să împiedice mateloții care începuseră să spargă cu securile ușile căsuțelor lor. Phipps puse capăt printr-un ordin scurt jafului. Voia să-și asigure mai întâi o pradă mai serioasă și în special să pună mâna pe scrisorile regale pe care le avea marchizul de la Roche-Posay și care dovedeau că regele Franței deținea pe nedrept teritorii ce aparținuseră prin tratate Angliei, astfel încât porni spre conac.

Angelica găsi că a venit momentul să acționeze.

— O să încerc să-l opresc, îi spuse ea marchizei de la Roche-Posay. Trebuie, înainte ca lucrurile să ia o întorsătură urâtă. În orice caz, ne poate spune ce s-a întâmplat pe râul Saint-Jean. Se pare că vine chiar de acolo și dacă judecăm după fața lui, nu are de ce să se bucure. Poate, cu aceeași ocazie, vom avea vești despre soții noștri...

Ea își aminti că atunci când William Phipps poposisese la Gouldsboro cu amiralul guvernator din Boston, fusese semnalat în echipajul său un hughenot francez din La Rochelle care se dovedise a fi o rudă vagă a lui Manigault. Aceștia îl invitaseră la masă în timpul celor câteva ore ale escalei și ea îl recunoscuse printre cei ce-i păzeau. Strecurându-se până la el, îi aminti de vizita la Gouldsboro și-i spuse:

— Trebuie neapărat să vorbesc cu căpitanul vostru!

Nu i-a fost greu să-l convingă, căci omul știa că familia de Peyrac avea relații excelente cu guvernatorul din Boston. Îi permise deci să-i părăsească pe ceilalți prizonieri și o însoți el însuși până la conac.

În marea sală, Phipps și oamenii lui căutau furioși documentele ce dovedeau dreptul lor și reaua credință a francezilor. Cu lovituri de secure, distrugeau bufetele și dulapurile, în timp ce alții încercau să spargă cuferele, dorind să găsească bijuterii sau haine de preț. Angelica îl văzu pe Phipps aruncând pe jos piese de faianță dintr-un bufet cu veselă.

— Sunteți nebun, strigă ea. Vă comportați ca un vandal! Sunt obiecte de valoare. Luați-le, dacă vreți, dar nu le spargeți!

Englezul se întoarse furios spre ea:

— Ce faceți aici? Întorceți-vă la ceilalți!

— Nu mă recunoașteți? Sunt doamna de Peyrac. V-am primit acum câteva săptămâni, iar soțul meu v-a ajutat într-o zi de furtună. Phipps nu se liniște și-i răspunse furios:

— Soțul vostru? Da!... Mi-a jucat încă o festă acolo!...

Îl văzuse deci pe soțul ei? Nu, nu văzuse nimic. Ceața și neșansa, căci îi pândise cu încăpățănare pe oficialii din Quebec, blocați pe râu, îi ascunseseră manevrele micii flote a lui Peyrac. Blestemații de francezi reușiseră să-i fugă de sub nas. El jurase să-i ducă ostateci în Massachusetts, folosindu-i drept monedă de schimb cu Quebecul și astfel să răzbune sângele vărsat în Noua-Anglie... Vorbea puțin confuz, ca oamenii care nu sunt obișnuiți să povestească sau să explice. Ura lui era violentă, fierbea în el, și ranchiuna acumulată nu-și găsea ieșirea.

— Au ruinat tot acolo... sălbaticii ăștia veniți din nord, cu blestemații lor de preoți papistași... așezări ruinate, coloniști masacrați... Sunt greu de oprit!...

— Știu. Eram acolo acum câteva săptămâni. La Brunswick-Falls n-am scăpat decât cu greu. Am reușit totuși să salvez pe câțiva dintre compatrioții voștri și să-i aduc în siguranță la Gouldsboro.

— Atunci, de ce mă împiedică contele de Peyrac să mă lupt cu acești sălbatici și să le iau capetele când am ocazia?

— Ca să pună capăt războiului, bietul meu prieten! El este cel care l-a împiedicat pe baronul de Saint-Castine să-și aducă sălbaticii, cum era ordinul din Quebec. Altfel, ar fi ars nu numai așezările de pe Kennebec, ci și cele din toate insulele și de pe țărmurile din Maine și din Noua-Scotie. Războiul nu s-a sfârșit decât datorită lui, dar cea mai mică scânteie poate provoca o catastrofă și mai mare, împotriva căreia nu va mai putea face nimic, cu toată influența lui.

— Trebuie totuși să-i punem la punct pe blestemații de papistași! urlă Phipps. Dacă nu le vom da lovitură după lovitură, vor sfârși prin a ne extermina, oricât de numeroși am fi. Ce situație!... Sus, un pumn de fanatici în pădurile lor și aici noi, de zece ori mai numeroși, behăind ca oile... Eu unul nu sunt de soiul ăsta, m-am născut în Maine. O să le arăt că aceste locuri îmi aparțin, chiar cu prețul vieții, dacă trebuie. În orice caz, nu mă voi întoarce la Boston cu mâinile goale. Port-Royal va plăti pentru ce s-a întâmplat pe râul Saint-Jean. Nu-mi trebuie decât ostateci și scrisorile regelui Franței... Și privi în jur spre locurile unde putea să le găsească.

— Aha! Acolo, în cufărul acela, poate!?

Angelica văzu în colțul sălii, unde-l pusese la sosire, cufărul cu scalpuri al lui Saint-Castine și interveni hotărâtă:

— Nu, domnule! În acest cufăr sunt lucrurile mele personale. Și i-o luă înainte, așezându-i-se în față.

— Vă cer să nu-l forțați, domnule! spuse ea cu fermitate. Soțul meu și cu mine suntem prieteni cu englezii pentru că și noi deținem drepturi asupra pământurilor și sunt gesturi pe care nu le vom admite fără să ne plângem, considerându-l pe acela care le-ar comite un pirat nelegiuit ce acționează împotriva intereselor conaționalilor săi. Ascultați-mă, zise ea, văzându-l nehotărât. Așezați-vă și liniștiți-vă! și-i arătă un taburet în fața ei. Am o propunere, care cred că va aranja totul.

Phipps o privi cu neîncredere. Angelica tremura la gândul că era așezată pe trei sute cincizeci de scalpuri smulse de pe capetele englezilor și sălbaticilor abenakis. I se părea că din cufăr răzbătea mirosul lor ranced. Dar autoritatea ei avu efect asupra reticentelor și irascibilității puritanului englez. El se așază și cum era încă ud după baia în mare, o baltă de apă începu să se întindă în jurul lui.

— Ascultați, reluă Angelica cu convingere, ce vreți, de fapt? Ostateci, prin care veți putea face presiuni la Quebec pentru a obține respectarea tratatelor sau a face schimb de prizonieri cu indienii abenakis și cu canadienii?... Ori aici este vorba de acadieni, știți bine asta. Sunt francezi, desigur, dar au fost abandonați complet de guvern și de administrația regală și fac comerț cu Bostonul și Salemul ca să nu piară... Fie, admit, ați putea-o lua pe doamna de la Roche-Posay și pe copiii ei, dar cui i-ar păsa în Quebec de ei?

Phipps se gândise și el la acest lucru. Îngrijorat, scoase un oftat profund și-și desfăcu melancolic gulerul de pânză albă ca să-l usuce. Apoi își goli una după alta de apă ghetele din piele de focă.

— Atunci, ce-mi propuneți? oftă el din nou.

— Iată! A sosit recent aici, la Port-Royal, o mare doamnă franceză, foarte bogată și cunoscută, însoțită de tinere femei pe care trebuie să le ducă în Quebec în vederea căsătoriei cu tineri ofițeri și seniori canadieni. Sunt așteptate încă în Canada, dar vasul lor a naufragiat în împrejurimi și nu știm ce să facem cu ele. Vă propun să le luați pe ele. Nobila doamnă are atâtea relații încât capturarea ei l-ar mișca chiar și pe regele Franței și, pe deasupra, este atât de bogată încât, și fără vas, puteți obține pentru ea o răscumpărare importantă. Cred deasemenea că printre tinerele care o însoțesc se află și logodnica unui înalt personaj din Quebec...

Ochii duri ai englezului se micșorară. El își frecă nasul și exclamă:

— Dar dacă mergea în Quebec, cum a putut vasul să eșueze pe coastele noastre? Ca marinar, mi se pare suspect.

— Francezii nu știu să navigheze, spuse Angelica încet.

Cum William Phipps împărtășea aceeași părere, nu insistă. Unul dintre oamenii lui aduse scrisorile regelui pe care le găsisese în biroul grefierului așezării, așa că se însenină.

— Ei bine, spuse el, o s-o fac! Dar o să iau și soldatul. E război și mi-a rănit doi oameni...

Îmbarcarea ducesei de Maudribourg, a secretarului Armand Dacaux, a însoțitoarei Petronille Damourt și a Fetelor regelui, a căpitanului Job Simon și a musului supraviețuitor, ducând amândoi inorogul din lemn aurit, se făcu fără incidente, în indiferența generală. Acadienii din Port-Royal erau fericiți că scăpaseră atât de ușor. Deîndată ce înțeleseseră că lucrurile se linișteau, se întorseseră cu lucrurile lor, oferind mateloților alimente, legume și fructe, sperând să obțină unelte englezești care erau foarte apreciate. Trocul se desfășura pe plajă și nimeni nu băgă de seamă plecarea ostatecilor pe care englezii, grăbiți din cauza mareei, îi împingeau încetîșor. Doar Angelica și doamna de la Roche-Posay, bucuroase că au scăpat, se grăbiră să le dea Fetelor regelui coșuri cu alimente pentru drum. Locotenentul Vanneau era și el acolo, dar Delphine du Rosier nu-l privea. Cu capul în jos și ochii plecați, resemnate de soarta lor stranie, Fetele regelui își urmau "binefăcătoarea". Adhemar, în lanțuri, fu primul care urcă în barcă.

— Doamnă, nu mă părășiți! strigă el spre Angelica.

Dar ea nu putea face nimic pentru el. Reușise doar să-l facă pe Phipps să-i promită că-l va lăsa în viață și exista speranța ca englezii să-l trimită înapoi în Franța.

La urcarea în barcă, Ambroisine de Maudribourg se opri în fața Angelicăi care înțelese pe dată că adevărul de neconceput, întrezărit în acea noapte de coșmar, era de fapt, cruda realitate. Avea în fața ei o ființă care voia s-o distrugă, îi dorea pieirea, moartea chiar. Aruncându-și masca, ducesa nu mai încerca să-și ascundă gelozia și ura.

— Vă datorăm deci acest frumos aranjament? spuse ea cu jumătate de voce, în timp ce încerca să afișeze un zâmbet insolent.

Angelica nu răspunse. Ura care licărea în ochii Ambroisinei ștergea orice amintire despre ceea ce ar fi putut fi o înțelegere sau începutul unei prietenii între ele.

— Ați dorit să scăpați de mine, reluă ducesa, dar să nu credeți că m-ați învins așa de ușor. Vă voi distruge și va veni ziua când veți plânge cu lacrimi de sânge!

GOLFUL FRANCEZ SAU ATENTATELE

I

Pe măsură ce înaintai în Golful Francez, totul devenea gigantic, nemăsurat, impozant, ieșit din comun: frumusețea peisajelor, splendoarea arborilor, înălțimea mareelor, violența și sălbăticia locuitorilor, grosimea cețurilor, savoarea homarilor și a scoicilor, adâncimea fiordurilor, varietatea și numărul păsărilor acvaticе, intensitatea culorilor minerale: roșul gresiei, albul sării, negrul antracitului, sinuozitatea nenumăratelor râuri, măreția căderilor de apă și multitudinea cascadeelor, fertilitatea pământului, mulțimea animalelor cu blană și bogăția peștilor în ape. Și ca pentru a ascunde bogățiile imense adunate aici de vreun bandit nebun sau chiar de zeul Gloosecap însuși, exista o varietate infinită de curiozități naturale: marea de la gurile râului Saint-Jean, grotle de ghiață, pădurea de piatră. Marea arunca pe țărm bucăți de cărbune, opale, ametiste, chihlimbar...

În acea seară, o șalupă mare de douăsprezece tone dansa pe valuri de-a lungul coastei de nord a golfului Chignecto. Angelica, așezată în spate, privea cu teamă defilând înaltele faleze roșiatice al căror vârf se pierdea într-o perdea de ceață. Avea sentimentul că pătrundea într-un ținut interzis, păzit de zei ostili.

Vasul, cu o singură pânză pătrată, înainta încet. Echipajul era compus din câțiva acadieni și indieni micmac, mai degrabă tovarăși de călătorie decât mateloți. Proprietarul șalupei era Hubert d'Arpentigny, tânărul senior de la Cap Sable, iar pilot, intendentul lui, Pacôme Grenier.

Angelica spera că peste câteva zile se va întâlni cu contele de Peyrac pe coasta de est, de cealaltă parte a istmului. Faptul că plecase în căutarea lui era o nebunie pe care el i-o va reproșa, pentru că, în fond, îi ceruse să-l aștepte cu răbdare la Gouldsboro. Atunci însă nu se întâmplaseră atâtea evenimente și nici drama care grăbea întâlnirea lor. Trebuia neapărat să-l găsească pentru a-l pune la curent cu ce știa, ghicea sau presimțea și să afle ce descoperise și el. Ori, fiind încă la Port-Royal, fusese informată că, neîntorcându-se la Gouldsboro, Joffrey se îndrepta spre golful Saint-Laurent, înconjurând Noua-Scotie. Nu mai putuse aștepta. Era nevoie să fie doi ca să lupte, să se unească, să-și adune forțele, să-și comunice certitudinile sau temerile.

Întâmplarea cu Ambroisine de Maudribourg era greu de situat în raport cu propria lor luptă. Era un fel de infiltrare diabolică în momentul în care, expuși unor evenimente misterioase, le era greu și unuia și celuilalt să vadă clar, să discearnă de unde veneau amenințările reale, cine le era dușmanul.

Pentru că vorbise cu fiul ei și aflate manevrele mincinoase ale ducelui la Gouldsboro, Angelica nu se putea înșela cu privire la dorința acesteia de a semăna discordie și nenorocire printre cei ce o ajutaseră. Și fără încetare îi veneau în minte fapte și cuvinte, reacții imperceptibile, care căpătau acum un nou sens. Își aminti de vorbele lui Adhemar, sărmanul naiv, care, într-o zi când ea îi spusese: "Ai grijă să n-o trezești pe doamna de Maudribourg!", răspunsese: "Oh! astfel de ființe nu dorm niciodată, se fac numai că dorm." Fusese o adevărată punere în gardă față de strania activitate a Ambroisinei care, acum își dădea seama, nu făcea altceva decât să scotocească prin Gouldsboro, o punere în gardă pe care n-o luase în seamă, într-atât cealaltă știuse s-o convingă: "Am rămas să mă rog toată ziua; am dormit multe ore..." Dar reacția indianului Piksarett? El îi înțelesese prefăcătorii: "Ai grijă, te amenință un pericol!..." Ambroisine de Maudribourg era la câțiva pași. Oare el, indian sensibil la intervențiile obscure ale spiritelor invizibile, simțise puterea demonică ce sălășluia în această femeie? ... Angelica își trecu o mână peste frunte.

"Trebuie să mă întorc la realitate... O femeie geloasă, perversă și care caută să distrugă o fericire pe care n-o suportă, nu-i ceva anormal. Rămâne de văzut până unde poate merge..." Ea era oare sub ferestrele lui Abigael în noaptea când se auzise acel strigăt neomenesc? Ea vărsase otrava în ceaiul lui Abigael? "Atunci, își spuse Angelica, este capabilă de orice!" Dar nu putea dovedi cu nimic. Părea o nebunie monstruoasă.

Când îl va întâlni pe Joffrey, îi va arăta fața de pernă roșie și vor încerca să pună cap la cap toate faptele pentru a înțelege de ce ducesa de Maudribourg acționase astfel împotriva lor. Angelica își reaminti capcanele ce le fuseseră întinse în primăvară când părăsiseră Wapassou și uită o clipă de Ambrosine pentru a reveni la evidența unui plan bine pus la punct. Dar va veni și clipa când vâlul va fi sfâșiat.

Misterioșii ocupanți ai vasului cu flamură oranj își vor arăta fețele, vor deveni oameni ce vor putea fi învinși, spânzurați, dar înainte vor vorbi. Se va afla astfel de unde proveneau loviturile și cine i-a plătit să lovească. Acum, când Joffrey era pe urmele lor, deznodământul nu era departe. Avea încredere în el.

Ambrosine trebuia dată uitării. Acum ea era departe și nu mai putea face rău. Englezii nu-și lăsau cu ușurință prada. Din această întâlnire, din care ieșise aproape învinsă, Angelica păstra doar regretul. "Cu atât mai rău pentru tine! Își spunea ea. Să-ți fie învățătură de minte să te mai rătăcești în propriile tale slăbiciuni!". Ambrosine apăruse în momentul în care se îndoise de ea însăși, când ezita în convingerile ei și nu reușea să iasă la suprafață din toată această tulburare care-i afectase personalitatea: șocurile succesive, întâlnirea cu Colin, teama față de Joffrey, devenit de nerecunoscut și nevoia de a-l păstra, de a-l recuceri, rănilor morale pe care trebuia să aibe curajul să le vindece, să le șteargă. Dar el o ajutase. Își amintea tandrețea vorbelor lui, liniștind-o, chemând-o la el, ca un balsam pentru ființa ei descumpănită.

Într-un asemenea moment, cealaltă, femeia geloasă, își făcea jocul, zăpăcind-o, încurcând-o. Din fericire, pericolul trecuse și Angelica, privind norii trecând pe deasupra falezelor roșiatice, suspină. Se felicita că îndepărtase din calea ei periculoasa creatură. Phipps venise la timp. Din acest episod nu va mai rămâne decât o lecție de reținut. Nu era pentru prima dată când constata că în aceste încercări, singurele persoane care vedeau clar deîndată jocul mincinos erau cele simple, chiar naive, ca Adhemar, sau, din contra, cele a căror cunoaștere personală a viciului sau a necinstei le făcea să le discearnă mai ușor la alții, ca Aristide și Julienne, care o acuzaseră de la început pe ducesă. Dar cine îi ascultase?

În sfârșit, scăpaseră! Peste câteva zile, Angelica își va întâlni soțul, se va refugia în inima lui, se va lăsa în voia lui, nu va mai avea mândrie. Își dăduse seama în timpul acestei crize cât era de dependentă de el.

Călătoria ei în Golful Francez se hotărîse brusc. După plecarea englezilor, Angelica se întrebase ce trebuia să facă: să se întoarcă la

Gouldsboro? Dar dacă, între timp, soțul ei venea la Port-Royal cum spusese Ambroisine? Îl trimise pe Cantor la Gouldsboro pe "Le Rochelais" să aștepte. De îndată ce micul iaht trecuse de intrarea în golf, un alt vas intra. De această dată era domnul de la Rocheposay care se întorcea la domeniile lui.

Hubert d'Arpentigny și șalupa lui plină cu indieni micmac cu căciuli ascuțite îl însoțeau. El fusese capturat de Phipps și apoi eliberat datorită aspectului său. Puritanul nu-și putuse face o idee asupra adevăratei sale identități. Se spunea că era un senior francez din nobilime, dar cozile sale cu pene, sacul cu franjuri din piele de bivoliță, pielea lui de culoarea argilei roșii, ochii întunecați, îl derutau. Așa că, a preferat să renunțe la captură.

Amândoi aduceau vestea că după ce pacificase împrejurimile râului Saint-Jean, Joffrey de Peyrac, la bordul lui "Gouldsboro", întorsese pânzele în direcția golfului Saint-Laurent.

— Golful Saint-Laurent? strigă Angelica, dezamăgită. Ce face acolo? De ce n-a trecut pe aici?

— Nu bănuia că veți fi aici, doamnă, spuse marchizul. Cred că am înțeles că nu va face escală nici la Gouldsboro. Părea grăbit să ajungă mai curând pe coasta meridională a golfului Saint-Laurent ca să-l întâlnească pe bătrânul Nicolas Parys, cel care îl stăpânește.

Indiferent de scopul urmărit, Joffrey de Peyrac se îndepărta. Angelica ceru să i se aducă hărțile. Nu mai suporta ideea să aștepte. Dacă "Le Rochelais" ar mai fi fost acolo, ar fi plecat imediat în urmărirea lui "Gouldsboro". Dar, din nefericire, tocmai îl trimisese cu Cantor. De necaz, Angelica avea aproape lacrimi în ochi. Hubert d'Arpentigny o observa. Cu intuiția bărbaților foarte tineri, care înțelegeau mai ușor motivațiile afective ale femeilor pentru că ei înșiși sunt conduși de impulsuri sentimentale, el îi împărtășea dezamăgirea și nerăbdarea.

— Și dacă ați ajunge înaintea lui acolo? îi propuse el.

Ea îl privi fără să înțeleagă. Punând un deget pe hartă, el spuse:

— Vă conduc până în capătul Golfului. Acolo, unul din fiii Marcelinei sau unul din frații Dufour vă vor ajuta să parcurgeți pe jos cele câteva leghe care separă capătul Golfului Francez de golful Saint-Laurent. Astfel, veți ajunge între Shediac și Tatamagouche. Dacă domnul de Peyrac întârzie puțin înconjurând peninsula Noua-Scotie, veți ajunge înaintea lui la Nicolas Parys.

Angelica acceptă. Călătoria va fi scurtă. În seara celei de-a doua zile, se găseau deja în largul mării. Hubert d'Arpentigny spunea că vor poposi la Carter, un englez din Massachusetts căruia i se tăiaseră urechile pentru falsificare de bani. El avea un teren în

marginea unuia dintre fiordurile de gresie roșie, a căror deschidere îngustă conducea prin labirinturile unui râu spre ținuturile ursului și elanului.

— Fii atent să observi intrarea, recomandă Hubert d'Arpentigny pilotului său. E ușor. Carter aprinde în fiecare seară un foc pe un promontoriu și locul este păzit de două familii de pescari. Luminile cabanelor se văd puțin în stânga focului.

Aceste recomandări nu erau inutile. Era din ce în ce mai întuneric. Angelica își strânse pe ea mantia din lup de mare. Umezeala era pătrunzătoare. Ea se gândea la Joffrey. Cu fiecare oră se apropia de el și simțea nevoia acută să-l întâlnească ca să-și unească forțele pentru a se apăra. Dar împotriva cui?

Dându-și capul pe spate, norul negru de furtună păru să-i dea răspunsul:

— Satana!

O frică reținută de îndată o sugrumă. I se păru că șalupa dansa pe hulă și mai violent.

— Ah! văd lumini acolo, strigă ea.

Și-și aminti de ochii dragonului care păzea golful Chignecto.

— Este cătunul lui Carter, exclamă d'Arpentigny bucuros. Găsește canalul, Pacôme! Peste mai puțin de o oră o să mâncăm o bucată bună de slănină și ne vom usca ghetete.

Ca răspuns, hula îi zgudui și mai tare. Mai întâi au fost o serie de balansări puternice a căror amplitudine se accentua de fiecare dată, ca sub efectul unui impuls irezistibil venit din adâncurile mării, până ce enorma barcă fu proiectată ca un fir de iarbă pe creasta valurilor din ce în ce mai uriașe.

— Găsește canalul, Pacôme, strigă din nou d'Arpentigny, agățat de marginea vasului.

Apoi se simți izbitura, ca și cum un colț de oțel ar fi fost înfipt adânc în latura ambarcațiunii de o mână monstruoasă și aproape imediat Angelica simți apa înghețată până la talie.

— Scapă cine poate, se auziră strigăte. Am dat peste recifurile de la Scaragouche!

În întuneric, barca grea se izbea acum când de o stâncă, când de alta. Acest balet mortal era însoțit de strigătele naufragiaților și de trosnituri sinistre. Acadienii și indienii micmac se strigau în limba lor. Hubert d'Arpentigny strigă în franceză pasagerii sale:

— Malul este aproape, doamnă. Încercați să...

Restul vorbelor sale se pierdu în vuietul valurilor și spuma furioasă și roii peste ei acoperindu-i pînă peste cap, înainte de a-i arunca pe un alt colț de stâncă.

Angelica înțelese că trebuia să părăsească barca înainte ca aceasta să fie sfărâmată, Risca să fie rănită foarte grav sau să primească o lovitură care ar ameți-o și ar arunca-o, inconștientă, în furia valurilor.

Amintirea întâmplării de pe coastele Monegan când fusese gata să se înece dar o salvase părintele de Vernon, îi lăsase o impresie atât de cumplită – mai ales aceea de a fi paralizată și târâtă în fundul mării de greutatea hainelor – încât găsi aproape inconștient forța de a se debarasa de prima fustă de pânză și de a-și arunca încălțăminte. În același moment, o nouă izbitoră de o violență nemaîntâlnită îi împrăstie pe toți. Angelica, agățată de o scândură din partea laterală sfărâmată, fu purtată înainte. Ea cunoștea bine această goană a mării spre plajă. Trebuia mai ales să dea drumul la timp epavei, să se apuce de orice, înainte ca refluxul să nu o tragă înapoi. Simți valul nisipos al malului acoperind-o și se lovi de o stâncă de care se agăță.

Puțin mai târziu, se târa pe coate și genunchi pe nisip, amintindu-și recomandările lui Jack Merwin: "... până la liziera de alge uscate... înainte ... să nu te oprești ... altfel marea te va lua."

În sfârșit, simțind nisipul uscat, se lăsă să cadă pe spate, respirând greu, insensibilă la durerile corpului său zgâriat peste tot. Se găsea la poalele unei faleze înalte care, aflată în fața lor, îngroșa întunericul în care se găseau. Acum, privind în fața ei spre golf, distingea mai bine marea unde recifurile printre care se scufundaseră apăreau ca niște pete negre înconjurate de spumă albă, căci cerul noros era vag luminat de luna ce apărea când și când aruncând luciri mai vii, înainte de a dispărea din nou. Angelica putea vedea resturile șalupei plutind ici și colo, și printre ele se zăreau chiar câteva capete de oameni. Destul de departe, unul dintre ei ajunsese la mal.

Angelica ar fi vrut să strige, dar nu mai avea putere. Totuși, își recăpătă încrederea. Erau cu toții salvați. Încă un naufragiu! Coastele nu erau prea ospitaliere și trebuia să se obișnuiască cu asta. Dar, ce se întâmplase de fapt? De ce erau lumini pe colină, dacă nu erau decât în preajma recifurilor de la Scaragouche?

Când îi trecu prin minte acest gând, se ridică pe jumătate și privi în jur cu atenție încercând să perceapă misterul acestei opacități pătate cu negru care domnea în jur. Toate simțurile îi erau în alertă. I se păru că aude strigăte îngrozitoare în vuietul valurilor care izbeau stâncile, dar totul era confuz.

De ce erau lumini pe faleze ... ca atunci când naufragiasse "Inorogul"? Brusc, la câțiva pași de ea, din umbra falezei, apără o siluetă umană. Venea dinspre uscat, detașându-se pe cerul luminat

de lună și părea că examinează cu atenție clocotul furioas al golfului unde tocmai se sfârâmasse șalupa lui Hubert d'Arpentigny.

La un moment dat, se întoarse și Angelica avu impresia că privește în direcția ei și-și înăbuși un strigăt. Căci, atunci când apăruse din umbră pe cerul luminat de lună, ea putuse vedea că ținea în mână un fel de baston scurt.

“Omul cu măciuca de plumb!...”

Și tot ce-i spusese Colin în legătură cu acest criminal al țărmurilor îi reveni în minte. Chiar el era, deci! Nu era un mit. Omul despre care îi vorbise Colin, asasinul, cel care atrăgea navele pe recifuri și-i ucidea pe cei ce se salvaseră cu lovituri de măciucă. În același timp, își dădu seama că acești naufragiatori fantomă existau și că o vor omorî.

2

Fără grabă, acesta porni spre ea. Era la cheremul lui. Aruncată de mare, după o luptă epuizantă, pe jumătate inconștientă, ce victimă s-ar putea apăra de loviturile date de ucigașii la pândă?

Întinsă, fără putere, Angelica își dădu seama că pata luminoasă a corpului ei pe jumătate gol atragea privirile asasinului. Acesta se apropia. La un moment dat, înghițit de umbra falezei, el dispăru, dar zgomotul cizmelor lui pe pietriș se auzea în continuare. Pipăind în jurul ei, găsi un bolovan destul de mare și-l aruncă în direcția bărbatului. Piatra căzu cu un zgomot sec, neatingându-și ținta. Ea aruncă încă o piatră și auzi un râs batjocoritor. Bărbatul se amuza de apărarea ei derizorie. Apoi, râsul se opri brusc și bărbatul scoase un sughit ciudat. Se auzi ceva căzând pe pământ, nu departe de ea; bărbatul tocmai se prăbușise.

Un moment, nu se clinti nimic. Angelica aștepta, cu nervii încordați. Apoi, în clarul de lună se detașă o altă siluetă, chiar în locul în care apăruse asasinul cu măciuca de plumb. De această dată, era cea a unui indian. I se distingeau arcii încă întins pentru săgeata care tocmai omorâse. Inima Angelicăi tresări de bucurie și ușurare.

— Piksarett! strigă ea din toate puterile. Piksarett, sunt aici!

Ea recunoscuse fără greș umbra deșirată a șefului indian. Prinzând curaj, se ridică și merse în întâmpinarea sa. După câțiva pași însă, se lovi de corpul întins pe jos și, cuprinsă de repulsie, sări

înapoi, gata să leșine. Era udă și tremura, cu hainele lipite pe corp. În timpul naufragiului, își pierduse mantia de lup de mare și bagajul, din fericire ușor, în care își pusese lenjeria necesară, dar și pieptenele și peria din carapace de broască țestoasă care îi plăcea atât de mult. Avea însă altceva de făcut decât să-și plângă pierderile.

Piksarett era îngenuchiat lângă corp. Nu se distingea prea bine, dar mirosul de fiară pe care-l emana o umplu de bucurie. Era chiar el, străduindu-se să scoată săgeata înfiptă între omoplații victimei. Apoi, răsturnă corpul. În întuneric, nu i se puteau distinge trăsăturile.

— Unde fugеai iarăși, prizoniera mea? spuse vocea lui Piksarett. Crezi că poți scăpa de mine? Vezi, am ajuns la timp.

— Mi-ai salvat viața, spuse Angelica. Omul acesta voia să mă omoare.

— Știu! “Îi” pândesc de mai multe zile, sunt numeroși. Șase, șapte...

— Cine sunt? Francezi, englezi?

— Diavoli, răspunse vocea lui Piksarett.

Sălbaticul, superstițios în simplitatea sa, formula fără rușine ceea ce ea știa deja. Numai că, “ei” erau mult mai aproape acum, se arătau în loc să acționeze pe ascuns și li se puteau vedea fețele. Este adevărat că asemenea fețe nu se arată decât în momentul în care lovesc.

— Ți-e frig, remarcă Piksarett care o auzea clănțănind din dinți. Îmbracă-te cu boarfele acestui om.

Și desfăcând centura care purta un pistol, dezbracă mortul de haină. Angelica o îmbracă și se simți mai bine. Ea ar fi dat orice să descopere trăsăturile dușmanului invizibil, dar Piksarett nu voi să-l tragă la lumina lunii.

— Să așteptăm zorile, propuse el. Sunt singur, și “ei” pândesc și ne pot surprinde. Când se va face ziua, “ei” se vor îndepărta.

Angelica ar fi vrut să-l întrebe ce făcea el acolo singur, un indian Narragasett hoinărind în ținutul indienilor Malecit, dacă știa unde sunt Michel și Jérôme și de ce « fugise » de la Goulsboro. Dar cel mai sigur mod de a nu obține răspuns de la un indian este să-i pui întrebări. Deci, tăcu. Era amețită de oboseală și rănilor începuseră să o doară. Puțin înainte de a se face ziua, Piksarett fu intrigat de un foc ce strălucea nu departe de ei, în golfuluț. Se duse până acolo și reveni spunând că indienii micmac îl aprinseseră ca să-și usuce hainele și să frigă pește.

— Sunt cei ce erau cu noi pe șalupă? I-ai văzut și pe albi?

Nu, nu-i văzuse. Angelica se aștepta să descopere că mortul era bărbatul palid care o acostase într-o seară la Gouldsboro spunându-i: "Domnul de Peyrac vă poartă în insula Vieux Navire.", dar nu era el. Acela trăia, fiind mai periculos decât cel ce zăcea aici. Se vedea după fruntea îngustă și fălcile dure că acesta nu era decât un asasin, o brută antrenată să lovească, să ucidă fără scrupule sau milă.

Înainte de a-l arunca în mare, Piksarett se aplecă și îi luă scalpul dintr-o mișcare agilă de cuțit, după care și-l puse la cingătoare.

— Strămoșii noștri trebuiau să aducă capete, îi explică el Angelicăi. Acum scalpul ajunge pentru a dovedi că am învins. Dar să scoți un scalp cu silexul ca altădată, e greu. Din fericire, albiile ne-au adus cuțite de oțel. . . Vino! Hai să-i vedem pe indienii micmac. Nu sunt ca noi, dar sunt totuși Abenakis, Copiii Zorilor.

Odată cu zorile se ridicase și ceața care se împrăstia sub efectul căldurii. Apropiindu-se, Angelica și Piksarett auziră o melopee melancolică de voci care își răspundeau într-un zumzet monoton.

— Cântecul morților! șopti Piksarett.

Îl găsiră pe marele șef micmac Uniacke îngenunchiat lângă corpul lui Hubert d'Arpentigny care avea craniul sfărâmat.

— Mi-au omorât fratele de sânge, îi spuse el lui Piksarett după ce acesta, conform obiceiului, își spuse numele. I-am văzut cum l-au lovit când ieșea din mare.

Piksarett le spuse ce știa despre cei care, profitând de întuneric și de împrejurimi, le-au atras șalupa pe stânci.

— Du-mă la ei, să răzbun această crimă. Ah! Îmi pare rău. (Fața pătrată a indianului, de un brun gălbui în mod obișnuit, era palidă și răvășită de durere.) Îmi pare rău că nu m-am născut irochez sau algonchin, ca să-i torturez pe acești nemernici până la moarte. Dar, să nu mă mai întorc printre ai mei dacă scalpurile lor nu-mi vor împodobi wigwamul!

— Eu am deja unul, spuse Piksarett, triumfător.

După ce-și pecetluiră alianța prin câteva ritualuri, Piksarett le propuse să-i conducă într-un loc unde să poposească și să se ospăteze, după care se vor sfătui. Angelica continua să clănțane din dinți, mai mult de groază decât de frig. Coșmarul continua, se preciza, se încarna. După victimele de pe "Înorig", pe care le puseseră pe seama elementelor naturii și a unei întâmplări nefericite, se ajungea la moartea criminală a doi acadieni și a trei băștinași. De această dată se știa că aceste crime fuseseră intenționate. Disparația lui Hubert d'Arpentigny, tânăr senior cunoscut, va produce o mare emoție pe teritoriile Golfului Francez și chiar până în Quebec căci, în ciuda

conflictelor care opuneau cele două regiuni, Acadia rămânea în ochii regelui parte integrantă din Noua-Franță, administrată de Canada.

Bietul Hubert d'Arpentigny, atât de tânăr, plin de viață și de pasiuni... "Este vina mea, gândea Angelica, nu trebuia să-l opresc să se întoarcă la fermă... Pe mine voiau să mă omoare, și el a fost cel lovit."

Inima îi îngheță: "Numele nostru și mai ales al meu va fi iarăși legat de necazurile francezilor. Pentru început, vasul Fetelor regelui, scufundându-se în apropiere de Gouldsboro, apoi, astăzi, acest tânăr francez, asasinat în prezența mea... Cum să dovedesc că am căzut într-o capcană? Nimeni nu m-ar crede. Mărturia indienilor micmac nu va fi ascultată de nimeni..."

Mai mult ca oricând, acum că pericolul se preciza, ea trebuia să-și întâlnească soțul.

Grupul indienilor supraviețuitori se scindă în două. Șase dintre ei urmau să se ocupe de înmormântarea victimelor, apoi, dintr-un sat apropiat, să ia pirogi ca să ducă vestea proastă în peninsulă. Uniacke și ajutorul său îl vor urma pe Piksarett care le promisese să-i ajute să se răzbune. Angelica se bucură să-l audă pe Piksarett spunând că mai întâi trebuiau să-l găsească pe omul-tunet, adică pe Joffrey, care avea pământuri de la intrarea în Golful Francez și până la izvoarele Kennebec-ului.

— Dușmanii lui sunt astăzi și dușmanii noștri. El îi urmărește și are vase, arme, viclenie și cunoștințe. Să ne aliem cu el și să-i primim sfaturile, înainte de a începe lupta împotriva celor ce ți-au omorât fratele de sânge, Uniacke, căci, trebuie să fim prudenți, fraților! Nu știu ce fel de oameni sunt albi, ăștia care omoară. Nici englezi, nici francezi, nici pirati... Au un vas, poate două... Și apoi... Cred că sunt posedați de duhuri rele.

Angelica observa de altfel că ochii iscoditori ai lui Piksarett nu încetau să se rotească în jur. El, sălbaticul mistic, avea un simț înăscut al acestor amenințări și pericole ascunse sub aparențe anodine. Ea-și amintea de brusca sa schimbare, când venise să-și ceară răscumpărarea la Gouldsboro, de modul în care începuse să privească în jur, ca și cum ar fi adulmecat apropierea unei fiare: "La seama, îi spusese. Te pândește o primejdie!" și "fugise"!... cum spusese Jérôme și Michel... Ce urmă luase el oare după aceea?... Se părea că aceasta îl dusesse unde trebuia, fiindcă apăruse în momentul în care ea, Angelica, cădea în capcana pe care n-o descoperise la timp.

Acum, se simțea liniștită să fie cu el și apărată de el. Deci, îl urmă cu curaj atunci când se afundă în pădure, împreună cu indienii

micmac. Piksarett, această Piele-Roșie, știa deja multe lucruri și chiar dacă nu i le comunica, ea putea, cel puțin, să aibă încredere în el și începea să înțeleagă că era o forță de care avea nevoie căci neliniștea pe care o simțea era acum mai puțin fizică — deși știa acum că viața îi era în joc — și mai mult morală, provenind din convingerea că se încerca să se distrugă în ea ceva mult mai prețios decât viața.

Dușmanii ei fuseseră oare la Port-Royal? Tot așa cum “ei” fuseseră și la Gouldsboro, împotriva oricărei logici?

Înainte de a părăsi plaja, indienii cercetară încă o dată, cu prudență, stâncile. Găsiră obiecte ce aparținuseră pasagerilor șalupei, printre care sacul și pantofii Angelicăi, ceea ce o bucură. Sacul, în afară de trusa din carapace de broască țestoasă, nu conținea nimic de preț, dar când ești naufragiat pe o plajă pierdută totul este prețios. Ea stoarse ce se putea, restul îl va pune la uscat mai târziu. Luase cu ea, cu intenția de a i-o arăta lui Joffrey, fața de pernă roșie, pătată și găurită a lui Abigael și se felicita că nu a pierdut această mărturie importantă a lucrurilor suspecte petrecute.

De îndată ce te îndepărta de mal, un aer nemișcat, o căldură intensă, fără nici o adiere, copleșeau pământul. Era deja sfârșitul verii. O secetă rea făcea să trosnească tufișurile de la poalele pădurii. Curând, se vor aprinde incendiile care-și vor amesteca flăcările purpurii cu purpuriul frunzelor. Până atunci, pădurea își păstra frunzișul de smarald, cedrii și pinii își răspândeau parfumurile puternice de rășină.

Piksarett își conduse tovarășii pe alte cărări decât cele sătești. Nici unul dintre cei trei sălbatici nu părea dornic să-i întâlnească pe localnici, maleciii cu ochi verzi, pe care înrudirea ancestrală cu vikingii, primii descoperitori ai acestor pământuri, îi făcea fanfaroni și corupți, obișnuiți cu traficul cu navele și cu bețiile ucigătoare. Pe la prânz, ajunseră într-un luminiș plin de ierburi și tufișuri pe care trebuia să le taie cu cuțitele și sub care găsiră trei sau patru mari cazane de lemn.

— V-am spus că o să ne putem ospăta, zise Piksarett, foarte satisfăcut.

— Tu, un Patsuikett de pe râul Merrimac, cunoști ținutul mai bine ca noi care totuși suntem vecini, recunoscute indienii micmac.

— Înainte, pământul întreg aparținea Copiilor Zorilor, declară Piksarett care nu se temea de exagerări. Păstrăm amintirea în sângele nostru. Ea ne conduce spre aceste locuri unde odinioară strămoșii noștri petreceau. Au venit însă albi. Acum avem oale de fontă, dar și teritoriile noastre s-au micșorat ca o piele de ied prost tăbăcită.

Odinioară, indienii își fabricau în anumite locuri cazane din trunchiuri de copaci pentru a fierbe mâncarea. Se puneă apă, se aruncau în ea pietre fierbinți și apa începea să fiarbă. Atunci se adăugau porumbul, peștele sau carnea, grăsimea și fructe de pădure. Triburile nomade cunoșteau locul acestor cazane de lemn căci aveau nevoie să stea în apropierea lor.

În drum, indienii vânaseră un caribu, căruia îi fierseră oasele pentru a obține untură albă pe care să o ia cu ei. Îl gătiră în întregime, în afară de stomac și conținutul lui. Era o mâncare cu un gust puțin amarui, din cauza frunzelor de salcie pe care animalul le mănâncă vara. Angelica nu putea mânca. Sprijinită cu spatele de un copac, epuizată, continua să tremure, după tot mersul și căldura. Frigul venea din interior. Își aminti că după ce fusese gata să se înece, la Monegan, părintele de Vernon o obligase să mănânce o farfurie de supă fierbinte. Nu mâncase niciodată ceva mai bun. Acum, și el era mort. Brusc, îi văzu moartea sub un alt unghi.

— Când se va afla vestea, se va spune: “Știți că la Gouldsboro a fost asasinat un preot iezuit, părintele de Vernon... Ce lucru îngrozitor! Acest conte de Peyrac nu se dă înlături de la nimic...”

Cum să oprești asemenea zvonuri susținute de aparențe? Și din nou o trecură fiorii. Pentru a se încălzi, își băgă mâinile în buzunarele hainei pe care o purta. Era ceea ce rămăsese de la unul dintre acei necunoscuți fără chip care îi urmăreau. În fundul unui buzunar, simți câteva mici obiecte, o cutie de tutun, mărunțișuri pentru indienii și, în celălalt, o hârtie împăturită pe care o scoase la lumină.

Era o hârtie de pergament rafinat — și ar fi jurat că emană un ușor parfum — pe care erau scrise câteva rânduri. Scrisul, prin el însuși, inspira frică. Angelica n-ar fi putut spune dacă era mâna unui bărbat sau a unei femei, a unei ființe cultivate sau vulgare, a unui nebun sau a unui spirit rasat, căci inspira totodată putere virilă și prețiozitate feminină, orgoliu nemăsurat ca și invidie și viclenie, senzualitate vulgară combinată cu frumusețea literaturii, trădând la cel ce o scrisese obișnuința de a mânui pana.

Ea citi: “Semănați nenorocirile pe urma ei în așa fel încât să fie acuzată de ele”

Apoi, mai jos: “Te aștept diseară, dacă ești cuminte...”

Aceste cuvinte lăsau impresia de ceva îngrozitor. Semnătura era ilizibilă. Literele indescifrabile se încălecau, pârând că schițează silueta unui animal hidos. Angelicăi i se păru că mai văzuse undeva acest semn. Dar unde?

Ținea foaia cu două degete, rezistând dorinței de a o arunca în foc, ca să se purifice.

3

Merseră încă o zi pe poteci izolate, cele ale animalelor sau ale vânătorilor. Printre trunchiurile stejarilor și brazilor albi, se vedeau scânteind numeroase iazuri cu castori. Indienii mergeau într-un ritm pe care Angelica îl putea cu greu urma; fără ea, ar fi mers și mai repede. Ar fi alergat chiar, căci puteau alerga ore întregi fără oprire și adesea menținând o viteză a cursei considerată sufocantă pentru un alb. După spusele lor, Angelica știa că se simțeau amenințați de o primejdie iminentă, dar nu o puteau părăsi căci și ea era amenințată și trebuia să ajungă teafără și nevătămată la omul-tunet, soțul său. Doar acolo putea considera că au scăpat de spiritele rele. Pentru a traversa vadul râurilor, Piksarett o lua pe Angelica în spate. Prietenia și solidaritatea pe care i-o arătau acești sălbatici, înțelegerea lor intuitivă a situației – care chiar și pentru ea rămânea confuză – erau de neprețuit pentru Angelica în aceste zile nesigure. Albi, cu spiritele lor educate și materialiste, ironizându-i îndoielile și temerile neformulate, nu i-ar fi inspirat aceeași încredere, nici nu i-ar fi adus aceeași mângâiere.

Seara la un popas, când mâncau se auziră ecourile unei bubuituri de tun.

— E o navă pe aici care anunță că vrea să facă comerț, zise Uniacke.

Prudenți, dar curioși, se strecurară până la marginea falezei care domina un râu larg cu ape liniștite. Aceste falii adânci, care fisurau pretutindeni litoralul, permiteau navelor să pătrundă destul de mult în aval de estuare.

O carabia era acolo, reflectându-și flamura roșie în oglinda de smarald a râului.

— “Le Rochelais”! strigă Angelica nevenindu-i să-și creadă ochilor.

Ea distingea deja pe punte părul blond al lui Cantor, siluetele familiare ale oamenilor din Gouldsboro, pe Vanneau și pe locotenentul lui Colin, Barssempuy. Coborâră în grabă panta abruptă.

— Ah! Știam eu că o să te gălesc! strigă Cantor, zărindu-și mama.

— Puțin mai târziu, se întâlniră pe mica plajă de pe malul apei.

— Cum ai ghicit că sunt aici?

— Flerul, zise Cantor punându-și un deget pe nas.

— Ești cu adevărat fiul acestui ținut, exclamă Angelica îmbrățișându-l din toată inima. Îi egalezi pe indieni!...

Ce băiat bun era acest Cantor, cu obrăznicia și siguranța tinereții, sănătos și plin de pasiune!

— M-am întors la Port-Royal să-ți aduc veștile de la tatăl meu sosite la Gouldsboro. Nu mai erai acolo, dar mi s-a spus că vă îndreptați spre est. Am urmat acest traseu până la Carter care nu vă văzuse, dar știa că nava voastră naufragiase, că erai teafără și că plecaseți spre interiorul ținutului cu sălbaticii. După asta, etapele erau ușor de calculat, ca și punctul unde puteam să vă întâlnesc. În golfuri, la întâmplare, am tras o salvă de tun și m-ați auzit.

Angelica nu reținuse decât un cuvânt.

— Ai vești de la tatăl tău?

— Da, a trimis o misivă lui Colin pentru a-l anunța că navigează spre golful Saint-Laurent înconjurând peninsula, că nu se va putea întoarce înainte de cel puțin trei săptămâni. Îi dădea instrucțiuni pentru Gouldsboro.

— Nu era nimic pentru mine?

— Ba da, era un cuvânt și pentru dumneata.

— Dă-mi-l, spuse Angelica, întinzând mâna cu nerăbdare.

Cantor păru surprins, apoi spuse rușinat:

— Mamă, iartă-mă, l-am uitat...

Angelica i-ar fi rupt bucuros gâtul.

— Dar era foarte scurt, insistă Cantor, foarte amărât de figura ei decepționată, cu siguranță nu era nimic prea important în el!...

Nu mai era nimic de spus!

— Ți-am adus bagajele, reluă timid Cantor, înțelegând că păcătuisese grav contra codului după care se conduce viața acestor ființe greu de înțeles pentru un adolescent, adulții. Abigael a pregătit totul. A pus chiar și haine groase pentru iarnă. Spunea că poate vei fi obligată să mergi până în Quebec...

— Tatăl tău vorbea despre mine în scrisoarea pentru Colin?

— Nu, dar Colin a hotărât să merg să te iau de la Port-Royal și să te conduc în golful Saint-Laurent cu "Le Rochelais". Căci trebuie să-l întâlnești cu orice preț

Deci, Colin ar fi aprobat hotărârea ei de a pleca în istmul Chignecto.

În timp ce schimbau aceste cuvinte, indienii maleciți ieșiseră din pădure aducând piei de lutru, de jder și câteva de vulpe albastră.

Pentru a nu-i supăra, Barssempuy autoriză târgul. Arămurile de Gouldsboro erau de bună calitate și băștinașii se declarară mulțumiți, deși nu obținuseră alcool după placul inimii.

După plecarea lor, Angelica și cei trei indieni urcară la bord și "Le Rochelais" ridică ancora la căderea serii. De comun acord, hotărâseră să nu pornească să înconjure peninsula, ceea ce l-ar fi întârziat cu mai multe zile. Acum erau mult prea la est. Urmând proiectul inițial al Angelicăi, vor ancora "Le Rochelais" în fundul golfului Cobequy și vor traversa istmul pe jos. Era vorba de trei sau patru zile cel mult. Angelica visa deja la momentul când vor ajunge pe malurile vastului golf, deschis în direcția Europei, regatului, verii, vaselor ce pescuiau de-a lungul plajelor. În acest anotimp, mirosul era atât de greșos încât se simțea de la mai multe mile în interiorul ținutului, dar nu conta. Oare îl va zări pe "Gouldsboro" ancorat în larg? Ce făcea Joffrey acolo? Cât îi părea de rău pentru mesajul pe Cantor considerase inutil să i-l aducă! Fiecare cuvânt pentru ea în acest moment ar fi copleșit-o. Și-ar fi pus buzele pe literele scrise de mâna lui. Reprezentau certitudinea, căldura prezenței sale de care simțea o nevoie arzătoare. Mai puțin din frică față de pericolele ce o amenințau – trecuse ea singură de multe alte pericole – cât din necesitatea de a ști că într-o lume urâtă, falsă, supusă prea ușor instinctelor celor mai joase, cel puțin el exista, un bărbat care o iubea și care își urma sigur calea.

În plus, nu se simțea bine. "Le Rochelais" venise la timp pentru a o împiedica să declare că nu mai poate. Pe lângă numeroasele vânătăi căpătate în urma naufragiului, rana de la picior se infectase.

Această rană o căpătase în timpul primei călătorii a "Rochelais"-ului, la Port-Royal, în cursul furtunii, când cufărul lui Saint-Castine îi căzuse pe picior.

De altfel, primul lucru pe care-l văzuse intrând în cabină în această seară fu acest faimos cufăr cu trei sute cincizeci de scalpuri de englezi.

— Oare visez?! exclamă ea. Parcă lăsasem această încărcătură la Port-Royal!...

— Domnul de la Roche-Posay mi l-a încredințat, explică Cantor. Spunea că este o bună ocazie să-l trimită în Quebec. Mai cred că nu ținea prea mult să-l păstreze acasă la el.

De bine, de rău, se putea crede că semnul de bună credință al baronului de Saint-Castine față de cauza regelui Franței va sfârși prin a ajunge la destinație.

Angelica se resemnă. Ea găsi în celelalte cufere pregătite de Abigael tot ceea ce-i era necesar. Părăsi fără regret îngrozitoare a

haină a tâlharului, dar avu grijă să pună bine hârtia misterioasă, cu scriere neliniștitoare, care spunea: "Semănați nenorocirile în urma ei în așa fel încât să fie acuzată de ele..."

4

Dimineata, lăsând în stânga golful Shepody unde se varsă Micul-Codiac, "Le Rochelais" se înfundă într-unul din ultimele fiorduri ale Golfului Francez, acolo unde se știa că își fac cuibul bătlanii albaștri și șoimii pelerini, rațele negre și găștele albe, precum și unele specimene umane despre care Angelica auzise deja vorbindu-se că nu-i aparțineau nici lui Dumnezeu, nici diavolului, trăind pentru ei înșiși, ascunși în vizuina lor și pândind dușmanul din înaltul falezelor roșii sau negre — dușman fiindu-le orice intrus care se strecura în meandrele fiordurilor ascunse de copaci, Marcelline-Frumoasa, frații Defour, un pustnic și câțiva alții ...

Femeia, cu unsprezece sau doisprezece copii, avea un modest conac, o moară cu gater și de făină, depozite și mărfuri de schimb.

Închiriind drepturile de vânătoare și pescuit pe care le moștenise de la soțul ei defunct, ea își conducea afacerile, protejând la rândul ei câțiva pescari francezi de coastă sau modești agricultori care se aciuaseră pe acolo cu soțiile și concubinele lor indiene și o întreagă bandă de plozi metiși. Cu totul, erau vreo zece locuințe și șaizeci, șaptezeci de persoane.

"Le Rochelais" aruncă ancora la poalele acestui domeniu de o frumusețe sălbatică. O cărare urca, mărginită de flori, spre casa de lemn și piatră, solid construită. Mulțimea de flori, cu uriașe lujere înalte, albastre ca cerul, roz și albe, dădeau împrejurimilor un aspect de parc regal. Dar, noii sosiți găsiră o casă goală și locul părăsit, deși cenușa era caldă și găinile cotcodăceau în curte.

— Au fugit lasându-și vasele de bucătărie când ne-au zărit pânzele, zise unul dintre oamenii din echipaj care cunoștea locurile. Este un obicei al oamenilor de pe aici, mai ales în cătunele franceze izolate care nu se pot apăra. Dacă englezul apare, mai bine rătăcești prin păduri câteva zile decât să fii dus prizonier la Boston. Francezii au oroare de fiertura de orz a puritanilor!

Pasagerii de pe "Le Rochelais" hotărâră să-și încerce norocul cu frații Defour, care locuiau la o jumătate de leghe de acolo. Avură noroc să-l găsească pe al treilea dintre ei, Amedeu, care le oferi o

generoasă primire. Frații mai mari nu se întorseseră din expediția de pe râul Saint-Jean. El și cel mai tânăr dintre ei, împreună cu pisica – căci aveau o pisică care le semăna, mare, grasă, taciturnă – aveau grijă de casă, vânau, pescuiau. Trebuiau să se pregătească de iarnă, să strângă și să schimbe pieile aduse de indieni, să recolteze cerealele, cartofii, să îngrașe porcul, să afume carnea de vânat. Trăiau acolo ca niște seniori rurali, strângând pentru nu știu ce vis îndepărtat de a se întoarce, bogați, în regatul Franței, sau de a nu se întoarce ci doar de a se simți în largul lor și prosperi până în ultima lor clipă. Se înțelege că asemenea oameni nu au chef să fie deranjați. Nici de administrație, nici de iezuiți, nici de perceptorii de impozite.

În schimb, ospitalitatea lor era fără margini pentru prieteni. Cel mare o dovedise deja arestând soldații din Fortul Maria pentru a-i pune la dispoziția contelui de Peyrac. Le plăcea să se arate generoși pe cheltuiala regelui Franței. Amedeu fu de îndată de acord s-o conducă pe Angelica de cealaltă parte a istmului, în golful Saint-Laurent.

Vor lua cu ei și câțiva oameni pentru a duce bagajele. Nu le trebuiau decât două zile de mers, poate și mai puțin, căci bălțile și turbăriile la acest sfârșit de vară erau aproape uscate și puteau fi traversate cu ușurință..

Deși nerăbdătoare, Angelica nu putu porni chiar a doua zi. O dureau piciorul și gamba era umflată. Starea rănii pe care o neglijase la Port-Royal se înrăutățise în contact cu apa de mare și căpătase aspectul unei ulcerări ce nu răspundea la nici un tratament. Angelica hotărî să rămână măcar o zi întreagă să-și odihnească piciorul și să mai încerce să-și aplice o nouă cataplasma de ierburi, care va avea poate un rezultat mai bun decât ce încercase până atunci.

Ca să poată pleca mai curând la drum, ea se strădui să se odihnească deplin. Locul era complet pierdut, la capătul lumii, în Golful Francez, care se umplea cu apă o dată pe zi până la o înălțime de doisprezece metri, încât aveai impresia că ești acum la adăpost și că nimeni nu va veni să te caute acolo.

Iluzie! Când, în cursul după-amiezii, Angelica traversa încăperea principală a locuinței, îl găsi acolo, părând că o așteaptă, pe marchizul de Villedavray, în redingotă cu coadă, vestă cu flori și tocuri înalte; cu o mână sprijinită pe un baston cu măciulie de argint și cu cealaltă ținând un băietel bucălat cam de patru ani, care-i semăna leit cu bucle blonde sub o bonetică de lână roșie.

— Angelica! exclamă marchizul, ce plăcere să vă revăd!
Și adăugă cu un aer mahnit:

— Am aflat de prezența voastră aici! Nu e bine! Nu m-ați anunțat și cât pe ce să plecați, fără să fi venit să mă vedeți...

— Dar nu știam că sunteți în împrejurimi.

Ochii Angelicăi se plimbau ezitând de la guvernator la copil...

— Sigur că da, zise marchizul cu mândrie, este copilul meu. Nu-i așa că e fermecător?

Și adăugă, pentru o informare mai bună:

— Este și ultimul copil al Marcellinei. Nu o cunoașteți? Păcat! De-ați vedea-o cum deschide scoicile!... Spune bună ziua, Cherubin!... Îl cheamă Cherubin!... Numele i se potrivește de minune, nu-i așa? De ce ați venit să locuiți la indivizii ăștia josnici, frații Defour, în loc să vă opriți la Marcelline?...

— Ne-am oprit, dar nu era acolo!

— Ah! E adevărat! Ne ascunsesem în pădure cu cazanele. Este un vechi obicei al acadienilor francezi. Cum zăresc un vas necunoscut, își înșfacă oalele și se duc să gătească câteva zile cu sălbaticii... E foarte amuzant!... Dar, în acest caz, am fost aproape sigur că am recunoscut una din navele domnului de Peyrac. De aceea am insistat să ne întoarcem acasă seara.

Și privind în jur cu iritare, continuă:

— Cum vă puteți înțelege cu aceste brute obraznice? Nu numai că-și bat joc de mine, refuzând să plătească patenta și dividendele, dar știți ceva? L-au ademenit pe Alexandre!... Da, l-au ademenit. L-au angajat să le remorcheze până la Petit-Condac ambarcațiunile negustorești și gata! Alexandre nu mai există pentru noi. O să ajungă o brută ca și ei, o să mănânce cu degetele, o să se culce cu sălbaticile... Este trist! Dar am scris în Quebec, ca să mă plâng de ei... O să vă citesc scrisoarea înainte să o trimit. Cât timp mai stați printre noi?

— Aș fi vrut să plec chiar mâine, spuse Angelica, dar am o rană la un picior care se vindecă greu. Mă tem că n-o să-mi permită să fac mai multe leghe fără să obosesc.

Guvernatorul se emoționează imediat.

— Și eu care vă țin în picioare! Biata mea copilă! Haideți, așezați-vă aici! Arătați-mi rana. Am câteva noțiuni de farmacie.

În realitate, era foarte competent. Căzură de acord că răul trebuia tratat cu lumânărică sau cu fiertură albă.

— O să le găsesc în mai puțin de o zi. Cunosk pe toată lumea aici. Am chiar relații excelente cu vrăciul-vrăjitor din satul vecin. Trebuie însă să fiți rezonabilă, draga mea. Nu veți putea face drumuri lungi decât după mai multe zile, știți asta.

— Da, știu! suspină Angelica, plecând capul.

Ea hotără să le ceară lui Piksarett și indienilor să plece înainte pe coastă și să ducă un mesaj soțului ei.

Marchizul părea foarte fericit.

— O să vă avem deci printre noi câțva timp! jubilă el. O să vedeți, aici e minunat. Eu vin în fiecare an. Marcelline îmi păstrează câteva costume și haine. Nu am nevoie să mă încarc cu bagaje. Este un loc de odihnă în cursul acestui turneu de inspecții atât de obositor. Îndatoririle mele de guvernator sunt copleșitoare, mai ales când sunt complicate de reaua voință a unora și altora. Ați văzut întâmplarea de pe râul Saint-Jean!...

— Da, în legătură cu râul Saint-Jean, cum s-au întâmplat lucrurile? întrebă Angelica care dorea să audă vorbindu-se de soțul ei.

Domnul de Villedavray îi dădu câteva amănunte.

— Domnul de Peyrac a acționat admirabil și Skoudoum i-a dat tot ajutorul. "Englezul" n-a văzut decât foc, cu atât mai mult cu cât era o ceață s-o tai cu cuțitul. Mi-am recuperat vasul, "Asmodeu", fără pierderi, nici vărsare de sânge. Aș fi vrut să-i mulțumesc cum se cuvine, dar a dispărut de îndată. Părea grăbit să termine cât mai repede...

Marchizul făcu din ochi, complice.

— Fără îndoială, ca să vă regăsească cât mai curând, frumoasă contesă!

— Eu una nu l-am revăzut, zise Angelica. Dar acum am aflat că s-a îndreptat spre golful Saint-Laurent și încerc să-l întâlnesc acolo.

— Îl veți întâlni, aveți încredere, doamnă! Până atunci, veți fi aici de Sfântul Ștefan. Este minunat! În fiecare an dau o petrecere pe vasul meu, cu această ocazie, căci este și ziua mea. Da, mă numesc Ștefan. O să veniți, nu-i așa? Angelica, zâmbiți, viața e frumoasă!

— Nu-i chiar așa de frumoasă! spuse vocea lui Amedeu Defour, care intra în casă, mai ales pentru cei ce vă întâlnesc. Ce căutați la mine în casă?

— Am venit să-mi salut prietenii personali pe care i-ați acaparat cu nerușinare, replică Villedavray, îndreptându-se din talie. Și în plus, nu uita că am drept de inspecție pe toate teritoriile ce intră sub jurisdicția mea, inclusiv în casa voastră. Este de datoria mea să-mi dau seama cu cât furați statul și pe mine însumi.

— Și cu cât îi puteți fura pe oamenii cumsecade care sunt, cum ziceți, sub jurisdicția dumneavoastră?

— Oameni cumsecade!... Ha! Ha! Ha! La unii ca voi te gândești când faci aluzie la "oameni cumsecade"? Sunteți niște destrăbălați și niște necredincioși care nu asistă niciodată la vreo slujbă. Părintele Damien Jeanrousse v-a numit păgâni.

— Noi nu avem preoți, iar părintele Jeanrousse spune singur că nu e aici ca să se ocupe de albi, ci doar de convertirea sălbaticilor.

— Dar pustnicul de pe munte? Ați putea să vă confesați lui...

— Fie, nu mergem la împărtașanie, dar suntem oameni cinstiți.

— Cinstiți! Bieții de voi! Credeți că mă puteți înșela și că n-am înțeles nimic din traficul vostru pe Petit-Condac. Duceți iute blănurile și lemnul de construcție în golf și le vindeți navelor care fac escală la Pointe-du-Chêne sau la Sainte-Anne înainte de a pleca spre Europa. Mărfuri care părăsesc Canada fără să plătească taxe. Sunteți niște pungăși! Știți ce se va întâmpla când voi spune toate astea în Quebec?

Amedeu tăcu și se duse să-și toarne o dușcă de alcool la colțul șemineului.

— Plățiți-mi zece la sută din beneficiu, spuse Villedavray care-l urmărea cu o privire de vultur (și nu mai era nici naivitate, nici jovialitate în ochii săi albaștri) și nu voi spune nimic.

— Nu e drept! Numai noi trebuie să plătim mereu, protestă Amedeu. Marcellinei nu-i cereți atât și doar Dumnezeu știe cât trafic mai face.

— Marcellina este o femeie împovărată de copii și are puține venituri, declară guvernatorul solemn; deși este severă, legea se poate arăta indulgentă pentru văduve și orfani.

— Oh, da! În materie de venituri și indulgență, a știut ea, Marcellina, să se pună bine cu dumneavoastră. Dar noi ceilalți nu avem aceleași mijloace!

— O să-ți trag una, obraznicule, strigă Villedavray ridicându-și bastonul.

— S-o vedem și pe asta, replică uriașul, punându-se în gardă cu pumnii ridicați.

Marchizul se stăpâni.

— Nu în fața copilului. Este atât de sensibil și-l vei speria. Revino-ți, Amedeu!

Făcură pace, deși Cherubin, cu bonețica lui roșie, nu părea deloc mișcat de acest schimb de amabilități. Marchizul îl luă de mână și-i făcu un semn Angelicăi.

— Să ieșim, îi spuse el.

În prag, se întoarse.

— Fie, rămânem la cinci la sută, dar cu condiția să dovedești puțin respect față de mine. Nu cer prea mult. Vino cu frații tăi la slujba de Sfântul Ștefan și la petrecerea de ziua mea la bordul lui "Asmodeu". Trebuie totuși să se poată spune că guvernatorul Acadiei este primit cu respect în provincia lui. Altfel, cum aș părea?

Afară, lângă o tufă de flori colorate, îi spuse Angelicăi:

— Chestia cu oamenii ăștia este că sunt geloși. Înțelegeți, fiecare dintre cei patru este tatăl al cel puțin unuia dintre copiii Marcellinei... Sunt copii foarte frumoși, recunosc, dar al meu este totuși cel mai reușit, hotărâ el privind-și cu satisfacție micuțul cu ochi albaștri. E normal, la urma urmei. Sunt guvernatorul... Bine, să uităm incidentul. O să vă trimit leacurile necesare. De îndată ce vă veți simți mai bine, veniți să ne vizitați. Marcelline dorește să vă cunoască. Veți vedea, este o femeie extraordinară.

5

Așa cum se întâmplă când auzi vorbindu-se mult de cineva, și poate cam prea mult, Angelica nu dorea în mod deosebit s-o cunoască pe faimoasa Marcellina. Această personalitate feminină a cărei limbuție și... fecunditate, îndrăzneală și îndemânare de a deschide scoicile păreau să-i fi atras admirația tuturor bărbaților din Golful Francez, o irita cu anticipație.

Dar Villedavray se ținuse de cuvânt. Îi trimisese plantele și balsamurile a căror eficacitate o putea aprecia, căci chiar a doua zi se simțea mai bine și trebuia să-i întoarcă guvernatorului vizita. Ea o luă pe drumeagul care lega cele două domenii. Piksarett, șeful indienilor Patsukett, o însoțea. El refuzase să plece înainte cum îi ceruse.

— Ești în pericol, îi declarase el. N-ar fi economic pentru mine să te pierd înainte să fi obținut răscumpărarea. Uniacke și fratele său vor merge până pe coastă să-l caute pe omul-tunet. Dă-le lor mesajul pentru el. Dacă-l vor găsi, poate va veni înaintea ta.

Dar când să scrie mesajul, Angelica nu știu ce să spună: să-l avertizeze? "Sunt la Tantamare... Te aștept... Te iubesc?..."

Brusc, legătura cu el părea nu că s-a rupt, dar că s-a pierdut într-un întuneric profund. Ce se întâmplase?

Ea mototoli hârtia și o aruncă.

— Indienii să-i povestească ce s-a întâmplat: că am naufragiat, că Hubert d'Arpentigny a fost ucis, că s-a atentat la viața mea, că sunt aici...

Cei doi sălbatici pleacă. Ea prefera să nu se despartă de oamenii de la Gouldsboro, nici de Cantor.

6

Casa Marcellinei era mare, confortabilă și foarte bine amenajată. Angelica îl găsi pe domnul de Villedavray tolănit într-un încăpător hamac de bumbac, atârnat de două grinzi. Fiul său i se juca la picioare cu niște bucățele de lemn.

— Este un hamac autentic din Caraibe, explică guvernatorul. Cât confort! Dacă știi să te întinzi bine de la un colț la altul, te odihnești admirabil. L-am căpătat pentru câteva galoane de tutun de la un sclav caraibian care a trecut pe aici cu stăpânul lui, un dezertor de pe un vas pirat.

— Omul cu mirodennii! exclamă Angelica. Când l-ați văzut?

Cam cu o săptămână în urmă se îndrepta spre coastă ca să găsească un vas cu care să se întoarcă în insule. Păreau la nevoie și lui Villedavray nu-i fu greu să obțină “aproape pe degeaba” hamacul sălbaticului și pe deasupra “caracoli”-ul său, o bijuterie tăiată într-un metal misterios pe care o purta la gât, încastrată într-o plăcuță de lemn tare. Marchizul îi arătă amuleta.

— Este foarte greu să ai așa ceva. Caraibienii țin în mod deosebit la ele și este aproape singurul obiect pe care-l lasă moștenire. Domnul de Peyrac v-ar spune că acest metal galben ca aurul și inalterabil ca el, nu este totuși aur, nici chiar un aliaj de argint aurit. Îl obțin de la indienii arouag din Guyana, dușmanii lor, când îi vizitează să le ducă daruri înainte de lupte... Sunt încântat de achiziție. Îmi va completa colecția de curiozități americane. Se pare că aveți “porțelanuri” irocheze, da, și un colier de wampum de toată frumusețea, pe care șeful celor Cinci Națiuni vi l-ar fi făcut personal cadou...

— Outtake... da, într-adevăr... Dar nu l-aș vinde niciodată... nici nu vi l-aș da “pe degeaba” cum sperați poate...

— Țineți chiar așa de mult la el? Reprezintă o amintire fericită? Întrebă marchizul repede.

— Desigur!...

Angelica își aminti scena în care ținea colierul de wampum în mâini, iar fortul se umpluse de mirosul supei de fasole adusă de irochezi pentru a-i salva de foamete. Acest moment rămânea pentru ea de neuitat. “*Porțelanurile* astea sunt pentru tine, Kawa, femeia albă care i-a salvat viața șefului nostru Outtake”

Marchizul aruncă o privire în curtea unde Piksarett, înconjurat de copii, povestea numeroasele lui aventuri de Mare Luptător din Acadia.

— Se spune în Quebec că vă culcați cu sălbaticii... lansă el zâmbind. Dar nu sunt decât bârfe, se grăbi să adauge, în fața reacției Angelicăi, și nu le-am crezut niciodată...

— Atunci de ce mi le spuneți? zise Angelica mânioasă. Ce nevoie am să știu murdăriile inventate pe seama mea în orașelul vostru bârfitor?... Nimeni nu m-a văzut vreodată acolo!...

— Dar faptele uimesc, draga mea! Outtake! Un dușman atât de înverșunat al francezilor și al oricărei ființe de rasă albă! Pentru dumneata, o femeie!... O asemenea onoare...

— I-am salvat viața. El ne-a salvat pe noi. De ce să fie ciudat un schimb de daruri?

— Dar asta?...

Villedavray arătă cu mișcare din bărbie spre Piksarett.

— Asta... Piksarett, indianul abenakis. Ōpusul lui Outtake. Cel mai mare dușman al irochezilor, în felul lui tot un inflexibil, înrăit în lupta pentru zeii și prietenii săi. Dar iată că părăsește campania războinică abia începută ca să vă urmeze ca un câțel!... Iezuiții au făcut o mutră!...

Și zâmbi cu un aer lacom.

— Spuneți dacă nu se poate bârfi!... Ce-i poate lega așa pe acești șerpi roșii de persoana voastră?

— Nu știu, dar nu este ceea ce insinuați. În orice caz, știți la fel de bine ca și mine că indienilor, indiferent care, nici nu le trece prin cap că ar putea avea relații amoroase cu o femeie albă. Pielea albă le repugnă.

— Au mai fost cazuri, zise Villedavray sentențios. Rare, desigur, dar implicând personalități feminine interesante. Chiar și printre englezoaice. Femei care părăsesc totul pentru a urma în frigul pădurilor un frumos indian înpuțit. Este o primitivitate ascunsă în orice femeie...

— Pentru moment, el este cel ce mă urmează, zise Angelica care începea să se enerveze. Și mai ales nu faceți asemenea aluzii față de el, căci scalpul dumneavoastră s-ar putea afla la brâul lui în secunda următoare și n-ar fi bine. Aveți gură rea și mai bine ați fi rămas la Curte decât să veniți să încurcați lucrurile în fundul Americii cu cancanurile... În plus, nici nu știu dacă sunteți pe deplin conștient de ceea ce spuneți, dar vorbele sunt jignitoare pentru mine și soțul meu... Ar fi mai bine să nu le audă!...

— Dar glumeam!

— Glumele dumneavoastră sunt îndoielnice...

— Ce susceptibilă sunteți, se plânse marchizul. Haideți, Angelica, ce-am spus?... De ce luați totul în serios? Viața e frumoasă, draga mea! Zâmbiți!

— Ah! De ce sunteți așa?! Mă scoateți din sărite și apoi vă permiteți luxul să mă consolati și să mă încurajați să văd viața în roz...

— Așa e el, ce vreți? Trebuie să-l suportați, zise Marcelline, intrând în cameră. Exact ca fiu-său, mincinos, sensibil, trebuie să-l alinați, mițitelul! E un copil, ce vreți! Rău, șmecher, inconștient, ca toți copiii. Rău, dar amuzant. I se iartă pentru că nu este fricos, deși e răsfățat. Și nu este rău din fire. Minte doar pentru lucruri mici, nu pentru cele importante...

Ea continuă așa un timp, fără să se poată ști dacă vorbea de tată sau de fiu... Era o femeie înaltă, bine făcută, dar mai puțin bărbătoasă decât își imaginase Angelica, chiar distinsă. Bogatul ei păr șaten, ce începea să încărunească la tâmplă, contrasta cu fața bronzată și rotofeie, dându-i un reconfortant aer tineresc și sănătos.

Era de înțeles tendința aventurierilor de a veni să se odihnească la acest sân generos și de a-și regăsi dorința de viață, chiar aceia mai săraci ca Iov...

Marcelline, orfană, săracă, șmecheră, măritată de mai multe ori și văduvă, mamă părăsită, își aprinsese focul cu cele mai mărunte surcele. "Nenorocirile" i-ar fi fost de ajuns să-și pună ștreangul de gât, dar ea nu vedea în viață decât noroc și întâmplări fericite. Ar fi putut vinde bucurie cum își vindea scoicile sau cărbunele.

— Ceilalți copii ai mei sunt serioși și puțin prostuți, îi explică ea Angelicăi. Din păcate, nu toți tații lor puteau fi guvernatori... Cu ultimul, cel mic, ești obligat să-ți cam pui capul la contribuție. E sănătos așa. Dacă mintea nu lucrează, te protesti. Când vine tatăl lui, atunci să te ții... La sfârșitul verii, puteți fi sigură că aici toată lumea e gata să se omoare. El știe însă să întoarcă un oraș cu susu-n jos, oh! la!la! Îl admir. Nu știu cum face să găsească atâtea lucruri cu care să jignească, să rănească să tracaseze... E o artă, vă spun... Eu una n-aș putea. Nu mă pricep la răutăți și asta m-a pierdut.

Ea vorbea privind-o pe Angelica cu atenție. În sfârșit, spuse:

— Bun! Asta e! Sunt mulțumită, îl meritați. Vreau să spun că sunteți femeia care-i trebuie. Cui? Contelui de Peyrac, la naiba! Eram curioasă. Se vorbea de dumneavoastră. Se spunea că sunteți

frumoasă. Se spunea chiar mai mult. Mi-era și frică. Femeile foarte frumoase și din nobileme sunt adesea niște stricate. A venit și pe aici la început, când explora, înainte să se spună că v-a adus din Europa. Este un bărbat... cum să spun, diferit... cum nu întâlnești prea des. Îi depășește pe toți ceilalți, chiar și pe acesta, declară ea desemnându-l fără menajamente pe Villedavray. E ceva în el care le face pe toate femeile, indiferent care, să dorească să se intereseze puțin de ele, măcar privindu-le... cum știe el să privească. E curios ca senzație, simți că te vede, că ești ceva, cineva, sau doar zâmbindu-ți, sau spunând o frază precum: "Ce casă primitoare, Marcellina! I-ați dat suflet..." Simți că-ți crește inima... și-ți spui: "Așa am făcut eu oare, am dat suflet casei mele și asta se vede?" Îmi spuneam că pentru un așa bărbat nu există femeie pe măsură. O femeie nu poate fi pentru el decât un obiect de distracție, trecător, și nu este bărbatul care să se căsătorească cu cineva doar pentru a fi servit, sau pentru a o arăta prin saloane... Și-mi spuneam că nu pe mări și în sălbăticie o să-și găsească pasărea rară... Dar iată că aflu că a apărut la Goulsboro o contesă de Peyrac. Eram așa de curioasă, încât a fost cât pe ce să ridic pânzele să merg să văd cum sunteți. Și acum, vă văd și sunt mulțumită. Se mai întâmplă și lucruri bune în viață.

Încă de la primele cuvinte, Angelica înțelesese că ea vorbea despre Joffrey și sincerul entuziasm cu care se exprima Marcellina îi provocă atâta bucurie încât aproape îi dădură lacrimile. Îl vedea venind aici, singur, exilat din regat, izgonit de ai săi pentru a fi păcătit doar prin inteligență și măreția sufletului și inima i se umplu de dragoste și dor. Ea era atât de departe, acolo în Franța, ca un animal hăituit, iar el, aici, fără speranță de a o mai găsi vreodată. Amândoi torturați de o durere pentru care nu există consolare pe pământ. Minunea care-i unise lua brusc pentru ea proporții supraomenești. Văzând lacrimile care umpleau ochii Angelicăi, Marcellina se întrerupse, îngrijorată.

— Iertați-mă, spuse Angelica ștergându-și ochii, ce-mi spuneți îmi merge drept la inimă! Nici nu pot spune cât sunt de mișcată. În acest moment sunt îngrijorată pentru el...

— Totul o să se aranjeze, spuse Marcellina cu blândete. Domnul guvernator mi-a povestit. Încercați să-l întâlniți pe coastă, dar nu puteți continua călătoria din cauza piciorului rănit... Aveți răbdare! Vom avea poate ocazia să avem curând vești de la el. Fiul meu, Lactance, este zilele astea la Tormentine ca să ducă mărături. Trebuie să se întoarcă mâine sau poimâine; dacă l-a văzut pe domnul de Peyrac, ne va spune.

Această speranță o însenină pe Angelica. Prezența Marcellinei degaja o senzație înviorătoare și certitudinea, cum spunea ea, că "totul se va aranja".

Luară împreună gustarea cu cidru și plăcintă cu vânat. Villedavray îi citi Angelicăi scrisoarea pe care voia s-o trimită în Quebec pentru a denunța reaua purtare a fraților Defour și care începea astfel:

Excelență

Nu mai am nici un motiv să fiu la fel de satisfăcut de domnii Defour ca în trecut. Astfel, cel care tocmai s-a întors din Franța, nu mai face apel la mine, ca de altfel nici ceilalți trei. Toți au firi total stricate de îndelungata libertate și de obiceiul de a-și modela singuri comportarea, deplorabil obicei al oamenilor care bântuie Acadia și pe care l-au căpătat de la indieni... Este deci indispensabil ca asemenea oameni atât de primejdioși să fie sub observație, așa cum v-am smnalat deja anul trecut... etc.

Apărură și câțiva dintre copiii Marcellinei. Cea mare era o fată, Yolanda, la fel de înaltă ca mama sa, dar lipsită de feminitatea ei naturală.

— Este un adevărat jandarm, spunea Marcellina cu mândrie despre ea, poate doborî un bărbat cu un pumn.

Angelica îl întrebă încet pe marchiz care erau progeniturile fraților Defour.

— Nu știu nimic exact, răspunse el. Lucrul de care sunt sigur este că sunt în trupă. O simt.

Atenția îi fu brusc atrasă de un punct îndepărtat, la orizont. Era o navă, care făcu pe toată lumea să iasă din case. Yolanda întrebă dacă nu trebuie să înceapă să ia oalele din cui și să fugă în pădure.

— Nu, spuse marchizul, acum văd cu cine avem de-a face. Este barca flamandă a bețivanilor ăia sângeroși de frații Defour. Bun, vor fi cu toții aici pentru Sfântul Ștefan. Poate chiar și Alexandre! Ha! Ha! O să-i pun să cânte liturgia, zise el frecându-și mâinile.

Angelica nu spunea nimic și-l privea fix.

— Ce aveți? întrebă marchizul, păreți gânditoare.

— Caut să-mi amintesc ceva despre dumneavoastră, zise ea. Ceva ce vă privește și este foarte important, dar nu reușesc să-mi aduc aminte despre ce este vorba. Ah! gata, am găsit!... Sigur că da...

Scena pe care o căuta îi revenise în memorie.

— ... Prima dată când v-am întâlnit pe plaja de la Gouldsboro, ați spus că nu puteți vedea la doi pași fără ochelari. Ori acum, cu ochiul liber, nu doar ați zărit vasul în depărtare, dar l-ați și identificat.

Marchizul păru uluit, și se înroși ca un copil prins cu minciuna, dar își reveni destul de repede.

— Este adevărat! Îmi amintesc... De fapt, am o vedere pătrunzătoare și n-am avut în viața mea nevoie de ochelari... dar am fost obligat să joc acastă mică comedie...

Și privind în jur, o trase într-un colț pentru a-i putea vorbi confidențial...

7

— ... Am spus asta din cauza acelei femei care vă însoțea.

— Ducesa de Maudribourg?

— Da... când am văzut-o, mi-a înghețat sângele în vine... Mă temeam doar de un lucru: să nu mă recunoască sau să afle ea că am recunoscut-o... Ca s-o evit, m-am lansat în prima improvizație care mi-a venit în minte și se pare că mi-a reușit destul de bine, fiindcă până și dumneavoastră m-ați crezut... Am ceva talent de actor... Domnul Molière îmi spunea...

— De ce vă temeati să nu afle că ați recunoscut-o?

— Dar e o femeie redutabilă, draga mea! Vorbiți despre ducesa de Maudribourg în unele cercuri particulare de la Paris sau de la Versailles și veți vedea multe chipuri pălind. În ceea ce mă privește, am întâlnit-o uneori, la Curte, firește, dar mai ales la acele ședințe de Magie Neagră pe care e bine să le frecventezi pentru ați se acorda considerație. E la modă acum. Toată lumea se îngămădește la ele pentru a-l întâlni pe Diavol. Eu unul nu prea agreez acest tip de distracții. V-am spus, sunt un om simplu, prietenos. Îmi place să trăiesc liniștit printre prieteni, cărți, obiecte și peisaje frumoase. Quebecul îmi convine...

— De ce nu ne-ați avertizat de adevărata personalitate a acestei femei pe care întâmplarea a adus-o în așezarea noastră?

— He, credeți că țineam să-mi administrez vreo fiertură? Este specialistă în otrăvuri, draga mea, una dintre cele mai competente... Și apoi, situația mi s-a părut picantă. Să flirtezi cu Diavolul cu ochi de înger! Când mă gândesc că a avut obrăznicia să-mi spună: "Domnule, mă confundați, vă asigur că n-am moartea

nimănui pe conștiință.” Ea, care a trimis *ad patres* vreo duzină de indivizi, fără să-i mai punem la socoteală pe bătrânul ei soț, câteva servitoare care nu i-au fost pe plac și un confesor care n-o izbăvea de păcate...

El pufni în dosul mâinii.

— ... Este o bastardă, fiica unei mari doamne desfrânate, puțin vrăjitoare, care a avut-o ori cu confesorul, cu valetul, cu fratele, sau cu vreun amărât oarecare... nu se știe. S-ar părea că preotul e autorul, căci era foarte savant în matematici, și asta ar explica talentele ei evidente pentru științe, deși într-o vreme teologii au crezut că le are de la Diavol...

Și adăugă, îngrijorat:

— N-am ajuns să aflu exact cine era mama ei... Doamna de Roquencourt o cunoștea, dar n-am reușit s-o fac să-mi spună adevărul... tot ce știu este că e vorba de un nume mare din Dauphiné.

— Credeam că doamna de Maudribourg este din Poitou...

— Spune orice în privința asta. Depinde pe cine a hotărât să seducă... Doamna de Roquencourt s-a interesat de fetiță, nu știu pentru ce... Poate o lega o prietenie specială de mama ei... sau poate că și ea avea o slăbiciune pentru preot... Nu era deloc lipsit de farmec, eclaziastul acela. Un fel de geniu științific spontan. Fiică-sa i-a moștenit și satanismul! Ați auzit de afacerea mănăstirii Norel?

— Nu.

— S-a petrecut acum vreo douăzeci de ani. Se afla și ea acolo și avea cam cincisprezece primăveri. Dar nu este singura mănăstire unde Diavolul și-a făcut de cap. Au mai fost Loudin, Louviers, Avignon, Rouen, era la modă pe atunci... La Norel, acțiunea satanică era condusă de Yves Jobert, administratorul mănăstirii, care le puneă pe călugărițe să danseze goale și să se împreuneze între ele până și în biserică și în grădină. Le învăța că trebuiau să omoare păcatul prin păcat și pentru a imita puritatea primilor noștri părinți, trebuiau să stea goale ca ei și să-și urmeze impulsurile simțurilor, mai degrabă decât să și le înfrâneze... Este o teorie nu tocmai lipsită de seducție, dar Inchiziția n-a văzut-o cu ochi buni. Ea l-a supus pe Yves Jobert la torturi înainte să-l ardă de viu, ca și pe unele dintre maici¹

1 Autorii amintesc cititorilor că faptele evocate aici de Villedavray sunt autentice. În secolul lui Ludovic XIV, vrăjitoria juca un rol primordial. Curtea și mănăstirile au fost martorii unor dezordini extravagante. Mii de copii au fost arși în timpul meselor negre. "Afacerea Peștilor" în Franța și cea a "Vrăjitoarelor din Salem" în America urmau să izbucnească câțiva ani mai târziu.)

Ea, Ambroisine, a scăpat căci este șireată. Ducele de Maudribourg s-a căsătorit cu ea și așa și-a putut oferi un blazon pe flamura ei de bastardă, un leu cu patru labe cu ghiare și boturi deschise, pe un fond nisipiu. El credea că a făcut o afacere bună căci avea obiceiul să-și ofere tinere fecioare ca apoi să se debaraseze de ele când se plictisea, dar a găsit una mai tare decât el. În materie de vicii și otrăvuri, nu mai avea nimic de învățat. Firește, toate astea nu se știu în mod oficial... Sunt nume prea mari. Dar eu, fiind la curent cu tot, sunt greu de înșelat... Înțelegeți de ce m-am emoționat s-o întâlnesc așa, în America, pe această Messalină lacomă. Dar cred că m-am descurcat bine în această situație neplăcută... Angelica, păreți supărată! De ce?

— Nu m-ați prevenit la timp. Primirea acestei femei printre noi reprezenta o primejdie mortală.

— Destul! N-a omorât pe nimeni, după câte știu.

— Dar ar fi putut.

Angelica tremura. Ideea că Ambroisine plănuise s-o otrăvească pe Abigael devenea evidentă.

— Angelica, v-ați schimbat, strigă marchizul, dezolat. S-ar spune că v-ați supărat pe mine!

— V-aș omorî bucuros, zise Angelica fixându-l cu răceală.

Privirea ei nu prevestea nimic bun, căci guvernatorul se dădu îndărăt cu un pas.

— Nu în fața copilului! zise el grăbit. Vă rog! Haideți, Angelica, fiți rezonabilă. S-ar spune că-mi reproșați cu adevărat ceva grav.

— Sigur! Știați aceste lucruri îngrozitoare despre ducesa și nu ni le-ați comunicat. Asta vă e vina!

— Dar din contră, cred că am acționat cu abilitate și sânge rece. Un denunț i-ar fi trezit poate instinctele perverse. Cine știe? O fi venit în America să se facă mai bună? Să se convertească? Este ceva obișnuit printre frumoasele noastre criminale. Când s-au săturat de plăceri veninoase, se aruncă în credință și devin remarcabile, credeți-mă!... Domnișoara de La Vallière s-a călugărit, doamna de Noyon care și-a otrăvit copiii nou născuți și doi amanți — sunt singurul care știu asta — este de câțiva ani la Fontevrault și se vorbește s-o pună stareță...

— Ah, încetați să-mi mai vorbiți de lumea asta abjectă! strigă Angelica fugind spre ușă.

Marchizul de Villedavray o urmă agitată.

— Angelica! De ce vă emoționați de atât de tare?! Haideți! N-o să ne certăm pentru asemenea bagatele! Admiteți cel puțin că am vrut să acționez cum era mai bine...

Ea îi aruncă o privire neagră. Nu credea în inocența lui. Dacă tăcuse, era poate de frică, dar și pentru că adora să încurce treburile altora și să se simtă important.

— Mă judecați greșit, făcu el, cu adevărat întristat. Nu contează! Mă veți cunoaște mai bine într-o zi și veți regreta această duritate. Până atunci, să nu tulburăm excelentele noastre relații pentru o persoană atât de puțin interesantă. Acum ea este departe și nu mai poate face rău nimănui... Hai! Angelica, zâmbiți, viața e frumoasă! O să veniți la ziua mea, nu-i așa?

— Nu, n-o să vin.

8

A doua zi, venind să o viziteze la frații Defour, marchizul făcu în așa fel încât, copleșită de insistențele și dovezile în sprijinul purității intențiilor lui în povestea cu Ambrosine, Angelica sfârși prin a ceda. Fie, va merge la ziua lui! Fie, îl ierta! Da, era de acord că datorită lui piciorul îi era acum aproape vindecat! Că nu e bine să fie supărată pe el, să lipsească de la o asemenea petrecere extraordinară pe "Asmodeu" și de la ocazia specială de a o vedea pe Marcellina deschizând scoici...

În plus, avea inima mâhnită din cauza lui Alexandre. Acesta venise odată cu frații Defour și voia să continue să colinde râurile fără să mai vorbească de întoarcerea în Quebec cu protectorul său... Discuția fusese furtunoasă.

— Ce ingrată este tinerețea! suspina marchizul. Angelica, nu contribuiți la supărarea mea.

Bun! Ea-i promise să meargă la recepție și se ocupă puțin de toaleta ei pentru acea ocazie. Nu dormise toată noaptea și avea fața trasă. Își reproșa că reacționase prea violent la dezvăluirile acestui gură spartă de marchiz. Trăise și ea la Curte și nu afla de la el nimic nou.

Oare uitase Messele Negre întrezărite în nopțile de la Versailles, când piticul Barcarole o conducea și o apăra de acțiunile criminale ale marchizei de Montespan? "Eram mai puțin vulnerabilă atunci, mai puțin sensibilă la nerușinarea omenească..."

Aici, în aceste locuri virgine, în beția unei dragoste autentice și fascinante, începuse să uite și viața ei căpătase un alt sens, mai sănătos, mai creator, potrivit cu firea ei. Oare "ei" o vor urmări până

aici pentru a o face să-și plătească rătăcirile? Părea un coșmar!.. Pe fereastra deschisă în noapte, îl zări pe Piksarett, indianul, care veghea asupra ei. O altă lume. Cantor, fiul său, dormea nu departe. Se gândi la Honorine... la Severine, la Laurier, la micuța Elisabeth în leagănul ei rustic, la Abigael... și se ridică agitată ca să meargă să privească stelele și să ia din limpezimea cerului forța necesară.

— Nu, "ei" nu ne vor învinge...

Pe înserat, se îndrepta, însoțită de Cantor și Piksarett, spre proprietatea Marcellinei Raymondeau. Frații Defour erau deja acolo, îmbrăcați de sărbătoare în haine de postav și pantofi cu cataramă, pe care nu le puneau decât o dată pe an. Intrau, mai mult sau mai puțin stânjeniți, dar de această dată trebuiau să facă pe placul guvernatorului.

Dimineața, fuseseră văzuți la capela pustnicului, asistând la serviciul religios. Fără plăcere, dar cu voci tunătoare, cântară și imnurile.

— Lamentabil, spuse Villedavray ieșind. Mi-au spart urechile. Ah! draga mea! Să ascultați slujbele astea în Quebec! Corala catedralei și cea a casei iezuiților...

— Păreți foarte sigur că ne veți vedea în Quebec... În ceea ce mă privește, proiectul acesta nu mi se pare pe cale de a se realiza. Acum suntem în septembrie, nu știu unde se găsește soțul meu... Și, în orice caz, nu-mi pot petrece iarna atât de departe de fetița mea pe care am lăsat-o într-un fort izolat, la frontiera statului Maine...

— Luați-o și pe ea! zise Villedavray ca și cum ar fi fost un lucru dintre cele-mai simple. Ursulinele o vor învăța alfabetul și va patina pe Saint-Laurent...

Cu tot interesul pe care îl stârnea petrecerea și care atrăgea acadienii din împrejurimi, inclusiv câțiva coloni englezi și scoțieni, ca și pe șefii triburilor învecinate, Angelica simțea că nu va putea participa cu dragă inimă. Era departe de starea de spirit în care se găsea la Monegan, acum două luni. Ce amintire! Sărise în foc ca să alunge spiritele rele și dansase nebunește cu căpitanul basc Hernani d'Astigarza sub privirile dezaprobatore ale lui Jack Merwin, iezuitul și ale lui Thomas Patridge, pastorul... Astăzi, amândoi erau morți!... Cât zbucium! Când se va termina oare această vară blestemată?...

Felinare colorate se reflectau în apa liniștită a fiordului unde era ancorat "Asmodeu". Cantor își acorda ghitara, reparată după câte îndurase la Port-Royal. Lumea venea la bord în bărci ca să petreacă, să cânte și să danseze.

Dar era scris ca Angelica să nu poată da, în acea seară, satisfacție bietului guvernator al Acadiei. În zarva pregătirilor și pe când se lăsa seara, un tânăr indian se apropie de ea și-i spuse în franceză că pustnicul de pe munte o cheamă în capela sa, căci se afla acolo un bărbat care voia să vorbească cu doamna de Peyrac și cu fiul său Cantor. Angelica reacționează imediat.

— Nu prea-mi plac asemenea mesaje. Un bărbat... E prea vag! Să-și spună numele și merg.

— A spus că e din partea lui Clovis.

9

Clovis!... Chiar el era. Când Angelica și Cantor intrară în grotă pustnicului, îl recunoscură fără greutate la lumina unei torțe afumate pe auvergnacul bondoc, cu sprâncene negre și ochi pătrunzători și ostili. El se ridică și rămase în fața lor, cu căciula în mâini, într-o atitudine oarecum politicoasă. Cu cămașa întărită de jeg, bărbia nerasă și părul zburlit, părea un adevărat om al pădurii.

— Clovis! Dumneata aici? îi spuse Angelica. Nu credeam să te mai vedem!... De ce ai fugit?

El respiră cu putere de mai multe ori, afișând acel aer încăpățânat pe care și-l lua ori de câte ori ea îi făcea reproșuri.

— Eu n-am vrut, zise el, dar "ei" mi-au promis un smarald de Caracas și, la prima vedere, nu mi s-a părut prea rău ce-mi cereau să fac. Apoi, eram încurcat și am înțeles că, oricum aș fi întors-o, urma să-mi las pielea. Așa că am întins-o...

— Cine sunt "ei"? întrebă Angelica, care înțelesese imediat că Clovis făcea aluzie la dușmanii lor misterioși...

— Știi și eu?... Oameni de aiurea care vor să vă facă necazuri! Dar de ce? Pentru cine?... Asta n-o știi.

— Ce ți-au cerut să faci pentru ei împotriva noastră?

Clovis respiră din nou adânc. Clipa cea grea venise.

— Era la Houssnock, explică el. A venit un băiat și mi-a dat câteva mărunțișuri și mi-a promis că dacă afacerea reușește, voi primi un smarald. Spunea că era un pirat în golf cu care erau în cârdășie și care jefuise întreg tezaurul spaniolilor la Caracas și că, pentru mine, vor obține de la el un smarald. Și apoi, ce dorea nici nu părea prea rău.

— Ce voia?

— Nu mare lucru, făcu Clovis, clătinând din cap.

— Dar ce?

— Voia să vă fac să plecați pe dumneavoastră, doamnă contesă, la englezi fără ca domnul conte să fie anunțat de asta. Vorbisem s-o conducem pe prizonieră până pe cealaltă parte a Kennebecului. Mi s-a părut simplu, așa că i-am spus lui Maupertuis și fiului său că domnul conte îi însărcina să vă însoțească împreună cu fiul dumneavoastră până în satul englez și că vă va aștepta la vărsare. Nu s-au prins. Canadienii nu scapă ocazia să bată pădurile fără să-și pună întrebări. L-au informat pe tânărul senior de aici (Clovis îl arătă pe Cantor cu bărbia) care n-a văzut în asta vreun rău. Tinerii o iau din loc fără să-și bată prea mult capul...

— Mulțumesc mult, zise Cantor, înțelegând că se folosiseră de impulsivitatea lui adolescentină pentru a-l înșela pe tatăl său și pentru a o atrage pe mama sa într-o capcană.

La Houssnock, Angelica, văzându-l sosind și spunându-i din partea tatălui său că trebuia să pornească singură la drum spre Newhewanick, se conformase fără să caute nici ea să ajungă la sursele ordinului primit.

Planul era urzit într-un mod atât de machiavelic și cu o asemenea cunoaștere a personalității fiecăruia încât Angelica se îndoia că fusese conceput chiar de Clovis.

— Cum arăta omul care a venit să-ți vorbească la Houssnock?

Ea întreba fiind deja sigură de răspuns și în fața tăcerii minierului auvergniac, completă:

— Un bărbat palid, nu-i așa, și ai cărui ochi te îngheață?

— Prima dată, da, zise Clovis. Dar am mai cunoscut și alții. Sunt numeroși. Sunt marinari și cred că au două nave. Ascultă de un șef nevăzut, care le dă ordine, dar nu este cu ei. Îl întâlnesc doar din când în când. Îl numesc Belialith. Asta-i tot ce știu.

Și schiță un gest pentru a-și lua de jos bocceaua, ca și cum ar fi terminat cu ceea ce avea să le spună.

— Știi, Clovis, că în satul englez am căzut într-o capcană în care a fost cât pe ce să ne pierdem libertatea, dacă nu și viața...

— Am aflat asta, spuse el, și de aceea am fugit. Și apoi, ei m-au înșelat. Nici vorbă de smarald pentru mine. Piratul care le avea s-a aliat cu domnul conte. Ar fi trebuit să bănuiesc că dacă domnul conte se găsea pe acolo, el scotea castanele din foc. N-am fost prost când am intrat în serviciul său și ar fi trebuit să rămân acolo.

— Da, zise Angelica cu severitate, dar ai fost mereu cap sec, Clovis. Mai bine rămâneai credincios unui stăpân ale cărui calități le

cunoșteai, decât să preferi să te lași condus de invidie și ciudă, mai ales față de mine. Ai fi fost foarte mulțumit să am necazuri, nu-i așa? Ei bine, poți fi fericit! Am avut și nu s-au terminat. Dar nu sunt sigură că ai câștigat ceva în această partidă a Răului.

Clovis plecă fruntea și pentru o clipă avu un aer încurcat. În ciuda greșelilor sale, Angelica îl compătimea pentru singurătatea lui hăituită. Era un individ limitat, deși nu lipsit de inteligență și talent în meseria sa de fierar, dar era prea primitiv pentru a-și asuma destinul într-o lume vicleană, crudă cu cei proști. Ea îi cunoștea secretul, o pasiune de bărbat obișnuit să fixeze flacăra și să vadă în ea strălucind comori, dragostea sa pentru pietre prețioase din care voia să construiască într-o zi un relicvariu somptuos micuței Sfinte Foy de Conques, sanctuar renumit în regiunea sa natală.

Ea îi spuse:

— Dacă ai înțeles că n-ai făcut bine, de ce nu i-ai vorbit deschis domnului conte?

El o privi indignat:

— Chiar mă credeți prost?... Nu era destul ce-am făcut? Aproape v-am trimis la moarte, Doamnă contesă. Și mă vedeți explicându-i asta de-a dreptul, în față... Credeți că poate avea milă pentru unul care a vrut să vă facă rău? Se vede bine că sunteți o femeie, vă imaginați că bărbații pot fi numai zahăr și miere pe dinăuntru, ca voi, femeile... Îl cunosc eu, îl cunosc mai bine ca dumneavoastră! M-ar fi omorât... sau mai rău! M-ar fi privit în așa fel încât după aceea n-aș mai fi fost o ființă vie... N-am putut să înfrunt asta. Am preferat să plec... Dumneavoastră, pentru el... sunteți o comoară... Și când ai o comoară, e ceva care te arde aici, spuse el punându-și mâna pe piept. Nimeni n-are dreptul s-o atingă, nici să încerce să ți-o ia... Eu știu cum este... Și eu am o comoară. Și pentru că nu vreau s-o pierd, n-o să mai stau pe aici... Pentru că "ei" sunt pe urmele mele și sunt periculoși, continuă el încet. Este unul Bruta, altul Chiorul, altul Mutul, altul Nevăzutul, pe care-l trimit în avangardă, căci nimeni nu-l remarcă, așa de mult seamănă cu cineva pe care crezi că l-ai văzut deja. O echipă ca asta este Dracul pe pământ. Poate vor să știe unde mi-am îngropat comoara, dar ioc, n-o vor avea.

Aruncându-și sacul pe umăr, se îndreptă spre ieșirea din grotă, dar Cantor se propti înaintea lui.

— Nu așa de repede, Clovis! N-ai spus tot.

— Cum n-am spus tot? se răsti el.

— Nu! Mai ascunzi ceva, simt eu.

— Semenii cu taică-tău, mormăii Clovis aruncându-i o privire plină de ură. Hai, lasă-mă să trec, puștiule. V-am mai spus, nu vreau să-mi las pielea în afacerea asta. Mi-ajunge că am încercat să vă salvez...

— Ce vrei să spui? insistă Cantor. Din ce ai vrut să ne salvezi?

— Da, vorbește, insistă și Angelica, înțelegând după expresia bărbatului că fiul ei intuise corect. Clovis, am fost întotdeauna prieteni buni și ai trăit cu noi la Wapassou. Fii cinstit și ajută-ne până la capăt.

— Nu! Nu! se încăpățână Clovis care privea în jur disperat. Nu pot. Dacă îi fac să rateze lovitură, "ei" or să mă omoare.

— Ce "lovitură"? strigă Cantor. Clovis! Nu-i poți lăsa să ne învingă. Ești unul de-ai noștri...

— Vă spun că-mi voi lăsa pielea, repetă Clovis. "Ei" or să mă omoare. "Ei" nu se dau îndărăt de la nimic. Sunt niște demoni... Mă urmăresc, i-am simțit mereu pe urmele mele...

— Clovis, ești unul de-ai noștri, repetă Cantor fixându-l cu ochii săi verzi ca un șarpe ce vrea să-și fascineze prada. Vorbește... căci altfel... o să scapi poate de ei, dar n-o să scapi de dreptatea divină, nici de sfântă din Auvergne.

Minerul, cu spatele la perete, părea un animal hăituit. El șopti:

— Ah! Mi-ați spus odată, doamnă, că am nevoie să mă pocăiesc. După ce știți asta?

— După ochii tăi, Clovis, ești un om care nu poate hotărî încă dacă e de partea binelui sau a răului. Acum a venit clipa.

El plecă capul, apoi spuse:

— O să arunce vasul în aer!

— Ce vas?

— Vasul guvernatorului care este ancorat nu departe de aici.

— "Asmodeu"?

— Cam așa ceva!...

— Și când asta?

— Ce știi eu... acum, peste o oră... sau două, dar în această noapte, în timpul petrecerii care se dă acolo... De asta v-am chemat aici pe amândoi... când am aflat, dând târcoale pe aici, că mergeți la petrecere. Nu voiam să săriți în aer cu ei... Asta-i, v-am spus tot... Acum, lăsați-mă să plec...

Și, îmbrâncindu-i, se năpusti afară din capelă. Îl auziră coborând în vale, ca un mistreț răvășind tufișurile.

Binecuvântat fie creatorul care i-a făcut pe indieni la fel de iuți la fugă ca un cerb în galop!

Piksarett, fugind pe drumul care ducea spre domeniile Marcellinei-cea-Frumoasă, sărind peste obstacole, abia atingând pământul, zburând parcă uneori, traversând noaptea ca un fulger, ca vântul, ar fi stârnit invidia zeilor.

Anunțat de Angelica de primejdia care plana asupra oaspeților guvernatorului la bordul vasului, el o luase înainte. Îl depăși curând pe Cantor care alerga.

Cantor fugea iute, dar Piksarett parcă avea aripi.

Angelica îi urma, cât de repede o lăsa piciorul bolnav. Ajungând la concesiunea fraților Defour, abia mai respira. Și, mai era o jumătate de leghe de parcurs.

Înainte strigase ca să-l oprească pe Cantor. Copilul, curajos, se avântase în ajutorul semenilor săi, riscându-și viața ca să ajungă la timp, și nobilul indian deasemenea. Dacă vasul sărea în aer când vor fi amândoi la bord, înainte să-i anunțe pe petrecăreți să fugă?.. “Nu se poate, își repeta ea, ar fi groaznic. Nu se poate întâmpla așa ceva.”

Cu fiecare secundă, destinul pecetluia soarta mai multor vieți umane și poate pe aceea a fiului ei. În pânțelele vasului moartea înghițea timpul și grăbea catastrofa. În ce clipă se va face conjuncția între această capcană și cursa nebună a lui Piksarett și a fiului ei? Înainte de sosirea lor, când vor ajunge la bord, sau după ce fiecare ar fi fost salvat?

Ea își continuă drumul mai încet. La jumătatea lui, o lumină strălucitoare păru că tâșnește din pădurea întunecoasă, în timp ce un zgomot asurzitor făcea să răsunec ecurile falezei. Cum a ajuns pe domeniul Marcellinei, n-o va ști niciodată...

Zări vasul arzând, scufundându-se în apa neagră. Apoi, privirea sa reveni spre mal unde zări la lumina flăcării o mulțime numeroasă și silueta marchizului de Villedavray care se agita vociferând. Piksarett și Cantor ajunseseră la timp.

Piksarett apăruse printre petrecăreți, pe dunetă.

— Fugiți! strigase el, moartea este în pânțelele acestui vas!

Marchizul de Villedavray a fost singurul care l-a luat în serios. Ceilalți erau cu toții pe jumătate beți și nu-l înțelegeau. Dar guvernatorul știa să se arate la înălțime. Cu fiul său în brațe, cu o energie de fier și cu ajutorul lui Piksarett și al lui Cantor, reușise să împingă pe toată lumea pe punte și să-i facă să coboare în diferitele ambarcațiuni care așteptau ca să-i ducă la țărm. Pe plajă, oamenii se priveau unii pe alții, fără să înțeleagă ce se întâmplă.

— Ce este? Unde-mi e paharul?

Villedavray, scuturându-și manșetele de praf, ridică nasul spre marele Piksarett:

— Și acum, Sagamore, explică-mi! zise el solemn. Ce înseamnă asta?...

Răspunsul fusese o bubuitură ca de tun care umplu valea. Flăcări izbucniră din flancurile vasului. În câteva clipe, nava luă foc, se înclină, apoi se scufundă, ducând la fund toate pieile, încărcătura și bogățiile domnului guvernator al Acadiei.

10

Puteau fi oare numărate comorile pierdute? În afară de blănuri, mii de livre de mărfuri — englezești desigur — sau de bijuterii și dubloni spanioli — căpătate de guvernator în schimbul influenței sau protecției sale pentru micile așezări pierdute ale Golfului, care adesea tăinuiau arme sau muniții. Afacerile marchizului de Villedavray dovedeau marele interes pe care-l purta tuturor lucrurilor și cunoașterea exactei lor valori comerciale, artistice sau de schimb: vinuri, lichioruri, rom din insule... Cadourile primite de la Peyrac la Gouldsboro erau printre cele pe care le regreta amarnic. Doar piesele sobei de faianță olandeze fuseseră salvate, căci marchizul le debarcase recent ca să i le arate Marcellinei și să le ambaleze cât se poate de bine pentru călătoria de întoarcere în Quebec, prin largul coastelor Noii-Scotii, adesea foarte furtunoase.

Toată noaptea și ziua următoare, malurile locului unde se scufundase pe jumătate "Asmodeu" părrură un furnicar. Cum oare se comisese un asemenea atentat? S-ar fi putut invoca neglijența, un incendiu provocat de vreun matelot beat care-și răsturnase felinarul. Era suficientă o scânteie.

Dar se știa că fusese premeditare, intenție criminală. I se adusese marchizului o bucată de cablu destul de ciudată, găsită de un indian pe nisipul unui fiord vecin. Guvernatorul o examinează, clătină din cap și zise, amărât:

— Genial! Cu adevărat genial!

Era o piesă uitată sau abandonată ca fiind lipsită de importanță dintr-un aparat de sabotaj portativ, dintre cele mai eficace. El arăta că pirații din mările sudului care doreau să se răzbune pe concurenții necinstiți, rău platnici sau care-și uitau promisiunile, erau foarte inventivi în fabricarea de fitile incendiare cu ardere înceată, ce nu produceau nici miros, nici fum și puteau fi plasate nu departe de

depozitul de praf de pușcă de un complice care ar fi avut tot timpul să fugă. Acesta era genial, constând dintr-un cordon din maț de pește, umplut, ca un mic cârnat, cu granule de iască "lipite" cu o materie neagră pe care Villedavray ezită să o definească, dar pe care Angelica o recunoscuse ca fiind caliş* de Chile, căci era materialul cel mai folosit în lucrările contelui de Peyrac. Totul era impregnat cu un fel de rășină indiană.

— Ea permite conținutului mațului să ardă lent, fără să emane nici miros, nici fum, spuse guvernatorul. Au putut-o pune lângă vasul nostru și au aprins-o ieri sau alaltăieri. Nimic nu putea s-o stingă sau s-o descopere înainte să-și atingă scopul...

— Vasul era totuși păzit?!

— De cine? urlă Villedavray. Niște leneși care se îmbată, mă exploatează și aleargă după sălbaticе... Și cu toate venirile și plecările și pregătirile pentru petrecere, oricine putea urca la bord, cu cordonul asta ascuns în pălărie...

Și privi bănuitor în partea fraților Defour.

— Hei, zise cel mai mare, ne acuzați?... Mergeți cam prea departe!... Uitați că eram și noi la bord și că fără indian am fi sărit cu toții în aer...

— E adevărat! Unde este indianul?... Cum de-a știut?! Va vorbi, chiar dacă va trebui să-l torturez...

Angelica interveni pentru a-l cruța pe Piksarett și spuse că ea era cea ce fusese anunțată la timp de atentatul care se pregătea și că doar iuțea miraculoasă a indianului îi putuse salva, dar refuză să divulge numele lui Clovis și să-i dea semnalmente, deși marchizul, tremurând și galben de emoție, o presa cu întrebări. Reprezentantul guvernatorului Noii-Franțe în Acadia era gata să-i pună pe toți sălbaticii din regiune pe urmele lui și să-i ardă tălpile pentru a-i smulge informații despre adevărații autori ai dezastrului. Angelica recunoscuse că, de câteva luni, o bandă de răufăcători dădea târcoale prin împrejurimi, căutând, se pare, să facă rău în special contelui de Peyrac și prietenilor săi. Dar ea garanta că cel care-și riscase viața pentru a o avertiza era în afară de orice bănuială.

— Vreau totuși să-l prind, striga Villedavray. O să-mi spună tot, tot! Trebuie cât mai repede să-i oprim pe bandiți să mai facă rău.

În această privință, populația, până și frații Defour, erau de acord cu el. Indignarea creștea printre colonii regiunii ca și printre indieni cărora li se spusese că englezii scufundaseră un vas ce le aducea daruri din partea regelui Franței. Ei ieșiseră din pădure gata

*mineral din care se extrage nitratul de sodiu, în Chile și în Peru. n.t.

să pornească la luptă împotriva oricărui dușman pe care guvernatorul li-l va arăta.

Încăpățânarea Angelicăi de a nu da amănunte despre modul în care fusese informată, îl înfurie pe Villedavray. Punea mai mult la inimă pierderea bogățiilor, și mai ales a obiectelor pe care le colecta cu atâta dragoste, decât propria lui viață. În durerea sa, începu să delireze.

— Și cine îmi spune că nu sunteți dumneavoastră, doamnă, cea care ați urzit acest complot? Sunt sigur că domnul de Peyrac este capabil de orice ca să-și asigure hegemonia pe domeniile franceze. A dovedit nu o dată că viclenia îi este familiară... Și se cunoaște devotamentul pe care i-l purtați. Să-l suprima pe guvernatorul Acadiei și pe cei ce-i sunt devotați, ce lovitură!... Devine astfel stăpânul locurilor... Ah! Acum văd bine...

— Vorbiți oare de soțul meu și de mine? strigă Angelica, ieșindu-și din fire.

— Da, făcu el, bătând din picior, roșu ca un cocoș. Asta îl acuză!

Și agită capătul de fitil cu concentrat de iască.

— Un lucru atât de excepțional nu poate ieși decât din atelierele sale diabolice. Muncitorii și minierii săi sunt cei mai îndemânatici, cei mai harnici din lume. Asta se știe de la un capăt la altul al Americii. Puteți nega?...

Într-o străfulgerare, Angelica înțelese că labelle negre ale lui Clovis nu erau poate străine de fabricarea acestui remarcabil fitil cu combustie lentă. În ochii necunoscătorilor, asemenea opere complicate și savante erau semnate Gouldsboro și Wapassou. Concursul dat de auvergnac dușmanilor lor nu constase, fără îndoială, doar în a o duce pe ea în satul englez...

Stupefiată, examină capătul de cordon. Ar fi putut muri ea însăși în acest atentat, dar nefiind prezentă, ca și Cantor, poziția ei devenea suspectă. Brusc, fraza citită pe bucățica de hârtie găsită în haina naufragiatorului căpăta un sens teribil: *Semănați nenorocirile în calea ei ca să poată fi acuzată de ele...*

Văzând-o că tace, Villedavray triumfă.

— Aha! Sunteți contrariată! Era deci adevărat ce am spus. Cum se face că doar voi doi, doamna și fiul său, ați lipsit în momentul ospățului?

— V-am explicat deja, oftă Angelica. Am fost chemați... și gândiți-vă, marchize, dacă aș fi vrut să vă ucid pe toți, nu mi-aș fi dat osteneala să vi-l trimit pe Piksarett și chiar pe fiul meu, cu riscul să-i văd sărind în aer amândoi..

— Comedie... sau remușcare. Femeile sunt în stare de asemenea răstălmăciri.

— Destul! Divagați. E și vina dumneavoastră că s-a întâmplat așa ceva.

— Cum? Asta-i culmea! strigă el cu o voce ascutită. Sunt ruinat, disperat și era să-mi pierd și viața, și tot eu sunt acuzat...

— Da, căci ar fi trebuit să ne puneți în gardă la Gouldsboro față de pericolele care ne amenință cu ducesa de Maudribourg.

— Dar ce legătură are? Cum aș fi putut ști că este vreo legătură între ea și banda de criminali de care-mi vorbiți și de pierderea vasului meu?...

Angelica își trecu mâna pe frunte, rătăcită.

— E adevărat! Aveți dreptate! Și totuși simt că e o legătură între ea și nenorocirile care ne copleșesc... pentru că toate astea sunt opera lui Satan și că ea este posedată de Diavol.

Guvernatorul privi în jur cu teamă.

— Vorbiți ca și cum ea s-ar întoarce, gemu el. Asta ne-ar mai lipsi.

Și așezându-se pe un taburet, își șterse ochii cu batista de dantelă.

— Iertați-mă, Angelica! Recunosc că am exagerat în ce-am spus. Impulsivitatea mă face să comit unele greșeli, dar instinctul meu este destul de sigur. Iertați-mă! Știu că nu aveți nimic de-a face cu povestea asta și că din contra, ne-ați salvat viețile. Dar recunoașteți că prietenia pe care vi-o port mă costă foarte scump. Ar trebui să ne ajutați să-l găsim pe omul acela.

— Nu pot, oricum, este departe.

Era pentru prima dată că-i venise în minte că putea exista o legătură între Ambroisine și necunoscuții care căutau să le facă rău. Părea o nebunie, dar ceva din încâlceala faptelor strecurase puțin câte puțin în ea această certitudine.

Plasa se strângea cu iscusință în jurul ei.

Loviturile primite deveneau tot mai violente, mai crude, mai sigure. Iar cea pe care o primi în cursul aceleiași zile o zdruncină cumplit.

11

Angelica rămăsese la Marcelline Raymondeau pentru a o ajuta să-l calmeze și să-i dea curaj marchizului de Villedavray. Refluxul

degajase epava și o parte dintre oameni se dusesese acolo pentru a încerca să salveze ce mai putea fi salvat. În același timp, indienii se pregăteau de război și o caravană venind de pe coasta de est apărea din mlaștini aducând mărfuri și vești.

Marcellina trimise după Angelica. Ea o conduse în casă, apoi în camera ei "ca să poată vorbi liniștite, fără să fie deranjate de toată această hărmălaie".

Fermă, Marcellina se așează în fața Angelicăi și o privi în față.

— Femeile trebuie să se ajute între ele, zise ea, și adesea cel mai bun lucru este să vorbești deschis. Am vești rele pentru dumneavoastră, doamnă.

Angelica o fixă cu îngrijorare, dar nu spuse nici o vorbă.

— Fiul meu cel mare s-a întors din Tourmentine, zise Marcellina.

— Nu l-a văzut pe soțul meu?

— Ba da, l-a văzut, dar...

Angelica respiră adânc înainte de a continua.

— Era acolo... dar era cu femeia aceea, știți, femeia despre care vorbește guvernatorul... ducesa de nu știu cum... știți, Maudribourg...

— Imposibil! strigă Angelica, cu o voce ascuțită.

Și totuși propriul său strigăt de frică și disperare nu-i ajunse la urechi. Dezvăluirea o lovea în plin și o teroare fără nume o cuprinsese ca și cum sângele i se scurgea din vine.

I se părea că știuse dintotdeauna că i se va întâmpla această grozăvie. Dar încă nu se putea concentra asupra acestui lucru. Nu, nu putea... Și repetă cu voce slabă, care abia îi ieșea din gură:

— E imposibil! Am văzut-o cu ochii mei pe acea femeie plecând în Noua-Anglie... prizonieră a englezilor care o luaseră ostatică.

— Ați văzut-o plecând... Dar nu ați văzut unde a ajuns.

— Ce contează! A plecat, vă spun... a plecat, a plecat...

Ea repeta aceste cuvinte ca pentru a o suprima, a o șterge pe Ambroisine... ca pentru a înfăptui minunea ca ea să nu fi existat niciodată. Apoi, încercă să se calmeze.

Marcellina o observa. Angelica știa că în ochii ei lucrurile erau clare. În mod intenționat utilizase expresia: El este "cu" acea femeie...

Dar pentru Angelica acest lucru nu însemna nimic. Doar că Ambroisine era acolo, pe coasta de est, în timp ce ar fi trebuit să se afle la Salem sau la Boston, în Noua-Anglie.

— Asta mă miră din partea lui, monologa Marcellina, clătînând din cap. Nu este el omul să se lase păcălit de o destrăbălată. Dar cu

“ei”, bărbații, nu se știe niciodată! Noi, femeile, avem inima aici, spuse ea, punându-și mâna pe piept, dar la bărbați... e mai jos.

Angelica avu brusc o senzație de vomă. O revedea pe Ambroisine, cu senzualitatea ei misterioasă... cu vraja ei de înger infernal amestecată cu inteligență, cu știință și, cel puțin față de Peyrac, cu curiozitatea ei mereu trează...

Nu, imposibil!... Imposibil. Nu el! Ea nu-l simțea capabil de a greși...

— Bărbații scapă în zeci de feluri, continuă Marcellina. Noi, femeile, nu suntem destul de șirete să înțelegem mereu ce-i mână. Ah! nu contăm prea mult în viața lor! Mult mai puțin decât aventura, cuceririle și ambiția!...

Ea avea dreptate... dar și greșea. El era altfel.

Brusc, Angelica îl binecuvânta de a fi așa de diferit de “ceilalți”, atât de greu de cunoscut, de înțeles, de misterios chiar și pentru ea, capabil de durități incredibile, dar și de tandrețe și de bunătate inimaginabile și capabil deasemenea de a mărturisi că doar ea, Angelica, îi învinsese neîncrederea profundă față de sentimentul care-i umpluse inima, aproape fără voie, că doar ea îl putuse cuceri cu adevărat, îl înlănțuise fără ca el să se teamă sau să se disprețuiască.

Ea binecuvânta mânia care-l cuprinsese când o crezuse necredincioasă, lucru atât de neobișnuit pentru el, ca fiind dovada forței pasiunii lui pentru ea.

“Odinioară, cu toată dragostea pe care ți-o purtam, am putut trăi fără tine... Dar astăzi, n-aș mai putea...”

În ciuda acestor cuvinte pe care și le amintea, gândul că Ambroisinei era acolo îi trezea în inimă o teamă atât de arzătoare, încât i se tăia respirația. Cum putuse oare sirena asta primejdioasă să-i scape lui Phipps?

— Sunteți sigură că e vorba chiar de ea? întrebă ea.

— Nu există nici o îndoială. Este acolo cu o întreagă trupă de Fete ale regelui. Se spune că însuși domnul de Peyrac le-a adus și că poate la va escorta până în Quebec.

Din nou, Angelica simți pământul fugindu-i de sub picioare. Joffrey de Peyrac fusese oare anunțat de capturarea Ambroisinei de cătea englezi?.. Când trecuse în larg de Port-Royal și de Gouldsboro fără să se oprească, căuta oare să o întâlnească, să o elibereze?

Ea nu voia să-și arate îndoielile față de Marcellina și nici să nege încrederea față de soțul său. Ceea ce era între ea și el era prea personal, prea delicat ca să fie exprimat prin cuvinte și chiar durerea, sau încrederea ei de nezdruncinat nu priveau pe nimeni.

— Bine, zise ea în sfârșit, vom vedea.

— Plecați, totuși?

— Sigur! Trebuie să-l întâlnesc neapărat, după câte s-au întâmplat aici. Și vă voi cere deasemenea, Marcellina, să nu-l puneți la curent pe domnul de Villedavray despre prezența ducesei de Maudribourg pe coasta de est. Vreau să-i cer să mă însoțească acolo, căci am nevoie de mărturia lui. Dacă află că este acolo, poate va refuza să vină cu mine.

— Am înțeles, aprobă Marcellina.

O sclipire de admirație îi traversă frumoșii ochi căprui care o fixau pe Angelica.

— Sunteți o mare doamnă! făcu ea, încetișor.

Ele ieșiră în curtea din fața casei. În vale, strigătele oamenilor amestecate cu cele ale cormoranilor și coțofenelor de mare căpătaseră o altă tonalitate. Toată populația se îndrepta spre un punct de pe plajă. Oamenii se strigau și arătau ceva în direcția stâncilor.

— Se pare că este un înecat în golf, zise Marcellina, punându-și mâna streășină la ochi.

Câteva clipe mai târziu, apăru un corp inert pe plajă.

— O fi rămas oare vreun un om la bordul navei și nu i s-a observat dispariția? își dădu cu părerea Angelica.

— Cine știe?... E atâta lume care își pierde timpul pe la noi în acest anotimp...

Cantor se desprinsese din grupurile strânse în jurul cadavrului și urcă cu pași mari cărarea mărginită de flori spre cele două femei. Când ajunse, gâfâind, Angelica ghici despre ce era vorba după figura lui răvășită.

-“Ei” l-au prins, aruncă tânărul. Este Clovis!...

12

Angelica nu trebui să-l convingă pe Villedavray s-o însoțească. El i-o luă înainte, declarând pe un ton fără replică:

— Vă iau cu mine. N-o să rămânem aici să așteptăm cine știe ce. Trebuie să mă întorc cât mai repede în Quebec să-i raportez domnului de Frontenac ce se petrece în Acadia. Bătrânul Nicolas Parys, regele coastei de est, are câteva obligații față de mine. O să-mi găsească o navă și cu ce să mi-o umple: piei, sare, cărbune. Nu vreau să mă întorc cu mâinile goale în Quebec, ar fi de neconceput.

Iar pungașul ăsta de naufragiator sigur are ceva pradă din piraterie în cufere. De data asta va trebui să-mi arate fundul lăzii, altfel îi ridic drepturile asupra insulelor...

Rămânea doar problema transportului pe uscat – adesea mlăștinos – a unor bagaje destul de grele, căci, până la urmă, guvernatorul recuperase multe lucruri, printre care și soba de faianță olandeză și cufărul lui Saint-Castine.

Alexandre salvă situația propunând să încarce totul pe vasul “său” de comerț, vasul flamand al fraților Defour, și să le transporte cu viteza unui cal în galop pe fluviul Petit-Condias până la punctul extrem unde se putea naviga. De aici, exista un sistem de transport la edec foarte bine organizat. În mai puțin de patru zile, încărcătura putea fi pe plaja de la Shediack, de unde să fie luată de o șalupă trimisă din Tormentin.

Fața guvernatorului se luminează.

— Genial, strigă el. Am spus întotdeauna că acest băiat este genial! Vino în brațele mele, Alexandre! Văd că n-am muncit în zadar să-ți dezvolt inteligența. Fie: ești puțin frivol, puțin ușuratic, dar dacă-ți pui pasiunea de a sări prin cascade și valuri în slujba celor care te iubesc, îți iert multe lucruri... Haide, du-te, prietene și fii binecuvântat!...

El mai puse la punct câteva amănunte. Ar fi vrut ca Alexandre să-i escorteze bagajul până la Tormentin, căci se temea că-i va fi furat totul pe plaja de la Shediack. “Cu toate pescadoarele astea din toată lumea care se înghesuie pe coastele noastre vara...”

Îi dădu lui Alexandre o mare sumă de bani ca să-i găsească acolo niște paznici buni sau să închirieze o șalupă, i-o luă înapoi, hotărând că tinerii erau prea nebuni ca să mai aibă și bani în buzunar, și în sfârșit, i-o încredință iar cu tot felul de recomandări pe care Alexandre la asculta cu obișnuitul său aer plictisit. Nu aștepta decât ultimul cuvânt ca să sară în navă și să ridice pânzele.

— Cum să-i mai înțelegi pe tinerii ăștia?! suspină Villedavray. Vara îi înnebunește. O să-l mai văd la iarnă, când o să vină să-și încălzească picioarele la soba mea de faianță și să mănânce mere în caramel... o specialitate a servitoarei mele... veți vedea! Acum, e vorba să găsim un vas și să salvăm ce mai poate fi salvat... Ah! Acadia asta! Un spin în coasta mea! Un adevărat cazan de vrăjitoare!... N-o să mă mai întorc... Și totuși, o iubesc pe Marcellina și pe micuțul meu Cherubin!...

În ceea ce o privea, Angelica trimitea înapoi “Le Rochelais” cu locotenentul Vanneau și câțiva oameni din echipaj. El va înconjura

Noua-Scotie și-i va aștepta la Tormentin sau la Shediak, după ce va face escală la Gouldsboro ca să-l pună la curent pe Colin Paturel cu peregrinările lor. Ea îi păstra pe de Barssempuy și câțiva oameni drept escortă.

Angelica ar fi preferat ca fiul său, Cantor, să rămână căpitan al "Rochelais-ului", dar băiatul refuzase s-o părăsească. "Peste două zile voi fi lângă tatăl tău, îi spusese ea, și peste alte câteva o să ne întâlnim... de ce te temi?..." Dar el se încapățănă fără să-i dea motivații precise. Ea trebuia să facă eforturi pentru a-i ascunde propriul ei zbucium și a nu-l pune la curent cu ce aflase în legătură cu ducesa de Maudribourg. Dar, fără îndoială că el intuia ceva sau auzise unele zvonuri despre asta. De aceea, nu insistă. Prezența lui, în fond, îi făcea bine.

Firește, Piksarett mergea și el în călătorie, încântat de el însuși. Părea vesel. Totuși, Angelica, începând să-l cunoască bine, simțea că este în alertă ca și cum ar fi trebuit să înainteze pe teren inamic.

— Malecții sunt niște animale puturoase, zise el. N-au alți aliați decât alcoolul și mărfurile de pe vase. În afară de asta, abia dacă disting un irochez de un frate abenakis...

Băstinașii erau agitați, vorbind de război, de răzbunare, de darurile care le fuseseră promise, dar nu le primiseră. Mulți dintre ei urmărau caravana, fără să știe de ce. Villedavray credea că o făceau pentru a-l onora pe el, guvernatorul Acadiei. Dar Piksarett nu prevedea nimic bun cu această escortă turbulentă. Indienii din regiune luaseră deja de la bordul navelor de pescuit sezoniere multă băutură. Se apropia vremea când urmau să se dedea, după ce vor fi pus în comun în fiecare trib proviziile de apă-de-foc, la bețiile de toamnă care se soldau cu morți și crime și care, la ei, luau forma tradițională de ceremonii magice.

Din fericire, prezența celor doi frați Defour, ca și a câtorva dintre fiii Marcellinei, care erau oamenii locului și aveau rude sau frați de sânge printre acești indieni, asigura paza caravanei. Nerăbdarea Angelicăi, atât de a clarifica situația cât și de a părăsi aceste locuri sălbatice, abandonate de Dumnezeu și de oameni, era atât de mare încât îi conducea pe cărările din Chignecto într-un ritm pe care doar sălbaticii îl puteau susține fără greutate, marchizul plângându-se neconținut că nu-i putea urma. Dar ea era indiferentă la lamentările sale, ca și la peisajele înconjurătoare.

Trebuia să ajungă foarte repede și mergea adâncită în gânduri, care i se amestecau în cap fără să aibă curajul să le termine sau să și le organizeze. Tremura la gândul că Ambroisine ar putea atenta la

viața lui Joffrey. Villedavray spusese despre ea: "Este specialistă în otrăvuri..." Omorâse mai multe persoane. Dar Joffrey nu era omul care să se lase omorât prosteste, cu atât mai puțin să fie înșelat de vreo ființă, fie ea și o femeie seducătoare, care ar fi avut față de el intenții criminale... Ea-l cunoștea și-și aminti luciditatea lui deosebită, distanța pe care o păstra între el și ceilalți, viclenia și stăpânirea de sine în care intra și o parte de dispreț și de neîncredere în umanitate.

Aceste lucruri, care o răniseră uneori pentru că avea impresia că nu va putea niciodată să-l înțeleagă total, o bucurau acum, căci erau o cheazăsie că nu se va lăsa înșelat de o Ambroisină. Ea mergea acum ca vântul, dusă de nevoia de a i se arunca în brațe, de a-l simți în sfârșit viu, viu... Ceea ce va urma, ce va afla apoi, nu va mai avea nici o importanță...

GOLFUL SAINT-LAURENT SAU CRIMELE

I

Bretonul din Quimper care, plictisit de pescuit întreaga zi, singur în bărcuța lui, se hotărâse să tragă un pui de somn câteva ore într-un golfuleț îndepărtat, populat doar de pescărușii de pe țărmuri, nu-și crezu ochilor când văzu ieșind din pădure o femeie blondă, îmbrăcată regește, însoțită de un senior în redingotă brodată, prăfuită, de un ofițer, un tânăr blonziu, gen paj și de o trupă de indieni împodobiți cu pene. Parcă întreaga curte de la Versailles se plimba în aceste regiuni îndepărtate ale Americii de Nord, hălăduind de-a lungul țărmurilor urât mirositoare, încetoșate, răspândind vapori infernali, pline de țăntari, în căldura apăsătoare a zilei, în timp ca nopțile reci și umede anunțau că în curând vor clănțăni din dinți sub viscolele polare ale iernii.

La Tidmagouche se afla deja acea ducesă și acum venea și asta din pădurile sălbătice, ca de la plimbare și se îndrepta direct spre el. Curând grupul noilor veniți înconjură bărbatul, culcat încă pe nisip și aiurit.

— De unde ești, prietene? întrebă Villedavray.

— Din Quimper, monseniore.

— Sezonier... Căpitanul tău plătește taxa?

— Bătrânului Parys, da.

— Dar guvernatorului provinciei?

— Să se ducă la dracu, răspunse bărbatul, căscând cu zgomot, întins încă pe jos.

La urma urmei, el era acasă pe aceste țărmuri unde bunicul, străbunicul și toți strămoșii lui veneau de secole să pescuiască și să săreze peștele în fiecare anotimp.

— Vedeți ce obraznici sunt acești țăranoi! strigă Villedavray, înfigând bastonul cu furie în nisip. Peștele este una din bogățiile Acadiei. Dar toți acești basci, portughezi, normanzi și bretoni găsesc că e normal să vină să se îngrașe pe cheltuiala statului, fără să dea un bănuț.

— Să te îngrași, e prea mult spus, protestă omul, catadicsind să se ridice. Scoțându-și cizmele, își dezgoli gleznele jupuite de sare.

— Muncim din răspuțeri trei sau patru luni și nu ne întoarcem mai bogați acasă. Abia dacă ai cu ce-ți plăti câteva duști înainte de a pleca din nou.

— Vorbește bine franceza pentru un breton din Quimper, remarcă Villedavray care se calma repede. De unde este căpitanul tău?

— De la Faouet.

— Tot din Cornouaille, dar din nord. Au același dialect galic ca și oamenii din Cornwell din Anglia. Cum se numește căpitanul tău?

— Vă va spune singur dacă-l veți întreba.

— Perfect, asta vom face. Pentru că suntem fără vas, o să ne iei în barca ta și o să ne conduci la el.

— Toată omenirea asta? se înspăimântă omul.

Angelica interveni.

— Așteptați puțin, marchize. Vrem să știm unde este ancorată nava acestui matelot și dacă este în regiunea unde vrem să ajungem, Tidmagouche lângă Tormentin...

Se părea că, într-adevăr, acolo își făcuseră sălașul acești bretoni din Cornouaille pentru anotimpul verii. Aveau un contract de secole cu bătrânul Parys a cărui reședință de vară și punct de comerț era Tidmagouche.

— Terenul este frumos și golful e mare. Este mișcare pentru noi, fără ca munca să sufere. Vasele piraților vin, apoi pleacă. Chefuim și noi puțin cu ei...

— Nu e acolo, în acest moment, o mare doamnă franceză, ducesa de Maudribourg? întrebă Angelica, cu un ton ce se voia detașat.

— Ba da, o strică! Dar nu e pentru noi. E pentru pirați și pentru bătrân. La urma urmei, eu nu știu nimic. Poate nu e pentru nimeni. Noi, cei de la pescărie, nu ne amestecăm cu oamenii ăștia. Le-am curta puțin pe fetele care o însoțesc, dar sunt bine păzite și apoi, în sezon muncim așa de mult încât nu mai suntem în formă și căpitanul ne ține din scurt.

Angelica se temea ca omul să nu apropie numele lui Joffrey de cel al Ambroisinei. Dar el nu suflă un cuvânt. Ea fu puțin lășă și preferă să nu pună întrebări. Marchizul de Villedavray deschise ochii mari:

— Cum? Ce-aud?... Ducesa este acolo și o știți?! Și nu mi-ați spus?!...

— Am socotit că e de prisos.

— De prisos! Foarte grav, din contra. Dacă aș fi știut că ticăloasa se găsește acolo, n-aș fi venit pe această parte. M-aș fi dus la Shediac cu Alexandre.

— Precis, dar voiam să veniți. Am nevoie de mărturia dumneavoastră.

— Ah, încântător! Și cine v-a avertizat de prezența ei în golf?

— Marcellina!

— Și nici ea nu mi-a spus nimic! Așa-s femeile, exclamă Villedavray cu amărăciune, te alintă, te înconjoară cu atenții, crezi că te iubesc... apoi, cu prima ocazie, se aliază între ele și te trimit la moarte sau te provoacă fără nici cel mai mic scrupul.

Și se îndreptă cu un pas hotărât spre marginea pădurii.

— Mă întorc.

— Nu, îl imploră Angelica apucându-l de pulpana hainei. Nu mă puteți părăsi așa.

— Vreți să mă asasineze?

— Nu, vreau să mă ajutați.

— O să mă demaște...

— Nu, o să știți să-i adormiți neîncrederea. Aveți talent de comediant, cum mi-ați spus. Folosiți-l!...

— Ea e mai tare decât toți comedianții din lume.

— Ce contează! Am nevoie să mă ajutați, imploră Angelica. Totul se va juca acum... acolo... pe acel țărm. Și va fi oribil... oribil... O simt... Nu mă puteți părăsi...

Vocea îi tremura fără voia ei și crezu că va izbucni în lacrimi.

— ... Soțul meu va fi și el acolo, fără îndoială... Trebuie să-i vorbiți, să-i spuneți ce știți despre ea, să-l convingeți... la nevoie...

Marchizul ridică ochii pentru a întâlni privirea patetică a Angelicăi și înțelese ce o tortura.

— Fie! zise el, în sfârșit. Să nu se spună vreodată că am lăsat o femeie în necaz fără să o ajut.

Și se îndreptă din spate, sprijinit în bastonul său cu mâner de argint și se ridică.

— Fie, repetă el, hai să înfruntăm Diavolița!

2

Era un pământ scăldat în miresme grele tot timpul verii căci, de la promontoriul Gaspé, în nord, care face să comunice golful Saint-Laurent cu fluviul cu același nume, un șirag de plaje și golfuri înțesate de bărci și vase ancorate purtând un fel de platforme de lemn pe piloni, destinate să “pregătească” peștii, și până-n sud, dincolo de Canso, se întindeau leghe și leghe de pești uscându-se pe parmalâcuri de nuiele. Împărăția peștelui, golful Verde! Ceața domnea aici, translucidă și galbenă, ca un abur sulfuros. Dincolo de ceață se întindea golful. Din cauză că ziua sa cădea în ziua în care francezul Jacques Cartier adusese Crucea la Gaspé, numele sfântului Laurent fusese mult utilizat: un fluviu lung de mai multe mii de mile, un golf mare cât Franța, presărat cu insule gigantice: Anticosti la nord, Terra-Nova la est, la sud insula Saint-Jean, lipsită de copaci, cu falezele roșii, ca un rubin așezat în mare, apoi insula Royale, ca un inel de antracit în jurul unui lac imens.

În centru, arhipieleagul Madelaine: insula Demonilor, insula Păsărilor, cele numite Pointe-aux Loups, Havre-aux Maisons, La Grosse...

În fiecare an în iunie, oamenii flotilelor, veniți de pe coastele Europei, se abăteau asupra acestor locuri ca o migrație irezistibilă de păsări ce-și fac cuibul fiecare în colțul său și nu se mai mișcă. Primul venit era “stăpânul pietrei”. El se instala acolo cu echipajul său pentru luni de zile, ca într-o proprietate privată.

Așa apărură în ochii Angelicăi țărmul Tidmagouche din Tormentin când ancoră acolo pe la mijlocul zilei. Capul Tormentin, după care era numit locul, era mult mai departe, la nord, și nu se vedea. În realitate, acest țărm era un loc fără nume, un loc pentru pescuit pește, pentru comis crime și pentru a-ți vinde sufletul diavolului...

Aici urma să se petreacă totul, cum îi spusese lui Villedavray. Ea privea apropiindu-se malul în cadența lentă a vâslelor mânuite de breton. Soarele era încă sus pe cer, o pată alburie și orbitoare în spatele ceții. Marea era ridată de mici valuri scurte, strălucitoare. Barca în care luase loc Angelica împreună cu indianul Piksarett înainta încet. Unica pânză nu era de nici un ajutor căci vântul încetase.

Piksarett, înalt, deșirat, drapat în pielea neagră de urs și înarmat cu lancea, arcul și săgețile sale, urcase cu Angelica în ambarcațiunea

prea mică să primească mai mult de două persoane în afară de marinar și de materialul de pescuit.

Ceilalți o urmau pe uscat, ceea ce la cerea mai multe ore. Drumul făcea un lung ocol pentru a înconjura mlaștinile și turbăriile din spatele așezării.

Angelica sări pe nisip fără teamă că-și va uda picioarele până la genunchi. Bretonul îi arată locuințele care urcau în etaje spre vestul plajei, la poalele falezelor. Aceste locuințe se înălțau în dezordine ca niște plante sălbatice, mari și mici, acoperite cu șindrilă sau cu paie, și chiar cu mușchi. Fortul din lemn domina totul, ca un monstru negru și mai departe, pe malul unui promontoriu invadat de brazi, lângă silueta unei cruci, se înălța o mică capelă cu o clopotniță fragilă, zugrăvită în alb.

Angelica se repezi spre coastă, nebăgând în seamă activitatea de pe plajă unde lucrau pescarii. Nici ei nu-i dădură atenție. Brusc, se trezi printre Fetele regelui. Fețele lor apăreau ca dintr-un coșmar: Delphine, Marie-la Douce, Jeanne Michaud și copilul său, Henriette, Antoinette și chiar Petronille Damourt. Figurile lor îi păreau albe și șterse, sub paloarea cerului. Și chiar erau palide ca moartea recunoscând-o, brusc apărută în fața lor.

— Unde e binefăcătoarea voastră? le strigă Angelica.

Una dintre ele schiță un gest în direcția casei celei mai apropiate. Angelica se avântă și trecu dintr-un salt peste piatra pragului. Acolo o văzu pe Ambroisina de Maudribourg.

3

Diavolița era așezată lângă fereastră, cu mâinile împreunate pe genunchi, în atitudinea de meditație și rugăciune care-i era obișnuită. Ea întoarse capul și ochii ei îi întâlniră pe cei ai Angelicăi. Un zâmbet i se ivi pe buze și spuse simplu:

— Dumneavoastră!

Nu părea surprinsă. Surâsul său blând îi răsfrângea buzele. Dar în acest surâs se simțea ființa rea ce se ascundea în spatele aparentei ei grațioase.

— Nu credeam să vă mai văd...

— De ce?... îi aruncă Angelica, pentru că ați dat ordin complicilor dumneavoastră să mă execute?

Sprâncenele ducesei se înălțară cu mirare.

— Complicii mei?

Ochii Angelicăi parcurgeau toate colțurile camerei.

“Unde este el?” gândea ea, nerăbdătoare.

Dar sub privirea ironică a Ambroisinei, își reținu aceste cuvinte care-i ardeau buzele.

— Vedeți? zise ducesa clătinând din cap, nu pot fi manevrată atât de ușor. Credeați că ați scăpat de mine pentru totdeauna predându-mă acelui englez... Ei bine! Iată-mă liberă și departe de Noua-Anglie.

— Cum v-ați aranjat cu Phipps?...

— Asta vă intrigă, nu-i așa?

Și răsă cu râsul ei găgurit din piept.

— Când ești o femeie abilă, te înțelegi întotdeauna cu un bărbat bine dotat cu atributele pe care i le-a dat natura.

Ea o examinează pe Angelica cu o curiozitate batjocoritoare.

— De ce-ați venit?... Ca să-l căutați?... Cu siguranță nu vă temeți de suferință...

În acel moment, ochii Angelicăi căzură pe o haină atârnată pe perete într-un colț. Era vesta lui Joffrey, cea din catifea verde închis, ornată cu câteva broderii de argint pe care o purta de obicei.

Ambroisine urmări direcția acestei priviri și zâmbetul său se accentuă.

— Ei da! făcu ea pe un ton ușuratic. Ei da! draga mea!... *asta este!*...

Fără să mai gândească, Angelica traversă sala dintr-un salt. La vederea hainei, întreaga sa ființă tresărise. O atinse cu mâna și ar fi vrut să-și înfunde obrazul în ea. Își trecea degetele peste stofă, încercând să-i evoce prezența adorată.

— M-ați înțeles? insistă Ambroisine, cu o voce metalică. El este aici cu mine: *este amantul meu!*...

Angelica se întoarse cu vioicune și din nou ochii ei examinară locurile.

— Fie!... Atunci, unde este? Să vină să-mi spună chiar el!... Unde este?...

O umbră trecu pe figura ducesei.

— În prezent, lipsește, conveni ea. A ridicat pânzele acum două zile și nu pot spune exact în ce direcție. Terra-Nova, cred, dar trebuie să se întoarcă...

Angelica înțelese că nu mințea și nu știu dacă în acea clipă simțea o decepție amară sau ușurarea de a vedea îndepărtându-se momentul confruntării cu el, în fața Ambroisinei.

— Mi-a cerut să-l aștept aici, reluă ducesa pe un ton dulceag,

a afirmat că se întoarce într-o săptămână cel mult și m-a implorat să nu plec... E nebun după mine...

Angelica o privi ca și cum ar fi fost transparentă și asemenea vorbe nu ajungeau la urechile ei.

— M-ați auzit? repetă cealaltă cu o voce în care se simțea nerăbdarea și iritarea. M-ați înțeles?... Sunt amanta lui, vă spun!

— Nu cred nimic.

— De ce? Credeți că sunteți unica femeie din lume care poate fi iubită?... Suntem amânți, vă spun!

— Nu! Mințiți.

— Cum puteți fi atât de categorică?...

— Îl cunosc prea bine. Instinctul lui e sigur și experiența lui — chiar și cu femeile — este mare. Nu este omul care să se lase înșelat de o ființă atât de josnică ca dumneata.

Ducesa scoase o exclamație batjocoritoare și simulă surpriza.

— Ce să zic! Îl iubiți, s-ar spune. Sunteți nebună! *Dragostea nu există*... Nu-i decât o iluzie, o legendă pe care oamenii au inventat-o ca să se distreze pe pământ... Doar carnea contează și pasiunile devorante pe care le inspiră.. V-am spus-o în legătură cu Phipps, nu există bărbat pe care o femeie abilă să nu-l poată înșela dacă se pricepe!...

Angelica izbucni în râs. Și-l imaginase pe bietul Phipps luptându-se cu această femeie desfrânată... Sărmanul cedase oare unui asemenea asalt? Fără nici un fel de îndoială! Puritanii nu sunt înarmați pentru genul acesta de ispite, frica de păcat, în sufletul lor, nu este egalată decât de fascinația pe care o exercită asupra lor puterea Răului. Ar greși să disprețuiască plăcerile pe care i le oferea, pentru o femeie ca dumneata...

Angelica încetă să mai râdă.

Subitul său acces de ilaritate o deconcertă pe Ambroisina care o privi fără să înțeleagă, uluită.

— Râdeți! Sunteți nebună?... Nu reușiți să înțelegeți că și el este supus greșelii, ca toți bărbații?!... E suficient să le găsești punctul slab.

— El nu are puncte slabe.

— Trebuie să credem că da... fiindcă... ce i-am spus l-a convins foarte ușor că...

— Ce i-ai spus?...

— Oh! foarte simplu... Când m-a întâlnit la Le Hève unde-i cerusem lui Phipps să mă debarce... I-am dezvăluit că primul duminică gest după plecarea sa din Gouldsboro... a fost să-l întâlnești pe Colin Paturel... și să i te dăruiești lui...

— Ai făcut *asta*?

— Cum ai pălit ..., murmură Ambroisine examinând-o cu o atenție crudă. Deci, nu m-am înșelat prea mult în părerile mele despre dumneata și frumosul normand taciturn. Îl placi și el te iubește... Ca și alții... Toți bărbații te iubesc și te doresc.

Expresia i se schimbă brusc și spuse scrâșnind din dinți:

— Moartă! Aș vrea să te văd moartă!...

Apoi, cu un strigăt sfâșietor:

— Nu! nu! nu moartă!... Dacă ai muri, lumina vieții mele s-ar stinge! Oh, Doamne! Cum îți pot dori în același timp moartea și să fiu atât de disperată doar la gândul că ai putea dispărea din această lume?... Ah! am venit prea târziu! Dacă m-ai fi iubit, ar fi fost altfel. Aș fi fost sclava ta și tu a mea. Dar te-ai legat de bărbat, de acest animal josnic!... Bărbatul te-a înlănțuit!...

Și începu să debiteze obscenități atât de uluitoare încât Angelica o privea cu ochii măriți ca și cum ar fi văzut șerpi ieșind dintre buzele ei minunate. Paradoxal, această ieșire isterică a ducesei o salvă pe Angelica de o criză asemănătoare. Când Ambroisine îl dezvăluise acuzația pe care i-o adusese în fața soțului ei, întrevăzuse într-o clipă ce ravagii putea produce în sufletul lui Joffrey de Peyrac o asemenea acuzație. Împăcarea lor era recentă și cu puțin timp înainte îi văzuse fața transformându-se de o mânie teribilă doar la gândul că ea s-ar fi putut oferi lui Barbă de Aur.

Încet, încet, cu nesfârșite precauții, adunându-și curajul și lăsând deoparte orgoliul, găsind în profunzimea dragostei lor forța de a face față unei asemenea încercări, reușiseră să panseze rănilor adânci pe care și le provocaseră unul altuia în acel moment dramatic.

Dar pe rana încă recentă din inima lui Peyrac, cât de corozive fuseseră cuvintele Ambroisinei!...

Ea simți că ametește ca în fața unei catastrofe pe care în zadar încerci s-o prevezi și s-o ocolești. Totul era pierdut. Lovită de moarte, nu mai avea decât un gând: să fugă unde vedea cu ochii.

În acel moment, Ambroisine, izbucnind în imprecatii dementiale, o făcuse să-și revină oarecum. Reacția ei își schimbă direcția și mânia împotriva Ambroisinei o arse ca un fier înroșit.

— Destul, strigă ea bătând din picior și țipând mai tare ca Ambroisine. Ești odioasă, respingătoare! Taci din gură! Sigur, bărbații nu sunt sfinți, dar numai femeile ca tine îi degradează și îi prostesc. Taci, îți ordon! Bărbații au și ei dreptul la respect!

Tăcură amândouă în același moment și se înfruntară, fața în față, gâfâind.

— Cu siguranță, ești uluitoare, reluă Ambroisine privind-o ca și cum ar fi avut brusc în fața ei o ființă stranie. Ce! Ți demonstrez că iubirea, idolul, zeul tău este supus greșelii... și mai găsești încă puterea să-mi dai lecții... Și ca să aperi bărbații, toți bărbații... Pe cuvânt! Din ce specie faci parte?

— N-are importanță... Urăsc nedreptatea și există adevăruri pe care nu te voi lăsa să le târăști în noroi, oricât de savantă, inteligentă și influentă ai fi. Un bărbat este ceva grav și foarte important, și nu e un motiv, din cauză că spiritul lor ne este uneori inaccesibil nouă, femeilor, să ne răzbunăm pentru incapacitatea de a-i urma înjosindu-i și transformându-i în sclavi... Abigael îmi spunea ceva de genul acesta într-o seară...

— Abigael!

Din nou, ducesa scoase un țipăt de ură.

— Ah!... Nu rosti acest nume în fața mea... O urăsc! Protestantă ipocrită! O detest... O priveai cu atâta duioșie. Tăifăsuiați la nesfârșit împreună... V-am văzut pe fereastră. Ți puneai capul pe umărul ei. Ai dormit lângă ea... Ți țineai copilul în brațe și-l acopereai cu sărutări...

— Țipătul din noapte, erai tu...

— Cum să suport un asemenea spectacol fără să mor de durere... Erai acolo, fericită, lângă ea... vie și fericită... și totuși ar fi trebuit să fie moartă, moartă de o sută de ori...

Angelica se apropie. Simțea că-i stă inima.

— Ai încercat s-o otrăvești, nu-i așa?

Ea vorbea cu jumătate de voce, cu dinții strânși.

— ... Și chiar tu i-ai pregătit moartea posibilă în timpul nașterii. Când ai ghicit că i se apropie sorocul și că va fi fără îndoială noaptea, ai venit să-mi pui drogul în cafea... Doamna Carrère a fost cea care a baut-o în locul meu... din întâmplare... Altfel aş fi dormit în acea noapte și știai că Abigael putea să moară fără îngrijirile mele... și ai trimis alcool bătrânei indience ca să nu fie în stare s-o asiste... Și mai târziu, ai vărsat otravă în ceaiul pe care i-l pregătisem... M-ai auzit spunându-i că trebuie să bea de mai multe ori pe zi... Te-ai întors după-amiaza printre vizitatori ca să-ți îndeplinești nelegiuirea... Din fericire, Laurier a pus coșul în fața câinii. Severine nu s-a mai gândit la asta. Eu, seara, am aruncat mixtura pe fereastră... Porcul Bertillei a murit...

Ea vorbea ca în vis, îngrozită.

— Ai fi vrut s-o omor pe Abigael cu mâinile mele!...

— O iubeai, repetă Ambroisine, și pe mine nu mă iubeai... Te pasiona oricine în afară de mine: ea, de copiii, de pisoii...

— Pisioul meu... Tot tu ai fost... Tu l-ai lovit, l-ai torturat... Ah! înțeleg acum. Pe dumneata te vedea în noapte când se zburlea de groază...

Angelica era lângă Ambroisine și se aplecă, cu ochii strălucind:

— Îi voiai moartea și lui... Dar a putut să scape la timp... din ghiarele tale...

— E greșeala ta...

O expresie de fetiță prefăcută apăru pe fața ducesei.

— Făceai totul ca să se întâmple aceste lucruri... Dacă m-ai fi iubit...

— Dar cum vrei să fii iubită, indiferent cum, strigă Angelica, luând-o de păr și scuturând-o brutal, *dacă ești un monstru!*...

O apucase o asemenea furie încât ar fi putut, i se părea, să-i smulgă capul. Dar se opri văzând după expresia feței Ambroisinei că acesteia îi plăcea violența asupra ei. Îi dădu drumul brusc și ducesa căzu pe podeaua de pământ bătut. Ca și în noaptea de la Port-Royal, când apăruse goală în mantia stacojie, un soi de lumină extatică se răspândea pe fața ei cu ochii pe jumătate închiși.

— Da, murmură ea, omoară-mă... omoară-mă, iubita mea...

Angelica, ieșită din fire, începu să se învârtă în cerc prin cameră.

— Apă sfințită! Să mi se dea apă sfințită! striga ea. Pentru Dumnezeu, apă sfințită! Cu asemenea ființe, cred că e nevoie de sfeștanie și exorcisme...

Ambroisine izbucni într-un râs strident. Râdea așa de tare încât o podiniseră lacrimile...

— Ah! ești femeia cea mai amuzantă pe care-am întâlnit-o vreodată, reuși ea să spună. Cea mai delicioasă... cea mai imprevizibilă... Apă sfințită!... Și cum ai spus asta!... Ești irezistibilă... într-adevăr! Oh! Angelica, dragostea mea!...

Și ridicându-se, se privi într-o mică oglindă cu picior care se găsea pe masă și-și netezi sprâncenele cu degetul pe care și-l înmuiașe în gură.

— Da, este adevărat, am râs cu tine cum n-am râs niciodată cu nimeni.... Ai darul de a mă înveseli... Ah! zilele de la Goultsboro... cu prezența ta... Dragostea mea, suntem făcute să ne înțelegem.... Dacă ai vrea...

— Destul! strigă din nou Angelica.

Și ieși repede din casă. Fugea ca o nebună, împiedicându-se de pietre.

— Doamnă, ce aveți?

Fetele regelui veneau în întâmpinarea ei, livide, căci auziseră strigătele ce veneau din casa unde cele două femei se înfruntau.

— Unde este Piksarett? le aruncă Angelica, gâfâind.

— Sălbaticul?

— Da! Unde este? Piksarett! Piksarett!

— Iată-mă, prizoniera mea! se auzi vocea lui Piksarett, care își făcu apariția în fața ei. Ce vrei de la mine?

Ea îl fixă cu un aer rătăcit. Nu-și mai amintea de ce-l chemase. Silueta lui înaltă o domina și pe fața-i ca de lut ars, ochii săi negri și vioi străluceau ca diamantele.

— Vino cu mine în pădure, zise el, folosind limba abenakis, vino pe cărările pădurii... Ea este sanctuarul Sfântului Spirit... potolește durerile...

Ea-l urmă și se îndepărtară repede de cătun spre liziera pădurii, afundându-se printre trunchiurile apropiate ale pinilor și brazielor acoperiți de praful cenușiu provocat de seceta intensă. Ajunși în umbra deasă a copacilor, mergeau repede, căci Angelica simțea că dacă se va opri, valul arzător care-i umplea inima se va sparge și o va zdrobi.

Ajunseră la un luminiș de unde, printre trunchiurile roșcate ale pinilor, se vedea marea, Piksarett se opri. Așezându-se pe un buștean, ridică ochii spre Angelica, măsurând-o, cu un aer batjocoritor. Atunci, valul arzător din inima ei se sparse. Ca lovită, ea căzu în genunchi lângă indian și, afundându-și fața în blana de urs negru, izbucni în hohote de plâns sfâșietoare.

4

— Femeile au dreptul să plângă, zise Piksarett cu o bunătate surprinzătoare. Plângi, prizoniera mea! Otrava din inima ta se va spăla.

Își puse o mână pe capul ei și așteptă. Ea plângea cu toată ființa ei, fără să-și mai dea seama măcar de cauzele exacte ale durerii sale. Era felul prin care scăpa de nebunie. Suferința care-i frângea inima se liniști și lăsă loc unui calm care-i legăna și-i adormea răul. Ecoul scăzu descreșcu încet în ea, lăsând însă în urmă o ființă îndurerată, uzată, slăbită... Această ființă o privea în străfunduri și-i spunea: "Și acum, Angelica, ce facem?"

Ea-și șterse ochii. Singură n-ar fi rezistat șocului. Noroc că Piksarett fusese acolo. În toate acele clipe teribile, Angelica nu încetase de a simți că o prezență umană veghea asupra ei. Nu era totul pierdut. Piksarett îi dădea încredere.

— El nu-i aici! făcu ea în sfârșit, cu vocea întretăiată de suspine. Iar a plecat nu știu unde. Ce-o să ne facem?

— Trebuie să-l așteptăm, răspunse Piksarett, fixând orizontul alburii al mării printre arbori. Este pe urmele dușmanului, dar se va întoarce.

— Să-l așteptăm, repetă Angelica, aici?... Lângă această femeie? S-o întâlnesc în fiecare zi, s-o văd cum își bate joc de mine, victorioasă?... Nu pot...

— He! Și ce vrei să faci atunci? exclamă indianul. S-o lași pe ea să învingă?...

El se aplecă spre ea, întinzând un deget în direcția satului.

— ... Să-ți observi dușmanca, să nu-i lași o clipă de liniște, să-i pândești fiecare cuvânt ca să-i descoperi minciunile, să țeși urzeala care o va pierde, iată ca trebuie să faci dacă trăiești în același loc cu ea. Femeia asta e plină de diavoli, de acord, dar, după câte știu, nu ești încă învinsă.

Angelica își puse fața în mâini și, fără să vrea, un suspin o scutură. Cum să-l facă pe Piksarett să înțeleagă ce o durea cel mai tare?

— Odată, m-am dus în valea Celor Cinci Națiuni, povestea Piksarett... Singur... În fiecare noapte am pătruns în sat, apoi într-una din casele lungi în care dorm mai mult de zece familii la un loc și am luat scalpul unui războinic adormit... Ziua, erau pe urmele mele... În fiecare moment trebuia să le ocolesc capcanele... Nu mă mai recunoșteam, atât eram de atent să mă fac invizibil și să-mi pregătesc lovitura din noaptea următoare. Ei știau că eu eram, Piksarett, șeful indienilor Narrangasett, dar nu m-au prins niciodată, nici măcar nu m-au văzut. Când am avut douăzeci de scalpuri de irochezi la centură, am părăsit ținutul. Acum, în valea Celor Cinci Națiuni se spune că mă pot transforma când vreau în spirit. Tot așa vei fi și tu aici, printre dușmanii tăi, mai puternică și mai abilă decât ei toți, pregătind înfrângerea lor și victoria ta.

— Mi-e frică, murmură Angelica.

— Te înțeleg. Este mult mai ușor să lupți cu oamenii decât cu demonii.

— Acesta este pericolul pe care l-ai văzut pentru mine când ai venit la Gouldsboro să ceri răscumpărarea? întrebă ea.

— Da! Deodată a apărut o umbră și am auzit spiritele rele mișcându-se. Emanau din persoanele adunate în acea sală și deja te încercuiau... A trebuit să mă îndepărtez ca să scap eu însumi de acea influență nefastă și să-mi regăsesc limpezimea spiritului.

— De ce nu m-ai prevenit?

— Femeile nu sunt ușor de convins și tu, chiar mai puțin ca altele.

— Dar te-ai fi ascultat, Sagamore. Știi bine asta. Am încredere în presimțirile tale.

— Ce-ai fi putut să-ți spun? Să-ți-o arăt pe acea femeie care te însoțea, invitata ta, prietena ta și să-ți spun: “E plină de diavoli. Ia seama: îți vrea moartea. Mai rău, vrea pieirea sufletului tău”... Voi, albi, râdeți de noi când vorbim așa... Ne considerați niște copii mici sau bătrâni senili, pe cale să-și piardă mințile. Voi negați că invizibilul poate fi uneori limpede în ochii noștri...

— Ar fi trebuit să mă previi, repetă ea... Acum e prea târziu. Totul este pierdut.

— Dar te-am prevenit. Ți-am spus: “O primejdie te pândește. Roagă-te!” Ai făcut-o?

— Da... cred.

— Atunci de ce ești disperată? Dumnezeu ascultă vocea celui drept când îl strigă din întunericul supărării lui. Unde vezi că e prea târziu și că totul e pierdut?

Ea nu îndrăznește să-i explice nobilului indian, atât de stăpân pe simțurile lui ca toți cei asemeni lui, îndoiala care o tortura în legătură cu cel pe care-l iubea.

— Ascultă! Ea spune că soțul meu s-a atașat de ea și m-a alungat din inima lui!

— Minte! afirmă Piksarett cu forță. Cum s-ar putea așa ceva? El este Omul Tunetului. Puterile lui sunt nenumărate. Iar tu, tu ești Kawa, steaua fixă. Ce să faci el cu o asemenea femeie?

Piksarett vorbea după logica sa, pentru el de nezdrușcinat. Depravarea albilor depășea înțelegerea sălbaticului.

— E adevărat, conveni el, că albi sunt destul de ciudați. Obiceiul de a apăsa pe trăgaci pentru a-și apăra viața i-a dezobisnuit să și-o apere prin rezistența sufletului și a trupului. Un fleac îi epuizează, cel mai mic post îi deprimă și nu se pot lipsi de femeie, chiar și în ajunul unei bătălii, fără să țină seama că se prezintă în fața inamicului slăbiți și neatenți... Dar Omul Tunetului nu este așa.

— Vorbești despre el ca și cum l-ai fi întâlnit, zise ea.

Ea îl asculta ridicând spre el ochii strălucind de speranță. Acea față de lut presărată cu tatuaje i se părea în acest moment cea mai plăcută din lume.

— Îl presimt prin tine, răspunse Piksarett. Omul pe care-l iubești tu nu poate fi nici viclean, nici josnic, nici șiret, altfel nu l-ai putea iubi și servi. Ori, tu îl iubești. Deci nu este nici josnic, nici viclean, nici șiret... Nu te îndoi de bărbatul pornit la război, femeie!...

Înseamnă să-l slăbești de la distanță și-i ca și cum l-ai părăsi la primejdie.

— Ai dreptate.

Ea dorea să-l creadă, deși o durea încă locul în care lovise Ambrosine. Evocarea numelui lui Colin era totodată ca un coșmar uitat și o armă care avea asupra amândurora o putere de temut. Joffrey putea fi încă lovit și totuși, pentru ea nu mai însemna nimic. Se întreba cu mirare cum de existase în viața ei un moment de tentație carnală cu un alt bărbat decât el. Ce fel de femeie era ea oare abia cu câteva săptămâni înainte?... I se părea că trecuseră ani de atunci și nu se mai recunoștea. În ce moment încetase să fie acea copilă nesigură, dependentă de trecutul și de lipsurile sale, pentru a deveni cea care era ea astăzi, găsindu-și certitudinea... dar prea târziu, poate... Oare se întâmplase atunci când sărise în focul bascilor, la Monegan? Hernani d' Astiguarza îi strigase: "Celui ce trece peste focul Sfântului Ioan, diavolul nu-i poate face nimic în acel an!"

Amintirea acestui avertisment o îmbărbătă. Piksarett avea dreptate. Soarta îi oferea un răgaz. Cele câteva zile dinaintea întoarcerii lui Joffrey le va folosi pentru a o demasca pe Ambrosine.

Altădată știuse foarte bine să se bată cu arme egale cu doamna de Montespan. Sigur, astăzi miza era alta decât regele, iar adversarii erau și mai de temut. Dar și ea avea alte arme. Reușita vieții sale și bunăvoința destinului față de ea îi întăriseră inima. Pentru cel ce n-a câștigat niciodată, înfrângerea e amară. Dar ei îi fuseseră date aceste întâlniri minunate pe lumea aceasta și acum putea să plătească prețul, poate pentru că nu știuse să aprecieze la timp întreaga lor valoare miraculoasă!...

Urma ultimul act care va pecetlui predestinarea dragostei lor. Se va da ea oare înapoi? Piksarett îi văzu ochii strălucind și nările fremătând.

— Bine! zise el. Ce să fac cu o prizonieră lipsită de curaj? N-aș putea să cer răscumpărare pentru ea, atât de mic i-ar fi prețul... Sigur, nici mie nu-mi place să mă găsesc aici. Sunt la fel de singur ca atunci când hoinăream în Valea sfântă a irochezilor, dușmanii mei. Uniacke se ascunde în pădure cu ai lui. Le-am promis să le predau pe cei ce le-a ucis fratele de sânge, dar nu mă pot ajuta căci sunt străini de loc și se tem de spiritele rele. Sunt singur și simt mai mult rău decât atunci când pândeam în Valea Sfântă a irochezilor, dușmanii mei. Dar nu contează! Viclenia este aliata noastră. N-o uita și, orice s-ar întâmpla, păstrează-ți forțele.

Se întoarseră încet. De departe, așezarea se făcea simțită prin țipetele pescărușilor, mirosuri grele și se zăreau la cotitură plajei

pierdute casele răspândite. Mateloții trebăluiau de-a lungul țărmului, în jurul platformelor ce înaintau în apă pentru a primi rodul pescuitului de seară și unde lucrau cei ce se ocupau cu "tăiatul", cu săratul, cu extragerea uleiului. În depărtare, în radă, se vedea, legănându-se, nava bretonă la ancoră.

Acolo, cum spusese Piksarett, ea avea să fie atentă și fără slăbiciuni, chiar în mijlocul dușmanilor ei. Și pentru început, urma să ia de la Ambroisine vesta lui Joffrey.

5

Această vestă era singurul semn al trecerii lui Joffrey de Peyrac pe la Tidmagouche. Dacă era adevărat, cum afirma Ambroisine, că ridicase ancora cu o zi înainte, după ce stătuse o săptămână în port, șederea sa, cu toată dezordinea pe care o provoacă odihna pe uscat a unui echipaj, lăsase remarcabil de puține urme. Parcă nici nu trecuse pe acolo. Trebuia să-i întrebe pe pescari, pe cei câțiva fermieri ai locului și deasemenea pe Nicolas Parys, proprietarul coastei, care-i invitasă în acea seară la masă în conacul său fortificat.

Restul caravanei sosise după-amiază. Oamenii erau epuizați, devorați de țăntarii și lipitorile din mlaștini.

Marchizul de Villedavray veni, la ora mesei, să bată la ușa cocioabei unde ea se instalase cu fiul și bagajele sale.

— Sunteți gata, dragă prietenă?

Angelica îl admiră că se prezintă așa de elegant într-o redingotă de mătase ca pruna, deschisă pe o vestă brodată cu mici trandafiri și încălțat cu pantofi cu cataramă.

— Iau întotdeauna cu mine o ținută de schimb, explică el.

Cochet, fața-i umflată de înțepături de țăntari îi era încadrată de o perucă pudrată.

— Cunosco obiceiurile bătrânului. Cere un anumit protocol. În afară de asta, vă anunț, ne vom găsi în mijlocul celei mai frumoase adunări de bandiți care se poate întâlni pe o sută de leghe împrejur. Nicolas Parys are darul de a se înconjura de tot felul de secături. Îi atrage, se pare, doar ca să nu se dezlănțuie împotriva lui.

Și privi cu teamă în jur.

— Absența contelui ne face situația și mai grea. Un adevărat ghinion! Ce nevoie avea să meargă să se plimbe la Plaisance?! Dar se spune că se va întoarce în mai puțin de două săptămâni... În orice caz, n-o să ne despărțim, șușoti el. Am cerut să fiu găzduit în

apropiere. Aveți grijă deasemenea la mâncare. Nu mâncați decât ce ați luat din același platou cu ceilalți oaspeți și nu duceți mâncarea la gură decât după ce ei au început să mănânce. Așa o să fac și eu. I-am făcut aceeași recomandare și fiului dumneavoastră, Cantor.

— Și dacă ceilalți oaspeți sunt în aceeași stare de spirit și așteptăm cu toții, zise Angelica cu un râs nervos, o să fie cam ciudat!

— Nu glumiți!

Villedavray era întunecat.

— Sunt foarte îngrijorat. Suntem în bârlogul Messalinei și al regelui Pluton.

— Ați văzut-o? Întrebă Angelica.

— Pe cine?

— Pe ducasă!

— Nu, nu încă, răspunse marchizul cu un aer care dovedea că nu avea nici o grabă s-o întâlnească. Dar dumneavoastră?

— Da, eu am văzut-o.

Ochii marchizului se luminau.

— Și?...

— Am schimbat câteva cuvinte, destul de tari, recunosc, dar, după cum vedeți, suntem încă în viață amândouă.

Marchizul de Villedavray o examină.

— Aveți ochii roșii, zise el, dar nu păreți abătută. Bine! Continuați. Am presentimentul că partida va fi dură.

Caniciodată, Angelică i se păru că limba ascuțită a marchizului de Villedavray nu dezvăluise tot adevărul și că făcuse oaspeților lui Nicolas Parys și lui însuși o descriere, la urma urmei, destul de indulgentă. Descriindu-i ca o adunare de bandiți, nu sugerase neliniștea produsă de prezența lui Nicolas Parys, a oaspeților și vecinilor săi. Ei păreau produsul vieții aspre și în același timp al desfrâului fără limite, al unei lăcomii rapace de a înhăța tot ce la cădea în mână sau se negocia în împrejurimile acestui cuib de vulturi. Un fel de ereditate de noblețe dădea acestor oameni exilați pe pământul Americii un gust al fastului, grosolan și oarecum depășit, dar destul de impresionant.

Nu existau femei aici, în afară de Ambrosine și de Angelica în această seară, sau de concubinele indiene care rățăceau prin împrejurimile casei, obraznice sau abrutizate de alcool.

Nicolas Parys avusese o fiică cu o indiană cu care se însurase. O crescuse la Ursuline și o măritase cu fiul unui nobil din vecini, dându-i ca dotă peninsula Canso și insula Royale.

La lumina fumegândă a unor mari torțe de rășină, plantate în inele de fier în perete și în candelabre, masa umplea încăperea ca

pentru un banchet, încărcată cu mâncăruri de toate felurile, printre care se aliniau de bine de rău blide de lemn destinate oaspeților ca și câteva linguri și cuțite disparate. Se înțelege că, în multe cazuri, degetele trebuiau să țină loc de furculițe.

În schimb, pentru vin erau adevărate cupe de aur sau argint aurit, iar Villedavray râvni imediat la ele, ca și la păhăruțele de cristal tăiat, destinate alcoolului.

Băutura era aici regină. Se vedea după tot fastul cu care era înconjurată și după nasul roșu al participanților. În colțuri erau butoaie, butoiașe pe picioare și ulcioare pline, sticle cu rom, negre și cu gâtul lung.

Totul, în acest clar-obscur afumat, îi aminti Angelicăi ambianța pe care o întâlnise odinioară, în timpul călătoriei ei în Mediterana, într-un mic castel sard unde domnea un senior, jumătate naufragiator, jumătate pirat, cu aceeași privire de lup și cu aceeași mândrie primejdioasă ca și a oaspeților de acum.

Ei stăteau câte cinci sau șase sau poate mai mulți – căci nu se vedea bine – în jurul mesei, și când doamnele intrară, toate mutrele îmbujorate de bețivi se luminară de surâsuri amabile, în timp ce la un semn al lui Nicolas Parys, se înclinară într-o reverență *à la française*. Mișcarea galantă, abia schițată, fu de altfel întreruptă de năvala a doi monștri care, culcați în fața vetrei, țâșniră cu lătrături înspăimântătoare și se năpustiră asupra grupului care tocmai intra.

Bătrânul Parys luă un bici și șfichi de pe perete și lovi, cam orbeste, reușind totuși să calmeze cei doi monștri care s-au dovedit a fi doi câini enormi, dintr-o specie necunoscută. Proveneau, se pare, din insula Terra-Nova, unde se spunea că erau o încrucișare între urs și dogii abandonati în această insulă de o expediție colonială. E adevărat că semănau și cu unul și cu celălalt prin talia lor uriașă, masivitate și blana stufoasă. Stăpânul lor povesti că înotau ca niște foci și prindeau pește.

Obiectul mâniei lor subite fusese apariția lui Wolverines, jderul, ce intrase fără timiditate excesivă pe urnele lui Cantor și a invitaților. El stătea acum în aret pe prag, cu coada stufoasă ridicată și descoperindu-și colții ascuțiți, gata să înfrunte coloșii într-o luptă fără egal.

— Ho! Ho! Ce-i asta? strigă unul dintre bărbați.

— Un jder, constată Nicolas Parys, animalul cel mai feroce al pădurii. Asta a ieșit din greșeală din pădure. Dar, ce curios, nu pare speriat.

Cantor interveni.

— E împlânzit. Eu l-am crescut.

Angelica își dădu seama că Ambroisine tremura din toate încheieturile.

— Fiul dumneavoastră a adus iar cu el animalul ăsta oribil! E intolerabil, făcu ea cu o voce pe care și-o controla cu greu. Priviți-l, e primejdios! Trebuie omorât.

Era o asemenea ură în privirea pe care-o fixa asupra lui Cantor încât s-ar fi putut crede că vorbește despre el și Angelica fremătă de teamă pentru fiul ei.

— De ce să fie omorât? Lăsați animalul în pace, mie îmi place, zise bătrânul Parys.

Și, întorcându-se spre Cantor:

— Bravo, băiete! Să împlânzești în jder, e lucru rar. Ești un adevărat om al pădurii. Și frumos ca un zeu, pe deasupra. He! He! Guvernatorul, cred că vă place băiatul ăsta, nu-i așa? Mănâncă, satură-te, fiule! Doamnelor, haideți!

Proprietarul plajelor golfului Saint-Laurent era puțin cocoșat, puțin chior, dar personalitatea sa dură care, prin jafuri, îndrăzneală și comploturi abile îl făcuse regele coastei de est, se manifesta cu pregnanță. În prezența sa, toți i se supuneau.

Unul din fiii Marcellinei sau unul dintre frații Defour nu părea destul de îngrijit, așa că îl rugă să meargă să se îmbrace în "ținută de curte". Celălalt protestă că tocmai ieșise din mlaștini...

— Bine, înțeleg, fu de acord gazda, du-te în camera mea și ia o perucă pe care să ți-o lipești pe capul tău de brută, asta o să fie deajuns pentru astă seară.

Le plasase pe cele două femei prezente la fiecare extremitate a mesei, el însuși fiind așezat în mijloc, ochiul lui urduros plimbându-se de la una la cealaltă cu o evidentă satisfacție și un zâmbet larg pe gura-i știrbă. Totuși, dinții care-i rămăseseră nu-l împiedicau să onoreze ospățul care se compunea mai ales din vânat cu pene însoțit de sosuri puternic condimentate și de trei sau patru purcei de lapte fripiți pe cărbuni în pielea lor crocantă. Timp de câteva momente nu se auzi decât trosnetul oaselor, zgomotul fălcilor și plescăitul limbilor. Două mari pâini cu coaja aproape neagră permiteau amatorilor să-i ștergă îndelung străchinile de lemn, lucru de care nimeni nu se lipsea.

Prin penumbra cețoasă, Angelica distingea în fața ei figura palidă și încântătoare a Ambroisinei. Aburii mâncărilor ca și fumul tutunului pufăit de câțiva indieni estompau trăsăturile tinerei femei. Părea o apariție ieșind din fumul de tămâie al vreunei ofrande malefice și pe sideful feței sale ochii întunecați erau imenși. Angelica îi simțea fixați asupra ei, în timp ce buzele întredeschise surădeau, lăsând să se zărească strălucirea dinților ei perfecți. Domnea indispoziția.

— Nu se vede nimic, şușoti Barssempuy aplecându-se spre marchiz, vecinul său.

— Așa-i totdeauna la el, răspunse la fel Villedavray. Nu știu dacă-și imaginează că lumina sa este suficientă sau face dinadins, dar pe el asta nu-l deranjează. Vede în întuneric ca pisicile, pândeste ca ele.

Și, într-adevăr, ochii lui Nicolas Parys pe deasupra mormanului de oase care se înălța în fața lui nu încetau să cerceteze în jur, în timp ce invitații se luptau de bine de rău cu ce aveau în străchini. Privirile lui se opreau asupra Angelicăi și a lui Piksarett care luase loc din oficiu la dreapta "prizonierei" lui, asupra lui Cantor care se găsea în stânga ei. Apoi, vinurile fiind turnate în cupele de aur, limbile se dezlegară și începură să povestească tot felul de întâmplări.

La o primă vedere și înșelată de semi-obscuritate, Angelica își imaginase că toți bărbații prezenți îi erau necunoscuți, dar îl recunoscuse printre ei pe căpitanul Job Simon de pe "Inorog", bărbatul cu pata violetă. Barba sa stufoasă și părul ciufulit se albiseră încă și mai mult. Era și mai cocoșat și ochii săi bulbucați sub sprâncenele zburlite priveau fix în față.

Era deasemeni și secretarul Armand Dacaux și Angelica se întreba cum de nu-l recunoscuse imediat, cum de-l confundase în această "adunătură de bandiți", căci i se păruse întotdeauna un om cu maniere distinse, deși puțin slugarnice. Dar — prin jocul penumbrei sau al imaginației — iată că burta discretă a lui Armand i se păru de o obezitate nesănătoasă, iar bărbia sa destul de plină, buzele groase deschise de un surâs ce se voia mereu amabil, trădau o senzualitate dezgustătoare. În spatele sticlelor ochelarilor săi sclipea o privire fixă, de șoim, iar montura ochelarilor părând enormă, îi dădea un aer de bufniță la pândă.

Se mai afla acolo și confesorul lui Nicolas Parys, un reformat asudat și congestionat, cu fața înroșită de alcool. Nu departe de ea se găsea căpitanul vasului de pescuit ancorat în golf, bărbatul din Faouet. Era un alt tip, slab, tăiat în granit. Ea observă că bea mult, dar nu-și pierdea niciodată mințile. Beția i se vedea doar pe vârful nasului care devenea din ce în ce mai roșu. În afară de asta, stătea drept pe bancă, abia râdea și mânca zdravăn.

Villedavray salva atmosfera povestind cu spirit glume accesibile tuturor și care aduceau buna dispoziție.

— O să vă povestesc ce mi s-a întâmplat într-o zi, începea el cu vocea-i caldă.

Avea darul de a-și ține auditoriul în suspens până în momentul când unul dintre cei ce-l ascultau cu gura căscată mormăia:

— Guvernatorul, ne păcăliți.

— Ei bine, da, convenea el, n-a fost decât o glumă.

— Nu se știe niciodată cu el dacă minte sau spune adevărul, spunea cineva.

— Știți ce mi s-a întâmplat la ultima mea aniversare?

— Nu!

— Ei bine! iată, ca în fiecare an mi-am invitat toți prietenii la bordul lui "Asmodeu", minunatul vas, un mic Versailles plutitor... îl cunoașteți cu toții... Petrecerea era în toi când deodată...

— Ce s-a întâmplat?!...

— Vasul a sărit în aer.

— Ha! Ha! Ha! pufniră zgomotos mesenii.

— Rădeți voi, zise Villedavray măhnit, dar ăsta e adevărul. Nu-i adevărat, dragă Angelica? Și tu, Defour, nu-i adevărat? Vasul a sărit, a ars, s-a scufundat...

— Drace! zise Nicolas Parys, uimit totuși, și cum ați scăpat?

— Prin intervenție divină, zise pios Villedavray, ridicând ochii spre cer.

Angelica îl admira pe Villedavray că poate fi atât de dezinvolt; mânca cu plăcere și nu părea să se mai gândească la recomandările făcute Angelicăi în legătură cu otrava. E adevărat că într-un asemenea întineric nu se putea face altceva decât să te rogi cerului la fiecare înghițitură și să te gândești la altceva. Fără să vrea, Angelica ezită când căpitanul breton îi întinse o strachină plină cu un lichid nedefinit.

— Gustați acest sos, doamnă. Totul e bun la pește când este proaspăt. Le marinezi în ulei cu oțet și un ardei... gustați asta.

Ea îi mulțumi și-l ținu de vorbă ca să nu remarce că nu onora bucatele în chestiune. Ea se informă dacă era satisfăcut de sezonul de pescuit și de câți ani venea în acest loc.

— Aproape m-am născut aici. Veneam deja cu tatăl meu când eram mus. Dar nu trebuie să te lași prins de America. Dacă l-aș fi ascultat pe bătrânul Parys, n-aș mai fi decât o epavă. Patru luni pe an, este suficient! În ultimele săptămâni suntem cu toții pe jumătate nebuni. Din cauza secetei, a muncii de ocnaș... Mai am încă și încă pește de sărat și cale de umplut, de nu la mai văd capătul... Fiul meu este bolnav, îl apucă în fiecare sezon pe la sfârșit, când cade praful din copaci... nu mai poate respira. Trebuie să-l las pe vas în radă, nu mai are aer...

În ciuda vorbăriei marchizului, când ochii i se întâlneau ce cei ai Ambroisinei, Angelica nu-și putea depăși tensiunea interioară. Din când în când, fără să-și dea seama, se întorcea spre ușă. Oare Joffrey avea să apară brusc? Ce ușurare dacă ar fi apărut în prag cu înalta

sa siluetă de condotier dominând adunarea și privirea sa de vultur scrutând fețele diverse în penumbră! Poate un zâmbet caustic i se va ivi pe buze zărindu-i pe toți și pe ea printre ei. Îi cunoștea, dar nu se temea de nimeni. Chiar și acești oameni și-ar fi schimbat tonul adresându-i-se, era sigură de asta. Ah! de ce nu era aici?... Unde este?...

Sub privirea lui Nicolas Parys pe care o simțea revenind mereu spre ea, se străduia să înghită, temându-se să n-o considere o prefăcută. Din fericire, alături de ea erau Piksarett care sfâșia voios carnea cu dinții săi de nevăstuică și Cantor, absorbit să se hrănească, cu conștiința curată a unui tânăr care a făcut o lungă călătorie în acea zi.

Bătrânul își șterse buzele grase cu buclele perucii sale.

— Ei bine! iată-vă, doamnă de Peyrac, zise el deodată, răspunzând parcă unei reflexii interioare. E o idee bună că ați venit să mă vizitați. Asta îmi confirmă dorința de a vă vedea domnind peste aceste locuri.

— Ce vreți să spuneți, domnule?

— M-am săturat de acest ținut infam. Vreau să mă întorc în regatul Franței ca să mă distrez puțin. Aș vrea să-mi vând domeniile soțului dumneavoastră... Dar, pentru ce, asta-i întrebarea... I-am cerut să-mi dea în schimb secretul fabricării aurului. Îi convine, dar mi se pare complicat...

— Nu, din contra, este foarte simplu, întrerupse vocea încântătoare a Ambroisinei. Dragă Nicolas, dumneata care ai spiritul așa de liber, mă mir că te sperii de atât de puțin. Domnul de Peyrac mi-a explicat totul. Nu e nimic magic, e vorba de știința chimiei și nu de alchimie.

Și începu să descrie unul din procesele de fabricare a aurului pe care Joffrey de Peyrac îl pusese la punct îndeosebi pentru minele din regiune. Angelica recunoscu termenii familiari de care se servea Joffrey pentru a-i explica lucrările sale.

— Ce savantă sunteți, scumpă domniță! exclamă Villedavray, privind-o pe Ambroisine cu un aer încântat, e o plăcere să vă aud și într-adevăr, cât de simplu pare totul. De acum mi se pare preferabil să adun aurul în modul în care spuneți, decât prin procedee învechite, ca sufocatul țăranilor sau colecționarea nasturilor hainelor sau uniformelor naufragiaților de pe coastele noastre...

Nicolas Parys strâmbă din nas de mai multe ori, privindu-l fix. Marchizul zâmbea cu un aer nevinovat. Angelica profită de liniștea destul de grea care domni un moment pentru a pune o întrebare:

— L-ați văzut deci recent pe soțul meu, întrebă ea, încercând să dea vocii sale un ton ferm și natural. A venit aici?

Parys se întoarse spre ea cu un aer morocănos și zăpăcit și o privi în liniște.

— Da, răspunse el în sfârșit. Da, l-am văzut... (Și adăugă pe un ton puțin ciudat:) *aici...*

6

— Deci nu i-ați remarcat nasturii hainei? spunea Villedavray, conducând-o spre casă. Aur curat, bătut cu blazon. Nobilul ofițer care și-a împodobit uniforma cu ei este de mult mistuit de crabi. Am auzit că așa a început Parys. Poate nu în aceste locuri, dar coaste unde sunt jefuiți naufragiații nu lipsesc în lume. Este o industrie care produce, doar să știi să te organizezi. Se spune că are un cufăr plin cu mai bine de o mie de nasturi, doar din aur bătut cu toate blazoanele de noblețe din lume. Nu era decât un zvon, dar acum sunt sigur de asta. Ați văzut cum a strâmbat din nas când am făcut aluzie la anumite feluri de a strânge aurul?

— Sunteți oare destul de prudent? N-ar trebui să-l provocați astfel. Poate este primejdios.

— Nu! Suntem obișnuți, el și cu mine, să schimbăm câteva întepături. La urma urmei, suntem prieteni buni...

El părea satisfăcut și destins.

— De fapt, totul s-a petrecut bine! Suntem sănătoși după această agapă întunecată!... E un rezultat. Sunt mulțumit de seara asta... Somn ușor, dragă Angelica. Totul se va aranja... Încredere...

Dar el nu adăugă totuși obișnuitul său: "Viața e frumoasă, zâmbiți!"

— Locuiesc alături, îi șopti el. Dacă aveți nevoie de ceva, chemați-mă...

Dar când îi luă mâna ca să-i sărute vârful degetelor, ea îl reținu. Nu se putea stăpâni. Trebuia să vorbească cu cineva.

— Credeți că el a venit aici? făcu ea cu o voce întretăiată și tremurătoare, parcă-i un vis urât... Unde este? E îngrozitor să-l urmăresc așa. S-ar zice că se ascunde, că fuge de mine... Unde este? Poate l-au ucis?... Poate n-o să se mai întoarcă? Dumnezeuastră care le știți pe toate, sunt sigură că v-ați informat. Spuneți-mi adevărul. Prefer asta nesiguranței.

— A venit aici, adevărat, zise marchizul cu măsură, și era încă aici acum două zile.

— Cu ea?

— Ce vreți să spuneți, draga mea? Întrebă încet marchizul. Și-i luă ambele mâini ca pentru a o sprijini.

— Ce se bârfește despre el... și ducesa de Maudribourg?

— Despre el?... Ei bine! este cunoscut, temut sau stimat. Doar este de Peyrac, stăpânul de la Gouldsboro, și umblă zvonul că Nicolas Parys vrea să-i vândă teritoriile din Golful Saint-Laurent, motiv pentru care s-au întâlnit în acest loc săptămâna trecută.

— Dar ea?

— Dumnezeuastră ce știți? Întrebă la rândul său marchizul.

Angelica depuse armele.

— Ea mi-a spus că este amantul ei, mărturisi ea cu o voce înăbușită.

Și-i povesti întrevederea ei cu Ambroisine.

Villedavray tăcea. Asculta grav și Angelica simțea că avea în el un prieten sincer și mult mai valoros decât părea.

Când ea tăcu, el dădu din cap cu îndoială. Nu părea nici tulburat, nici încurcat.

— Părerile sunt împărțite despre ducesa noastră, zise el. Unii o ridică în slăvi ca pe o sfântă cu o virtute ireproșabilă, cum e căpitanul breton care merge pe drumul convertirii ca să-i facă pe plac. Alții, mai puțin proști, îi bănuiesc adevărata fire, dar s-ar părea că a știut să-și păzească reputația. Chiar dacă ea se ferește să mai primească în culcușul ei pe câte unul dintre bărbații lacomi care o înconjoară, secretul este bine păstrat.

— Ca și la Gouldsboro și la Port-Royal, zise Angelica plictisită. Unii mint, alții tac de rușine sau de teamă, alții în sfârșit își fac iluzii și o venerază.

Ezitănd puțin, ea se hotărî să nu-i ascundă nimic din umilințele ei.

— Era la ea, atârnată de perete, o haină de-a lui Joffrey.

— Comedie!..., reacționă cu vioiciune Villedavray. Șiretenie ca să vă aducă la disperare. Știa că veți veni și voia să vă lovească... A furat haina aceea...

— Sunteți sigur? imploră Angelica.

— Aproape sigur! I se potrivește. Viclenia asta e specific feminină. Să nu vă lăsați înșelată. În schimb, ce este mai îngrijorător, e că a pregătit pentru venirea voastră pe cei care s-ar fi putut, văzându-vă, lăsa cucerii de farmecul dumneavoastră. Unii vă consideră o intrigantă primejdioasă, alții vă iau drept o creatură depravată care se culcă cu indienii sau chiar o încarnare a diavolului în serviciul ereticilor, hotărâtă să-i arunce pe bunii francezi catolici afară de pe pământurile pe care Dumnezeu li le-a dat. Pe cât le

atrage simpatia domnului de Peyrac, pe atât vă consideră Messalina care-i pune coarne și pe cât este de temut, pe atât vă consideră blestemul lui.

— Mi s-a părut totuși că Nicolas Parys mi se adresa dacă nu cu politețe, cel puțin fără ostilitate.

— Cu bătrânul e altceva. El nu crede decât în el însuși, și nici măcar o Ambroisină nu-l va împiedica să gândească ce vrea el. Dar și-a pus în cap să se însoare cu ea, îi face o curte asiduă și nu se știe până unde se va lăsa ametit de sirena cu limba ascuțită.

Angelica nu acorda decât o atenție distrată calomniilor pe care le răspândise Ambroisine despre ea. Era mai dornică să-și recapete speranța în ce-l privea pe soțul ei.

— Deci, și cu asta mințea în privința lui Joffrey?...

— Așa mi se pare... îmi spuneți că e îndârjită împotriva bărbaților, că vrea s-o extermină pe Abigael, că scrâșnește din dinți la gândul că atrageți dragostea și omagiile... Se subînțelege: ea nu... Nu văd în dezlănțuirile ei semnul amantei victorioase, sigură că e iubită de bărbatul pe care l-a smuls rivalei ei... Și așa paria chiar bucuros că a încercat să-l prindă pe inflexibilul nostru conte în plasele ei, dar nu s-a ales decât cu vreo umilință usturătoare. Protestele ei amare par s-o dovedească.

— Deci, nu credeți că este amantul ei?...

— Până la proba contrarie, nu! afirmă el cu tărie.

— Doamne! Cât vă iubesc! făcu ea îmbrățișându-l.

Înarmată cu acest plus de speranță, ea va ațipi de bine de rău. Cantor dormea într-un adăpost alăturat. Îl putea auzi întorcându-se și uneori sforăind ușor în spatele peretelui subțire. Prezența lui Piksarett în fața casei, înfășurat într-o pătură, în apropierea unui mic foc de surcele, îi dădea siguranță.

Noaptea era umedă și rece. S-ar fi zis că sarea și mirosul de pește pătrundeau pretutindeni și se lipeau de piele. O ceață deasă plutea peste câțun. Angelica renunțase să aprindă focul în vatră și se strecurase imediat sub pățuri.

Tremurând, adormi, dar spiritul ei rămânea treaz și uneori tresărea cu senzația că a avut un coșmar teribil. Enormii câini terra-nova ai lui Nicolas Parys hoinăreau în libertate prin sat. Noaptea erau dezlegați și de câteva ori mârâiră apropiindu-se de Piksarett, mirosiră și pufniră pe lângă cabană.

De fapt, ducea nu negase când o acuzase că încercase s-o otrăvească pe Abigael, că dorise să omoare pisoiul. Când se gândea la el, la micul animal nevinovat în mâinile acestei femei crude, oroarea pe care i-o inspira Ambroisine o îmbolnăvea. Răul făcut animalelor

sau copiilor e întotdeauna ceva oribil. Să ataci ființe care nu se pot apăra, lipsite nu numai de forță fizică, dar și de mijlocul de comunicare care este cuvântul, această lașitate supremă constituie pentru oameni însuși semnul diavolului.

“Când eram copil, gândea Angelica, îl plângeam pe Diavol care era reprezentat atât de urât pe portalurile bisericilor...”

Ea visă bisericile din Poitou, cu fațadele acoperite cu personaje de piatră, împletituri, ciorchini de struguri și conuri de pin, întunecate în interior ca niște peșteri... pâinea sfințită de duminică, tămâia... parfumul generațiilor exorcizate... Acolo, în Lumea Veche, an după an, secol după secol, Satan era prezentat oamenilor îmbrăcând veșmântul impus de urătenie bestială.

Dar aici, în aceste locuri virgine, el se impunea, redutabil, își regăsea adevărata față, cea de înger...

“Delirez, Ambroisine!...” își spuse Angelica, revenind la realitate, ca după ce ar fi călcat în gol pe o scară. Inima-i bătea puternic. Închise ochii cu încăpățănare ca să adoarmă din nou, dar mintea-i nu înceta să depene gânduri confuze.

“Mi-a spus că este din Poitou... Ca să mă seducă mai bine, să m-adoarmă... fiecare cuvânt al ei și-a atins scopul, a țesut urzeala care trebuia să mă orbească și să-mi ascundă ce voia să nu aflu.”

Ea încerca să nu se gândească la Joffrey... doar să-l aștepte. Villedavray confirmase că plecase spre Terra-Nova. Terra-Nova? Marea insulă din est era capătul lumii... Se va întoarce oare? Se va întoarce la timp?

Se trezi mai calmă, mai sigură de ea însăși. Era prima zi.

Înainte de a se scula, continuă să-și amintească fiecare fapt, într-o stare de semi-trezie, ca atunci când pregătești strategia unei bătălii. Avea acea intuiție care nu înceta s-o preocupe, că era o legătură între Ambroisine și naufragiatorii care erau pe urmele lor ca să le facă rău.

“Au un șef, spusese Clovis, care le dă ordine și care e pe uscat. Îl numesc Belialith.”

Belialith! Părea un nume satanic care degaja un fel de feminitate ambiguă. Ea aprinse lampa pe care o pusese pe un taburet și căută plicul pe care-l ascunsese sub pernă. O dată în plus, reciti cuvintele scrise și apropiind hârtia de nări, căută să-i capteze parfumul.

— *Voi veni diseară dacă ești cuminte...*

Ambroisine!

O viziune îi apărură... Naufragiatorul cu măciuca însângărată. Ambroisine... Ambroisine înlănțuind această brută grosolană cu

mângâieri perverse... Totul era posibil. Și dacă așa era, atunci vorbele lui Lopez, matelotul lui Colin, căpătau sens: "Când îl vei vedea pe căpitanul cu pată violetă, vei ști că dușmanii nu sunt departe."

Job Simon, căpitanul de pe "Inorog", vasul închiriat de ducesa de Maudribourg pentru a le duce pe Fetele regelui în Quebec... Dar era un om cumsecade care denunțase primul atentatul căruia îi căzuse victimă.

Unde era legătura dintre cele trei necunoscute: nava cu flamură oranj și echipajul ei de bandiți, "Inorogul" ducându-l pe Job Simon și pe ducesa și "Coeur de Marie" aparținând corsarului Barbă de Aur, astăzi Colin Paturel, căci și el, deși în mod indirect, părea să fi făcut parte din complotul menit să-l doboare pe Peyrac și să ruineze Gouldsboro.

Angelica fremăta de nerăbdare. I se părea că este pe punctul să descopere un adevăr important. Dar, brusc, se descurajă. Nu, nu ținea! Un amănunt și nu dintre cele mai mărunte i-ar demola toate ipotezele. Aceiași naufragiatori pe care-i acuzase că erau complicii ducesei, erau cei ce atrăseseră "Inorogul" pe stânci și-i masacraseră echipajul. Deci, nu putuseră primi ordin de la Ambroisine să îndeplinească o asemenea nelegiuire, fiindcă era vorba de propriul ei vas și ea se afla la bord, nefiind salvată de la înec decât ca prin minune.

Prin minune!... Doar dacă... dacă nu venise timpul să se realizeze viziunea mamei din Quebec!

Diavolița călărind un inorog... ieșind din ape pe țărmul din Gouldsboro...

O femeie ducând un copil în brațe pusese piciorul încălțat în piele prețioasă pe nisip... Glezna sa învelită în mătase roșie se întindea cu eleganță... Hainele-i erau rupte, murdare... Doamna Carrère, care le curățase și le cârpiase, spunea:

— E ceva ce nu înțeleg la aceste haine... ceva necurat. S-ar spune că...

Voia oare să spună că fuseseră rupte și murdărite în mod intenționat?!

Angelica își reproșa acum că nu i-a acordat mai multă atenție, că n-a obligat-o să spună ce gândea.

7

Angelica hotărâse să ia vesta lui Joffrey de la Ambroisine. Ea pândi plecarea dușmancei ei la slujbă. Toată trupa, cu

“binefăcătoarea” în frunte, se îndrepta spre promontoriul unde clopotul micii capele chema credincioșii.

Aici, la Tidmagouche, ducesa părea să aibă o curte ca o regină. Fiind prima sosită, se implantase puternic. Angelică i-ar fi greu s-o detroneze. Avea nevoie nu doar de fete, de secretar și de Job Simon ca escortă, ci și de admiratori și de toți adoratorii. Nicolas Parys era și el acolo, ca și unii dintre oaspeții lui din ajun, inclusiv căpitanul vasului de pescuit, numeroși pescari bretoni și, firește, Villedavray, foarte destins, făcând exces de amabilitate și mergând pe cărarea nisipoasă cu tot atâta grație ca și pe o alee de la Versailles.

De îndată ce cortegiul dispăru la marginea pădurii, Angelica se năpusti în casa Ambroisinei. Ea apucă vesta lui Joffrey și o strânse la piept. Apoi privi în jur și-i veni ideea să profite de acest moment pentru a afla mai multe despre dușmanca ei. Începu să deschidă cuferele, gențile, sertarele mobilelor, cotrobăind printre stofe și lenjerie din care emana acel parfum îmbătător care o frapase pe Angelica încă din momentul în care ducesa pusese piciorul pe plajă.

Clipă ciudată, în afara timpului, fără dimensiune. De unde avea oare naufragiata toate aceste rochii?... Cuferele erau pline. Daruri de la admiratori, oare? De la Joffrey?... O durere bruscă o fulgeră. Dar ea-și interzise să se gândească mai departe.

Își continuă investigațiile, dar nu reținu nimic ce ar fi putut s-o ajute. Deodată, din buzunarul unei rochii, căzu un plic. Era o scrisoare de mai multe pagini. Angelica o luă de jos și o recunoscă dintr-o privire: era scrisoarea părintelui de Vernon.

8

Cum căzuse oare această scrisoare în mâinile ducesei de Maudribourg? Pusese oare să fie urmărit și ucis copilul suedez, purtătorul mesajului de dincolo de mormânt al marelui iezuit? De ce voise să pună mâna pe el cu orice preț? De ce-l păstra? Ce secret de o importanță extremă conțineau aceste rânduri pe care Angelica nu le putuse citi până la capăt?

La primele cuvinte, din cauza emoției, nu-și putuse continua lectura și pusese misiva pe masă. În acel moment, *Ambroisine intrase în cameră și copilul mesager fugise*. De câte ori nu-și reproșase ea oare după aceea reacția care o împiedicase să cunoască de îndată conținutul întregii epistole, de care poate depindea soarta tuturor?

Unul dintre motivele care o determinaseră să încerce să-l întâlnească pe Joffrey cât mai repede, în loc să-l aștepte cuminte la Gouldsboro, fusese obsesia acestei scrisori dispărute, care i se părea că o acuză în mod primejdios și ireparabil și care risca să ajungă la implacabilul ei destinatar, părintele d'Orgeval, înainte ca ea însăși și soțul ei să poată stabili un plan de apărare împotriva unor asemenea calomnii îngrozitoare. Dar acum, găsind-o aici, în vizuina Diavoliței, își dădu seama că în ea se petrecuse o schimbare, că ajunsese să înțeleagă sensul ascuns al cuvintelor scrise de iezuit, cuvinte care, la prima privire, îi sfâșiaseră inima, arătându-i trădarea unui prieten sigur... unui prieten darg...

Strângând la piept prețioasa pradă, vesta de catifea verde și scrisoarea părintelui de Vernon, Angelica se întoarse pe furis la propria-i locuință. Baricadându-se și punând vesta lui Joffrey pe masă, desfăcu foile scrisorii groase care, uscate de secetă, foșniră în liniștea colibei. Ochii săi recunoscură de îndată cuvintele citite deja.

Da, părinte, aveți dreptate... Diavolița este la Gouldsboro... producând acolo dezordine, desfrâu și crime...

De această dată, însă, eleganta scriere a iezuitului nu i se mai păru ostilă și acuzatoare. Prietenul era aici, în fața ei. Din aceste rânduri scrise reieșea adevărata sa personalitate: distant, rece și în același timp plin de căldură. Prin această scrisoare pe care o ținea din nou în mână, ea înțelese că el urma să-i vorbească, să-i comunice confidențial, teribilul său secret. Deoarece scrisoarea, purtând supremul său mesaj nu putuse ajunge la cel căruia îi era adresată, părintele de Vernon i-o înmâna ei, Angelicăi, contesa de Peyrac, așa cum încercase să i-o înmâneze în momentul morții sale. "Scrisoarea... pentru părintele d'Orgeval... nu trebuie ca ea..."

Înțelegea acum sensul acestor cuvinte supreme. Adunându-și ultimele forțe, el voia să implore: "Nu trebuie ca ea să pună mâna pe scrisoare. Diavolița... Aveți grijă, doamnă. Doar eu cunosc adevărul și dacă pune mâna pe ea, îl va ascunde... Și Răul și Minciuna vor continua să rățăască spiritele, să arunce ființele în nenorocire și în păcat... În aceste câteva zile, la Gouldsboro, cuprins de spaimă față de intuiția pe care o aveam, mi-am pus toată știința mistică și voința în descoperirea acestui adevăr... Și decoperindu-l, dezvăluindu-l, denunțându-l în scris, iată că mor fără să fi putut să-l aduc la lumina zilei... Încercați, doamnă, să-i depășiți pe acești demoni... Această scrisoare... pentru părintele d'Orgeval... nu trebuie ca ea..."

Era ca și cum i-ar fi explicat toate acestea, cu voce scăzută, așezat lângă ea. Atunci, adunându-și puterile și aproape cu pioșenie,

Angelica începu să citească continuarea rândurilor pe care nu avusese timp să le descifreze data trecută.

— Da, părinte, aveți dreptate. Diavolița este la Goultsboro...

“... Însăpământătoare femeie, într-adevăr... ascunzându-și instinctul și cunoașterea tuturor viciilor sub o aparență de farmec, inteligență și chiar cucernicie, folosite ca să-i piardă pe cei ce se apropie de ea ca și floarea carnivoră a pădurilor americane care se împodobește cu culori și parfumuri suave pentru a atrage mai bine insectele sau păsările pe care vrea să le devore. Neezitănd în fața sacrilegiului, apropiindu-se de cele sfinte în stare de păcat mortal, mințind la spovedanie, mergând până la a duce în ispită pe slujitorii Domnului îmbrăcați în veșminte sacerdotale, n-am putut determina dacă este victima a ceea ce se numește în teologie obsesie, adică: ațâțarea demonilor exteriori sufletului și persoanei și care o fac să acționeze aproape în mod inconștient, stare care se înrudește și se poate confunda cu nebunia, sau este vorba de un caz relativ obișnuit de posedare, demonii intrând în trupul și spiritul unei ființe umane și acaparându-i personalitatea, sau, în sfârșit, caz mai rar și mai primejdios, cel al încarnării unui spirit rău, care ar fi primit puterea de a locui câțva timp printre oameni și de a semăna distrugerea și păcatul printre ei¹

Cu toate că știți, ca și mine, că acest caz este rar, nu trebuie totuși exclus din afacerea care ne preocupă, căci se coroborează cu propria voastră părere, părinte, asupra acestui subiect care a fost de aproape doi ani principala voastră grijă și corespunde deasemenea revelațiilor vizionarei din Quebec care v-au impresionat în acea vreme.

Primejdia apariției viitoare a unui demon în teritoriile Acadiei, vigilența voastră asupra acestui ținut care vă este drag, vă obligă să nu neglijați un asemenea avertisment, să vă străduiți să interpretați această viziune, să-i căutați semnele premonitorii, să nu renunțați, de fapt, să-i luați urma, cum suntem obligați să facem în pădure, să descoperiți manifestările, venirea și desfășurarea posibilă a fenomenului.

Această urmă v-a condus până la Goultsboro, așezare recentă, pe coastele din Pentagoet, creată brusc și aproape fără știrea noastră de un gentilom aventurier neaservit nici unei familii și mai mult sau mai puțin aliat englezilor. Ancheta dusă prin grija voastră a dovedit că este de origine franceză și de rang înalt, dar alungat din regat pentru crime vechi de vrăjitorie. Totul se potrivea. Apoi, alături

1. Unii termeni utilizați în scrisoarea iezuitului au fost luați dintr-o scrisoare din secolul al XVII-lea tratând despre un caz de demonologie.

de el apăru o femeie, frumoasă, seducătoare. Nu mai era posibilă nici o îndoială...

Mă sfătuiți să mă duc la Gouldsboro, să-i întâlnesc personal pe acești oameni, să-i observ, să-i sondez și de îndată ce-mi voi fi făcut o părere, să vi-o comunic fără artificii și în amănunt.

Iată-mă deci o dată în plus în această seară la Gouldsboro, unde mă aflu de câteva zile și după câteva săptămâni de anchete și observație atentă, rugându-mă Sfântului-Duh să mă lumineze cu luciditate și dreptate, scriindu-vă raportul și afirmând – vai – da, părinte, avertismentele cerului și propriile voastre temeri nu v-au înșelat. Diavolița este la Gouldsboro. Am văzut-o, am abordat-o, am fremătat întâlnindu-i privirea în care tremurau iuți luciri de ură când o întâlnea pe a mea. Cunoașteți instinctul subtil al acestor ființe în ceea ce ne privește pe noi, soldații lui Christos, care avem misiunea să-i vânam și care posedăm armele necesare s-o facem.

Acestea fiind spuse, trebuie acum, scumpe părinte, să vă fac un fel de prezentare a situației pentru care nu vă simt pregătit, ceea ce mă face să mă tem că, primind mărturia mea în toată brutalitatea ei, să nu aveți tendința s-o îndepărtați ca fructul unei stări de rătăcire pasageră...

— Oh! Iezuiții ăștia! Ce de întortocheri! gândi nerăbdătoare Angelica.

Ea se abținea să nu sară rândurile și să nu întoarcă paginile fără să le fi parcurs în întregime ca să ajungă mai repede la concluzie. Inima-i bătea să se rupă.

Părintele exagera cu precauțiile lui oratorice. N-avea cum ști că Ambroisine urma să se întoarcă curând de la slujbă, cu toată trupa, că-și va da seama că i s-a scotocit prin lucruri și că scrisoarea pe care o ascunsese îi fusese subtilizată.

Angelica se stăpâni. Trebuia să citească tot, fără să sară un singur cuvânt, căci totul era de o importanță extremă, nimic nu trebuia să rămână neclar și înțelegea totuși rostul amânărilor iezuitului care fusese însărcinat să stabilească adevărul într-o mistificare diabolică, asupra unor aparențe inatacabile în care chiar un spirit superior s-ar lăsa cu greu convins că a fost înșelat de propriile pasiuni, atunci când le-a crezut justificate de necesitatea Binelui. Ori, ea o simțea, era ceea ce făcea părintele de Vernon față de interlocutorul său, acest remarcabil părinte d'Orgeval, dușmanul lor de moarte, și mai ales al ei. Părintele de Vernon nu ignora anumite aspecte ale caracterului superiorului său, fiindcă amintea teama că acesta, primind mărturia lui sinceră, "să n-o îndepărteze ca pe fructul unei stări de rătăcire pasageră datorată slăbiciunii umane căreia suntem toți

susceptibili de a-i cădea într-o zi victime”. “De aceea v-aș cere, scumpe părinte, continua el, să binevoiți să vă amintiți de echilibrul de care am încercat întotdeauna să fac dovadă în diversele misiuni cu care m-ați însărcinat de mai mulți ani, atât la irochezi, cât și în Noua-Anglie, atât pe lângă guvernul din Quebec, cât și la Versailles sau Londra.

Respingând exagerarea, entuziasmul și premonițiile, am căutat întotdeauna să prezint faptele în contextul lor actual, nebazându-mă decât pe observațiile mele personale și ajutat, repet, de Sfântul-Duh cărui nu încetez să-i adresez în fiecare zi numeroase rugăciuni, rugându-l să mă facă clarvăzător față de adevăr.

Astfel, astăzi o voi numi pe cea care mi-a apărut ca instrumentul lui Satan printre noi, cu siguranța conștiinței că n-am altă datorie față de voi decât de a vă prezenta adevărul gol-goluț, așa cum mi-ați cerut să-l exprim și așa cum mi-a apărut evident, deși nu pot ascunde dezordinea pe care declarațiile mele o vor produce. Pentru început, propriile voastre îndoieli în privința mea. Nu ignor că așteptați de la pana mea un nume așteptat. Ori, nu vi-l voi da.

Când mi-ați transmis instrucțiunile în legătură cu această nouă misiune, mă rugați să încerc s-o găsesc pe doamna de Peyrac, care vă scăpase la Newehewanick dar pe care o credeți rătăcind prin golful Casco. Știam că vă făcuseți o impresie față de soția celui care este de acum stăpânul de la Gouldsboro și a unei bune părți din pământurile Acadiei de la Kennebecul de Sus până la muntele Desert.

Totul la doamna de Peyrac, reputația de frumusețe, farmecul, spiritul, seducția, concordau pentru a o desemna drept cea de care vă temeți că-și va pune amprenta nefastă asupra operelor voastre. Eram și eu dispus să înclin în acest sens și, nu fără curiozitate, mărturisesc, să mă asigur de persoana ei ca s-o pot observa de aproape și în voie. Ajutat de întâmplare și câteva complicități, am putut s-o găsesc destul de repede și s-o iau la bord. În cursul celor câteva zile de călătorie care au urmat, a fost simplu pentru mine să-mi stabilesc părerea. O barcă, izolată pe mare, este un loc închis în care nu-i ușor pentru cei ce-l locuiesc să se prefacă și să nu se arate în adevărata lor lumină. Mai devreme sau mai târziu, izbucnește fulgerul care arată străfundurile sufletului.

Doamna de Peyrac mi s-a părut ca o personalitate feminină ieșită din comun, vioaie, sănătoasă, independentă, inteligentă fără ostentație. Are gesturi și atitudini de o libertate ciudată și seducătoare. Totuși, nu poți descoperi în intențiile ei decât expresia unei nevoi naturale de a trăi după gustul și temperamentului propriu care este sociabil, înclinat spre veselie și acțiune.

Astfel, am înțeles mai bine cum poate obține devotamentul sălbaticilor, printre care irochezul Outtake, acea fiară inflexibilă, și mai ales narrangasettul Piksarett, din cauza capriciilor căruia campania voastră războinică a suferit atât. Nici vrăji, nici intenții depravate în acest atașament insolit. Doamna de Peyrac îi amuză și-i interesează pe indieni prin vioiciune, îndemănare în mânuirea armelor, știința plantelor, raționamentele ei sprintare, care nu sunt cu nimic mai prejos în fantezie și viclenie decât cele ale domnilor noștri sălbatici pe care-i cunoaștem prea bine.

Faptul că vorbește deja câteva limbi indiene și destul de bine engleza și araba, nu mi s-a părut un semn de diavolism cum s-ar părea, ci calitatea unei minți dotate pentru aceasta, curioasă să comunice cu semenii ei, dornică să se instruiască și să facă efortul necesar. Trebuia să recunoaștem că foarte puține femei au gustul pentru aceasta datorită unei leni a spiritului inerentă sexului lor și deasemenea materialității prea multor sarcini ce le sunt încredințate.

În rezumat, faptul că e în afara judecății comune nu mi s-a părut c-o desemnează drept o dușmancă a binelui și a virtuții.

Ajuns la Pentagoet, n-am găsit de cuviință s-o rețin și am lăsat-o să se întoarcă la Gouldsboro. M-am dus și eu acolo săptămâna următoare. Atunci am întâlnit Diavolița...”

Angelica făcu o pauză, cu inima bătând să se rupă, și întoarse ultima pagină a acestei lungi scrisori. Era atât de absorbită și în suspens încât abia înțelegea că despre ea vorbise părintele de Vernon în rândurile pe care tocmai le parcursese și din care venea o adiere de dragoste pentru ea.

— Oh! Jack Merwin! Oh, bietul meu prieten! murmură ea.

N-ar fi trebuit să se îndoiască niciodată de el. Nu era demn din partea ei. Era pedepsită cu cruzime pentru asta prin remușcările care o asaltau. Data trecută, parcurgând primele rânduri ale acestei scrisori, se temuse să înfrunte un adevăr prea crud. Se lăsase pradă emoțiilor, fricii. Ezitarea și slăbiciunea ei decisese viața sau moartea unui copil nevinovat, sărmanul mesager al preotului mort și victoria spiritului rău asupra justițiarului aflat pe urmele sale, care-l denunța în această scrisoare pe care ea se temuse s-o parcurgă de la început și în care văzuse condamnarea ei.

Joffrey îi spunea adesea: “Nu trebuie să-ți fie frică niciodată... de nimic.”

Acum, drama se dezlega, se clarifica.

“Cine este, îmi veți spune, dacă nu e doamna de Peyrac?”

Ei bine! iată. Recent un naufragiu a aruncat pe țărm o nobilă doamnă binefăcătoare ce se ducea în Canada cu câteva tinere femei

și fete de măritat. Pe ea vreau s-o desemnez ca fiind acea ființă redutabilă, apărută din fundul iadului pentru nenorocirea și pierzania noastră.

Numele său? Vă este cunoscut. Este ducesa de Maudribourg. Știu că o spovediți de mulți ani și vă este chiar rudă și am auzit că o încurajați să vină în Noua-Franță să-și pună enorma avere la dispoziția operelor noastre de convertire și expansiune a prea sfintei religii catolice.

Dar surpriza a fost să o descopăr acolo și foarte repede să iasă la iveală redutabila ei perversiune. Ori, mi-a spus că este mandată de dumneavoastră pentru a îngenunchia trufia și obrăznicia dușmanilor voștri personificați, contesa și contele de Peyrac, și că se găsește în aceste locuri la ordinele voastre pentru o misiune sfântă pentru care trebuie s-o susțin...”

— Ce? Ce? Iată ceva nou, strigă Angelica stupefiată. Realizând în același timp că i se bătea la ușă de câțva timp, ea îndoi scrisoarea și o strecură în corsaj. Merse să deschidă și-l privi visătoare pe marchizul de Villedavray care gesticula în fața ei.

— Ați trecut din viață în moarte sau vă jucați cu mine să mă faceți să mor de groază? tună el, am fost cât pe ce să sparg ușa...

— Mă odihneam, zise ea.

Ezita să-i vorbească imediat de scrisoarea găsită, căci revelația avută a unei legături posibile între acest părinte d'Orgeval, îndârjit să-i îndepărteze, și marea desfrânată, venită din Europa în chip de binefăcătoare, arunca o nouă lumină asupra rolului acesteia și întâmplarea uimitoare care o adusese în împrejurimile Gouldsboroului...

Villedavray intră urmat de doi dintre oamenii săi ducându-i hamacul din bumbac de Caraibe și pe care-i pușe să-l agațe de grinzi.

— M-au găzduit într-o magazie, explică el. Nu mă pot întoarce acolo, nici măcar să-mi atârnam hamacul. Am venit să-mi fac siesta aici. În orice caz, e mai bine să nu ne despărțim prea mult.

Angelica îl lăsa să se instaleze și porni în căutarea lui Cantor. Aici, era ca la Port-Royal. Părea că se trăiește în modul cel mai firesc din lume. O așezare franceză obișnuită de pe coastă, în ultimele zile de vară. Pescari sezonieri, indieni aducând blănuri, câteva ferme, pădurea, agitație, oameni care treceau aducând vești, alții care așteptau sosirea unui vas, posibilitatea unei plecări în Europa sau în Quebec. Se făcea comerț, se stătea la taifas, se făceau planuri, proiecte, la mijlocul zilei toată lumea adormea, iar seara, din contra, suscita o animație puțin artificială, ca pentru a uita că erau departe

de semeni, pe un continent sălbatic. Se aprindeau focuri pe plajă, pipele se umpleau, Nicolas Parys ținea casă deschisă, în timp ce refrenul unui cimpoi breton se înălța de undeva din întuneric. Târziu, în noapte, se auzeau mateloții întorcându-se, beți, din satul indian. Păreau niște oameni cumsecade, legați de promiscuitatea exilului.

Ca și la Port-Royal, Angelica avea impresia că era izolată de ai ei, că ducea singură povara unui secret. În unele momente, ar fi crezut că visează, de n-ar fi fost scrisoarea preotului iezuit pe care o purta ascunsă în corsaj și apăsarea acesteia care îi amintea ciudate și categorice afirmații: "Un spirit demonic feminin dedat la rău... numele său vă este cunoscut... este ducesa de Maudribourg... ea spune că este mandată de voi..."

Ambroisine, însărcinată de părintele d'Orgeval să îmbrobodească "din interior" primejdioșii cuceritori ai țărmurilor Acadiei, instalați la Gouldsboro... Nu ea este cea care o făcuse să se rătăcească la Houssnock și nu ea o trimisese la întâlnirea de pe insula Vieux-Navire. Atunci? Avea complici. Și, febril, Angelica aduna elementele care susțineau teza că Ambroisine nu acționa singură, că nu era decât sufletul, instigatoarea acestei vaste cabale montată pentru a-i doborî și a-i distruge fără milă. Trebuia să admită că tot sau aproape tot ce se întâmplase în cursul acestei veri blestemată fusese pregătit intenționat pentru a atinge acest scop, chiar și "Inorogul", venit să se zdrobească intenționat pe țărmurile de la Gouldsboro. Demential! Ambroisine era la bord, nu s-ar fi expus unui asemenea risc, oricât de bună era... Fetele regelui nu s-ar fi lăsat sacrificate astfel... Trebuia totuși să-și amintească că nefericitele n-au fost salvate decât *in extremis*, o parte din echipaj fusese masacrată, iar cealaltă se înecase...

Care erau supraviețuitorii din echipaj? Musul și căpitanul, Job Simon, care denunțase primul atentatul, strigând că naufragiatorii îi atrăseseră pe recifuri și-i terminaseră cu lovituri de măciucă... Disperarea sa pentru pierderea vasului nu era simulată. Dar și în privința lui rămânea un fapt inexplicabil, acela că acest căpitan de vas nu păruse că realizează eroarea pe care o comisese, ajungând în Golful Francez când era stabilit să se îndrepte spre Quebec. Era oare și el nebun? Angelica își punea această întrebare văzându-l mergând în depărtare, balansându-și brațele lungi, deșelat și încovoiat, cu căpățâna întinsă înainte ca și cum căuta zadarnic ceva și clătînând din când în când din cap. Toți acești bieți oameni păreau de acum prea greu loviți de nenorocire. Dar era fals, cum avusese impresia adineauri, că aparențele rămăseseră senine și normale. Ochi mari deschiși marcau expresia rătăcită sau bănuitoare, sau speriată de

anumite priviri, palori, trăsături trase, riduri apărute brusc în colțul buzelor, o dorință de liniște, un aer obsesiv, sau chiar o ostilitate surdă care se traducea prin spinări întoarse la trecerea ei sau, din contra, priviri care o urmăreau cu prea multă insistență.

Ea parcuse așezarea dintr-o parte în alta, conștientă de atmosferă, dar în același timp indiferentă, căci spiritul ei era preocupat de o problemă mai importantă. Nu-l găsisese pe Cantor. După ce merse de-a lungul plajei, urcă spre cătun. Casele erau grupate în jurul unui fel de piațetă de unde se putea vedea mai departe spre orizont.

Ea se opri cu mâna streășină la ochi, cu speranța de a zări pe întinderea mării o pânză care s-ar mări îndreptându-se spre Golf. Dar orizontul era gol.

Întorcându-se, o văzu pe Ambroisine oprită în spatele ei. Ochii ducesei sclipeau.

— V-ați permis să cotrobăiți în bagajele mele, zise aceasta, cu o voce metalică și fremătătoare. Bravo! Nu prea vă faceți scrupule!

— Scrupule? Cu tine?... Glumești.

Ea înțelese, văzând fremătând nasul delicat al tinerei văduve sub efectul mâniei, că se înșelase în estimările ei obișnuite. Alegându-și adesea victimele printre oameni civilizați, spirite elevate, dispuși să vadă ce e mai bun în semenii lor, ea conta pe delicatețea lor nativă și reacțiile educației lor pentru a-i înșela fără jenă și-și baza acțiunile pe incapacitatea lor de a utiliza pentru apărare mijloacele josnice pe care ea le folosea pentru atac: minciuna, calomnia, indiscreția...

Ori, începea să înțeleagă că întâlnise în Angelica o hermină care nu se temea de petele de noroi.

— Ați luat scrisoarea, nu-i așa?

— Ce scrisoare?

— Cea a iezuitului, părintele de Vernon?

Angelica o observă în liniște ca și cum ar fi vrut să dea gândurilor ei timpul de reflexie.

— Vreți să spuneți că această scrisoare era în posesia dumneavoastră? Cum este posibil? Deci nu dați înapoi de la nimic. Ați pus să fie omorât copilul care mi-o adusese, nu-i așa? De complici. Îmi amintesc acum: căuta să se facă auzit, spunea: "*Ei mă urmăresc, ei vor să mă omoare, pentru numele lui Dumnezeu, ajutați-mă...*" și eu, nu-l ascultam! Bietul copil!... Nu mi-o voi ierta niciodată... L-ați asasinat!...

— Dar sunteți nebună! strigă Ambroisine cu voce ascuțită, ce tot îndrugați acolo cu povestea asta cu complici? E a doua oară... N-am complici...

— Atunci cum a ajuns scrisoarea în mâinile dumneata?

— Scrisoarea era pe masă între noi. Am luat-o, asta-i tot... Era verosimil.

— "Dar de ce a fugit copilul când a intrat ea? gândea Angelica. Ți era frică de ea, ca și pisoiului... Știa că este stăpânită de rău; dar unde poate fi el acum?"

Ea se gândea la micul Abbial, copilul suedez care venise să-i ceară ajutor după dispariția binefăcătorului său. Era de neiertat!

— Aveți acea scrisoare, sunt sigură, reluă Ambroisine, dar cu atât mai rău. Să nu credeți că vă va putea servi la ceva împotriva mea. Iezuitul este mort. Vorbele unui mort sunt întotdeauna puse la îndoială. O să spun că l-ați vrăjit, că i-ați furat această scrisoare ca să mă pierdeți pentru că eram pe punctul de a denunța nelegiuirile care domneau la Gouldsboro. Voi spune că l-ați stricat, că vă era amant... Și e adevărat că vă iubea! Sărea în ochi. O să spun că de îndată ce ați avut scrisoarea în mâini care vă disculpa, ați pus să-l asasineze la Gouldsboro, în vizuina voastră de eretici și bandiți, și cine știe cum a murit acolo? Ce martor va fi crezut dintre ei dacă se vor prezenta? Doar eu, care eram prezentă atunci. Cine va putea povesti în Quebec cum un oribil englez s-a năpustit asupra nefericitului preot și l-a omorât în mod sălbatic în timp ce mulțimea, cu dumneata în primul rând, îl încuraja cu strigăte și râsete în nelegiuirea lui?... O să spun cât de îndurerată am fost să asist la un asemenea spectacol și ce greu mi-a fost să părăsesc acele locuri blestemate, peste care domniți, fără să risc eu însumi să-mi pierd viața...

Și făcu un gest cu mâna-i grațioasă care părea s-o invite pe Angelica să-i adune în jurul ei pe locuitorii din Tidmagouche.

— Haideți... Arătați-mă!... Strigați, iată Diavolița!... Este ducesa de Maudribourg... Cine v-ar crede? Cine v-ar susține?... Legenda voastră este deja cunoscută la francezii din Canada sau de aiurea și n-am omis de când sunt aici să mai adaug câteva detalii picante... În ochii lor, sunteți o nelegiuită, primejdioasă, răufăcătoare, și până-n prezent purtarea voastră n-a adus nici un fel de dezmințire... Ați ieșit din pădure însoțită de sălbatici, v-ați înhăitat cu Villedavray care este detestat și considerat drept cel mai mare hoț dintre guvernatorii regiunii, și... ați fost văzută la biserică, la slujbă, în această dimineață? Eu, eu eram acolo...

Ea scutură din cap cu un râs ușor.

— ... Nu, doamnă de Peyrac... De această dată, frumusețea nu vă va salva. Poziția mea este prea puternică... oriunde veți arăta scrisoarea, în Quebec sau în altă parte... Între noi fie spus, pe mine mă va crede Sebastien d'Orgeval.

— Îl cunoașteți deci pe părintele d'Orgeval? întrebă Angelica. Ambroisine bătu din picior cu mânie.

— Știți foarte bine, pentru că ați citit-o. Nu încercați să faceți pe șmechera cu mine, n-o să câștigați.

Și întinse mâna.

— Dați-mi scrisoarea.

Ochii străluceau și aruncau văpăi. Angelica gândi un moment că din persoana ei emana atâta răutate, încât persoanele simple și emotive se lăsau ușor subjugate și speriate când li se adresa astfel și i se supuneau ca în vis. Dar ea nu se lăsă impresionată și spuse cu jumătate de voce:

— Calmați-vă! Suntem privite și reputația voastră de virtute și bunătate riscă să sufere datorită micilor schimbări de dispoziție.

Ea trecu prin fața Ambroisinei și se întoarse la locuința ei.

După ce se baricadă, noaptea, sfârși de citit scrisoarea iezuitului, la lumina lumânării. În ultimele pagini ale misivei sale, părintele de Vernon se arătase grăbit.

“Aș mai avea multe observații interesante să vă comunic despre așezarea de la Gouldsboro, dar locul și timpul îmi lipsesc aici. Voi încredința scrisoarea mea mesagerului lui Saint-Castine. O să părăsesc locul, căci nu mai sunt în siguranță. Nu vreau totuși să mă îndepărtez de regiune, căci mi se pare că prezența mea poate într-o oarecare măsură să înlăture blestemele care dau târcoale. Cel mai bine ar fi pentru voi să încercați să mă întâlniți în satul X unde trebuie să-l găsec pe părintele Damien Jeanrousse. Ne vom înțelege și voi transmite prin viu grai observațiile pe care-mi bazez judecățile.”

Urmau formulele de politețe care, în ciuda unei formule puțin oficiale, dovedeau afecțiunea și respectul pe care și le purtau reciproc cei doi preoți.

Angelica renunță să le vorbească despre scrisoare fiului ei și guvernatorului. Simțea că Ambroisine avea dreptate când spunea: “Cine o să vă creadă?” Cine s-o creadă? O asemenea epistolă, abil comentată, s-ar putea întoarce împotriva ei. Nu putea găsi în ea nici un indiciu care să-i sprijine teza că Ambroisine avea complici, că nu acționa singură, că era sufletul, spiritul conducător al unui vast complot, conceput să-i distrugă împotriva oricărei rațiuni. Scoase din context, afirmațiile preotului păreau nebunești, inacceptabile, rodul unei hipnoze. El nu mai era aici pentru a dezvălui și pentru a dovedi faptele și deducțiile care-l duseseră la acele concluzii. Acuzațiile împotriva Ambroisinei păreau fără fundament, atât din punct de vedere teologic cât și politic. Ele erau îndreptate împotriva

unei persoane din înalta aristocrație, renumită, și care avea o oarecare reputație în înaltele sfere ale științelor religioase. Se părea că știuse să-și împartă destul de abil terenul de acțiune păstrându-și o reputație ireproșabilă printre cei a căror susținere și aprobare o dorea, dezlănțuindu-se doar când era sigură că putea întoarce orice delațiune în avantajul ei.

Angelica, în ciuda armei pe care o avea în mână cu această mărturie, era într-o poziție nesigură. Dar prefera să nu se gândească prea mult și să se bucure în acea seară că a găsit în scrisoarea părintelui de Vernon un prieten care, de dincolo de moarte, veghea asupra ei.

9

A doua zi după sosirea lor la Tidmagouche, locotenentul Barssempuy îi ceru Angelicăi o întrevedere. Avea să-i prezinte o cerere.

Deși îi jucase o festă la capul Maquoît, deoarece, ca locotenent al lui Barbă de Aur, el fusese cel ce o capturase, ea se înțelegea destul de bine cu acest tânăr senior aventurier, capabil și de bine și de rău, dar nelipsit de calitate. Era curajos, cavalier, întreprinzător, cu o educație bună primită în cine știe ce castel pierdut în care crescuse, fără îndoială, ca al cincilea sau al șaselea dintr-o familie numeroasă de nobili ruinați. Acum că totul se aranjase pentru pirații de pe "Coeur-de-Marie" și Barbă de Aur devenise guvernator la Goultsboro, Barssempuy, locotenentul său, manifesta cel mai perfect devotament față de contele și contesa de Peyrac.

El fusese cel care, în momentul năufagiului "Inorogului", o găsisese pe Marie-la-Douce rănită pe stânci. O adusese în brațe și se îndrăgostise foarte tare de ea. Din nefericire, plecarea doamnei de Maudribourg cu protejatele ei la Port-Royal întrerupsese această idilă.

Angelica remarcă faptul că avea fața trasă și nu mai afișa aerul de pirat fără frică, fericit să trăiască și să se găsească în viață în fiecare seară. Cum domnul de Villedavray care se lăfăia în hamac nu părea dispus să se retragă, el afirmă că va vorbi fără jenă în fața domnului guvernator, cu atât mai mult cu cât era vorba de cuvintele schimbate de ei față de el ieri dimineață, când caravana lor sosise pe coastă și discutaseră în legătură cu doamna de Maudribourg.

— Domnul marchiz mi-a părut înspăimântat la gândul s-o întâlnească. Atunci am înțeles că sentimentul meu personal pentru această femeie primejdioasă și perversă nu era fals și, acum mai

mult ca niciodată, tremur pentru iubita mea. Vă amintiți, doamnă, câtă dragoste mi-a inspirat această delicioasă fată chiar din primul moment când am găsit-o, plină de sânge. Și totuși, sunt un om dur și pot afirma că până în acea zi râdeam la ideea că aş putea, eu, să mă sacrific pentru o pasiune așa de profundă. Totuși așa s-a întâmplat! La început, am crezut că această tânără va răspunde sentimentelor mele. Am schimbat câteva confidențe. Este dintr-o familie bună, dar săracă și fără dotă. A fost dată la mănăstire să devină călugăriță. Acolo, acum aproape doi ani, doamna de Maudribourg i-a cerut să devină domnișoara ei de companie. Am avut impresia la Gouldsboro că nu-i sunt indiferent. Văzând atașamentul pe care-l purta protectoarei sale, am căutat-o pe aceasta ca să-i împărtășesc dorința mea de a o lua în căsătorie pe Marie și i-am prezentat titlurile și calitățile mele. Doamna de Maudribourg m-a asigurat că-i va vorbi Mariei, apoi mi-a transmis puțin după aceea un răspuns negativ, cerându-mi să nu mai insist, că Marie era prea sensibilă, prea dreaptă și cinstită ca să aibe cea mai mică înclinație pentru un pirat care, desigur, avea mâinile mânjite cu sânge, că aceasta o îngrozea, etc. A fost o lovitură teribilă pentru mine, m-a tulburat și m-a copleșit în asemenea hal încât nu știu cum s-a întâmplat, nici ce a făcut această nobilă doamnă ca să mă consoleze, dar... m-am trezit petrecându-mi noaptea cu ea... cu ducesa...

Părea atât de mirat făcând această mărturisire încât Villedavray pufni în râs în colțul său.

— Acum înțeleg că n-am fost decât una din nenumăratele sale victime, că Marie fără îndoială este alta și aş vrea să fac totul ca s-o smulg din ghiarele ei. Întâmplarea a vrut ca, escortându-vă, s-o întâlnesc aici pe cea pe care o iubesc, când o credeam pierdută pentru mine și nu speram s-o mai revăd vreodată... Mi se oferă ocazia s-o salvez... Dar ea fuge de mine. Dumneavoastră, poate, ați putea să-i vorbiți, s-o convingeți de dragostea mea, de dorința mea de a o ajuta.

— Voi încerca.

De când descoperise adevăratul caracter al Ambroisinei de Maudribourg, Angelica se întreba, neliniștită, care erau raporturile ce uneau "Binefăcătoarea" cu tinerele femei care o înconjurau. Tinere, cuminți, pioase, recrutate din orfelinate pentru a le mărita în Noua-Franță, ca Marie-la-Douce, rezonabila Henriette, încântătoarea și timida maură Antoinette, câteva altele, șterse, docile, amabile, o văduvă discretă ca Jeanne Michaud și micuțul său Pierre, domnișoare din mica nobilime, sărace, dar alese pentru decența manierelor lor, spiritul lor cultivat și chiar o personalitate care nu era lipsită de caracter

ca Delphine Barbier du Rosoy sau Marguerite de Bourmont. Fără a mai vorbi de bătrâna însoțitoare Petronille Damourt, bravă și bună, deși puțin prostută.

Ori, unele dintre ele o cunoșteau pe ducesă de mult timp. Petronille părea că o crescuse, altele erau cu ea doar de câteva luni, de când le reținuse pentru expediția în Noua-Franță. Toate, fără excepție, o adorau. Doar Julienne – o fată a străzii care se deosebea de lot și care se strecurase în el ca să scape de un exil în insule – o detesta și, de altfel, o spusese fără ocolișuri.

Dar devotamentul celorlalte față de ducesă era fără margini. Nu era totuși în manifestările astea ceva excesiv, anormal? Ea-și amintea de emoția lor delirantă când se anunțase că "Binefăcătoarea" fusese salvată din ape, cum se aruncaseră la picioarele ei, îmbrățișând-o, sărutându-i genunchii, suspinând de bucurie. În alte circumstanțe, în prima seară, când se temeau că ducesa va muri, spaima lor disproporționată, rugămintile lor ca Angelica să rămână la câpătâiul bolnavei, toate aceste fete nebune agățate de fustele ei, insistența lor ciudată... Ce știau ele despre ducesă? Erau oare înșelate, inconștiente, vrăjite, terorizate? Cererea locotenentului Barssempuy îi oferea ocazia de a afla mai multe.

O opri pe Marie-la-Douce la adăpostul uneia din casele cătunului. Tânăra fusese să culeagă flori pe faleză și se întorcea pe o cărare care trecea prin spatele acestei cocioabe părăsite. De acolo Angelica spera că ducesa n-o va vedea vorbind uneia dintre protejatele sale. Ea opri mișcarea de retragere a Mariei la vederea sa.

— Nu fugi, Marie. Trebuie să-ți vorbesc fără martori. Avem puțin timp.

Cu florile în mână, fata o privea fără să-și poată ascunde spaima. Era destul de drăguță, cu o expresie timidă care intriga. Farmecul ei stătea într-un gât încântător, ochi albaștri ca cerul, păr blond și ușor, o grație de floare simplă și fragilă. Dar slăbise mult în ultimul timp, fără îndoială din cauza epuizării și nevindecării totale a rănilor din cauza atâtor călătorii și schimbări.

Era palidă. Pielea și buzele păreau scorjite de uscăciune și sare. Avea mai ales o expresie hăituită în ochii cu pupile dilatate, ficși, gura întredeschisă ca și cum i-ar fi aerul. Și Angelica se simțea în interior ca un cablu întins, gata să se rupă. Nu era timp de ocolișuri între ele.

— Marie, zise ea. Dumnezeu i-ai văzut? Repetai când te-au adus la mine: "Demonii, îi văd, mă lovesc..." I-ai văzut pe oamenii aceia care au apărut în noapte cu măciucile ca să-i ucidă pe naufragiați... Acum, vorbește, spune-mi tot ce știi, ce bănuiești...

Trebuie să se oprească crimele... Este ea, ea este cea care le dă ordine, nu-i așa?...

Tânăra o ascultase cu un aer îngrozit, dând din cap.

— Trăiești lângă ea, în intimitatea ei, de doi ani, insistă Angelica care avea impresia că minutele îi erau numărate, nu poți ignora cine este. Acum trebuie să vorbești ca să mă ajuți, înainte să pierim... Vorbește.

Marie-la-Douce tresări ca arsă.

— Nu, niciodată, zise ea.

Angelica îi apucă brutal încheietura fragilă.

— De ce?

— Nu pot uita ce a făcut pentru mine. Eram singură pe lume, fără alt viitor decât zidurile unei mănăstiri. S-a interesat de mine, mi-a permis să trăiesc din nou, să înfloresc, să fiu fericită în sfârșit...

Ea-și plecă pleoapele.

— E plăcut să fii iubit, murmură ea.

Până la ce punct amoralitatea abilă a Ambroisinei abuzase de naivitatea unei tinere orfane, menținută într-un spirit copilăresc de firea ei visătoare, singurătate și necunoaștere a vieții? Era greu de spus.

— Dacă n-ar fi decât asta, zise Angelica cântărindu-și cuvintele, nu te-aș judeca. Dar ea este mai rea, știi doar. Este capabilă de orice. Un abis de pierzanie, Răul în stare pură. Iubită, zici? Barssempuy te iubea. Voia să se însoare cu tine. Te-a pus măcar la curent cu cererea lui? Nu, o văd după expresia ta stupefiată. Poate chiar te-a bârfit față de el, în timp ce-i spunea că-l respingi... și-l seducea pentru ea. Și pe această femeie diabolică, înspăimântătoare, care ți-a luat iubitul, vrei s-o aperi, s-o protejezi de o pedeapsă meritată! Vorbește, te implor, vorbește!

— Nu, nu știu nimic, strigă fata zbatându-se, vă asigur că nu știu nimic...

— Ba da. Bănuiești, ghicești, trăiești prea aproape de ea ca să nu observi anumite lucruri... Are complici, nu-i așa, acei naufragiatori care au vrut să te ucidă pe plajă? Vezi, te-a sacrificat, te-a jertfit ca pe toți ceilalți...

— Nu, nu pe mine...

— Ce vrei să spui? De ce nu pe tine?...

Dar smulgându-și mâna din strânsoarea Angelicăi, Marie-la-Douce fugi alergând ca o nebună hăituită...

— Trebuie să mai încerc, își spuse Angelica.

Acum, știa că anturajul ducesei i-ar putea da informații prețioase. Dar tocmai înțelesese că nu va fi ușor. Aceste ființe tinere,

vulnerabile sau prea simple, erau menținute în tăcere prin teroare, rușine, docilitate, prin obiceiul oamenilor din popor să nu judece afacerile marilor saloane cu măsura comună. Prostie, ignoranță, naivitate, nevinovăție... Cât de abil știuse Ambroisine să se folosească de toate acestea pentru a-și atinge scopurile!

— Păreți tristă, îi spuse Villedavray care se legăna în hamacul său ronțâind floricele de porumb coapte de Cantor pe jar. Haideți, dragă Angelica, nu trebuie să vă lăsați doborâtă, nici să puneți prea mult la inimă mârșăvia speciei umane. S-o întâlnim, s-o suportăm, face parte din obligațiile noastre terestre. Mai sunt însă și compensații. Veți vedea, când vom fi în Quebec și vom degusta un păhăruț de vin în fața focului ascultându-l pe minunatul vostru fiu cântându-ne la gitară. O să uitați toate astea... O să râdem împreună de tot.

Dar, în ciuda acestor încurajări, Angelica nu se simțea în stare să râdă de nimic. Ea privea fără încetare spre ușă sau spre fereastră. Nu știa exact ce pândeste așa. Poate silueta unei corăbii cu pânze, mărindu-se la orizont și intrând în radă?

Pe la sfârșitul după-amiezii, se năpusti afară crezând că zărește un punct infim în strălucirea metalică a luminii spre est. Cu mâna la ochi, rămase în observație. O auzi pe Delphine de Rosoy, nu departe de ea, strigând-o pe Marie-la-Douce și spunându-i:

— Doamna de Maudribourg s-a dus să culeagă coacăze cu Petronille și maura. Te așteaptă lângă crucea bretonă ca să le ajuti să ducă coșurile...

Fata porni pe drumul pe care credincioșii se duseseră dimineață la slujbă. O clipă, Angelica ezită, întrebându-se dacă nu era o ocazie să încerce din nou să vorbească cu Marie. Aceasta reflectase probabil. Chiar din depărtare, Angelica putuse vedea că biata fată avea ochii roșii și fața răvășită. Dar încercând s-o urmeze și s-o abordeze pe drumul de pe faleză, risca s-o vadă pe ducesă venind în întâmpinarea lor.

Din hamac, marchizul urmărea venirile și plecările atât pe ușă cât și pe fereastră.

— Pescuitul va fi prost astăzi, zise el, peștele va fi prost sărat și vor fi multe degete tăiate la cei ce-l tranșează...

— De ce asta?...

— Doamna de Maudribourg s-a dus să-i viziteze pe acești domni. O zăresc acolo amestecându-se printre pescari ca o regină printre vasali, escortată de căpitanul breton care se-ntrece în amabilități. În zadar se laudă că este dur ca oțelul, ea-l fascinează...

Angelica urmări direcția privirii sale și, într-adevăr, acolo, pe malul apei, lângă platformele unde bretonii se ocupau de treburile lor, zări silueta Ambroisinei în centrul atenției generale.

Ea avea o adevărată curte, căci un vas plecând spre Europa făcuse escală pentru a se aproviziona cu apă și era ancorat în radă. Câțiva pasageri coborâseră pe uscat ca să-și dezmoștească picioarele.

— Dacă vasul acesta merge spre Franța, ar fi o ocazie pentru mine să trimit un mesaj unei foarte dragi prietene pe care o am la Paris. Merg să văd.

Și-și părăsi hamacul.

“Dar de ce a trimis-o Ambroisine pe Marie-la-Douce s-o aștepte într-o direcție opusă față de care se găsește?” se întrebă Angelica.

Ea se duse în prag, privind spre promontoriu. La câțiva pași de casă, Barssempuy, destul de melancolic și fără treabă, tăia un capăt de lemn. Vederea tânărului care o iubea pe Marie-la-Douce declanșă în ea, printr-o asociere de idei, un reflex subit și se năpusti spre el.

— Vino repede, îi spuse ea, încet. Vino repede cu mine! Domnule de Barssempuy, Marie-la-Douce este în primejdie!

Fără să mai întrebe ceva, el o urmă și se îndreptară spre cărarea care ducea la Crucea bretonă.

— Ce s-a întâmplat? De ce vă temeți? întrebă el în sfârșit, când ajunseră afară din sat.

— Or s-o omoare, replică ea cu o voce întretăiată, poate sunt eu nebună, dar am acest presentiment. Or s-o omoare. M-au văzut vorbind cu ea în această dimineață, au interogat-o poate și au făcut-o să mărturisească despre ce am vorbit.

Acum, alergau. Ajunseră găfâind la promontoriul unde se înălța capela și crucea de lemn.

— Nu-i aici, zise Angelica. acesta o fi locul? Au trimis-o lângă crucea bretonă...

— E mai departe, aruncă Barssempuy. O cruce de piatră înălțată de pescarii bretoni acum două secole. La cealaltă extremitate, acolo...

— Cea mai înaltă faleză, zise Angelica cu disperare. Veniți repede, nu trebuie să ajungă acolo. N-avem timp să ocolim golful, o să coborâm pe plajă. O să strigăm de jos...

Se lăsară să alunece, nu fără greutate, până la plaja acoperită de pietre, ceea ce nu le ușura cursa. Faleza părea că se îndepărtează.

— Ah! O zăresc pe Marie, strigă Barssempuy.

O fragilă siluetă feminină tocmai se desena pe cerul alburui. Ea înainta de-a lungul promontoriului spre crucea bretonă ce se înălța asemeni unui menhir celt chiar pe margine.

— Marie, strigă Angelica din toate puterile, Marie, *oprește!*
Fugi!

Prea departe! Vocea nu se auzea până acolo.

— Marie! Marie! strigă Barssempuy la rândul său. Ah!...

Același urlat nebun le scăpă la amândoi. Apoi tăcură amândoi, cu inima oprită de groază în fața căderii vertiginose a trupului.

— A fost împinsă, gâfâi Barssempuy, rățăcit. Am văzut... pe cineva... apărând... prin spate...

Porniră în fugă, clătinându-se peste pietre, roci și grămezi de alge, poticnindu-se, ca într-un coșmar. O descoperiră pe Marie-la-Douce în scobitura unei stânci, ca în ziua în care Barssempuy o găsisese, după naufragiul "Inorogului". Tânărul scotea horcăieli inconstiente ca și cum o lovitură mortală i-ar fi smuls măruntaiele.

— Faceți ceva, doamnă, faceți ceva, vă rog.

— Nu pot nimic, zise Angelica, îngenunchiată lângă corpul dislocat.

Și gema și ea, inconstient, căci vederea acestei tinere ființe grațioase și timide ucise îi zdrobea inima.

Marie-la-Douce deschise ochii. Angelica își dădu seama că spiritul ei încă lucid veghea încă în spatele acestor pupile albastre ce păreau că reflectă cerul.

— Marie, zise ea, reținându-și lacrimile. Marie, pentru Dumnezeu care te va primi, spune-mi ceva... l-ai văzut pe asasin? Cine este?... Spune-mi ceva, te rog, ca să mă ajuti.

Buzele palide se mișcă. Angelica se aplecă ca să audă cuvintele imperceptibile rostite într-un suflu epuizat, ultimul.

— În momentul naufragiului... ea nu avea... ciorapii roșii...

10

— Explicați-mi tot, implora Barssempuy. Cum ați știut că aveau să atenteze la viața ei? Spuneți-mi cine sunt acești criminali. O să-i urmăresc până la capăt. O să-i distrug.

— O să-ți spun tot dacă te liniștești.

Ajutată de Villedavray, de Cantor și de alți doi bărbați de pe "Rochelais" care veniseră cu ei, ea făcu toate eforturile să calmeze disperarea tânărului, să-l convingă să nu se dedea la gesturi extreme, căutând asasinul printre oamenii deja stârniți, când doar răbdarea, tenacitatea și sângele rece puteau permite să se facă față unui dușman atât de versat și să-l demaște, indiferent cine ar fi. Dacă s-ar ști

acuzat, bănuț, s-ar feri și ar fi mai greu și mai primejdios să culegi indicii, să găsești o urmă. Nu venise încă momentul ca ducesa să fie acuzată. Toți bărbații prezenți erau subjuogați de farmecul ei. Barssempuy ar fi considerat nebun și s-ar găsi sigur cineva să-l ucidă sub un pretext sau altul. El sfârși prin a le da dreptate și rămase lângă vatră, mohorât și copleșit.

A doua zi, Marie-la-Douce a fost condusă pe ultimul drum. Fetele regelui plângeau. Vorbeau de Marie-la-Douce, sora și tovarășa lor. Spuneau că nu era prudentă, că voia mereu să meargă să culeagă flori în locuri primejdioase, că le găsea mai frumoase... Căzuse...

La slujba de înmormântare, în micul cimitir cu sărmene cruci strâmbe, Angelica se găsi din întâmplare așezată lângă Delphine Barbier du Rosoy. Această fată de familie nobilă îi era simpatcă. Ea arătase mult curaj și sânge rece în timpul naufragiului "Inorogului" și-și domina tovarășele prin educație. Acestea veneau la ea în mod firesc și Angelica observase că Ambroisine îi vorbea cu o anumită nuanță de considerație pe care n-o avea față de celelalte, ca și cum ar fi vrut s-o menajeze, să-i obțină aprobarea sau să adoarmă atenția mereu trează a Delphinei.

Ori, văzând-o cu fața șiroind de lacrimi și suspinând ca un copil, lucru ce nu era în firea ei măsurată și înțeleaptă, Angelicăi îi fu milă.

— Pot să te ajut, Delphine? îi șopti ea, încetșor.

Fata o privi surprinsă, apoi își șterse ochii și nasul, clătînând din cap.

— Nu, doamnă, vai! Nu puteți să mă ajutați.

— Atunci, ajută-mă tu, se hotărî Angelica brusc. Ajută-mă să prind demonul care-i pe urmele noastre, spre nenorocirea noastră, a tuturor.

Delphine o privi pe ascuns, apoi rămase tăcută, cu capul plecat. Dar pe drumul de întoarcere spre așezare, șopti trecând pe lângă Angelica: "Voi veni la dumneavoastră cu câteva fete puțin înainte de masa de prânz. O să spunem că fiul dumneavoastră, Cantor, ne-a propus să ne cânte ceva..."

— Să cânt, mormăi Cantor. Frumoasele astea n-au minte. Au înmormântat pe una dintre ele astăzi și vor cântece, nu mi se pare prea inteligent ca pretext...

— Ai dreptate, dar, fără îndoială, e tot ce i-a venit în minte biete Delphine! Sunt momente când nici nu mai știi ce să inventezi.

— Bine, o să le cânt cântece religioase, făcu Cantor. Asta o să pară mai serios!

Când tinerele se prezentară, Angelica observă că era ora când Nicolas Parys venea s-o curteze pe ducesa. Ea o luă pe Delphine de o parte, în timp ce Cantor reținea atenția cercului.

— Delphine, zise Angelica, știi de unde vine răul, nu-i așa? Ea!...

— Da, zise trist tânăra. M-a înșelat și pe mine mult timp, dar a trebuit să văd adevărul. În Franța, nimeni nu putea să-și dea seama, dar aici, e ceva în aer, sălbatic... primitiv, care constrânge personalitățile să apară în adevărata lor lumină. Puțin câte puțin, la Gouldsboro, la Port-Royal, am văzut clar, am înțeles cum este *ea*. Desigur, înainte nu aprobam să fim constrânse prea des să mințim ca să-i ascundem crizele care o apucau... Din modestie, spunea ea, ca să nu se știe că era vizitată de duhul lui Dumnezeu. Ar fi trebuit să înțeleg mai devreme că asemenea crize proveneau mai curând din nebunie sau din posedare, și nu din extazul mistic cum voia ea să ne convingă... cât de naive am fost! Doar Juliette a văzut just în ea, imediat. Și noi care o detestam și o disprețuiam, biata fată! Acum, ce-o să se întâmple cu noi? Suntem dezarmate, lăsate în puterea ei, la capătul lumii. Ieri, când am văzut vasul în radă plecând spre Europa, aș fi dat totul ca să urc la bord, să fug oriunde. Dumnezeu să aibe milă de noi!

— Delphine, crezi că ducesa este în relații cu un alt vas, că are complici cărora le poate da ordine s-o ajute să-și execute planurile criminale?

Delphine o privi cu mirare.

— N...nu, nu cred, bâlbâi ea.

— Atunci, de ce ești convinsă că Marie a fost asasinată? De cine? Chiar dacă asta s-a făcut la ordinele binefăcătoarei voastre, nu ea a putut s-o împingă de pe marginea falezei. Ea era aici, la pescari, am văzut-o.

— Eu... nu știu... Este greu, imposibil să știi totul despre ea, s-ar spune că uneori are darul ubicuității... și mai și minte, iar minciunile sale au un asemenea accent de adevăr, încât nu mai știi, nu mai poți spune exact dacă era sau nu într-un anume loc...

— Dar... ultimele cuvinte ale Mariei... ai putea să mi le explici?... Ea a murmurat: "În momentul naufragiului, *ea nu avea ciorapii roșii*."

Delphine o privi atent:

— Da, e adevărat, zise ea ca și cum ar fi răspuns unei întrebări pe care nu îndrăznise niciodată să și-o pună singură... acei ciorapi roșii... pe care-i purta când a debarcat la Gouldsboro, nu i-am mai văzut niciodată înainte... și cred chiar că pot afirma că nu îi avea în bagaje la bord, căci i le-am făcut adesea... Și dacă Marie-la-Douce

a spus asta... ea știa mai bine ca oricine fiindcă a coborât în barcă cu ea...

— Ce vrei să spui?

— N-am fost niciodată prea sigură de ce-am văzut. Era așa de întuneric și, la urma urmei, asta nu înseamnă nimic! După naufragiu, totul s-a încurcat în capul meu. Nu reușeam să pun evenimentele în ordine. Se spunea că binefăcătoarea noastră se înecase și apoi că fusese salvată și că salvase copilul lui Jeanne Michaud. Mi se părea că ceva nu se potrivea. Dar acum, sunt sigură; *înainte* ca vasul să se ciocnească de recif am văzut-o pe ducesa cu Marie, copilul și secretarul luând loc într-o barcă. Aproape imediat s-au auzit acele trosnete cumplite și s-a strigat: "Scapă cine poate, pierim."

— Deci, totul s-ar explica. Ea a părăsit nava *înainte de naufragiu*. În cele două zile în care s-a crezut că e pierdută, și-a întâlnit complicii pe vasul lor, fără îndoială acea corabie cu pânze ascunsă în insule și pe care noi am zărit-o; a găsit acolo haine de schimb, ca acei ciorapi roșii pe care i-a încălțat fără grijă înainte să debarce ca o naufragiată mizerabilă pe malul nostru.

— Dar Marie? Era și ea printre înecați... Se poate crede că au aruncat-o în apă din barcă... Nu, nu, ar fi prea oribil.

— De ce nu! Totul e oribil, în această afacere, totul e posibil... totul!... în orice caz, nu vom ști niciodată... Marie e moartă.

— Nu! Nu! repeta Delphine cu groază. Nu, nu este posibil. Eu sunt cea care mă înșel... Ne lovisem deja de recif când am văzut acea scenă... Nu mai sunt sigură de nimic. Era noapte. Ah! o să înnebunesc...

La ușa căsuței se auzi mișcare.

— Ea? murmură Delphine, pălind de spaimă.

Din fericire, era Petronille Damourt care venise să-și caute pupilele.

— Trebuia să lucrați la cârpitul hainelor, spunând rugăciuni. Ați profitat că trăgeam un pui de somn ca să veniți să vă distrați. Doamna va fi foarte nemulțumită!...

— Fiți indulgentă cu tinerețea, dragă Petronille, interveni Villedavray folosindu-și toată galanteria pentru a calma însoțitoarea. Viața e așa tristă pe această plajă așteptând nu știu ce! Cum ar fi putut ele să rămână insensibile la grația unui frumos tânăr înarmat cu o ghitară?

— E inadmisibil!

— Haide! Haide! Vă faceți mai severă decât sunteți. Și dumneavoastră meritați un pic de distracție. Veniți lângă noi. Vă plac floricelele? Cu puțin zahăr ars deasupra, sunt o delicatesă...

— Petronille, șopti Delphine la urechea Angelicăi, pe ea trebuie s-o întrebați. Încercați s-o faceți să vorbească. E puțin prostuță, dar e în serviciul ducesei de mai mulți ani și se fălește bucuroasă că ducesa îi acordă toată încrederea. Spune uneori că știe multe lucruri care i-ar speria pe mulți, dar că nu se poate trăi cu o persoană așa de sfântă, care are extaze și viziuni, fără să-i împărtășești teribilele secrete.

11

De câteva clipe Cantor încetase să cânte la ghitară și ciulea urechea.

— Ce-o fi?... Ce zgomote se aud?

Venind din fort, lătrături îndepărtate și nebunești ajungeau până la ei. Băiatul ieși în prag, mânat de un presentiment.

— Căinii terra-nova! La cine lațără?...

Lătrăturile furioase se apropiau. În paroxismul lor, aminteau o haită de vânătoare lansată pe urma prăzii.

— Au dezlegat căinii!

Cei doi dulăi apărură, coborând colina, pe urmele unui soi de bulgăre negru care fugea în fața lor.

— Wolverines!

Lăsându-și ghitară, Cantor alergă în ajutorul protejatului său. Wolverines galopa spre refugiul casei lor, unde știa că se găsește stăpânul lui, dar iuțeala jderului era depășită de salturile gigantice ale ferocilor săi urmăritori.

Cele trei animale ajunseră aproape împreună, într-un nor de praf, în mica piață a cătunului. Simțindu-se ajuns, Wolverines se întoarse brusc, descoperindu-și colții, gata să înfrunte urmăritorii și să le sară în gât. În timp ce primul dulău, prudent, se mulțumea să latre cu furie, la mică distanță sosea cel de-al doilea și sărind pe Wolverine, îi înfipse colții în spate. Wolverines se întoarse și-i sfâșie pânțelele cu ghiarele. Atunci, celălalt câine se avântă. Dar sosea Cantor. El se interpușe, cu cuțitul ridicat, între animal și jderul său rănit. Cu gâtul tăiat, colosul căzu.

Toate acestea s-au petrecut în câteva secunde într-un nor de praf, sânge, zgomot infernal de lătrături, mârâieli, horcăieli, țipete ale fetelor regelui și ale însoțitoarei.

Ca prin minune, imediat s-a format un cerc. Toți locuitorii din Tidmagouche se grăbeau spre locul dramei. Toți priveau căinii care

mureau într-o baltă de sânge, jderul însângerat și el, dar continuând să-și ațintească ochii înflăcărați în jur și să-i amenințe pe cei ce se apropiiau cu dinții săi ascuțiți. Cantor stătea în picioare lângă el, cu cuțitul în mâini și ochii la fel de strălucitori ca și cei ai animalului.

După o tăcere nesigură, proprietarul locurilor, bătrânul Parys, avansă puțin în direcția lui Cantor.

— Mi-ai omorât animalele, tinere, făcu el cu un aer întunecat.

— Mi-l atacau pe al meu, replică Cantor cu curaj. Ați spus singur că sunt primejdioase și că trebuie ținute în lanț. Cine i-a dezlegat? Dumneavoastră sau ea? adăugă el, îndreptând cuțitul însângerat spre Ambroisine.

Ducesa se găsea în primul rând, afișând o expresie speriată, tocmai cât trebuia pentru o doamnă bine crescută în fața unui asemenea spectacol respingător. În ciuda stăpânirii ei de sine, atacul lui Cantor o prinse dezarmată și-i aruncă o privire de ură implacabilă. Brusc se stăpâni, regăsindu-și expresia blândă, senină, puțin puerilă care cerea protecție.

— Dar ce l-a apucat? exclamă ea cu un ton speriat. Copilul ăsta e nebun.

— Încetați să mă numiți copil, replică Cantor fixând-o cu furie. Nu există copii pentru tine. Doar masculi pentru plăceri... Vă credeți abilă!... dar o să vă denunț în fața lumii...

— Da! e nebun! strigă cineva.

Angelica veni lângă fiul ei și-i puse mâna pe braț.

— Liniștește-te, Cantor, zise ea cu jumătate de voce. Liniștește-te, te rog, nu e vremea.

Ea avea impresia alarmantă că nici unul dintre cei prezenți, cel puțin dintre bărbați, nu erau dispuși să audă asemenea acuzații împotriva ducesei de Maudribourg. Ei erau încă fascinați, orbi sau vrăjiți. Și, într-adevăr, cuvintele lui Cantor ridicară un val de proteste furioase.

— Da... este nebun, puștiul!

— O să-ți bag vorbele pe gât, mucosule, mormăi căpitanul din Faouet înaintând cu un pas.

— Veniți, vă aștept, replică Cantor, ridicând cuțitul său lung, o să înjunghii un animal în plus, așa mucos cum sunt.

Pescarii bretoni, indignați de acest răspuns dat căpitanului lor, mormăiră și se interpuseră.

— Nu vă duceți, căpitane. E primejdios, tânărul ăsta...

— Și băgați de seamă... Este prea frumos pentru o ființă umană... Este poate...

— Este un arhanghel, lansă vocea dulce a Ambroisinei.

În liniștea ce se lăsase, ea adăugă:

— Dar un arhanghel care-l apără pe diavol. Priviți!...

Și arată la picioarele lui Cantor jderul în aret, descoperindu-și colții albi într-un rânjet crud. Blana sa neagră zburlică în toate părțile, coada ridicată și bătând aerul, ochii dilatați aruncând fulgere cumplite nu puteau să nu impresioneze spectatorii.

— Nu-i oare chiar fața lui Satan? repetă din nou Ambroisine, mimând un fior.

Asupra acestor spirite superstițioase, asemenea vorbe rostite de o voce feminină, convingătoare, în legătură cu o fiară necunoscută, care era ca o încarnare a monștrilor de piatră strâmbându-se de pe streșinile catedralelor, vomând apa ploilor, a acelei reprezentări îmblânite a spiritului răului, pe care oamenii din Europa erau obișnuiți s-o contemple, încă din copilărie, pe fațadele bisericilor sau în miniaturile cărților de rugăciune, asemenea vorbe concretizau sentimentul de spaimă mistică pe care-l simțeau la vederea frumuseții lui Cantor, înălțat în mânia sa juvenilă printre animalele însângerate și deasemenea frumusețea Angelicăi alături de el, cu indianul împodobit cu pene și tatuat în spatele ei, cu lancea în mână, gata s-o apere, inexplicabil paznic al acestor două ființe cu aceeași privire verde. Ceea ce prindeau cu toții, fără să vrea, în mințile lor întunecate și în intuiția lor primitivă de pescari și țărani, din drama invizibilă care se juca între diferiții antagonoști ai acestei scene, îi copleșea într-un sentiment de transă ce nu-și putea găsi ușurarea decât într-un act de violență.

— Să omorâm fiara...

— Uite-o!

— E un demon...

— Și indienii spun că e blestemat.

— Ne va purta ghinion.

— S-o omorâm!

— Doborâți-o!..

Și Angelica avu o clipă impresia că această mulțime de oameni agitați, înarmați cu cuțite, bâte sau pietre, aveau să se arunce asupra lor, să-l ia pe bietul Wolverines, să-l termine și să-l facă bucăți. Atitudinea hotărâtă a lui Cantor, ca și a sa, care-și duse mâna la pistol, cea a oamenilor veniți cu ea din Golful Francez și care stăteau în spatele ei, reținură o clipă furia gata să se dezlănțuie. Villedavray interveni și el:

— Să nu ne enervăm, zise el înaintând cu măsură pentru a se plasa în centrul cercului strâns în jurul Angelicăi și alor săi. Prieteni, e sfârșitul verii și sunteți cu toții agitați, dar nu este un motiv să vă

omorâți între voi pentru doi câini și un jder. În plus, uitați că sunt guvernatorul Acadiei și că nu admit nici o încăierare sângeroasă pe domeniile de sub jurisdicția mea; o mie de livre amendă, închisoarea și chiar eșafodul, iată ce pățește, după lege, cel ce provoacă tulburări, dacă fac raport în Quebec.

— Ar mai trebui să și puteți trimite acest raport, guvernatorule, interveni un solid acadian, destul de tânăr, care se dovedi a fi ginerele lui Nicolas Parys. V-ați pierdut vasul și multe din roadele jafurilor voastre, n-o să riscați să vă pierdeți și viața pentru un jder, cum spuneți. Jderul e fiara cea mai rea din pădure, rupe toate capcanele. Chiar și indienii spun că e posedată de diavol.

— Nu este un motiv pentru că este al acestui frumos tânăr și că vreți să-i faceți pe plac... accentuă ironic căpitanul vasului de pescuit

El se întrerupse sub privirea de ghiată a marchizului. Ochiul albastru deschis al acestuia trecea de la unul la altul și avea duritatea pietrei.

— Luați seama, voi doi! Pot fi și rău!

— Asta da, poate fi, aprobă unul dintre frații Defour, făcând un pas înainte. Eu stau garanție. În orice caz, voi, bretonii, continuă el întinzând un deget amenințător spre căpitanul și echipajul vasului de pescuit, voi sunteți străini aici. Nu vă privesc poveștile noastre cu guvernatorul nostru sau cu animalele din pădurile noastre, ale noastre, acadienii. Ștergeți-o și lăsați-ne să ne reglăm afacerile între noi, altfel o să vă alungăm de pe plajele noastre, și atunci adio pește! Cât despre voi, acadieni de pe coasta de est, dacă vreți să ne-ncingem, o să ne-ncingem, chiar mai tare decât cu porcăria voastră de cărbune plin de sulf pe care aveți tupeul să-l vindeți de zece ori mai scump decât al nostru la Tantamare.

— Ce tot insinuezi cu sulful? Întrebă ginerele lui Nicolas Parys, avansând cu pumnii strânși.

— Pax! Aruncă marchizul de Villedavray interpunându-se foarte autoritar între cei doi coloși. Am spus că nu vreau încăierări și înțeleg să fiu ascultat! Fiecare să se întoarcă la treaba lui. Incidentul e închis. Cât despre tine, Gontran, i se adresă el ginerelui lui Nicolas Parys care-l insultase, poți să te pregătești să-ți întorci buzunarele pentru următoarea colecție de taxe neplătite. Pe cuvânt, n-o să te uit... și nici pe tine, Amedeu, făcu el, bătându-l prietenește pe braț pe Defour. Ai fost magnific. Ca să vezi, an după an, am ajuns să ne apreciem. E o surpriză fericită, și numai necazul ne poate descoperi adâncul sufletului.

Surâzând, privi cu satisfacție mulțimea împrăștiindu-se. Cantor se aplecă spre jderul rănit și servitorii veniră în tăcere că ridice cadavrele câinilor. Marchizul de Villedavray avea pleoapele umede.

— Gestul lui Amedeu m-a emoționat mult, zise el Angelicăi. Ați văzut ce pasiune și ce abilitate a dovedit această brută grosolană ca să mă apere?... Ah! Acadia! O ador! Hotărât, viața e frumoasă!

12

— Sărmane Wolverines, te-au rănit, spunea Cantor îngrijind rănilor favoritului său. Ei spun că ești un demon, dar nu ești decât un animal nevinovat. Ei sunt demonii, ei oamenii!

Vorbea astfel, îngenunchiat în fața jderului pe care-l instalase lângă foc ca să-l panseze. Wolverines pierduse mult sânge, dar rănilor erau superficiale și nu va întârzia să se refacă. Îl asculta pe Cantor vorbind, privindu-l cu atenție și pupilele sale, când nu trebuia să se apere sau să înfrunte un dușman pe care trebuia să-l sperie, aveau profunde reflexe cafeniu-aurii, melancolia și expresia îngrijorată a unei ființe care nu poate vorbi, dar care înțelege tot.

— Da, tu înțelegi, îi spunea Cantor, mângâindu-l. Tu știi unde este răul și nebunia. Aș fi făcut mai bine să te las în pădure, decât să te aduc printre aceste fiare sălbatice, oamenii.

— Și în pădure ar fi pierit, remarcă Angelica, întristată de amărăciunea care vibra în cuvintele fiului ei. Amintește-ți când l-ai găsit; era prea mic să poată supraviețui... nu puteai face altceva decât să-l crești. Este una din proprietățile omului să poată corecta legile naturii.

— Legile naturii sunt drepte și simple, replică Cantor, doct.

— Dar și crude în exigențele lor. Jderul tău o știe și preferă să stea cu tine printre oameni decât să piară mizerabil în pădure fără mama lui. Asta i se vede în ochi.

Cantor privi gânditor animalul.

— Atunci, destinul tău a fost oare să vii printre noi și să împărtășești viața noastră? întrebă el, privindu-l pe Wolverines în ochi. În ce scop? Care va fi rolul tău printre noi? Căci un jder nu este un animal ca toate celelalte și este adevărat că este dominat de un spirit deosebit și pentru asta indienii se tem de el și-l urăsc atât. Oamenii pădurii spun că este animalul cel mai aproape de inteligența umană. S-ar zice că-i poate judeca după valoarea lor morală și că simte din instinct fondul adevăratei lor fiiri. Un jder va ști să recunoască

un om rău și-i va face mii de necazuri. Perrot mi-a povestit că un individ josnic s-a refugiat în pădure. Un jder din vecinătate, căruia îi omorâse femela, a prins ură pe el. A mers până acolo încât i-a găurit gălețile, i-a spart toate oalele. Ce să faci fără o oală, fără un vas, iarna în pădure, când nu poți nici măcar să topești puțină zăpadă pe foc? Omul a trebuit să plece și să se întoarcă cu mii de greutate în regiunile locuite. Jderul nu-i lăse nici o clipă de răgaz. Omul era ca nebun și spunea că un demon era pe urmele lui.

— Ce interesant! Iansă Villedavray. Ar trebui să duc un asemenea animal în Quebec. Ar fi foarte distractiv.

— Piksarett ne-a părăsit, zise Angelica. A pretextat că trebuie să-l întâlnească pe Uniacke, dar am simțit că povestea cu Wolverines îl tulbură. Oare se va mai întoarce?

— O să se întoarcă, dacă nu e prost. Între indieni și jder nu este decât o rivalitate de animale ale pădurii dornice să supraviețuiască. Jderul distruge capcanele fără să fie prins pentru că știe că acestea sunt menite să prindă animalul și să-l ucidă. Este o mașină a morții pe care trebuie s-o distrugă și chiar face inutilizabilă prada aflată în capcană ca să pedepsească omul și să-l descurajeze să mai vină să pună și altele pe teritoriul său. Firește, asta îi înfurie pe indieni, căci adesea jderul este mai puternic și unele locuri unde domnește trebuie să fie părăsite. Se spune că sunt animale blestemate și că un demon le apără...

Taifasul acesta îi distrăgea de la dramele recente. Tragedia Mariei-la-Douce, incidentul cu Cantor și jderul care fusese pe punctul de a lua o întorsătură urâtă, surescituau nervii și făceau să fugă somnul. Cu această ocazie, Angelica îi arătă marchizului batista brodată cu un grifon pe care o găsisese în bagajele ducesei și el îi confirmă că era chiar blazonul familiei Maudribourg. Luând din buzunarul vestei o mică lupă, examinează broderia.

— A fost brodată de o lucrătoare flamandă. Ea are aceeași pecete pe dublura mantiei pe care o poartă, lângă guler, broderia armelor este toată în aur și argint. E o minune, de o finețe de pânză de păianjen.

— Mantia! exclamă Angelica. Da, acolo, așa-i, am remarcat, fără să-i dau importanță, semnul grifonului... Dar... s-a întors la Gouldsboro cu o mantie marcată cu blazonul familiei Maudribourg... Nu mai poate pretinde că i-a fost dată de un căpitan necunoscut... De această dată, totul e clar. Sunt chiar complicii pe care i-a întâlnit în insule și cărora le dă ordine.

Ea era înfierbântată de descoperirea sa. Trăsese de un fir și acum întreg sculul se descurca: vasul cu flamură orange rătăcind și

încercând să încurca urmele, apoi ea, Ambroisine, sosind din Europa pe "Inorog", părăsind vasul înainte de naufragiu, reapărând la Gouldsboro în chip de victimă nefericită, naufragiată, despuiată de tot pentru a abuza mai bine de oameni și a le adormi neîncrederea.

Angelica era sigură că exista o legătură între pecetea cu leul grifon și semnătura pusă pe biletul găsit în haina naufragiatorului mort. Vedea peste tot corespondențe, coincidențe flagrante, evidențe, dar, uneori, ceea ce voia ea să stabilească îi scăpa, ca o picătură de mercur pe care te străduiești în van să o prinzi. Nimic nu se lega cu adevărat. Nu erau decât detalii infime, ușoare ca un fulg pe care-l ia vântul.

Barssempuy și Cantor plănuiau nici mai mult nici mai puțin decât să pună foc peste tot și să-i omoare pe toți bandiții și pe primejdioasa lor femeie. Angelica și guvernatorul preconizau o atitudine mai răbdătoare și aproape indiferentă, cu care i-ar putea învinge pe dușmanii lor. Fiecare zi scursă apropia întoarcerea contelui de Peyrac.

— Dar de ce nu mai vine? repetă Cantor. De ce ne abandonează așa?

— Nici măcar nu știe că suntem aici. E și greșeala mea. Nu reușesc niciodată să stau în locul unde crede că sunt. Și înțeleg că uneori e exasperat. De-acum, o să mă îndrept...

13

Și veni și a treia zi a așteptării, o duminică. Împreună cu Villedavray, a cărui cunoaștere a manierelor într-o astfel de afacere era prețioasă, se duseră cu toții la slujbă, inclusiv cei doi oameni de pe "Rochelais" care erau hughenoti, dar știau să se adapteze circumstanțelor. Doar Cantor se scuză. Se temea că dacă lăsa singur jderul rănit, cineva putea veni să-l omoare în lipsa lui. Angelica îl făcu să promită că o să stea liniștit.

Slujba dură două ore. Toată populația albă și indiană a așezării asista pioasă și nimeni nu păru că suferă din cauza franciscanului care oficia și care nu înceta să vorbească de necesitatea intervenției Sfintei Fecioare și a tuturor sfinților din calendarul breton când cazi pradă demonilor și în special celor care par să îndemne la neglijarea muncii și a obligațiilor terestre pentru a vagabonda, fără teamă de capcane, etc.

— Predica a fost cam lungă, zise Villedavray când mulțimea se împrăstie după ultima închinare. Mă mir întotdeauna când văd echipajele înghițind cu atâta pioșenie predici interminabile. Dar pentru mateloți, dacă un predicator vorbește mult de îngeri, sfinți și diavol, că-i face salată, înseamnă că și-a îndeplinit misiunea. Toți marinarii și mai ales bretonii au tendința de a cădea cam mult în genunchi. Dar, vedeți, asta i-a liniștit, cum s-ar spune... Totuși, căpitanul e mândru, un tânăr a dispărut de două zile și el l-a însărcinat pe preot să-i liniștească pe oameni. Dar și el, de ce s-o fi lăsat să cadă în plasa ducesei?... Ea îi tulbură mintea și disciplina se pierde. Cu atât mai rău pentru el și pentru toți ceilalți... chiar și bătrânul Parys vorbește că vrea să se-nsoare cu ea...

— Dumneavoastră care sunteți expert în tot felul de științe, îi spuse Angelica, o cunoașteți și pe aceea de a citi caracterul cuiva în scris? De mult voiam să vă arăt un document care mă intrigă.

Villedavray recunoscă că avea câteva noțiuni de grafologie și că, de altfel, era reputat în materie. Întorși acasă, Angelica îi arată hârtia pe care o găsisese în buzunarul naufragiatorului. Expresia lui se animă și luă mica bucată de hârtie cu un fel de grabă, dar, de îndată ce-și aruncă ochii pe ea, se schimbă la față.

— De unde aveți mângâleala asta? o întrebă el pe Angelica fixând-o cu o privire pătrunzătoare.

— Am găsit-o în buzunarul unei haine, răspunse ea. Ce-i așa de remarcabil în ea?

— Păi... se apropie cel mai mult de scrisul lui Satan!

— Și a fost văzut vreodată scrisul lui Satan?

— Oh! da, desigur, există câteva exemplare. Cel mai remarcabil, din sursa cea mai autentică, datează din secolul trecut, din momentul procesului Doctorului Faust și a fost scris sub dictare satanică. Toți experții sunt de acord că se găsesc aici caracteristicile Spiritului Răului. În general, Satan semnează cu numele unuia dintre cei șapte demoni principali. Astfel, în documentul faustian, el semnează Asmodeu. Și în acesta...

El examinează semnătura încâlcită căreia Angelica îi găsisese aspectul unui animal mitic.

— Belial! murmură.

— Cine este Belial?

— Unul dintre cele șapte principii negre în chestiune. Este un demon care apare drept cel mai frumos și mai activ agent al lui Lucifer. El are totuși un caracter feroce și ascuns, dar frumusețea sa, plină de farmec, te face aproape să te îndoiești de asta. El posedă o forță de creație, erotică, dar și distructivă, și are reputația de a fi

cel mai pervers dintre demonii din infern. Este și unul dintre cei mai puternici căci comandă optzeci de legiuni de demoni, adică mai mult de o jumătate de milion de spirite rele.

Villedavray clătină din cap, gânditor.

— Optzeci de legiuni! Vai nouă!...

— Credeți ca și mine că acest scris ar putea fi al ei?...

— Acest scris seamănă cu acea femeie...

— Belialith! murmură Angelica.

Rămaseră un moment tăcuți. Marchizul se lungi în hamac și căscă.

— De ce v-ați numit vasul "Asmodeu"? întrebă Angelica.

— A fost o idee așa..., trecătoare. Asmodeu este supraveghetorul caselor de joc din Infern, el a ispitit-o pe Eva în Paradisul terestru, este Șarpele!... Îmi plăcea. Îmi place mult să glumesc cu demonii. La urma urmei, nu sunt decât niște amărăți. Și nimeni nu-i plânge... Teologii se înșeală acuzându-i de toate relele. Spiritul Răului, plus omul, sunt oribile.

Angelica îl privea fără să-și poată ascunde mirarea.

— Spuneți lucruri foarte profunde.

El roși ușor.

— Am studiat teologia și chiar demonologia. Aveau un unchi episcop care voia să-mi lase moștenire beneficiile sale. O vreme, m-am apropiat de științele sacre ca să-i fac plăcere. Dar nu-mi place să mă cantonez într-un singur domeniu, și așa am renunțat la substanțialele venituri abațiale ale scumpului meu unchi. Totuși, îmi place să discut despre aceste lucruri cu câteva persoane alese. În Quebec, o să vă prezint pe fratele Luc care ghicește în tarot mai bine ca oricine și pe doamna de Castel-Morgeat care este mai savantă decât o stareță și deasemenea pe micuța doamnă d'Airreboust dacă binevoiaște să-și părăsească locuința din Montréal. E foarte interesantă, și-o iubesc ca pe o soră. Vine doar pentru mine în Quebec, nici măcar pentru soțul ei care totuși ar merita mai mult. E un bun prieten al meu. Dar, de fapt, dacă mă gândesc bine, îl cunoașteți. V-a făcut chiar o vizită iarna trecută în fortul de la Wapassou... E încă unul pe care l-ați întors cu dosul în sus... Ca și pe Loménie-Chambord. Doar n-o să vă descurajați de optzeci de legiuni de spirite și un singur demon încarnat!... E adevărat că este destul de reușit, dar... Haideți, pentru dumneavoastră, Angelica, e un fleac!... De ce mă priviți cu aerul acesta ciudat, frumoasă prietenă?

— Oare nu suntem pe cale să înnebunim amândoi?... murmură Angelica.

— Ce nu înțeleg, zise Angelica privind cu atenție figura rotundă și palidă a Petronillei Damourt așezată în fața ei lângă vatră, ce nu înțeleg, este de ce doamna de Maudribourg a luat-o pe Marie-la-Douce în barcă și nu pe dumneata. Sigur, ea nu știa că "Inorogul" avea să naufragieze, dar dacă te-ar fi luat cu ea, n-ar fi trebuit să treci prin acea oribilă încercare.

— Da, e ceea ce-mi repet fără încetare, exclamă guvernanta cu un elan care fu gata să răstoarne ceașca cu ceai pe care o ținea.

Angelica reușise s-o facă să vină la ea. Așezată pe bancă, în fața ei, însoțitoarea grasă acceptase să bea un leac pe care Angelica i-l recomandase pentru durerile de stomac și sorbea zgomotos lichidul. Și ea se schimbase. Consecință a prea multor căzături în apă, a prea multor emoții și oboseli pentru o femeie în vârstă, anumite semne de senilitate apăreau în comportamentul ei. Măinile și buzele îi tremurau ușor. Ochii mari și spălăciți aveau o privire fixă. Un fel de surâs vag îi apărea pe buze. Părea că savurează fără încetare satisfacția vanitoasă că deține un secret important. Văzând-o astfel, Angelica înțelese că nu va câștiga nimic punându-i întrebări precise. Riscând, începuse să-i vorbească ca și cum era la curent cu preocupările ei interioare și se părea că găsea un ecou în creierul amețit al bieteii femei.

— Aveți multă dreptate s-o spuneți, doamnă, o aproba Petronille, clătinând din cap. N-ar trebui să știi în viață cum e să te îneci. Apa era așa de rece. Îți intră în ochi, în urechi, în gură și nu mai știi când o să se termine. Pe mine, o să mă lase inima!

Ea se agita. Angelica îi luă ceașca din mâini.

— Ar fi trebuit să cobori cu ea în acea barcă, zise ea cu o voce liniștitoare, ai fi evitat o încercare așa de dură. Mă mir că nu ți-a cerut s-o însoțești, dumneata care-i ești atât de scumpă și de care nu se poate lipsi...

Angelica avansa cu pași mici, prudenți, revenind la o scenă care simțea că o torturase mult pe guvernantă.

— E din cauză că știe că nu-mi place fratele ei, spuse aceasta.

Fratele ei?... Inima Angelicăi bătu mai tare, dar nu-i puse nici o întrebare... Fără să spună un cuvânt, îi dădu interlocutoarei sale o altă ceașcă de ceai. Petronille Damourt bău câteva înghițituri, dar se gândea la altceva.

— Speram totuși că a scăpat de el în America. Nici vorbă, o aștepta aici. El a trimis barca s-o ia. Totuși, i-am spus și Simon, căpitanul, îi spunea și el: "Nu-i prudent. E întuneric, marea nu-i liniștită. Sunt poate și recifuri pe aici, nu cunosc locul, îi spunea căpitanul, și fiindcă se vede coasta și luminile, așteptați să ancorăm". Dar, n-ai cu cine să te-nțelegi când o cheamă frate-său.

Și bău din nou, cu lăcomie.

— Asta face bine, suspină ea.

Angelica își ținea respirația, temându-se să n-o depărteze cu vreun cuvânt din gândurile ei confuze.

— Nu ascultă niciodată, reluă femeia, nu ascultă de nimeni, dar are nevoie să-l vadă, ai zice că e singura ființă din lume cu care se poate înțelege, Zalil ăsta al ei. N-am înțeles niciodată. Ți-e și frică de el, cu fața ca o mască și ochi de pește mort. Nu știu ce găsește la el. De altfel, vedeți, imediat ne-a adus ghinion când era în preajmă. Am naufragiat și mulți oameni cumsecade au murit.

— De ce-o aștepta frate-său în Golful Francez?

Tonul interogativ păru c-o trezește pe Petronille din monologul ei inconstient și Angelica înțelese că a comis o eroare. Guvernanta o fixă cu o privire bănuitoare.

— Ce sunt pe cale să vă povestesc? Mă faceți să spun prostii!

Dori să se ridice, dar nu putu să schițeze nici o mișcare. O spaimă bruscă părea c-o țintuiește pe scaun.

— Mi-a interzis să vă vorbesc, bâigui ea. Ce-am făcut? Ce-am făcut?

— O să te omoare?

— Nu, nu pe mine, zise bătrâna Petronille cu o tresărire de orgoliu și de feroare.

Ea avusese aceeași reacție ca Marie-la-Douce.

— Știți deci că e capabilă să omoare, strecură Angelica încet.

Petronille Damourt începu să tremure. Angelica o sili să vorbească, căutând să-i trezească conștiința, s-o facă să înțeleagă că-și răscumpăra semi-complicitatea la acțiunile criminale ale stăpânei ei, că nu le putuse ignora în întregime în cursul tuturor acestor ani în care o servise cu devotament. A fost în zadar. N-a mai putut scoate un cuvânt în plus de la ea, nici s-o facă să confirme că vasul pe care-l zăriseră de mai multe ori era cel al fratelui Ambroisinei, omul palid.

Ea nu știa nimic, spunea. Nimic! Nimic! și o afirma clănțănind din dinți. Nu știa decât un lucru, că dacă va face un pas în afara acestei case, "ei" o vor omorî... și părea hotărâtă să rămână acolo până la sfârșitul lumii.

— Iată-ne acum și cu butoiul ăste agățat de noi, zise Cantor când Angelica îi puse pe el și pe Villedavray la curent cu situația. Și totuși, n-o putem arunca afară, îi este frică să nu fie asasinată.

— Știe ea ce știe, strecură Villedavray.

Seara, ducesa de Maudribourg trimise după guvernantă. Angelica o anunță că bătrâna avusese o indispoziție și că o opriese peste noapte la ea ca s-o îngrijească. Se temu că Ambroisine va veni după ea, dar aceasta nu se manifestă.

Noaptea a fost agitată. Petronille nu ieșea din starea de prostrație decât pentru a geme și a plânge. În plus, suferea de dureri de măruntaie pe care spaima i le accentua. Angelica a trebuit de mai multe ori s-o însoțească afară căci n-ar fi putut face doi pași singură. Ea vedea peste tot monștri, asasini ascunși. În sfârșit, Petronille își aminti că avea într-o punguță din buzunar un remediu care-i era de ajutor în astfel de situații. Angelica i-l administrează și așa putură să se odihnească.

Dimineata, părea că se simte mai bine. Ținură cu toții consiliu în jurul mesei unde bucătarul lui Villedavray și ajutorul său le serveau prima masă, încercând s-o convingă pe biata guvernantă să-și păstreze o atitudine naturală și să se întoarcă lângă Fetele regelui. Era cel mai bun mod de a nu atrage bănuieli. Curând domnul de Peyrac se va întoarce și totul se va aranja.

Petronille păru că-și recapătă curajul. Villedavray îi ridică de-a binelea moralul spunându-i că doar văzând-o bănuise că era din Dauphiné și discutară despre provincia sa natală.

Ca să nu rămână tributară ospitalității lui Nicolas Parys, Angelica hotărâse să ia mesele împreună cu Villedavray, Cantor, Barssempuy, Defour și fiul Marcellinei.

Erau, până la urmă, momente de destindere pe care verva lui Villedavray le făcea agreabile. Un mod de a fi împreună, de a nu se simți izolați în această atmosferă sinistă.

Deodată, ducesa de Maudribourg apăru în prag. Era însoțită de cavalerii ei obișnuiți, bătrânul Parys, căpitanul din Faouet și proprietarul unei moșii de la câteva leghe pe care acesta le parcurgea bucuros în fiecare zi pentru a o întâlni pe frumoasa ducesă. Cu toții veneau aparent de la slujbă.

Ducesa era îmbrăcată cu o rochie roșie de moar care dădea coafurii ei întunecate reflexe puțin roșcate. Astfel, cu lumina în spate, părea că poartă un fel de aureolă. Ea intră zicând:

— Am venit să văd ce mai facă, Damourt. Ce ți s-a întâmplat, draga mea?

Guvernanta se îngălbeni și începu să tremure din toate

încheieturile. Expresia de frică care-i invadă trăsăturile buhăite o transformă în asemenea hal încât părea o caricatură hidoasă cu ochii ieșiți din orbite, cu fălci tremurătoare și buza de jos atârând și lăsând să cadă firmituri de prăjitură. Era atât de penibil încât chiar marchizul nu găsi un cuvânt sau o glumă să rupă tăcerea siderată.

— Ce ai, Petronille? întrebă Ambroisine, cu o nuanță de surpriză în vocea sa de înger. S-ar zice că ți-e frică de mine.

— Nu v-am îngrijit întotdeauna bine, doamnă? rosti cu voce tremurătoare bătrâna, în timp ce buza ei deformată schița un zâmbet jalnic. Erați ca și copilul meu, nu-i așa?...

Ambroisine aruncă spre adunare o privire circulară, îndurerată.

— Ce are? S-ar zice că nu-i e bine...

— V-am răsfățat, nu-i adevărat? continua nefericita. V-am lăsat să vă faceți toate poftele și chiar vă ajutam...

— Se pare că-și pierde capul, șușoti Ambroisine privind-o pe Angelica. Am observat zilele astea că e puțin bizară. Revino-ți, buna mea Petronille, continuă ea cu voce mai tare apropiindu-se de guvernanta care semăna cu un broscoi mare fascinat de un șarpe. Ești puțin obosită, nu-i așa, dar nu-i nimic... trebuie doar să te îngrijim. Ai remediul care-ți face bine de obicei? Ah! iată-l...

Cu sollicitudine, ea luă din punguța brodată a guvernantei fiola conținând pastilele pe care Angelica i le administrase în cursul nopții precedente, aruncă două în ceașca pe care Petronille îl avea în față, apoi turnă cu propria-i mână albă puțină apă și-l ridică spre buzele bolnavei.

— Bea, biată prietenă. Bea, îți va face bine. Îmi pare rău să te văd în starea aceasta. Hai, bea...

— Da, doamnă, băigui ea, sunteți prea bună... da, asta da, ați fost mereu bună cu mine...

Măinile sale care încercau să țină recipientul tremurau atât încât lichidul i se vărsă pe corsaj. Ambroisine o ajută din nou. Stângace, femeia bău cu zgomet, ca un copil speriat.

— Ce nenorocire! comentă ducesa cu jumătate de voce, adresându-se adunării. Încercările care ne copleșesc au sfârșit prin a-i deranja mintea. Era prea în vârstă pentru a-și asuma asemenea riscuri. Am încercat totuși să o determin să-și schimbe hotărârea de a mă urma în America. Dar nu voia să mă părăsească...

Brusc, Angelica văzu expresia lui Cantor care era lângă jder, în fața vetrei. Ochii adolescentului și cei ai animalului fixați pe Ambroisine aruncau aceeași văpaie de spaimă și ură implacabilă.

— Ah! ce rău îmi e! gemu Petronille Damourt, ducându-și mâinile la stomac. Ah! o să mor!

Și lacrimile-i țâșniră din ochi, inundându-i fața galbenă. Angelica se ridică, hotărâtă să scuture apatia ciudată care o ținea ținută pe taburetul ei.

— Vino, Petronille! hotărî ea. Vino, biata de tine! O să te sprijin până în curte.

Și apropiindu-se de guvernantă, se aplecă spre ea pentru a o ajuta să se ridice.

Ducesa strecură cu jumătate de voce:

— Bătrâna asta nu vă scârbește? Hotărât lucru, sunteți ... foarte bună. Eu, n-aș putea. Ah! decăderea umană, ce lucru îngrozitor!...

— O să mă omoare, gema Petronille Damourt, în timp ce Angelica o conducea nu fără greutate pe drumul dificil pe care-l parcurseseră deja de mai multe ori din ajun. O să mă omoare, cum l-a omorât pe duce, pe abate, pe Clara, pe Thérèse, pe tânărul care a văzut-o pe fereastră, pe valet, era un băiat cumsecade, aș fi vrut... Nu era bine ce a făcut. I-am spus. Dar ea a râs... Ea râde întotdeauna când vede că se moare... Și acum, o să mă omoare și pe mine... Cum ați spus, doamnă, o să mor și ea o să râdă, o să mor, simt, Dumnezeu să mă ierte...

— Stai aici, zise Angelica căreia acest monolog îi făcea "pielea de găină" și care se simțea aproape la fel de bolnavă ca biata bătrână. Nu te mișca de aici până nu te simți mai bine (și o instalează). Să nu te întorci decât după ce-ți trece. O să încerc s-o conving pe ducesă să te lase cu noi. O să-i spun că ai o boală care se poate lua... păstrează-ți curajul, nu-ți arăta spaima în fața ei...

În sală, Ambroisine, la fel de seducătoare, părea o regimă printre supuși. Villedavray spunea:

— Ținutul Dauphiné este foarte frumos, despre el vorbeam acum o clipă. Il cunoașteți, ducesă ?...

El își regăsise dezinvoltura, poate chiar exagerat. Subiectul acelei regiuni era oarecum primejdios, fiindcă ducesa ascunsese că era originară de acolo, făcând-o pe Angelica să creadă că era din Poitou ca se împrietenească cu ea.

— Este o regiune de revoltă și independență, explică marchizul. Datorită podișurilor pierdute unde populațiile trăiesc izolate în văi timp de cel puțin zece luni iarna. Urșii, lupii...

Tăifăsuiră astfel o vreme și Angelica avu impresia, datorită prezenței Ambroisinei, a frumuseții ei strălucitoare, că sentimentele ascunse ale tuturor se scaldau într-o atmosferă de piesă de teatru sinistru și ireală. Timpul nu mai avea măsură.

— Bătrâna Petronille nu mai vine, aruncă brusc tânărul Cantor, care tăcuse până atunci.

— E adevărat! e mai bine de o oră de când vorbim, constată Villedavray, consultându-și ornicul îmbrăcat în aur, și ea nu s-a întors.

— Mă duc să văd ce se întâmplă cu ea, se grăbi Angelica, devansând mișcarea Ambroisinei.

Dar ei o urmară, mânați de un presentiment care se accentuă când, apropiindu-se văzură deja acolo un grup de oameni. Prăbușită pe jumătate, printre resturi de vomă, bătrâna era moartă. Ea avea pielea cenușie și pătată cu negru.

— E îngrozitor! murmură marchizul ducându-și batista de dantelă la nări.

Angelica, înghețată de oroare, ezita să înțeleagă, să creadă într-o asemenea nelegiuire.

“O fi otrăvit-o adineauri în fața noastră!... La masa noastră! Când i-a pregătit în mod ipocrit remediul, a lăsat să cadă pe ascuns otrava în băutură! I-a dat să bea moartea sub ochii noștri!...”

Și îndreptă spre Ambroisine o privire înspăimântată, nesigură. Văzu lucindu-i pe buze un surâs fugitiv, adresat ei, delectarea triumfului și expresia unei sfidări satanice.

15

— Trebuie ca tata să se întoarcă acum, zise Cantor cu o voce de copil necăjit, altfel o să pierim cu toții. Ce-i coșmarul ăsta? Visez oare?..

Autoritatea lui năvalnică și tinerească ceda în fața abisului întrevăzut.

— Vino, băiatul meu, zise Angelica, întinzându-i brațele.

El se așeză lângă ea, punându-și capul pe umărul ei.

— O să pleci, îi spuse ea. O să te duci să-l cauți pe tatăl tău, oriunde ar fi și o să-i spui să se grăbească.

— Să plec, zise el cu amărăciune, nu e așa de simplu. Navele nu vin decât rar să ancoreze în Golf. “Le Rochelais” nu poate veni mai devreme de două săptămâni. Aș fi în stare să ajung în Terra-Nova sau să explorez tot golful pe o coajă de nucă, dar n-avem nici măcar așa ceva.

Cei câțiva fideli, grupați în jurul Angelicăi, a fiului său și a marchizului, se adunaseră cu toții în jurul focului în seara zile când fusese înmormântată bătrâna decedată. Înhumarea ei nu putuse fi

amânată. Cărnurile fleșcăite, vestejite, deja umflate încă din timpul vieții guvernantei, se decompuneau văzând cu ochii. În grabă, se săpase un mormânt, se mormăise o rugăciune, pământul protector fusese aruncat deasupra și se pusese o cruce. Fetele regelui, cuprinse de panică, livide și mute, murmurau că locuitorii, acadieni și indieni, fuseseră deochiați și o epidemie de ciumă sau de variolă putea izbucni...

O atmosfera de ostilitate și bănuilele domnea împotriva noilor veniți și mai ales după scena cu jderul, aceasta se accentua.

— O să pleci, reluă Angelica. Dacă nu pe mare, o să pleci pe uscat, cum ai făcut când eram la capul Maquoît, și-o să încerci să ajungi la Shediak, de exemplu, unde te vei putea îmbarca.

— Mai pot oare acum, zise Cantor, când complicită Ambroisinei au umplut pădurea? N-o să trec...

El făcea aluzie la ce le povestise Piksarett la întoarcerea lui din pădure. Indianul observase două vase cu pânze ascunse într-un golful vecin și printre oamenii echipajului, unele figuri de naufragiatori zăriți în Golful Francez. Acești indivizi, care începeau să mișune prin pădurile învecinate și care traficau alcool cu sălbaticii, nu anunțau ei oare întăririle armate ale diabolicii ducese?

Se întoarseră spre Piksarett care era așezat în fața vetrei și-și fuma pipa.

— Cantor poate pleca prin codri fără pericol?

El scutură din cap negativ.

Angelica continuă să i se adreseze lui Piksarett:

— Crezi că acești mateloți care mișună sunt legați de femeia plină de demoni?

— Spiritul m-a avertizat de asta, răspunse Piksarett, dar certitudinile interioare nu sunt suficiente, mai ales când este vorba de albi. I-am spus lui Uniacke: "Ai răbdare, nu poți merge să iei scalpul oamenilor albi pe aceste coaste fără ca gestul tău să nu pară nebunesc, o provocare de război..." Trebuie să se arate sub adevărata lor lumină, ca răutatea lor să fie cunoscută. Pentru moment, nu fac decât să dea puțin alcool ca să desfrâneze femeile. Topesc smolă pe plajă și-și călăfătuiesc navele ca toți marinarii care vin aici. Nu e de ajuns pentru a-i extermina. Trebuia să așteptăm. Poate într-o zi unul dintre ei se va întâlni cu femeia. Poate ea va încerca să-i întâlnească. Și atunci vom ști, codrii au ochi.

— Să așteptăm, repetă Cantor, și o să fim cu toții morți mâine. El se ridică într-un elan.

— O s-o omor! zise el cu sălbăticie. Ființele astea, dacă le lași să trăiască, e un păcat. Trebuie să-i omorâm înainte să ne omoare ei. O s-o omor!

— Să mergem, zise Barssempuy ridicându-se. Sunt cu tine, băiete.

Angelica interveni.

— Stați liniștiți amândoi. Astăzi, moartea ei inexplicabilă, în ochii martorilor, ar provoca-o aproape sigur pe a noastră. Trebuie să așteptăm până ce adevărul va ieși la lumină. Atunci pedeapsa va veni.

— Mama ta are dreptate, copile, aprobă Villedavray. Dacă grăbim evenimentele, tatăl tău, contele de Peyrac, riscă să nu găsească aici decât un munte de cadavre. Indienii beți în păduri, neisprăviți, gata de orice la ordinele unei nebune posedate, femei înspăimântate, bărbați la capătul puterilor, totul e pregătit... Plajele însângerate, la sfârșitul verii, pe aceste coaste blestemate, sunt lucru obișnuit. Și să descoperi de ce, doar dracul poate.

— Dar nu pot să te las, o să te omoare, mamă.

— Nu, nu pe mine, ripostă Angelica.

Și amintindu-și vorbele Mariei-la-Douce și ale Petronillei, rectifică.

— Nu pe mine, încă. Nu mă va omorî decât dacă se va simți terminată, anihilată, pierdută... Mai avem câteva zile în față.

— Pleacă, băiete, insistă Villedavray. Tu ești acum cel mai expus pentru că ești vulnerabil. Ah! tinerețea, ce stare de grație inefabilă! Ce emoționant este un tânăr furios pe mârșăvia lumii... Trebuie să încercăm să găsim un vas...

Angelica avu ideea să meargă la pescarii bretoni ca să procure o barcă în care Cantor putea să se îndepărteze. Ea-l întâlni pe căpitânul Marion Aldouch în speranța de a-l îmbuna, propunându-i să meargă să-i îngrijească fiul bolnav la bordul vasului lui în radă. Dar bărbatul se arătă ostil și bănuitor și ea nu putu să scoată nimic de la el.

Când Angelica trecea, urmată de Piksarett, un murmur sau chiar rânjete o urmau. Unii scuipau pe jos, alții se închinau.

Dar, spre seara celei de-a șasea zi, cerul le veni în ajutor sub forma unei bărci mari, cu o pânză pătrată, care intră în radă și înaintă până la mal înainte de a arunca ancora. Ocupanții aveau intenția clară de a coborî pe uscat să-și umple butoiul cu apă dulce. Oamenii din Tidmagouche le strigară să plece, că nu doreau străini aici și că vor trage asupra lor. Dar patronul sloop-ului nu se lăsă convins și Angelica îi recunoscu de departe vocea de palavragiu.

— Aș vrea și eu să văd că e vreo coastă pe lume unde un frățane de pe mare să nu poată debarca!... Înapoî, bădăranilor, sau vă găuresc căpățânile de melci. Am tot ce trebuie pentru asta.

Aristide Beaumarchand, cu un pistol în fiecare mână, urca pe plajă urmat de Julienne și de negrul Timothy, ducând amândoi butoiașe și damigene goale.

Angelica se avântă în întâmpinarea lor. Ei nu părură prea surprinși.

— Bucuroși să vă vedem, doamnă. “Sans-Peur” n-a sosit încă?

— “Sans-Peur”?...

— Ce mutre sinistre pe aici, continuă Aristide, dar mă pricep eu la mutrele sinistre!...

— Oare întâmplarea vă aduce pe aici pe amândoi?

— Da și nu. Știam că domnul de Peyrac trebuia să se întâlnească pe aici cu “Sans-Peur” la începutul toamnei, și Hyacinthe trebuie să-mi aducă provizia de rachiu.

— Trebuie să sosească curând? întrebă ea, îngrozită că Hyacinthe Boulanger ar putea veni să se alăture acestei adunări de bandiți.

— Cine știe? Depinde de vântul care va sufla în Caraibe. Dar fiindcă nu sunt încă la întâlnire, o să plec. Băștinașii nu prea au aerul să le placă vizitele.

— Sunt niște bandiți, ai grijă să nu-ți lași barca fără supraveghere, îl sfătuiește Angelica, privind cu îngrijorare înspre mal unde adunătura creștea.

— Nici un pericol, râșniște Aristide, e bine păzită, hodoaga mea.

Mr. Willoagby trona în fața bărcii și mormăia amenințător în direcția celor care încercau să se apropie prea mult.

— Ne-am pus rău cu protestantul din Connecticut, explică fostul pirat în timp ce-și umpleau butoaiile la pârâul ce izvoră de pe faleză înainte de a se pierde în nisip. Mergem pe lângă maluri, el își vinde mărfurile și eu pe ale mele. Am făcut afaceri bune pe tot parcursul Noii-Scotii, dar aici nu prea merge. E Canada. Oamenii nu se pricep la rom. Preferă porcăria lor de alcool de grăunțe. O să supraviețuim de bine de rău așteptându-l pe Hyacinthe să vină la întâlnire. Voiam să rămân pe aici dar putea prea tare și nu vorbesc de nenorocitul lor de pește... Mai bine să nu întârziem prea mult.

— Dar domnul de Peyrac? se informă Julienne.

— Îi aștept aici. Trebuie să vină.

— Nu prea e bine să fiți singură pe aici, zise Julienne, adulmecând, cu toate că era făcută să nu se mire de nimic.

— E teribil. Și într-adevăr, Cerul vă trimite pe amândoi.

— Credeți?

Aristide o privi bănuitor. Era pentru prima dată când li se spunea așa ceva, lui și Juliennei.

— Da. Am căzut într-o capcană din care nu putem ieși nici măcar să căutăm ajutor. O să-l luați pe Cantor cu voi.

Și-i puse rapid la curent cum, de la începutul verii, oameni rău intenționați, poate în solda guvernelor care voiau să-i descurajeze să se instaleze în acest colț al Americii, încercau să le facă rău în toate felurile și, până la urmă, le amenințau și viețile. Se părea că ducesa de Maudribourg le era mai mult sau mai puțin șeful ocult.

Julienne păli aflând că "Binefăcătorea" era prin apropiere.

— N-o să scăpăm deci niciodată de scorpia asta, gemu ea. Escroacă, curvă, asasină... e de toate. Nu există Dumnezeu și pentru oamenii cumsecade!...

— Deci, de fapt, zise Burtă-Tăiată, pentru noi erau fetele de pe "Inorog"?... Când v-am spus! N-am luat nimic de la nimeni... Și dumneavoastră doamnă, vă lăsăm așa? Eu am obligații! Mi-ați cusut burta, nu-i adevărat?

— Salvați-l pe Cantor, și trimiteți-l pe soțul meu în ajutor. Așa o să vă plătiți toate datoriile și o să vă răscumpărați greșelile de odinioară.

Afacerea fu încheiată. Pentru ca nimeni să nu încerca să se opună în momentul plecării sale, Cantor, prevenit de mama sa, o luă la vale pe coastă, cu jderul după el, când barca pleca deja de la mal.

Aristide ținea pânza, aruncând asupra spectatorilor un val de injurii colorate.

Cantor străbătu mulțimea, intră în apă și, aruncându-l pe Wolverines în barcă, se cățăra la rândul lui, ajutat de Julienne și Elie Kempton.

— Pa și pusi, răsună vocea a piratului, în timp ce sloopul și încărcătura sa heteroclită se îndepărta în ceața urcândă a crepusculului.

Cine ar mai fi visat să-i urmărească?...

16

Trecuseră șapte zile. Marie-la-Douce era moartă, Petronille deasemenea. Cantor, amenințat, fugise cu jderul său... Zilele păreau fără sfârșit, lente și febrile în același timp.

Ambroisine trecu pragul și se îndreptă spre hamacul lui Villedavray. Acesta lipsea. La această oră, se ducea în fort pentru a

vorbi cu Nicolas Parys. Își făcuse deja tabieturi la care ținea cu îndârjire...

Ducesa se întinse în confortabilul hamac cu o plăcere evidentă și, cu brațele sub cap, îi aruncă Angelicăi o privire ironică.

— V-ați agitat mult zilele astea, mi se pare, zise ea cu vocea ei de sirenă. Recunosc că mi-ați luat-o înainte. Frumosul arhanghel și-a luat zborul. Bah! Nu era decât pește mărunt. Am și alte arme...

Angelica tocmai se așezase în fața mesei pe care pusese o oglindă cu picior. O liniștea să-l știe pe Cantor în afara pericolului. El va ști să-și descopere tatăl, cum l-a găsit odinioară, fiind totuși abia un copil.

De aceea, intrarea Ambroisinei n-o emoționă afară din cale. Ea-și desfăcu părul și începu să-l perie încet.

— Ce sperați? continuă ea cu vocea ei dulceagă în care se simțea ironia. Să-l recuceriți? Pe contele vostru de Peyrac? Dar, scumpa mea, nu-l cunoașteți și câte lucruri nu v-au scăpat când încă eram la Gouldsboro. Aproape mi-era milă. N-aș fi vrut să fiți înșelată în asemenea mod, căci suntem amândouă din nobilimea poitevină și aceasta naște o legătură...

— Nu vă mai dați atâta osteneală, o întrerupse rece Angelica. Știu deja că nu sunteți din Poitou. Iar cât despre noblete, să nu mai vorbim, treptele ei sunt subțiri, puternic pătate de bastarzi.

Intuiția ei feminină îi arătase săgețile capabile să o atingă pe Ambroisine și nu se înșelase. Ducesa reacționează cu vioiciune.

— Ce insinuați acolo? strigă ea, ridicându-se pe jumătate. Treptele mele de noblete sunt ca și ale dumneavoastră!

Apoi, schimbându-și brusc expresia, cum o făcea adesea:

— Cum de știți toate astea? Cine v-a spus?... Ah, bănuiesc. E curva aia mică de Villedavray. Știam eu că m-a recunoscut. Comédiile lui nu m-au păcălit.

— Ce treabă are Villedavray cu asta? replică Angelica care tremura pentru bietul marchiz și-și reproșa că a provocat-o pe Ambroisine și i-a trezit primejdioasa luciditate. O să vă mărturisesc totul. Într-o zi v-ați trădat în timpul unui delir, făcând aluzie la tatăl vostru, preotul. Să fii concepută de un eclezias, pentru noi, catolicii, nu e un certificat de legitimitate. Cât despre locul unde sunteți născută, Petronille Damourt mi-a mărturisit că sunteți din Dauphiné.

Ea-și permitea această minciună. Biata guvernantă nu mai avea nimic de pierdut.

— Ploșnița bătrână, șuieră Ambroisine. Bine am făcut s-o...

— ...omorâți, termină Angelica, continuând să-și treacă cu sânge-rece peria prin păr. Sigur, dat fiind tot ce era pe punctul de a-mi mărturisi în ceea ce vă privește, ați acționat cu prudență.

Ambroisine rămase tăcută un lung moment. Respira cu greutate și nările i se subțiau. Între pleoapele pe jumătate închise, privirea sa o examina pe Angelica cu atenție.

— Am știut imediat, zise ea în sfârșit, de cum v-am zărit acolo, pe plajă, lângă el, am știut că nu veți fi un adversar ușor de învins. Apoi, m-am liniștit. Păreați tandră și bună. Oamenii tandri și buni nu se pot apăra. Dar mi-am schimbat repede părerea. Sunteți tare, imprevizibilă... Cum să fac să vă prind, să vă farmec? Încă îmi pun această întrebare. În ce stă secretul farmecului, seducției voastre? Sunteți într-adevăr, cred, o ființă umană dintr-o bucată. Eva vă semăna probabil.

— Mi s-a mai spus. E învechit!

Dinții mici ai ducesei străluciră ca aceia ai unei lupoaice gata să muște.

— Și totuși, demonul a învins-o, șuieră ea.

Și, după o pauză:

— Ce este între contele de Peyrac și tine, spune-mi?

Angelica își îndreptă privirea spre ea.

— Ce este între mine și el, ființele de teapa ta nu pot înțelege.

— Adevărat! Și care este, mă rog, teapa mea?

— Diabolică!

Ambroisine începuse să râdă, batjocoritoare, dar și cu un fel de orgoliu.

— E adevărat, nu înțeleg, reluă ea. Mărturisesc. Și totuși sunt foarte pricepută în tot felul de științe. Dar în privința ta am simțit imediat un fel de mister... Acolo, pe plajă... și apoi, când m-am trezit... bolnavă din acel somn oribil... Am văzut monștri care mă pândeau... un demon cu ochi pe fese, un altul cu cioc de găscă... Le cunoșteam numele... Mă îngrozeau... Și când m-am trezit, erați amândoi la căpătâiul meu... Simțeam nerăbdarea lui de a vă lua și a vă duce să vă iubească și că erați nerăbdătoare să-l urmați, că nimic nu exista cu adevărat pentru voi, că momentele care urmau pentru ființele voastre, pentru corpurile voastre, prin nu știu ce minune necunoscută, urmau să vă ducă în paradis. Pentru mine, noaptea care venea urma să fie înspăimântătoare și amară, pentru voi ea era divină... Ce cruzime în graba voastră de a mă părăsi! Nu eram decât epava aruncată de mare! Când v-ați îndepărtat, am suferit atroce... Mi-a părut că sufletul îmi era smuls din trup. Am țipat... ca un blestemat care se scufundă în infern.

— Acel țipăt! Îmi amintesc! Totuși, m-am întors, le-am întrebat pe Delphine și pe Marie-la-Douce care era la fereastră, dar nu păreau să știe de unde vine...

Ambroisine zâmbi cu zâmbetul ei cumplit și încântător.

— Ce vă imaginați? Că ele nu știu să joace teatru? Le-am dresat bine! L-ar minți și pe rege că să-mi facă pe plac. Și atunci tremurau pentru că greșiseră. Nu le dădusem oare ordin să vă rețină cu orice preț toată noaptea la căpătâiul meu? Nu voiam ca el să vă ia! Dar eșuaseră...

Ea scrâșni din dinți.

— Ah! fără încetare îmi dejucați planurile. Uneori, mă speriați, păreați gata să mă ghiciți. Mi-era infinit de greu să vă distrag atenția. Chiar și soarta părea că este de partea voastră. Astfel, când doamna Carrère a intrat și a băut cafeaua, s-ar fi spus aproape că ați convocat-o... Ah! Gouldsboro, murmură ea dând din cap, nu știu ce e acolo... Nu mă simțeam în apele mele. Tot ce făceam nu mergea ca de obicei... De ce? De ce?

Angelica încremenise ca s-o asculte cu atenție.

“Poate America, gândi ea, poate Lumea Nouă ne-a salvat de toate vrăjile. Aici, ești obligat să trăiești firesc. Nu păcălești natura. Și apoi, prin forța lucrurilor, oamenii sunt obligați să se teamă de tot: de indieni, de mare, de vântul ce bate, de piraiți care pot să apară. Asta-i face mai atenți, mai greu de păcălit.”

Ambroisine continuă gânditoare, întinsă, cu brațele sub cap.

— Îmi amintesc... La început... Vă vedeam pasionată de atâtea lucruri... eram mirată și speriată în același timp. Nu știam cum să vă captez atenția. Pasionată de această dragoste... Era rolul vostru... Pasionată de prieteni... Abigael... Și chiar de ținut... Da, iubeați ținutul... și, pe mine, nu mă vedeți. Am învățat să urăsc marea... Păsările care treceau...

Și oprindu-se un timp, păru că reflectează.

— El... Eram sigură că vi-l voi răpi într-o zi... Nu voiam să știu ce era între voi... Dar Abigael, ce durere!... Ah! de ce iubiți atâtea lucruri, atâția oameni, și pe mine nu?... Numai pe mine nu?!...

Păru că scuipă aceste ultime cuvinte într-o convulsie de furie.

— Atunci mi-am jurat să vă distrug pe amândoi, prin trădare, înjosire, moarte în sfârșit și osândirea sufletelor voastre!...

Încercând să-și stăpânească emoția, Angelica se ridică să ia un sfeșnic de aramă de pe marginea ferestrei, îl puse pe masă lângă oglindă și aprinse o lumânare. Oglinda îi reflectă imaginea, o față palidă, pe jumătate înecată în penumbră. Dar fu uimită să găsească pe fața ei trasă o expresie de tinerețe neașteptată. Mereu fusese așa. Teama, neliniștea dădeau trăsăturilor ei o expresie juvenilă. Ambroisine reluă:

— Abigael și copiii ei pe care-i preferați, indienii puturoși pe care-i faceți să rădă, răniții care vă așteptau ca pe o mamă, și pisoii,

și ursul. Am fost geloasă pe urs și chiar pe bătrâna Miss Pidgeon când ați mers s-o consolați după moartea imbecilului acela de Partridge.

— Și pe el l-ați ucis?

— Eu? Ce tot spuneți?

Ducesa deschise ochii mari, nevinovați.

— Nu vă amintiți că s-a bătut cu Louis-Paul de Vernon?

— Iezuitul v-a demascat. Trebuia să moară. Dar cum să vă descurcați fără să treziți bănuiele? Un iezuit nu se lasă omorât ușor. Atunci dumneavoastră sau unul dintre ai voștri a lansat zvonul că englezii vor fi luați prizonieri și duși în Canada. Știați că nu trebuia nimic mai mult ca pastorul să devină mai primejdios ca un mistreț.

Ambrosine păru încântată.

— Abil, nu-i așa?

Dorința pe care Angelica o simțea de a o sugruma pe Ambrosine, sau cel puțin de a o lovi, îi făcea greață. Rămase totuși impasibilă, bănuind că dacă se înfură, risca să depășească limitele prudenței.

Ambrosine păru că se plictisește să n-o poată scoate din fire. Se ridică din hamac și se apropie de Angelica care-i urmărea mișcările. Ducesa îi făcea acum impresia unei fiare veninoase și doar parfumul ei îi făcea rău. Ambrosine se distra s-o vadă pălind.

Ca să facă ceva, își deschise geanta și-și aranjă accesoriile. Ambrosine privi în interiorul genții și exclamă:

— Ce-i asta?

Zărise măciuca de plumb pe care Angelica o luase din mâinile omului pe care Piksarett îl omorâse pe plaja din Saragouche.

— Cum de aveți un asemenea obiect? Întrebă ducesa ațintind asupra Angelicăi o privire crudă.

— Mi l-a dat un vagabond din Paris odinioară.

— Nu-i adevărat!

— Și de ce n-ar fi adevărat?

Ochii Angelicăi aruncau vâpăi.

— Ce știți, atunci, despre această armă de naufragiator, doamnă de Maudribourg? De ce vă interesează? Cum puteți ști că am această armă de la unul din bandiții care-i masacrează pe naufragiați în Golful Francez? Pentru că dumneavoastră, nu-i așa, sunteți cea care ordonați aceste crime? Dumneavoastră sunteți șeful lor misterios?... Belialith!...

Și luând-o pe Ambrosine de încheietura mâinilor:

— Am să vă demasc, zise ea printr-un dinți. O să pun să vă aresteze, să vă închidă... o să fiți târâtă în piața Grève!... O să vă denunț Inchiziției și o să fiți arsă pe rug ca vrăjitoare!

Furiile Angelicăi îi deconcertau întotdeauna pe adversarii ei. Se dezlănțuiau când aceștia, înșelați de aspectul ei de mare doamnă, nu credeau că se poate lăsa pradă unor asemenea excese vulgare, din popor, mai ales după ce le dezvăluisese vulnerabilitatea inimii ei.

— Dar... sunteți înspăimântătoare, gemu ea. Cum puteți fi atât de rea?... Au! Au! Lăsați-mă, mă doare.

Angelica îi dădu drumul atât de brusc, încât ea se clătină și se prăbuși în hamac. Rămase așezată acolo, frecându-și încheieturile învinețite.

— Mi-ați înfipt brățările în carne, gemu ea cu o voce plângăreată.

— Aș vrea să vă înfig un cuțit în inimă, ripostă Angelica cu sălbăticie, și o voi face odată! O să vedeți!...

Din nou, Ambroisine o privi uimită. Apoi se lăsă pe spate în hamac și începu să se rostogolească în toate părțile, frângându-și brațele și scoțând strigăte nearticulate, cuvinte fără șir care, puțin câte puțin, deveniră de neînțeles.

Mânia Angelicăi era ca o furtună ce izbucnește în câteva secunde pe un cer curat. Intensitatea sentimentelor pe care le exprima avea o asemenea forță încât părea că destinul însuși vorbea prin gura ei. În clipa în care, aplecată asupra ducesei, rostea aceste cuvinte teribile, flacăra rugului Închiziției păru că se înalță între ele, uriașă, trosnind, consumând în convulsii crude, corpul de carne la Diavoliței.

Ea scoase încă un geamăt disperat, apoi se destinse și rămase imobilă, înțepenită. Angelica asistase la acest delir cu o spaimă amestecată cu deznădejde. Această femeie era rea, demoniacă și, pe deasupra, nebună de legat.

Când se lăsă liniștea, ea rămase fără putere, în picioare lângă masă, ascultând vântul suflând în jurul casei. Uneori se auzea murmurul oamenilor rătăcind pe plaja cătunului.

Villedavray, bătând la ușă și apărând în prag, cu zâmbetul amabil, tocurile roșii, vesta cu flori și redingota de culoarea prunei, i se păru ființa cea mai nepotrivită ce poate fi întâlnită în aceste locuri blestemate.

Surâsul marchizului dispăru ca prin minune când o zări pe Ambroisine întinsă în hamacul său.

— Mi-a luat hamacul!

El avea aerul supărat al unui copil răsfățat căruia i s-a luat jucăria preferată. Foarte nemulțumit, merse să se așeze pe una din băncile de lemn, lângă vatră.

Angelica îi povesti cu jumătate de voce ultima sa întrevedere cu ducesa și amenințările care i se aduseseră. El își ieși din fire.

— De această dată a depășit măsura! Cu atât mai rău pentru ea! O să mă folosesc de autoritatea mea de guvernator pentru a o aresta.

Apoi, înțelegând utopia unei astfel de declarații, clătină din cap.

— Nu-i nimic de făcut, vai! Avem mâinile legate. Ne-a luat-o înainte și acum se dezlanțuie împotriva noastră.

El își coborî din nou vocea.

— Piața e plină de oameni suspecti. I-am spus lui Nicolas Parys, bretonii ar face mai bine să se ocupe de peștele lor mai degrabă decât să se plimbe peste tot înarmați până-n dinți. Ce înseamnă asta? El mi-a răspuns: "Nu e vorba de oamenii de pe pescadorul lui Marion Aldouch..." Atunci cine sunt indivizii ăștia ciudați care-și fac focul la voi fără să anunțe? I-am întrebat. El mi s-a părut destul de îngrijorat. "Vin, cred, de pe cele două nave care au ancorat la sud, de cealaltă parte a promontoriului..."

— Am înțeles. Ducesa noastră își aduce compliciti la fața locului. El făcu cu ochiul.

— Cele optzeci de legiuni, șopti. Dar, vom lupta. Mântuirea noastră stă de-acum înainte în sânge-rece, vigilență și intervenția rapidă a domnului de Peyrac. Trebuie să rezistăm până atunci. Când vom ieși din viesparul ăsta, o să mă plâng în Quebec și o să merg și mai sus: o să scriu la Paris. Au mania acolo să ia coloniile drept un depozit de murdării, să expedieze aici indezirabili, nebunii și nebunele prea sus plasați ca să fie înlănțuiți la Bicêtre, ca niște oarecare. Credeți, draga mea, că e un ghinion să ajungi la capătul lumii ca să întâlnești, în libertate, o ducesă posedată de diavol, dar vă înșelați! E o fatalitate calculată și întreținută cu grijă de funcționarii noștri regali. Capătul lumii este locul unde întâlnești toate nebunele de care nici mânăstirile n-au nevoie, nici Curtea, nici exorcistii, nimeni. Cu atât mai rău pentru cei de la antipozi care le primesc. N-au decât să stea la ei. Când mă gândesc la toate necazurile pe care mi le-a făcut această Messalină... Și din vina cui? A funcționarilor mai orbi decât o cârțiță, care, acolo, la Paris, cu pana după ureche, decretează popularea coloniilor. Dar, lucrurile n-or să mai stea așa! O să-i scriu chiar domnului Colbert. Îl cunosc, este un om foarte capabil, dar este prea ocupat și apoi, ce vreți, toți acești mari burghezi pe care regele îi favorizează, nu cunosc toate nuanțele. Muncesc ca robii, își imaginează că întorc lumea cu susu-n jos cu un "rol" bine făcut pe hârtie, că e suficient să dai bani pentru ca ființa unamă să stea în echilibru... În sfârșit, ce vreți, lumea se schimbă. N-avem nici o putere!...

— Nu mai vorbiți așa de tare. O să ne audă.

— Nu! Este în stare de catalepsie, complet inconștientă. Un mod laș de a fugi de oboseală, de viață și de consecințele faptelor tale.

Ducesa de Maudribourg, ieșind puțin câte puțin din somnul ei letargic, îi găsi tăfăsuind liniștiți în fața vetrei despre cursul cafelei pe piața mondială.

— Doriți să vă însoțesc acasă, dragă prietenă? se grăbi, galant marchizul, văzând-o că se scoală.

Dar Ambroisine, aruncându-i o privire întunecată, se îndreptă spre ușă și ieși.

17

Inorogul încerca să pătrundă în casă, izbindu-se de ușă, iar razele soarelui făceau să-i strălucească spatele de aur curat. După el, se ivi capul căpitanului Job Simon. El își desfășură lungul trup deșirat și clăia sa de păr sur atinse aproape grinzile plafonului.

— Vi-l încredințez, doamnă, zise el cu vocea-i groasă. Plec și nu-l pot lua.

— Dar n-am nevoie de animalul ăsta la mine, strigă Angelica.

— De ce? Nu-i rău.

El puse mâna pe grumazul inorogului din lemn aurit.

— Și e atât de frumos! murmură el cu drag.

Angelica îi văzu sacul de marinar pe umăr.

— Plecați?

— Da, plec.

Fața lui era răvășită, invadată de barba sură. El își întoarse privirile.

— Zilele trecute, micuța. Alaltăieri, Petronille... Era o femeie bună, ne înțelegeam bine. Nu mai pot! Ajunge! Plec cu musul, e tot ce mi-a mai rămas...

— N-o să treceți, zise Angelica cu jumătate de voce. "Ei" sunt acum în pădure și chiar și aici...

Job Simon nu întrebă de cine vorbea.

— Ba da... eu o să trec... Doar că, inorogul meu... vi-l încredințez, doamnă. O să vin să-l iau când voi putea...

— N-o să mai veniți, repetă Angelica. Ea n-o să vă lase să scăpați, își va trimite oamenii pe urmele voastre, știți bine, aceiași oameni care v-au scufundat vasul și v-au masacrat echipajul.

Bătrânul Simon o fixă cu un aer speriat, dar nu scoase o vorbă. Se îndreptă greoi spre ușă unde îl aștepta musul.

— Doar o vorbă, căpitane... Înainte să duceți secretul în mormânt, îl opri Angelica. Ați știut de la început că nu vă aflați în Quebec, ca un navigator de meserie ce sunteți, nu-i așa? Că trebuia să ajungeți la Gouldsboro, în Golful Francez. Cum ați putut să vă lăsați astfel pătată reputația de pilot și chiar să tăceți după tot ce s-a întâmplat?

— Ea m-a plătit pentru asta, replică el.

— Și cum vă plătea?

Din nou, el o privi pe Angelica cu teamă. Buzele îi tremurau și ea crezu că avea să vorbească, dar el tăcu. Cu capul în jos, se îndepărtă, urmat de mus.

Puțin mai târziu, Angelica, obosită, îl văzu sosind pe marchizul de Villedavray. Foarte agitat, el închise ușa, puse zăvorul, merse să vadă dacă fereastra e bine închisă și că nimeni nu putea auzi ce urma să povestească.

— Știu *tot*, declară el cu un aer încântat, chiar *tot*!...

În încântarea lui, nici nu se gândi să se așeze, mergând în sus și-n jos.

— Bătrânul Job Simon a venit la mine să mi se confeseze. Mi-a spus că v-ar fi mărturisit bucuros tot, dar că-i era prea rușine, nu-i așa? “Dar nu este un motiv pentru că m-am purtat ca un prost, să continui așa până la capăt”. Sunt propriile lui cuvinte. Vi le transmit pe scurt, mi-a spus *tot* ce știe, și punându-le cap la cap cu informațiile domnului Paturel și bănuielele pe care le-am avut despre legăturile ducesei de Maudribourg cu navele de naufragiatori, afacerea devine clară. Cum bănuiam, totul pare ieșit din acele locuri puturoase unde măzgălesc funcționarii regali parizieni. Job Simon, în căutare de încărcătură, de marfă, pentru vasul său, s-a găsit amestecat într-un complot care se urzea deja acolo anul trecut ce să se împiedice tentativele de colonizare independente ale domnului de Peyrac, pe coastele respective – să spunem, în treacăt, dragă Angelica, și fără nici o răutate – că aparțineau de drept Franței... Da, da știu, tratatul de la Breda!... E doar un detaliu. Nu vreau să intrăm în detalii. Deci, fiind vorba de a descuraja un intrus să se instaleze în Golful Francez, să spunem – deși ar trebui să determinăm care – că Puterile au hotărât să urzească o acțiune conjugată pentru a-i arunca afară din teritoriul de la Gouldsboro pe cei care deranjau arătându-se prea întreprinzători, prea siguri de ei înșiși, prea bogați, prea ieșiți din comun, prea... tot, pe cuvânt... în concluzie, primejdioși: soțul vostru și recruții lui. Atunci s-au acordat scrisori regale și permise de cursă navigatorului Barbă de Aur, și el în căutare de teritorii de populat, cu însărcinarea pentru el de a cuceri locul indicat, care-i fusese vândut chiar, și de a alunga de acolo pe ereficul care se instalase pe nedrept.

Astfel, bănuiesc, un om de-al lui Colin, însoțindu-l la Paris, acel Lopez de care mi-ați vorbit, ar fi schimbat câteva cuvinte cu Job Simon, convocat și el, în anticamera de la Versailles. Job Simon își amintește vag de el. Au descoperit amândoi că erau acolo pentru aceeași afacere, însărcinați să-l alunge pe un oarecare Peyrac de pe coastele din Maine. Ceea ce ar explica fraza lui Lopez: "Când îl vei vedea pe căpitanul cu pată violet, vei ști că dușmanii nu sunt departe." Asta în ceea ce privește acțiunea, cum s-ar spune, exterioară, războinică. Barbă de Aur poate cucerii pământul din Gouldsboro, dar poate să și piardă... ceea ce s-a și întâmplat de altfel, cei câțiva mizerabili eretici, despre care i se vorbea, dovedindu-se a fi armata voastră de hughenoți duri din La Rochelle. Se temeau deasemenea că, chiar dacă Gouldsboro cade în mâinile sale, nu l-ar fi doborât omul care posedă deja numeroase posturi, mine și o mare influență în ținut. Atunci, intră în joc o subtilă mașinație care mă face vag să bănuiesc de unde a venit voința de alungare a contelui de Peyrac. Da, pe cuvânt, medită Villedavray gânditor, o combinație așa de abilă, că freamăt de teamă și admirație – ador combinațiile intelectuale, abilitatea unei minți ce poate manevra ființele ca pe niște pionii pe o tablă de șah, ce le face să se miște de la distanță doar prin cunoașterea spontană a eului lor cel mai intim. Se hotărăște, ascultați-mă bine, nu doar să se distrugă forța materială a contelui de Peyrac, dar și *forța sa morală*. Un om descurajat, pierzându-și voința de acțiune, nu se mai leagă de o simplă bucată de pământ care-i provoacă amintiri amare. În cel mai rău caz, pleacă, în cel mai bun, se sinucide, se lasă să moară; în orice caz, se scapă de el! Și de această parte psihologică, se pare că s-a ocupat ducesa noastră diabolică, care a fost însărcinată în mod special cu asta. Ah! Câtă abilitate! E uimitor! Evident, nu Job Simon este cel ce mi-a explicat aceste subtilități. Le pun în ordine pe toate, pornind de la confidențele lui și de la ce a crezut el că înțelege, bietul băiat! El nu era decât un naiv, păcălit pentru a construi aparența inofensivă a sosirii seducătoarei la locurile acțiunii. O "binefăcătoare" bogată, pioasă, exaltată, ducând în Quebec domnișoare de măritat, naufragiind pe coastele din Maine, prinzând în mreje pe seniorul locurilor... Iată o poveste demnă de imaginația ei lacomă și întortocheată... Singura dificultate: să-l facă pe Job Simon să-i suporte toate capricile și să tacă... Un breton nu este ușor de convins. Dar frumoasa noastră își are armele sale și le știm care. Asta, în ceea ce privește "Inorogul"! Cel puțin în privința rolului pe care-l joacă în acest complot...

— Așezați-vă, vă rog, mă amețiți, îl întrerupsese Angelica. Și deschideți ușa. Ne sufocăm aici.

Villedavray merse să deschidă ușa.

— E pasionant, nu-i așa? murmură el. Aveți ceva de băut?

Angelica îi arată un ulcior cu apă pe masă. El bău și-și tamponă delicat buzele. Se gândea cu intensitate.

— Bănuiesc, reluă el, că ducesa de Maudribourg a fost investită că această delicată misiune poate pentru că era ocazia de a o trimite departe, dar și pentru că are o mare avere cu care se poate plăti gras întreaga complicitate și asta e important.

Angelica se hotărî să-i vorbească de scrisoarea părintelui de Vernon care dezvăluia un fel de legături între părintele d'Orgeval și doamna de Maudribourg.

— Atunci, totul se explică și capătă formă. Dacă ea este enoriașa lui, a trimis-o aici ca să-și ispășească păcatele. A fost oare conștient de ravagiile pe care le putea provoca? Să manevrezi demoni cum manevrezi șerpii primejdioși, nu e o artă dintre cele mai ușoare. Ceea ce găsesc inadmisibil, este că toți acești domni în suțană s-au amestecat în treburile Acadiei fără măcar să mă anunțe. Își împart dinainte prăjitura, se instalează, decretează, ne trimit demoni albi sau negri, și eu, ce am de a face cu toate astea? E o obrăznicie... Fără să mai vorbim de bandiții de drumul mare pe al căror cap s-a pus răscumpărare și care vin să ne nvenineze coastele. Sunt de toate în această afacere. Oameni cinstiți, pirați de anvergură, ca Barbă de Aur, adevărați răufăcători, și, cum știm, mesageri ai iadului.

Să recapitulăm: Barbă de Aur pleacă primul. După ce a iernat în Caraibe, unde meșterește cu spaniolii, o pornește în primele zile de primăvară spre Gouldsboro, atacă, pierde. Se retrage. Dar este hotărât să-i vină de hac contelui de Peyrac. Cu această ocazie, îl capturează pe șeful mercenarilor, Kurt Ritz. Apoi, apăreți dumneavoastră, când întâmplarea vă va aduce în golful Canso. Căci, între timp, ați intrat în joc. La început, nu era decât el, Peyrac, gentilom aventurier, luând în stăpânire după voia lui pământ și mare. Și apoi, brusc, apare o femeie lângă el, o femeie care, ca și el, subjugă, fascinează, adaugă puterea prezenței ei aceleia deja puțin obișnuite de care dă el dovadă. E deja prea mult! Amintiți-vă: să-i zdrobească forța morală. Îl vor ataca în acest punct sensibil. Nava sau navele complicilor Ambroisinei au ajuns la intrarea în Golful Francez. La Houssnock, încearcă să vă facă să cădeți în mâinile canadienilor. Cu dumneavoastră moartă, sau prizonieră în Quebec, cât de vulnerabil ar deveni de Peyrac, care va primi de la francezi condițiile de predare. Dar le scăpați. Întâmplarea vă aduce pe vasul lui Barbă de Aur. Părintele de Vernon vine să vă scape. Întorcându-se de la New York, i se ceruse să se asigure de persoana dumneavoastră.

De către cine? O inițiativă a complicilor Ambroisinei sau a celui care, pun pariu, trage sforile întregii istorii. În fața iezuitului, Barbă de Aur se înclină. Sunteți de acum în mâinile celor ce vor să-l facă pe de Peyrac să se predea. Dar nici cu asta lucrurile nu vor merge "ca de obicei", așa cum se plângea încântătoarea noastră ducesă. Părintele de Vernon, care știe că sunteți un pion important în partida care se joacă, dar care nu vede motive urgente să vă piardă sau să vă ia libertatea, vă lasă să vă întoarceți la Gouldsboro teafără și nevătămată.

Începând din acest moment, mărturisesc că mă încurc puțin. S-ar părea că oamenii de pe vasul necunoscut au intervenit ca să-l folosească pe Barbă de Aur ca mărul discordiei între soțul dumneavoastră și dumneavoastră. Ce s-a întâmplat, de fapt, Angelica? Povesteți-mi!

— Nu, zise Angelica, sunt probleme personale, și apoi, sunt teribil de obosită.

— Nu așa, zise Villedavray, decepționat, îmi dau o osteneală incredibilă să descurc acest caier și-mi refuzați o confidență...

— Vă promit să vă povestesc totul într-o zi în amănunt...

— Când vom fi în Quebec! exclamă Villedavray bucuros.

— Da, așa, când vom fi în Quebec, consimți Angelica. Dar pentru moment, ajunge să știți că ați bănuț bine: ei calculaseră tot ca să ne distrugem unii pe alții. Credeți că Ambroisine era prin preajmă?

— Nu, doar complicele ei, banditul care e în fruntea celor două vase. Se poate foarte bine ca el să fi conceput singur planul machiavelic. Este la fel de diabolic ca și ea, o să vă vorbesc de asta imediat.

— L-am văzut. Este omul palid, nu-i așa? L-am văzut o singură dată. Atunci când a venit să-mi spună: "Domnul de Peyrac vă cere să veniți în insula Vieux-Navire." E ciudat. Eram obosită după acea lungă zi de bătlie pe care o petrecusem lângă răniți. M-am gândit doar: "Ce palid este, ai zice că-i un mort." Dar nu m-a speriat. L-am urmat fără teamă.

— Este una din proprietățile ființelor infernale care se încarnează. Dacă sperie, nimeni n-ar mai cădea în capcanele lor. Și apar în general când ființa obosită își slăbește vigilența.

Angelica revedea scena. Îl urmăse prin golful descoperit de reflux. Și în insulă o aștepta Colin... Joffrey de Peyrac fusese avertizat printr-un bilet anonim că ea se găsea pe insulă *cu amantul său* și venise acolo. O văzuse cu Colin... O noapte întregă...

Marchizul tăcu o vreme, așteptând ca ea să-i spună secretul, apoi, văzând că nu spune nimic:

— Bine, suspină el. Nu insist. O să-mi povestești tot în Quebec, când vom sta confortabil în fața sobei mele olandeze. Până atunci, mă voi mulțumi să constat că dușmanul vostru, Barbă de Aur, a fost făcut guvernator la Gouldsboro, domnul de Peyrac rămânând proprietarul. Frumoasă întorsătură, care nu are darul de la le fi plăcut complotiștilor noștri machiavelici. Probabil în acel moment “Inorogul” și-a făcut intrarea în scenă. Ambroisine a avut oare intenția încă de la început să sacrifice vasul, echipajul și chiar pe Fetele regelui pe care le avea în grijă, ca să desăvârșească comedia sosirii neprevăzute, sau a luat această hotărâre constatând că după atâtea eforturi, nici forța armată, nici forța morală a domnului de Peyrac nu păreau prea slăbite? Pot să pariez că a avut mereu intenția de a comite crime, împinsă de obligația de a suprima persoanele care știau prea mult. Și apoi, la un moment dat, pentru anumite spirite, nebunia asasinatului poate deveni demențială, nemăsurată. Doar amploarea catastrofelor și marele număr al victimelor face să vibreze sentimentul lor de putere și chiar de plăcere erotică. Acești complici o așteptau pe coastă, înarmați cu felinare și Job Simon, care nu fusese niciodată pe acolo, a crezut că ajunsese la capătul călătoriei. Ei au trimis o barcă s-o ia, înainte ca vasul se se izbească de fund...

— De ce a vrut ea oare să salveze copilul lui Jeanne Michaud?

— Teatru din nou, care acredita măreția morală a personajului, făcută din virtuți, devotament, abnegație. A trebuit să-și compună în ea însăși viitoarea sa “viață a sfintei Ambroisine”, în stilul lecturilor cu care se adăpase în mănăstiri. Scena sosirii naufragiatei n-a fost oare emoționantă?

— Ba bine că nu!

— Dar oricât de abilă, de șireată și vicioasă era, nu sacrificase oare uneori prudența în favoarea feminității? Își întâlnise complicii și încălțase ciorapii roșii, chit că putea trezi bănuieli chiar și unei fete naive ca Marie-la-Douce, care în calitate de cameristă, știa exact ce luase din Franța stăpâna ei pe vas. La fel s-a întâmplat cu mantia cu căptușeală stacojie pe care a adus-o dintr-o plimbare pe mare și de care s-a mirat Angelica. Și parfumul... Da, parfumul! Ieși oare dintr-un naufragiu cu o coafură strălucitoare și parfumată?... “Și eu, o femeie, m-am lăsat dusă de nas!...”

Și dacă doamna Carrère s-a arătat uimită în legătură cu hainele ducelui, repetând de mai multe ori: “petele și rupturile astea, e ceva suspect cu ele”..., nu era oare pentru că i se păruse că aceste pete și rupturi *fuseseră făcute intenționat*? Să prefaci haine de bună calitate în zdrențe de înecată care au suferit din cauza apei, a stâncilor, a nisipului, nu e o treabă ușoară și la îndemâna tuturor și, în plus,

Ambroisine, căreia părea că-i place în mod deosebit această toaletă strălucitoare, nu se îndurase cu dragă inimă să o strice înadins. Amănunte infime, greșeli ușoare în ansamblul tabloului atât de magistral compus, dar care trezeau mirarea victimelor, permițându-le puțin câte puțin să vadă capcana.

— Dar el, șeful bandei cu măciuci de plumb, omul palid, cine e? Petronille mi-a spus: “fratele ei”.

— Job Simon mi-a spus: “amantul ei, amantul ei oficial”. Bun! Să zicem: fratele și amantul ei. Nu incestul o sperie pe ea. Da, așa e: un fiu de preot blestemat sau al mării doamne vrăjitoare care l-a zămislit într-o noapte de sabbat cu Satan. Știți, se spune că sămânța satanică e rece. Trebuie să fie foarte neplăcut! Ce credeți?... De ce râdeți, dragă Angelica?

— Aveți niște întrebări tare curioase, răspunse ea pufnind în râs.

Orele crepusculului veniseră și mirosul de pește se făcea tot mai greu, neliniștea și așteptarea tot mai dramatice. O falie începea să apară și în comportamentul Ambroisinei. Trecând, o auzise pe Angelica râzând și această detașare și siguranță, afișate de aceasta și de marchizul de Villedavray, îi provocau îndoieli și teamă. Nu putea să le afle cauzele și uneori bănuia că avea de a face cu o specie de ființe necunoscute și mai puternice decât ea. Trupul Diavoliței slăbea și el atins de tensiunea acestor ore interminabile. Masca întreținută cu grijă crăpa, arătând pe minunata-i față stigmatele vârstei, ca și cum, sub acumularea de răutate, de minciuni și crime, un abces copt începea să se spargă și să lase să se strecoare la lumina zilei expresia celei mai înspăimântătoare neburii.

Dar Angelica tușea acum, simțea febra arzând-o, cearcănele îi cuprinseseră ochii măriți. Urma încă o noapte...

— Nu arătați bine, îi spuse Villedavray, înainte de a o părăsi. Lăsați-mă să vă ajut să vă dezbrăcați și să vă bag în pat.

Angelica îl respinse, mulțumindu-i de mii de ori. Nu era nimic, doar puțină tuse care o apucase din senin. O să doarmă și mâine se va simți mai bine.

— Greșiți că nu-mi acceptați îngrijirile, spuse Villedavray mâhnit. Pentru prietenii mei suferinzi, sunt o adevărată soră de caritate. Sunteți prea independentă, Angelica, prea sigură pentru o femeie... În sfârșit!... Cel puțin, încălziți o piatră pentru picioare.

După ce o părăsi, își dădu seama că avea dreptate. Era frântă și-i fu extrem de greu să se pregătească pentru noapte. Nu avu putere nici măcar să-și încălzească o piatră în vatră, cum îi recomandase. Cu picioarele înghețate și fața arzând, încercă să-și

găsească somnul. Patul era tare, pătura grea. Se sufoca. Trezită după un somn agitat, despre care nu știa dacă a fost lung sau scurt, ea se ridică să meargă să deschidă fereastra. Piksarett veghea afară și, pe rând, oamenii guvernatorului, ca și Barssempuy, Defour... nu avea să se teamă de nimic, dar nici o gardă, nici pereții se părea că n-o pot apăra cu adevărat de ce o amenința...

Dori să lase lumânarea aprinsă, dar vântul o stinse. Nu mai putea adormi și acum îi era frig. Afară, noaptea se dilua în luciri cenușii, opace, abia contrastând cu negrul tenebros al vreunui copac, dar suficiente ca ea să vadă trecând, mascând o clipă dreptunghiul ferestrei, o umbră. Brusc, știu că cineva intrase în cameră și stătea lipit de perete la dreapta.

Cu mâna pe pistol, stătea la pândă căutând să surprindă zgomotul unei respirații. Nimic. Apoi, zăngănit de scoici și un miros familiar. Piksarett! Indianul!...

Atunci renunță să aprindă amnarul. Dacă hotărâse să vegheze asupra ei în propria-i locuință, înseamnă că avea motivele lui! Și surprinzător, adormi aproape imediat, în sfârșit destinsă. Dar fu trezită de un zgomot de luptă. S-ar fi spus că un animal sărea greoi pe podea. Zorii erau încă departe.

De această dată Angelica făcu lumină. Ea îl văzu pe Piksarett trântind pe cineva la pământ.

— A intrat în casa ta.

— Cine e?

Flacăra lumină fața palidă și speriată a unui tânăr matelot, un breton se pare și care făcea parte, probabil din echipajul pescadorului.

— Ce cauți la mine?

Buzele băiatului fremătau, dar el nu reușea să articuleze nici un cuvânt. Mai știa oare vreo limbă în afară de dialectul lui celtic?

— Ce vrei de la mine?

El reuși în sfârșit să articuleze.

— Să vă cer ajutor..., doamnă.

— De ce?

— "Ei" mă urmăresc, zise tânărul pe care Piksarett îl menținea îngenunchiat în fața Angelicăi. De patru zile, încerc să scap de ei în pădure, dar "ei" nu-mi pierd urma. Cel palid este cel mai rău, cel mai abil. Nu știu cine sunt ei, dar știu că vor să mă omoare.

— De ce-ar vrea să te omoare?

— Pentru că am văzut *cine* a împins-o pe fată din înaltul falezei zilele trecute. Dar și el m-a văzut... și de atunci încerc să scap...

Ea-și aminti că și căpitanul breton se plânsese că mateloții săi începeau să dezerteze, că unul dintre acești tineri dispăruse...

— Faci parte din echipajul vasului de pescuit, nu-i așa?...

— Da... Mă ocup de uscatul peștelui. Trebuie să alergî toată ziua de-a lungul plajei. Sunt mai puțin supravegheat. Era cald și am vrut să mă duc să culeg zmeură. Cunoșteam un loc bun pe lângă crucea bretonă. Nu era prea multă treabă și am profitat. Am urcat acolo și... l-am văzut...

— Cine era?...

Nefericitul băiat privi în jur cu spaimă și șopti:

— Omul cu ochelari, cel care mîzgălește cu pana pentru ducesa.

— Armand Dacaux?...

El dădu afirmativ din cap. Apoi, povesti. O văzuse pe fată sosind și pe secretar vorbindu-i, arătându-i două coșuri care se găseau lângă troiță. Ea se îndreptase în acea direcție pentru a le lua. Atunci, în vârful picioarelor, secretarul se avîntase în spatele ei și, cum nu era decât o distanță mică până la margine, o împinsese cu violență.

— Eu nu m-am gândit să mă ascund. Întorcându-se, m-a văzut... atunci am fugit în pădure... Voiam să încerc să mă întorc pe plajă, să vorbesc cu căpitanul meu. Apoi, m-am gândit că n-ar folosi la nimic. E nebun după ducesa asta. Și-a pierdut capul, Marion Aldouch. Și totuși, este un dur. Dar, ea... mă gîndeam să încerc să plec pe altă plajă, la nord, să mă îmbarc cu francezii care se întorc acasă după terminarea sezonului. Cunosc locul. Vin aici în fiecare an de când am avut vârsta să fiu mus. Dar am înțeles repede că mă urmăreau. M-am ascuns cum am putut, dar ca să scap de ei, imposibil! Atunci, m-am gândit să vin să vă cer ajutor, doamnă, pentru că am înțeles că nu faceți parte din această trupă de ticăloși. Într-o noapte, eram într-un copac și ei nu știau; i-am auzit vorbind lângă foc despre ducesa care este șeful lor, o numesc Belialith, vorbeau și de dumneavoastră, și de domnul de Peyrac. Spuneau că ea trebuie să se hotărască să vă omoare înainte ca el să revină, pentru că e foarte puternică, dar că dumneavoastră sunteți poate și mai puternică. Asta mi-a dat ideea să încerc să intru în sat profitînd de întuneric ca să vin să vă cer ajutor.

Și întinse spre ea două mâini împreunate, tremurînd.

— Dacă într-adevăr sunteți mai puternică decât ea, nobilă doamnă, ajutați-mă!...

Piksarett, în ciuda accentului aspru al bretonului, părea că a urmărit esențialul povestirii.

— Ce se poate face? întrebă Angelica, adresându-i-se.

— O să-l conduc la Uniacke, răspunse sălbaticul, s-a retras într-un loc bun și acum suntem puternici. Toți indienii se vor uni cu noi când ziua răzbunării va veni, și este aproape ziua când copiii Aurorei vor ieși din păduri pentru a lua scalpurile dușmanilor tăi și a celor ce ne-au omorât frații.

18

Ca să se îndepărteze și să ajungă în pădure, trebuiau să profite de întunericul ce domnea încă. Piksarett era înarmat cu arcul și săgețile sale. Sub protecția indianului, tânărul putea ajunge teafăr și nevătămat la tabăra indienilor micmac. Cele două siluete se strecurară afară și se topiră de îndată în întuneric.

Angelica tremura, febra o cuprinsese. Trebuia să profite de faptul că era în picioare pentru a se îngriji. Să-și pregătească o băutură, să-și pună un pansament la piciorul care se infectase din nou, altfel își pierdea toate puterile și puteau veni s-o sugrume în pat ca pe reginele blestemate de odinioară, fără să poată apăsa măcar pe trăgaciul armei.

Eforturile o epuizaseră, era lac de sudoare. Se înveli într-o cuvertură, strângând-o în jurul umerilor, în stil indian. Își sprijini capul de piatra vetrei și privi flacăra dansând, lăsându-se să alunece într-o stare de somnolență în care i se perindau gândurile, lucide, vii, dar fără nici o putere.

Iar cea care intra, profitând de ușa întredeschisă pe care Angelica nu se gândise s-o zăvorască, nici s-o închidă după plecarea lui Piksarett, își făcu simțită prezența mai puțin ca o ființă umană, ci ca un spirit care alunecă spre ea, ca o fantomă care ar fi putut la fel de bine traversa pereții.

Ea își aminti că Piksarett nu mai era aici s-o apere, că va trebui poate să strige, să se înarmeze. Dar instinctul îi spunea că primejdia nu-i era — nu încă — adresată și nu mișcă.

— Am văzut lumină..., zise Ambrosine. Nu dormiți deci?... Nu mai dormiți?

Ea voia să-și ia revanșa. Sprijinită de vatră, părea o statuie. Angelica fu cuprinsă de un acces de tuse și trebui să-și caute batista.

— Sunteți bolnavă, constată Ambrosine, cu o intensă bucurie. Vedeți ca putere am. În câteva zile v-ați pierdut sănătatea perfectă.

— Toată lumea poate să răcească, zise Angelica, sunt lucruri care se întâmplă fără încetare oamenilor, fără să fie nevoie să se convoace mai marii iadului pentru asta.

— Iar glumiți, făcu Ambrosine scrâșnind din dinți. Nu înțelegeți că veți muri... Ar fi trebuit să fiți moartă de o mie de ori... Dacă nu sunteți încă, este pentru că eu n-am vrut-o cu adevărat... Dar va veni ziua când voi semna decretul...

— Nu, nu e din cauza asta. Este pentru că eu am "baraka".

— Baraka?

— Este o soartă. Arabii spuneau că am "baraka". Mektoub: așa este. Asta înseamnă că nu pot muri de moartea dorită de dușmanii mei.

— Prostii!

Dar explicația Angelicăi trezise neliniștea în sufletul ducesei. Ea începu să meargă de colo-colo, drapată în mantia ei neagră. Redevenea frumoasă cu părul pe umeri, fața perfectă, îndrăzneată și animată, cu buzele roșii, pe jumătate întredeschise, lăsând să se vadă strălucirea dinților.

— Spuneți-mi, întrebă brusc Angelica, profitând de tulburarea ducesei. Ce reprezintă pentru dumneavoastră părintele d'Orgeval?

— L-am cunoscut dintotdeauna, răspunse Ambrosine. Eram trei copii care alergam împreună acolo la țară, în Dauphiné. N-au fost vreodată copii mai puternici ca noi. Eram stăpâniți de foc, de mii de spirite înflăcărâte. Castelele noastre erau apropiate, locuințe sumbre și bânuite, iar cei ce la locuiau erau mai ciudați și mai imprevizibili decât fantomele. Tatăl lui, sălbatic și înspăimântător, îl lua să masacreze protestanții; era și mama mea, Magiciana, care cunoștea arta otrăvii și tatăl meu, preotul, care invoca diavolul; era doica mea, mama lui Zalil, care era vrăjitoare și-l învăța să bată în cuie lilieci pe hotarele câmpurilor și să pună broscui morți în pragul ușilor. Dar el era mai puternic decât toți cu ochiul lui de un albastru magic. De ce ne-a trădat? De ce s-a alăturat acelei armate de oameni negri cu crucile pe piept? A vrut să fie de partea binelui. E nebun. Nu se poate șterge, însă, ce a fost. Mă cunoaște, știe ce poate obține de la mine și uneori îmi place să-l servesc ca altădată. La limita infernului, devenim complici... Înțelegeți?... În ziua, de exemplu, în care veți fi înfrântă... Atunci, o să-l întâlnesc... Și poate că-și va aminti de mine. Disprețul său, superioritatea sa, mă ard ca un fier înroșit. Într-o zi o să-i cer lui Zalil să-l ucidă.

— Cine e Zalil?...

Ambrosine nu răspunse. Avu două sau trei frisoane convulsive și închise ochii, revăzând poate zilele de altădată. Lucrurile se legau.

Zalil era omul palid, fratele de care vorbise Petronille Damourt. Un complot terestru. Cei trei copii "stăpâniți" de foc își urmaseră fiecare calea. Unul devenise iezuit, altul nobila ducesă de Maudribourg cu inteligența ei sclipitoare, cel de-al treilea omul-cu-măciuca-de-plumb. Doar pasiunile fanatice care nu încetaseră să-i domine îi legau încă în destinele lor dispartate.

— Vedeți, zise Ambroisine, deschizând ochii cu un surâs, vă spun tot și începeți să știți tot. De aceea trebuie să muriți acum. Am ezitat mult! Lăsam soarta să decidă. Mă distra să văd cum înfrunțați primejdii. Baraka?... Nu, nu cred în asta. Nehotărârea mea vă proteja. Acum, misiunea mea a durat prea mult. Trebuie să terminăm. Veți muri mâine.

Ea vorbea cu o voce liniștită. Dezacordul între tonul și conținutul vorbelor sale arătau dezordinea minții sale. Angelica îi răspunse pe același ton.

— Vă mulțumesc că m-ați avertizat. O să mă străduiesc să dau dispozițiile necesare, în acord cu proiectele dumneavoastră.

Ambroisine o privi cu sălbăticie.

— Vă distrați în continuare, deci?

— Oh! nu mereu, când se poate...

— Arătați cu adevărat rău, reluă ducesa de Maudribourg, pe care evidenta stare proastă a Angelicăi o liniștea. Nu sunteți atât de puternică cum vreți să păreți. Dar îmi place că vă luptați. Însă iată-vă în sfârșit învinsă, pierdută... iată de ce am hotărât că trebuie să muriți.

— Nu, de fapt vreți să dispar pentru că simțiți că El se apropie. Cel pe care vă temeți să-l înfrunțați, contele de Peyrac, soțul meu. Mâine poate va fi aici și atunci minciunile voastre vor ieși la iveală, nimic din ce ați construit ca să înșelați mintea celor care vă înconjoară nu va mai ține. Vă veți găsi singură fără nici o apărare în fața pedepsei care vă așteaptă.

Ambroisine nu păru să ia în seamă aceste cuvinte. Părea chiar mirată.

— Mă uimiți, zise ea din vârful buzelor cu dispreț, nu reușiți să înțelegeți că de Peyrac nu vă mai aparține? Ce dovezi ar mai trebui să vă aduc ca să fiți convinsă că a fost amantul meu? Sunteți atât de naivă! De cum m-a văzut la Gouldsboro, a fost fascinat de mine, mi-a spus-o...

De îndată ce Ambroisine atinge subiectul Joffrey, Angelica simțea că sângele i se oprește. Dar tăcu, adunându-și voința ca să nu lase nimic să transpară.

— Ce senzație! murmură ducesa. Să trezești din prima clipă admirația și dorința unui asemenea bărbat! Mi s-a spus despre el:

“Deși are moravuri libertine, nu este ușor de sedus. O singură femeie pare să-i fi cucerit inima, dacă are vreuna. Cea care trăiește cu el acum și despre care el pretinde că e soția lui. Partida va fi dură...” Oh! sigur! Dar cu atât mai exaltantă. Și încă de la prima privire, o asemenea victorie...

— Vă cam încurcați, cred, remarcă Angelica cu răceală. Nu mi-ați mărturisit oare suferința pe care ați încercat-o trezindu-vă și văzându-ne pe amândoi la căpătâiul dumneavoastră, când ați înțeles că ne iubim?...

— Ah! Da, dar eram proastă să mă îngrijorez... chiar de a doua zi mi-a trimis un mesaj de dragoste. Și acum, vă liniștiți gândind la cuvintele înflăcărâte pe care vi le-a spus în acea seară... Dar mă văzuse deja, voia să vă adoarmă bănuielele, ca să fie liber să-mi facă curte...

Bratul Angelicăi se ridică aproape mașinal spre Ambroisine.

— Ce vreți? întrebă aceasta, privind fără să înțeleagă mâna deschisă.

— Arătați-mi acel bilet.

O lucire străbătu privirea de fiară a dușmancei sale.

— Hotărât lucru, sunteți uimitoare! Nu vă temeți să suferiți!

— Am cunoscut altele și mai rele, răspunse Angelica cu un aer detașat și gândind în sinea ei că nu era adevărat, că nu cunoscuse niciodată ceva mai rău decât ce traversa în aceste momente.

— Și dacă v-aș spune că n-am păstrat acest bilet...

— Atunci v-aș spune că mințiți și n-aș mai crede nici un cuvânt din tot ce tocmai mi-ați povestit.

— În acest caz... cu atât mai rău pentru dumneavoastră.

Ambroisine duse mâna la săculețul brodat cu perle pe care-l purta întotdeauna la centură.

— L-am păstrat. Îmi place să recitesc aceste cuvinte pe care mi le-a adresat în primele zile ale întâlnirii noastre... Știu să gust ce vine de la el. Bărbaților le place să fie flatați. Poate n-ați știut să apreciați suficient ce vă acorda fiindcă s-a plictisit.

Viața Angelicăi atârna de acele degete subțiri căutând printre obiectele din săculeț. “Dacă nu-l găsește, înseamnă că minte”, își repeta ea.

— Ah! iată-l, zise Ambroisine.

Angelica recunoscă hârtia velină pe care o utiliza contele de Peyrac la Goultsboro și când Ambroisine, desfășcând hârtia o întoarce spre ea, putu deasemenea să recunoască de departe rapida sa scriere de savant.

— Dați! repetă ea.

Nu avea forța să se ridice și s-o înfrunte pe Ambroisine de la egal la egal.

— Sunteți lividă, remarcă aceasta cu un zâmbet rău, leșinați... E curios, sunteți într-adevăr singura persoană care mi-a inspirat vreodată un sentiment de milă.

Apoi, părând că se decide:

— Nu, nu vreau să citiți aceste cuvinte de dragoste pe care mi le adresează mie... Vreau să vă cruț.

Și se aplecă pentru a arunca în foc misiva pe care o ținea. Dar, mai promptă decât ea, Angelica se întinse, îi prinse mâna și-i smulse scrisoarea.

— Tigroaico! strigă Ambroisine.

“Arzând această scrisoare voia să mă condamne la îndoială, gândea Angelica, să nu știu niciodată ce i-a scris cu adevărat.”

Tremura așa de tare încât a trebuit să aștepte înainte de a descifra cuvintele care-i jucau în fața ochilor. Știa deja, din cauza gestului Ambroisinei, că nu va citi decât ceva banal.

Într-adevăr, nu erau decât formule matematice, însoțite de cifre. Dar atât de dură fusese încercarea pe care o traversase, încât nu simțea nici măcar o ușurare constatând minciuna Ambroisinei.

— Deci, o dată în plus, zise ea privind-o, o dată în plus ați vrut să mă înșelați... n-ați primit niciodată vreo scrisoare de dragoste... Încă una din infamele voastre comedii. Aceste cuvinte... i-ați cerut să vi le scrie sub vreun pretext oarecare sau le-ați subtilizat de la Gouldsboro, așa cum ați reușit să-i furați și vesta. Scotoceți peste tot. Vă pregăteați capcanele. Dar vicleniile voastre sunt grosolane...

Un cocoș cântă afară. Se făcea ziua. Ambroisine își tamponă cu grijă pielea delicată învinețită.

— Sunteți de-o răutate și de-o brutalitate incredibile, zise ea.

Se retrase spre ușă cu acel aer prefăcut și copilăresc pe care și-l lua de fiecare dată când “nu ținea” ce dorise ea...

— Nu mă priviți așa. Ochii mă obsedează. Când veți fi moartă, îi voi crăpa.

19

La capătul puterilor, Angelica își baricadă ușa și merse să se prăbușească în pat. Oh! aparițiile Ambroisinei! De fiecare dată turnând un acid care-i săpa rezistența. “Data viitoare... nu voi mai putea... nu voi mai putea...s-o suport...”

Tremura de febră. Mîntea ei șovăia. Îi spusese lui Colin: "Nu te teme, n-o să înnebunesc!" Și iată că Diavolița o aducea la marginea prăpastiei. Într-o tresărire: "Nu, nu-ți voi face pe plac, creatură necurată, spirit demonic, spirit impur!" Foaia șifonată, acoperită cu semne cabalistice, pe care o ținea strâns între degete, nu o ușura de loc. Frica fusese prea profundă. Semăna cu aceea care o obsedase ani îndelungați și care îi evoca nume vechi, atît de neașteptate în aceste locuri, încât crezuse că visează.

Totul se aduna într-un singur punct. Era ca bulgării de ciulini pe care furtuna îi duce pe plajă, adunându-se, rostogolindu-se spre ea ca s-o strivească. Era ca o avalanșă de fețe care se rostogoleau împrejur: Palidul, Chiorul, Morocănosul, Invizibilul, optzeci de legiuni!...

20

— Doamnă de Peyrac! Doamnă de Peyrac!...

Se bătea la ușă și voci de femei o strigau. Ea se smulse cu greutate dintr-o toropeală dureroasă și merse clătînându-se să ridice bara pe care o pusese la ușă după plecarea Ambrosinei.

Soarele era sus și era foarte cald. I se păru mai întâi, în ochii ei împăienjeniți, că în prag erau două trunchiuri de copac destul de înalte, încadrând un minuscul mac, apoi viziunea tulbure se limpezi și le descoperi puțin câte puțin pe Marcellina cea înaltă și pe fiica ei, Yolanda, ținând de mână, între ele, heruvimul cu bonetă roșie.

— Noi suntem, iată-ne, zise vesel Marcellina. Ne făceam griji pentru dumneavoastră. Atunci, ne-am zis, o să mergem să dăm o raită pe coasta de est

Intrară și după ce închiseră ușa:

— La drept vorbind, am primit un bilet de la prietena voastră de la Gouldsboro, doamna Berne. Îmi cerea să veghez asupra dumneavoastră, că se teme și că este sigură că sunteți în primejdie... Dacă ne luăm după cum arătați, doamnă contesă, se pare că nu s-a înșelat prea mult.

— Sunt bolnavă, murmură Angelica.

— Asta și văd, sărăcuța. Dar nu vă temeți. Sunt aici așa că mergeți în pat că o să vă îngrijesc eu bine!...

Draga de Abigael! Angelica îi simțea afecțiunea prin prezența Marcellinei care începuse să curețe legume ca să-i facă o supă.

— Ați răcit. Așa e mereu pe coastă. E mizerabil! Ziua e caniculă, noaptea, ceața înghețată te pătrunde. Toată lumea tușește și răgușește...

Marchizul, anunțat de rumoarea publică, sosi și-și ridică brațele la cer văzându-i pe Yolanda și Cherubin.

— Nefericito, strigă el, adresându-se Marcellinei. Cum îndrăznești să aduci acest copil așa de sensibil și pe această pură copilă într-un asemenea loc! M-ie teamă s-o spun, dar suntem asaltați de demoni.

— Nu ține cu demonii, ripostă Marcelline, luându-l pe Cherubin pe genunchi. Nu puteam să-l las acasă, ar fi făcut prea multe prostii. În privința demonilor, poate lua loc în hora lor. Cât despre Yolanda, ea e în stare să-l adoarnă și pe Satan însuși c-o lovitură de pumn. Nu-i așa, Yolanda? Nu ne purtați de grijă, guvernatorul! Din contra, n-ar fi trebuit s-o abandonați așa, fără îngrijire, pe doamna de Peyrac, bolnavă cum este. Nu-i frumos din partea dumneavoastră...

— Dar i-am propus s-o îngrijesc, însă n-a vrut..., gemu Villedavray. Marile doamne sunt dificile.

Vântul se schimbase. Prin simpla sa prezență, Marcellina cea cu gura mare, care n-ar lăsa-o pe Ambroisine să vină să-și arunce veninul, alunga întinericul. Seara, o navă străină intră în port și-l văzură pe căpitanul basc Hernani d' Astiguarza, harponierul, urcând pe țarm urmat de o parte din echipajul său. Un pui de balenă se încurcase în patruzeci de lungimi de năvod și din ajun bretonii încercau să-l scoată. Oamenii erau foarte nervoși. Îi luară cu asalt pe bascii veniți să-și recupereze prada, insultându-i, ocărându-i și chiar aruncând cu pietre în ei. Reacția a fost violentă. Dar Hernani nu era omul care să se lase.

— Înapoi, bădăranilor, strigă el ridicând teribilul harpon, sau plaja voastră împutită va deveni o plajă însângărată. Pe cinstea mea, saramura vi s-a urcat la cap!

— Sunt nebuni, îi spuse Angelica puțin mai târziu, după ce se recunoscuseră și ea-l invitase să se răcorească la ea. Răsfățată de Marcellina, se simțea mai bine.

Venirea căpitanului basc care fusese așa de prietenos cu ea i se părea de bun augur. El o examină cu atenție cu ochii lui de cărbune și simți fără îndoială tensiunea care stăruia în trăsăturile ei palide.

— Da, vântul toamnei e drăcesc pe aceste maluri, conveni el. Nu vă lăsați pradă lui, doamnă. Amintiți-vă că ați sărit în focul de Sfântul Ioan. Am aruncat în el un pic de pelin care alungă spiritele

rele. Împotriva celui care trece prin foc, Diavolul nu poate face nimic în timpul anului.

Atunci ea îi povestea pe scurt impasul în care se găsea. El înțelese fără greutate. Era isteț și o afacere cu diavoli este o afacere pentru basci. E o tradiție îndelungată a acestui popor cu origini necunoscute.

— Liniștiți-vă, zise el, n-o să vă las. V-am păstrat o amintire prea vie. Încă odată, trebuie să vă ajut să treceți prin foc și o s-o fac. O să rămân prin preajmă până ce va veni domnul de Peyrac de Morens d'Irristru. Este o ocazie pentru mine să salut un frate din ilustra mea țară și să-i dau o mână de ajutor la nevoie.

*
*   *

Și iată că sosi și a zecea zi.

Angelica se grăbea pe drumul spre crucea bretonă ca să-l oprească pe Piksarett care înainta cu trupa lui de indieni dornic să scalpeze pe toată lumea în Tidmagouche. Ori, nu era momentul să declanșeze un măcel

Dimineța, un om sosise la post strigând că soseau indienii. Răniseră deja pe unul dintre tovarășii lui cu o săgeată. Marele Narrangasett îi conducea. O chemară pe Angelica. Datorită îngrijirilor Marcellinei, și după o noapte liniștită, ea se pusese pe picioare. Oamenii se adunau și se înarmau. Se ceru femeilor și celor câțiva copii să se așeze în centrul cătunului.

— Sunt ani de zile de când bășinașii nu s-au mai arătat ostili, explică Nicolas Parys Angelicăi. Sunt indolenți și nu prea grăbiți să meargă la război. Dar, de apa-de-foc, pot urma un mare șef, cum e sagamorele care vă însoțește, doamnă. Ce le-o fi povestit? E treaba lui. Dar noi am dat de necaz. Se pare că sunt numeroși și foarte hotărâți să ia scalpurile albilor din Tidmagouche. O să fim obligați să tragem în ei și o să iasă urât. Ar trebui să-i liniștim și mai ales să-l aduceți la sentimente mai bune pe acest șef Patsuikett. Dacă e cel mai mare războinic din Acadia, crede că totul îi este permis?...

— Pe unde vin?

— Pe promontoriul crucii bretone. Au fost văzuți desfășurându-se la liziera pădurii și fără îndoială vor încerca să înconjoare pe jumătate așezarea înainte să năvălească peste noi.

— O să le ies înainte, zise ea.

Villedavray a vrut s-o însoțească, dar ea-l refuză, ca și pe Hernani și Barssempuy. Vederea unui om înarmat, oricine ar fi, l-ar înfuria pe sălbatic. Nu i-ar plăcea să-i cedeze nici guvernatorului,

nici lui Barssempuy, nici vreunui locotenent de pirăți, nici oricărei persoane care n-avea nimic de a face cu Copiii Aurorei. Angelica, prizoniera sa, va găsi poate mai bine argumentele pentru a-l convinge.

— Nu-i nimic, afirmă ea. Totul se va aranja.

În momentul în care ea urma să-i părăsească, Ambroisine scoase o exclamație și se avântă spre ea.

— Nu vă duceți, strigă ea, o să vă omoare. Nu vă duceți... Nu vreau... Nu vreau să muriți!

Ea o îmbrățișa cu o forță disperată și Angelica se sufoca sub violența acestei îmbrățișări.

— Lăsați-mă, murmură Angelica cu dinții strânși, rezistând dorinței de a o respinge cu violență.

Villedavray, Barssempuy, Defour trebuiră să tragă toți trei de ea ca s-o îndepărteze. Ambroisine căzu în genunchi, scoțând țipete și zbătându-se.

— O nebună, își repeta Angelica grăbindu-se pe drum. Dumnezeu să ne apere, înainte să fim toți ca ea. Și acum, Piksarett e cel ce-și pierde capul!

Se opri când zări crucea bretonă. Încă o cotitură și ajungea pe platou. Ori, ceva o făcuse să se oprească în momentul în care voia să pornească iar la drum. Nu știa exact ce. Era ceva ce *n-ar fi trebuit să fie!*...

Se gândi la crucea bretonă. Pe acolo venise asasinul Mariei-la-Douce... Pe acolo veneau și oamenii dubioși de pe vase. Țintuită pe loc, aștepta. Aștepta să afle ce-i oprea elanul și-i interzicea să înainteze mai departe.

Ceva ce *n-ar fi trebuit să fie!*...

Apoi, în liniștea acestei poteci având de o parte faleza, de cealaltă pădurea, înțelese...

Păsările cântau...

Își aminti povestirile oamenilor pădurilor vorbind despre experiențele lor cu indienii: "Pot înainta în grup numeros fără ca un trosnet de surcele, un foșnet de frunze să-i trădeze. Singurul indiciu care le poate dezvălui apropierea: păsările tac. O liniște bruscă în pădure înseamnă că indienii sunt aproape..."

Ori, păsările cântau.

Deci, nu existau indieni. Nici o trupă nu se ascundea în tufișurile din apropiere. Nici urmă de Piksarett. Piksarett! Indienii! Simplu pretext pentru a o atrage singură, în afara așezării. O capcană! Și o capcană în care era pe cale să cadă cu capul înainte.

Ea se repezi la adăpostul copacilor. Apoi, acolo, la adăpost, încercă să gândească.

Nici vorbă de Piksarett, nici vorbă de indieni. Încă o minciună. Dar în locul lor erau fără îndoială asasini care o așteptau, acolo, lângă crucea bretonă, ca s-o omoare: Nu-i spusese oare Ambroisine noaptea trecută: "Veți muri!"

Având grijă să se ascundă și strecurându-se de la un trunchi la altul, avansă mai departe. Și-i zări la marginea pădurii.

Erau cinci.

Cinci bandiți înarmați cu pistolete și cuțite, dar și ținând fiecare în mână, ca semn de recunoaștere, arma ucigașă, un scurt baston negru. Și printre ei, ea-l recunoscu pe omul palid, omul despre care îi vorbise Colin, omul cu măciuca de plumb, Demonul Alb, fratele blestemat al Diavoliței.

Astfel, sosind pe potecă, s-ar fi găsit în fața lor. Poate nu i-ar fi zărit decât prea târziu, după ce ar fi ajuns pe loc deschis. Asta ar fi însemnat sfârșitul.

Dacă păsările n-ar fi cântat!...

Desigur, avea arma la ea, dar oare ar fi putut s-o folosească la timp?

Acum trebuia să acționeze cu cea mai mare prudență, să încerce să se retragă spre cătun fără să le atragă atenția și, ca să fie gata pentru orice eventualitate, să scoată arma.

Ea-și scoase pistolul ca să-l încarce, dar degetele ei căutau în zadar la centură săculețul cu gloanțe și cuțiuța cu praf de pușcă, pe care le verificase în aceeași dimineață. Înțelese cu groază că Ambroisine, când se agățase de ea disperată, i le furase...

"M-a avut! gândea Angelica, speriată. M-a avut... până peste cap!..."

Expresia populară i se părea prea ușoară ca să-i traducă uimirea.

Dacă păsările, prin cântecul lor, n-ar fi oprit-o, s-ar fi aflat în fața bandiților complet dezarmată. Dar demonii nu pun la socoteală păsările. Ea-i văzu de departe începând să se agite și să se vorbească. Fără îndoială se mirau că nu mai sosește. Unul dintre ei înaintă cu precauție spre drum, un altul intră în pădure la stânga.

Ea se ascunse în spatele unui tufiș. Nu avea altceva de făcut decât să stea nemișcată.

În acest moment critic, o bubuitură de tun îndepărtată, urmată de câteva altele, răsună spre sud. Erau probabil navele ce chemau indigenii la comerț, cum se întâmpla adesea. Dar canonada continuând, bandiții părură că se neliniștesc. Se adunară din nou și ea-i văzu, de departe, discutând violent. Apoi, hotărându-se, părăsiră locul și se îndepărtară rapid în direcția de unde veneau zgomotele.

Ea avu impresia că primejdia imediată trecuse. Prudentă, rămase imobilă încă câteva lungi minute. Simțea că putea încerca să se întoarcă la Tidmagouche, dar vacarmul îndepărtat, care aducea cu ecoul unei bătlăii, o nedumerirea.

Se hotărî să riște câțiva pași în afara ascunzătorii, când zări, venind dinspre sud, silueta unui indian care mergea repede, strecurându-se printre arbori și, puțin după aceasta, Piksarett apărui la câțiva pași de ea. Zărind-o, spuse, nemulțumit:

— Ce faci aici? Nu e bine să te îndepărtezi de sat! Te-am avertizat că pădurile sunt pline de dușmani. Vrei să-ți pierzi viața?...

Ea nu avea timp să-i povestească despre capcana în care căzuse.

— Piksarett, ce se întâmplă acolo?...

Un zâmbet luminează fața indianului. El întinse brațul în direcția de unde veneau zgomotele de tunuri și muschete.

— A sosit!

— Cine?

— Soțul tău! Omul-Tunetului. Nu-i recunoști vocea?

Nebunește, Angelica o luă la fugă. Piksarett porni pe urmele ei, să-i arate drumul. Alergară așa câteva momente și zgomotul bătlăiei se apropia. Brusc, se găsiră pe marginea falezei, dincolo de capul unde se adăpostiseră cele două nave ale bandiților. Fumul și mirosul de praf de pușcă urcau până la arbori, dar vacarmul părea că se liniștește, în afară de câteva focuri de armă izolate și de rumoarea vocilor strigând ordine sau cerând îndurare. Ticăloșii se predau...

Angelica îl zări pe "Gouldsboro" bord la bord cu unul din vase – vasul cu flamură oranj – pe care-l harponase. Pe punte, oamenii echipajului erau legați. Cinci sau șase alte corăbii ocupau golful, închizând toate ieșirile, împiedicând pe oricine să se îndepărteze.

Angelica îl căuta din ochi pe contele de Peyrac. Nu-l vedea. În sfârșit, îl zări, urcând în fugă pe plajă, ca să prindă un grup de bandiți retrași în spatele unei șalupe răsturnate.

Ea începu să strige, din toate puterile, fără să știe măcar dacă-i rostește numele... Paralizată de paroxismul bucuriei, nu se putea mișca, apoi, regăsindu-și puterea de a alerga, zburând fără să aibe senzația că atinge solul, coborî panta care ducea la el, strigându-l mereu, cu frica îngrozitoare să nu-l piardă din nou din vedere, să nu dispară, lăsând-o singură pe lume...

La chemările ei, el se avântă cu brațele deschise. Întâlnindu-se, se aruncară unul în brațele celuilalt, și brusc, totul se șterse, îndoiala, frica, amenințările, puterile Răului!...

— Oh! ești în viață!... în viață!... repeta el cu o voce întretăiată. Oh! ce miracol! Ce teamă mi-a fost!... Nebuna mea dragă! În ce capcană te-ai mai aruncat!... Gata, gata, s-a terminat... Nu mai plânge...

— Dar nu plâng, spunea Angelica, fără să-și dea seama că fața îi era inundată de lacrimi. Oh! ce lung a fost, spunea ea între două suspine, ce lung a fost tot timpul ăsta... tot timpul ăsta fără tine... departe de tine!...

El o legăna la pieptul lui și ea plângea toate lacrimile pe care-și interzisese să le verse în cursul ultimelor zile ca să-și păstreze forțele. El o îndepărtă puțin ca s-o vadă mai bine. Fericirea îi izola de toți.

— Ce spun ochii tăi? murmura el, și-i săruta pleoapele cu fervoare. Și-au păstrat puterea, dar sunt încercănați. Ce s-a întâmplat, comoara mea? Ce ți-au făcut, dragostea mea?...

— Nu-i nimic! Acum, ești aici! Sunt fericită.

Și se îmbrățișară din nou. Joffrey nu realiza prin ce miracol o ținea pe Angelica teafără și nevătămată în brațe, după teama îngrozitoare care-l stăpânise de când aflase de la Căntor că se afla la Tidmagouche, înfruntând ura și obsesia demonică a acelei creaturi nebune și perverse purtând numele de Ambroisine de Maudribourg. Cu buzele în părul ei, își prelungea sărutul.

— Timpul nu mai există, spuse el cu voce profundă. Vezi, inima mea... orele pe care trebuie să le trăim... ne sunt date întotdeauna... când vrea Dumnezeu. Elanul pe care nu l-am avut odinioară, regăsindu-ne după cincisprezece ani de absență, îl avem astăzi. Oh! Cât de a mea te simt în sfârșit!

21

Angelica stătea în spatele casei, lângă fereastra deschisă. Joffrey îi spusese: Stai aici.

El, înconjurând cocioaba, ajunsese în prag și intra. Privirea Ambroisinei de Maudribourg se înalță spre el. Fără s-o vadă, Angelica bănuia expresia care apăruse pe fața ei minunată, lucirea magnificilor ochi negri cu reflexe aurii.

În același moment, oamenii lui Peyrac, veniți pe uscat, înconjurau așezarea și luau în stăpânire fortul, în timp ce navele flotei sale, remorcând cele două vase capturate, intrau în radă. Ocuparea plajei și a cătunului se făcu aproape fără zgomot, fără focuri de

arimă. Oamenii Ambroisinei se treziră cu mâinile legate, fără să înțeleagă ce li s-a întâmplat. *Ea*, Diavolița, nu știa încă nimic.

Angelica îi auzi vocea dulce, puțin voalată, spunând:

— Iată-vă! Ați întârziat mult, zise Ambroisine.

Se așternu tăcerea și Angelica crezu că o să leșine. Fiecare secundă care trecea era încărcată cu o tensiune insuportabilă în care părea că se decide victoria sau înfrângerea într-o luptă gigantică. Cele două forțe în joc erau la fel de puternice, de înarmate, de sigure de ele și de puterea lor.

Ambroisine vorbi prima.

— Da, sosiți prea târziu, domnule de Peyrac.

Și continuă pe un ton de nespus triumf, în care fremăta o bucurie satanică:

— Sosiți prea târziu! *Ea e moartă!*

Probabil că zâmbea, vorbind așa, și ochii îi străluceau.

— Vânătorul v-a adus inima ei?... întrebă Peyrac.

Această aluzie ironică la basmul popular, în care proiectele reginei erau dejucate, o scoase din fire.

— Nu... dar îmi va aduce ochii ei. Am cerut-o.

Apoi, rățăci iar gândurile:

— Sunt două smaralde. O să le ferec în aur și o să le port la piept.

Angelica înțelegea acum. Joffrey bănuise mereu că Ambroisine era o creatură perversă, cu mintea deja rățăcită sau posedată. Experiența lui și un simț deosebit al caracterelor umane îl puseseră în gardă față de acest gen de femeie.

— Văd că nu mă credeți, reluă Ambroisine cu acea voce puțin ascutită pe care și-o lua față de cei ce nu păreau să facă caz de vorbele ei. Sunteți ca ea, nici ea nu voia să mă creadă! Râdea... da, râdea! Acum, râsul ăsta s-a stins. Nu va mai râde! Niciodată! Sunteți vinovat! Sunteți ca ea, vreți să faceți să se creadă că Dragostea există, că nimeni nu se poate atinge de *dragostea voastră*. Nesăbuiți... nu există dragoste... cu atât mai rău pentru voi că ați vrut să dovediti această nebunie... Dragostea voastră, am zdrobit-o... Ea e moartă, înțelegeți: moartă, moartă! Mergeți să vedeți, sub faleză îi veți găsi trupul risipit și găuri negre în locul ochilor... Ah! În sfârșit! Nu mă va mai privi... cum doar ea putea să privească o ființă umană. Nimeni nu m-a privit așa... Mă privea și mă vedea "înainte", vedea aparența mea umană "după", îmi vedea spiritul, dar n-a dat niciodată îndărăt în fața mea, n-a fugit niciodată de mine. Asta era intolerabil. M-a privit întotdeauna în față și mi-a vorbit întotdeauna mie, doar mie. Știa cu cine vorbea și totuși nu se temea. Și acum, nimeni nu mă va mai privi așa și nu mă va mai vedea cu adevărat... Oh! ce durere!

Criza se apropia. Gemete întrerupeau aceste cuvinte grăbite. Angelica, la capătul puterilor, ar fi vrut să-și astupe urechile.

Un geamăt sălbatic izbucni, asemănător cu tipătul inuman ce răsunase de două ori în noapte, contopind furia neputincioasă, ura implacabilă și ecoul unei disperări adânci:

— Ucideți-mă!

Vocea lui Peyrac se înălță, egală și aproape indiferentă, făcând să scadă imediat tensiunea.

— De ce sunteți așa de grăbită să muriți, doamnă? Și încă de mâna mea? Ați dori să-mi mai puneți încă vreo nelegiuire la activ? O ultimă capcană? Nu, n-o să vă dau această satisfacție... Moartea va veni când va fi timpul. Acum a sunat ceasul dezvăluirii crimelor voastre. Binevoiți să mă însoțiți ca să fiți confruntată cu complicii dumneavoastră.

— Complicii mei?

Ducesa păru brusc că-și recapătă siguranța.

— Nu am complici! Ce-i iar cu povestea asta?

— Binevoiți să mă însoțiți, repetă contele. O să vă confrunt cu ei.

Angelica o auzi pe ducesă ridicându-se și ieșind împreună cu contele din casă.

Ambroisine n-o remarcă imediat. Ea privea înspre rada invadată acum de pânze și ambarcațiuni, apoi spre plaja neagră de lume.

— Să coborâm pe plajă, dacă sunteți amabilă, o invită contele.

El-își accentua politețea. Întorcându-se spre el, Ambroisine o văzu pe Angelica la câțiva pași. Nici o tresărire nu apăru pe fața ei. Foarte repede, își întoarse ochii ca și cum ar fi vrut să șteargă această viziune, să anuleze acest fapt. Trecându-și mâinile pe antebrățele goale, avu un frison.

— Vrei să-mi dai mantia, Delphine? zise ea în mod firesc, cu voce tare. E așa de frig.

Soarele era arzător, dar această cerere nu părea ciudată. Momentul era așa de ciudat încât și Angelica se simțea înghețată până în adâncul sufletului. Ducesa se înfășură în marea capă de satin negru dublată cu stacojiu, brodată cu grifonul negru al familiei Maudribourg și începu să coboare spre sat.

Acolo, ea se opri, privind mulțimea întoarsă spre ea. Ochii ei se opreau asupra unora, cunoscuți sau necunoscuți, dar nu se clintea. Nu făcuse decât să-și treacă privirea peste cei ce erau în fruntea prizonierilor, printre care omul cu fața palidă, marmoreeană. În sfârșit,

se întoarce spre Peyrac și spuse cu jumătate de voce, în așa fel încât să nu fie auzită decât de el:

— Sunteți foarte tare, domnule de Peyrac. Încep să înțeleg de ce aveți atâția dușmani și de ce aceștia vă doresc cu atâta putere pierzania.

Apoi, spuse mai tare, cu vocea ei de sirenă:

— Ce doriți de la mine, dragă conte, și care este scopul acestei adunări? Sunt la dispoziția voastră, dar aș vrea să știu...

Peyrac înaintă câțiva pași.

— Doamnă, iată-l pe domnul Carlon, intendentul Noii-Franțe. Îl cunoașteți pe domnul de Villedavray, guvernatorul Acadiei. În prezența acestor înalți funcționari francezi, vă acuz, doamnă, de numeroasele crime comise în această regiune de dumneavoastră și acești oameni prezenți aici, acționând la ordinele dumneavoastră, crime a căror violență și josnicie cer condamnare și reparație în fața tribunalului oamenilor, dacă nu în fața lui Dumnezeu. Vă acuz, între altele, de a fi provocat pierderea vasului "Inorog", închiriat în mare parte pe cheltuiala Coroanei Franței, și de a fi ordonat cu sânge rece masacrarea echipajului ca și a tinerelor destinate populării Canadei, care se găseau la bord, că ați provocat deasemenea moartea unui tânăr senior canadian, Hubert d'Arpentigny în naufragiul șalupei sale în care se găsea soția mea, de a fi scufundat prin minare nava "Asmodeu", atentat din care domnul de Villedavray și un mare număr de persoane n-au scăpat decât prin minune, în sfârșit, că ați poruncit, chiar aici, să fie executată o tânără, că ați otrăvit o bătrână cu mâna dumneavoastră... fără să mai punem la socoteală numeroasele tentative de asasinat în diferite locuri, acte de piraterie pe coastele noastre, etc., lista e lungă... voi rămâne doar la aceste declarații precise.

Intendentul Carlon ascultase cu atenție. Privirea sa se plimba de la Peyrac la ducesa de Maudribourg. O vedea pentru prima dată și, desigur, cu toate că fusese pus la curent dinainte de Peyrac, se vedea că nu reușea să facă să coincidă în mintea sa asemenea crime sordide, cu minunata femeie care stătea în fața lui, singură, gingașă, cu pletele lungi și negre fluturând în vânt și aer de copil înspăimântat. Ea îl privea pe Peyrac, cu ochii măriți, ca și cum el înnebunise brusc, și clătina din cap încetitor, murmurând:

— Dar ce tot spuneți?... Nu înțeleg.

Examinându-l pe Carlon, Angelica văzu că era pe cale să cadă în capcana acestei fragilități de orfană. El înaintă cu un pas și își drese glasul.

— Sunteți sigur de ce enunțați, conte? făcu el pe un ton abrupt. Mi se pare puțin exagerat!... Cum? O singură femeie tânără poate înfăptui toate astea?... Unde-i sunt complicii la care faceți aluzie?

— Iată-i, zise Peyrac, desemnând grupul de prizonieri, în fruntea căruia se găsea Cel Palid, căpitanul lor.

“Aleși cu toții pe sprânceană” spusese Clovis, căci, aleși de Ambrosine și fratele ei cu acel instinct sigur al posibilităților lor de a face rău și care făceau din ei aliați abili, erau cu toții legați de ea în mod secret prin cadoul pe care li-l făcuse, și nu odată, dăruindu-și trupul de zeiță. Nu puteau fi făcuți să trădeze. Nici nu clipiră când Carlon, arătând-o pe Ambrosine, le strigă:

— O cunoașteți pe această femeie?

Omul palid își îndreptă privirea sa de piatră spre ea, apoi clătină încet din cap, mormăind:

— N-am văzut-o niciodată.

El se exprimă într-un asemenea mod încât o parte din adunare avu impresia că era victima unei monstruoase erori. Carlon încruntă sprâncenele și-l fixă pe Peyrac, dur.

— Îmi trebuie mărturii, zise el, sau martori.

— Am unul, răspunse contele fără să se emoționeze, și important! Mi-a fost destul de greu să pun mâna pe el. A trebuit să-l caut tocmai în Terra-Nova. Dar iată-l.

22

Făcu un semn și un om de vreo cincizeci de ani se desprinsese dintr-un grup din spate și veni în fața lui Carlon. Era încălțat cu saboți și purta haine grosolane de lână. Această îmbrăcăminte contrasta cu fața lui distinsă, cu o expresie blândă și binevoitoare.

— Vi-l prezint pe domnul Quentin, preot. A urcat la bordul “Inorogului” cu titlul de confesor. N-a întârziat să descopere adevăratul caracter al acestei expediții și al “Binefăcătoarei” care o conducea. Ea credea că o să-l subjuge ușor, dar el i-a respins avansurile și cum știa prea multe, s-au hotărât să scape de el. A fost aruncat în apă, în largul Terrei-Nova. Din fericire, o barcă de pescuit l-a ajutat la timp. Fetele regelui aici prezente ca și căpitanul Job Simon nu pot nega că recunosc în el pe confesorul care i-a însoțit o parte din călătorie și despre care s-a spus că s-a înecat accidental.

— Am păcătuit fără îndoială prin naivitate, declară preotul, adresându-se lui Carlon. Dându-mi seama de la început de deplorabila moralitate care domnea la bord din cauza acestei femei, am crezut că va fi suficient să-i fac observație pentru ca totul să intre în ordine. Dar, nu știam cu cine am de a face. M-am trezit eu însumi ținta atacurilor sale și în fiecare zi era o luptă neîntreruptă ca să-mi păstrez cinstea religioasă și să apăr sufletele nevinovate căzute în puterea ei. Credeți, domnule intendent, că atunci când se întâmplă așa ceva pe o navă de unde nu poți fugi, este foarte... neplăcut.

— Vreți să spuneți că doamna de Maudribourg vă propunea să fiți... amantul său? Întrebă Carlon cu un ton neîncredător.

Aparent, lucrul îl amuza și nu-l putea crede. Ambroisine strigă, disperată:

— Domnule intendent, nu știu dacă acest om a fost aruncat în mare sau s-a aruncat singur, dar ce mi-am dat seama încă de la început este că e nebun și din contra, mie mi-a fost extrem de greu să scap de tentativele sale lubrice...

— Minciuni! strigă o voce.

Și fratele Marc sări în cerc.

— Domnul Quentin n-a fost singurul cleric pe care doamna de Maudribourg a încercat să-l ducă în ispită. Pot să aduc mărturie, căci și eu am fost una din victimele ei.

— Cu dumneata, e mai de înțeles, mormăi intendentul privind frumoșul obraz al tânărului franciscan.

Începea să fie puțin depășit.

— Dacă înțeleg bine, oamenii din echipajul vasului l-au aruncat în mare pe domnul Quentin?... Atunci căpitanul Job Simon este complice și el.

Bătrânul Job Simon scoase un strigăt sălbatic.

— Nu oamenii mei au făcut asta, urlă el, avântându-se. Sunt acei trei ticăloși pe care ea m-a silit să-i îmbarc cu noi, la Le Havre. Da, sunt un mare prost. Ea mă avea la mână. Știam că nu mergem în Quebec ci la Goultsboro, știam că nu trebuia s-o spun, știam că este o curvă și o scorpie, și am știut că l-au asasinat pe preot, dar ce nu știam...

Zburlit, uriaș, se profila pe cerul alb de lumină.

— ... ce nu știam era că o să găsim acolo bandiți la ordinele ei care o să-mi scufunde vasul și o să-mi masacreze oamenii...

El se agita în toate părțile, smulgându-și barba și părul, ridicând brațele în aer și părea el însuși atât de lipsit de rațiune încât Carlon începea să se întrebe dacă nu se găsea printre nebuni.

— Vă pierdeți mințile, căpitane! Dacă doamna de Maudribourg se găsea la bord, n-a putut dori ca nava să se izbească de stânci. Însemna că-și riscă viața.

— A plecat de la bord înainte... chiar înainte. Eu, nu-mi puneam întrebări. Apoi, am înțeles... puțin câte puțin... la Gouldsboro. Am continuat să fac pe cel ce nu înțelegea pentru că știam că dacă nu m-ar lua drept un idiot, m-ar ucide... ca pe alții... să ucidă, asta n-o deranjează... Când mă gândesc!... "Inorogul" meu! Frumosul meu vas! Și toți oamenii mei, frații mei, masacrați...

Întinzând pumnul spre Ambroisine, el fu cel ce lansă acuzația teribilă:

— Diavoliță! Diavoliță!...

23

Brusc, cineva strigă:

— Atenție! Fuge!...

Profitând că toate privirile erau îndreptate spre Job Simon și că părăsiseră cu totul prizonierii, Cel Palid o luase la fugă. Alerga spre mal, apoi începu să sară peste stâncile descoperite de reflux. Fuga sa era lipsită de sens, căci chiar dacă ajungea la mare, se arunca în ea și înota ore întregi, ce șanse avea să scape, să supraviețuiască? Dar era atât de diabolic încât toți avură impresia, văzându-l că se îndepărtează, că o să dispară din ochii lor, înghițit de orizont, așa cum apăruse într-o seară și nimic nu-l va împiedica să reapară într-o zi ca să-și continue nelegiuirile pe pământ.

— Prindeți-l, strigau. Prindeți-l!

Atunci, Hernani d' Astiguarza apărură din dreapta, sărind din stâncă în stâncă, iar brațul său ținând harponul se înălță și se destinse cu forța unui resort. Oțelul suieră, trăgând cablul care se derulă, zbătându-se ca un șarpe nebun tăiat în bucăți.

Un țipăt atroce răsună peste golf. Hernani, bascul, urcă pe plajă, cu coarda trecută peste umăr, târând în spate prada. Ajuns în fața contelui de Peyrac și a Angelicăi, apucă harponul de o extremitate și aruncă în fața lor, cum ar fi făcut-o cu un rechin, corpul bărbatului străpuns. Apoi, luându-l de păr îl întoarse ca toți să poată vedea fața hidoasă cu ochii ficși, sticloși, cu gura deschisă, doar puțin mai alb mort decât viu.

Murise Bestia...

În liniștea îngrozită, se înalță un țipăt, atât de stranie încât nu știură de unde izbucnise. Cu atât mai puțin putea fi atribuit grațioasei creaturi care stătea acolo, în mantia ei sumbră, victimă fragilă cu față îngerească. Nu înțeleseseră decât când ea se avântă, urlând mereu, și se aruncă nebunește peste corpul fără viață.

— Zalil! striga ea. Fratele meu, fratele meu! Nu, nu tu... Stai! Tu ești forța mea!... Nu mă lăsa pe acest pământ murdar! Or să-și bată joc de mine. Zalil!... Dacă ai plecat, nu mai pot nici eu rămâne... Adu-ți aminte de legământ!... Sângele tău cere sângele meu... O să mă smulgi din trup... Nu vreau, nu vreau... Nu fă asta, blestematul!... Vino înapoi! Vino înapoi!

Uluirea împietrea martorii acestei disperări isterice și o mișcare bruscă, ca o convulsie, în loc să-i împrăstie, cuprinși de panică, îi strânse într-un grup compact, pătruns de groază, de revoltă și dorință de răzbunare, care se năpusti într-un singur elan asupra femeii prăbușite.

— Opriți, vă implor, îi ruga Angelica, nu vă dezono-rați... Barssempuy, înapoi! Frate Marc, nu dumneata, ești omul lui Dumnezeu... Job Simon, sunteți prea puternic să abuzați de forță... Nu fiți lași!... E o femeie! Și dumneata, căpitane, cu ce drept lovești?...

Nestăpâniți, oamenii strigau, mărturia disperării lor, a tragediei lor ireparabile.

— Marcellina, Yolanda. Ajutor! strigă Angelica.

Cele două femei înalte, bine făcute, îi veniră în ajutor și toate trei reușiră să târască, în afara mulțimii, trupul ducesei, în timp ce Peyrac, folosindu-și autoritatea, îi liniștea pe cei mai dezlănțuiți, iar soldații spanioli, încrucișându-și sulitele, îi rețineau pe cei ce voiau să se arunce la rândul lor în învălmășeală. Totul se petrecuse în câteva secunde pline de o furie atât de devastatoare și crudă încât oamenii rămaseră gâfâind, epuizați.

Au fost lăsate să treacă. Erau femei. Era dreptul lor s-o salveze această femeie căzută pradă violenței bărbaților. Dovezile crimelor ei erau însă prea evidente, mărturiile prea multe. Era sfârșitul domniei puterilor ei pe pământ. Fratele ei blestemat, Demonul alb, o țara cu putere în înfrângere și în moarte.

— Nu mă predați Inchiziției.

Aruncată pe patul de alge, în casa Angelicăi, însângărată, vânătă, în zdrențe lăsând să se vadă carnea numai răni, ar fi putut inspira milă dacă privirea ce lucea între pleoapele umflate n-ar fi făcut să apese asupra celor trei femei senzația că sunt pândite de o ființă hotărâtă se le omoare.

— De ce ați salvat-o? întrebă Marcellina cu jumătate de voce.

— Da, de ce? repetă în spatele ei marchizul de Villedavray care intrase, însoțit de contele de Peyrac și de intendentul Carlon.

Contra voinței lor, totuși, se cutremurară în fața stării deplorabile a nefericitei, cu câteva clipe mai devreme atât de vie și de o frumusețe triumfătoare.

— Ultima ei capcană! șopti Villedavray, capcana ultimă a lui Satan: mila. Carcasa umană lasă pradă furiei oarbe, e jalnică. Iubim prea mult imaginea propriei noastre cărnii și-i plângem mizeria. Totuși, să luăm seama, prieteni. Câtă vreme mai respiră, suntem în primejdie. Nici moartă nu va fi mai bine. Va deveni un spirit rău, bântuind prin insula demonilor, ca să facă navele să naufragieze.

Marcellina ridicând brusc capul, alertată, spuse:

— Indienii!

— Indienii? Ce vreți să spuneți? gemu Carlon.

— Sosec!

Contele de Peyrac fugi în prag și ei îl urmară. Din pădurea învecinată, înconjurând așezarea, urca un vuiet de tobe de război și strigăte lansate în cor de războinicii care înaintau.

— Piksarett!

Aproape îi uitaseră!... Piksarett și frații săi, poporul său! Piksarett care spusese: "Așteaptă! Uniacke și ai săi, și toate triburile Copiilor Aurorei se adună în pădure. Ei așteaptă ora când le voi da semnalul răzbunării contra celor ce ne-au asasinat frații de sânge, aliații, și care au vrut să te umilească și să te piardă, pe tine, prizoniera mea!..."

Ora indienilor sunase. Totul urma să se termine într-un măcel fără milă.

— Asta este! murmură Marcellina. Au început să fugă!

Răpăiala cadențată își schimbase ritmul. Era acum un zgomot de furtună, de mare ieșind dintre maluri și revărsându-se peste

oameni. Aproape imediat la liziera pădurii apărură un val roșcat care se umfla văzând cu ochii.

Desigur, Angelica și contele de Peyrac nu trebuiau să se teamă de nimic, fiindcă pentru ei veneau triburile indiene, dar nu era sigur că locuitorii cătunului și chiar pescarii bretoni vor fi cruțați.

— Rămâneți aici, domnule intendent, îi strigă contele lui Carlon. Indienii nu vă cunosc și puteți fi în primejdie. Nu-i părăsiți pe domnul de Villedavray și pe soția mea. Alături de ei, n-aveți de ce vă teme... Dar nu vă mișcați din această casă.

Și se grăbi spre țarm.

— Unde sunt Fetele regelui? întrebă Angelica.

Ea le zări mai sus, lângă fort, unde Nicolas Parys îi înghesuia pe toți la adăpostul unei palisade. Doi dintre soldații spanioli ai lui Peyrac erau pe turnuleț. Prezența lor, pe care Piksarett o va recunoaște, îi va apăra pe cei ce erau sub protecția lui.

Se zăreau Cantor și contele d'Urville galopând pe plajă și strigând pescarilor bretoni:

— Atenție! Sosesc indienii! Vor să-i scalpeze pe străini! Urcați-vă repede în bărci... Adăpostiți-vă!... Grăbiți-vă!

— Bascilor! striga Peyrac. Veniți sub flamura mea și mai ales nu trageți!...

Mareea roșie izvora de peste tot și amenința să cuprindă totul în câteva secunde. Sub acest val orb, nevinovați, puteau fi sacrificați. Dar Piksarett părea că zboară de la un capăt la altul al frontului armatei sale, arătând vinovații pe care ochiul lui exersat învățase să-i recunoască cu siguranță, în cursul lungii sale așteptări. Nu scăpa nici unul.

Angelica, Marcellina și Yolanda, ca și guvernatorul și intendentul rămăseseră în pragul casei.

— Și dacă vor s-o ia pe ducesa? emise marchizul. Or să afle repede unde se ascunde femeia plină de demoni...

— Nu vor intra, zise Angelica. O să vorbesc cu Piksarett.

Brusc, în mica piață apărură un om singur care rătăcea, îmbrăcat în negru. Îl recunoscură pe secretarul ducesei, Armand Dacaux, cu bărbia sa grea și senzuală, omul cu veșnicul surâs binevoitor, asasinul Mariei-la-Douce.

El continua să suradă cu un aer buimac, și zărindu-i în prag, făcu un pas ezitant în direcția lor, dar ei se traseră instinctiv îndărăt.

— Nu stați acolo, îi strigă Marcellina, alungându-l cu un gest. Alergați la fort dacă țineți la viață. Indienii vă caută...

El râse.

— S-a mai strigat deja "lupul" și n-a fost nimic! E fals!

— De această dată e adevărat! Ascultați! Nu auziți? Dacă vă prind indienii, sunteți un om mort.

— De ce m-ar omori?

— Pentru că sunteți un criminal, îi aruncă Angelica. Ați asasinat-o pe Marie-la-Douce aruncând-o de pe faleză și nu e pentru prima dată când loviți ca să vă serviți stăpâna diabolică...

El roși, îngâmfat:

— Am acționat întotdeauna în numele binelui, pentru gloria lui Dumnezeu.

Nebunia lui de a se absolvi de cele mai mari crime, indulgența pentru el însuși, erau respingătoare. În apropierea morții și a pedepsei, refuza fuga care ar fi constituit o mărturie. Monstruoasa lui vanitate îl paraliza, negând avertismentele pericolului, la fel cum, de-a lungul vieții sale, le nesocotea pe cele ale conștiinței, lăsându-se puțin câte puțin subjugat de pasiunea pentru o femeie perversă și demonică.

Când sosiră indienii, se refugie în spatele Angelicăi, aruncându-se la picioarele ei, agățându-se de ea, implorând-o să-l salveze.

— Lasă-l pe mâna noastră! zise Piksarett cu sălbăticie.

Doi sălbatici îl luară de mâini și-l târâră pe genunchi puțin mai departe. Pumnul lui Piksarett, înarmat cu un cuțit se înalță spre cer, în timp ca bloca cu genunchiul ceafa victimei și cu cealaltă mână apucase părul rar al asasinului.

Se auzi un țipăt teribil.

Astfel, puțini dintre complicii Diavoliței scăpară cuțitelor indienilor. Toți mateloții celor două vase își găsiră moartea. Cinci bretoni de pe pescador fură deasemenea victimele masacrului.

Contele de Peyrac îi salvă pe căpitanul du Faouet și pe Gontran le Jeune care nu avuseseră timpul să se refugieze în fort.

Piksarett și indienii săi nu-i mai urmăriră pe cei ce reușiseră să fugă cu bărcile spre navele lor ancorate sau se ascunseseră printre stânci. Adunându-și trupele, marele războinic trecu prin sat și veni să-și ia rămas bun de la Angelica, care stătea tot în pragul casei, încadrată de Marcellina și Yolanda, ca și de marchizul de Villedavray și deintendentul Carlon.

— Trebuie să-i însoțesc pe Uniacke și frații săi la Truro, declară el, adresându-se prizonierei sale, dar te voi găsi în Quebec. O să ai și acolo nevoie de ajutorul meu.

Și întorcându-se spre Peyrac, care îl însoțea:

— Am vegheat asupra ei în nenumărate primejdii, află, Tekonderoga¹ dar nu-mi regret osteneala, fiindcă demonii n-au învins-o. Este o rugămintă adresată lui Dumnezeu în rugăciune la

1. Poreclă dată de indieni contelui de Peyrac

slujbă : “Și ne izbăvește de cel Rău”, și Dumnezeu ne-a ascultat fiindcă dușmanii sunt nimiciți.

În fața lui, Angelica părea mică, o femeie albă, venită de aiurea, dintr-o lume străină, dar era cea pe care irochezii o numeau Kawa, iar Piksarett era foarte satisfăcut să împartă cu îndepărtații săi dușmani privilegiul de a o apăra. El coborî spre ea privirea sa malițioasă și triumfătoare.

— Îți amintești, tu, prizoniera mea, când la Katarunk, stăteai în fața unei porți. Știam că Outtake irochezul, dușmanul meu, era în spatele acelei porți, dar am consimțit să-ți las viața. Îți amintești?

Ea înclină afirmativ capul.

— Ei bine, reluă sălbaticul, știu și astăzi cine e în spatele acestei porți (și arată canatul ușii casei unde se găsea Diavolița rănită) dar ca odinioară, îți las viața ei, căci este dreptul tău să decizi.

El simulă o plecare solemnă, apoi, întorcându-se o ultimă dată înainte de a se îndepărta, îi aruncă:

— Ea era dușmanca ta! Scalpul ei îți aparține!

— Scalpul ei! Ce să fac cu el?

Crepusculul cădea pe o plajă însângărată, deasupra căreia se strânsese un nor întunecat de păsări. Odată cu sălbaticii se îndepărta mirosul de moarte, de aspră răzbunare. Trebuia curățat locul, îngropate cadavrele. Cuprinsă de o bruscă oboseală, Angelica își imagina, la centura ei, coafura Ambroisinei, sumbră și străbătută de reflexe de foc și avu un sentiment de milă pentru acel păr de femeie.

— Pkisarett asta e admirabil! comenta Villedavray, mulțumit. Iată-ne liniștiți. A făcut curățenie. Totul e în ordine. Nu proces, nu tribunal religios sau laic. Nu trebuie să ne mai deranjăm pentru mărturii fără sfârșit care ar duce până la urmă acuzații în temniță sau, cine știe? pe rugul Inchiziției. Perfect! Perfect! Indienii ăștia sunt prețioși uneori, recunosc, în ciuda oribilului lor obicei de a se unge cu grăsimi urât mirositoare.

— Sunteți infam, strigă Carlon, indignat. Nu vă recunosc. Dumneavoastră, un om așa de delicat! Aveți un mod de a trata acest măcel care mă uluiește!... Cât cinism!...

— Credeți-mă, era cea mai bună soluție. Se știe unde duc procedurile de otrăvire și magia...

— Dar am fost și eu amestecat, strigă intendentul speriat. Ar trebui să raportez marelui consiliu din Quebec.

— Nici măcar să nu încercați! E prea complicat! Să ștergem cu buretele! Să ștergem! Așa cum vântul și păsările vor șterge toate urmele acestei zile pe plajă. Pentru câteva căpățâni scalpate, n-avem de ce să ne aruncăm într-un rahat ce pute a sulf de-ți mută nasul.

Stați liniștit! Și ca să vă răsplătesc, o să vă povestesc istoria de la un cap la altul. Cunosce toate amănuntele. Asta vom face în lungile seri de iarnă...

— Dar... ducesa de Maudribourg este încă în viață.

— Aveți dreptate. Vie sau moartă, nu încetează să ne tortureze.

Ambroisine de Maudribourg trăia încă, deși părea pe punctul de a-și da duhul. Marcelline, devotată și curajoasă, fu singura care găsi forța să-i dea câteva îngrijiri. În acest timp, bătrânul Parys îi convocă pe toți în sala fortului său.

— Iată! îi declară el lui Peyrac. Vreau să vă fac o propunere ca să vă scap de această femeie. Știți că vreau să plec și să vă las pământurile mele. Trebuie să fixăm prețul, dar n-o să fiu lacom. Vreau să mă însor cu această ducesă de Maudribourg. Îmi place acest gen de drăcoaică și o să-i mănânc bănuții. Iar când se vor termina, o să-mi spună și secretul fabricării aurului, căci îl cunoaște.

— Sunteți nebun, strigă Villedavray. Vrăjitoarea asta o să vă pună pielea pe băț și o să vă omoare ca pe ducele soțului ei și mulți alții dintre amantanții ei.

— E treaba mea, mormăi bătrânul rege al coastei de est. Deci, ne-am înțeles?...

Și cum noaptea se lăsa, ceru să se aprindă torțele fumegânde ca să facă bilanțul și inventarul bunurilor pe care le lăsa succesorului lui, contele de Peyrac.

25

Dar, în întinericul deja adânc al aceleiași seri, se auzi un strigăt.

— A fugit!...

Se produse panică și Angelica nu fu departe de a împărtăși groaza superstițioasă a unora. Vie sau moartă, umbra Ambroisinei continua să planeze asupra locurilor. Pătimiteră prea mult din cauza răutății și vicleniei ei ca să se creadă la adăpost de blestemățiile ei.

Ori, iată că o găseau pe Marcellina pe jumătate căzută lângă vatră, patul unde zăcuse ducesa, gol, iar fereastra care dădea spre pădure, deschisă.

— Ațâțam focul, povesti Marcellina, și eram cu spatele. Nu-mi puteam închipui c-o să se scoale, ea, care era pe moarte și n-a mișcat ore întregi!... A venit prin spate și m-a împins c-o forță incredibilă. Cred că voia să mă arunce în flăcări. M-am luptat cu ea și, întorcându-mă, i-am zărit fața. Oribil! Părul părea mii de șerpi

care se încolăceau. Printre răni și vânătăi, ochii îi luceau ca cei ai diavolului, iar dinții... dinții, credeți-mă, erau doi mai lungi, mai ascuțiți, ca ceilalți... dinți de vampir... Mi-a sărit inima. Cred că am leșinat de-a binelea și că m-am lovit de vatră în cădere. Când mi-am revenit, am văzut că sârise pe fereastră. Ia uitați-vă dacă nu m-a mușcat cu colții!... Dacă a făcut-o, iadul mă mănâncă!... Ah! biata de mine!...

Cu curaj, își arăta frumosul gât solid celor din jur. Era gata de orice, dar Villedavray o asigură în modul cel mai savant și teologic cu putință că nu avea nici o urmă de mușcătură și că n-avea nimic de temut de pe urma acestui suprem atac al unui complice al lui Satan.

Cu toate astea, emoția era la culme. Joffrey de Peyrac liniște spiritele spunând că se putea ca o persoană, dotată cu proprietăți fizice ieșite din comun ca ducesa, să recapete brusc, în ciuda gravității rănilor, o forță supraomenească ce-i permisesese să se ridice și să fugă într-o ultimă tresărire de vitalitate dezlănțuită, dar că în pădure, în orice caz, nu putea ajunge departe. Trimiseră câțiva oameni pe urmele ei, dar aceștia se întoarseră fără să fi găsit vreun indiciu.

— Unde este Cantor? strigă Angelica.

Și începu să caute peste tot, mergând de la un grup la altul, încercând să-i zărească silueta deja înaltă, capul blond. Dacă l-ar fi întâlnit, i-ar fi strigat: "Cantor! Unde-ți este jderul? Unde este Wolverines?" Dar nu-i văzu nici pe Cantor, nici pe jder. Marcellina, pe care agitația ei o mira și care-și revenise din emoție, îi spuse:

— De ce vă îngrijorați așa? Ce-ar putea să i se întâmple lui Cantor? De mult nu mai e un copil, flăcăul ăsta! Dar vă înțeleg! Noi, mamele, suntem toate așa!

Dezamăgită, Angelica se așeză pe banca care se găsea în fața casei, înfășurându-se în mantie. Era suprema neliniște, ultima așteptare, ultima dată când se reculegea în singurătatea acestei tragedii, pe care doar ea o sesiza și pe care urma s-o părăsească cum se părăsește un ținut vizitat în trecere, în care nu mai vrei să te întorci niciodată, desigur, dar de unde aduci cu tine câteva comori prețioase.

Contele de Peyrac ieși din umbră și veni să se așeze lângă Angelica. Punându-și brațul pe umerii ei, o trase spre el. Ea dori să-i vorbească despre Cantor și viziunea care o frământa, dar tăcu. Trebuia să guste aceste minute, să se trezească din coșmar, să se vindece de cruda înfruntare. Joffrey îi săruta când și când fruntea, mângâindu-i părul.

Vorbiră puțin în cursul nopții, care era încă, între necunoscutul zilei următoare și povara unei zile tragice și însângerate, o noapte de așteptare. Contele îi explică doar de ce luna trecută pornise spre golful Saint-Laurent fără să se oprească la Gouldsboro.

Când se găsea pe râul Saint-Jean ca să rezolve afacerea cu Phipps și oficialii din Quebec, primise un mesaj de pe coasta de est, anunțându-l că i se puteau da informații de cea mai mare importanță despre “Inorog”, ducesa de Maudribourg și un complot urzit contra lui. Se aceea, grăbit, s-a dus în golf. Acest avertisment susținea propria-i părere că ducesa de Maudribourg și vasul cu “flamură oranj” care-i spiona, erau, într-un fel, legate între ele. Această bănuială îi venise în minte încă din ziua în care ducesa debarcase la Gouldsboro. Și el fusese sensibil – dar în mod mai clar decât Angelica – la ce suna fals în regia frumoasei “binefăcătoare”. Examinase, în plus, epava “Inorogului” și cadavrele victimelor naufragiului, și-și dăduse seama că afacerea era suspectă, iar reticențele lui Simon în legătură cu eroarea sa de pilotaj îl intrigau...

După sosirea spectaculoasă a ducesei, atât de miraculos și elegant salvată din ape, atrăgând atenția și mila, neliniștea sa crescuse. Ce însemna această călătorie spre Gouldsboro a unor ființe și nave atât de diferite? Instinctul lui refuza să vadă în asta mâna hazardului.

De aceea, în cursul aceleiași zile în care Angelica veghea în fort la căpătâiul ducesei, avusese o nouă discuție cu Colin Paturel în care-l interogase în mod amănunțit. Voia să știe tot despre condițiile în care Colin primise scrisorile de cursă pentru o expediție în America de Nord, în ce termeni i se prezentase locul pe care trebui să-l cucerească, Gouldsboro – “Un pirat și câțiva figuranți de izgonit!... i se spusese – iar Colin își amintea că de mai multe ori, pentru a-l încuraja, se făcuse aluzia “că nu va fi singur acolo”, că va fi ajutat, că era un nume mare în spate și una dintre cele mai mari averi din regat, și că se va recunoaște serviciul făcut de el curățind locul și stabilind acolo o colonie pur franceză. Din această relatare puțin vagă, Peyrac își dădea seama că făcea obiectul unei coaliții, urzită fără îndoială la Paris în urma unor indicații precise, venite din Canada; simțea cristalizându-se amenințările vagi, voința ascunsă, dar sigură, de a-i distruge fără milă pe el și pe ai săi, și brusc...

— Brusc, nu știu de ce, mi s-a părut că lucrul cel mai urgent de făcut era să mă împac cu tine... scumpa mea!... L-am trimis pe Enrico să te caute...

În acea seară, Diavolița sosise deja la Gouldsboro. Dar Dragostea i-o luase înainte. Și de aceea, presimțindu-și înfrângerea, scosese acel țipăt ca de pe altă lume care-i înghețase de spaimă.

— Când mă gândesc la ea, zise Angelica, încep să înțeleg frica și neîncrederea Bisericii în femei...

— Era oare doar o femeie?!...

Zorii se iveau cu o strălucire neobișnuită și, în primele raze ale soarelui, îl văzură pe Cantor venind pe drumul de pe marginea coastei, deasupra satului. El mergea liniștit, privind spre mare pe care soarele răsărind arunca luciri aurii.

— De unde vii? îl întrebă tatăl său când se opri în fața lor.

Și Angelica:

— Unde ai dormit?

— Dormit? răspunse Cantor cu o oarecare mândrie în glas.

Cine a dormit în noaptea asta pe acest țărm?

— Dar Wolverines? Jderul, unde este?

— Cutreieră prin pădure. Până la urmă, nu trebuie să uităm că e un animal sălbatic.

Și se apropie să-și salute tatăl și să sărute mâna mamei sale. Apoi, brusc, redeveni copil și zise cu vioiciune:

— Ce-i cu zvonurile astea că o să vă duceți în Quebec și că o să petrecem iarna acolo? Mie mi-ar plăcea foarte mult. După Harvard și teologia și Wapassou și foametea, sunt nevoia aerului de curte. Ghitara mi s-a ruginit dacă n-a cântat fetelor frumoase. Tată, ce spuneți de asta?

Corpul Ambroisinei de Maudribourg, mutilat îngrozitor, fu găsit pe malul unei mlaștini. S-a crezut că fusese atacată de un lup sau o pisică sălbatică. Doar zdrențele hainelor ei în culori țipătoare, galben, roșu și albastru, permisera să fie identificată.

Preotul din Tidmagouche, care avusese multe de făcut cu toți acei morți de îngropat și care uitase de bețiile lui obișnuite, veni la Peyrac.

— Să-i fac rugăciunea pentru izbăvirea de păcate? întrebă el neliniștit. Mi s-a spus că această femeie era posedată de diavol.

— Făceți-i-o! răspunse Peyrac. Până la urmă, nu este decât un trup fără viață. Are dreptul la respectul oamenilor.

26

După ieșirea preotului, intră Villedavray, care alungă impresia penibilă, declarând:

— Hotărât, le-am examinat pe amândouă și-mi place cel mai mic.

— Cel mai mic? întrebă Peyrac, zâmbind.

— Dintre cele două vase luate ca pradă... Căci nu mă îndoiesc, dragă prietene, că-mi veți dona una din prăzile de război?! Prietenia

pe care vi-o port, ca și doamnei de Peyrac, m-a costat destul de mult! Printre altele, pierderea vasului meu, "Asmodeu". Afleți că pentru frumusețea lui am cheltuit o avere. Fără să mai punem la socoteală spaimile pe care această Diavoliță lansată pe urmele voastre m-a făcut să le trag și eu, din cauză că mă aflam lângă voi și, mai mult sau mai puțin forțat de împrejurări, vă eram aliat. De aceea, consider că e drept să devin proprietarul unuia din vasele acestor pirați, ca să-mi compensez pierderile... Nu-i adevărat?

— Vă împărtășesc întru totul părerea, confirmă Peyrac, și aş adăuga că doresc să iau pe cheltuiala mea refacerea părții din spate, ca și decorarea probei. Sunt gata să aduc din Olanda unul dintre cei mai buni pictori ca să execute acolo un tablou pe gustul dumneavoastră. Asta, drept recunoștință pentru inestimabilele servicii pe care ni le-ați adus, marchize!

Guvernatorul Acadiei roși de plăcere și fața lui rotundă se luminează de un zâmbet copilăresc.

— Deci, nu mă găsiți prea lacom? Cât sunteți de amabil, dragă conte! Mă așteptam la asta din partea dumneavoastră. Dar n-avem nevoie să ajungem tocmai în Olanda. Am la îndemână în Quebec un excelent artist, fratele Luc... O să creem o minune...

Încetul cu încetul, se reintra în viața normală. După ce luptase cu Diavolița, Villedavray devenea cicălit, grijuliu cu interesele și plăcerile lui. dar Angelica nu uita ce personalitate valoroasă se ascundea sub jiletele brodate ale micului marchiz.

— A fost minunat! îi spuse ea lui Joffrey. Dacă ai ști! Ultimele zile la Tidmagouche a fost îngrozitor. Ea, Ambroisine mă tortura în mii de feluri. Apărea și-mi aducea de fiecare dată noi amenințări, îndoieli și disperare care-mi slăbeau rezistența. Fără el, Villedavray al nostru, nu știu dacă aş fi rezistat la atâta răutate! El risipea teama, simplifica prin glumele lui situațiile cele mai dramatice... El m-a ajutat să-mi păstrez certitudinea că o să te întorci și că totul se va aranja. Pentru a-l căuta pe acel martor decisiv, Quentin, te-ai dus în Terra-Nova?

— Da! Mesajul primit pe râul Saint-Jean vorbea de informații importante. Aici, am aflat povestea preotului de la "Inorog" care fusese salvat pe coastele Terrei-Nova și care părea că știe multe despre acest vas și proprietara lui.

— Dar cine ți-a trimis mesajul pe râul Saint-Jean?

— Nicolas Parys!

Angelica deschise ochii mari...

— El? Îl credeam primejdios!...

— Așa și este, în plus șiret și fără scrupule, fustangiu și rău, dar nu suntem dușmani. Această poveste cu preotul aruncat în mare, care-i sosise din Terra-Nova și în care era amestecat Gouldsboro, i s-a părut suspectă și m-a anunțat ca să vin eu însumi să limpezesc lucrurile. În orice caz, amestecându-se în treburile Acadiei, al cărei rege se consideră într-o bună măsură, a preferat să joace cinstit și să mă avertizeze că se dă târcoale prin jur ca să doboare. Asta nu l-a împiedicat, când a cunoscut-o pe încântătoarea ducesă, să se lase să cadă în mrejele ei otrăvite.

— Dar cum a ajuns ea aici?

— Pe "Gouldsboro". Am găsit-o la La Heve, unde Phipps, îngrozit, se debarasase de ea, preferând să se lipsească de ostatici decât să se lupte cu o asemenea ispită. Mi-a fost greu să las niște femei în locul acela pustiu. A trebuit să le aduc până aici, unde aveau mai multe șanse să găsească un vas pentru Quebec.

— Și a fost rândul tău să lupti cu ispită?

Peyrac surâse, fără să răspundă. Angelica continuă.

— Fără îndoială, în timpul traversării, ți-a furat vesta. Prin ce intuiție diabolică știa că se va putea servi de ea într-o zi ca să mă aducă la disperare, cum de știa că o să vin s-o înfrunt le Tidmagouche?... Ea presimțea tot... Înainte de a părăsi Gouldsboro, ți-a dat întâlnire la Port-Royal?

— Mie? O întâlnire? Ce să fac cu o întâlnire cu această vrăjitoare?

— A vrut să mă facă să cred asta.

— Și ai crezut-o?

— D-da!... uneori.

— Și ai tremurat puțin, la rândul tău?

El zâmbea, privind-o în ochi.

— Tu? Seducătoarea care n-a cunoscut înfrângerea nici chiar în fața celor mai mari monarhi sau tirani dintre cei mai de temut?

— Nu era ea oare o rivală pe măsură? Teribil de abilă și bine înarmată, nu? Oricum, mai bine înarmată decât mine în multe domenii care puteau să-ți fie pe plac: Știința, de exemplu, și...

— O știință artificială și atinsă de nebunie care nu putea decât să mă neliștească, mai degrabă decât să mă atragă. Cum ai putut să te îndoiești, dragostea mea? Cum ai putut să te temi de ceva din partea mea?... Ești atât de puțin conștientă de incomparabila ta seducție și putere asupra mea? Cum ai putea avea rivală în inima mea? E o nebunie! Nu știi că o personalitate de femeie autentică, misterioasă și fără artificii în același timp, ceea ce e un dar rar,

provoacă mai profund pasiunea unui bărbat decât își închipuie destrăbălatele. Sigur, atracția cărnii asupra noastră, a bărbaților, nu trebuie subestimată, și chiar cei mai puțin proști se pot lăsa pradă savorii îmbătătoare a unui corp frumos, dar, eu însumi, deja înlănțuit în jugul frumuseții și farmecului tău, ce aș fi căutat la această femeie, în ciuda incontestabilelor sale puteri? Și ea, a bănuir încă de la început suspiciunea mea... Neputându-și folosi respectivele atuuri asupra mea, s-a prefăcut că părăsește Gouldsboro, ghicind că neîncrederea mă reținea acolo, apoi, de îndată ce am plecat pe râul Saint-Jean, liniștită, s-a întors și te prindă în mrejele ei, pe tine, dragostea mea, comoara mea cea mai prețioasă.. Vezi că nici eu, oricât de neîncrezător sunt, n-am putut să înlătur toate vicleniile unei creaturi așa de diabolica!

— Era înspăimântătoare! murmură Angelica, scuturându-se.

Capcanele care le fuseseră întinse de Ambroisine, cele în care căzuseră și cele din care, ca prin minune, apărați parcă de o putere invizibilă, scăpaseră, erau nenumărate... Cum, împinsă de gelozia și ura sa demonică, voise s-o omoare pe Abigael, pentru că Angelica o iubea, lipsind-o de ajutor în timpul nașterii – și trimisese alcool prin complicități săi bătrânei indiene, sau răspândise vestea că irochezii se apropie ca să-l îndepărteze pe Berne, soțul ei, și turnase o poțiune în cafeaua Angelicăi, dar o băuse doamna Carrère... Atunci Ambroisine s-a prefăcut că a fost și ea drogată ca să îndepărteze bănuielele.

Mai târziu, întorcându-se s-o viziteze pe Abigael, turnase o otravă în ceaiul pregătit de Angelica pentru lehoză.

Iată că omul cu mirodenii și sclavul său, coborând din pădure pe plaja din Tidmagouche, au limpezit și afacerea feței de pernă roșie. El îi vânduse ducesei otrava pe care o turnase în ceai. Avea de toate la el, omul acesta! Joffrey de Peyrac stabili că era vorba nu de un extract de plante ci de arseniat de fier.

Tot el ajutase la fabricarea fitilului exploziv cu care fusese aruncat în aer "Asmodeu".

Aflând toate acestea, Villedavray dorise să-l aresteze. Dar se dovedi că și acest rătăcitor la antipozi fusese și el victima diavoliței și a complicilor ei satanici. Urmărit de ei pentru că știa prea multe și înțelegând că, la fel ca Clovis, va plăti cu viața, rătăcise prin păduri ca să scape; era la capătul puterilor.

— Bine! acceptă guvernatorul Acadiei. Mi-a dat hamacul din Caraibe și piatra verde. O să-i cruț viața.

Nefericitul se culcă pe plajă, cu brațele sub cap și sclavul măsliniu ghemuit lângă el, și așteaptă "Sans-Peur", care trebuia să vină să-l ia de aici spre toamnă, să-l ducă în insule.

Phipps fu cel ce sosi primul. Englezul risca să intre în primejdioasele ape franceze ca să încerce să-l întâlnească pe contele de Peyrac. Auzise că acesta urma să meargă în Quebec să negocieze situația provinciei Maine și-i aducea din partea guvernului din Massachutsetts diverse recomandări în această privință. Era însărcinat deasemenea să ancheteze moartea pastorului englez care fusese ucis la Gouldsboro de un iezuit. Îl aducea, în sfârșit, pe soldatul francez Adhemar. Puritanii se declaraseră neputincioși să hotărască asupra sortii unui asemenea personaj. Era la fel de greu să-l judeci ca și să-l spânzuri. Mai bine-l trimiteau înapoi francezilor.

Adhemar debarcă victorios. În schimb, Phipps își pierduse din obrăznicie. Temător, privea în toate părțile și afirmațiile că se găsea aici pe teritoriu neutru și apărat de orice lovitură de-a Canadienilor, nu-l linișteau. Răsuflă ușurat doar când află întâmplător de sfârșitul ducesei și că nu mai era nici un risc să se întâlnească fața în față cu o femeie atât de neliniștitoare.

Acest sfârșit tragic îl afectase profund pe proprietarul locului, Nicolas Parys, care-și vedea zădărnicate planurile în legătură cu averea ducesei de Maudribourg. El albi în două zile, se cocoșă, și-i vându contelui pământurile în câteva acorduri grăbite. În ciuda protestelor lui Villedavray care spunea că aceste tranzacții trebuiau cunoscute de guvernul din Quebec, și a strigătelor ginerelui său care vorbea de moștenire și drepturi de succesiune, coborî pentru ultima dată plaja regatului său din America într-o dimineată vântoasă care anunța toamna, ca să se imbarce pe vasul de pescuit breton.

În acea dimineată, briza era aspră. Înainte de imbarcare, guvernatorul-marchiz de Villedavray și bătrânul Nicolas Parys susoteau la nesfârșit într-o parte, cu capetele apropiate și nas în nas ca la confesional. În sfârșit, terminară cu această conversație care fusese, dacă judecai după expresiile lor, de o extremă importanță.

Bătrânul senior al coastei de est, înfășurat în mantia sa îmblănită și strângându-și caseta sub braț, urcă în șalupa care-l aștepta. Puțin mai târziu, vasul breton ridică pânzele și se îndepărta. Nu se va mai întoarce niciodată la Tidmagouche.

Villedavray urcă coasta, frecându-și mâinile.

— Bună afacere! În momentul despărțirii i-am spus bătrânului pungaș: “Nu-ți mai cer banii pe care mi-i datorezi pentru anul trecut. Dar cu o condiție, să-mi dai rețeta de preparare a purcelului de lapte pe care l-am mâncat în vizuina ta prost luminată în prima seară a venirii noastre aici.” Vă mai amintiți, Angelica?... Nu?... Evident, eram puțin preocupați în acea seară, dar purcelul de lapte crocant, a fost delicios. Și știu că escrocul are gusturi fine și dacă e nevoie,

pune și el mâna. A fost bucătar înainte să se facă naufragiator și proprietar de plaje. Pe scurt! Mi-a mărturisit tot, căci n-avea alternativă. Îi știu toate secretele... E o rețetă din Caraibe pe care i-a dat-o un bucătar prieten cu el și care, de fapt, își are originile pe undeva prin China... Se sapă o groapă în care se pune jăratec... mai trebuie și un lac special, dar avem pe aici rășină excelentă, o să-i trimit pe sălbatici să caute în pădure... Marcellina, Yolanda, Adhemar, veniți cu toții... La muncă...

Și, scoțându-și pălăria și redingota, își ridică manșetele de dantelă.

— Acum, că suntem între oameni cinstiți, o să pregătim un ospăț regal... Și tu, englezule, scoate-ți pălăria și vino să mă ajuți la friptură... O să te ospătez *à la française*. Să mai mănânci și altceva decât fiertura de ovăz din Noua-Anglie.

Au sfârșit deci prin a o admira pe Marcellina cea înaltă deschizând scoici cu viteza fulgerului, în timp ce mesele așezate pe plajă se umpleau de mâncăruri nemaîntâlmite. Fiecare voia să-și aducă contribuția și chiar intendentul Carlon dorise să facă un sos.

Când noaptea căzu, aprinseră torțe și focuri împrejur.

— Să dansăm, bascilor! strigă Hernani d'Astiguarza... O ultimă farandolă înainte să ne întoarcem în Europa!...

*
*   *

A doua zi, bascii ridicară pânzele spre Europa, apoi Phipps, spre Noua-Anglie.

Sederea sa ca prizonier la puritani părea că-l deșeptase pe Adhemar. Se promovase singur bucătar șef al întregii nobile societăți. Îți confecționase o tocă albă care se asocia cât se poate de bine cu uniforma sa mototolită, și anunță triumfător, când veni ora cinei:

— Eu și Yolanda v-am pregătit un homar pe cinste! Veniți să gustați.

— E un băiat foarte bun, estima Villedavray, am să-l iau în serviciul meu. Și dumneavoastră, Angelica, ar trebui s-o luați pe micuța Yolanda drept cameristă. E încântătoare, copila asta, sub aparența ei îmbufnată. O iubesc mult și aș vrea să-i dau ocazia să iasă din gaura asta sălbatică. Cu atât mai mult cu cât pare să se înțeleagă cu numitul Adhemar...

Angelica o privea pe "micuța" Yolanda transportând lăzi de scoici și roinde cu ușurința unul hamal turc, și n-o prea vedea făcând pe subreta.

— Măcar o să vă fie gardă de corp, propuse Villedavray. În Quebec v-ar putea fi util...

— Dar, vă rog, interveni Carlon care se găsea și el acolo, ca și alți câțiva oameni din suita sa. Lămuriti-mă, conte, e vorba de o glumă, sau de ceva serios? Îl aud mereu pe marchiz adresându-i-se doamnei de Peyrac ca și cum n-ar fi nici o îndoială că veți merge în Noua-Franță și chiar în capitala sa să petreceți iarna.

— Dar, bineînțeles c-or să meargă, afirmă Villedavray. I-am invitat la mine și nu admit ca cineva să se arate nepoliticos cu oaspeții mei...

— Depășiți măsura, se enervă intendentul, vorbiți ca și cum ar fi așa de simplu! Când vă puneți ceva în cap... Refuzați să priviți realitatea în față. Nu suntem în inima Parisului, ci la mii de leghe și responsabili de teritorii imense, pustii și primejdioase. Poziția domnului de Peyrac este cea a unui intrus pe care avem mai mult sau mai puțin datoria să-l scoatem de pe pozițiile sale și dacă s-ar hotărî să meargă în Quebec, ar trebui să-l considerăm drept un dușman care ne-a încălcat apele teritoriale. În plus, nu ignorați că orașul este foarte divizat în legătură cu contesa, soția sa. Din motive mai mult sau mai puțin raționale, s-au întărâtat împotriva ei, i se atribuie puteri obscure, s-au inventat despre ea orori. Dacă are imprudența să vină în Quebec, o să se arunce cu pietre!...

— O să le răspund cu ghiulele, ripostă Peyrac.

— Perfect! Înregistrez declarația dumneavoastră! triumfă Carlon, sarcastic. Auziți, marchize?... Începe bine!

— Pax! zise Villedavray, imperios. Tocmai am gustat împreună un excelent homar. Este dovada că totul se poate aranja. Voi vorbi pe limba dumneavoastră, domnule intendent. Din punct de vedere politic, vizita domnului de Peyrac se impune. Fiindcă suntem departe de soare, adică de capriciile Versailles-ului și a funcționarilor săi parizieni, să profităm ca să lucrăm ca niște persoane rezonabile, adică cu înțelepciunea de a ne așeza în jurul unei mese de discuții înainte să ne încăierăm. De aceea, și nu din simplă ușurință, cum insinuați, insist atât ca această vizită să aibă loc. Și este indispensabil ca doamna de Peyrac să-și însoțească soțul, ca să risipească prin prezența ei, făcându-se mai bine cunoscută, neliniștea și ostilitatea create de bârfe. Bârfe fără fundament, dar sistematic răspândite, cu singurul scop de a împiedica orice altă soluție decât cea violentă în conflictul care ne opune contelui.

— Răspândite de cine? întrebă Carlon, agresiv.

Villedavray nu insistă. El știa despre Carlon, că le era devotat iezuiților. Nu era momentul să ațâțe focul mocnit sub cenușa.

— Recunoașteți că am dreptate, reluă el, convingător. Ați putut să vă dați seama atât aici cât și pe râul Saint-Jean că domnul de Peyrac care a fondat portul Gouldsboro și s-a implantat, în plus, de-a lungul Kennebec-ului, nu este un om care s-ar lăsa alungat cu ușurință, și că înțelept este, o repet, compromisul, dacă dorim să apărăm pacea în Noua-Franță, în general, și în Acadia, în special.

— Văd, văd! constată Carlon, cu amărăciune. Pariez că v-ați aranjat cu el pentru dividende...

— He! Cine vă împiedică să faceți la fel? ripostă Villedavray.

În fața acestul șuvoi de vorbe, Angelica încercase zadarnic să deschidă gura. Considera că avea și ea totuși un cuvânt de spus. Dar văzu că Joffrey îi făcea semn să nu intervină.

Mai târziu, trăgând-o într-o parte, îi spuse că de o vreme împărtășea părerea lui Villedavray în legătură cu necesitatea de a merge în persoană să se explice cu guvernul din Quebec. În ciuda îndrăzelii unui asemenea demers periculos pentru el, care era considerat nu numai aliat al englezilor, ci și fost condamnat de Inchiziție, exilat de regele Franței, în ciuda riscului de a cădea într-o capcană în Quebecul francez, poziția lor în America de Nord era de acum de asemenea natură încât puteau vorbi de la egal la egal cu reprezentanții autorității regale în coloniile îndepărtate. Această depărtare schimba datele problemei. Iar izolarea în care trăiau canadienii, acești francezi din Lumea Nouă, departe de patria mamă, îi făcea mai independenți, mai apti să-și regleze chestiunile care-i priveau în mod direct, după imperativele prezentului, și fără să le pese de trecut.

Totul favoriza această călătorie și chiar înainte de a pleca din Gouldsboro în expediția pe râul Saint-Jean, luase în secret hotărârea. Și, în vederea acestei vizite în animata capitală a Noii-Franțe, trimisese vasul "Sans-Peur" în bogatele orașe spaniole din golful Caraibelor să achiziționeze cadouri pentru notabilii din Quebec.

Știind că principala obiecție pe care-o va face Angelica la acest proiect de călătorie nu va fi desigur teama de a înfrunta Quebecul, ci mâhnirea de a fi separată o iarnă întreagă de fiica ei, fără a avea posibilitatea de a avea vești despre copil, îi trimisese un mesaj șefului postului său de la Wapassou, italianul Porgani. Îl însărcina s-o escorteze pe micuța Honorine la Gouldsboro, de unde, urmând instrucțiunile ulterioare pe care i le dăduse lui Colin, o navă o va aduce în golful Saint-Laurent unde o vor aștepta părinții săi. Ea trebuia să fie pe drum, înconjurând peninsula Noii-Scoții, la bordul "Rochelais"-ului.

Obstacolele fiind îndepărtate, Angelica se bucura să-și revadă curând fiica, care nu-i fusese niciodată așa de dragă, și simțea nerăbdarea cuprinzând-o la gândul acestei călătorii în Quebec.

Dintre cele două vase așteptate, "Sans-Peur" sosi primul. Aducea mărfurile comandate de contele de Peyrac.

Fetele regelui urmau să-i însoțească și ele în călătorie. Și se spera că, urmându-și destinul, acela de a se mărita cu vreun bun celibatar canadian, să uite teribila aventură în care fuseseră amestecate. Delphine le luase în grijă cu autoritate și competență. Ea discuta adesea cu Angelica. Evenimentele pe care le trăise o marcaseră profund. Ea-i ceru Angelicăi s-o ia ca domnișoară de companie când vor fi în Quebec.

Angelica o acceptase deja pe Yolanda drept cameristă. Credea că aceste proiecte erau premature și că Delphine își va reveni și va fi mulțumită să fie prezentată în Quebec unor tineri ofițeri, după convențiile angajamentului ei. Ea îi spuse să se ocupe de tovarășele ei până la sosirea lor în capitala Noii-Franțe.

— Nu știm ce primire ni se va face acolo. Veți fi poate obligate să vă despărțiți de noi.

Trebuiau deasemenea să se ocupe de soarta bietului Job Simon, căpitanul de pe "Inorog", care rățăcea ca o fantomă, cu musul pe urmele lui.

Contele de Peyrac îi propuse comanda unui vas de pescuit care aparținea flotei de la Gouldsboro și care va pescui în apropiere de Tidmagouche, asigurând mai mult sau mai puțin colonizarea locului printr-un comerț cu pește uscat, primire și aprovizionare cu apă dulce și alimente proaspete pentru navele sosind din Europa și care ar face acolo prima lor escală după traversarea oceanului.

Angelica fusese intrigată să-l vadă apărând teafăr și nevătămat pe bătrânul căpitan cu pată violetă. În viesparul în care se găseau toți în momentul în care se hotărâse să fugă cu musul, nu crezuse nici o clipă că bietul om va putea scăpa de asasinii care cutreierau pădurile. El îi împărtăși trucul său.

— N-am plecat prin pădure. Știam că "ei" m-ar prinde repede. M-am ascuns în scobitura unei stânci, într-o grotă pe care o reperasem. Am stat acolo ascunși, cu băiatul, cele câteva zile cât i-au trebuit domnului de Peyrac să sosească.

— Dar cum vă hrăneți?

— Unul dintre bretoni, un băiat din insula Sein ca mine, ne aducea în fiecare zi de mâncare. Eram liniștiți...

Și el își revenea din aventura sa, și la vederea Inorogului aurit, cu corn de fildeș, înfruntând spuma mării, se consola puțin.

Înainte să se întoarcă la concesiunea sa din Golful Francez, Marcellina cea înaltă veni la Angelica.

— Domnul de Villedavray ar vrea să i-l dau pe Cherubin ca să-l crească în Quebec, îi explică ea. Până acum, am refuzat. Este încă mic și un copil nu e totuși o jucărie pe care s-o arăți prin saloane. Dar acum, că vă duceți și dumneavoastră acolo, e altceva. Dacă micuțul este cu sora lui și sub protecția dumneavoastră, o să fiu liniștită și, măcar anul acesta, îi pot face această plăcere guvernatorului. Dar cu condiția să fiți cea care decideți totul pentru micuț...

Apoi, pânza "Rochelais"-ului apăru la orizont și a fost un moment de mare bucurie.

Toată lumea era pe plajă când șalupa aduse pasagerii printre care se distingeau boneta albă a Elvirei Malaprade și mica siluetă a Honorinei, ascunsă sub glugă.

Angelica intră în apă pentru a o îmbrățișa prima și a o strânge la pieptul ei. Nu se mai sătura s-o sărute, s-o privească, s-o găsească schimbată și mai mare și mai frumoasă ca niciodată. Viața își relua dimensiunile calme, familiare, în culorile fericirii.

Octave Malaprade și soția sa, draguța protestantă rocheleză Elvira, ținuseră s-o însoțească ei înșiși pe Honorine până la capătul călătoriei. Ei aduceau tot felul de vești despre viața de la Wapassou și urmau să se întoarcă apoi pentru iarnă la Gouldsboro, unde-și lăsaseră cei doi băieți, Thomas și Barthelémy. Octombrie avansa și devenea primejdios să se întoarcă dacă nu era nevoie spre Kennebecul de Sus.

Se vorbise atât de Honorine de Peyrac la Tidmagouche, încât chiar cei sau cele ce nu o cunoșteau, în special Fetele regelui, erau încântați de venirea ei. Ea trecu din brațe în brațe și i se admira chipul frumos și părul ca de aramă pe umeri. Cantor veni în fugă, cu Wolverines pe urmele lui.

— Ah! Iat-o și pe micuța roșcată! strigă el. Ce mai faceți, domnișoară?...

El o luă de ambele mâini și începu să danseze giga cu ea scândând:

— O să mergem în Quebec, o să mergem în Quebec!...

Când zgometul sosirii se liniști puțin și Honorine își trase sufletul, ea se duse în fața Angelicăi și anunță, solemn:

— Pisioul e și el aici. L-am adus pentru tine. Voia să te vadă. Astfel, totul se termina cu bine.

Pisioul era acolo, acel mic pisiu de vas jalnic dar îndrăzneț, care se ivise în fața Angelicăi atunci când, într-o seară care părea

acum departe, ea o veghea pentru prima dată pe ducesa de Maudribourg.

Pe masă, în salonul de pe puntea din spate a “Gouldsboro”-ului, se spăla conștiincios, în timp ce Honorine și Cherubin, de fiecare parte a mesei, îl priveau. Crescuse și el, pisoiful. Avea o mândră coadă stufoasă, gâtul lung, capul fin. Își păstrase grația și sentimentele pentru Angelica.

Oceanul îl legăna pe “Gouldsboro”, frumoasa navă cu toate pânzele sus, urcând spre nord, printre insulele din golful Saint-Sauveur. În trecere se opriseră la Shediack de unde Villedavray voia să-și ia bagajele și în special soba olandeză. Lăzi și baloturi așteptau intacte ca prin minune, dar, firește, Alexandre nu mai era acolo de mult.

— Nu plângeți, îi spuse guvernatorul lui Defour care-i părăsea acolo, o să-l revedem pe băiat... într-o zi... când s-o sătura să sară în torente. Ce vreți, trebuie ca tinerețea să se bucure!...

Flota pe care contele de Peyrac o ducea în Quebec se compunea din cinci vase. “Gouldsboro”, cele două nave rechiziționate de la pirații Ambroisinei, pe care le comandau contele d’Urville și Barssempuy, apoi două mici iahturi olandeze, “Le Rochelais” pe care-l comanda Cantor și un al doilea pe care-l comanda Vanneau.

La bordul lui “Gouldsboro” se găsea în calitate de oaspete Carlon, geograful său și Villedavray.

— În calitate de oaspeți sau ... de ostatici? întrebă uneori intendentul, jumătate în glumă, jumătate în serios.

Marchizul ridica din umeri și se bucura de viață. Totul se va aranja. Își privea nava “sa” și medita la podoabele și numele pe care să i-l dea.

— Ce s-a întâmplat cu preotul dumneavoastră. Vă întâlnise la Gouldsboro, dar de atunci parcă s-a evaporat.

— Cam așa ceva... Nu voia să mă însoțească la Tantamare. Nu-i place Marcellina. Voia să se întoarcă în Quebec. I-am spus: “Ce contează! Duceți-vă pe jos, în Quebec” Ei bine! Asta a făcut. A plecat... pe jos. E ceva în aerul Acadiei care poate înnebuni și pe cel mai liniștit dintre Oratorieni. Dar nu vă temeți. Pariez c-o să fie primul pe care o să-l vedem pe chei...

Se încrucișară cu o flotilă de indieni din nord care erau mici, încovoiați, galbeni. Se spunea că sunt canibali și erau numiți eschimoși, ceea ce înseamnă: mâncători de carne crudă. Au schimbat cu ei puțină apă-de-foc cu o magnifică blană de urs alb, din care contele de Peyrac dădu să se facă o mantie pentru Angelica. Rămăsese și

pentru Honorine. Ea era încântătoare îmbrăcată cu ea, o adevărată prințesă a zăpezilor cu părul ei de aur roșu pe acest alb somptuos.

— Fiica dumneavoastră e distinsă, conte, spunea Villedavray. Are o ținută de regină și o față dintre cele mai interesante. De la cine moștenește acest păr blond venețian....

Și se înduioșa privind-l pe Cherubin:

— O să-i comand un costumăș de catifea albastră... Ah! viața de familie. În fond, e minunat!... Că-ai spune să mă-nsoar cu Marcellina?

Toată lumea protestă. Marcellina în Quebec! Imposibil! Golful Francez și-ar pierde una din podoabe!

Un alt copil se amesteca în jocurile Honorinei cu Cherubin și pisioul. Era Abbial, orfanul suedez găsit pe cheiurile din Noul-York de părintele de Vernon. Coborâse și el din șalupă în ziua sosirii Honorinei. Și fusese o ușurare pentru toți să afle că micuțul străin nu fusese și el o victimă a criminalilor, complicitii Ambroisinei.

Pionii își reluau locurile pe tabla de șah a acestei partide care se jucase în cursul verii. Unele lucruri se clarificau, altele rămăneau în umbră și va trebui timp ca să se descâlcească caierul acestui spirit înșelător, Ambroisine, și să se afle care fuseseră intențiile ei adevărate. Un lucru părea sigur, complotul îndreptat în același timp asupra Gouldsboroului și împotriva forței morale a celor care-l creaseră, fusese urzit de multă vreme și, fără îndoială, chiar înainte ca Angelica să fi ajuns acolo. Venirea ei, ca și cea a protestanților, nu făcuse decât să adauge un argument în plus dorinței de a distruge o așezare care se erija în Stat independent, aliat englezilor. Deja, la Paris, aceleași pământuri fuseseră vândute unui corsar, Barbă de Aur, cu ordinul de a se stabili acolo, iar ducesa de Maudribourg fusese rugată, drept ispășire a păcatelor, să le ducă acolo pe Fetele regelui.

Desigur, alegerea era bună. Ce însemnase bietul Pont-Briand, trimis să zdruncine fidelitatea Angelicăi, pe lângă această capodoperă de seducție, Ambroisine, Diavolița? Ispită în toate felurile, spunea Villedavray cu ironie.

Părintele d'Orgeval prevăzuse dezlănțuirea criminală posibilă a enoriașei lui sau aceasta, lovindu-se de adversari de o forță neprevăzută, încălcase ordinele primite? Asta ar fi de lămurit la Quebec, între oameni de bun simț.

Și Angelica se gândea uneori la orașul de cucerit, la orașul de pe stânca roșie care-i aștepta pe malurile marelui fluviu, în timp ce ei rățăceau pe apele tulburi ale acestei mări deja hibernale, în purpura apusurilor și în sideful aurorelor polare.

În timp ca navele începeau să se apropie, contele de Peyrac o aduse pe Angelica în luxoasa încăpere de pe puntea din spate a vasului, care era refugiul lor pe această navă.

— Am un cadou pentru tine, zise Joffrey de Peyrac arătându-i pe masă un sipet. Îți amintești ce ne-am spus unul altuia zilele trecute?... Că n-o să ne mai despărțim niciodată?...

— Era poate exagerat! Totuși, simțeam în acel moment că, chiar dacă viața, în realitatea ei, ne-ar constrânge să ne despărțim pe moment, legăturile care ne unesc nu vor putea fi niciodată rupte.

— Da, și împărtășesc același sentiment. Deci pare că a venit momentul să...

El se întrerupse și, luând ambele mâini ale Angelicăi, le ținu un moment între ale sale, ca și cum s-ar fi recules.

— Pare că a venit momentul să afirmăm în fața lumii întregi legăturile sacre care ne unesc de atât de multă vreme și al căror simbol ne-a fost, odinioară, cu atâta cruzime smuls.

El deschise sipetul și ea văzu, așezate pe catifeaua neagră, două inele de aur. El își trecu unul dintre ele pe inelarul mâinii stângi, cum o făcuse odinioară sub binecuvântarea episcopului de Toulouse, apoi pe celălalt pe degetul Angelicăi. După aceea, sărută din nou cele două mâini pe care le ținea, murmurând cu fervoare:

— În viață și în moarte și pentru veșnicie, nu-i așa, copila mea iubită, dragostea mea, soția mea!

Navele se aliniaseră sub vânt. La un semnal, se urniră, continuându-și marșul spre nord-vest.

A doua zi, două noiembrie, sub un cer limpede și pe un frig pătrunzător de iarnă, treceau de capul Gaspé și intrau în estuarul Saint-Laurent.

NE ȘI SERGE GOLON

ANGELICA

ȘI

DEMONUL

EDITURA ELIT